VYHODNOTENIE MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

Návrh Programu Slovensko na roky 2021 – 2027

Spôsob pripomienkového konania
Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných 743 /520
Počet vyhodnotených pripomienok 743

Počet akceptovaných pripomienok, z toho zásadných 296 /181
Počet čiastočne akceptovaných pripomienok, z toho zásadných 260 /197
Počet neakceptovaných pripomienok, z toho zásadných 187 /142

Rozporové konanie (s kým, kedy, s akým výsledkom)
Počet odstránených pripomienok
Počet neodstránených pripomienok

Sumarizácia vznesených pripomienok podľa subjektov

Č.	Subjekt	Pripomienky do termínu	Pripomienky po termíne	Nemali pripomienky	Vôbec nezaslali
1.	Asociácia priemyselných zväzov a dopravy	28 (3o,25z)	0 (0o,0z)		
2.	Asociácia súkromných škôl a školských zariadení SR	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
3.	Asociácia zamestnávatelských zväzov a združení Slovenskej republiky	11 (0o,11z)	0 (0o,0z)		
4.	Banskobystrický samosprávny kraj	11 (0o,11z)	0 (0o,0z)		

5.	Budovy pre budúcnosť	9 (4o,5z)	0 (0o,0z)		
6.	BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ	38 (7o,31z)	0 (0o,0z)		
7.	Cyklokoalícia	5 (2o,3z)	0 (0o,0z)		
8.	ČESMAD Slovakia	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
9.	Geoterm Košice, a.s.	4 (4o,0z)	0 (0o,0z)		
10.	Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava	25 (11o,14z)	0 (0o,0z)		
11.	Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM)	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
12.	Konferencia biskupov Slovenska	3 (0o,3z)	0 (0o,0z)		
13.	Kempelenov inštitút inteligentných technológií	7 (2o,5z)	0 (0o,0z)		
14.	Klub 500	75 (0o,75z)	0 (0o,0z)		
15.	Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
16.	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky	21 (10o,11z)	0 (0o,0z)		
17.	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	59 (28o,31z)	0 (0o,0z)		
18.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	37 (26o,11z)	0 (0o,0z)		
19.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	7 (6o,1z)	0 (0o,0z)		
20.	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	15 (15o,0z)	0 (0o,0z)		
21.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	20 (14o,6z)	0 (0o,0z)		

22.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	22 (15o,7z)	0 (0o,0z)		
23.	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	12 (6o,6z)	0 (0o,0z)		
24.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	59 (31o,28z)	0 (0o,0z)		
25.	Národná banka Slovenska	4 (4o,0z)	0 (0o,0z)		
26.	Protimonopolný úrad Slovenskej republiky	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
27.	Prešovský samosprávny kraj	24 (0o,24z)	0 (0o,0z)		
28.	Republiková únia zamestnávateľov	62 (10o,52z)	0 (0o,0z)		
29.	Slovenské elektrárne, a.s.	9 (0o,9z)	0 (0o,0z)		
30.	Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.	13 (1o,12z)	0 (0o,0z)		
31.	SK 8	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
32.	Splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti	45 (0o,45z)	0 (0o,0z)		
33.	Slovenský zväz výrobcov tepla	2 (0o,2z)	0 (0o,0z)		
34.	Trnavský samosprávny kraj	11 (0o,11z)	0 (0o,0z)		
35.	Únia miest Slovenska	14 (0o,14z)	0 (0o,0z)		
36.	Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
37.	Únia súkromných škôlok a jaslí	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
38.	Úrad vlády Slovenskej republiky	43 (14o,29z)	0 (0o,0z)		

39.	Verejnosť	7 (0o,7z)	0 (0o,0z)		
40.	Združenie katolíckych škôl Slovenska	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
41.	Združenie miest a obcí Slovenska	18 (2o,16z)	0 (0o,0z)		
42.	Žilinský samosprávny kraj	12 (4o,8z)	0 (0o,0z)		
43.	Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
44.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (Úrad vlády Slovenskej republiky, odbor legislatívy ostatných ústredných orgánov štátnej správy)	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
45.	Štatistický úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
46.	Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
47.	Generálna prokuratúra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
48.	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
49.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
50.	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
51.	Národný bezpečnostný úrad	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
52.	Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
53.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x

54.	Úrad pre verejné obstarávanie	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
55.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
56.	Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
57.	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
58.	Najvyšší súd Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
59.	Národná rada Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
60.	Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
61.	Odbor aproximácie práva sekcie vládnej legislatívy Úradu vlády SR	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
62.	Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
63.	Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
64.	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
65.	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
	Spolu	743 (223o,520z)	0 (0o,0z)		

Vyhodnotenie vecných pripomienok je uvedené v tabuľkovej časti.

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:
O – obyčajná A – akceptovaná
Z – zásadná N – neakceptovaná

ČA – čiastočne akceptovaná

Subjekt	Pripomienka	Typ	Vyh.	Spôsob vyhodnotenia
APZD	Pripomienka č. 1 – zásadná Celý predložený dokument aj s prílohami. Plánované rozdelenie a čerpanie financií. Text pripomienky Žiadame konkretizovať a sprehľadniť celkové financovanie pre jednotlivých možných prijímateľov financovania, hlavne podnikateľský sektor nielen po opatreniach, ale aj krížovo cez všetky špecifické ciele. Odôvodnenie: Základným cieľom dokumentu Program Slovensko 2021-2027 je udržanie konkurencieschopného Slovenska. Keďže Slovensko je priemyselne založená krajina, je teda samozrejmé, že by mal byť tento sektor aj adekvátne podporený. V dokumente je síce množstvo opatrení, ale sú nejednoznačne definované, ukazovatele a financovanie sú mnohokrát tiež vágne.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
APZD	Pripomienka č. 10 – zásadná Ku kapitole 1.1 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 1, k investíciám do výskumnej infraštruktúry, str. 19 Text pripomienky Požadujeme, aby bola podpora nákupu výskumnej infraštruktúry konzultovaná aj s priemyslom. Zároveň požadujeme, aby bolo umožnené jej využitie aj pre potreby priemyslu. Odôvodnenie: Výskumná infraštruktúra musí byť	Z	A	Vo vzťahu k pripomienke konzultovať podporu VVaI s priemyslom. Podpora nákupu výskumnej infraštruktúry bude zabezpečená štandardnými nástrojmi riadenia VVaI a riadenia časti Programu Slovensko pre VVaI, ktoré zahŕňajú participatívny proces, ktorého súčasťou sú aj

	poriadne manažovaná, za každých okolností musí existovať možnosť jej využitia pre celý VVI ekosystém. Dostupnosť by mohla byť zabezpečená pre každého napríklad cez web portál. Takýmto spôsobom zabezpečíme, že poznatky, ktoré sa vyskúmajú budú môcť byť transferovane do praxe.			zástupcovia priemyslu (napr. úroveň Rady vlády pre vedu, techniku a inovácie, ktorá je kľúčovým orgánom pre oblasť podpory VVaI a v rámci ktorej má svoje zastúpenie aj podnikateľský sektor) ako aj v rámci nových štruktúr, ktoré vzniknú v súvislosti s implementáciou Programu Slovensko 2021-2027. Konkrétne ide najmä o účasť zástupcov podnikateľského sektora na procese schvaľovania hodnotiacich a výberových kritérií pre projekty VVaI v rámci Monitorovacieho výboru pre Program Slovensko. Riadiaci orgán v tejto súvislosti zabezpečí, aby zástupcovia podnikateľského sektora, v súlade s princípom partnerstva, boli tiež účastní procesov tvorby výziev pre oblasť VVaI. Konkrétne pravidlá budú upravené v riadiacej dokumentácii. Vo vzťahu k pripomienke umožniť využitie výskumnej infraštruktúry pre potreby priemyslu. Riadiaci orgán súhlasí s potrebou vytvorenia priestoru na využitie výskumnej infraštruktúry pre potreby podnikateľského sektora. V tejto súvislosti navrhujeme, aby sa konkrétne pravidlá využitia podporenej výskumnej infraštruktúry, najmä v súvislosti s pravidlami štátnej pomoci, doprecizovali v úzkej spolupráci medzi riadiacim orgánom,

				sprostredkovateľskými orgánmi a zástupcami podnikateľského sektora. Pre tieto účely Riadiaci orgán v spolupráci so sprostredkovateľskými orgánmi a zástupcami podnikateľského a akademického sektora vytvorí priestor na využitie výskumnej infraštruktúry ako služby a to aj pre potreby podnikateľského sektora v súlade s pravidlami EÚ a SR pre danú oblasť a pravidlami pre štátnu pomoc.
APZD	Pripomienka č. 11 – zásadná K opatreniu 1.1.1. Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch, str. 84 Text pripomienky Je potrebné VŠ previazať viac s firmami. Navrhujeme umožniť ľudom z priemyslu vyučovať na VŠ a tým pomôcť VŠ zvládnuť aj prípadný nárast študentov. Kľúčové bude zabezpečiť, aby mali MSP možnosť osloviť priamo VŠ na spoluprácu a existoval na to aj rámec. Odôvodnenie: Vouchre sú cesta, ale je potrebné urobiť viac. Takto by MSP s VŠ vytvárali interné inovačné kapacity pre spoluprácu, za pomoci svojich kapacít budú umožňovať robiť viac VVI aj na strane univerzít.	Z	ČA	Spoluprácu univerzít a VŠ so súkromným sektorom podporujeme a vítame, a preto plánuje MŠVVŠ SR ako prvé vyhlásiť výzvy na DSV. Vo všeobecnosti vo vzťahu k účasti MSP na vzdelávaní uvádzame, že spolupráca a partnerstvá so zamestnávateľmi sú integrálnou súčasťou aktivít navrhovaných v rámci opatrenia 1.4.1 (napr. tvorba a realizácia študijných/vzdelávacích programov na VŠ a ďalšom vzdelávaní, ako aj OVP). Prostredníctvom novely zákona o vysokých školách sa nanovo nastavia kompetencie jednotlivých (samosprávnych) orgánov vysokých škôl tak, aby právomoci lepšie reflektovali zodpovednosť, oslabila sa vnútorná fragmentácia vysokej školy, umožnila sa väčšia flexibilita dovnútra

				vysokej školy aj s ohľadom na jej veľkosť, smerovanie a strategickú profiláciu. Taktiež sa odstránia obmedzenia pre obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov (súčasná požiadavka na dodatočné habilitačné či inauguračné konanie a tituly docent a profesor), čím sa podporí otvorenosť akademického prostredia tak záujemcom z profesijného prostredia, ako aj záujemcom zo zahraničia.
APZD	Pripomienka č. 12 – obyčajná K špecifickej podpore podnikov Text pripomienky Navrhujeme zamerať sa aj na špecifickú podporu pre podniky, ktorú potrebujú na určité činnosti spojene s VVI zo strany výskumných organizácii. Hovoríme napríklad o analýzach, feasiblity study, prototyping.	O	A	V rámci navrhovaných aktivít bude umožnená aj špecifická podpora pre podniky (vrátane napr. prototypingu), ktorá bude bližšie špecifikovaná na úrovni jednotlivých výziev, resp. finančných produktov alebo vouchrov v rámci opatrenia 1.1.1 (aktivita: realizácia výskumno-vývojových a inovačných aktivít v podnikoch v každom stupni inovačného reťazca, na zavedenie dosiahnutej inovácie do produkčného procesu a ochrany práv duševného vlastníctva, vrátane nefinančnej a vouchrovej podpory).
APZD	Pripomienka č. 13 – zásadná K podpore vytvárania Spoločných výskumných jednotiek (SVJ) výskumných organizácií SAV a výskumných univerzít, str. 85 Text pripomienky Požadujeme, aby bol umožnený vstup	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	do tohoto systému pre každý podnik, ktorý má na to kapacity a potenciál a vie pretaviť túto spoluprácu do reálneho ekonomického cieľa. Odôvodnenie: Je potrebné, aby v každej spolupráci bol zabezpečený ekonomický výstup, okrem základného výskumu, a tým zabezpečená efektivita vynaložených prostriedkov. Naša požiadavka je adresovaná v nadväznosti na to, aby neboli firmy mimo okruhu známych diskvalifikovane na základe strachu existujúcich členov združení pred konkurenciou.			
APZD	Pripomienka č. 14 - zásadná Ku kapitole 2.1.1.3.2, opatrenie 1.3.1 Podpora malého a stredného podnikania Text pripomienky Medzi pripravované opatrenia navrhujeme doplniť nové opatrenie podpora zavádzania Environment Social Governance (ESG) v MSP z dôvodu udržania kroku s vývojom riadenia v MSP na globálnom trhu. Odôvodnenie: Z dlhodobého hľadiska je potrebné, aby bolo podporené aj zavádzanie nových procesov riadenia v MSP. MSP s vysokým ESG ratingom sú zamerané na dopad svojej činnosti na životné prostredie, na jednej strane neznečisťujú a na druhej nemrhajú zbytočne energiou. Dodržiavajú základné ľudské práva a záleží im na ochrane zdravia a bezpečnosti svojich zamestnancov. ESG rating je v súčasnosti dôležitým faktorom pri rozhodovaní investorov a ostatných stakeholderov. Spoločenské, environmentálne a sociálne riadenie MSP sú pre ich budúcnosť dôležité aj pre možnosť získavať udržateľné financovanie a aby nestratili svoju pozíciu v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch.	Z	ČA	Nie je potrebné dopĺňať do textu P SK ako nové opatrenie, nakoľko zavádzanie ESG môže byť súčasťou podpory zavádzania inovácii (produktových aj procesných), ako aj podpory prístupu MSP k službám prostredníctvom nefinančnej a voucherovej podpory v rámci opatrenia 1.3.1 zameranej na zvýšenie konkurencieschopnosti MSP. Dizajn konkrétnych nástrojov podpory bude reagovať na relevantné témy a aktuálne trendy, smerujúce k zmenám biznis modelov s ohľadom na princípy zeleného podnikania, environmentálnej výkonnosti, obehového hospodárstva a pod.
APZD	Pripomienka č. 15 - zásadná K špecifickému cieľu SO (g) Podpora celoživotného vzdelávania, najmä flexibilných príležitostí na zvyšovanie	Z	ČA	V súlade s Akčným plánom schválenej Stratégie CŽVaP na roky 2022-2024, z ktorej špecifický cieľ g) vychádza, sa bude

	kvalifikácie a rekvalifikáciu pre všetkých s prihliadnutím na podnikateľské a digitálne zručnosti, lepšie predvídanie zmien a nových požiadaviek na zručnosti na základe potrieb trhu práce, uľahčovanie kariérnych zmien a podpora profesijnej mobility Text pripomienky Žiadame, aby sa v programe pri opatrení smerujúcom k podpore individuálnych vzdelávacích účtov vecne a finančne rátalo aj s realizáciu opatrenia zameraného na potreby trhu práce a primerane tomu navýšila alokácia prostriedkov. Navrhujeme navýšiť rozpočet aspoň o 40 miliónov eur. Odôvodnenie: Postup pri nastavení podmienok Individuálnych vzdelávacích účtov a vývoj modelov, ktoré sa uplatnia, považuje z pohľadu zamestnávateľov za jednu z kľúčových tém na poli celoživotného vzdelávania. Máme za to, že v záujme čo najväčšej efektívnosti vynaložených prostriedkov je potrebné výrazné prepojenie opatrenia na trh práce, ktoré v materiáli predkladateľ nespomína, hoci aj v rámci rozporového konania k poslednému Akčnému plánu k Stratégii celoživotného vzdelávania bol tento faktor predkladateľom uznaný. Hoci program ráta s podporou zamestnávateľov pri vzdelávaní organizovanom pre zamestnancov s cieľom pripraviť ich na zmenené podmienky vykonávania pracovných činností v dôsledku zmeny technologických procesov, automatizácie a robotizácie, uvedené nezahŕňa všetky oblasti potrieb trhu práce a javí sa, že nezapája primerane účasťou na realizácii ani samotných zamestnancov, čo je dôležité z hľadiska zmeny prístupu spoločnosti k celoživotnému vzdelávaniu.			pilotná schému IVÚ realizovať pre vybrané cieľové skupiny obyvateľov a vybrané oblasti vzdelávania t. j. v troch smeroch rozvoja zručností: 1. digitálne zručnosti, 2. zručnosti pre trh práce a 3. základné zručnosti spolu aj s občianskym vzdelávaním. Možnosť zvýšenia alokácie bude v nadväznosti na prehodnotenie realizácie Programu Slovensko.
APZD	Pripomienka č. 16 - zásadná K špecifickému cieľu SO (g) Podpora celoživotného vzdelávania, najmä flexibilných príležitostí na zvyšovanie kvalifikácie a rekvalifikáciu pre všetkých s prihliadnutím na podnikateľské a digitálne zručnosti, lepšie predvídanie zmien a nových požiadaviek na	Z	ČA	V danom opatrení Akčného plánu k Stratégii CŽVaP, z ktorej špecifický cieľ g) vychádza, bolo navrhnuté využitie už existujúcich digitálnych platforiem takéhoto zamerania. Systém trasovania v navrhnutom

	zručnosti na základe potrieb trhu práce, uľahčovanie kariérnych zmien a podpora profesijnej mobility Text pripomienky Žiadame zakomponovať medzi nástroje na zabezpečenie komplexného systému trasovania absolventov škôl aj podporu realizácie trasovania pomocou údajov z databázy Sociálnej poisťovne. Odôvodnenie: V zmysle prebiehajúcich legislatívnych procesov sa priznal význam v oblasti trasovania absolventov aj ďalšiemu nástroju- a síce prepájaniu na údaje Sociálnej poisťovne. Realizáciu tohto zámeru prisľúbilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, pričom sa legislatívny nárok na prepájanie údajov z databázy bude má zadefinovať v novom zákone o celoživotnom vzdelávaní. Keďže realizácia takéhoto kroku bude vyžadovať okrem legislatívnych krokov aj materiálne zabezpečenie opatrenia a možné nákladné zmeny informačných systémov, považujeme za potrebné, aby sa vopred rátalo v programe aj s týmto opatrením, aby následná alokácia mohla byť použitá aj v tomto smere.			opatrení Akčného plánu k Stratégii CŽVaP na roky 2022-2024 má za cieľ poskytnúť spätnú väzbu hlavne smerom na kvalitu vzdelávacieho procesu školám a ministerstvu školstva pri nastavení kurikulárnej reformy. Snahou je získať maximálne možné prepojenie aj s údajmi zo Sociálnej poisťovne, ktoré však nie je možné realizovať v rozpore s reguláciou ochrany osobných údajov. Legislatívny nárok na prepájanie údajov z databázy musí byť zadefinovaný v novom zákone o celoživotnom vzdelávaní. Aktivita je PSK definovaná ako "vytvorenie komplexného systému trasovania absolventov škôl" - nastavenie aktivity považujeme za dostatočne flexibilné na realizáciu rôznych činností vedúcich k naplneniu aktivity.
APZD	Pripomienka č. 17 – zásadná k bodu 2.4.1.1 Špecifický cieľ SO (a) Zlepšenie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, predovšetkým mladých ľudí, a to najmä vykonávaním záruky pre mladých ľudí, pre dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnené skupiny na trhu práce a neaktívne osoby, ako aj prostredníctvom podpory samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva Text pripomienky Navrhujeme medzi prijímateľov špecifického cieľa SO (A) doplniť aj agentúry dočasného zamestnávania	Z	N	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez

	(ADZ) a právnické a fyzické osoby vykonávajúce sprostredkovanie zamestnania za úhradu. Odôvodnenie: Sme názoru, že ako sú medzi prijímateľmi taxatívne uvedené aj agentúry podporovaného zamestnávania, mali by byť takto taxatívne uvedené aj ADZ a PO/FO vykonávajú sprostredkovanie zamestnania za úhradu. Pripomienka je podávaná aj napriek tomu, že sú medzi prijímateľmi poskytovatelia služieb zamestnanosti vo všeobecnosti. Pôsobí však mätúco, ak sú následne niektorí z nich aj vymenovaní a niektorí nie. V praxi je bežné, že aj takýto poskytovatelia zabezpečujú pre svojich klientov informácie a aj zastrešujú služby vo vzťahu k znevýhodneným skupinám na pracovnom trhu a k politike zamestnanosti.			potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
APZD	Pripomienka č. 18 – zásadná K bodu 2.4.1.1.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (a) Zlepšenie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, predovšetkým mladých ľudí, a to najmä vykonávaním záruky pre mladých ľudí, pre dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnené skupiny na trhu práce a neaktívne osoby, ako aj prostredníctvom podpory samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva Text pripomienky Z tabuľky nie je jasné koľko účastníkov ja plánovaných do plnenia špecifického cieľa SO (A) zapojiť. Odôvodnenie: V zmysle dokumentu Common indicators toolbox Working document je pod kódom EECO01 uvedený celkový počet účastníkov a teda sa má jednať o súčet ostatných uvádzaných kódov. Tento počet však nesedí. Súčasne je v EECO03 uvedený celkový počet nezamestnaných účastníkov vrátane dlhodobo nezamestnaných 128 000. Len aktuálne štatistiky hovoria o počtoch minimálne o tretinu vyšších a to aj vo všetkých ostatných ukazovateľoch (viď štatistika UPSVR).	Z	ČA	Zaokrúhľovaním nastal nesúlad medzi celkovým počtom účastníkov EECO01 a ostatnými ukazovateľmi - EECO02, EECO04 a EECO05. Ukazovatele sú upravené v zmysle pripomienky. EECO03 - cieľom Programu Slovensko je podporiť, čo najviac uchádzačov o zamestnanie (UoZ) s ohľadom na finančné zdroje, avšak nie je možné podporiť všetkých UoZ. Podpora bude zameraná najmä na znevýhodnených UoZ, naviac kategória UoZ do 30 rokov bude podporená výhradne v rámci priority Záruka pre mladých.

APZD	Pripomienka č. 19 - zásadná k bodu 2.4.1.2 Špecifický cieľ SO (b) Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite Text pripomienky V špecifickom cieli je uvedený aj zámer prognózovať potreby a vývoj trhu práce. Z textu však vyplýva, že zámerom je najmä zosúladenie vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce. Z materiálu však nevyplýva ako štát plánuje prispôsobovať sa týmto potrebám trhu práce, napríklad navrhnutie opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej a medzinárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami. Odôvodnenie: Je zjavné, že MPSVR SR ani UPSVR nedisponuje v súčasnosti prognózami na trhu práce a nevedia detekovať, ktoré pozície budú na Slovensku v akútnom stave nedostatku, koľko zamestnancov na trhu práce chýba a koľko ich bude chýbať aj vplyvom negatívnej demografickej krivky v roku 2030. Dnes tak vieme len určiť, ktoré pozície už v nedostatku sú. Tým sa správanie a reakcia MPSVR stáva retroaktívnou nie proaktívnou. Sme názoru, že by MPSVR SR malo disponovať takými prognózami o trhu práce, aby vedelo navrhnúť a zapnúť príslušné opatrenia včas a neriešiť už len vzniknutý problém nesystémovými nástrojmi. Docieliť naplnenie strategických cieľov Slovenska je možné robiť len na základe budúceho vývoja a nie minulého. Cieľ pojednáva len o prispôsobení vzdelávania potrebám trhu práce. Ide pritom o dlhodobý cieľ a aj pri 100 % naplnení sa výsledky dostavia až o niekoľko rokov a aj to postupne. MPSVR SR by však malo zavádzať opatrenia pre trhu práce potrebné aj dnes – napríklad vybudovanie potrebných informačných systémov a zvýšenie personálnych	Z	A	V rámci rozporového konania zo dňa 19.5.2022, bol detailne popísaný a vysvetlený cieľ uvedenej akcie. Na základe čoho bola zásadná pripomienka zo strany APZD akceptovaná.

	kapacít rezortu prognostického oddelenia, detekcia nedostatku zamestnancov v kľúčových odvetviach hospodárstva a pracovných pozíciách, ktoré brzdia rozvoj hospodárstva a ochromujú jeho transformáciu na nové trendy (digitalizácia, zelená transformácia a pod.). Na základe týchto dát navrhovať a zavádzať príslušné strategické opatrenia. Dopĺňame, že riešením nie je zameranie iba pre vysokokvalifikovaných zamestnancov, ale má ísť o detekcie vo vzťahu k všetkým pozíciám.			
APZD	Pripomienka č. 2 – zásadná Celý predložený dokument aj s prílohami. Plánované rozdelenie a čerpanie financií. Text pripomienky Žiadame, aby neziskové organizácie boli zaradené ako prijímateľ do jednotlivých špecifických cieľov najmä v oblasti digitalizácie, rozvoja a popularizácie VVaI, propagácie EÚ projektov a vzdelávania. Odôvodnenie: Niektoré NO, najmä sociálni partneri, mnohokrát suplujú úlohu štátu a je preto potrebné nadstaviť potrebné financovanie aj pre tento sektor. Zároveň je potrebné podporiť aj zástupcov jednotlivých zväzov, ktorý spolupracujú na tvorbe štátnej politiky, zákonov a iných potrebných dokumentov, propagácie aktivít smerom k členom.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
APZD	Pripomienka č. 20 - zásadná k bodu 2.4.1.2 Špecifický cieľ SO (b) Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu	Z	ČA	Návrh Programu Slovensko nepočíta s uvádzaním alokácií na úroveň podpory jednotlivých opatrení, preto sa ani alokácie na NP a DOP v návrhu Programu Slovensko

	v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite Text pripomienky Navrhujeme lepšie zapracovanie zámeru smerom k tvorbe sektorových rád a spolupráce so sociálnymi partnermi, najmä z HSR SR. Z materiálu nám nie je jasná finančná alokácia na tento program. Zároveň nie je jasné, aké sú cieľové skupiny špecifického cieľa. Odôvodnenie: Pre účely naplnenia cieľa je potrebné jednoznačne zadefinovať úlohu príslušných strán ako sú sektorové rady, sociálni partneri a rozvoj vzájomného sociálneho dialógu. Materiál je v časti alokácií veľmi nejasný a nie je možné z neho jednoznačne vyčítať výšku plánovanej alokácie. Výška alokácie by mala byť priamo úmerná potrebám na fungovanie počas existencie projektu.			neuvedú. V rámci partnerského dialógu však za MPSVR SR potvrdzujeme, že aktuálne sa počíta s podporou partnerstva až na úrovni 0,73 % z celkovej ESF+ alokácie, t. j. sumou 17 200 978 eur za EÚ zdroje (viac ako 20 mil. eur za všetky zdroje). Pomer financovania NP:DOP v rámci tejto témy podľa aktuálnych prepočtov bude 80:20. Uvedené kalkulácie použije MPSVR SR ako sprostredkovateľský orgán pri stanovení cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov.
APZD	Pripomienka č. 21 - zásadná k bodu 2.4.1.2 Špecifický cieľ SO (b) Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite Text pripomienky Navrhujeme lepšie zapracovanie zámeru smerom k rozširovaniu a rozvoju kapacít sociálnych partnerov. Tu navrhujeme rovnako priamo v texte uviesť nadviazanie na NP Podpora kvality sociálneho dialógu, priamo napísať zapojenie sociálnych partnerov z HSR SR a aj výšku finančnej alokácie. Zmeniť text „Aktivita bude realizovaná prostredníctvom výzvy na DOP“ na „Aktivita bude realizovaná prostredníctvom NP“. Zároveň navrhujeme alokáciu zdrojov na NP 25 miliónov eur. Odôvodnenie: Pre účely naplnenia cieľa je potrebné jednoznačne zadefinovať úlohu príslušných strán a podporiť tak rozvoj sociálneho dialógu. Materiál je v	Z	A	Text bol upravený v súlade s pripomienkou a prekonzultovaný s partnermi na rozporovom konaní dňa 20.5.2022. Výsledkom je vzájomná zhoda na novej textácií opisu akcií v Programe Slovensko.

	časti alokácií veľmi nejasný a nie je možné z neho jednoznačne vyčítať výšku plánovanej alokácie. Výška alokácie by mala byť priamo úmerná potrebám na fungovanie počas existencie projektu. Zmenu z formy podpory prostredníctvom DOP na formu podpory prostredníctvom NP navrhujeme na základe vzájomných konzultácií a dohôd sociálnych partnerov a je to jedna z hlavných požiadaviek pri implementácii podpory sociálneho dialógu v rámci PO 2021 – 2027 a to na základe historických skúseností, kvalitného nastavenia a odbúravania administratívnej záťaže sociálnych partnerov. Na dosahovanie cieľov sociálneho dialógu je najefektívnejšie riešenie koordinovaný postup zo zámerom hľadania sociálneho zmieru a najlepších možných riešení. Ako najvhodnejšie riešenie vidíme NP, kde budú na celé obdobie určené ciele, podmienky, úlohy a aj financovanie pre jednotlivých sociálnych partnerov. DOP by neúmerne zvýšila administratívne zaťaženie, obmedzila potrebnú pomoc a zároveň znehodnotila vybudované kvalitné administratívne a koordinačné zázemie vybudovaných kapacít sociálneho dialógu na Slovensku.			
APZD	Pripomienka č. 22 - zásadná k bodu 2.4.1.2 Špecifický cieľ SO (b) Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite Text pripomienky Žiadame doplniť do hlavnej cieľovej skupiny aj ostatné relevantné cieľové skupiny, najmä odborných zamestnancov sociálnych partnerov združených v HSR SR. Odôvodnenie: Hlavné cieľové skupiny tohto cieľa nemôžu byť len zamestnanci verejných a neverejných služieb zamestnanosti a zamestnanci v oblasti sociálneho začlenenia. Je to len úzko definovaná skupina a	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	nezodpovedá realite, ktoré skupiny treba podporiť.			
APZD	Pripomienka č. 23 - zásadná k bodu 2.4.1.4 Špecifický cieľ (d) Podpora adaptácie pracovníkov, podnikov a podnikateľov na zmeny, ako aj aktívneho a zdravého starnutia a zdravého a vhodne prispôsobeného pracovného prostredia, ktoré rieši zdravotné riziká Text pripomienky Materiál navrhujeme rozšíriť aj tzv. transfer know how. Ide o prenos vysoko špecifických vedomostí osôb odchádzajúcich do starobného dôchodku, ktoré už v súčasnosti nie sú predmetom vzdelávacieho systému a nie sú bežne rozšírené. Odôvodnenie: Vzhľadom na postupný technologický rozvoj mnohé pozície a odbory postupne zanikajú, no pre firmu naďalej predstavujú kľúčové know how (napr. znalosť práce na minoritne zastúpenej technológii, ktorá vytvára dôležitú časť produktu). Ide však o pozície častokrát zastrešované jednou osobou, ktorá rokmi nazhromaždila jedinečné odborné znalosti, znalosti o technologickom postupe alebo o vývoji produktu. Pri jej odchode do dôchodku hrozí spoločnosti značná strata. Súčasne sa pre firmu stáva neriešiteľným situácia, kedy senior nedokáže po fyzickej stránke zastať výkon práce a na druhej strane nie je pre ňu finančne únosne zamestnávať 2 osoby. Najmä organizácie z oblasti MSP nie sú schopné efektívne zabezpečiť prenos týchto zručností zo staršej generácie na mladšiu. V materiáli preto navrhujeme zavedenie tzv. seniorského mentoringu, ktorý by zabezpečil prechod jedničného know – how seniora na juniora (bez vekového limitu).	Z	A	Argumentácia v pripomienke je plne v súlade s textáciou P SK uvedenej akcie. Aktuálna textácia akcii už obsahuje vami uvedené argumenty (prenos know how zo staršej generácie pracovníkov na mladšiu) formou mentoringu, tutoringu a zaškoľovania je obsahom nasledujúcich akcií: *vytváranie flexibilných foriem práce pre seniorov s cieľom podporiť ich zotrvanie v platenom zamestnaní ; * zavádzanie vekového manažmentu, vrátane vytvárania strategických nástrojov a zabezpečovania súvisiacich údajov. Dôležité je, aby si zamestnávatelia uvedomovali význam vekového manažmentu.
APZD	Pripomienka č. 24 - zásadná k bodu 2.4.1.4 Špecifický cieľ (d) Podpora adaptácie pracovníkov, podnikov a podnikateľov na zmeny, ako aj aktívneho a zdravého starnutia a zdravého a vhodne prispôsobeného	Z	A	V rámci rozporového konania zo dňa 19.5.2022 bola táto pripomienka vysvetlená a akceptovaná APZD. V uvedenej akcii sa bude formou DOP podporovať osveta v

	pracovného prostredia, ktoré rieši zdravotné riziká Text pripomienky Z materiálu nie je jasné, akým spôsobom bude realizovaná podpora zdravia na pracoviskách. Navrhujeme uvedené viacej rozviesť. Odôvodnenie: Zdravie na pracoviskách považujeme za zásadnú aktivitu. Je známe, že na Slovensku je úroveň zdravia obyvateľov oproti iných krajinám na relatívne nízkej úrovni a chorobnosť zamestnancov na vysokej úrovni. Oba aspekty negatívne ovplyvňujú v konečnom dôsledku verejné financie. Z tohto dôvodu by mal Program Slovensko obsahovať aj návrhy smerujúce k zlepšeniu zdravia zamestnancov na pracoviskách napr. formou zdravotných dní, zlepšenie úrovne stravovania a pod. vrátane návrhov na realizáciu takýchto zdravotných kampaní poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti.			oblasti podpory zdravého a prispôsobivého pracovného prostredia. Navrhované aktivity APZD sú obsiahnuté v popise aktivity.
APZD	Pripomienka č. 25 - zásadná k bodu 2.4.3.1 Špecifický cieľ SO (d) Podpora adaptácie pracovníkov, podnikov a podnikateľov na zmeny, ako aj aktívneho a zdravého starnutia a zdravého a vhodne prispôsobeného pracovného prostredia, ktoré rieši zdravotné riziká Text pripomienky Navrhujeme rozšírenie vzdelávania organizovaného zamestnávateľmi aj na rozvoj zručností, nielen na získanie nových. Odôvodnenie: Rozumieme, že prispôsobenie zručnosti zamestnancov novým technologickým procesom, automatizácii a robotizácii je kľúčové. No nie vždy sa musí nevyhnutne jednať len o získavanie nových zručností ale aj o ich zvýšenie. Navrhujeme bod rozšíriť tak, aby bolo zjavné, že sa dotýka aj zvyšovania zručností.	Z	A	Opis akcie v špecifickom cieli (d) popisuje komplexné poskytovanie vzdelávania a rozvoja zručností, ktoré zahŕňa ako nadobúdanie nových, tak rozširovanie už existujúcich zručností s dôrazom na prechod k vyššej automatizácií a digitalizácií v pracovnom prostredí. Rozpor bol odstránený na rozporovom konaní na základe vysvetlenia plánovanej realizácie aktivity zo dňa 19.5.2022.
APZD	Pripomienka č. 26 - zásadná k bodu 2.4.3.1 Špecifický cieľ SO (d) Podpora adaptácie pracovníkov, podnikov a podnikateľov na zmeny, ako	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali

	aj aktívneho a zdravého starnutia a zdravého a vhodne prispôsobeného pracovného prostredia, ktoré rieši zdravotné riziká Text pripomienky Navrhujeme materiál koncipovať tak, aby bolo z neho zjavné, že prijímateľmi môžu byť aj cudzinci. Odôvodnenie: V súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine je potrebné, aby sa navrhované nástroje dotýkali aj cudzincov, ktorí začínajú hrať významnú rolu na trhu práce. Vo všetkých relevantných opatreniach tak navrhujeme aj taxatívne zaviesť zamestnancov – cudzincov. Neodporúčame však zameranie výlučne na osoby so statusom dočasného útočiska z dôvodu prípadnej diskriminácie inej skupiny cudzincov. Pripomienka je podávaná aj napriek skutočnosti, že vzdelávanie cudzincov je aj predmetom bodu 2.4.5.2 Špecifický cieľ (i) a predpokladáme, že by vzdelávanie zamestnancov v uvedených v špecifickom cieli SO (D) malo automaticky zahŕňať aj cudzincov.			prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
APZD	Pripomienka č. 27 - zásadná K bodu 2.4.5.2 Špecifický cieľ (i) podpora sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov Text pripomienky Z materiálu nie je zjavné, že predmetom podpory bude poskytovanie integračných služieb na „jednom mieste“ pre cudzincov, tj. fyzické zriadenie one-stop-shopov aj pre iné skupiny okrem vysokokvalifikovaných cudzincov. Navrhujeme ich fungovanie pre všetkých cudzincov bez rozdielu. Súčasne navrhujeme opatrenie realizovať zásadne skôr ako v roku 2026 a zabezpečiť dostatočnú alokáciu finančných prostriedkov s relevantnými prijímateľmi podpory. Odôvodnenie: Ide o dobrú prax najmä z Českej republiky. Materiál hovorí, že sa bude zaujímať a pomáhať začleneniu formou one-stop-shopov vysokokvalifikovaných osôb, pritom dáta potvrdzujú, že najčastejšie obsadzovanými pozíciami sú pozície s nízkou kvalifikáciou. Materiál	Z	N	ktivita kontinuálne nadväzuje na aktivitu z POO v Komponente 10: Pracovné miesta a rast. Tento komponent vytvára predpoklady na rast hospodárstva, podporuje tvorbu pracovných miest a zvyšovanie zručností populácie. Odstránenie bariér pre zahraničných pracovníkov pomôže uspokojiť dopyt po nedostatkových vysokokvalifikovaných pozíciách na slovenskom trhu práce. Nové pracovné miesta vzniknú vďaka jednoduchšiemu procesu získavania povolenia na zamestnanie a pobyt pre štátnych príslušníkov tretích krajín. Tejto otázke je

	uvádza len všeobecnú formuláciu, že cudzincom bude poskytovaná „poradenská činnosť“. Sme názoru, že takéto kontaktné body majú byť prístupné všetkým cudzincom za účelom ich riadnej integrácie na Slovensku bez rozdielu vzdelania. Je potrebné medzi príjemcov podpory zaradiť aj neziskové organizácie, ktoré sú súčinné pri realizácii v jednotlivých projektoch.			potrebné venovať pozornosť najmä pri reštarte ekonomiky v súvislosti s potlačením pandémie COVID-19. Pripomienka objasnená na rozporovom konaní 19.5.2022, zmena typu pripomienky na obyčajnú.
APZD	Pripomienka č. 28 - zásadná K bodu 2.4.5.2 Špecifický cieľ (i) podpora sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov Text pripomienky V rámci Program Slovensko 2021 – 2027 navrhujeme do špecifického cieľa začleniť aj rozvoj informačných systémov cudzineckej polície, úradov práce a zastupiteľských úradov a ich prepojenie. Odôvodnenie: Oba úrady hrajú dôležitú rolu pri zamestnávaní najmä osôb z tretích krajín. Napriek tomu, tieto úrady nie sú vzájomne prepojené a dáta naďalej medzi sebou zdieľajú bežnou komunikáciou (e-mailom alebo klasickou poštou). V prípade systémov, ktoré by boli vzájomne prepojené, by vzájomná komunikácia prechádzala plynulejšie a rýchlejšie, čím sa skrátia lehoty. Súčasne by prepojením vznikol lepší dohľad nad stavom cudzincov na Slovensku vrátane informácií jednotlivých konaniach, prišlo by k dátovému zjednoteniu štatistík, ktoré dnes každý úrad poskytuje individuálne a v rôznej podobe. V súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine by takéto prepojenie dát pomohlo Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny SR disponovať aj príslušnými dátami napr. o povolaní Ukrajincov prichádzajúcich na Slovensku a lepšie manažovať ich prístup na trh práce.	Z	N	Po konzultácií s Ministerstvom vnútra SR, Odborom zahraničnej pomoci / AMIF, nie je možné rozšíriť túto textáciu o rozvoj informačných systémov, nakoľko AMIF spolu s Cudzineckou políciou plánuje ich modernizáciu a doplnením by vznikli potreby jasne stanovovať deliace línie. Zároveň to nie je ani v alokačných možnostiach samotného Špecifického cieľa (i), pri ktorom sa nepočíta s využitím zdrojov EFRR. V rámci rozporového konania zo dňa 19.5.2022, boli dôvody neakceptácie pripomienky vysvetlené zástupcom APZD, ktorí sa s vysvetlením stotožnili.
APZD	Pripomienka č. 3 – zásadná Celý predložený dokument aj s prílohami. Text	Z	N	Rozpor odstránený, pripomienkujúci subjekt ustúpil od pripomienky na rozporovom

	pripomienky Na základe nejednoznačnosti niektorých špecifických cieľov a opatrení, žiadame doplniť nasledovné: Pre oblasť stavebníctva • zavedenie informačného modelovania stavieb BIM do praxe (úrady, obstarávatelia, zhotovitelia, školy) • vytvorenie nadpodnikových centier v stavebníctve • podpora tvorby/aktualizácie Národnej sústavy kvalifikácii a Národnej sústavy povolaní • zvýšenie publicity a atraktívnosti nedostatkových profesií v SR prostredníctvom moderných, pre mladých, príťažlivých prístupov medializácie, vrátane podpory aktivít zameraných na zvýšenie povedomia o uplatniteľnosti nedostatkových profesií v SR v spolupráci s profesijnými a stavovskými organizáciami. Podporiť inovatívne myšlienky v oblasti inovácií, vzdelávania mladých a dospelých. • podpora inovácií vo verejnom obstarávaní • zavedenie multikriteriálneho hodnotenia vo verejných zákazkách • zníženie množstva energií na vykurovanie budov – zateplenie a fotovoltaika • znižovanie prašnosti a hlučnosti; zároveň zníženie energií na sušenie materiálov – podpora resp. rekonštrukcia existujúcich zariadení s cieľom prekryť skládky materiálov a technológie výroby • podpora zariadení na zhodnocovanie stavebných materiálov • podpora zelenej výstavby-budovanie živých zelených striech a stien • podpora inovácií a nových technológií s cieľom k zníženiu emisií CO2 vo výstavbe (použité stavebné materiály, technologické postupy vo výstavbe a prevádzkové parametre stavieb) • v rámci Integrovaných územných stratégií rozvoja regiónov Slovenska podporiť inovatívne prístupy a smart riešenia z príslušných regiónov a obmedziť dopytovo orientované výzvy. Pre oblasť dopravy • podporiť digitalizáciu a inteligentné systémy bezpečnosti a znižovania emisií hluku v nákladnej železničnej doprave formou podpory digitálneho automatického spriahla (DAC), vybavenia rušňov palubnými jednotkami ETCS (európsky automatický systém zabezpečenia jazdy vlakov) a vybavenia vozňov			konaní, ktoré sa konalo dňa 12.05.2022

	„tichými“ brzdovými klátikmi Pre oblasť energetickej efektívnosti a dekarbonizácie • opatrenia na znižovanie energetickej náročnosti priemyselných prevádzok/budov prostredníctvom ekologických riešení Pre oblasť životného prostredia • znižovanie emisií CO2 z dopravy formou obnovy vozidlového parku prostredníctvom vozidiel s nízkymi a nulovými emisiami (schémy podpory, dotácie na cenu) • budovanie infraštruktúry pre alternatívne palivá (dotácie) Pre oblasť vzdelávania • možnosť organizovania vzdelávania/kurzov zväzmi určených pre zamestnancov členov zväzu a tiež pre pedagógov a zabezpečiť príslušný rozpočet na celé programové obdobie Odôvodnenie: Z materiálu nie je jasné ako budú realizované jednotlivé špecifické ciele a programy, preto je potrebné materiál viac špecifikovať a zrozumiteľnejšie prepojiť financovanie a merateľné ukazovatele na jednotlivé programy.			
APZD	Pripomienka č. 4 – obyčajná Ku kapitole 1.1 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 1, k textovej formulácií „Kým v roku 2015 boli na úrovni 27,95 %, v roku 2016 vzrástli na 50,36 % a v roku 2020 na 54,08 %. V porovnaní s krajinami EÚ27 (65,83 %) je tento podiel stále pomerne nízky.“ Text pripomienky Navrhujeme preformulovať druhú vetu, rozdiel 11,75 % v celkových výdavkoch na výskum a vývoj v SR a priemerom EÚ nepovažujeme za priepastný, nejde o rozdiel v rádoch.	O	ČA	Údaje boli preverené nasledovne: "Kým v roku 2015 boli na úrovni 25,06 %, v roku 2016 vzrástli na 46,22 % a v roku 2020 na 43,7 %.". Zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
APZD	Pripomienka č. 5 – zásadná Ku kapitole 1.1 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 1, k textovej	Z	ČA	Súhlasíme s potrebou zosúladenia výskumu na univerzitách s reálnymi výskumnými potrebami priemyslu, ktoré existujú a sú

	formulácií „Napriek doterajším investíciám do podpory VVaI z prostriedkov EŠIF sa na Slovensku nepodarilo dosiahnuť očakávané zmeny.“ Text pripomienky Požadujeme, aby sa v programovom období 2021 – 2027 cielene vykonávali opatrenia na zosúladenie výskumu na univerzitách s reálnymi výskumnými potrebami priemyslu, ktoré existujú a sú súčasťou RIS3+. Zároveň považujeme za nevyhnutné vykonať pasportizáciu už nakúpenej infraštruktúry v predchádzajúcich programových obdobiach a tú sprístupniť priemyslu. Odôvodnenie: Za skutočný dôvod prečo sa nepodarilo dosiahnuť očakávané zmeny považujeme aj fakt, že infraštruktúra bola nakúpená v móde, kde neprichádzalo do úvahy jej využitie pre priemysel, ktorý v západnej Európe tvorí nemalý podiel na výskume a vývoji. Z nášho pohľadu je takáto investícia minimálne diskutabilná. Tým, že priemysel nemohol využiť nakúpenú infraštruktúru, tak sa ani nevytvárali prirodzené väzby a základy možných spoluprác podnikov a akademikov.			súčasťou SK RIS3 2021+; Vykonanie ďalšej pasportizácie výskumnej infraštruktúry predpokladá pripravovaný 1. Akčný plán pre implementáciu Cestovej mapy výskumných infraštruktúr 2022-2025. Zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
APZD	Pripomienka č. 6 – obyčajná Ku kapitole 1.1 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 1, k textovej formulácií „Pre potreby znižovania rozdielov regiónov je nevyhnutné zabezpečiť identifikáciu VVaI potenciálu a perspektív pre zlepšenie adaptability investícií do VVaI, ktorých implementácia má významný vplyv na rozvoj týchto regiónov, ich špecializáciu a aj samotný hospodársky rast.“ Text pripomienky Navrhujeme identifikáciu VVI potenciálu a perspektív vykonať na základe možnosti aplikácie výskumu a vývoja do praxe, teda skrz spoluprácu s priemyslom.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
APZD	Pripomienka č. 7 – zásadná Ku kapitole 1.1 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ	Z	N	ripomienka bola na rozporovom konaní dňa 19.5.2022 stiahnutá. Celkový cieľom RIC je

	VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 1, k textovej formulácií „Národný inovačný systém pre vznik inovačných centier vytvorí základnú schému národného a regionálneho sieťovania, a ako hlavná národná aktivita definuje podmienky, stimulačné opatrenia a aplikačné formy pre vznik inovačných centier.“ Text pripomienky Navrhujeme v prvom kroku sa na Slovensku zamerať na odstránenie prekážok pre realizáciu výskumu a vývoja u MSP, čiže vyriešiť to ako napojiť bežnú firmu na spoluprácu s VŠ resp. SAV, atď. Inovačne centrá sú až vyššou formou sieťovania. Odôvodnenie: Bežný MSP sa nevie napojiť na univerzitu a spolupracovať s ňou na svojich témach, lebo univerzity väčšinou nemajú záujem o takúto spoluprácu, nie sú na to nastavené, nemotivuje ich to a nepotrebujú to. Vychádzajúc zo slovenskej reality, stavanie inovačných centier môže v konečnom dôsledku skončiť tak, že budú účelovo vytvárane iba firmami, ktoré už vo VVI pracujú a ktoré budú mať prirodzenú snahu ostatné firmy utlmiť v spolupráci a inovatívne firmy sa nebudú vedieť do takéhoto klastra zapojiť a budú negatívne ovplyvnené celou touto aktivitou.			budovanie funkčného regionálneho ekosystému (na úrovni VÚC) zameraného na aplikovaný výskum a inovácie, ktoré budú slúžiť podnikateľským subjektom na ich komercionalizáciu. Činnosť RIC nenahrádza existujúce podnikateľské aktivity, činnosť klastrov, podnikateľských združení a zväzov a formálnych a neformálnych sietí podnikateľských subjektov, výskumných inštitúcií, univerzít. Činnosť RIC je nadstavbou k existujúcim funkčným aktivitám, partnerstvám a projektom univerzít, výskumných inštitúcií a podnikateľských subjektov. Všetky aktivity RIC si kladú za cieľ odstraňovať bariéry integrácie inovácií produktov a procesov predovšetkým v MSP a podporu integrácie inovácií do praxe v podnikoch. Činnosť RIC zároveň dopĺňa existujúcu úroveň aplikovaného výskumu a vývoja vzhľadom na potreby podnikateľov a vzhľadom na strategické záujmy regiónov, ktoré sú tvorené v partnerstve a definované v integrovaných územných stratégiách.
APZD	Pripomienka č. 8 – zásadná K podpore medzisektorovej spolupráce v oblasti VVaI a zvyšovania výskumných a inovačných kapacít v podnikoch	Z	ČA	Uvedená pripomienka sa týka nastavenia konkrétneho implementačného mechanizmu, ktorému samotný text P SK nebráni, avšak

	Text pripomienky Navrhujeme podporu realizovať aj v rámci tzv. matching grantov, kofinancovanie zo strany podnikateľského sektora vo výške 50%. V ideálnom prípade by tieto výzvy nemali byť obmedzené 200 000 eurami. Pri schválení projektu by sa skúmala iba história podniku, teda či má reálne skúsenosti v danej oblasti a či už dosiahol aj výsledky. Odôvodnenie: Pri takto financovaných projektoch odpadá štátu povinnosť kontroly a vyhodnocovania výsledkov, pretože kvalitu projektov garantuje podnikateľ tým, že do toho vkladá 50% vlastných zdrojov. Veríme, že takouto realizáciou by sa zabezpečila vysoká návratnosť investície z eurofondov pre Slovensko.			vzhľadom úroveň programového dokumentu, ktorý sa vypracúva na dlhšie časové obdobie, v ňom nie je možné ani vhodné zapracovať podrobné podmienky poskytnutia príspevku. Podmienky poskytnutia príspevku budú špecifikované v príslušných výzvach s ohľadom na pravidlá štátnej pomoci, od ktorých sa odvíja možnosť podporovať určité typy aktivít, ako aj maximálna možná intenzita pomoci. Pri podpore MSP z hľadiska prístupu k investíciám v rámci opatrenia 1.3.1 sa budú primárne využívať finančné nástroje (návratná pomoc) prostredníctvom kombinácie finančného nástroja a grantu v jednej operácii.
APZD	Pripomienka č. 9 – zásadná Ku kapitole 1.1 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 1, k textovej formulácií V oblasti vesmírneho výskumu je hlavným cieľom podpory vytvárať vhodné komplementarity s príslušnými európskymi programami, str. 19 Text pripomienky Navrhujeme doplniť do textu, že firmy ktoré sa zaoberajú vesmírnym výskumom, by mali mať transfer do priemyslu. Odôvodnenie: Transfer do priemyslu je plne v súlade s očakávaniami Európskej vesmírnej agentúry (ESA).	Z	ČA	Spolupráca s ESA je sama o sebe založená na princípe: „od myšlienky k produktu“ a tým jednoznačne podporuje priemyselné výstupy (tvorbu produktov) a budovanie priemyselných kapacít.
ASŠŠ	v rámci „2.4.1.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (C) PODPORA RODOVO	Z	Č	V rámci niekoľkých rozporových konaní, konzultácií a stretnutí, ktoré sa uskutočnili

ZS	VYVÁŽENEJ ÚČASTI NA TRHU PRÁCE, ROVNAKÝCH PRACOVNÝCH PODMIENOK A LEPŠEJ ROVNOVÁHY MEDZI PRACOVNÝM A SÚKROMNÝM ŽIVOTOM VRÁTANE PRÍSTUPU K CENOVO DOSTUPNEJ STAROSTLIVOSTI O DETI A ODKÁZANÉ OSOBY - 2.4.1.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV“ navrhujeme v znení operačného programu "Slovensko" aktivity zamerané na podporu zosúladenia pracovného a rodinného života formou aktivitu dobudovania kapacít, podporu personálneho zabezpečenia v zariadeniach do troch rokov a podporu neformálnych skupín nahradiť novou aktivitou vo forme adresného príspevku na predprimárne vzdelávanie pre deti do 6 rokov veku (prípadne do nástupu na povinnú školskú dochádzku s ohľadom na deti so špeciálno výchovno vzdelávacími potrebami) ktorý bude reflektovať potreby rodín. Príspevok ako taký je navrhovaný aj v programovom vyhlásení vlády SR, a vytváral by sa ním systémový, konkrétny, nediskriminačný, adresný a okamžitý nástroj podpory pre rodiny s deťmi do nástupu na povinnú školskú dochádzku, ktorý by zároveň odbremenil nároky financovania predprimárneho vzdelávania zo štátneho rozpočtu a dokázal zvýšiť zaškolenosť detí predškolského veku využitím už existujúcich kapacít zariadení predprimárneho vzdelávania rôznych foriem. ZDÔVODNENIE: Navrhované znenie nereflektuje aktuálny stav starostlivosti a vzdelávania detí do nástupu na povinnú školskú dochádzku, nereflektuje potreby rodín ani platné legislatívne rámce. Navrhované aktivity čiastočne kopírujú mechanizmy podpory z predchádzajúceho programovacieho obdobia bez analýzy dopadov a následného vyhodnotenia. Na základe aplikačnej praxe považujeme tieto aktivity za neefektívne a nehospodárne. Pre vykonávateľov aktivít predstavujú náročné a neudržateľné procesy a pre rodiny s deťmi nevytvárajú adresné a okamžité podporné rámce, ani pozitívne dopady a v konečnom dôsledku sa		A	od 24.5.2022 do 6.6.2022, zástupcovia MPSVR SR a partneri dospeli k vzájomnej zhode na úprave textácií P SK v ŠC (c). Text je upravený v súlade s konzultáciami a pripomienkami.

	môžu pretaviť v znížení kvality poskytovaných služieb. Namietame textáciu v časti vekového ohraničenia daných aktivít. V jednej časti sa hovorí o podpore pre deti do piatich rokov veku, v inej do troch rokov. Požadujeme zosúladenie textácie na podporu pre detí do nástupu na povinnú školskú dochádzku. Dlhodobo je jedným z významných problémov rozdrobený systém výchovy, vzdelávania a starostlivosti o deti od 0,5 - 6 rokov dieťaťa medzi dva rezorty, nefunkčný zber údajov ako aj absencia dostupných podporných mechanizmov pre rodičov týchto detí čo má za následok nedostupnosť služieb, nerovný prístup v oblasti práv a povinností jednotlivých subjektov. K tomu sa pripája neochota vytvárania systémových zmien a efektívnych nástrojov podpory. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako aj Ministerstvo školstva dlhodobo eviduje množstvo nevybavených žiadostí o umiestnenie dieťaťa. Neexistuje však komplexná analýza dostupnosti voľných kapacít všetkých zriaďovateľov. Efekt dobudovania ďalších kapacít a jeho udržateľnosť demonštruje aj vyčlenenie finančných prostriedkov z Integrovaného regionálneho operačného programu na výstavbu zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku, pričom zazmluvnených bolo 35 projektov v objeme 15 120 649 mil. Eur, s maximálnou kapacitou 20 detí na jedno zariadenie. V priemere je teda investícia na 1 novovybudované miesto 21.600€. Realizácia výstavby prebiehala/prebieha počas rokov 2021, 2022 a 2023 pričom bola vyhlásená ďalšia výzva zameraná na výstavu, rekonštrukciu a modernizáciu týchto zariadení. V rámci uplatňovania a princípov hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti vynakladania verejných prostriedkov je žiaduce nájsť optimálny spôsob finančnej podpory existujúcich zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa a ostatných zariadení podieľajúcich sa na výchove, vzdelávaní a starostlivosti o deti od 0 do 6 rokov veku dieťaťa. V zmysle vyššie			

	uvedených prepočtov by sa pri príspevku cca.280€/dieťa/mesiac mohlo z rovnakej sumy (21.600€) podporiť 6 detí na celý rok v existujúcom zariadení podľa výberu rodiča, čo je významnou podporou zosúladenia rodinného a pracovného života viacerých rodín. Z toho dôvodu navrhujeme v navrhovanom znení operačného programu "Slovensko" zameniť za aktivity, ktoré budú reflektovať potreby rodín. Navrhujeme aktivitu dobudovania kapacít, podporu personálneho zabezpečenia v zariadeniach do troch rokov a podporu neformálnych skupín nahradiť aktivitou príspevku na predprimárne vzdelávanie. Jeho čerpanie by reflektovalo individuálne potreby rodín. Vytváral by sa tým by systémový, konkrétny, nediskriminačný, adresný a okamžitý nástroj podpory pre rodiny s deťmi do nástupu na povinnú školskú dochádzku, ktorý by zároveň odbremenil nároky financovania predprimárneho vzdelávania zo štátneho rozpočtu. Akútnosť témy a adresnosť navrhovaného znenia podporuje aj fakt, že aktuálne sa v Národnej rade SR prejednáva legislatívna úprava, ktorá umožní čerpanie príspevku s týmto zámerom. Príspevok na starostlivosť naplní zámery programového vyhlásenia vlády SR a podporí záväzky z Plánu obnovy a odolnosti a v konečnom dôsledku umožní všetkým poskytovateľom a rodičom účasť na programoch starostlivosti a predprimárneho vzdelávania.			
AZZZ SR	„OPATRENIE 2.2.2. PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V SYSTÉMOCH ZÁSOBOVANIA ENERGIOU Súvisiace typy akcií: • podpora prechodu na účinné systémy CZT prostredníctvom využívania OZE pri zásobovaní teplom a chladom, vrátane vyvedenia odpadového tepla a tepla z existujúcich bioplynových staníc pomocou výstavby tepelných rozvodov do miesta spotreby; • inštalácia vzdialeného zariadenia na kombinovanú	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený, na strane 120 v časti Opatrenie 2.2.2., Súviciace typy akcií bude doplnený text: "o výstavby nových zariadení na výrobu biometánu využívajúcich najmä BRKO, kuchynský a reštauračný odpad a

	výrobu elektriny a tepla (KVET) využívajúceho bioplyn z existujúcich bioplynových staníc za účelom dodávky využiteľného tepla v sústave zásobovania teplom; • rekonštrukcia a výstavbu zdrojov tepla a zariadení KVET z biomasy (náhrada za nové, energeticky efektívnejšie, okrem zdrojov zaťažujúcich ovzdušie znečisťujúcimi látkami, najmä PM2,5 a PM10); • podpora zvyšovania podielu OZE v energonosičoch prostredníctvom: o technológií úpravy bioplynu na biometán (napr. biometánové stanice) a výstavby prípojok na plynovú infraštruktúru; o výstavby zariadení na výrobu zeleného vodíka s využitím OZE a biometánu a ich využitie v energetických systémoch, vrátane diaľkového vykurovania a chladenia; • zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie vrátane uskladňovania energie z OZE; • podpora zariadení využívajúcich OZE s výnimkou opatrení týkajúcich sa činností ETS v zmysle Prílohy č. I Smernice č. 2003/87/ES. Opatrenia na systémoch CZT prinesú zvýšenie podielu OZE vo vykurovaní a chladení, zároveň majú potenciál prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov ako aj znečisťujúcich látok do ovzdušia.“ Pripomienka k uvedenému: Navrhujeme doplnenie uvedeného znenia nasledovne: OPATRENIE 2.2.2. PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V SYSTÉMOCH ZÁSOBOVANIA ENERGIOU Súvisiace typy akcií: • podpora prechodu na účinné systémy CZT prostredníctvom využívania OZE pri zásobovaní teplom a chladom, vrátane vyvedenia odpadového tepla a tepla z existujúcich bioplynových staníc pomocou výstavby tepelných rozvodov do miesta spotreby; • inštalácia vzdialeného zariadenia na kombinovanú výrobu elektriny a tepla (KVET) využívajúceho bioplyn z existujúcich bioplynových staníc za účelom dodávky využiteľného tepla v sústave zásobovania teplom; • rekonštrukcia a výstavbu zdrojov tepla a zariadení KVET z biomasy (náhrada za nové, energeticky efektívnejšie,			exkrementy hospodárskych zvierat". Text: "Opatrenia na systémoch CZT prinesú zvýšenie podielu OZE vo vykurovaní a chladení, zároveň majú potenciál prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov ako aj znečisťujúcich látok do ovzdušia.“ sa nahradí textom: "Opatrenia na systémoch CZT prinesú zvýšenie podielu OZE vo vykurovaní a chladení, zároveň majú potenciál prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov, vrátane emisií metánu z biologicky rozložiteľných odpadov, ako aj znečisťujúcich látok do ovzdušia. "Výroba syntetických plynov nebude oprávnenou aktivitou v rámci opatrenia 2.2.2 z dôvodu, že sa môže jednať o uhlíkové palivá.

	okrem zdrojov zaťažujúcich ovzdušie znečisťujúcimi látkami, najmä PM2,5 a PM10); • podpora zvyšovania podielu OZE v energonosičoch prostredníctvom: o technológií úpravy bioplynu na biometán (napr. biometánové stanice) a výstavby prípojok na plynovú infraštruktúru; o výstavby nových zariadení na výrobu biometánu využívajúcich najmä BRKO, kuchynský a reštauračný odpad a exkrementy hospodárskych zvierat; o výstavby zariadení na výrobu zeleného vodíka a syntetických plynov s využitím OZE a biometánu a ich využitie v energetických systémoch, vrátane diaľkového vykurovania a chladenia; • zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie vrátane uskladňovania energie z OZE; • podpora zariadení využívajúcich OZE s výnimkou opatrení týkajúcich sa činností ETS v zmysle Prílohy č. I Smernice č. 2003/87/ES. Opatrenia na systémoch CZT prinesú zvýšenie podielu OZE vo vykurovaní a chladení, zároveň majú potenciál prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov, vrátane emisií metánu z biologicky rozložiteľných odpadov, ako aj znečisťujúcich látok do ovzdušia. Odôvodnenie: Podporou výroby biometánu v jestvujúcich a nových zariadeniach a jeho využitím najmä v existujúcich systémoch CZT sa vytvorí výrazná pozitívna synergia medzi: 1. cirkulárnou ekonomikou – využitím potenciálu biologicky rozložiteľného odpadu (komunálneho, kuchynského reštauračného, zo supermarketov (tovar po záruke) a zo živočíšnej a rastlinnej výroby); 2. splnením definície „účinného“ systému CZT, bez potreby technologickej zmeny; 3. zvýšením energetickej bezpečnosti posilnení domácej produkcie (obnoviteľných a nízkouhlíkových) plynov. Je vhodné podporiť aj výstavbu nových biometánových staníc (t.j. nie len upgrady súčasných bioplynových staníc), nakoľko súčasná flotila bioplynových staníc používa tzv. mokrú fermentáciu, ktorá nie je v niektorých prípadoch technologicky vhodná na			

	spracovanie niektorých typov odpadov (odpad s vyšším obsahom suchej zložky, t.j. zelený odpad, kuchynský odpad, biologický rozložiteľný komunálny odpad a iný organický odpad).			
AZZZ SR	„OPATRENIE 2.2.3. PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V DOMÁCNOSTIACH (INOVÁCIA PROJEKTU "ZELENÁ DOMÁCNOSTIAM") Súvisiace typy akcií: • podpora inštalácie zariadení na využívanie OZE na výrobu tepla/chladu; • podpora inštalácie zariadení na využívanie OZE na výrobu elektriny; • podpora akumulácie energie z OZE a systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie s cieľom optimalizácie výroby a využitia energie z OZE. Podpora opatrení na využívanie OZE v domácnostiach prinesie zvýšenie inštalovaného výkonu OZE, spolu s predpokladaným znížením emisií CO2. Plánuje sa podpora zariadení, využívajúcich veternú a slnečnú energiu, energiu z okolia (tepelné čerpadlá) a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139. Pri poskytovaní podpory na inštaláciu malých zariadení na spaľovanie biomasy, bude nevyhnutnou podmienkou náhrada zariadenia na spaľovanie tuhých fosílnych palív. Podpora bude poskytovaná na zariadenie, ktoré spĺňa požiadavky vyplývajúce zo smernice o ekodizajne 2009/125/ES, čím toto opatrenie pozitívne vplýva na kvalitu ovzdušia. Ako príspevok k opatreniam ochrany ovzdušia identifikovaným v Národnom programe znižovania emisií SR, budú pri poskytovaní podpory na inštaláciu bezemisných zariadení uprednostnené domácnosti z oblasti riadenia kvality ovzdušia. S cieľom maximalizovať využite potenciálu OZE v mieste výroby, bude podpora zameraná aj na akumuláciu tepla a/alebo elektriny. V súlade s princípom prvoradosti energetickej efektívnosti sa	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený, text na strane 121 "Ako príspevok k opatreniam ochrany ovzdušia identifikovaným v Národnom programe znižovania emisií SR, budú pri poskytovaní podpory na inštaláciu bezemisných zariadení uprednostnené domácnosti z oblasti riadenia kvality ovzdušia." bol nahradený textom: "Ako príspevok k opatreniam ochrany ovzdušia identifikovaným v Národnom programe znižovania emisií SR, budú pri poskytovaní podpory na inštaláciu bezemisných zariadení zvýhodnené domácnosti z oblasti riadenia kvality ovzdušia a domácnosti vykurujúce tuhým palivom.

	podpora poskytne len pre taký výkon zariadenia na využívanie OZE, aby bol zohľadnený potenciál úspor na budove, ktorá je miestom inštalácie. To znamená, že na budove boli vykonané opatrenia na úsporu energie v minulosti, alebo sa predpokladá, že budú vykonané v budúcnosti. Zariadenie bude podporené len do úrovne inštalovaného výkonu predpokladaného po vykonaní opatrení na úsporu energie. V bytových domov sa bude vyžadovať predloženie energetického auditu s uvedením potenciálu úspor energie.“ Pripomienka k uvedenému: Navrhujeme doplnenie uvedeného znenia nasledovne: OPATRENIE 2.2.3. PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V DOMÁCNOSTIACH (INOVÁCIA PROJEKTU "ZELENÁ DOMÁCNOSTIAM") Súvisiace typy akcií: • podpora inštalácie zariadení na využívanie OZE na výrobu tepla/chladu; • podpora inštalácie zariadení na využívanie OZE na výrobu elektriny; • podpora akumulácie energie z OZE a systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie s cieľom optimalizácie výroby a využitia energie z OZE. Podpora opatrení na využívanie OZE v domácnostiach prinesie zvýšenie inštalovaného výkonu OZE, spolu s predpokladaným znížením emisií CO2. Plánuje sa podpora zariadení, využívajúcich veternú a slnečnú energiu, energiu z okolia (tepelné čerpadlá) a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139. Pri poskytovaní podpory na inštaláciu malých zariadení na spaľovanie biomasy, bude nevyhnutnou podmienkou náhrada zariadenia na spaľovanie tuhých fosílnych palív. Podpora bude poskytovaná na zariadenie, ktoré spĺňa požiadavky vyplývajúce zo smernice o ekodizajne 2009/125/ES, čím toto opatrenie pozitívne vplýva na kvalitu ovzdušia. Ako príspevok k opatreniam ochrany ovzdušia identifikovaným v Národnom programe znižovania emisií SR, budú pri poskytovaní podpory na inštaláciu bezemisných zariadení uprednostnené domácnosti vykurujúce			

	tuhým palivom. Týmto domácnostiam bude taktiež poskytnutá vyššia miera podpory. S cieľom maximalizovať využite potenciálu OZE v mieste výroby, bude podpora zameraná aj na akumuláciu tepla a/alebo elektriny. V súlade s princípom prvoradosti energetickej efektívnosti sa podpora poskytne len pre taký výkon zariadenia na využívanie OZE, aby bol zohľadnený potenciál úspor na budove, ktorá je miestom inštalácie. To znamená, že na budove boli vykonané opatrenia na úsporu energie v minulosti, alebo sa predpokladá, že budú vykonané v budúcnosti. Zariadenie bude podporené len do úrovne inštalovaného výkonu predpokladaného po vykonaní opatrení na úsporu energie. V bytových domov sa bude vyžadovať predloženie energetického auditu s uvedením potenciálu úspor energie. Odôvodnenie: V súčasnosti program Zelená domácnostiam cieli najmä na bonitné domácnosti, ktoré by si tak-či-tak zvolili bezemisné ale nízkoemisné zariadenie na výrobu tepla (najmä v novostavbách rodinných domov resp. v moderných rodinných domoch všeobecne). Európska environmentálna agentúra vo svojom ostatnom reporte o kvalite ovzdušia v Európe uverejnenom v roku 2020 uvádza, že na Slovensku pripadá až 4 900 odvrátiteľných úmrtí ročne v dôsledku nepriaznivej kvality ovzdušia spôsobenej jemnými časticami PM2,5. Majoritným zdrojom tohto znečistenia je pritom vykurovanie domácností tuhými palivami. Tento problém je v SR dlhodobo neriešený, pričom SR v danom ohľade momentálne čelí zo strany EK žalobe. Program Zelená domácnostiam by okrem cieľa zvyšovania podielu OZE v sektore vykurovania a chladenia mohol a mal riešiť tento reálny environmentálny problém. Uprednostniť len domácnosti z oblastí riadenia kvality ovzdušia nie je vhodné, nakoľko sa jedná len o oblasti, kde je zlá kvalita ovzdušia potvrdená meracou stanicou, pričom oblastí so zlou kvalitou ovzdušia je v			

	SR podstatne viac.			
AZZZ SR	1.2 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2 (str. 24 štvrtý odstavec, druhá veta) Návrh Programu Slovensko uvádza: „Očakávaným výsledkom je príspevok k celkovému zvýšeniu podielu OZE na Slovensku o približne 340 MW.“ Navrhujeme uvedenú hodnotu aspoň zdvojnásobiť na hodnotu 680 MW. Následne je potrebné v tomto duchu upraviť aj kapitolu 2.2.1.2.6 Ukazovatele špecifického cieľa RSO2.2 (str. 123) a finančnú alokáciu v 2.2.1.2.7 Orientačné rozdelenie programových zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie (str. 124). Zdôvodnenie: Nastavenie úrovne ambície vo výške 340 MW nielenže nepokrýva potreby a ciele INEKP v súčasnom znení, ale keď sa zohľadní zvýšenie úrovne ambícií Fit-for-55 s dopadom na zvýšenie podielu OZE (REDIII), tak uvedená hodnota 340 MW je úplne neadekvátna. Investori do OZE potrebujú najmä rýchle a jednoduché povoľovacie procesy, predikovateľnosť regulačného prostredia, ale aj určitú, aspoň minimálnu formu investičnej pomoci.	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.5.2022, rozpor bol odstránený, bolo akceptované vysvetlenie, že merateľné ukazovatele sú aktualizované v nadväznosti na schválené alokácie pre P SK 21-27.
AZZZ SR	1.2 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2 Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory (str. 25 posledný odstavec) Návrh Programu Slovensko uvádza: „V oblasti podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie (OZE) budú investície z Programu Slovensko zamerané na podporu využívania OZE v podnikoch na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebiteľov energie z OZE a komunít využívajúcich OZE, pričom pôjde o podporu nových výrobných kapacít elektrickej energie z OZE s inštalovaným výkonom maximálne 250 kW, v prípade výrobných kapacít elektrickej energie z OZE v ostrovnej prevádzke bez obmedzenia výkonu a v prípade podpory nových	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.5.2022, rozpor bol odstránený po vysvetlení, že deliace línie medzi POO a P SK sú definované na základe 3 hlavných princípov: regionálneho, časového (časová nadväznosť) a princípu vecného obsahového prerozdelenia. Deliace línie budú uplatňované v zmysle úloh B.1 a B.2 uznesenia vlády SR z 22.12.2021, pričom definitívna verzia dokumentu bude schválená vládou SR po schválení Programu

	a modernizovaných výrobných kapacít tepelnej energie z OZE tiež bez obmedzenia výkonu. Z POO budú podporené nové výrobné kapacity elektrickej energie z OZE s inštalovaným výkonom 250 kW až 50 MW a modernizácia existujúcich výrobných kapacít elektrickej energie z OZE, ktoré sú pripojené do distribučnej siete.“ Navrhujeme odstrániť limit 250 kW a nahradiť ho odkazom na maximálnu rezervovanú kapacitu (v súlade s platnými pravidlami pre pripájanie lokálnych zdrojov) a odstrániť obmedzenie pre ostrovnú prevádzku. Uvedený odstavec by potom znel: „V oblasti podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie (OZE) budú investície z Programu Slovensko zamerané na podporu využívania OZE v podnikoch na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebiteľov energie z OZE a komunít využívajúcich OZE, pričom pôjde o podporu nových výrobných kapacít elektrickej energie z OZE s inštalovaným výkonom maximálne vo výške maximálnej rezervovanej kapacity daného odberného miesta, v prípade výrobných kapacít elektrickej energie z OZE bez obmedzenia výkonu a v prípade podpory nových a modernizovaných výrobných kapacít tepelnej energie z OZE tiež bez obmedzenia výkonu. Z POO budú podporené nové výrobné kapacity elektrickej energie z OZE s inštalovaným výkonom 250 kW až 50 MW a modernizácia existujúcich výrobných kapacít elektrickej energie z OZE, ktoré sú pripojené do distribučnej siete.“ Následne je potrebné v tomto duchu upraviť aj kapitolu 2.2.1.2.2 Opatrenie 2.2.1 (str. 120) doplnením novej, súvisiacej aktivity a rozšíriť okruh prijímateľov. Zdôvodnenie: Navrhované delenie komplementarity a synergie medzi Programom Slovensko a Plánom obnovy a odolnosti (POO) by obmedzilo budovanie nových OZE zdrojov. Naopak vnímame silnú synergiu medzi týmito nástrojmi, ale v zmysle časovej pripravenosti projektov. POO si vyžaduje projekty, ktorú sú k dnešnému dňu vo veľmi vysokom stupni projektovej rozpracovanosti a			Slovensko Európskou komisiou. Zároveň bude aplikovaný koordinačný mechanizmus medzi týmito nástrojmi vo fáze prípravy výziev týkajúcich sa jednotlivých investičných opatrení tak, aby bolo zamedzené dvojitému financovaniu. Vzhľadom na definovaný limit počtu znakov v strategickej časti dokumentu v zmysle všeobecného nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021 muselo MIRRI SR pristúpiť k skráteniu textu v časti "Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2 - Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory" a z toho dôvodu bol pôvodný text nahradený vyššie uvedenou formuláciou relevantnou pre celý program.

	napríklad väčšina veterných elektrárni sa do tohto POO nebude vedieť zapojiť (nutnosť minimálne ročných meraní rýchlosti vetra, povinné hodnotenie EIA, monitoring vtáctva...). Tieto projekty by sa mohli reálne uchádzať o investičnú podporu z Programu Slovensko, kde je možný horizont čerpania až do 2027 +3 roky. Navrhovaným rigidným delením POO a Programu Slovensko by sa naopak na dlhé roky utlmil rozvoj OZE na Slovensku.			
AZZZ SR	1.2 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2 Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory (str. 26 prvý odstavec, posledná veta) Návrh Programu Slovensko uvádza: „V oblasti energetických systémov budú komplementárne podporené lokálne investície do budovania miestnych distribučných sústav vrátane akumulácie energie pre samospotrebiteľov a energetické komunity z Programu Slovensko a projekty skladovania energie (batériové systémy), vrátane výroby vodíka elektrolýzou a prepravy, distribúcie a skladovania vodíka, z POO.“ Navrhujeme preformulovať daný odstavec nasledovne: „V oblasti energetických systémov budú komplementárne podporené lokálne investície do budovania miestnych distribučných sústav vrátane akumulácie energie pre samospotrebiteľov a energetické komunity z Programu Slovensko a projekty skladovania energie (batériové systémy), vrátane výroby vodíka elektrolýzou a prepravy, distribúcie a skladovania vodíka, môžu byť podporné aj cez Program Slovensko aj z POO.“ Zdôvodnenie: Navrhované delenie komplementarity a synergie medzi Programom Slovensko a Plánom obnovy a odolnosti (POO) by výrazne obmedzilo budovanie nových zdrojov flexibility elektroenergetickej sústavy. Naopak vnímame silnú synergiu medzi týmito nástrojmi, ale v	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie počas rozporového konania dňa 12.05.2022. Rozpor bol odstránený s tým, že text by bol preformulovaný nasledovne: "V oblasti energetických systémov budú projekty skladovania energie (batériové systémy), vrátane výroby vodíka elektrolýzou a prepravy, distribúcie a skladovania vodíka, podporené z POO. Komplementárne budú z Programu Slovensko podporené lokálne investície do budovania miestnych distribučných sústav vrátane akumulácie energie pre samospotrebiteľov a energetické komunity. Na základe skúseností získaných z projektov podporených z POO budú z Programu Slovensko podporené aj projekty výroby, distribúcie a skladovania zeleného vodíka". Vzhľadom na definovaný limit počtu znakov v strategickej časti dokumentu v zmysle všeobecného nariadenia EP a Rady

	zmysle časovej pripravenosti projektov. POO si vyžaduje projekty, ktoré sú k dnešnému dňu vo veľmi vysokom stupni projektovej rozpracovanosti (napríklad vybudovanie elektrolyzéra si vyžaduje povinné hodnotenie EIA), tieto projekty by sa mohli reálne uchádzať o investičnú podporu z Programu Slovensko, kde je možný horizont čerpania až do 2027 +3 roky. POO v tomto prípade bude schopný finančne podporiť pilotné inštalácie, ale replikácie a komerčné rozšírenie služieb flexibility a agregácie bude možné až v dlhšom časovom horizonte. Navrhovaným rigidným delením POO a Programu Slovensko by sa na dlhé roky utlmil rozvoj nového segmentu služieb flexibility a agregácie pre priemyselných zákazníkov, veľkých odberateľov, ale aj pre samotné odvetvie energetiky. Dovoľujeme upozorniť, že v Programe Slovensko sa v častiach 2.2.1.2.3 (str. 120)) a 2.2.1.3.2 (str. 125) počíta aj s možnosťou realizácie týchto projektov cez Program Slovensko. Citácia str. 120: „• podpora zvyšovania podielu OZE v energonosičoch prostredníctvom: o technológií úpravy bioplynu na biometán (napr. biometánové stanice) a výstavby prípojok na plynovú infraštruktúru; o výstavby zariadení na výrobu zeleného vodíka s využitím OZE a biometánu a ich využitie v energetických systémoch, vrátane diaľkového vykurovania a chladenia; • zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie vrátane uskladňovania energie z OZE;. Citácia str. 125: „· podpory uskladňovania energie za účelom efektívneho využívania zdrojov, vytvorenia možností pre aktívne zapájanie koncových užívateľov do procesu optimalizácie a znižovania ich energetických nárokov a nákladov, ako aj zlepšenia energetickej efektívnosti a znižovania energetických strát;“			(EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021 však muselo MIRRI SR pristúpiť k skráteniu textu v časti "Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2 - Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory" a z toho dôvodu bol celý odsek vrátane danej vety vypustený a nahradený všeobecnou formuláciou relevantnou pre celý program: "Deliace línie budú uplatňované podľa dokumentu pripraveného v zmysle úloh B.1 a B.2 uznesenia vlády SR č. 784 z 22.12.2021, pričom definitívna verzia dokumentu bude schválená vládou SR po schválení P SK Európskou komisiou. Zároveň bude aplikovaný koordinačný mechanizmus medzi týmito nástrojmi vo fáze prípravy výziev týkajúcich sa jednotlivých investičných opatrení tak, aby bolo zamedzené dvojitému financovaniu". Navrhovanú formuláciu a deliace línie s POO zohľadníme pri príprave uvedeného dokumentu.
AZZZ SR	2.2.2.3.2 Opatrenie 2.6.1 (str. 147) Návrh Programu Slovensko uvádza: „V	Z	N	Nákup kompostérov do domácností alebo pre komunity je v súlade s Programom

	súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu SR je ďalšou oblasťou podpory predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov prostredníctvom prostredníctvom nákupu kompostérov pre domácnosti alebo komunity napr. bytových domov.“ Navrhujeme preformulovať daný odstavec nasledovne: „V súlade s Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025 je ďalšou oblasťou podpory rozšírenie triedeného zberu kuchynského odpadu z domácností prostredníctvom nákupu zberných nádob na biologicky rozložiteľné odpady pre domácnosti alebo komunity napr. bytových domov.“ Zdôvodnenie: Jedným zo základných cieľov Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025 je znížiť podiel biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu v ZKO na 25 % do roku 2025. Je potrebné dôsledne aplikovať princíp nulovej donáškovej vzdialenosti tak, aby systém zberu biologicky rozložiteľných odpadov bol čo najkomfortnejší pre obyvateľov a aby sa do tohto systému zapojilo čo najviacej obyvateľov. Takto by sa cieľ odklonenia biologicky rozložiteľných odpadov zo skládok podarilo zrealizovať.			predchádzania vzniku odpadov SR aktivitou predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálych odpadov a preto patrí do opatrenia 2.6.1. Zberné nádoby na biologicky rozložiteľný komunálny odpad, vrátane zberných nádob na kuchynský odpad z domácností, sú súčaťou triedeného zberu komunálnych odpadov a ich nákup je súčasťou podpory v rámci aktvity 2.6.2 Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov.
AZZZ SR	k bodu 2.4.1.2 Špecifický cieľ SO (B) Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite Text pripomienky Navrhujeme lepšie zapracovanie zámeru smerom k rozširovaniu a rozvoju kapacít sociálnych partnerov. Tu navrhujeme rovnako priamo v texte uviesť nadviazanie na NP Podpora kvality sociálneho dialógu, priamo napísať zapojenie sociálnych partnerov z HSR SR a aj výšku finančnej alokácie. Zmeniť text	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky a prekonzultovaný s partnermi na rozporovom konaní dňa 20.5.2022. Výsledkom je vzájomná zhoda na novej textácií opisu akcií v Programe Slovensko.

	„Aktivita bude realizovaná prostredníctvom výzvy na DOP“ na „Aktivita bude realizovaná prostredníctvom NP“. Zároveň navrhujeme alokáciu zdrojov na NP 25 miliónov eur. Odôvodnenie: Pre účely naplnenia cieľa je potrebné jednoznačne zadefinovať úlohu príslušných strán a podporiť tak rozvoj sociálneho dialógu. Materiál je v časti alokácií veľmi nejasný a nie je možné z neho jednoznačne vyčítať výšku plánovanej alokácie. Výška alokácie by mala byť priamo úmerná potrebám na fungovanie počas existencie projektu. Zmenu z formy podpory prostredníctvom DOP na formu podpory prostredníctvom NP navrhujeme na základe vzájomných konzultácií a dohôd sociálnych partnerov a je to jedna z hlavných požiadaviek pri implementácii podpory sociálneho dialógu v rámci PO 2021 – 2027 a to na základe historických skúseností, kvalitného nastavenia a odbúravania administratívnej záťaže sociálnych partnerov. Na dosahovanie cieľov sociálneho dialógu je najefektívnejšie riešenie koordinovaný postup zo zámerom hľadania sociálneho zmieru a najlepších možných riešení. Ako najvhodnejšie riešenie vidíme NP, kde budú na celé obdobie určené ciele, podmienky, úlohy a aj financovanie pre jednotlivých sociálnych partnerov. DOP by neúmerne zvýšila administratívne zaťaženie, obmedzila potrebnú pomoc a zároveň znehodnotila vybudované kvalitné administratívne a koordinačné zázemie vybudovaných kapacít sociálneho dialógu na Slovensku.			
AZZZ SR	k bodu 2.4.1.2 Špecifický cieľ SO (B) Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite Text pripomienky Navrhujeme lepšie	Z	ČA	Návrh Programu Slovensko nepočíta s uvádzaním alokácií na úroveň podpory jednotlivých opatrení, preto sa ani alokácie na NP a DOP v návrhu Programu Slovensko neuvedú. V rámci partnerského dialógu však potvrdzujeme, že aktuálne sa počíta s

	zapracovanie zámeru smerom k tvorbe sektorových rád a spolupráce so sociálnymi partnermi, najmä z HSR SR. Z materiálu nám nie je jasná finančná alokácia na tento program. Zároveň nie je jasné, aké sú cieľové skupiny špecifického cieľa. Odôvodnenie: Pre účely naplnenia cieľa je potrebné jednoznačne zadefinovať úlohu príslušných strán ako sú sektorové rady, sociálni partneri a rozvoj vzájomného sociálneho dialógu. Materiál je v časti alokácií veľmi nejasný a nie je možné z neho jednoznačne vyčítať výšku plánovanej alokácie. Výška alokácie by mala byť priamo úmerná potrebám na fungovanie počas existencie projektu.			podporou partnerstva až na úrovni 0,73 % z celkovej ESF+ alokácie, t. j. sumou 17 200 978 eur za EÚ zdroje (viac ako 20 mil. eur za všetky zdroje). Pomer financovania NP:DOP v rámci tejto témy podľa aktuálnych prepočtov bude 80:20. Uvedené kalkulácie budú použité pri stanovení cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov.
AZZZ SR	k bodu 2.4.1.2 Špecifický cieľ SO (B) Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite Text pripomienky Žiadame doplniť do hlavnej cieľovej skupiny aj ostatné relevantné cieľové skupiny, najmä odborných zamestnancov sociálnych partnerov združených v HSR SR. Odôvodnenie: Hlavné cieľové skupiny tohto cieľa nemôžu byť len zamestnanci verejných a neverejných služieb zamestnanosti a zamestnanci v oblasti sociálneho začlenenia. Je to len úzko definovaná skupina a nezodpovedá realite, ktoré skupiny treba podporiť.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle priomienky.
AZZZ SR	OPATRENIE 2.7.8. ZNÍŽENIE EMISIÍ LÁTOK ZNEČISŤUJÚCICH OVZDUŠIE PROSTREDNÍCTVOM NÁHRADY KOTLOV NA TUHÉ PALIVÁ V DOMÁCNOSTIACH ZA VYKUROVACIE ZARIADENIA, NÍZKOEMISNÉ Z HĽADISKA PRODUKCIE PRACHOVÝCH ČASTÍC, VRÁTANE INFORMAČNÝCH AKTIVÍT ZAMERANÝCH	Z	ČA	Podpora v rámci opatrenia 2.7.8 bude komplementárne doplnená podporou malých zariadení na využívanie OZE (vrátane tepelných čerpadiel) v rámci opatrenia 2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená domácnostiam").

	NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA Súvisiace typy akcií: Znečistenie ovzdušia prachovými časticami PM (PM10 a PM2,5) predstavuje na Slovensku závažný problém a podľa údajov SHMÚ sa na tomto znečistení najvýznamnejšie podieľa sektor vykurovania domácností. Z dôvodu prekračovania limitných hodnôt pre prachové častice PM v ovzduší čelí Slovenská republika žalobe na Európskom súdnom dvore, ktorú voči nej vzniesla Európska komisia v súvislosti s nedodržiavaním požiadaviek vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe. V tejto situácii každé nevykonané opatrenie smerujúce k zníženiu emisií prachových častíc (PM) znamená zvýšené riziko finančných sankcií voči SR. Spomedzi vykurovacích zariadení pre domácnosti sa opatrenie zameria primárne na výmenu zastaraných / nevhodných kotlov na tuhé palivá za kotly za zariadenia na využitie geotermálnej energie, ako bezemisné z hľadiska produkcie prachových častíc, a to pre skupinu domácností v skupine bytových domov (v rámci mesta/obce). Prednostne (napr. na základe overenia prostredníctvom pilotného projektu) pôjde o realizáciu predmetného opatrenia v zónach a aglomeráciách s vysokou koncentráciou PM častíc v ovzduší a zároveň s potenciálom geotermálnej energie. Inštalácia kotlov na zemný plyn nebude predmetom podpory. Zároveň nebudú podporované ani kotly na biomasu, keďže sú zdrojom emisií prachových častíc. Zvyšovanie povedomia verejnosti a cieľových skupín, najmä v súvislosti s problematikou lokálnych kúrenísk, ktoré sú významným zdrojom znečistenia ovzdušia, sú významnou podpornou aktivitou. Informačné aktivity v oblasti ochrany ovzdušia, orientované na prax a požiadavky na technologické postupy z hľadiska zabezpečenia ochrany ovzdušia v súlade s legislatívou EÚ, prispejú k uplatňovaniu prístupov zameraných na znižovanie znečistenia ovzdušia a zlepšenie jeho			Výmena kotlov na tuhé palivo za zariadenia OZE v domácnostiach by bola duplicitná s opatreniami realizovanými v rámci tohto projektu a najmä v rodinných domoch.

	kvality. Na zvyšovanie environmentálneho povedomia v tejto oblasti budú využívané aj environmentálne centrá. „ Pripomienka k uvedenému: Opatrenie využitia geotermálnej energie na vykurovanie ako náhrady kotlov na tuhé palivá (po overení na pilotnom projekte) na riešenie jedného z najzávažnejších environmentálnych problémov SR so signifikantným vplyvom na zdravie obyvateľstva, ktorým je znečistenie ovzdušia časticami PM10 a PM2,5 z lokálnych kúrenísk v exponovaných regiónoch, považujeme za absolútne nedostatočné. Navyše by sa jednalo len o bytové domy, ktoré k zlej lokálnej kvalite ovzdušia prispievajú, mierne povedané, absolútne zanedbateľne. Riešením by mala byť masívna podpora malých OZE zariadení (najmä tepelné čerpadlá) ako náhrada kotlov na tuhé palivá v rodinných domoch vykurujúcich tuhým palivom. Odôvodnenie: Opatrenia na riešenie dlhodobo zanedbávanej kvality ovzdušia z lokálnych kúrenísk musia zahŕňať súbor viacerých rýchlych, efektívnych a konkrétnych riešení, ktoré majú odvrátiť predčasné úmrtia obyvateľov SR v týchto regiónoch. Lokality s nepriaznivou kvalitou ovzdušia sú známe aj problémom energetickej chudoby. Európska environmentálna agentúra vo svojom ostatnom reporte o kvalite ovzdušia v Európe uverejnenom v roku 2020 uvádza, že na Slovensku vzniká až 4 900 odvrátiteľných predčasných úmrtí ročne v dôsledku nepriaznivej kvality ovzdušia spôsobenej jemnými prachovými časticami PM2,5. Týmto zdrojom znečistenia sú domácnosti v rodinných domoch vykurujúce tuhým palivom.			
AZZZ SR	RSO2.8 Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasti prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka (str. 61) Do časti „Pre špecifický cieľ je dôležité plnenie záväzkov a odporúčaní, tak ako sú definované v politicko-legislatívnom rámci“ navrhujeme doplniť	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	nasledovné dokumenty: • Revízia a aktualizácia Národného politického rámca pre rozvoj trhu s alternatívnymi palivami schválená uznesením vlády SR č. 557/2019 z 13. novembra 2019; • Zákon č. 214/2021 Z. z. o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy a o zmene a doplnení niektorých zákonov;. Zdôvodnenie: Revízia a aktualizácia Národného politického rámca predstavuje základný dokument v oblasti podpory alternatívnych palív, čo je aj jeden zo základných pilierov prechodu na udržateľnú mestskú mobilitu. Rovnako zákon č. 214/2021 Z. z. stanovuje podmienky pre postupné zavádzanie ekologických vozidiel, čím prispieva k udržateľnej mobilite a preto by mali byť oba dokumenty v danom zozname explicitne uvedené.			
BBSK	K Príloha PST, str. 64, opatrenie 1.2: Navrhujeme zvýšiť váhu priority aktivít: digitalizácia vrátane analýzy postupov, procesov a následnej investičnej podpory na uplatňovanie digitálnych riešení (vysoká), podpora vytvárania nových firiem, okrem iného aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov, coworkingových centier, technologických centier a hubov (vysoká); Odôvodnenie: potenciál v území, plánované aktivity	Z	N	Podpora aktivity ""digitalizácia vrátane analýzy postupov, procesov a následnej investičnej podpory na uplatňovanie digitálnych riešení"" bola odstránená na základe akceptovania odporúčania Európskej komisie k zúženiu podporovaných aktivít z FST. Priorita aktivity ""podpora vytvárania nových firiem, okrem iného aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov, coworkingových centier, technologických centier a hubov"" ostala na pôvodnej úrovni, keďže vzhľadom na identifikovaný dopyt územia v rámci Piliera I považujeme túto aktivitu na nižšom stupni priority v porovnaní s ostanými aktivitami. Zároveň v zmysle pripomienok EK je

				nevyhnutné zabezpečiť prioritizáciu opatrení.
BBSK	K Príloha PST, str. 64, opatrenie 2.1 Navrhujeme zvážiť doplnenie súvisiacej aktivity: "zavádzanie nových technológii v oblasti obehového hospodárstva"; Odôvodnenie: diverzifikácia hospodárstva a prechod smerom na obehové hospodárstvo si bude vyžadovať tento typ investícii.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
BBSK	K Príloha PST, str. 65, opatrenie 2.2: Navrhujeme zvýšiť váhu priority aktivít: zmena účelu a opätovné využitie opustených priemyselných území a obnova pôdy (stredná), Odôvodnenie: potenciál v území, plánované aktivity	Z	N	Vzhľadom na skutočnosť, že revizalizácia opustených priemyselných území je viazaná na aktuálne transformačné procesy je potenciál tejto aktivity v BBSK nižší ako v iných krajoch a preto aj priorita tejto aktivity je v porovnaní s ostatnými aktivitami v rámci Piliera 2 na nižšom stupni priority.
BBSK	K Príloha PST, str. 66, opatrenie 3.1 Navrhujeme zvýšiť váhu priority aktivít: sieťovanie, spolupráca a vzdelávacie činnosti medzi výskumnými inštitúciami a podnikmi s dôrazom na praktickú odbornú prípravu (vysoká); Odôvodnenie: potenciál v území, plánované aktivity	Z	N	Vzhľadom na pripomienky EK vo vzťahu k priorizácii aktivít a vzhľadom na identifikovaný dopyt a potreby regiónu je v porovnaní s ostatnými aktivitami v rámci Piliera 3 na nižšom stupni priority.
BBSK	K Príloha PST, str. 66, opatrenie 3.1: Navrhujeme zvýšiť váhu priority súviacej aktivity "sieťovanie, spolupráca, podpora vzdelávacej činnosti za účelom zvyšovania environmentálneho povedomia a podpora a poradenstvo v oblasti manažmentu životného prostredia pre samosprávy a iných aktérov súkromného a verejného sektora". Odôvodnenie: dopyt z	Z	N	Aktivita bola odstránená na základe akceptovania odporúčania Európskej komisie k zúženiu podporovaných aktivít z FST.

	územia, aktivita je tiež predmetom kľúčového projektu BBSK v oblasti ŽP, ktorého cieľom je zlepšiť environmentálnu udržateľnosť regiónu a zároveň zlepšiť kvalitu života obyvateľov, vrátane osvety o zelenom hospodárstve a potrebe mitigácie zmeny klímy, a pod.;			
BBSK	K Príloha PST, str. 73, merateľné ukazovatele: Navrhujeme doplnenie merateľných ukazovateľov v súvislosti s aktivitou "sieťovanie, spolupráca, podpora vzdelávacej činnosti za účelom zvyšovania environmentálneho povedomia a podpora a poradenstvo v oblasti manažmentu životného prostredia pre samosprávy a iných aktérov súkromného a verejného sektora" - na zváženie navrhujeme doplniť RCR71: Používatelia nových alebo zmodernizovaných vzdelávacích zariadení za rok, merateľný ukazovateľ: počet/rok; Odôvodnenie: Vzhľadom na to, že ciele aktivity nenapĺňajú inštitúcie poskytujúce formálne vzdelávanie, merateľný ukazovateľ "kapacity tried v nových alebo modernizovaných vzdelávacích zariadeniach" sa nám nezdá dostačujúci.	Z	N	Aktivita, ktorej sa týka návrh na doplnenie merateľného ukazovatela bola odstránená z rozsahu podpory FST na základe akceptovania odporúčania Európskej komisie k zúženiu podporovaných aktivít.
BBSK	K Program Slovensko (PSK), str. 107, ŠC RSO1.4 Opatr. 1.4.1 - Navrhujeme rozšíriť podporu realizácie praktického vyučovania žiakov a podpora tvorby a/alebo inovácia a zavádzanie študijných a učebných odborov OVP aj mimo domén RIS 3 2021+ pre stredné školy, ktoré boli vybrané na podporu v rámci iniciatívy Catching Up Regions	Z	N	V zmysle nariadenia 2021/1060 musí byť špecifický cieľ 1.4 PSK prepojený na RIS3, z uvedeného dôvodu nie je možné v rámci tohto ŠC podporovať odbory/programy mimo RIS3. Odbory mimo RIS3 sa budú podporovať v priorite 4P2.
BBSK	K Program Slovensko - finančné alokácie 22041: Pri opatreniach 1.2.2 Podpora budovania inteligentných miest a regiónov, 2.4.1.B Adaptácia na zmenu klímy v obciach a mestách a 3.2.4 Miestne komunikácie sú uvedené	Z	A	Na základe predložených návrhov alokácii ITI od jednotlivých samosprávnych krajov, v PSK bude vyčlenená v daných opatreniach

	finančné alokácie len pre UMR. Navrhujeme doplniť alokácie aj pre IÚI.			aj alokácia pre ITI, nielen pre UMR.
BBSK	K PSK, str. 185, opatrenie 2.7.5: Navrhujeme doplniť text o (hrubým písmom): Environmentálne centrá budú využívané na zvýšenie environmentálneho povedomia verejnosti, zamestnancov štátnej a verejnej správy a socio-ekonomických aktérov taktiež v oblasti adaptácie na zmenu klímy, mitigácie zmeny klímy, vodného hospodárstva, prechodu na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo a kvalitu ovzdušia; a na zlepšenie spolupráce medzi dotknutými aktérmi v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia (orgánmi štátnej a verejnej správy, štátnymi odbornými organizáciami a výskumnými ústavmi, socio-ekonomickými aktérmi, neziskovým sektorom, verejnosťou). Odôvodnenie: Vzhľadom na kompetencie a zodpovednosť doplnených aktérov v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, alebo poskytovania relevantných informácii o stave ŽP, je nevyhnutné zahrnúť ich medzi cieľové skupiny aktivít na zvyšenie environmentálneho povedomia a budovanie spolupráce.	Z	ČA	V opatrení 2.7.5, v odseku nad požadovaným textom doplnenia je uvedené, že environemntálne centrá budú slúžiť pre odbornú a laickú verejnosť. Preto nie je nutné, a vzhľadom na nedostatočný počet znakov nie je možné, doplniť požadovaný text. Priamo vo výzve vyhlásenej pre dané opatrenie, resp. na danú aktivitu, budú podklady bližšie špecifikované
BBSK	K PSK, všetky Priority: Navrhujeme umožniť využívanie prostriedkov EFRR na pokrytie mzdových nákladov v aktivitách projektov	Z	A	Mzdové náklady sú oprávnené aj v rámci zdroja EFRR.
BBSK	Príloha PST, str. 64, opatrenie 1.3: Navrhujeme zvýšiť váhu priority aktivít: podpora činností a spolupráce v oblasti VVaI so zameraním na zelenú ekonomiku (stredná); rozvoj VVaI potenciálu v regióne, zavádzanie inovácií v oblasti produktov, procesov a služieb vrátane transferu pokročilých technológií do praxe (vysoká); Odôvodnenie: potenciál v	Z	N	Vzhľadom na pripomienky EK vo vzťahu k priorizácii aktivít a vzhľadom na transformačnú analýzu územia a identifikovaný dopyt a potreby regiónu ako aj možnosti podpory z FST v rámci tohto opatrenia je stredná priorita tejto aktivity

	území, plánované aktivity			identifikovaná primerane.
BPB	Na strane 116 v podkapitole 2.2.1.1.3 navrhujeme prvý odstavec upraviť nasledovne: Bude sa podporovať obnova verejných aj bytových budov s uplatňovaním princípu prvoradosti energetickej efektívnosti s cieľom znížiť konečnú energetickú spotrebu v budovách. Tam, kde je to relevantné a realizovateľné, bude súčasťou obnovy aj inštalácia OZE a uplatnenie prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na podporu adaptácie na zmenu klímy, zabezpečenie kvality vnútorného prostredia a aplikovanie princípov iniciatívy „Nový Európsky Bauhaus“, a to najmä prostredníctvom: Odôvodnenie: Navrhujeme doplniť popri dôraze na zabezpečeniu výmeny vzduchu taktiež požiadavky na zvyšné aspekty kvality vnútorného prostredia v budovách, teda akustickej pohody a tepelného a svetelného komfortu.	O	ČA	Požiadavka na umožnenie oprávnenosti nákladov na zabezpečenie špecifických parametrov vnútorného prostredia budovy, ako sú akustická pohoda, svetelný a tepelný komfort, vysvetlená zástupcami BpB na rozporovom konaní dňa 25.5.22, bola zo strany MIRRI, SIEA a MDV SR vzatá do úvahy (rozpor bol dostránený, BpB vyjadrilo písomný súhlas so zaslaným vyhodnotením pripomienok emailom 7.6.22) a zapracovaná v časti opatrenia 2.1.2 nasledovne: Súvisiace typy akcií: Bude sa podporovať obnova verejných aj bytových budov s uplatňovaním princípu prvoradosti energetickej efektívnosti[1] s cieľom znížiť konečnú energetickú spotrebu v budovách. Tam, kde je to relevantné a realizovateľné, bude súčasťou obnovy aj inštalácia OZE, uplatnenie prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na podporu adaptácie na zmenu klímy a aplikovanie princípov iniciatívy „Nový Európsky Bauhaus“. Plnenie cieľa sa bude realizovať najmä prostredníctvom podpory: • zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy bytových domov, • zlepšovania energetickej

				hospodárnosti a obnovy verejných budov. Pri obnove budov bude naďalej prioritou energetická efektívnosť a pokrývanie energetickej spotreby z environmentálne udržateľných zdrojov s prihliadnutím na bezpečnosť zásobovania energiou. Požadovaná bude minimálne stredná úroveň obnovy budovy (úspora primárnej energie 30% až 60%), pričom intenzita podpory bude zohľadňovať úsporu primárnej energie. Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou dodržať kvalitu vnútorného prostredia zabezpečením požadovanej výmeny vnútorného vzduchu alebo aj ďalšími opatreniami zlepšujúcimi vnútorné prostredie. Z dôvodu potreby zavádzania adaptačných opatrení na zmenu klímy, bude dôraz kladený na tzv. zelené opatrenia ako napr. zelené strechy, zelené steny, zadržiavanie a využívanie dažďovej vody. S cieľom zefektívniť prevádzku budov a maximalizovať využitie potenciálu úspor energie bude predmetom podpory aj zavádzanie energetického manažmentu, monitoring prevádzkových údajov vrátane technickej podpory dodávateľa po dobu udržateľnosti projektu.

BPB	Na strane 116 v podkapitole 2.2.1.1.3 navrhujeme prvý odstavec upraviť nasledovne: Bude sa podporovať obnova verejných aj bytových budov s uplatňovaním princípu prvoradosti energetickej efektívnosti s cieľom znížiť konečnú energetickú spotrebu v budovách. Tam, kde je to relevantné a realizovateľné, bude súčasťou obnovy aj inštalácia OZE a uplatnenie prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na podporu adaptácie na zmenu klímy, zabezpečenie kvality vnútorného prostredia a aplikovanie princípov iniciatívy „Nový Európsky Bauhaus“, a to najmä prostredníctvom: Odôvodnenie: Navrhujeme doplniť popri dôraze na zabezpečeniu výmeny vzduchu taktiež požiadavky na zvyšné aspekty kvality vnútorného prostredia v budovách, teda akustickej pohody a tepelného a svetelného komfortu.	Z	ČA	Pripomienka je identická s pripomienkou č.61. Požiadavka na umožnenie oprávnenosti nákladov na zabezpečenie špecifických parametrov vnútorného prostredia budovy, ako sú akustická pohoda, svetelný a tepelný komfort, vysvetlená zástupcami BpB na rozporovom konaní dňa 25.5.22, bola zo strany MIRRI, SIEA a MDV SR vzatá do úvahy a zapracovaná v časti opatrenia 2.1.2 nasledovne : :Súvisiace typy akcií: Bude sa podporovať obnova verejných aj bytových budov s uplatňovaním princípu prvoradosti energetickej efektívnosti[1] s cieľom znížiť konečnú energetickú spotrebu v budovách. Tam, kde je to relevantné a realizovateľné, bude súčasťou obnovy aj inštalácia OZE, uplatnenie prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na podporu adaptácie na zmenu klímy a aplikovanie princípov iniciatívy „Nový Európsky Bauhaus“. Plnenie cieľa sa bude realizovať najmä prostredníctvom podpory: • zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy bytových domov, • zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy verejných budov. Pri obnove budov bude naďalej prioritou energetická efektívnosť a pokrývanie energetickej spotreby z environmentálne

				udržateľných zdrojov s prihliadnutím na bezpečnosť zásobovania energiou. Požadovaná bude minimálne stredná úroveň obnovy budovy (úspora primárnej energie 30% až 60%), pričom intenzita podpory bude zohľadňovať úsporu primárnej energie. Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou dodržať kvalitu vnútorného prostredia zabezpečením požadovanej výmeny vnútorného vzduchu alebo aj ďalšími opatreniami zlepšujúcimi vnútorné prostredie. Z dôvodu potreby zavádzania adaptačných opatrení na zmenu klímy, bude dôraz kladený na tzv. zelené opatrenia ako napr. zelené strechy, zelené steny, zadržiavanie a využívanie dažďovej vody. S cieľom zefektívniť prevádzku budov a maximalizovať využitie potenciálu úspor energie bude predmetom podpory aj zavádzanie energetického manažmentu, monitoring prevádzkových údajov vrátane technickej podpory dodávateľa po dobu udržateľnosti projektu."" Súhlas s vyhodnotením pripomienok po rozporovom konaní vyjadrili BpB emailom zo dňa 6.6.22.
BPB		Z	Č	Pripomienka je identická s pripomienkou č.

	Na strane 116 v podkapitole 2.2.1.1.3 navrhujeme text v druhej pododrážke upraviť nasledovne: Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou zabezpečenie požadovanej výmeny vnútorného vzduchu pri dodržaní požiadaviek na kvalitu vnútorného prostredia a bude kladený dôraz na zabezpečenie akustickej pohody, tepelného a svetelného komfortu. S cieľom zefektívniť prevádzku budov a maximalizovať využitie potenciálu úspor energie bude dôraz kladený na dosahovanie reálnych úspor energie. Z toho dôvodu bude predmetom podpory aj zavádzanie energetického manažmentu, monitoring prevádzkových údajov vrátane technickej podpory dodávateľa po dobu udržateľnosti projektu. Rovnako tak navrhujeme jednotlivé pododrážky k obnove bytových domov a verejných budov neoddeľovať, prípadne upraviť pododrážky tak, aby bolo zrejmé, že popisujúci priority podpory sa týka aj obnovy bytových domov nielen obnovy verejných budov. Odôvodnenie: Navrhujeme v texte doplniť popri dôraze na zabezpečeniu výmeny vzduchu taktiež požiadavky na zvyšné aspekty kvality vnútorného prostredia v budovách, teda akustickej pohody a tepelného a svetelného komfortu. Zároveň navrhujeme precizovať a rozšíriť text, ktorý hovorí o maximalizácii využití potenciálu úspor energie.		A	62. Požiadavka na umožnenie oprávnenosti nákladov na zabezpečenie špecifických parametrov vnútorného prostredia budovy, ako sú akustická pohoda, svetelný a tepelný komfort, vysvetlená zástupcami BpB na rozporovom konaní dňa 25.5.22, bola zo strany MIRRI, SIEA a MDV SR vzatá do úvahy a zapracovaná v časti opatrenia 2.1.2 nasledovne: :Súvisiace typy akcií: Bude sa podporovať obnova verejných aj bytových budov s uplatňovaním princípu prvoradosti energetickej efektívnosti[1] s cieľom znížiť konečnú energetickú spotrebu v budovách. Tam, kde je to relevantné a realizovateľné, bude súčasťou obnovy aj inštalácia OZE, uplatnenie prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na podporu adaptácie na zmenu klímy a aplikovanie princípov iniciatívy „Nový Európsky Bauhaus“. Plnenie cieľa sa bude realizovať najmä prostredníctvom podpory: • zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy bytových domov, • zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy verejných budov. Pri obnove budov bude naďalej prioritou energetická efektívnosť a pokrývanie energetickej spotreby z environmentálne udržateľných zdrojov s prihliadnutím na

				bezpečnosť zásobovania energiou. Požadovaná bude minimálne stredná úroveň obnovy budovy (úspora primárnej energie 30% až 60%), pričom intenzita podpory bude zohľadňovať úsporu primárnej energie. Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou dodržať kvalitu vnútorného prostredia zabezpečením požadovanej výmeny vnútorného vzduchu alebo aj ďalšími opatreniami zlepšujúcimi vnútorné prostredie. Z dôvodu potreby zavádzania adaptačných opatrení na zmenu klímy, bude dôraz kladený na tzv. zelené opatrenia ako napr. zelené strechy, zelené steny, zadržiavanie a využívanie dažďovej vody. S cieľom zefektívniť prevádzku budov a maximalizovať využitie potenciálu úspor energie bude predmetom podpory aj zavádzanie energetického manažmentu, monitoring prevádzkových údajov vrátane technickej podpory dodávateľa po dobu udržateľnosti projektu."" Súhlas s vyhodnotením pripomienok po rozporovom konaní vyjadrili BpB emailom zo dňa 6.6.22.
BPB	Na strane 116 v podkapitole 2.2.1.1.3 navrhujeme text v druhej	O	ČA	Požiadavka na umožnenie oprávnenosti nákladov na zabezpečenie špecifických

	pododrážke upraviť nasledovne: Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou zabezpečenie požadovanej výmeny vnútorného vzduchu pri dodržaní požiadaviek na kvalitu vnútorného prostredia a bude kladený dôraz na zabezpečenie akustickej pohody, tepelného a svetelného komfortu. S cieľom zefektívniť prevádzku budov a maximalizovať využitie potenciálu úspor energie bude dôraz kladený na dosahovanie reálnych úspor energie. Z toho dôvodu bude predmetom podpory aj zavádzanie energetického manažmentu, monitoring prevádzkových údajov vrátane technickej podpory dodávateľa po dobu udržateľnosti projektu. Rovnako tak navrhujeme jednotlivé pododrážky k obnove bytových domov a verejných budov neoddeľovať, prípadne upraviť pododrážky tak, aby bolo zrejmé, že popisujúci priority podpory sa týka aj obnovy bytových domov nielen obnovy verejných budov. Odôvodnenie: Navrhujeme v texte doplniť popri dôraze na zabezpečeniu výmeny vzduchu taktiež požiadavky na zvyšné aspekty kvality vnútorného prostredia v budovách, teda akustickej pohody a tepelného a svetelného komfortu. Zároveň navrhujeme precizovať a rozšíriť text, ktorý hovorí o maximalizácii využití potenciálu úspor energie.			parametrov vnútorného prostredia budovy, ako sú akustická pohoda, svetelný a tepelný komfort, vysvetlená zástupcami BpB na rozporovom konaní dňa 25.5.22, bola zo strany MIRRI, SIEA a MDV SR vzatá do úvahy a zapracovaná v texte opatrenia 2.1.2. nasledovne: ""Súvisiace typy akcií: Bude sa podporovať obnova verejných aj bytových budov s uplatňovaním princípu prvoradosti energetickej efektívnosti[1] s cieľom znížiť konečnú energetickú spotrebu v budovách. Tam, kde je to relevantné a realizovateľné, bude súčasťou obnovy aj inštalácia OZE, uplatnenie prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na podporu adaptácie na zmenu klímy a aplikovanie princípov iniciatívy „Nový Európsky Bauhaus“. Plnenie cieľa sa bude realizovať najmä prostredníctvom podpory: • zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy bytových domov, • zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy verejných budov. Pri obnove budov bude naďalej prioritou energetická efektívnosť a pokrývanie energetickej spotreby z environmentálne udržateľných zdrojov s prihliadnutím na bezpečnosť zásobovania energiou. Požadovaná bude minimálne stredná úroveň

				obnovy budovy (úspora primárnej energie 30% až 60%), pričom intenzita podpory bude zohľadňovať úsporu primárnej energie. Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou dodržať kvalitu vnútorného prostredia zabezpečením požadovanej výmeny vnútorného vzduchu alebo aj ďalšími opatreniami zlepšujúcimi vnútorné prostredie. Z dôvodu potreby zavádzania adaptačných opatrení na zmenu klímy, bude dôraz kladený na tzv. zelené opatrenia ako napr. zelené strechy, zelené steny, zadržiavanie a využívanie dažďovej vody. S cieľom zefektívniť prevádzku budov a maximalizovať využitie potenciálu úspor energie bude predmetom podpory aj zavádzanie energetického manažmentu, monitoring prevádzkových údajov vrátane technickej podpory dodávateľa po dobu udržateľnosti projektu
BPB	Navrhujeme doplniť to textu v podkapitole „Poznatky získané z predošlých skúseností“ v poslednom odstavci na strane 27 a prvom odstavci na strane 28 nasledujúce: Obnova verejných budov sa realizovala doposiaľ s vysokou intenzitou podpory bez uváženia možnosti spolufinancovania súkromnými tretími stranami s využitím mechanizmu Garantovanej energetickej služby. Dostupnosť takto vysokých dotácií eliminovala	Z	ČA	Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude poskytnutá najmä, avšak nie výlučne, kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov na obnovu a renováciu budov a v podnikoch pričom sa počíta s využitím kapitálových, kvázi-kapitálových vstupov,

	záujem o realizáciu obnovy z iných zdrojov, čo predstavuje jednu z najvýraznejších bariér pre rozvoj GES. Pre uskutočňovanie hĺbkovej obnovy verejných budov a s ohľadom na efektívne využitie verejných investícií, maximalizáciu využitia potenciálu úspor energie a zvýšeniu počtu obnovených budov je nevyhnutné uvažovať o kombinovanom financovaní s využitím návratných a nenávratných finančných prostriedkov prostredníctvo garantovaných energetických služieb. S cieľom zefektívniť prevádzku budov a maximalizovať využitie potenciálu úspor energie bude dôraz kladený na dosahovanie reálnych úspor energie. Z toho dôvodu bude predmetom podpory aj zavádzanie energetického manažmentu, monitoring prevádzkových údajov vrátane technickej podpory dodávateľa po dobu udržateľnosti projektu. Odôvodnenie: Navrhujeme doplniť do textu taktiež informácie v súlade s NECP, Dlhodobou stratégiou obnovy budov, ktoré hovoria o nevyhnutnosti uvažovať o kombinovanom financovaní s využitím návratných a nenávratných finančných prostriedkov a garantovaných energetických služieb z dôvodov spomenutých v pripomienke.			ďalej poskytnutím úverov, ako aj mechanizmu garantovanej energetickej služby prípadne inej formy energetickej služby v zmysle 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti, pre obnovu bytových domov alebo OZE.
BPB	Navrhujeme upraviť vetu „Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou zabezpečenie požadovanej výmeny vnútorného vzduchu pri dodržaní požiadaviek na kvalitu vnútorného prostredia.“ v podkapitole „Poznatky získané z predošlých skúseností“ v poslednom odstavci na strane 27 nasledovne: Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou zabezpečenie požadovanej výmeny vnútorného vzduchu pri dodržaní požiadaviek na kvalitu vnútorného prostredia a bude kladený dôraz na zabezpečenie akustickej pohody, tepelného a svetelného komfortu. Odôvodnenie: Navrhujeme doplniť popri dôraze na zabezpečeniu výmeny vzduchu	O	ČA	Pripomienka je identická s pripomienkou č. 59. Požiadavka na umožnenie oprávnenosti nákladov na zabezpečenie špecifických parametrov vnútorného prostredia budovy, ako sú akustická pohoda, svetelný a tepelný komfort, vysvetlená zástupcami BpB na rozporovom konaní dňa 25.5.22, bola zo strany MIRRI, SIEA a MDV SR vzatá do úvahy a zapracovaná v časti samotného opatrania 2.1.2. Nie je zapracovaná v časti

	taktiež požiadavky na zvyšné aspekty kvality vnútorného prostredia v budovách, teda akustickej pohody a tepelného a svetelného komfortu.			Stratégia programu z toho dôvodu, že MIRRI SR muselo pristúpiť k skráteniu textu strategickej časti programu, a to vzhľadom na limit počtu znakov danej časti programu podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
BPB	Navrhujeme upraviť vetu „Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou zabezpečenie požadovanej výmeny vnútorného vzduchu pri dodržaní požiadaviek na kvalitu vnútorného prostredia.“ v podkapitole „Poznatky získané z predošlých skúseností“ v poslednom odstavci na strane 27 nasledovne: Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou zabezpečenie požadovanej výmeny vnútorného vzduchu pri dodržaní požiadaviek na kvalitu vnútorného prostredia a bude kladený dôraz na zabezpečenie akustickej pohody, tepelného a svetelného komfortu. Odôvodnenie: Navrhujeme doplniť popri dôraze na zabezpečeniu výmeny vzduchu taktiež požiadavky na zvyšné aspekty kvality vnútorného prostredia v budovách, teda akustickej pohody a tepelného a svetelného komfortu.	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie počas rozporového konania dňa 25.05.2022 a s vyhodnotením pripomienok vyjadril pripomienkujúci subjekt písomný súhlas emailom zo dňa 7.6.22. Zároveň uvádzame, že navrhovaný text v časti "Poznatky získané z predošlých skúseností" nebude upravený, pretože text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje, bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
BPB	V časti „Plánované využitie finančných nástrojov“ na strane 117 navrhujeme poslednú vetu upraviť nasledovne: Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude poskytnutá kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov na obnovu a	O	ČA	V rámci špecifického cieľa RSO2.1 sa predpokladá využitie finančných nástrojov v oblasti zvyšovania energetickej efektívnosti budov, bytových domov, v podnikoch a taktiež pri podpore OZE (opatrenia 2.1.1 a

	renováciu budov a v podnikoch, využitím mechanizmu Garantovanej energetickej služby na obnovu verejných budov ako aj poskytnutím úverov pre obnovu bytových domov predpokladá sa využívanie finančných nástrojov v rámci opatrení 2.1.1, 2.1.2. v prípade, ak financovanie týmto spôsobom bude posúdené a odporučené energetickým auditom. Odôvodnenie: Navrhujeme text rozšíriť a precizovať tak aby bolo zrejmé, že sa jedná o možnosti podpory využitia mechanizmu Garantovanej energetickej služby v prípade verejných budov. Táto pripomienka je v súlade s textom Prílohy 3 PD „Analytická časť: Zdôvodnenie potrieb navrhovaných aktivít Cieľa politiky 2“, ktorá hovorí o tom, že pre uskutočňovanie hĺbkovej obnovy nebytovej budovy v súlade s novými požiadavkami smernice o energetickej hospodárnosti budov a s ohľadom na dlhšiu dobu návratnosti takejto investície je nevyhnutné uvažovať o kombinovanom financovaní s využitím návratných a nenávratných finančných prostriedkov a garantovaných energetických služieb. Kombinácia grantového financovania a návratnej pomoci v jednej finančnej operácii umožní zásadné zjednodušenie celého procesu využívania finančných nástrojov pri podpore garantovaných energetických služieb. Rovnako tak NECP a Dlhodobá stratégia obnovy budov: Aj napriek mnohým opatreniam na zvýšenie energetickej efektívnosti realizovaných v minulosti, má verejný sektor stále značný potenciál úspor energie. Tento predpoklad je založený na skutočnosti, že v ostatnom období sa podarilo odstrániť kľúčové bariéry, ktoré bránili využívaniu energetickej služby vo verejnom sektore vo väčšom rozsahu. Naplnenie potenciálu by mali uľahčiť nové finančné nástroje využívané vo verejnom sektore. Jedným z týchto nástrojov je aj garantovaná energetická služba podľa pravidiel Eurostatu. Oblasť garantovaných energetických služieb má vzhľadom na očakávaný pokles alokácie štrukturálnych fondov pre SR v			2.1.2). Pri energetickej efektívnosti podnikov sa budú finančné nástroje využívať na energetické opatrenia v MSP, ako aj vo veľkých podnikoch, keďže práve veľké podniky predstavujú najväčšiu príležitosť na úsporu emisií skleníkových plynov, pretože ide zvyčajne o najväčších emitentov. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude poskytnutá najmä, avšak nie výlučne, kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov na obnovu a renováciu budov a v podnikoch pričom sa počíta s využitím kapitálových, kvázi-kapitálových vstupov, ďalej poskytnutím úverov, ako aj mechanizmu garantovanej energetickej služby, prípadne inej formy energetickej služby v zmysle zákona č. 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti, pre obnovu bytových domov alebo OZE.

	budúcom programovom období mimoriadny potenciál na celom území SR. Kľúčovým faktorom pre rozvoj tohto sektora bude poskytovanie nenávratnej finančnej pomoci zo zdrojov EÚ na zlepšovanie energetickej efektívnosti verejných budov v kombinácii s návratným financovaním. Na zabezpečenie kontinuity dosahovania úspor energie prostredníctvom obnovy verejných budov je potrebné pokračovať v existujúcich možnostiach financovania ale najmä nastaviť nové finančné mechanizmy v kombinácii s garantovanými 127 energetickými službami, ktoré by dokázali v dostatočnej miere pokryť finančné nároky na obnovu verejných budov a na plnenie cieľa obnovy verejných budov.			
BPB	V časti „Plánované využitie finančných nástrojov“ na strane 117 navrhujeme poslednú vetu upraviť nasledovne: Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude poskytnutá kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov na obnovu a renováciu budov a v podnikoch, využitím mechanizmu Garantovanej energetickej služby na obnovu verejných budov ako aj poskytnutím úverov pre obnovu bytových domov predpokladá sa využívanie finančných nástrojov v rámci opatrení 2.1.1, 2.1.2. v prípade, ak financovanie týmto spôsobom bude posúdené a odporučené energetickým auditom. Odôvodnenie: Navrhujeme text rozšíriť a precizovať tak aby bolo zrejmé, že sa jedná o možnosti podpory využitia mechanizmu Garantovanej energetickej služby v prípade verejných budov. Táto pripomienka je v súlade s textom Prílohy 3 PD „Analytická časť: Zdôvodnenie potrieb navrhovaných aktivít Cieľa politiky 2“, ktorá hovorí o tom, že pre uskutočňovanie hĺbkovej obnovy nebytovej budovy v súlade s novými požiadavkami smernice o energetickej hospodárnosti budov a s ohľadom	Z	ČA	"dentická s pripomienkou č. 60: .....Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude poskytnutá najmä, avšak nie výlučne, kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov na obnovu a renováciu budov a v podnikoch pričom sa počíta s využitím kapitálových, kvázi-kapitálových vstupov, ďalej poskytnutím úverov, ako aj mechanizmu garantovanej energetickej služby prípadne inej formy energetickej služby v zmysle 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti, pre obnovu bytových domov alebo OZE.

	na dlhšiu dobu návratnosti takejto investície je nevyhnutné uvažovať o kombinovanom financovaní s využitím návratných a nenávratných finančných prostriedkov a garantovaných energetických služieb. Kombinácia grantového financovania a návratnej pomoci v jednej finančnej operácii umožní zásadné zjednodušenie celého procesu využívania finančných nástrojov pri podpore garantovaných energetických služieb. Rovnako tak NECP a Dlhodobá stratégia obnovy budov: Aj napriek mnohým opatreniam na zvýšenie energetickej efektívnosti realizovaných v minulosti, má verejný sektor stále značný potenciál úspor energie. Tento predpoklad je založený na skutočnosti, že v ostatnom období sa podarilo odstrániť kľúčové bariéry, ktoré bránili využívaniu energetickej služby vo verejnom sektore vo väčšom rozsahu. Naplnenie potenciálu by mali uľahčiť nové finančné nástroje využívané vo verejnom sektore. Jedným z týchto nástrojov je aj garantovaná energetická služba podľa pravidiel Eurostatu. Oblasť garantovaných energetických služieb má vzhľadom na očakávaný pokles alokácie štrukturálnych fondov pre SR v budúcom programovom období mimoriadny potenciál na celom území SR. Kľúčovým faktorom pre rozvoj tohto sektora bude poskytovanie nenávratnej finančnej pomoci zo zdrojov EÚ na zlepšovanie energetickej efektívnosti verejných budov v kombinácii s návratným financovaním. Na zabezpečenie kontinuity dosahovania úspor energie prostredníctvom obnovy verejných budov je potrebné pokračovať v existujúcich možnostiach financovania ale najmä nastaviť nové finančné mechanizmy v kombinácii s garantovanými 127 energetickými službami, ktoré by dokázali v dostatočnej miere pokryť finančné nároky na obnovu verejných budov a na plnenie cieľa obnovy verejných budov.			
BSK		O	N	V rámci opatrenia 2.5.2.A sa neuvažuje s

	Opatrenie 2.5.2.A. Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s odpadovými vodami v aglomeráciach do 2 000 EO so zameraním najmä na územia prioritné z environmentálneho hľadiska mimo dobiehajúcich regiónov Nie je špecifikované akým spôsobom budú využívané environmentalne centrá na osvetu. Ide aj o podporu budovania environmentálnych centier?			budovaním environmentálnych centier. V rámci opatrenia 2.5.2. A budú environmetálne centrá využívané na zvyšovanie environmentálneho povedomia tak ako je uvedené v popise pri danom opatrení. Budovanie environmentálnych centier bude predovšetkým oblasťou podpory prostredníctvom opatrenia 2.7.5. Podpora environmentálych centier za účelom zvyšovania environmentálneho povedomia, pričom snaha bude využiť jestvujúce centrá pomocou ich rekonštrukcie. V prípade disponibilných alokácií je možné pri nastavení relevantnej výzvy umožniť aj budovanie nových centier na území SR.
BSK	Opatrenie 2.6.4. Podpora zvyšovania environmentálneho povedomia a informovanosti spotrebiteľa a širokej verejnosti o obehovom hospodárstve a podpora koncepčných činností v oblasti obehového hospodárstva Nie je špecifikované akým spôsobom budú využívané environmentalne centrá na osvetu. Ide aj o podporu budovania environmentálnych centier?	O	N	V rámci opatrenia 2.6.4 bude podpora zamerané predovšetkým na zvyšovanie environmentálneho povedomia a informovanosti o obehovom hospodárstve. Budovanie environmentálnych centier bude predovšetkým oblasťou podpory prostredníctvom opatrenia 2.7.5. Podpora environmentálych centier za účelom zvyšovania environemntálneho povedomia, pričom snaha bude využiť jestvujúce centrá pomocou ich rekonštrukcie. V prípade

				disponibilných alokácií je možné pri nastavení relevantnej výzvy umožniť aj budovanie nových centier na území SR.
BSK	"Ciele RSO4.2 Priorita 4P2 Kvalitné inkluzívne vzdelávanie (str. 213-215) Priorita 4P3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu (str. 227-228)" "Požadujeme stanovenie jasnejších deliacich línií v oblasti budovania a modernizácie infraštruktúry stredných škôl medzi cieľmi RSO4.2 v rámci priorít 4P2 a 4P3. Na základe uvedených textácií vecných ŠC a priorít nie je možné presne identifikovať čo je cieľom aktivít z jedného alebo druhého cieľa, resp. priority. V nadväznosti na to, že workshop k predmetnému CP4 je až po konci MPK (čo nie celkom dáva logiku) a nie je teda možné si nejastnosti vydiskutovať v rámci procesu MPK, nevieme presne pomenovať prípadné pripomienky k vecným ŠC. Trváme na tom, aby v rámci tohto ŠC bola zahrnutá podpora COVP mimo domén RIS3 2021+ ako aj doplnkovej infraštruktúry pre plne organizované zákadné školy (odborné učebne, telocvične, jedálne, športoviská) splňajúce koncept SMART školy. Trváme na strategickom rozhodovaní prostredníctvom ITI nakoľko nejde o ľubovoľné jedálne, telocvične a pod., ale výlučne pre tie, ktoré nadväzujú na zvyšovanie kapacít škôl v súlade s konceptom SMART školy."	Z	A	Priorita 4P3 je zameraná na podporu zručností, na základe požiadavky EK akcentovať v Cieli 4 podporu zručností. Priorita obsahuje opatrenia z ESF+ a ERDF, ktoré sú previazané na Stratégiu celoživotného vzdelávania a poradenstva, ktorú schválila v novembri 2021 vláda SR a AP k tejto stratégii, ktorý schválila vláda SR v roku 2022. Nariadenie definuje len jeden špecifický cieľ ERDF na podporu vzdelávania v rámci Cieľa 4, preto je uvedený v oboch prioritách- 4P2 aj 4P3. Z aktivít uvedených v RSO 4.2 v oboch prioritách vyplýva, že 4P3 je zameraná špecificky na infraštruktúru pre individuálne vzdelávacie účty, nadpodnikové vzdelávacie centrá a centrá excelentosti OVP- v 4P2 tieto aktivity uvedené nie sú.
BSK	2.4.5 Priorita AP4 Aktívne začlenenie a dostupné služby Súvisiace typy aktivít - str. 244 "riadenie a prevádzkovanie domov komplexnej pomoci deťom ohrozených násilím" Požadujeme upresniť, či ide o investíciu, ako navodzuje termín "zriadenie" alebo len mäkké aktivity	O	N	Akcia zriadenie a prevádzkovanie domovov komplexnej pomoci sleduje administratívne a personálne zriadenie domovov a budovanie personálnych kapacít, avšak nepočíta s infraštruktúrnym alebo materiálnym zriaďovaním (tvrdé investície),

				nakoľko sa jedná o aktivitu dizajnovanú v ŠC (h) a financovanú z ESF+ zdrojov.
BSK	2.5.1 Výstavba stokovej siete Požadujeme, aby opatrenie 2.5.1 bolo zadefinované nasledovne: 2.5.1. Výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2000 EO vo vzťahu k ochrane citlivých vodohospodárskych oblastí.	Z	N	"Rozpor odstránený, vysvetlením zo strany MŽP SR k opatreniam navrhnutým v rámci ŠC 2.5. - Podpora prístupu k vode. Navrhnuté opatrenia vyplývajú z plnenia záväzkov SR zo Zmluvy o pristúpení do EÚ. V rámci opatrenia 2.5.1. Výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ sú navrhované na podporu aglomerácie nad 2 000 EO, ktoré sú predmetom posudzovania plnenia záväzkov SR v tejto oblasti zo strany EK. Prioritou v rámci opatrenia 2.5.1 je zabezpečenie súladu s požiadavkami smernice 91/271/EHS o čistení komunálnych vôd (ďalej len „smernica 91/271/EHS“) aglomerácií nad 2 000 EO, v ktorých odvádzanie a/alebo čistenie komunálnych odpadových vôd nie je v súlade s požiadavkami smernice 91/271/EHS. Zoznam aglomerácií nad 2 000 EO pre vykonávanie smernice 91/271/EHS bol odsúhlasený Európskou komisiou v roku 2007 a zverejnený v Národnom programe Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení

				komunálnych odpadových vôd. Zoznam aglomerácií nad 2000 EO je záväzný pre plnenie záväzkov SR voči EÚ v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd, ako aj pre odpočet ich plnenia, a preto sa nemení. Čo sa týka chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd (chránené vodohospodárske oblasti), tak v zozname aglomerácií nad 2 000 EO, na ktoré sa vzťahujú záväzky SR voči EÚ, ktoré sú predmetom podpory sa nachádzajú aj aglomerácie, ktoré nie sú situované v CHVO, preto do názvu opatrenia nie je možné doplniť „v CHVO“. Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s odpadovými vodami so zameraním najmä na územia prioritné z environmentálneho hľadiska (mimo dobiehajúcich regiónov) je navrhovaná v aglomeráciách do 2 000 EO v rámci opatrenia 2.5.1 A. "
BSK	2.5.6 Obnova verejnej stokovej siete a 2.5.7 obnova verejných vodovodov Požadujeme, aby alokácia z KF pre opatrenia 2.5.6 a 2.5.7 bola presunutá do opatrení zameraných na budovanie verejnej stokovej siete a verejných vodovodov, nakoľko zásadným problémom je nedostatočne vybudovaná infraštruktúra.	Z	N	Rozpor bol odstránený, vysvetlením zo strany MŽP SR k opatreniam navrhnutým v rámci ŠC 2.5. - Podpora prístupu k vode. Navrhnuté opatrenia vyplývajú z plnenia záväzkov SR zo Zmluvy o pristúpení do EÚ. Finančné alokácie pre ŠC 2.5. sú porovnateľné s alokáciami v rámci OP KŽP.

				Alokáciu KF nie je možné presunúť do opatrení zameraných na budovanie verejnej stokovej siete - dôvod je dodržiavanie cieľových hodnôt príspevku na opatrenia v oblasti zmeny klímy. Potreba obnovy verejných vodovov a verejnej stokovej siete vyplýva z požiadavky asociácie vodárenských spoločností, ako aj z požiadaviek z regiónov. V roku 2025 bude vykonaná revízia Programu Slovensko a po vykonaní revízie bude možnosť presúvať alokácie podľa potreby. Prioritou MŽP SR je v súčasnosti riešenie infrigementu pre nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami. Investície do obnovy objektov verejných vodovodov a verejných kanalizácií boli výrazne zredukované, keďže dostupné finančné prostriedky vlastníkov vodárenskej infraštruktúry boli smerované predovšetkým na zabezpečenie plnenia záväzkov SR voči EÚ. Obnova verejných vodovodov je navrhovaná najmä z dôvodu zníženia strát vody a bezpečnej dodávky pitnej vody odberateľom. Potreba obnovy verejnej stokovej siete je jednou z priorít uvedených v Pláne rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027, v prílohe č. 7 z dôvodu

				ochrany povrchových a podzemných vôd a vodných ekosystémov v aglomeráciách nad 2000 EO, hlavne v tých, ktoré sú situované v chránených vodohospodárskych oblastiach, v povodiach vodárenských zdrojov a ochranných pásmach vodárenských zdrojov. Link na webové sídlo: https://www.minzp.sk/voda/verejne-vodovody-verejne-kanalizacie/
BSK	2.7.1 Vypracovanie a ralizácia schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny Požadujeme odobratie alokácie z KF pre toto opatrenie, a jej následné prerozdelenie pre opatrenia zamerané na odpad, verejnú dopravu a kanál a vodu.	Z	N	Realizácia opatrenia 2.7.1 ""Vypracovanie a ralizácia schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny"" vychádza aj zo strategických dokumentov akými sú PAF - Prioritný Akčný Rámec pre sústavu Natura 2000 v Slovenskej republike a Stratégia v oblasti biodiverzity do roku 2030, pričom finančné požiadavky vyplývajúce z týchto stratégií výrazne prevyšujú možnosti Programu Slovensko 2021 - 2027. Zároveň aj EK víta vyššiu finančnú alokáciu na ochranu prírody a biodiverzity, ako bola v súčasnom období v OP KŽP. Preto nesúhlasíme so znížením alokácie na ochranu prírody a biodiverzity.
BSK	2.8.2 Podpora cyklodopravy Navrhujeme doplniť do časti Súvisiace typy	O	N	Uvedené opatrenie je primárne zamerané na

	akcií: Vzdelávanie a zvyšovanie administratívnych kapacít v téme cyklistickej dopravy, zber mobilitných dát			rozvoj cyklodopravy.
BSK	2.8.2 Podpora cyklodopravy Navrhujeme slovo cestujúcich nahradiť slovom cyklistov	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
BSK	2.8.2 Podpora cyklodopravy Prijímatelia opatrenia - požadujeme upraviť oprávnených žiadateľov takým spôsobom, aby sa zosúladila deliaca línia medzi OP Slovensko a Plánom obnovy. Zároveň je potrebné uviesť, že po skončení Plánu obnovy budú žiadatelia oprávnení čerpať z Plánu obnovy môcť čerpať finačné prostriedky z PSK. Zároveň trváme na tom, že je potrebné nájsť riešenie, ktoré zabezpečí plynulé čerpanie medzi POO a PSK v jednotlivých ITI na princípe regionálnych alokácií.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
BSK	2.8.3 Udržateľná mobilita BSK Prijímatelia opatrenia - požadujeme upraviť oprávnenosť pre dopravcov, aby oprávnení boli dopravcovia vykonávajúci službu vo verejnom záujme	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom

				špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
BSK	2.8.3 Udržateľná mobilita BSK Ukazovateľ výstupu RCO56 - požadujeme upraviť znenie ukazovateľa na: Dĺžka vybudovaných, rekonštruovaných alebo modernizovaných električkových a metrových tratí	Z	A	Názov spoločného merateľného ukazovateľa RCO56 vyplýva z prílohy I nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1058 o EFRR a KF.
BSK	2.8.3 Udržateľná mobilita BSK Ukazovateľ výstupu RCO-60 - odporúčame upraviť cieľovú hodnotu na 1	Z	N	Prostredníctvom ukazovateľa „RCO 60 – Veľkomestá a mestá s novými alebo modernizovanými digitalizovanými systémami mestskej dopravy“ bude kvantifikovaný počet miest a obcí s novými alebo modernizovanými digitalizovanými systémami mestskej dopravy financovanými z podporovaných projektov. Ukazovateľ sa týka systémov verejnej dopravy pre cestujúcich. Na účely tohto ukazovateľa sa modernizácia týka integrácie digitalizovaných dopravných systémov, prijatia nových technológií a ďalších významných zmien v oblasti digitalizácie

				systému mestskej dopravy, pričom údržba alebo okrajové vylepšenia nebudú započítané. Z dôvodu, že práce na vypracovaní metodického dokumentu k merateľným ukazovateľom Programu Slovensko 2021 – 2027 nie sú ukončené navrhujeme ponechať v platnosti pôvodnú cieľovú hodnotu. Finálna hodnota bude definovaná v spolupráci s budúcimi prijímateľmi, ktorí priebežne špecifikujú zoznam investičných projektov, a to na úrovni hlavného mesta SR Bratislavy, ako aj ďalších obcí v rámci BSK.
BSK	2.8.3 Udržateľná mobilita BSK Ukazovateľ výstupu SOI11 - požadujeme upraviť znenie ukazovateľa na: Dĺžka vybudovaných a modernizovaných trolejbusových tratí	Z	N	MDV SR navrhlo sledovať dva samostatné merateľné ukazovatele, osobitne pre novovybudované trolejbusové trate a osobitne pre modernizované trolejbusové trate (konkrétne: SOI10 Dĺžka nových trolejbusových tratí, SOI11 Dĺžka rekonštruovaných alebo modernizovaných trolejbusových tratí).
BSK	K celému dokumentu: Je potrebné dbať na uvedenie deliacich línií s inými zdrojmi financovania, najmä Plán obnovy odolnosti – deliace línie a synergie sú len načrtnuté ale je potrebné ich detailne uviesť minimálne pri aktivitách, ktoré je možné financovať z viacerých zdrojov.	Z	ČA	Deliace línie budú uplatňované podľa dokumentu pripraveného v zmysle úloh B.1 a B.2 uznesenia vlády SR č. 784 z 22.12.2021, pričom definitívna verzia dokumentu bude schválená vládou SR po schválení P SK Európskou komisiou.

				Zároveň bude aplikovaný koordinačný mechanizmus medzi týmito nástrojmi vo fáze prípravy výziev týkajúcich sa jednotlivých investičných opatrení tak, aby bolo zamedzené dvojitému financovaniu.
BSK	K celému dokumentu: Na úrovni aktivít by už v rámci OP malo byť zrejmé aké budú oprávnené výdavky.	Z	N	Obsahové požiadavky na Program Slovensko sú dané legislatívu EÚ (2021/1060, Príloha V) .
BSK	K celému dokumentu: Požadujeme konkrétnejší popis aktivít v rámci špecifických cieľov, nakoľko je popis aktivít príliš všeobecný, absentujú bližšie informácie o oprávnených výdavkoch, z popisu sa často nedá ani určiť či sa jedná o investičný alebo „soft“ charakter výdavkov.	Z	N	Legislatíva EÚ (2021/1060, Príloha V) vyžaduje definovať na úrovni programu rozsah súvisiacich typov akcií v limitovanom počte znakov. Všeobencé znenie ponecháva vyššiu flexibilitu v nastavení potrieb v PO2021-2027.
BSK	K celému dokumentu: Požadujeme zlepšiť popis konkrétnych aktivít v rámci špecifických cieľov – aktuálne je popis aktivít slabý, čo spôsobuje neprehľadnosť, časti obsahu viacerých špecifických cieľov, v rámci typov aktivít majú blízko k duplicite a nie sú riadne odlíšené, preto je typ aktivity často vo viacerých ŠC, čo vzbudzuje dojem nejasnosti a neprehľadnosti.	Z	N	Legislatíva EÚ (2021/1060, Príloha V) vyžaduje definovať na úrovni programu rozsah súvisiacich typov akcií v limitovanom počte znakov. Znenie akcií je výsledkom širokého participatívneho procesu s cieľom zamedzenia duplicít.
BSK	K celému dokumentu: Požadujeme zosúladiť alokácie v prílohovej tabuľke s alokáciami uvádzanými v tabuľkách rozdelenia programovaných zdrojov	Z	A	Finančné údaje vo všetkých častiach PSK budú zosúladené s tabuľkou alokácií PSK na základe dohodnutých alokácií pre jednotlivé špecifické ciele/opatrenia a rozdelenia týchto alokácií na jednotlivé dimenzie.

BSK	K celému dokumentu: Požadujeme zosúladiť alokácie v prílohovej tabuľke s alokáciami uvádzanými v texte OP.	Z	A	Finančné údaje vo všetkých častiach PSK budú zosúladené s tabuľkou alokácií PSK na základe dohodnutých alokácií pre jednotlivé špecifické ciele/opatrenia a rozdelenia týchto alokácií na jednotlivé dimenzie.
BSK	K celému dokumentu: Požadujeme zosúladiť štruktúru a názvoslovie naprieč OP – napr. cieľ 4 je úplne inak štruktúrovaný od zvyšných cieľov a je veľmi problematické sa v tomto delení vyznať.	Z	N	Štruktúra programu je definovaná legislatívou EÚ (2021/1060, Príloha V). Členenie vychádza z akcií definovaných v ESF+ (cieľ politiky 4) a akcií definovaných v EFRR.
BSK	K celému dokumentu: Požadujeme zosúladiť terminológiu v celom OP – osobitne pri definícii oprávnených žiadateľov.	Z	ČA	V Programe Slovensko sú zosúladené cieľové skupiny podľa legislatívy EÚ (2021/1060, Príloha V). Oprávnení prijímatelia budú špecifikovaní na úrovni výzvy.
BSK	K celému dokumentu: Pri viacerých špecifických cieľoch absentujú informácie o oprávnených prijímateľoch.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol

				uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
BSK	K celému dokumentu: Úplne chýba popis logiky rozdelenia aktivít medzi implementáciu schémou ITI a dopytovým systémom, takisto chýba aspoň základný metodický popis ITI a spôsobu implementácie	Z	ČA	Metodický opis a systém implementácie ITI bude predmetom samostatného dokumentu, ktorý vydá riadiaci orgán. Aktuálne sa nachádza v stave prípravy, do ktorej sú zapojení aj zástupcovia územnej samosprávy.
BSK	Opatrenie 1.4.1 Zručnosti pre posilnenie konkurencieschonosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS3 2021+ (str. 108) "Požadujeme upraviť v rámci Prijímateľov a Hlavných cieľových skupín ""inštitúcie oprávnené na poskytovanie odborného vzdelávania a prípravy"" na ""inštitúcie oprávnené na poskytovanie stredné vzdelania s prepojením na SK RIS3 2021+"" Termín odborné vzdelávanie a príprava je definovaný zákonom č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave, ktorý spája tento termín so vzdelávaním na strednej odbornej škole (SOŠ), ako jednom z piatich typoch škôl definovaných školským zákonom. Máme za to, že nie je nutné podporu zo ŠC 1.4.1 nevyhnutne viazať na SOŠ, vzhľadom na fakt, že rozhodujúcou a kľúčovou musí byť povinnosť previazanosti so stratégiou SK RIS3 2021+. Nevylučujeme, že veľkú väčšinu škôl podporených zo ŠC 1.4.1 by mali tvoriť práve SOŠ, ale je nesprávne aby národná legislatíva obmedzila možnosti podpory aj pre iné typy škôl, ak preukázateľne dokážu v rámci svojho obsahu previazananoť	Z	ČA	V P SK sú zosúladené cieľové skupiny podľa legislatívy EÚ (2021/1060, Príloha V). Oprávnení prijímatelia budú špecifikovaní na úrovni výzvy.

	na SK RIS3 2021+."			
BSK	Opatrenie 1.4.1 Zručnosti pre posilnenie konkurencieschonosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS3 2021+ (str. 108) Požadujeme, aby opatrenie 1.4.1 bolo v prvom rade zamerané na vytvorenie kampusov ako efektívneho nástroja, ktorým chceme odstrániť nedostatočné prepojenie teórie a praxe, nedostatočný podiel účastníkov duálneho vzdelávania, vysoký podiel nezamestnaných mladých a vysoký podiel absolventov stredoškolského vzdelávania zamestnaných v iných odboroch, v akých študovali. Z tohto dôvodu žiadame adekvátne zabezpečenie finančnej alokácie v gescii MIRRI a to vo výške 15 mil. EUR pre VRR, t.j. suma prerokovaná s EK pri zdôvodňovaní flexibility, a zároveň žiadame, aby táto suma bude implementovaná prostredníctvom ITI.	Z	ČA	Alokácia VRR v rámci opatrenia 1.4.1 bola navýšená na 10 000 000 EUR a bude implementovaná výhradne cez IÚI-VÚC. Došlo k prerozdeleniu alokácie pre VRR v rámci opatrenia 1.4.1 medzi MŠVVŠ SR a MIRRI SR pri zachovaní celkovej výšky alokácie. Predmetná úprava bola prediskutovaná s BSK. Celková alokácia v gescii MIRRI ostala v pôvodnej výške 40 mil. EUR, pričom došlo k prerozdeleniu medzi MRR a VRR - 30 mil. EUR pre MRR (z toho 25 mil. EUR implementované cez ITI) a 10 mil. EUR pre VRR (implemnetované len cez ITI-VÚC).
BSK	Opatrenie 2.1.1. Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch (strana 116) Nie je zrejmé, či subjekty územnej (miestnej a regionálnej) samosprávy, ktoré spadajú pod definíciu subjekty verejnej správy, môžu uchádzať o podporu v rámci opatrenia 2.1.1. Žiadame doplniť jednoznačné určenie subjektov územnej samosprávy ako prijímateľa	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť,

				že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
BSK	Opatrenie 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov (strana 117) Požiadavka: "Požadovaná bude minimálne stredná úroveň obnovy budovy (úspora primárnej energie 30% až 60%), pričom intenzita podpory bude zohľadňovať úsporu primárnej energie." je málo ambiciózna ohľadom požadovaných cieľov. Navrhujeme požadovať "nákladovo-efektívnu hĺbkovú obnovy bytových budov (bytové domy) a verejných budov".	Z	N	Súčasné znenie vychádza z PD. Z dôvodu flexibility ponechávame pôvodné znenie, intenzita podpory bude zohľadňovať úsporu primárnej energie. V prípade obnovy bytových domov a verejných budov napojených na systémy CZT je častokrát nereálne dosiahnuť úsporu primárnej energie viac ako 60 %. Súčasné znenie vychádza z PD.
BSK	Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebiteľov energie z OZE a komunít vyrábajúcich energie z OZE Nie je zrejmé, či subjekty územnej (miestnej a regionálnej) samosprávy, ktoré spadajú pod definíciu subjekty verejnej správy, môžu uchádzať o podporu v rámci opatrenia 2.2.1. Žiadame doplniť jednoznačné určenie subjektov územnej samosprávy a	Z	ČA	Pripomienka nie je kompletne formulovaná. K prijímateľom: v zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na

				princípe partnerstva. Akceptované doplnenie textu v časti 2.2.1.2.2, Súvisiace typy akcií: "V tomto opatrení bude pomoc smerovaná na zvýšenie využívania OZE u samospotrebiteľov, komunít vyrábajúcich energiu z OZE, v MSP a veľkých podnikoch v súlade s článkom 5 odsek 2. Písmeno b) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde, prostredníctvom:
BSK	Opatrenie 2.7.8. Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na tuhé fosílne palivá v domácnostiach za kotly na zemný plynVYKUROVACIE zariadenia, nízkoemisné z HĽadiska Produkcie PRACHOVÝCH ČASTÍC, vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia Subjekty uzemnej samosprávy - obce. Nie je zrejmé, či budú v tejto oblasti podporené aj iné subjekty územnej samosprávy ako len obce (mestá, VÚC?)	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.

BSK	Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia "Žiadame vrátiť opatrenie OPATRENIE 2.1.4. PODPORA EFEKTÍVNEHO ZAVÁDZANIA ALTERNATÍVNYCH POHONOV V PODNIKOCH Súvisiace typy akcií: Pomoc v tomto opatrení bude smerovaná na podporu zvyšovania energetickej efektívnosti prostredníctvom: • pilotnej schémy podpory zavádzania alternatívnych pohonov pri obmene resp. rozširovaní vozového parku podnikov, najmä vo forme podpory nákupu vozidiel na alternatívny pohon, vrátane budovania neverejnej infraštruktúry pre alternatívne palivá. Vozidlá a infraštruktúra využívajúca fosílne palivá nebude podporovaná. Prijímatelia opatrenia 2.1.4. sú najmä: • podniky; • subjekty verejnej správy vrátane Ministerstva hospodárstva SR, alebo ním zriadené príspevkové alebo rozpočtové organizácie."	Z	N	Opatrenie bolo predmetom rozporu s EK a bolo vypustené už z textu Partnerskej dohody. Obsah tohto opatrenia bol zlúčený s opatrením 2.1.1., podpora pre budovanie vnútropodnikovej infraštruktúry pre alternatívne palivá bude poskytovaná ako súčasť opatrení energetickej efektívnosti v rámci opatrenia 2.1.1.
BSK	str. 265 "Zariadenia komunitného typu poskytujúce sociálne služby osobám....budú podporované alokáciou aj z finančných zdrojov Plánu obnovy a odolnosti" Požadujeme vysvetliť, aká je deliaca línia medzi opatreniami POO SR a PSK, napr. v prípade zdravotníckych zariadení poskytujúcich následnú starostlivosť na komunitnej úrovni, keďže text uvádza, že " budú podporované aj z finančných zdrojov Plánu obnovy a odolnosti"	Z	A	Cez zásobník projektov v POO sa bude kontrolovať prípadná duplicita projektov. V prípade projektov podperných v rámci IUS, bude daný projekt najskôr skontrolovaný so zásobníkom projektov v POO. V prípade už poskytnutej podpory mu ďalšia poskytnutá nebude, tým sa predíde vzniku duplicít.
BSK	str. 266 "budovanie/zriaďovanie komunitnej psychiatrickej starostlivosti pokytujúcich dlhodobú starostlivosť" "... denné psychiatrické stacionáre a centrá pre poruchy autistického centra..." - požadujeme doplnť informáciu, či má ísť o sociálnu alebo zdravotnícku službu	Z	A	Cieľom komunitnej psychiatrickej starostlivosti je zlepšiť funkčnosť pacienta s duševnou poruchou a začleniť ho do aktívneho života v jeho prirodzenom prostredí, súčasne pozitívne ovplyvniť priebeh a zlepšiť prognózu ochorenia. Z

				tohto dôvodu je aj úzko prepojená s poskytovaním sociálnych služieb. Aktivita bude dovysvetlená aj v P SK.
BSK	Špecifický cieľ RSO4.3 Popora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít... str. 263, 264 Ukazovatele špecifického cieľa RSO4.3 Typy navrhovaných aktivít sa týkajú aj napr. sociálnych služieb krízovej intervencie (o.i. ľudia bez domova, obete násilia), či zabezpečenia infraštruktúry nájomného bývania, no vzhľadom k tomu, že alokácie, či ukazovatele výstupu a výsledkov pre VRR nie sú v dokumente uvedené (TBD), pri určení alokácie požadujeme zohľadniť situáciu VRR, napr. s na Slovensku najvyšším počtom udí bez domova (cca 5000 ĽBD) a počtom užívateľov psychotropných látok, a iných obyvateľov v kríze.	Z	A	Hodnoty sú doplnené a stanovené aj pre VRR.
BSK	Špecifický cieľ RSO4.3 Popora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít... str. 277 "občianska a technická infraštruktúra..." Požadujeme vysvetliť, či sa pod občianskou infraštruktúrou môže rozumieť aj infraštruktúra napr. vzdelávacích služieb (výstavba, resp. rekonštrukcia MŠ a ZŠ) v lokalitách uvedených v Atlase rómskych komunít	Z	Č A	Infraštruktúra vzdelávacích služieb bude môcť byť podporovaná s rešpektovaním deliacich línií, ako je napríklad financovanie výstavby MŠ z Plánu obnovy.
BSK	Špecifický cieľ RSO4.3 Popora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít... str. 277 "občianska a technická infraštruktúra..." Požadujeme vysvetliť, čo sa rozumie pod pojmom "Samosprávy zapojené do projektu rozvojových tímov" a ich definovanie.	Z	A	Cieľom je na úrovni vybraných obcí, vytvárať „rozvojové tímy“, ktoré budú koordinované a metodicky riadené ÚSVRK. Ich úlohou bude prispieť k riešeniu nepriaznivých situácií na úrovni celej sídelnej komunity, s dopadom na minoritu aj

				majoritu, prostredníctvom kombinovaných investícií ESF+ a EFRR, koordinovaných intervencií v oblastiach ako sú zamestnanosť, vzdelávanie, rovnosť príležitostí, sociálne veci a iné, ktoré budú priorizované na základe plánov komplexného rozvoja komunity.
BSK	Udržateľná mestská mobilita (str. 162) Navrhujeme v časti Očakávané výsledky - Zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie vo veľkých aglomeráciách - nahradiť Zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie v sídlach, predovšetkým v mestách.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
BSK	Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov (strana 118) Žiadame vynechať vetu: "V rámci opatrenia 2.1.2. sa predpokladá využívanie územných nástrojov pre menej rozvinutý región.", ktorá vylučuje VRR z možnosti čerpania opatrenia 2.1.2	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Cyklo koalícia	V časti Opatrenie 2.8.2 Podpora cyklodopravy: Druhý odsek čiastočne opakuje prvý odsek so zámenou cyklistickej dopravy za nemotorovú pričom ho čiastočne opakuje („Jej prínosom je ekologická šetrnosť a malá priestorová náročnosť.“). Rovnako je neopodstatnené a prekonané nazývanie nemotorovej dopravy „alternatívnou“. Navrhujeme odsek preformulovať.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

Cyklo koalícia	V časti Opatrenie 2.8.2 Podpora cyklodopravy: Spojenie „opatrenia na zvýšenie bezpečnosti cestujúcich“ žiadame nahradiť „opatrenia na zvýšenie bezpečnosti cyklistov“ alebo iným vhodnejším výrazom. Odôvodnenie: Výraz „cestujúci“ vo vzťahu k cyklodoprave nemá zmysel.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Cyklo koalícia	V časti Opatrenie 2.8.2 Podpora cyklodopravy: Tretí odsek žiadame upraviť nasledovne: „Intervencie budú smerovať do tvorby líniovej cyklistickej infraštruktúry, prvkov dopravného upokojovania, do systémov zdieľaných bicyklov (bikesharing), do odstavných zariadení pre bicykle, ako aj do vzdelávacích aktivít, získavania dát potrebných pre rozhodovanie a monitoring cyklistickej dopravy.“ Odôvodnenie: Navrhované znenie presnejšie vyjadruje potrebné intervencie smerujúce k cieľu. Všeobecnejší výraz líniová cyklistická infraštruktúra jasne zahŕňa viacero druhov cyklistickej infraštruktúry. Doterajšie znenie napr. vylučovalo Bicyklovú cestu, ktorá je v mnohých prípadov najvhodnejším infraštruktúrnym riešením pre podporu cyklodopravy, hoci ju nemožno považovať za cyklistickú komunikáciu v zmysle STN 73 6100. Pojem „cyklopruh“ nepoužívajú žiadne technické predpisy; ak je ním teda myslený cyklistický pruh (ktorý sa vyznačuje značkou Cyklistická komunikácia), bolo by opäť vhodné spomenúť aj tzv. ochranný pruh pre cyklistov (v STN ako viacúčelový pruh). Výraz líniová cyklistická infraštruktúra jasne zahŕňa všetky vhodné typy. Význam pojmu „multifunkčné verejné priestory“ je nejasný, rovnako ako jeho vzťah k cieľom sledovaným opatrením.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Cyklo koalíci	V časti Opatrenie 2.8.2 Podpora cyklodopravy: Tretí odsek žiadame upraviť nasledovne: „Intervencie budú smerovať do tvorby líniovej	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

a	cyklistickej infraštruktúry, prvkov dopravného upokojovania, do systémov zdieľaných bicyklov (bikesharing), do odstavných zariadení pre bicykle, ako aj do vzdelávacích aktivít, získavania dát potrebných pre rozhodovanie a monitoring cyklistickej dopravy.“ Odôvodnenie: Navrhované znienie presnejšie vyjadruje potrebné intervencie smerujúce k cieľu. Všeobecnejší výraz líniová cyklistická infraštruktúra jasne zahŕňa viacero druhov cyklistickej infraštruktúry. Doterajšie znenie napr. vylučovalo Bicyklovú cestu, ktorá je v mnohých prípadov najvhodnejším infraštruktúrnym riešením pre podporu cyklodopravy, hoci ju nemožno považovať za cyklistickú komunikáciu v zmysle STN 73 6100. Pojem „cyklopruh“ nepoužívajú žiadne technické predpisy; ak je ním teda myslený cyklistický pruh (ktorý sa vyznačuje značkou Cyklistická komunikácia), bolo by opäť vhodné spomenúť aj tzv. ochranný pruh pre cyklistov (v STN ako viacúčelový pruh). Výraz líniová cyklistická infraštruktúra jasne zahŕňa všetky vhodné typy. Význam pojmu „multifunkčné verejné priestory“ je nejasný, rovnako ako jeho vzťah k cieľom sledovaným opatrením.			
Cyklo koalícia	V časti Opatrenie 2.8.2 Podpora cyklodopravy: Žiadame upraviť príjmateľov opatrenia 2.8.2. Odôvodnenie: Súčasné znenie o príjmateľoch ako a VÚC a obciach a mestách mimo ÚMR vychádza z určenia demarkačnej línie medzi OP SK a POO v oblasti cyklodopravy z prvej polovice roka 2021. Okruh príjmateľov v POO bol však následne zo strany MDV SR oproti pôvodnému zneniu komponentu upravený, pričom „prípustné sú projekty na území miest nad 20 tisíc obyvateľov s presahom do okolitých obcí do vzdialenosti cca 5 km, resp. po najbližšiu obec.“ a oprávnenými žiadateľmi mestá a obce, VÚC, združenia miest, m. častí a obcí a ich príspevkové organizácie. V tomto kontexte súčasné vymedzenie	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol

	mimo ÚMR nemá žiadnu logiku a je potrebné vytvoriť vymedzenie v zmysle novej demarkačnej línie alebo obmedzenie vypustiť.			uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
ČESMAD	Združenie ČESMAD Slovakia navrhuje nasledovné zmeny a doplnenia dokumentu „Program Slovensko 2021 – 2027“: 1. V časti 2.2.1.1.5 Ukazovatele špecifického cieľa RSO2.1 v Tabuľke 2: Ukazovatele výstupu navrhujeme v 4. a 7. riadku v časti Ukazovateľ nahradiť slovo „alternatívne“ slovom „nízkoemisné“. 2. V Opatrení 3.1.1. Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja hlavných železničných tratí a uzlov v časti „Súvisiace typy akcií“ v štvrtej odrážke navrhujeme doplniť za slovo „prepravy“ slová „a podpora nákupu intermodálnych prepravných jednotiek“ Účelom nahradenia slova „alternatívne“ slovom „nízkoemisné“ je rozšírenie skupiny vozidiel, ktoré prispievajú k dosiahnutiu spoločného cieľa teda znižovanie emisií skleníkových plynov v cestnej doprave. Infraštruktúra nabíjacích staníc ako aj čerpacích staníc pre čerpanie pohonných látok ako je zemný plyn alebo vodík alebo je nedostatočná alebo vôbec nie je vybudovaná, čo odrádza slovenských dopravcov od kúpi vozidiel, ktoré využívajú tieto pohonné látky. Preto ČESMAD Slovakia víta podporu budovania infraštruktúry pre alternatívne palivá ale v poslednom rade netreba zabúdať ani na iné nízkoemisné vozidlá. V prípade, že by sa všetky staršie vozidlá nahradili nízkoemisnými vozidlami, priblížili by sme sa bližšie k dosiahnutiu cieľov stanovených v Parížskej dohode o zmene klímy, ktorá stanovuje cieľ zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 minimálne o 55 %. Za účelom	Z	N	Rozpor odstránený na rozporovom konaní 12.05.22 po vysvetlení, že názvy ukazovateľov sú záväzné a nie je možné ich meniť, definuje ich európska legilsatíva "COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT Performance, monitoring and evaluation of the European Regional Development Fund, the Cohesion Fund and the Just Transition Fund in 2021-2027". Príslušné opatrenie, ku ktorému sa tento ukazovateľ vzťahoval, bolo zlúčené s opatrením 2.1.1.

	dosiahnutia cieľa presunu značnej časti nákladnej dopravy realizovanej po ceste na železnicu je potrebné podporiť nákup intermodálnych prepravných jednotiek, ako napríklad manitulovateľných cestných návesov alebo výmenných nadstavieb. Ak má prísť k zvýšeniu počtu intermodálnych prepráv, kde začiatočný a koncových úsek prepravy je realizovaný po ceste je potrebné znásobenie prepravných jednotiek, ktoré zjednodušia manipulovanie s nákladom, teda urýchlia presun nákladu z vozidla na železnicu a opačne.			
Geoterm	Príloha "Plán spravodlivej transformácie", strana 85. časť Košický kraj doplniť pod kapitolu Tepláreň Košice nasledovný text: GEOTERM KOŠICE, a.s. GEOTERM KOŠICE, a.s. je spoločnosť, ktorá bola založená za účelom využitia geotermálnej energie z Košickej kotliny, prioritne pre dodávanie tepla z geotermálnej energie pre vykurovanie mesta Košice. Alternatívne môže byť geotermálna energia využitá aj na výrobu elektriny z OZE. Majoritným akcionárom spoločnosti je SPP Infrastructure, a.s. Spoločnosť GEOTERM KOŠICE, a.s. plánujú spoločne s Teplárňou Košice vybudovanie systému dodávky tepla z geotermálneho zdroja pre potreby vykurovania mesta Košice. Spoločnosť GEOTERM KOŠICE, a.s. bude ťažiť a dodávať horúcu geotermálnu vodu, z ktorej bude Tepláreň Košice odoberať teplotný potenciál na výrobu tepla vo výmenníku tepla a následne prepraviť vyrobené teplo teplovodom do areálu Tepláreň Košice. Realizáciou tohto OZE projektu by sa mala znížiť spotrebu fosílnych palív v Teplárňach Košice, tak uhlia ako aj plynu, a znížiť emisie teplárne ročne až o 50 000 ton. Okrem toho spoločnosť GEOTERM KOŠICE, a.s. uvažuje aj s využitím vratnej teplej geotermálnej vody o teplote 55-60 °C na sekundárne účely – dodávku tepla na poľnohospodárske účely	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	(vykurovanie skleníkov), rekreačno-športové účely pre rozvoj miestneho turistického ruchu v dotknutých obciach a poprípade iné priemyselné účely. Názov projektu: Výstavba geotermálneho zdroja v 1. fáze o výkone 30 MWt Časový rámec projektu: 2022 – 2026 Investície v mil. EUR: 21 Zníženie CO2 (t/rok): nepriamo cez Tepláreň Košice 50 000 ton/rok Názov projektu: Výstavba geotermálneho okruhu na využitie vratnej geotermálnej vody (na 55-60 °C) na sekundárne účely Časový rámec projektu: 2025-2026 Investície v mil. eur: 2,5 Zníženie CO2 ton/rok: 5 000 t/rok			
Geoterm	Príloha "Projekt spravodlivej transformácie...", strana 93. tabuľka 31 - Indikatívny zoznam projektov veľkých podnikov KSK podľa ich vplyvu na zamestnanosť: Názov podniku: Geoterm Košice, a.s. Hlavná oblasť projektu: OZE Názov projektu: Ťažba geotermálnej vody a dodávka geotermálnej energie spoločnosti TEKO na výrobu tepla z OZE pre CZT v Košiciach, Investície: 21 mil. eur Počet vytvorených pracovných miest. 10	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Geoterm	V Prílohe "Plán spravodlivej transformácie", bod 2.2.1 doplniť na strane 37 do odstavca Tepláreň Košice : ...Najvýznamnejším je využitie geotermálneho zdroja vykurovania v spolupráci so spoločnosťou Geoterm Košice, ktorá vlastní overené ložisko horúcej geotermálnej vody...	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Geoterm	V prílohe "Plán spravodlivej transformácie..." b bode 2.2.2. strana 38., časť "Enviromentálne" druhý odsek upraviť odsek: • Pre región predstavuje ukončenie využívania uhlia v teplárni v Košiciach príležitosť na využitie geotermálneho zdroja. Geotermálna energia má v meste Košice významný potenciál vzhľadom na geografickú polohu mesta a prítomnosť	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	geotermálnych vôd v Košickej kotline, čo potvrdzuje niekoľko vrtov vo vlastníctve Geoterm Košice, a.s.			
hlavné mesto	Pripomienka k Časť 2.2.2.2 - Špecifický cieľ RSO2.5 Podpora prístupu k vode... a časť 2.2.2.3 - Špecifický cieľ RSO2.6 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo..., s. 137/s. 146 Pripomienka: Žiadame vyčleniť konkrétne alokácie KF v relevantných opatreniach RSO2.5 a RSO2.6 pre VRR a ich implementáciu prostredníctvom UMR s ohľadom na to, že v oblastiach voda&kanál a odpadové hospodárstvo majú kompetencie práce obce a mestá a sú prirodzenými prijímateľmi opatrení. Odôvodnenie pripomienky: Vzhľadom na skúsenosti s implementáciou v programovom období 2014 - 2020, kedy hodnotenie projektov v OP KŽP trvalo 18 a viac mes., považujeme systém dopytových výziev za vysoko rizikový pre zabezpečenie funkčného systému implementácie 2021 - 2027. Riešením je priama alokácia pre VRR/hlavné mesto SR Bratislava/obce vo VRR zabezpečovaná prostredníctvom navýšenia UMR/IÚS, resp. priamymi vyzvaniami MŽP.	Z	ČA	Rozpor odstránený, vysvetlením zo strany MŽP SR k opatreniam navrhnutým v rámci ŠC 2.5. - Podpora prístupu k vode. Čo sa týka predpokladaného využívania územných nástrojov v rámci špecifického cieľa RSO2.5, tak opatrenie 2.5.1 je zamerané na výstavbu stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ, pričom v predmetných aglomeráciách bude súbežne prostredníctvom opatrenia 2.5.3 podporované aj dobudovanie verejných vodovodov. Záväzky v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových SR sa plnia a odpočtujú Európskej komisii na základe Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd, kde je uvedený zoznam oprávnených aglomerácií nad 2000 EO, v ktorom sú pravidelne v dvojročných intervaloch aktualizované údaje o aglomeráciách, ktoré požiadavky predmetnej smernice ešte nespĺňajú. Zoznam aglomerácií nad 2000 EO, ktoré nie sú ešte v súlade s

				požiadavkami smernice Rady 91/271/EHS, je tým daný ako záväzný pre plnenie záväzkov SR voči EÚ, čo neumožňuje flexibilitu pre výber aglomerácií v rámci jednotlivých samosprávnych krajov. Zároveň zodpovednosť za plnenie predmetných záväzkov SR nesie štát, ktorý by v prípade ich nesplnenia znášal aj finančné sankcie zo strany EÚ. Navyše, súčasťou integrovanej teritoriálnej investície má byť viacero projektov, pričom pri omeškaní, resp. problémoch v implementácii niektorého z nich môže dôjsť aj ku komplikáciám a oneskoreniu realizácie celej integrovanej investície, čím sa v prípade projektov potrebných pre splnenie záväzkov SR riziko prípadných sankcií ešte zvyšuje. Vzhľadom na tieto skutočnosti nie je účelné implementovať opatrenia 2.5.1 a 2.5.3 (s výnimkou obcí do 2 000 obyvateľov) prostredníctvom využívania územných nástrojov. Finančné prostriedky alokované na opatrenia 2.5.2.A, 2.5.3 (len obce do 2 000 obyvateľov), 2.5.6, 2.5.7 budú využité aj v rámci implementačného mechanizmu IUS. Finančné prostriedky alokované na špecifický cieľ 2.6 a to na opatrenia 2.6.1, 2.6.2 a 2.6.3 budú využité aj v rámci

				implementačného mechanizmu IUS.
hlavné mesto	Pripomienka k Časť 2.2.2.3.3 - Opatrenie 2.6.2 Podpora zberu, dobudovania a intenzifikácie..., s. 147 Pripomienka: Žiadame v popise opatrenia bližšie špecifikovať, ako bude realizované zavádzanie množstvového zberu (PAYT), a aké konkrétne aktivity súvisiace s jeho zavádzaním budú podporené. Odôvodnenie pripomienky: Zavádzanie množstvového zberu (PAYT) považujeme za účinný nástroj na zníženie množstva produkovaného zmesového komunálneho odpadu. Nie je však zrejmé, akým spôsobom bude toto zavádzanie uskutočnené, aké aktivity s tým súvisiace budú podporené. V súlade s Programom odpadového hospodárstva žiadame doplniť zavádzanie elektronickej evidencie na úrovni pôvodcov odpadu/na úrovni zberných nádob a zavádzanie zberu od dverí k dverám.	O	N	Presná špecifikácia oprávnených výdavkov bude uvedená priamo v príslušnej výzve v rámci opatrenia 2.6.2.
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.1.1.2.3 - Opatrenie 1.2.2 Podpora budovania inteligentných miest a regiónov, s. 96 (Súvisiace typy akcií) Pripomienka: Žiadame špecificky pre VRR/UMR Bratislava doplniť ako oprávnené opatrenia v 1.2.2. aj rozvoj technickej infraštruktúry v hlavnom meste, a to konkrétne: "podpora pre rozvoj komplexnej technickej infraštruktúry verejného osvetlenia vrátane výmeny káblov, stĺpov a stožiarov a inštalácie inteligentných zariadení (monitorovacie stanice, e-nabíjačky a i.) s cieľom dosiahnuť bezpečnosť a energetickú efektívnosť infraštrukúry a vybudovať metropolitnú dátovú sieť v hlavnom meste". Z toho dôvodu žiadame presunúť prostriedky z opatrenia 1.5.1 v rámci VRR do opatrenia 1.2.2. Odôvodnenie pripomienky: V opatrení sa počíta s využitím integrovaných územných investícii pre hlavné mesto. Aktivity však nekorešpondujú s	Z	ČA	Stanovisko k návrhu doplnenia opatrenia v 1.2.2: V rámci opatrenia 1.2.2 je medzi podporovanými aktivitami aj rozvoj infraštruktúry zameranej na tvorbu a využívania dát. Rovnako tak bude podporene aj využívanie inteligentných zariadení, najmä v oblasti bezpečnosti, ekologickosti a celkovo zvyšovania kvality života. Zabezpečenie komplexnej infraštruktúry verejného osvetlenia by malo byť zabezpečené prostredníctvom IUI, v rámci relevantných opatrení. stanovisko k presunu financií z opatrenia 1.5.1: Alokácia

	investíciami, ktoré hlavné mesto dlhodobo plánovalo na realizáciu v rámci UMR, konzultovalo s relevantnými ministerstvami (MIRRI, MDaV), a o ktorých s MIRRI rokovalo v rámci partnerského dialógu. Žiadame preto doplniť do aktivít opatrenia podporu pre rozvoj infraštruktúry verejného osvetlenia a dátovej siete v hlavnom meste, keďže samospráva vo VRR nebola na tento druh investícií oprávnená v programovom období 2014 – 2020 z OP Integrovaná infraštruktúra (PO7) a zároveň sa nepredkadá podpora rozvoja infraštruktúry pre hlavné mesto z opatrenia 1.5.1. Podpora digitálnej pripojiteľnosti Programu Slovensko. Vybudovanie a rekonštrukcia verejného osvetlenia v hlavnom meste s následným vytvorením metropolitnej dátovej siete predstavuje kľúčovú integrovanú investíciu pre dosiahnutie inteligentného a udržateľného mesta, ktorú hlavné mesto pre UMR pripravuje takmer dva roky. Zároveň žiadame, aby prostriedky z opatrenia 1.5.1 určené na digitálnu pripojiteľnosť vo VRR boli presunuté do opatrenia 1.2.2. Opatrenie 1.5.1 sa netýka hlavného mesta, keďže v Národnom pláne širokopásmového pripojenia tu neboli identifikované biele miesta. Pre digitálnu transformáciu regiónu zároveň prinášajú výrazne vyššiu pridanú hodnotu opatrenia podporované v rámci 1.2.2.			na opatrenie 1.5.1 nie je už teraz postačujúca v nadväznosti na schválený NBP (investičná medzera vo výške cca 925 mil. EUR) a opatrenie 1.5.1 nie je len o „bielych miestach“. Navyše aj samotná EK v pripomienkach k P SK namietala nízku alokáciu na 1.5.1. vzhľadom na rozsah plánovaných/potrebných aktivít.
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.2.1.1.1. - Opatrenie 2.1.1 Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch, s. 116 Pripomienka: Žiadame doplniť medzi prijímateľov opatrenia 2.1.1 aj obecné/mestské podniky v rámci subjektov verejnej správy. Odôvodnenie pripomienky: Opatrenie je relevantné aj pre mestské podniky (v prípade hlavného mesta napr. OLO a.s., BVS, a.s., a pod.). Ich osobitné uvedenie medzi prijímateľmi zvýši mieru predvídateľnosti financovania vo vzťahu k tomuto druhu žiadateľov.	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu

	Žiadame rovnaký prístup k žiadateľom ako majú aj iné subjekty verejnej správy.			flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.2.1.1.3 - Opatrenie 2.1.2 Znižovanie energetickej náročnosti budov, s. 116 Pripomienka: Žiadame vypustiť vetu: "Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou zabezpečenie požadovanej výmeny vnútorného vzduchu pri dodržaní požiadaviek na kvalitu vnútorného prostredia." Odôvodnenie pripomienky: V dokumente chýba zadefinovanie konkrétnych oprávnených opatrení polohĺbkovej a hĺbkovej obnovy budov. Považujeme preto za nesprávne osobitne vyzdvihnúť jedno z možných opatrení, ktoré sa v rámci obnovy budov bude realizovať. Vzniká tým neodôvodnené preferovanie jedného z mnohých relevantných opatrení.	O	N	Pri uvedení požiadavky na výmenu vnútorného vzduchu sme sa zamerali na riešenie možného negatívneho dopadu obnovy budovy. Podrobnejšia špecifikácia oprávnených výdavkov bude súčasťou výzvy. Zabezpečenie výmeny vzduchu a rovnako tiež "zelené" opatrenia nie sú uvádzané ako príklady opatrení energetckej efektívnosti. Ich cieľom je prechod na tzv. budovy, ktoré sú ohľaduplné k ľuďom, ktorí v nich žijú a pracujú. V dôsledku opatrení energetickej efektívnosti realizovaných v minulosti dochádzalo k zhoršeniu parametrov vnútorného prostredia (plesne v nemocniciach, zhoršená kvalita vzduchu v školách). Uvedené kritérium tiež zohľadňuje požiadavky na obnovu budov (Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov. strana 57).
hlavné	Pripomienka k Časti 2.2.1.1.3 - Opatrenie 2.2.2 Podpora využívania OZE v	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle

mesto	systémoch zásobovania energiou, s. 120 Pripomienka: Opatrenie musí zhŕňať aj OZE v rámci verejných budov typu solárne kolektory, tepelné čerpadlá a pod., ktoré umožnia znižovať náklady na energie a závislosť o neobnoviteľných zdrojov energie. Žiadame doplniť. Odôvodnenie pripomienky: Cieľ je pokryť rôznorodými opatreniami znižovanie energetickej závislosti od neobnoviteľných zdrojov energie. Vzhľadom na to, že opatrenie sa má realizovať aj v rámci nástrojov IÚS a UMR, je potrebné zahrnúť všetky opatrenia, ktoré sú relevantné pre samosprávy.			pripomienky.
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.2.2.1.10 - Opatrenie 2.7.9 Zlepšenie systémov monitorovania kvality ovzdušia, s. 155 (Súvisiace typy akcií) Pripomienka: Žiadame, aby bola medzi súvisiace typy akcií doplnená aktivita: "rozšírenie monitorovacej siete systému kvality ovzdušia v mestských oblastiach, predovšetkým v oblastiach s vysokou mierou znečistenia ovzdušia z dopravy alebo industriálnych zdrojov". Odôvodnenie pripomienky: V opatrení sa uvádza, že súčasťou podporovaných aktivít bude obnova prístrojového vybavenia, zabezpečenie monitorovania na lokálnej/regionálnej úrovni, ale aj rozšírenie monitorovania o ďalšie znečisťujúce látky. Žiadame, aby bola medzi súvisiace typy akcií doplnená aktivita: "rozšírenie monitorovacej siete systému kvality ovzdušia v mestských oblastiach, predovšetkým v oblastiach s vysokou mierou znečistenia ovzdušia z dopravy alebo industriálnych zdrojov". Hlavné mesto je ako najväčšia a najhustejšie zastavaná oblasť v SR slabo pokrytá stanicami na meranie znečistenia ovzdušia, čo znemožňuje komplexný zber dát o aktuálnom stave ovzdušia, ako aj o vývoji v čase a sťažuje návrh opatrení a získavanie relevantných dát. Preto je nevyhnutné rozširovať sieť o ďalšie monitorovacie zariadenia.	Z	ČA	V rámci aktuálneho znenia opatrenia 2.7.9 sa počíta s podporou rozšírenia monitorovania kvality ovzdušia aj na lokálnej úrovni, tzn. na úrovni miest a obcí, aby bolo možné na základe získaných údajov navrhovať konkrétnejšie a cielenejšie opatrenia: „Súčasťou podporovaných aktivít bude obnova prístrojového vybavenia, zabezpečenie monitorovania na lokálnej/regionálnej úrovni,...“. Vzhľadom na obmedzený počet znakov P SK budú konkrétnejšie informácie uvedené až vo výzvach. Úspešnosť rozšírenia monitorovania na lokálnu úroveň však bude závisieť aj od výšky alokácie na predmetnú aktivitu/opatrenie.

hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.2.2.1.2 - Opatrenie 2.4.1.A Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy..., s. 129 Pripomienka: Žiadame o vyčlenenie osobitnej alokácie pre VRR, osobitne pre hlavné mesto SR Bratislavu, podobne ako v rámci špecifického cieľa 2.8. Odôvodnenie pripomienky: Z EFRR je pre metropolitný región, ktorý sa vyznačuje vysokou hustotou obyvateľstva, vysokou mierou zastavanosti, vysokými emisiami z dopravy a priemyslu, na adaptáciu na zmenu klímy vyčlenená len alokácia vo výške 6 000 000 EUR, čo je vysoko nedostatočné vzhľadom na to, že hlavné mesto čelí najväčším výzvam v tejto oblasti. Žiadame preto o osobitnú alokáciu pre tento región z KF podobne ako pri opatrení 2.8.3.	Z	A	Časť alokácie bola vyčlenená na čerpanie prostredníctvom využívania územných nástrojov (ITI). Prepojenie s pripomienkou BSK preloženou v rámci partnerstva č. 33 "Požadujeme v rámci 2.4.1.A vyčleniť 25 miliónov z Kohézneho fondu pre VRR (vytvoriť 2.4.1.A.1), ktoré vstúpia do rozhodovania prostredníctvom ITI rovnako, ako je to v prípade opatrenia 2.8.3 a to z dôvodu špecifickej situácie vo VRR, ako aj na základe Adaptačného plánu BSK na zmiernenie negatívnych dôsledkov zmeny klímy. Pričom tento dokument navrhne konkrétne opatrenia, ktoré budú schválené nielen zo strany BSK, ale aj zo strany MŽP SR a stanú sa verifikačným dokumentom pre výber projektov.".
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.2.2.1.2 - Opatrenie 2.4.1.A Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy..., s. 129 Pripomienka: Žiadame rozšíriť ciele a zameranie adaptačných opatrení, ktoré majú byť realizované v sídlach (prvá časť popisu opatrenia). Odôvodnenie pripomienky: Opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach v zmysle medzinárodnej best practice (pozri napr. https://www.cec.lu.se/research/ongoing-research-projects/naturvation) sa majú realizovať komplexne a plniť súčasne niekoľko cieľov - zadržiavanie vody, zmena mikroklimatických podmienok, znižovanie efektu tepelných ostrovov, znižovanie prašnosti,	Z	Č A	"Ciele a zameranie adaptačných opatrení, ktoré tvoria predmet podpory opatrenia 2.4.1.A Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy..., sú stanovené v súlade s pôsobnosťou a úlohami MŽP SR vytýčenými v strategických dokumentoch v oblasti adaptácie na zmenu klímy, ako aj v oblasti vodnej politiky (keďže niektoré z podporovaných vodozádržných opatrení majú aj protipovodňový charakter).

	podpora biodiverzity, podpora zdravia obyvateľov, ekonomický rozvoj a pod. Preto je nevyhnutné budovať zelenú infraštrukútru v mestách v celom rozsahu jej funkcií, a realizovať ich v synergii a vzájomnej kombinácii. Vytrhnutie konkrétnych typov opatrení z rozsiahlejších prírode blízkych adaptačných riešení zbytočne a neodôvodnene znižuje celkový dosah opatrenia 2.4.1 na budovanie klimatickej odolnosti v urbanizovanom a zraniteľnom prostredí s priamym vplyvom na ochranu zdravia a kvalitu života obyvateľov miest.			Zadržanie vody v sídlach a v krajine patrí z hľadiska kompetencií medzi priority MŽP SR vyplývajúce najmä z Akčného plánu pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (uznesenie vlády SR č. 476/2021) a Koncepcie vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050. Opatrenia, ktorú budú predmetom podpory v rámci opatrenia 2.4.1.A, budú mať okrem hlavnej, vodozádržnej funkcie, aj sprievodný pozitívny efekt na mikroklímu alebo biodiverzitu (pričom sa bude preferovať zelená a modrá infraštruktúra). Riešenie problematiky nedostatku vody, sucha, ako aj extrémnych zrážkok patrí medzi kľúčové oblasti v pôsobnosti MŽP SR. Z hľadiska rozdelenia kompetencií a navrhovaných deliacich línií medzi MŽP SR a MIRRI, ako aj navrhovaných alokácií, budú v rámci opatrenia 2.4.1. A riešené opatrenia primárne zamerané na zadržiavanie vody. Čo sa týka projektu (https://www.cec.lu.se/research/ongoing-research-projects/naturvation), na ktorý sa hl. mesto BA odvoláva, za jeho hlavné zameranie považujeme návrh ""riešení založených na prírode"", ktoré môžu plniť

				rôzne funkcie (pričom funkcia adaptácie na zmenu klímy je iba jednou z nich). Preto práve v súlade s touto štúdiou navrhujeme ponechať predmetné opatrenie zaradené tak, ako tomu bolo pôvodne a teda v rámci ŠC 2.7. V súlade s tým je potrebné opis vyprecizovať, tak aby bolo zrejmé, že jeho cieľom je podpora zelených prvkov v sídlach a zlepšenie kvality životného prostredia obyvateľov v sídlach najmä v mestskom prostredí v zmysle Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení."
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.2.2.1.3 - Opatrenie 2.4.1.B Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy..., s. 129, Pripomienka: Žiadame spresniť popis opatrenia a jeho účel. V rámci popisu typov oprávnených aktivít sa uvádzajú len niektoré z typov zelenej infraštruktúry - zadržiavanie dažďovej vody formou zberných jazierok alebo sudov, dažďové záhrady, vegetačné steny alebo vegetačné strechy - čo potenciálne obmedzuje komplexnosť intervencií v sídelnom prostredí. Odôvodnenie pripomienky: Opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach v zmysle medzinárodných štandardov (pozri napr. https://www.cec.lu.se/research/ongoing-research-projects/naturvation) sa majú realizovať komplexne a plniť súčasne niekoľko cieľov - zadržiavanie vody, zmena mikroklimatických podmienok, znižovanie efektu tepelných ostrovov, znižovanie prašnosti, podpora biodiverzity, podpora zdravia obyvateľov a pod. Preto je nevyhnutné budovať zelenú infraštruktúru v	Z	A	Opatrenie 2.4.1.B v gescii MIRRI v nadväznosti na pripomienku MŽP SR bolo presunuté pod ŠC 2.7. (opatrenie 2.7.4.) so zameraním na podporu budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúru v obciach a mestách.

	mestách v celom rozsahu jej funkcií, a realizovať ich v synergii a vzájomnej kombinácii.			
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.2.2.4.11 - Opatrenie 2.7.10 Eliminácia fragmentácie krajiny, s. 156 (Súvisiace typy akcií) Pripomienka: Žiadame o vyčlenenie osobitnej alokácie pre VRR, osobitne pre hlavné mesto SR Bratislavu, podobne ako v rámci špecifického cieľa 2.8. Odôvodnenie pripomienky: Hlavné mesto má najvyššiu hustotu obyvateľstva aj pomer zastavanej plochy v SR. V doterajších EŠIF nebolo oprávnené na revitalizáciu brownfieldov. Aktuálne hlavné mesto pripravuje revitalizáciu rozsiahleho brownfieldu v centre mesta, pričom projekt je v súlade s princípmi New European Bauhaus zameraný na kvalitu architektonického riešenia, integráciu opatrení v oblasti zmeny klímy a podporu verejných funkcií vrátane kultúrnych a sociálnych. Osobitná alokácia pre VRR, resp. príprava národného projektu v spolupráci s MŽP, zabezpečí doručenie projektu s vysokým dopadom.	Z	N	Územná oprávnenosť pre KF je celé územie SR vrátane BSK. Nie je dôvod vyčleňovať osobitnú alokáciu KF pre BSK. Taktieť nie je možné odvolávať sa na špecifický cieľ 2.8, v rámci ktorého bola v opatrení 2.8.3 vyčlenená alokácia KF pre BSK. V tomto prípade je celé opatrenie výhradne určené pre BSK.
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.2.2.4.11 - Opatrenie 2.7.10 Eliminácia fragmentácie krajiny, s. 156 (Súvisiace typy akcií) Pripomienka: Žiadame špecifikovať ciele a zameranie podpory a v tomto zmysle doplniť vetu do časti súvisiace typy akcií nasledovné: "Podpora bude určená najmä do mestských sídiel s vysokou hustotou zástavby, ktoré čelia procesu suburbanizácie so zásadnými negatívnymi dopadmi na kvalitu životného prostredia.". Odôvodnenie pripomienky: Opatrenie je odôvodnené skutočnosťou, že "Alarmujúci štatistický údaj, podľa ktorého zastavaná plocha na počet obyvateľov v období rokov 1996 – 2019 vzrástla o 21 % vypovedá o neúmernom rozširovaní zastavaného územia." Vzhľadom na toto	O	N	Bližšie špecifikácie budú uvedené vo výzve.

	odôvodnenie žiadame, aby sa popdora sústredila do najväčších aglomerácií, kde je problém najvypuklejší a jeho riešenie bude mať najväčší dosah.			
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.2.3.1.3 Opatrenie 2.8.2 Podpora cyklodopravy, s. 162 Pripomienka: Žiadame, aby v rámci alokácie UMR bolo oprávnené realizovať cyklotrasy po r. 2026. Žiadame, aby bolo minimálne uvedené, že takéto doplnenie bude predmetom strednodobého posúdenia EŠIF. Odôvodnenie pripomienky: Podľa aktuálneho znenia opatrenia sú územia UMR vylúčené z čerpania finančných prostriedkov v období 2026 - 2029 na podporu cyklodopravy. Pri takomto nastavení nebude podporený dôležitý aspekt udržateľnej mestskej mobility počas obdobia štyroch rokov.	Z	A	V rámci strednodobého prehodnotenia Programu Slovensko 2021-2027 v roku 2025 sa sa na základe čerpania v jednotlivých opatrenia budú realokovať finančné prostriedky do tých opatrení, ktoré budú mať úspešné čerpanie.
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.2.3.1.6 Opatrenie 2.8.3 Udržateľná mobilita BSK, s. 163 Pripomienka: Žiadame doplniť obdobný opis ako v opatrení 2.8.2 cyklodoprava aj pre dráhovú dopravu v 2.8.3 v tomto znení: "Intervencie budú smerovať aj do tvorby a revitalizácie multifunkčných verejných priestorov vrátane rozširovania a modernizácie siete chodníkov a cyklistických komunikácii, ako aj do získavania dát potrebných pre rozhodovanie a monitoring:" Odôvodnenie pripomienky: Cieľom zmeny je umožniť realizáciu integrovaných projektov nadväzujúcich na rekonštrukcie dráhovej dopravy v rozsahu "od fasády k fasáde".	Z	N	Vzhľadom na limitované zdroje opatrenia 2.8.3, ktoré sú navyše vyčlenené výlučne z Kohézneho fondu, t. j. zdrojov na vyrovnávanie rozdielov na úrovni členských štátov, odporúčame, aby alokované zdroje boli využité na financovanie dopravných projektov systémového charakteru. Prípadné projekty na tvorbu a revitalizáciu multifunkčných verejných priestorov odporúčame financovať priamo zo zdrojov alokácie 2.8.2.
hlavné	Pripomienka k Časti 2.4. Priority Cieľa politiky 4, s. 182 Pripomienka:	Z	Č	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s

mesto	Žiadame v rámci Cieľa politiky 4 k opatreniam doplniť zoznam oprávnených prijímateľov. Odôvodnenie pripomienky: Cieľom zmeny je zlepšiť prehľadnosť Cieľa politiky 4 a zvýšiť predvídateľnosť financovania vo vzťahu k samospráve, resp. konkrétne mestám a obciam v rámci UMR.		A	dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.4.2.3 Špecifický cieľ RSO4.2 Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu, s. 213 Pripomienka: Žiadame do popisu aktivity „výstavba a rekonštrukcia školských športovísk" zahrnúť podporu aj pre školy a školské zariadenia, konkrétne pre centrá voľného času a základné umelecké školy. Odôvodnenie pripomienky: Centrá voľného času a základné umelecké školy sa rovnako podieľajú na vzdelávaní detí a žiakov, zároveň poskytujú aj voľnočasové aktivity.	O	N	Podpora centier voľného času a základných umeleckých škôl je možná cez iné aktivity daného ŠC.
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.4.2.3 Špecifický cieľ RSO4.2 Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania,	Z	A	Materiál upravený v zmysle pripomienky.

	odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu, s. 213 Pripomienka: Žiadame v popise aktivity „materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení" doplniť základné umelecké školy do vety „Podpora sa bude vzťahovať na materské, základné a stredné školy, zariadenia poradenstva a prevencie, vrátane školských výchovno - vzdelávacích zariadení typu centrá voľného času a školské kluby detí, keďže úloha neformálneho vzdelávania a voľnočasových aktivít detí a mládeže má kľúčové miesto pri zabezpečení kvalitného a inkluzívneho a personalizovaného vzdelávania". Odôvodnenie pripomienky: V popise aktivity sú explicitne spomenuté centrá voľného času, nie však základné umelecké školy, ktoré sa rovnako podieľajú na vzdelávaní detí a žiakov a sú súčasťou siete škôl. Žiadame ich preto doplniť do popisu aktivity.			
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.4.5.2 Špecifický cieľ SO (i) Podpora sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov, s. 246 Pripomienka: Navrhujeme rozšíriť opatrenie zamerané na prevenciu obchodovania s ľuďmi na širšie definovaný problém zneužívania štátnych príslušníkov tretích krajín na trhu práce. Odôvodnenie pripomienky: Okrem obchodovania s ľuďmi je aktuálnou témou v súvislosti s prílevom ľudí, ktorí utekajú pred vojnou na Ukrajine, aj problém vykorisťovania na trhu práce, či už v rámci legálneho alebo v rámci nelegálneho zamestnania.	O	N	Naformulovaná akcia bola do textácie Programu Slovensko doplnená na základe konzultácií s partnermi. Bohužiaľ znakové obmedzenie pre každý ŠC nás jasne a striktne limituje v rozsahu popisu akcií. Tie sú nastavované strešne a rámcovo. Samozrejme pri nastavovaní výziev sa bude zohľadňovať aktuálna situácia na trhu práce aj v kontexte vami identifikovaných výziev a hrozieb pre štátnych príslušníkov tretích krajín.
hlavné	Pripomienka k Časti 2.4.5.4 Špecifický cieľ SO (l) Podpora sociálnej	O	N	Akcie podporené v rámci SO (l) sú financované výhradne z prostriedkov ESF+,

mesto	integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí, s. 253 Pripomienka: Žiadame upresniť, či opatrenie bude obsahovať podporu kapitálových výdavkov určených na obstaranie bývania spomenutých v texte opatrenia, keďže financovanie sa predpokladá z ESF+. Zároveň žiadame zadefinovať deliaciu líniu medzi špecifickým cieľom SO (l) Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí a špecifickým cieľom RSO 4.3 Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb, ktorý tiež obsahuje podporu kapitálových výdavkov určených na obstaranie bývania, z EFRR. Žiadame tiež upresniť oprávnenosť VRR v oboch špecifických cieľoch. Odôvodnenie pripomienky: Považujeme za dôležité v rámci Programu Slovensko upresniť podporu kapitálových výdavkov určených na obstaranie bývania, keďže tie sú spomenuté v dvoch špecifických cieľoch, zároveň je ich financovanie z fondov rozdielne, SO (l) z ESF+ a RSO 4.3 z EFRR. Zároveň nie je jasné, či je VRR oprávnený na aktivity v oboch špecifických cieľoch.			t. j. jedná sa o "mäkké" aktivity. Obstaranie bývania (v zmysle výstavby, kúpi alebo inej formy nadobudnutia majetku do vlastníctva), preto nie je oprávnené pre tento špecifický cieľ. V rámci tohto špecifického cieľa bude možné podporiť zabezpečenie bývania obdobným spôsobom, ako v aktuálne prebiehajúcich projektoch v rámci výzvy "Housing first" implementovanej v rámci OP ĽZ. Deliaca línia je jednoznačne určená typom fondu, z ktorého budú akcie financované v jednotlivých špecifických cieľoch, t. j. ESF+ v cieli SO (l), resp. EFRR v cieli RSO4.3. Viac rozvinutý región bude oprávnený v oboch ŠC.
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 2.7 Priority technickej pomoci, s. 316 Pripomienka: Žiadame upresniť, ako bude zaručené financovanie technickej pomoci pre žiadateľov vo VRR, konkrétne AK UMR BA, keďže v rámci EFRR ani ESF+ nie je pre VRR vyčlenená samostatná alokácia. Odôvodnenie pripomienky: Žiadame doplniť spôsob, akým bude poskytovaná technická pomoc pre žiadateľov vo VRR, konkrétne v súvislosti so zabezpečením AK UMR BA, keďže pre VRR nie je vyčlenená alokácia. Podľa	Z	A	V rámci alokácie technickej pomoci sa v nadväznosti na komunikáciu s gestorom implementácie technickej pomoci rozhodlo o využití inštitútu pro-rata, ktorým sa pokryje podiel VRR. Uvedený spôsob implementácie však bude ešte z dôvodu zvýšenia vplyvov na štátny rozpočet predmetom dikusie s MF SR. V žiadnom

	Jednotného metodického rámca pre prípravu IÚS a IÚI v SR v programovom období 2021 - 2027 majú byť všetkým AK UMR poskytnuté rovnaké finančné prostriedky. Upozorňujeme zároveň, že jedine v Bratislavskom regióne nevznikne regionálne centrum MIRRI SR, ktorými si chce MIRRI SR ako CKO zjednodušiť komunikáciu so žiadateľmi/AK. V dôsledku neexistujúcej podpory sa môže znížiť celková rýchlosť absorpcie vo VRR.			prípade nedochádza k vylúčeniu VRR z oprávnenosti TP.
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 8 Použitie jednotkových nákladov, jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, s. 370 Pripomienka: Žiadame vysvetliť vypustenie kapitoly týkajúcej sa jednotkových nákladov, jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi.	O	N	Kapitola nebola vypustená, v rámci Programu Slovensko neuvádzame žiadne jednotkové náklady, jednorazové platby, paušálne sadzby ani financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi.
hlavné mesto	Pripomienka k Časti 9 Pripomienka: Žiadame vysvetliť vypustenie kapitoly o využití finančných nástrojov v rámci Programu Slovensko.	O	N	Povinnosť v zmysle platnej legislatívy EÚ pre politiku súdržnosti 2021-2027. Opis finančných nástrojov je súčasťou príslušných špecifických cieľov a zároveň osobitnej kapitoly 1.7 FINANČNÉ NÁSTROJE V PROGRAMOVOM OBDOBÍ 2014 – 2020 V PROGRAMOVOM OBDOBÍ 2014 – 2020 A SPÔSOB IMPLEMENTÁCIE FINANČNÝCH NÁSTROJOV V PROGRAMOVOM OBDOBÍ 2021-2027. (V kontexte pripomienky č. 41).

hlavné mesto	Všeobecná pripomienka - Pripomienka: Navrhujeme zjednotiť terminológiu týkajúcu sa oprávnených subjektov. Mestá a obce sa na rôznych miestach dokumentu uvádzajú ako oprávnené subjekty v rámci širších pojmov "subjekty verejnej správy" alebo "subjekty územnej samosprávy". V iných prípadoch sa naopak osobitne uvádzajú "mestá a obce". Žiadame konkrétne zadefinovanie, v ktorých opatreniach sú oprávnené mestá a obce. Odôvodnenie pripomienky: Cieľom zmeny je zlepšiť prehľadnosť dokumentu a zvýšiť predvídateľnosť financovania vo vzťahu k samospráve, resp. konkrétne mestám a obciam v rámci UMR.	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
hlavné mesto	Všeobecná pripomienka - Pripomienka: Vzhľadom na prebiehajúcu vojnu na Ukrajine a prílev ľudí utekajúcich pred vojnou žiadame do Programu Slovensku zahrnúť konkrétne investičné/infraštruktúrne opatrenia, ktoré pomôžu mestám a obciam plnohodnotne týchto ľudí začleniť do spoločnosti a napĺňať ich potreby v súvislosti so základnými službami, ktoré poskytujú, tzn. opatrenia na zvyšovanie kapacít škôl a školských zariadení (materských škôl, základných a stredných škôl, centier voľného času, základných umeleckých škôl a pod.), zariadení poskytujúcich sociálne služby, zlepšenie dostupnosti nájomného bývania a pod. Odôvodnenie pripomienky: Vzhľadom na prebiehajúcu vojnu na Ukrajine a prílev ľudí utekajúcich pred vojnou čelia mestá a obce	Z	A	V rámci Politického cieľa 4 sa v rámci priority "Aktívne začlenenie a dostupné služby" vyčleňuje alokácia na špecifický cieľ "Podpora sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov". Okrem tejto alokácie, ktorá je zameraná na individualizovanú pomoc migrantom sú po úvodnej integrácii oprávnenou cieľovou skupinou pre všetky akcie / aktivity, ktoré sú v rámci politického cieľa podporované t. j. napr. zvyšovanie kapacity škôl, podpora

	bezprecedentnému náporu na nimi poskytované služby a kapacity - školské, sociálne a zdravotnícke zariadenia a ubytovacie kapacity. Považujeme preto za dôležité v Programe Slovensko uviesť konkrétne investičné opatrenia, ktoré zo strednodobého a dlhodobého hľadiska umožnia mestám a obciam plnohodnotne týchto ľudí integrovať do spoločnosti a zabezpečovať ich potreby. Ide o nové potreby, ktoré by mali byť pokryté nad rámec súčasných alokácií UMR/IÚS. V tejto súvislosti navrhujeme zvážiť zrušenie vybraných opatrení najmä v cieli 5, ktoré nemajú dostatočnú alokáciu na dosiahnutie primeraného dopadu.			sociálnych služieb a iné.
hlavné mesto	Všeobecná pripomienka - Pripomienka: Žiadame upresniť spôsob strednodobého preskúmania P SK a spôsob, akým spôsobom bude implementovaná tzv. výkonnostná rezerva. Odôvodnenie pripomienky: Uvedené popisy sú zásadné pre žiadateľov, osobitne v rámci územných mechanizmov IÚS a UMR a to aj s ohľadom na oneskorenie začiatku implementácie.	O	Č A	Bude riešené v riadiacej dokumentácií k Programu Slovensko, no nebude priamo uvedené v texte Programu.
IOM	V rámci priorít: 2.1.1 Priorita 1P1 Veda, výskum a inovácie 2.4.1 Priorita 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce 2.4.2 Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie 2.4.3 Priorita 4P3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu 2.4.4 Priorita 4P4 Záruka pre mladých 2.4.5 Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby 2.4.7 Priorita 4P7 Sociálne inovácie a experimenty navrhujeme do zoznamu prijímateľov opatrení doplniť: medzinárodné organizácie.	Z	N	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol

				uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
KBS	V celom texte vlastného materiálu Program Slovensko 2021-2027 (konkrétne najmä v kapitole 4.2. Národný strategický rámec pre rodovú rovnosť (na str. 352 a nasl.) navrhujeme pojem „rodová rovnosť“ v príslušnom gramatickom tvare nahradiť pojmom „rovnosť medzi mužmi a ženami“ alebo alternatívne na „rovnosť mužov a žien“ v príslušnom gramatickom tvare a zároveň preformulovať pojmy „rodový mzdový rozdiel , rodovo vyvážená účasť na trhu práce, rodová problematika, rodový prístup k odmeňovaniu, rodové rozdiely (v oblasti zamestnanosti), rodová dimenzia“. Odôvodnenie: Navrhujeme v texte vlastného materiálu uskutočniť legislatívno-technickú korekciu pojmov z dôvodu potreby zjednotenia terminológie vlastného materiálu a z dôvodu potreby zosúladenia pojmov s Ústavou SR, s pojmami uvedenými v medzinárodných ľudskoprávnych dokumentoch, ktorými je SR viazaná a s kodifikovanou podobou Slovenského jazyka. Zároveň, keďže vlastný materiál odkazuje na rámcovanie danej témy Programovým vyhlásením vlády SR na obdobie rokov 2021-2024, navrhujeme korekciu terminológie vlastného materiálu zosúladiť aj s Programovým vyhlásením vlády SR na obdobie rokov 2021-2024, ktoré obsahuje text: „Vláda SR bude realizovať politiky zamerané na znižovanie nerovností medzi mužmi a ženami a odstraňovanie diskriminácie žien.“ Ostatné termíny navrhujeme preformulovať a zjednotiť aj s terminológiou použitou v texte a teda používať termíny: „pohlavie“ alebo „muži a ženy“ (napríklad: opatrenia na	Z	N	Slovo "rodová/rodovo" je použité najmä pri relevantných dokumentoch (názov), pričom sa rešpektuje znenie nariadenia o ESF+ v ktorom je špecifcký cieľ c) vymedzený nasledovne: "podpora rodovo vyváženej účasti na trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite;".

	monitorovanie,... zberu údajov založených na údajoch rozčlenených podľa pohlavia-s.353, rozdiely v zamestnanosti a odmeňovaní mužov a žien-s.30, komplikácie v oblasti rovnosti žien a mužov, ...muži, ženy...- s.73). Pojem „rod“ v kontexte kategórií pohlavia – ženy a muži nie je v súlade s a) Ústavou Slovenskej republiky a záväznými ľudskoprávnymi dokumentami, ktorými je SR viazaná, b) s primárnym právom EÚ a c) s kodifikovanou podobou Slovenského jazyka. Ad a) Ústava Slovenskej republiky ani žiadny záväzný základný ľudskoprávny dokument, ktorým je SR viazaná nepozná pojem „gender“, ale používa pojmy muži a ženy, ako kategórie pohlavia. Ústava Slovenskej republiky používa pojem „rod“ ako aj pojem „pohlavie“, pričom pojem „rod“ nijako neodkazuje na kategóriu „žien a mužov“, keďže žena a muž sú kategórie pohlavia. Ústava SR používa pojem „rod“ v jeho obvyklom lingvistickom význame, ako je uvedené v Slovníku slovenského jazyka, teda s odkazom na predkov a potomkov, na líniu rodu. Ad b) Zmluva o EÚ a Zmluva o fungovaní EÚ ako pramene primárneho práva v kvalite medzinárodnej zmluvy poznajú pojem „pohlavie“, v anglickom znení „sex“ a pojem „rovnosť medzi ženami a mužmi„ – „equality between women and men“. V SR, ale ani v rámci EÚ neexistuje konsenzus, aby sa používal, prípadne zavádzal do právnej úpravy nový pojem gender, alebo aby sa vytváral dvojitý obsah pre pojem „rod“. Ak sa niektoré štáty v medzinárodnom priestore hlásia k zavedeniu sociálneho konštruktu „gender“, nevzniká z toho žiadna povinnosť ďalším štátom, aby predmetnú prax iných štátov akceptovali. Ad c) Pojem „ROD“ (in. Krátky slovník slovenského jazyka z r. 2003 – kodifikačná príručka.; http://slovniky.korpus.sk/) Rod: rod -u m. 1. rad, spoločenstvo potomkov pochádzajúcich z jedných prarodičov, pokolenie: starý r., šľachtický r. 2. odb. zákl. jednotka v prvotnom polit.-ekon. systéme 3. zool., bot. systematická jednotka zahŕňajúca najbližšie príbuzné			

	druhy živočíchov al. rastlín 4. pôvod (význ. 2): bola zemianskeho r-u; je r-om Slovák 5. narodenie, zrod: je nadaný od r-u 6. lingv.: (gram.) r. gram. kategória vyjadrujúca príslušnosť podst. m. do jednej z troch zákl. skupín: mužský, ženský, stredný r.; slovesný r. gram. kategória vyjadrujúca vzťah slovesného deja k jeho východisku a k podmetu; rodový príd. k 1 – 3, 6: r-é tradície, r-é zriadenie; r-é znaky; r-é prípony (Krátky slovník slovenského jazyka z r. 2003 – kodifikačná príručka.; http://slovniky.korpus.sk/). Pojem „POHLAVIE“ Krátky slovník slovenského jazyka z r. 2003 – kodifikačná príručka.; http://slovniky.korpus.sk/) pohlavie -ia s. 1. súbor znakov odlišujúcich ženské (samičie) jedince od mužských (samčích): novorodenec mužského p-ia 2. súhrn ženských al. mužských jedincov: počtom prevládlo ženské p.; hovor.: nežné p. ženy; silné p. muži 3. (vonkajšie) pohlavné ústrojenstvo; pohlavný príd.: p-á výchova, p-é orgány; p. styk súlož; pohlavne prísl.: p. dospelý; pohlavnosť -i ž. fyz. vzťahy medzi pohlaviami, pohlavný život; pohlavný pud, sexuálnosť, sexualita. Podľa § 3 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov sa pri tvorbe právneho predpisu používa štátny jazyk v kodifikovanej podobe, najmä z hľadiska jazykovej, štylistickej a významovej správnosti. Právne akty najvyššej právnej sily, zakladajúce zmluvy EÚ (teda Zmluva o Európskej únii, Zmluva o fungovaní Európskej únie a Charta základných práv EÚ) obsahujú iba pojem "sex" (pohlavie) a pojem "equality between women and men" (rovnosť medzi ženami a mužmi) a nepoznajú pojem "gender". Pokiaľ ide o normy sekundárneho práva, tieto nejednotne, v rôznych jazykoch, používajú niekedy pojem rovnosť medzi ženami a mužmi a niekedy genderovú rovnosť (alebo aj rodovú rovnosť). Slovenská republika uznáva a presadzuje rovnosť medzi mužmi a ženami ako kategórie pohlavia. Tzv. rodová terminológia oddeľuje pojem „rod“ od biologického pohlavia, čím zasahuje do otázok			

	týkajúcich sa národnej identity SR, o ktorých neexistuje všeobecná zhoda v SR ani na úrovni členských štátov EÚ. V tejto súvislosti poukazujeme na skutočnosť a odkazujeme na postup, ktorý: i) uplatnila prezidentka SR odoslaním listu Rade Európy, a v ktorom informuje o tom, že SR sa nemôže stať zmluvnou stranou Istanbulského dohovoru obsahujúceho rodovú terminológiu (k tomu pozri napríklad https://www.teraz.sk/najnovsie/brief-prezidentka-informovala-radu-eur/450438-clanok.html, zobrazené 10.1.2022); a ii) tiež Národná rada Slovenskej republiky (viacnásobným hlasovaním odmietla rodovú ideológiu v rámci postupu Slovenskej republiky, ktorý bol uplatnený v prípade riešenia otázky ratifikácie tzv. „Istanbulského dohovoru“, ktorý je aj na úrovni EÚ považovaný za kontroverznú medzinárodnú dohodu, pri ktorej možno očakávať principiálny nesúhlas zo strany členských štátov.)			
KBS	Vo vlastnom materiáli Program Slovensko 2021-2027, v časti: 2.4.2.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV (na strane 208), v bode „Súvisiace typy akcií · podpora dostupných voľnočasových a záujmových aktivít a celodenného výchovného systému“ navrhujeme za text: „Aktivita nadviaže na úspešné programy celodenného výchovného systému, ktorý sa realizoval v rámci viacerých uplynulých národných projektov“ doplniť text: „alebo projektov vlády Slovenskej republiky súvisiacich s podporou dostupných voľnočasových a záujmových aktivít a celodenného výchovného systému v rómskych komunitách (napr. podľa Uznesenia vlády SR č. 105/2020 a č. 63/2022)“. Odôvodnenie: Do Programu Slovensko na roky 2021 – 2027 navrhujeme zapracovať aj aktivity, ktoré vychádzajú z úspešných a overených projektov financovaných zo štátneho rozpočtu, ktoré doteraz prebiehali ako pilotné (vychádzajú z uznesenia vlády SR č. 105/2020 a č.	Z	ČA	Vzhľadom na potrebu skrátenia počtu znakov bol text zovšeobecnený nasledovne: Aktivita nadviaže na programy celodenného výchovného systému, ktoré majú pozitívne výsledky.

	63/2022). Obsahom týchto projektov je aj formálne a neformálne vzdelávanie a doučovanie detí a mládeže v rómskych komunitách, mentoring detí a mládeže, ďalšie vzdelávanie a sprevádzanie dospelých. Uvedené projekty prispievajú k lepšiemu prístupu k učeniu detí a mládeže, k vyššej vzdelanostnej úrovni rómskeho obyvateľstva, a tým aj k zvýšeniu zamestnanosti ľudí z marginalizovaných rómskych komunít.			
KBS	Vo vlastnom materiáli Program Slovensko 2021-2027, v časti: 2.4.4.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV (str. 227-228) navrhujeme vetu: Z EPSP vyplýva potreba zabezpečiť účasť mladých ľudí, s dôrazom na nízkokvalifikovaných ľudí, osoby so zdravotným postihnutím, osoby žijúce vo vidieckych a odľahlých oblastiach, LGBTIQ osoby, Rómov a iné skupiny, ktorým osobitne hrozí vylúčenie alebo diskriminácia na trhu práce, ich motivovaním pomocou stimulov, aby sa trh práce mohol rýchlo oživiť.“ Nahradiť textom: „Z EPSP vyplýva záväzok dosiahnuť inkluzívnu vysokú mieru zamestnanosti a znižovať mieru mladých ľudí vo veku 15 – 29 rokov, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET) a to zlepšením ich vyhliadok na zamestnanie. Odôvodnenie: navrhujeme do vlastného materiálu „Návrh Programu Slovensko na roky 2021 – 2027“ zapracovať priamo záväzok ohľadom zamestnanosti mladých ľudí, ktorý je uvedený v Akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv, a ktorý lepšie vystihuje tému 2.4.4 Priorita 4P4 záruka pre mladých. V predmetnom texte je uvedený ako celkový cieľ dosiahnutie inkluzívnej vysokej miery zamestnanosti. A jedným z bodov je priamo znižovanie miery mladých ľudí vo veku 15 – 29 rokov, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), z 12,6 % (2019) na 9 %, a to	Z	A	Text bol prepracovaný a upravený so zreteľom na návrhy uvedené v pripomienke.

	zlepšením ich vyhliadok na zamestnanie. Veta nachádzajúca sa vo vlastnom materiáli (ktorú navrhujeme nahradiť) je zároveň nepresne parafrázovaná z Akčného plánu na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv, kde je textácia všeobecnejšia a skôr sa týka iných nedostatočne zastúpených skupín, ako sú napríklad starší ľudia, ..., t. j. nie vyslovene mladí ľudia. Prípadne v tejto súvislosti poukazujeme na ustanovenie § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, ktorý uvádza, že znevýhodnený uchádzač o zamestnanie je uchádzač o zamestnanie, ktorý je občan mladší ako 26 rokov veku, ktorý ukončil príslušným stupňom vzdelania sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a od jej ukončenia nemal pravidelne platené zamestnanie (ďalej len „absolvent školy“).			
KInIT	Pripomienka KInIT: Časť 2.1.1.4.2, Opatrenie 1.4.1 Zručnosti pre posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS 3 2021+ na str. 106 žiadame žiadame v rámci poskytovania motivačných štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách SR zameniť text “poskytovanie motivačných štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách v SR…” za text “poskytovanie motivačných štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách v SR alebo zahraničných vysokých školách pokiaľ sa štúdium realizuje v spolupráci so slovenskou výskumnou inštitúciou a študent realizuje väčšiu časť svojich povinností na Slovensku, kde sa aj trvalo nachádza…” Zdôvodnenie: ---------- Študenti, najmä študenti	Z	N	Aktivita, ktorú predkladateľ pripomienky navrhuje významne pozmeniť, vychádza z Plánu obnovy a odolnosti SR (POO), komponent 10, investícia 3, ktorý ako cieľovú skupinu určil talentovaných domácich a zahraničných žiakov stredných škôl a ktorý sa zameriava výlučne na podporu ich štúdia na vysokých školách v SR. Pokračovanie schémy od roku 2025 prostredníctvom fondov EÚ bude kopírovať nastavenie POO, ktorý prednastavil parametre podpory. Opatrenie 1.4.1 nie je vo všeobecnosti zamerané na podporu výskumnej činnosti a študentov vysokých

	tretieho stupňa, ktorí sú pre rozvoj slovenského výskumného a inovačného priestoru kľúčoví, môžu študovať na zahraničných vysokých školách externe v spolupráci so slovenskou výskumnou inštitúciou. Pokiaľ takýto študent vykonáva svoj výskum na Slovensku, kde aj trvalo pôsobí vo výskume, mal by byť podporený rovnako ako študent študujúci na vysokej škole v SR. Týka sa to špeciálne študentov STEM odborov, ktoré zaznamenávajú jeden z najvyšších odlivov mozgov. Ak mladý človek žije na Slovensku, tak jeho podporou počas štúdia na zahraničnej vysokej škole v spolupráci so slovenskou inštitúciou dosiahneme, že veľmi pravdepodobne po skončení štúdia na Slovensku aj ostane.			škôl, resp. doktorandov, ale prípravu pracovnej sily pre domény RIS3. Podpora ľudských zdrojov, vrátane študentov vysokých škôl a doktorandov, post-doktorandov a mladých výskumníkov, je zakomponovaná v samostatnom opatrení 1.1.2 (špecifický cieľ 1.1).
KInIT	Pripomienka KInIT: Do časti CP1, Špecifický cieľ 1.4. Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie na str. 48 žiadame v rámci poskytovania motivačných štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách SR zamenit text "Poskytovanie motivačných štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách v SR…" za text "Poskytovanie motivačných štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách v SR alebo zahraničných vysokých školách pokiaľ sa štúdium realizuje v spolupráci so slovenskou výskumnou inštitúciou a študent realizuje väčšiu časť svojich povinností na Slovensku, kde sa aj trvalo nachádza…" A tiež text "K zmierneniu nedostatku pracovnej sily v doménach RIS3 môže prispieť i podpora štúdia najlepších domácich a zahraničných študentov formou motivačného štipendia na vysokých školách v SR." za text "K zmierneniu nedostatku pracovnej sily v doménach RIS3 môže prispieť i podpora štúdia najlepších domácich a	O	N	Aktivita, ktorú predkladateľ pripomienky navrhuje významne pozmeniť, vychádza z Plánu obnovy a odolnosti SR (POO), komponent 10, investícia 3, ktorý ako cieľovú skupinu určil talentovaných domácich a zahraničných žiakov stredných škôl a ktorý sa zameriava výlučne na podporu ich štúdia na vysokých školách v SR. Pokračovanie schémy od roku 2025 prostredníctvom fondov EÚ bude kopírovať nastavenie POO, ktorý prednastavil parametre podpory. Opatrenie 1.4.1 nie je vo všeobecnosti zamerané na podporu výskumnej činnosti a študentov vysokých škôl, resp. doktorandov, ale prípravu pracovnej sily pre domény RIS3. Podpora ľudských zdrojov, vrátane študentov

	zahraničných študentov, ktorí pôsobia na Slovensku, formou motivačného štipendia.” Zdôvodnenie: ---------- Študenti, najmä študenti tretieho stupňa, ktorí sú pre rozvoj slovenského výskumného a inovačného priestoru kľúčoví, môžu študovať na zahraničných vysokých školách externe v spolupráci so slovenskou výskumnou inštitúciou. Pokiaľ takýto študent vykonáva svoj výskum na Slovensku, kde aj trvalo pôsobí vo výskume, mal by byť podporený rovnako ako študent študujúci na vysokej škole v SR. Týka sa to špeciálne študentov STEM odborov, ktoré zaznamenávajú jeden z najvyšších odlivov mozgov. Ak mladý človek žije na Slovensku, tak jeho podporou počas štúdia na zahraničnej vysokej škole v spolupráci so slovenskou inštitúciou dosiahneme, že veľmi pravdepodobne po skončení štúdia na Slovensku aj ostane.			vysokých škôl a doktorandov, post-doktorandov a mladých výskumníkov, je zakomponovaná v samostatnom opatrení 1.1.2 (špecifický cieľ 1.1).
KInIT	Pripomienka KInIT: V časti 2.1.1.1.3, Opatrenie 1.1.2 na str. 87 žiadame do časti pre Doktorandov, postdoktorantov a mladých výskumníkov Nahradiť text “podpora návratu slovenských výskumníkov pôsobiacich v zahraničí;” Textom “podpora zapojenia do výskumu v SR alebo návratu slovenských výskumníkov pôsobiacich v zahraničí;” V krátkodobom horizonte sa nedá očakávať, že sa budú Slováci vracať trvalo na Slovensko. Je to dlhodobá záležitosť a preto je dôležité podporovať aj zapojenie Slovákov v zahraničí do aktivít výskumu a inovácií na Slovensku, napr. formou ich krátkodobého pobytu s konkrétnym účelom. Jedná sa o možnosti pre tých výskumníkov, ktorí pôsobia v zahraničí a majú záujem zapájať sa aj do aktivít na Slovensku, t.j. neobmedzovať možnosť len pre návrat slovenských výskumníkov pôsobiacich v zahraničí.	Z	N	Uvedená aktivita smeruje k podpore návratu slovenských výskumníkov pôsobiacich v zahraničí, teda aby došlo k ich navráteniu na Slovensko.
KInIT	Pripomienka KInIT: V časti 2.1.1.1.4, Opatrenie 1.1.3 “Podpora	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle

	medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií na str. 87, bod c.) Internacionalizácia slovenských inštitúcií organizácií výskumu a vývoja a bod d.) Podpora synergií národných a európskych nástrojov…" žiadame upraviť text tak, aby sa to týkalo všetkých výskumných inštitúcií, nielen verejných. V súčasnom texte sa internacionalizácia týka verejných inštitúcií a podnikov, a teda neverejné výskumné inštitúcie aj v prípade neziskových, sú úplne vylúčené. Text: "vytvorenie cielených finančných opatrení pre zvýšenie internacionalizácie verejných výskumných inštitúcií, vysokých škôl a súkromných podnikov, predovšetkým MSP,...." nahradiť textom "vytvorenie cielených finančných opatrení pre zvýšenie internacionalizácie výskumných inštitúcií, vysokých škôl a súkromných podnikov, predovšetkým MSP,...."			pripomienky.
KInIT	Pripomienka KInIT: V časti 2.1.1.1.5, Opatrenie 1.1.4 Podpora optimalizácie, rozvoja a modernizácie výskumnej infraštruktúry na str. 89 žiadame upraviť text, aby sa partnerstvá vytvárali medzi akademickým a súkromným sektorom (uvádza sa "podpora dobudovania strategickej výskumnej infraštruktúry a podpora partnerstiev medzi verejným a súkromným sektorom"). Je dôležité, aby sa súkromné výskumné inštitúcie nevylúčili z infraštruktúr.	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou, avšak uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
KInIT	Pripomienka KInIT: V časti 2.1.1.1.2, Opatrenie 1.1.1 Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch (s. 85) žiadame v druhom odstavci nahradiť výraz "verejným" výrazom "akademickým". Znalostná ekonomika je postavená na interakcii medzi akademickým sektorom a biznisom reprezentovaným súkromným sektorom a tiež štátom,	Z	ČA	Súhlasíme s pripomienkou, avšak uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24.

	ktorý tiež zabezpečuje služby, ktorých pridaná hodnota sa priamo odzrkadlí na úrovni celej spoločnosti. Výskum a veda nie je privilégium verejných inštitúcií. Znalostná ekonomika znamená prepojenie vedy a podnikania. Takto to funguje v mnohých príkladoch zo zahraničia. Toto je príležitosť, ktorú by malo Slovensko využiť. Považujeme za dôležité a nevyhnutné, aby sa v rámci podpory výskumu na Slovensku mohli zapojiť nielen verejné inštitúcie a podniky, ale aj neverejné výskumné inštitúcie. Zároveň je potrebné zosúladiť Program Slovensko s Plánom obnovy, kde sa pri komponentoch zameraných na výskum uvádza akademický sektor (a nie je to zúžené na verejný sektor).			júna 2021.
KInIT	Pripomienka KInIT: V rámci odôvodnenia Špecifického cieľa 1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií na str. 43 žiadame v druhom odstavci: “Dosiahne sa posilnenie prepojení medzi verejným výskumom a podnikmi,...” nahradiť výraz “verejným” výrazom “akademickým”. Zdôvodnenie: Na rozvoj a rozširovanie výskumných a inovačných kapacít je kľúčové prepájať vedu s podnikmi. To sa efektívne dosiahne vtedy, ak využijeme všetky nástroje na prepojenie akademického sektora s priemyslom a podnikmi nezávisle od formy príslušného subjektu. Obmedzenie na verejný výskum neumožní efektívne rozvíjať a rozširovať výskumné a inovačné kapacity, keďže práve subjekty, ktoré realizujú výskum a nie sú verejné môžu byť katalyzátorom rozvoja výskumných a inovačných kapacít ako na strane podnikov tak aj na strane verejných inštitúcií. Považujeme za dôležité a nevyhnutné, aby sa v rámci podpory výskumu na Slovensku mohli zapojiť nielen verejné inštitúcie a podniky, ale aj neverejné výskumné inštitúcie tak ako sa to deje aj v iných krajinách, ktoré sa Slovensku vzďaľujú v	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	oblasti výskumu a vývoja (napr. Nemecko). Ak vychádzame z príkladov zo zahraničia - napr. Nemecko, dôležitú úlohu má práve spolupráca akademického sektora s praxou, pričom sa neobmedzuje len na verejný sektor. Zároveň je to potrebné zosúladiť aj s Plánom obnovy, kde sa pri komponentoch zameraných na výskum uvádza akademický sektor.			
Klub 500	1. K časti 1.1 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 1, k strane 16: V časti 1.1, podnadpis „Ekonomické, sociálne a územné rozdiely ako aj nerovnosti“, sa na strane 16 vlastného materiálu uvádza, že „MSP tvoria väčšinu podnikateľských subjektov pôsobiacich na Slovensku, poskytujú pracovné príležitosti 74 % aktívnej pracovnej sily, ale na tvorbe pridanej hodnoty sa podieľajú len 55 %.“. Štatistiky MSP na Slovensku nie sú v súlade s metodikou EK, ktorá zohľadňuje konsolidáciu. V prípade uplatnenia metodiky EK by značná časť MSP prešla do kategórie veľký podnik, vzhľadom na vlastnícku štruktúru a personálne prepojenia. Žiadame uvedené doplniť do odkazu pod čiarou.	Z	ČA	Uvádzame zdrojový dokument k uvedenej štatistike: „Atlas MSP na Slovensku zverejnený http://www.sbagency.sk/sites/default/files/atlas-msp.pdf“, ktorého primárnym zdrojom údajov pre spracovanie kvantitatívnych ukazovateľov za sektor MSP v tomto dokumente boli databázy a údaje Štatistického úradu SR, Datacentra a Eurostatu, pričom zároveň uvádzame, že uvedená štruktúra podnikov však nezohľadňuje definíciu MSP podľa príslušnej legislatívy Európskej komisie. Pre konštatovanie, že v prípade uplatnenia metodiky EK by do kategórie veľký podnik prešla „značná“ časť MSP, chýbajú jednoznačné dáta. Zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho

				parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
Klub 500	10. K časti 1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA, k strane 43 vlastného materiálu: K časti 1.8, Tabuľke 1, Špecifický cieľ alebo vyhradená priorita „RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií“ na strane 43 vlastného materiálu Klub 500 žiada prepracovanie uvedenej priority s cieľom zásadnej prioritizácie (tematickej aj finančnej) vlastného cieľa podpory inovácií a zavádzania pokročilých technológií v priemysle.	Z	ČA	Všeobecná pripomienka týkajúca sa celého špecifického cieľa 1.1. Priority a nástroje podpory MH SR boli prekonzultované a vysvetlené na bilaterálnom stretnutí dňa 11.5.2022, pričom neboli identifikované žiadne zásadné výhrady. Dohodnutá ďalšia spolupráca pri identifikovaní a dizajnovaní vhodných nástrojov podpory.
Klub 500	11. K časti 1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA, k strane 43 vlastného materiálu: V časti 1.8, Tabuľke 1, Špecifický cieľ alebo vyhradená priorita „RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií“ na strane 43 vlastného materiálu navrhujeme ku koncu prvého odseku v Odôvodnení doplniť nasledujúcu vetu: „Cieľom je zásadné zvýšenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky.“ Odsek pokračuje nasledovne: „Slovensko patrí medzi krajiny s najvyšším podielom priemyslu na tvorbe HDP, je preto absolútnou prioritou vytvoriť podmienky na zachovanie tejto výhody slovenskej ekonomiky, a to práve podporou VVaI.“	Z	ČA	Cieľ zvýšenia konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky je už definovaný v príslušnom texte Tab. 1 a zároveň je uvedené, že „Pri intervenciách bude kladený dôraz na zosúladenie priorít pre tento špecifický cieľ s doménami inteligentnej špecializácie identifikovanými prostredníctvom EDP procesu v rámci SK RIS3 2021+. Zároveň uvádzame, že EDP procesom bolo identifikovaných päť domén inteligentnej špecializácie, konkrétne: Inovatívny priemysel pre 21. storočie; Mobilita pre 21. storočie; Digitálna transformácia Slovenska; Zdravá spoločnosť; Zdravé potraviny a životné prostredie“, čo jasne poukazuje aj na potrebu

				podpory priemyslu.
Klub 500	12. K časti 1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA, k strane 43 vlastného materiálu: V časti 1.8, Tabuľke 1, Špecifický cieľ alebo vyhradená priorita „RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií“ na strane 43 vlastného materiálu sa v Odôvodnení uvádza, že „Infraštruktúra umožní vykonávať kvalitný dlhodobý strategický výskum v oblastiach inteligentnej špecializácie, s dôrazom na spoluprácu so súkromným sektorom. Vytvoria sa podmienky aj pre podporu oblastí technológií budúcnosti a vznikajúcich technológií.“ Navrhujeme upraviť znenie tohto textu nasledovne: „Infraštruktúra umožní vykonávať kvalitný dlhodobý strategický výskum v oblastiach inteligentnej špecializácie, s dôrazom na spoluprácu so súkromným sektorom. Vytvoria sa podmienky aj pre podporu oblasti technológií budúcnosti a vznikajúcich technológií.“.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Klub 500	13. K časti 1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA, k strane 44 vlastného materiálu: V časti 1.8, Tabuľke 1, Špecifický cieľ alebo vyhradená priorita „RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií“ na strane 44 vlastného materiálu sa v Odôvodnení uvádza: „Účasť SR v európskych vesmírnych aktivitách je potrebná vzhľadom na narastajúci význam vesmírnych technológií, aplikácií, produktov a služieb založených na vesmírnych dátach aj v nadväznosti na Vesmírny program Únie alebo vesmírne výzvy rámcového programu pre výskum a inovácie Horizont Európa...“. Klub 500 nesúhlasí s priorizáciou jednej tematickej oblasti v rámci OP. Cieľom OP má byť najmä podpora oblastí definovaných v rámci RIS3. V rámci RIS3 je	Z	N	Trváme na ponechaní zmienky o význame vesmírnych technológií. Nejde o prioritizáciu tematickej oblasti; vesmírny sektor je vysoko prierezový, vesmírne dáta, služby a aplikácie umožňujú napredovanie a rozvoj celého priemyslu a napomáhajú fungovaniu celého hospodárstva, a je tak obsiahnutý vo viacerých doménach SK RIS 2021+. Bez zapojenia vesmírneho výskumu a technológií by nebolo možné inovovať priemysel, dosiahnuť mobilitu 21. storočia, ani digitálne transformovať Slovensko. V

	spomenutý aj vesmírny výskum, nie je preto z pohľadu Klubu 500 dôvod na jeho osobitné zdôrazňovanie v rámci OP.			súčasnosti sa už nejedná iba o vesmírny výskum, ale tiež o potrebu zapojenia vesmírneho priemyslu a budovania vesmírneho sektora na Slovensku.
Klub 500	14. K časti 1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA, k strane 50 vlastného materiálu: K časti 1.8, Tabuľke 1, Špecifický cieľ alebo vyhradená priorita „RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov“ na strane 50 vlastného materiálu Klub 500 konštatuje, že CP2 žiadnym sôsobom nereflektuje na globálny vývoj. V súvislosi s prebiehajúcim vojenským konfliktom na Ukrajine a hrozbou ukončenia dodávok ropy a plynu z RF musia byť z pohľadu Klubu 500 priority CP2 predefinované s cieľom podpory opatrení na zvyšovanie energetickej efektívnosti vo verejnom aj súkromnom sektore vo všeobecnosti. Cieľom má byť aj podpora náhrady energetických fosílnych zdrojov za iné, prípadne efektívnejšie. Navrhujeme upraviť znenie CP2 v tomto duchu.	Z	ČA	Chybná identifikácia časti dokumentu, ku ktorej sa pripomienka vzťahuje, nejde o Dunajskú stratégiu, ale o RSO 2.1. Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený s tým, že MIRRI SR zváži do Predkladacej správy k dokumentu P SK 21-27 zahrnúť dôležitosť znižovania závislosti slovenskej ekonomiky na energetických zdrojoch z RF a s tým súvisiace strategické ciele SR a EÚ. Platí však, že ciele politiky 2 a nastavenie zamerania jednotlivých aktivít vychádza zo schválených strategických dokumentov. V prípade ich aktualizácie je možné zmeny a doplnenia PSK riešiť prostredníctvom revízie.
Klub 500	15. K časti 1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA, k strane 51 vlastného materiálu: V časti 1.8, Tabuľke 1, Špecifický cieľ alebo vyhradená priorita „RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov“ na strane 51 sa v Odôvodnení v časti „Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky“ uvádza, že „Plnenie tohto cieľa sa bude realizovať prostredníctvom vytvorenia a prevádzky tzv. Krajských	Z	N	Chybná identifikácia časti dokumentu, ku ktorej sa pripomienka vzťahuje, nejde o Dunajskú stratégiu, ale o RSO 2.1. Súvisí s pripomienkami 557 a 524. Po rozporovom konaní dňa 12.5.2022 a následných diskusiách považuje MIRRI SR rozpor za odstránený. Vytvorenie RCUE a KEC

	energetických centier (vrátane koordinačných, monitorovacích, analytických a metodických úloh) a Regionálnych centier udržateľnej energetiky (plánovanie a koordinácia dekarbonizačného procesu v regiónoch a podpora pri implementácii, vrátane identifikácie kľúčových investičných aktivít a projektov).“ Klub 500 nesúhlasí s budovaním ďalších štruktúr verejnej správy. Slovensko by z pohľadu Klubu 500 malo ísť cestou zefektívňovania štátnej, verejnej a územnej samosprávy, nie opačnou cestou. Z pohľadu Klubu 500 uvedené ciele by mala napĺňať SIEA so svojimi existujúcimi regionálnymi pracoviskami a pracovníkmi. Z pohľadu Klubu 500 by takto ušetrené prostriedky mali byť presmerované do podpory energetickej efektívnosti.			vychádza z vládou schváleného Integrovaného národného energetického a klimatického plánu (opatrenia č. 3.29 a č.3.3) a bude mať zásadný význam pre rozvoj regionálneho energetického plánovania, podporí vytvorenie odborných kapacít a štandardizovaných postupov schopných plošne transponovať národné emisné a energetické ciele na regionálnu a lokálnu úroveň. Podporu pre vytvorenie týchto centier vyjadrila aj Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, Klimatická koalícia emailom zo dňa 30.5.2022.
Klub 500	16. K časti 1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA, k strane 53 vlastného materiálu: V časti 1.8, Tabuľke 1, Špecifický cieľ alebo vyhradená priorita „RSO2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené“ , sa v Odôvodnení na strane 53 uvádza, že „Rozvoj OZE predstavuje aj prostriedok na dosiahnutie emisných cieľov.“. Podľa Klubu 500 rozvoj a podpora OZE v prvom rade predstavuje jeden zo základných prostriedkov na znižovanie závislosti slovenskej ekonomiky na energetických zdrojoch z RF.	Z	ČA	Chybná identifikácia časti dokumentu, ku ktorej sa pripomienka vzťahuje, nejde o Dunajskú stratégiu, ale o RSO 2.2. Rozpor odstránený na rozporovom konaní 12.05.2022 s tým, že MIRRI SR zváži do Predkladacej správy k dokumentu P SK 21-27 zahrnúť dôležitosť znižovania závislosti slovenskej ekonomiky na energetických zdrojoch z RF a s tým súvisiace strategické ciele SR a EÚ. Platí, že ciele politiky 2 a nastavenie zamerania jednotlivých aktivít vychádza zo schválených strategických

				dokumentov. V prípade ich aktualizácie je možné zmeny a doplnenia PSK riešiť prostredníctvom revízie.
Klub 500	17. K časti 1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA, k strane 53 vlastného materiálu: V časti 1.8, Tabuľke 1, Špecifický cieľ alebo vyhradená priorita „RSO2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené“ , sa v Odôvodnení na strane 53 uvádza, že „zvyšovanie podielu OZE je, podobne ako aj zvyšovanie energetickej efektívnosti, nevyhnutné realizovať v kontexte budovania kapacít pre kvalitné energetické plánovanie na úrovni vidieckych aj mestských regiónov , spolu so zvyšovaním povedomia v oblasti OZE.“. Klub 500 nevidí dôvod na budovanie takýchto špecifických kapacít na vidieckej a mestskej úrovni. Slovenská ekonomika je malá ekonomika, je preto z nášho pohľadu nevyhnutné využívať centrálne odborné kapacity na budovanie silnej a odolnej ekonomiky ako celku.	Z	N	Chybná identifikácia časti dokumentu, ku ktorej sa pripomienka vzťahuje, nejde o Dunajskú stratégiu, ale o RSO 2.2. Súvisí s pripomienkami 524 a 559. Pripomienka bola predmetom diskusie na Po rozporovom konaní dňa 12.5.2022 a následných diskusiách považuje MIRRI SR rozpor za odstránený. Vytvorenie RCUE a KEC vychádza z vládou schváleného Integrovaného národného energetického a klimatického plánu (opatrenia č. 3.29 a č.3.3) a bude mať zásadný význam pre rozvoj regionálneho energetického plánovania, podporí vytvorenie odborných kapaít a štandardizovaných postupov schopných plošne transponovať národné emisné a energetické ciele na regionálnu a lokálnu úroveň. Podporu pre vytvorenie týchto centier vyjadrila aj Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a Klimatická koalícia emailom zo dňa 30.5.2022.

Klub 500	18. K časti 1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA, k strane 67 vlastného materiálu: V časti 1.8, Tabuľke 1, Špecifický cieľ alebo vyhradená priorita „SO (c) Podpora rodovo vyváženej účasti na trhu práce, rovnakých pracovných podmienok a lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k cenovo dostupnej starostlivosti o deti a odkázané osoby“ , sa v Odôvodnení na strane 67 uvádza, že „Formou grantov je preto potrebné podporiť lepšie možnosti zamestnanosti žien.“ Navrhujeme doplnenie podpory prípravy na opätovné zapojenie sa do pracovného procesu formou preplatenia účasti na kurzoch napr. jazykové, v oblastiach pracovného pôsobenia tak, aby po návrate z rodičovskej dovolenky mali možnosť zachytiť najnovšie trendy,...	Z	A	Na základe konzultácie počas rozporového konania zo dňa 19.5.2022 bola textácia upravená v súlade s pripomienkou. Text bol zapracovaný do časti 2 P SK v Priorite Adpaptabilný a prístupný trh práce v ŠC (c) v akcii: osvetové, informačné a poradenské činnosti zamerané na zmenu spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní.
Klub 500	19. K časti 1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA, k strane 80 vlastného materiálu: V časti 1.8 sa na strane 80 v Tabuľke 1 uvádza cieľ „RSO4.6 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie“. Klub 500 žiada dopracovanie podpory cestovného ruchu na Slovensku v rámci OP.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle vznesenej pripomienky a v súlade s relevantými nariadeniami.
Klub 500	2. K časti 1.1 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 1, k strane 17: V časti 1.1, podnadpis „Ekonomické, sociálne a územné rozdiely ako aj nerovnosti“, sa na strane 17 vlastného materiálu uvádza, že „v oblasti vesmírnych aktív má Slovensko dlhú tradíciu“. Žiadame doplniť odkaz, čo to znamená dlhá tradícia.	Z	Č A	V rámci vesmírneho výskumu má Slovensko dlhodobú tradíciu, ešte z čias intenzívnej medzinárodnej spolupráce v rámci programu Interkozmos – prostredníctvom Ústavu experimentálnej fyziky SAV. Zároveň sa pýši aj nedávnymi úspechmi svetového významu - zďaleka nie každá krajina sa môže pochváliť nasledovnými výsledkami:

				slovenský kozmonaut strávil sedemdňový výskumný pobyt na ruskej orbitálnej stanici MIR (plk. Ivan Bella, 1999); - odborná technická participácia na historicky prvom pristátí na kométe v misii ESA Rosetta v roku 2014 (Ing. J. Baláž, PhD., ÚEF SAV, Košice). Zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
Klub 500	20. K časti 2.1.1 PRIORITA 1P1 VEDA, VÝSKUM A INOVÁCIE - 2.1.1.1.2 OPATRENIE 1.1.1 PODPORA MEDZISEKTOROVEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ A ZVYŠOVANIE VÝSKUMNÝCH A INOVAČNÝCH KAPACÍT V PODNIKOCH na strane 85: Na strane 85 vlastného materiálu sa uvádza, že „Rozvoj medzisektorovej spolupráce súvisí najmä s potrebou zvýšiť mieru zapojenia súkromného sektora do realizácie VVaI aktivít.“ Navrhujeme zmeniť nasledovne: “Rozvoj medzisektorovej spolupráce súvisí najmä s potrebou významnou mierou motivovať verejný sektor VVaI k spolupráci so súkromným sektorom, čo zvýši mieru zapojenia súkromného sektora do realizácie VVaI aktivít.“ Z pohľadu Klubu 500 je totiž jedným z hlavných problémov nemožnosť, neochota, prípadne	Z	ČA	Súhlasíme s pripomienkou, avšak uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.

	neprimerané podmienky verejného sektora pre spoluprácu so súkromným sektorom. Verejný sektor disponuje modernou infraštruktúrou obstaranou z prostriedkov EŠIF, ku ktorej súkromný sektor nemá prístup. Hlavným cieľom intervencií by malo byť sprístupnenie verejnej infraštruktúry a podmienenie akéhokoľvek rozvoja verejnej výskumnej infraštruktúry spoluprácou so súkromným sektorom ako kľúčovým ukazovateľom.			
Klub 500	21. K časti 2.1.1.1.2 OPATRENIE 1.1.1 PODPORA MEDZISEKTOROVEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ A ZVYŠOVANIE VÝSKUMNÝCH A INOVAČNÝCH KAPACÍT V PODNIKOCH na strane 85: Na strane 85 vlastného materiálu sa uvádza: „dlhodobá strategická medzisektorová výskumno-vývojovú spolupráca na národnej a regionálnej úrovni, rozvoj a vznik partnerstiev a spolupráce nepodnikateľských výskumných organizácií, podnikateľských výskumných organizácií spoločne s aplikačnou sférou. Uvedená aktivita sa bude podporovať najmä v súlade s rozvojom klastrov založených konzorciami VSP so zameraním na riešenie rozvojových tém (napr. identifikovaných využitím o. i. Technology Foresight) špecifických pre jednotlivé regióny.“ Zásadne nesúhlasíme, aby sa uvedená aktivita realizovala najmä v súlade s rozvojom klastrov. Žiadame aby podpora bola smerovaná aj do vzniku/rozvoja individuálnych partnerstiev výskumných inštitúcií a aplikačnej praxe.	Z	ČA	V rámci uvedenej aktivity bude podporovat DSV výzvy obdobne ako v 2014-2020. Text zmenený nasledovne: dlhodobý strategický výskum, priemyselný výskum prostredníctvom partnerstiev.
Klub 500	22. K časti 2.1.1.1.2 OPATRENIE 1.1.1 PODPORA MEDZISEKTOROVEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ A ZVYŠOVANIE VÝSKUMNÝCH A INOVAČNÝCH KAPACÍT V PODNIKOCH na strane 85: Na strane 85	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	vlastného materiálu sa za podnadpisom „Súvisiace typy akcií:“ uvádza, že jednými z podporovaných aktivít budú aktivity cielené na „realizáciu výskumno-vývojových a inovačných aktivít v podnikoch v každom stupni inovačného reťazca, na zavedenie dosiahnutej inovácie do produkčného procesu a ochrany práv duševného vlastníctva, vrátane nefinančnej a vouchrovej podpory.“. Navrhujeme zmeniť “a” pred slovami „ochrany práv duševného vlastníctva“ na “alebo”. Z pohľadu Klubu 500 by podmienka dosiahnutia ochrany práv duševného vlastníctva bola pre mnohých žiadateľov odradzujúca, vzhľadom na veľkosť nákladov, časové hľadisko, ale aj rýchlosť inovačného procesu v podnikoch.			
Klub 500	23. K časti 2.1.1.1.2 OPATRENIE 1.1.1 PODPORA MEDZISEKTOROVEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ A ZVYŠOVANIE VÝSKUMNÝCH A INOVAČNÝCH KAPACÍT V PODNIKOCH na strane 86: Na strane 86 vlastného materiálu sa za podnadpisom „Regionálna a miestna podpora VVaI“ uvádza, že „Regionálne centrá MIRRI v oblasti VVaI budú aktívne zabezpečovať napríklad propagáciu schém podpory v oblasti VVaI, prepájanie miestnych partnerov v oblasti VVaI a pomoc pri príprave projektov v oblasti VVaI.“ Klub 500 zásadne nesúhlasí s budovaním regionálnej siete MIRRI. Je to z pohľadu Klubu 500 ďalšie bujnenie štátnej správy. Klub 500 žiada, aby na uvedené aktivity boli využité existujúce regionálne zastúpenia štátnych a verejných inštitúcií, napr. SIEA, bez potreby celkového navyšovania poštu zamestnancov štátnej a verejnej správy.	Z	N	"Celkový cieľom RIC je budovanie funkčného regionálneho ekosystému (na úrovni VÚC) zameraného na aplikovaný výskum a inovácie, ktoré budú slúžiť podnikateľským subjektom na ich komercionalizáciu. Činnosť RIC nenahrádza existujúce podnikateľské aktivity, činnosť klastrov, podnikateľských združení a zväzov a formálnych a neformálnych sietí podnikateľských subjektov, výskumných inštitúcií, univerzít. Činnosť RIC je nadstavbou k existujúcim funkčným aktivitám, partnerstvám a projektom univerzít, výskumných inštitúcií a podnikateľských subjektov. Všetky aktivity RIC si kladú za cieľ odstraňovať bariéry integrácie inovácií produktov a procesov

				predovšetkým v MSP a podporu integrácie inovácií do praxe v podnikoch. Činnosť RIC zároveň dopĺňa existujúcu úroveň aplikovaného výskumu a vývoja vzhľadom na potreby podnikateľov a vzhľadom na strategické záujmy regiónov, ktoré sú tvorené v partnerstve a definované v integrovaných územných stratégiách. "
Klub 500	24. K časti 2.1.1.1.2 OPATRENIE 1.1.1 PODPORA MEDZISEKTOROVEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ A ZVYŠOVANIE VÝSKUMNÝCH A INOVAČNÝCH KAPACÍT V PODNIKOCH na strane 86: Na strane 86 vlastného materiálu sa za podnadpisom „Národný inovačný systém pre vznik regionálnych inovačných centier – základná schéma národného a regionálneho sieťovania“ uvádza, že „Rozloha a ekonomické špecifiká Slovenska najlepšie reflektuje podpora vzniku silných regionálnych inovačných centier“. Klub 500 žiada o predloženie analýzy, z ktorej uvedené tvrdenie pre malú ekonomiku, akou je Slovensko, vyplýva.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Klub 500	25. K časti 2.1.1.1.3 OPATRENIE 1.1.2 PODPORA ĽUDSKÝCH ZDROJOV V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ na strane 87: Na strane 87 vlastného materiálu sa pre cieľovú skupinu Doktorandi, postdoktorandi a mladí výskumníci, ktorí etablujú svoju vedeckú kariéru uvádza aktivita „podpora výskumných aktivít vo vybudovaných výskumných inštitúciách z predchádzajúcich programových období“. Klub 500 zásadne nesúhlasí s osobitnou podporou výskumných aktivít, ktorá by	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	sa mala obmedziť na výskumné inštitúcie vybudované v predchádzajúcich programových obdobiach. Z pohľadu Klubu 500 je neprijateľné, aby sa osobitne (a z pohľadu Klubu 500 duplicitne) podporovali inštitúcie, ktoré mali mať zabezpečenú svoju udržateľnosť v rámci projektov na budovanie samotných inštitúcií. Klub 500 žiada, aby uvedená aktivita bola podporovaná vo všetkých výskumných inštitúciách.			
Klub 500	26. K časti 2.1.1.1.4 OPATRENIE 1.1.3 PODPORA MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ na strane 88: Na strane 88 vlastného materiálu sa v rámci podnadpisu „Súvisiace typy akcií“ medzi grantami podporovanými aktivitami uvádza podpora vzniku alebo rozšírenia existujúcich profesionálnych administratívnych a poradenských centier na VŠ a SAV k stimulácii účasti excelentných výskumníkov v schémach programu Horizont Európa. Nevidíme dôvod, prečo by sa mali podporovať poradenské centrá len na a VŠ a SAV. Neexistuje žiadna analýza efektívnosti akýchto poradenských centier na VŠ a UNI.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Klub 500	27. K časti 2.1.1.1.4 OPATRENIE 1.1.3 PODPORA MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ na strane 88: Na strane 88 vlastného materiálu sa v rámci podnadpisu „Súvisiace typy akcií“ medzi grantami podporovanými aktivitami uvádza podpora vzniku ekvivalentnej výzvy so zameraním na motiváciu a podporu excelentných výskumných pracovníkov a tímov s cieľom zvýšenia účasti v schémach Európskej rady pre výskum (ERC) v schémach Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA). Namietame, že zo znenia nie je jasné,	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	čo má by cieľom podpory - “podpora vzniku výzvy”?			
Klub 500	28. K časti 2.1.1.1.5 OPATRENIE 1.1.4 PODPORA OPTIMALIZÁCIE, ROZVOJA A MODERNIZÁCIE VÝSKUMNEJ INFRAŠTRUKTÚRY na strane 88: Na strane 88 vlastného materiálu sa v uvedenej časti za podnadpisom „Súvisiace typy akcií“ uvádza, že „Hlavným cieľom podpory bude dobudovanie a optimalizácia výskumnej infraštruktúry so zohľadnením Cestovnej mapy výskumných infraštruktúr v SR na európsku úroveň a zabezpečenie sieťovania slovenských výskumných infraštruktúr so zahraničím, najmä v rámci ESFRI.“. Klub 500 požaduje, aby podmienkou pre poskytnutie finančného príspevku na dobudovanie/rozvoj/optimalizáciu verejnej výskumne infraštruktúry bola podmienka spolupráce so súkromným sektorom, umožnenie využitia infraštruktúry súkromným sektorom za odplatu a podmienka predchádzajúceho schválenia zámeru na RVTI.	Z	ČA	"Prioritou je nastaviť pravidlá štátnej pomoci tak, aby bol zabezpečený max. možný prístup do VI súkromným sektorom. https://www.minedu.sk/cestovna-mapa-vyskumnych-infrastruktur-sk-vi-roadmap-2020-2030/ https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/134"
Klub 500	29. K časti 2.1.1.1.5 OPATRENIE 1.1.4 PODPORA OPTIMALIZÁCIE, ROZVOJA A MODERNIZÁCIE VÝSKUMNEJ INFRAŠTRUKTÚRY na strane 89: Na strane 89 vlastného materiálu sa medzi podporovanými aktivitami v písmene c) uvádza „prevádzka a ďalší rozvoj celonárodnej infraštruktúry pre transfer technológií, vrátane rozvoja existujúcich a vytvorenia nových podporných schém a nástrojov na zabezpečenie efektívnejšieho prenosu výsledkov výskumu a vývoja do praxe“. Klub 500 konštatuje, že v predchádzajúcich, aj v aktuálnom období bolo financovaných viacero projektov zameraných na dosiahnutie efektívneho systému na transfer technológií. Klub 500 žiada, aby pred ďalším financovaním uvedených aktivít bola predložená analýza efektívnosti ako	Z	ČA	V rámci Plánu hodnotení OP Integrovaná infraštruktúra pre programové obdobie 2014 - 2020, verzia 6.0 bude uvedená skutočnosť posúdená. Uvedený materiál bude vypracovaný až v roku 2023, keď bude dostatok údajov na zhodnotenie.

	aj dosiahnutých prínosov uvedených projektov a až na základe preukázania opodstatnenosti uvedených projektov bolo rozhodnuté o prípadnej ďalšej podpore.			
Klub 500	3. K časti 1.1 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 1, k strane 18: V časti 1.1, podnadpis „Zlyhania trhov“, sa na strane 18 vlastného materiálu uvádza, že „Financovanie vedy a výskumu na Slovensku bolo ovplyvnené aj problémami s implementáciou OP VaI a jeho zlúčením s OP II, čím došlo k nevyužitiu časti dostupných zdrojov z EŠIF a v roku 2020 k zrušeniu kľúčových výziev na podporu dlhodobého strategického výskumu a strategických priemyselných výskumno-vývojových centier.“ Úvod vety navrhujeme zmeniť na „Financovanie vedy a výskumu na Slovensku bolo ovplyvnené najmä problémami…“.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Klub 500	30. K časti 2.1.1.1.5 OPATRENIE 1.1.4 PODPORA OPTIMALIZÁCIE, ROZVOJA A MODERNIZÁCIE VÝSKUMNEJ INFRAŠTRUKTÚRY na strane 89: Na strane 89 vlastného materiálu sa medzi podporovanými aktivitami v písmene e) uvádza „presadenie vytvorenia a dodržiavania pravidiel pre nakladanie s duševným vlastníctvom štátnych a verejných akademických inštitúcií (povinnosť ich zapracovania do interných materiálov a smerníc inštitúcií), zriadenie autority pre monitorovanie implementácie týchto pravidiel a postupov pri nakladaní s duševným vlastníctvom“. Z pohľadu Klubu 500 uvedené nemá byť aktivitou podporovanou z fondov EÚ, ale má byť nevyhnutnou podmienkou, ktorú má mať žiadateľ spracovanú a zavedenú z vlastných zdrojov. K uvedenému by bolo vhodné zo strany ÚOŠS predložiť inštitúciám záväzné	Z	N	Cieľom uvedenej aktivity je pokračovať v implementácii národného projektu NITT (Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku), ktorý sa implementuje už od programového obdobia 2007-2013.

	princípy.			
Klub 500	31. K časti 2.1.1.1.5 OPATRENIE 1.1.4 PODPORA OPTIMALIZÁCIE, ROZVOJA A MODERNIZÁCIE VÝSKUMNEJ INFRAŠTRUKTÚRY na strane 89: Na strane 89 vlastného materiálu sa medzi podporovanými aktivitami v rámci podnadpisu „Infraštruktúra, technológie a spolupráca“ uvádza „dobudovanie, modernizácia a optimalizácia infraštruktúry výskumu a vývoja pre spoluprácu v rámci napr. ESFRI a udržanie kvality excelentných centier výskumu“. Klub 500 žiada vypustiť “udržanie kvality excelentných centier výskumu“. Uvedené z pohľadu Klubu 500 nie je aktivita, ale výsledok, ktorý má byť dosiahnutý.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Klub 500	32. K časti 2.1.1.1.5 OPATRENIE 1.1.4 PODPORA OPTIMALIZÁCIE, ROZVOJA A MODERNIZÁCIE VÝSKUMNEJ INFRAŠTRUKTÚRY na strane 90: Na strane 90 vlastného materiálu sa medzi podporovanými aktivitami v rámci podnadpisu „Infraštruktúra, technológie a spolupráca“ uvádza „podpora dobudovania strategickej výskumnej infraštruktúry a podpora partnerstiev medzi verejným a súkromným sektorom v rámci napĺňania politiky EÚ aj so zameraním na Kľúčové podporné technológie (KETs)“. Uvedené vnímame duplicitne z pohľadu prvej odrážky („dobudovanie, modernizácia a optimalizácia infraštruktúry výskumu a vývoja...“), navrhujeme vypustiť.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Klub 500	33. K časti 2.1.1.1.5 OPATRENIE 1.1.4 PODPORA OPTIMALIZÁCIE, ROZVOJA A MODERNIZÁCIE VÝSKUMNEJ INFRAŠTRUKTÚRY na strane 90: Na strane 90 vlastného materiálu sa v rámci podnadpisu	Z	N	V žiadnom prípade nejde o proritizáciu vesmírnej infraštruktúry resp. zvýraznenie konkrétnej RIS3 oblasti. Cieľom uvedenej aktivity je podporiť aktivity

	„Infraštruktúra, technológie a spolupráca“ uvádza, že medzi oprávnené aktivity bude patriť „podpora vesmírnej infraštruktúry na Slovensku a rozširovania vesmírnej priemyselnej základne SR prepájaním akadémie a priemyslu v súvislosti s intenzívnejšou spoluprácou s Európskou vesmírnou agentúrou (ESA) s cieľom postupného zvyšovania technologickej úrovne projektov (TRL) v zmysle princípu: „od myšlienky k produktu“. Vo vzťahu k vesmírnej infraštruktúre navrhujeme odvolať sa na RIS3, ktorá pojednáva o prioritách v oblasti VVaI. Zvýrazňovanie jednej RIS3 priority v rámci OP Slovensko nie je v súlade so samotnou filozofiou RIS3 a priorizáciou. Uvedená pripomienka platí k celému materiálu.			SAV/Univerzít/súkromného sektora, aby sa zapojili do EŠIF podpory aj s projektami s vysokou pridanou hodnotou (nové materiály/ zdravotný výskum/ nové formy mobility/ senzory...).
Klub 500	34. K časti 2.1.1.4.3 OPATRENIE 1.4.2 DIGITÁLNE ZRUČNOSTI PRISPÔSOBENÉ DOMÉNAM SK RIS3 2021+ A POTREBÁM PRIEMYSELNEJ A ZELENEJ TRANSFORMÁCIE na strane 106: Na strane 106 vlastného materiálu sa v rámci podnadpisu „Súvisiace typy akcií“ uvádza zameranie na „programy (vrátane podpory pilotných projektov a schém) na rozvoj vzdelávania špecifických cieľových skupín, manažérov spoločností a riadiacich pracovníkov verejného sektora a ich kompetencií v oblasti riadenia, ktoré sú nevyhnutné pre digitálnu transformáciu a inovácie spoločností pre potreby domén RIS3“. Navrhujeme doplniť podporu aj pre súkromný sektor nasledovne: „programy (vrátane podpory pilotných projektov a schém) na rozvoj vzdelávania špecifických cieľových skupín, manažérov spoločností a riadiacich pracovníkov verejného a súkromného sektora a ich kompetencií v oblasti riadenia, ktoré sú nevyhnutné pre digitálnu transformáciu a inovácie spoločností pre potreby domén RIS3“ s cieľom zabezpečenia	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	nediskriminačného prístupu k podpore naprieč sektormi ekonomiky.			
Klub 500	35. K časti 2.2.1.1.3 OPATRENIE 2.1.2. ZNIŽOVANIE ENERGETICKEJ NÁROČNOSTI BUDOV na strane 116 vlastného materiálu: Klub 500 navrhuje rozšírenie uvedeného opatrenia tak, aby bola umožnená podpora aj pre obnovu budov na podnikateľské účely, nielen verejných a bytových domov.	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený po vysvetlení,, že podpora pre budovy na podnikateľské účely je možná z opatrenia 2.1.1 ""Opatrenia v podnikoch môžu byť zamerané napríklad na zníženie energetickej náročnosti budov.
Klub 500	36. K časti 2.2.1.1.3 OPATRENIE 2.1.2. ZNIŽOVANIE ENERGETICKEJ NÁROČNOSTI BUDOV na strane 116 vlastného materiálu: Nerozumieme zaradeniu mimovládnych a neziskových organizácií medzi prijímateľov.	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený po vysvetlení, že v rámci úpravy Programu Slovensko 21-27 budú prijímatelia vypustení, budú definované iba cieľové skupiny. V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia, budú

				pripravované na princípe partnerstva.
Klub 500	37. K časti 2.2.1.1.4 OPATRENIE 2.1.3. PODPORA ROZVOJA REGIONÁLNEJ A LOKÁLNEJ ENERGETIKY na strane 116 vlastného materiálu: Na strane 116 sa k predmetnému opatreniu uvádza: „Plnenie tohto cieľa sa bude realizovať prostredníctvom vytvorenia a prevádzky tzv. Krajských energetických centier (vrátane koordinačných, monitorovacích, analytických a metodických úloh) a Regionálnych centier udržateľnej energetiky (plánovanie a koordinácia dekarbonizačného procesu v regiónoch a podpora pri implementácii, vrátane identifikácie kľúčových investičných aktivít a projektov).“ Klub 500 nesúhlasí s podporou uvedenej aktivity a ďalším budovaním a rozširovaním štátnej a verejnej správy. Žiadame aby tento účel plnili už v súčasnosti existujúce regionálne štruktúry štátnej/verejnej/ územnej alebo miestnej správy.	Z	N	Súvisí s pripomienkami 557 a 559. Po rozporovom konaní dňa 12.5.2022 a následných diskusiách považuje MIRRI SR rozpor za odstránený. Vytvorenie RCUE a KEC vychádza z vládou schváleného Integrovaného národného energetického a klimatického plánu (opatrenia č. 3.29 a č.3.3) a bude mať zásadný význam pre rozvoj regionálneho energetického plánovania, podporí vytvorenie odborných kapaít a štandardizovaných postupov schopných plošne transponovať národné emisné a energetické ciele na regionálnu a lokálnu úroveň. Podporu pre vytvorenie týchto centier vyjadrila aj Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, Klimatická koalícia emailom zo dňa 30.5.2022.
Klub 500	38. K časti 2.2.1.2.6 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO2.2 na strane 123 vlastného materiálu: V Tabuľke 2 sa uvádza, že cieľová hodnota (2029) je 6 podporovaných podnikov. Klub 500 navrhuje zvýšiť cieľovú hodnotu, 6 podnikov vníma ako nedostatočný počet.	Z	N	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený, akceptované vysvetlenie, že vzhľadom na pridelenú alokáciu nie je reálne zvýšiť cieľovú hodnotu.

Klub 500	39. K časti 2.2.2.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO2.4 PODPORA ADAPTÁCIE NA ZMENU KLÍMY A PREVENCIE RIZIKA KATASTROF, AKO AJ ODOLNOSTI, A TO S PRIHLIADNUTÍM NA EKOSYSTÉMOVÉ PRÍSTUPY na strane 128 vlastného materiálu: Z pohľadu Klubu 500 je na diskusiu zahrnutie neziskového sektora medzi prijímateľov podpory. Z pohľadu Klubu 500, a to aj na základ skúseností so systémom zvládania utečeneckej krízy, by malo byť prioritou budovanie centrálneho systému (štátnej, verejnej správy a miestnej a územnej samosprávy).	Z	Č A	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
Klub 500	4. K časti 1.1 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 1, k strane 19: V časti 1.1, podnadpis „Investičné potreby a komplementárnosť a synergie s ďalšími formami podpory“, sa na strane 19 vlastného materiálu uvádza, že infraštruktúra na podporu transferu technológií a popularizáciu vedy a techniky, ako aj zabezpečenie prístupov k vedeckým e-zdrojom pre potreby širokej vedeckej komunity, je „benefitom pre širokú akademickú obec na Slovensku“. Žiadame citovaný text zmeniť na „je benefitom pre verejnú aj súkromnú výskumnú sféru“.	Z	Č A	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
Klub	40. K časti 2.2.2.4.6 OPATRENIE 2.7.5. PODPORA	Z	N	ROZPOR NEBOL ODSTRÁNENÝ Najskôr uvádzame, že v súlade so zásadnou

500	ENVIRONMENTÁLNEHO POVEDOMIA AJ PROSTREDNÍCTVOM ENVIRONMENTÁLNYCH CENTIER na strane 153 vlastného materiálu: Klub 500 navrhuje vypustenie uvedeného opatrenia a presmerovanie financií na podporu konkrétnych opatrení znižujúcich negatívne vplyvy na životné prostredie. Z pohľadu Klubu 500 v čase vojenského konfliktu na Ukrajine, negatívneho vplyvu sankcií na ekonomiku EÚ, ako aj v zlyhávajúcich globálnych dodávateľských reťazcoch nevidíme ako efektívne financovanie novozriaďovaných verejných inštitúcií, ktorých udržateľnosť nie je bez fondov EÚ zabezpečená. Je preto z pohľadu Klubu 500 efektívne financovanie opatrení, ktoré reálne prispejú k plneniu environmentálnych cieľov.			pripomienkou MŽP SR bude názov opatrenia 2.7.5 upravený na (jeho pôvodne navrhnutý) názov: ""Podpora environmentálnych centier za účelom zvyšovania environmentálneho povedomia"", t. j. tak, aby zodpovedal v ňom uvedenému opisu podpory a zároveň charakteru projektov oprávnených na podporu z EFRR a KF, ktoré sú určené primárne na podporu opatrení investičného charakteru. Ťažiskom danej aktivity je teda rekonštrukcia budov, ktoré budú využívané na realizáciu aktivít na zvyšovanie environmentálneho povedomia odbornej aj laickej verejnosti (všetkých skupín obyvateľstva). Predmetné opatrenie je zároveň zaradené do predmetu podpory Programu Slovensku na základe avizovaných potrieb a záujmu najmä územnej samosprávy (vyšších územných celkov) o dobudovanie siete environmentálnych centier, pričom predpokladaá alokácia na dané opatrenie tieto požiadavky ani zďaleka nepokrýva. S vypustením premetného opatrenia nesúhlasíme.
Klub		Z	A	"Novela zákona č. 409/2011 Z. z. o

500	41. K časti 2.2.2.4.7 OPATRENIE 2.7.6. ZABEZPEČENIE PRIESKUMU, SANÁCIE A MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ na strane 154 vlastného materiálu: Žiadame ozrejmiť, akým spôsobom je v uvedenom cieli zohľadnená ostatná novela zákona o starých envirozáťažiach, ktoré ukladá vlastníkom pozemkov, na ktorých sa envirozáťaž nachádza, povinnosť uhradiť všetky náklady.			niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola zohľadnená zovšeobecnením textu v Programe Slovensko na roky 2021 - 2027, ktorý predstavuje rámcový dokument pre poskytovanie podpory v oblasti sanácií environmentálnych záťaží. V texte zostáva zachovaná základná informácia, že sanačné práce budú realizované v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ a v súlade s pravidlami pre poskytovanie štátnej pomoci v prípade sanácie pozemkov subjektov zúčastňujúcich sa hospodárskej súťaže. Prijímatelia boli/budú vo všeobecnosti v prípade všetkých opatrení Programu Slovensko vypustení a súčasťou opatrení sú/budú zadefinované cieľové skupiny. Konkrétne podmienky poskytnutie nenávratného finančného príspevku budú uvedené v dokumentácii príslušnej výzvy."
Klub 500	42. K časti 2.2.2.4.7 OPATRENIE 2.7.6. ZABEZPEČENIE PRIESKUMU, SANÁCIE A MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ na strane 154 vlastného materiálu: Na strane 154 v rámci uvedenej časti sa uvádza, že „Na podporu progresívnych spôsobov riešenia EZ bude slúžiť vytvorenie inovačného a	Z	N	"ROZPOR NEBOL ODSTRÁNENÝ. MŽP SR dňa 12.5. 2022 na rozporovom konaní podrobne vysvetlilo zámer na vytvorenie inovačno-technologického klastra a chemicko-technologického centra. Klaster a centrum budú súčasťou aktivít v rámci

	technologického klastra a chemicko-technologického centra.“ Klub 500 nesúhlasí s uvedenými aktivitami bez toho, aby boli predložené a odbornou verejnosťou prediskutované zámery a opodstatnenosť aktivít.			sanácie environmentálnych záťaží, najmä pokiaľ ide o identifikáciu konkrétnych metód sanácie environmentálnych záťaží. Čo sa týka vymedzenia podporovaných opatrení, v Programe Slovensko na roky 2021 - 2027, ako rámcovom dokumente, je uvedené všeobecné znenie týkajúce sa vytvorenia inovačného a technologického klastra a chemicko-technologického centra. Cieľom bude výber najvhodnejších metód pre sanácie environmentálnych záťaží s dôrazom na kvalitu, komplexnosť a finančnú efektívnosť prác. V rámci príprav sa nevylučuje odborná spolupráca relevantných subjektov s cieľom nastaviť efektívny model riešenia. Klub 500 neakceptoval vysvetlenie zo strany MŽP SR a trval na svojej pripomienke. "
Klub 500	43. K časti 2.2.2.4.8 OPATRENIE 2.7.7. TECHNICKÉ, TECHNOLOGICKÉ A EKONOMICKÉ OPATRENIA NA ZNÍŽENIE EMISIÍ ZNEČISŤUJÚCICH LÁTOK DO OVZDUŠIA Z VEĽKÝCH A STREDNÝCH STACIONÁRNYCH ZDROJOV na strane 154 vlastného materiálu: Na strane 154 vlastného materiálu sa uvádza: „Pri vymedzení predmetu podpory bude zároveň dôsledne uplatňovaný princíp „znečisťovateľ platí“, čo znamená, že podporované budú opatrenia nad rámec noriem EÚ (napr. nad rámec limitov BAT) alebo na včasné	Z	N	Podpora v rámci opatrenia 2.7.7 bude poskytovaná v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ a v súlade s pravidlami štátnej pomoci (v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy). To znamená, že z fondov EÚ sú podporované, na základe

	prispôsobenie sa budúcim normám EÚ“. Klub 500 nesúhlasí s filozofiou podpory výlučne opatrení nad rámec limitov BAT. Samotná BAT je zo svojej podstaty najlepšia dostupná technológia, je preto nepochopiteľné, že SR má záujem podporovať technológie lepšie, ako najlepšie dostupné ?! Klub 500 navrhuje všeobecnú podporu opatrení na zavádzanie BAT.			kontrafaktuálnej analýzy, výlučne opatrenia realizované nad rámec požiadaviek vyplývajúcich z noriem EÚ a platnej legislatívy EÚ a SR v oblasti ochrany ovzdušia (napr. nad rámec limitov, kde došlo k prvému dosiahnutiu BAT). Predmetom finančnej podpory z EŠIF sú teda opatrenia, ktoré prijímateľ vykonáva nad rámec povinností, ktoré mu vyplývajú z platnej legislatívy.
Klub 500	44. K časti 2.4.3.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (G) PODPORA CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA, NAJMÄ FLEXIBILNÝCH PRÍLEŽITOSTÍ NA ZVYŠOVANIE KVALIFIKÁCIE A REKVALIFIKÁCIU PRE VŠETKÝCH S PRIHLIADNUTÍM NA PODNIKATEĽSKÉ A DIGITÁLNE ZRUČNOSTI, LEPŠIE PREDVÍDANIE ZMIEN A NOVÝCH POŽIADAVIEK NA ZRUČNOSTI NA ZÁKLADE POTRIEB TRHU PRÁCE, UĽAHČOVANIE KARIÉRNYCH ZMIEN A PODPORA PROFESIJNEJ MOBILITY na strane 222: V rámci časti 2.4.3.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV sa na strane 222 vlastného materiálu v rámci popisu aktivity „tvorba a poskytovanie menších a malých (profesijných) kvalifikácií a mikrocertifikátov mimo domén SK RIS3 2021+“ uvádza, že „Vzdelávacie inštitúcie a profesijné združenia budú realizovať aktivity formou dopytovo- orientovaných projektov“. Klub 500 navrhuje zmenu poslednej vety “Vzdelávacie inštitúcie a profesijné združenia budú realizovať aktivity formou dopytovo- orientovaných projektov“ na „Aktivity budú	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky pri rešpektovaní obmedzenia počtu znakov.

	realizované formou dopytovo- orientovaných projektov.“ Z pohľadu Klubu 500 nie je vhodné vopred v texte vymedzovať potenciálnych prijímateľov.			
Klub 500	45. K časti 2.4.3.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (G) PODPORA CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA, NAJMÄ FLEXIBILNÝCH PRÍLEŽITOSTÍ NA ZVYŠOVANIE KVALIFIKÁCIE A REKVALIFIKÁCIU PRE VŠETKÝCH S PRIHLIADNUTÍM NA PODNIKATEĽSKÉ A DIGITÁLNE ZRUČNOSTI, LEPŠIE PREDVÍDANIE ZMIEN A NOVÝCH POŽIADAVIEK NA ZRUČNOSTI NA ZÁKLADE POTRIEB TRHU PRÁCE, UĽAHČOVANIE KARIÉRNYCH ZMIEN A PODPORA PROFESIJNEJ MOBILITY na strane 222: V rámci časti 2.4.3.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV sa na strane 222 vlastného materiálu v rámci popisu aktivity „rozvoj nadpodnikových vzdelávacích centier a centier excelentnosti OVP“ uvádza, že nadpodnikové vzdelávacie centrá umožnia „zamestnávateľom, predovšetkým MSP a SZČO a ich profesijným združeniam, pripravovať si svoju vlastnú budúcu pracovnú silu.“ Klub 500 zásadne nesúhlasí so systémom zriaďovania nadpodnikových centier a centier excelentnosti profesijnými združeniami a žiada tieto z okruhu prijímateľov vypustiť. Na Slovensku nie je zavedený efektívny systém riadenia systému odborného vzdelávania tak, ako je tomu bežné napr. v Nemecku, príp. Rakúsku. Namiesto centrálnej inštitúcie Slovensko zaviedlo systém riadenia prostredníctvom stavovských a profesijných organizácií, ktoré majú podelené pôsobenie podľa odborov. Uvedený systém je neefektívny chaotický, administratívne a finančne náročný. Klub 500 navrhuje vytvorenie samostatnej aktivity, ktorou by sa na Slovensku zaviedlo centrálne riadenie OVP jednou inštitúciou. Klub 500 upozorňuje,	Z	N	Text bol preformulovaný nasledovne “Nadpodnikové vzdelávacie centrá ako nový model v systéme podpory OVP umožnia zamestnávateľom pripravovať si pracovnú silu“, a to aj vzhľadom na potrebu zníženia počtu znakov (ŠC ich mal viac ako 13 000 voči možným 8000).Pre informáciu však uvádzame, že text vychádzal z dôvodovej správy k zákonu o OVP, ktorým sa nadpodnikové centrá zavádzali do legislatívy. Centrá excelentnosti sú školy, tie nezakladajú SaPO, ale majú vecnú pôsobnosť k odborom vzdelávania podľa vyhlášky č. 251/2018 Z. z. o sústave odborov vzdelávania na stredných školách a o vecnej pôsobnosti k odborom vzdelávania. Nadpodnikové vzdelávacie centrá sú ukotvené v zákone o OVP a tam zriaďovateľská pôsobnosť je v súlade s § 11 zákona, ktorý hovorí, ktoré subjekty zamestnávateľov majú pôsobnosť k OVP.

	že hlavnou charakteristikou efektívnych systémov OVP sú štíhle a transparentné riadiace štruktúry.			
Klub 500	46. K časti 2.4.4.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (A) ZLEPŠENIE PRÍSTUPU K ZAMESTNANIU A AKTIVAČNÝM OPATRENIAM PRE VŠETKÝCH UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE, PREDOVŠETKÝM MLADÝCH ĽUDÍ, A TO NAJMÄ VYKONÁVANÍM ZÁRUKY PRE MLADÝCH ĽUDÍ, PRE DLHODOBO NEZAMESTNANÝCH A ZNEVÝHODNENÉ SKUPINY NA TRHU PRÁCE A NEAKTÍVNE OSOBY, AKO AJ PROSTREDNÍCTVOM PODPORY SAMOSTATNEJ ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI A SOCIÁLNEHO HOSPODÁRSTVA na strane 228: V rámci časti 2.4.4.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV sa na strane 228 vlastného materiálu v rámci popisu aktivity „poskytovanie finančných príspevkov na začatie vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti“ uvádza veta: „Tento prístup bude posilnený aj zapojením mimovládneho a neziskového sektora a mládežníckych organizácií.“ Klub 500 navrhuje vypustenie tejto vety. Je na podmienkach samotnej výzvy, kto sa bude môcť zapojiť a nie je možné vo všeobecnosti tvrdiť, že zapojenie týchto zlepší prístup uvedených skupín.	Z	A	Na základe výsledkov vzájomnej konzultácie počas rozporového konania dňa 19.5.2022, bol text PSK upravený v súlade s pripomienkou.
Klub 500	47. K časti 2.4.4.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (A) ZLEPŠENIE PRÍSTUPU K ZAMESTNANIU A AKTIVAČNÝM OPATRENIAM PRE VŠETKÝCH UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE, PREDOVŠETKÝM MLADÝCH ĽUDÍ, A TO NAJMÄ VYKONÁVANÍM ZÁRUKY PRE MLADÝCH ĽUDÍ, PRE DLHODOBO NEZAMESTNANÝCH A ZNEVÝHODNENÉ SKUPINY NA TRHU PRÁCE A NEAKTÍVNE OSOBY, AKO AJ PROSTREDNÍCTVOM PODPORY SAMOSTATNEJ	Z	A	MPSVR SR sa so stanoviskom Klubu 500 stotožňuje.

	ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI A SOCIÁLNEHO HOSPODÁRSTVA na strane 228: V rámci časti 2.4.4.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV sa na strane 228 vlastného materiálu uvádza aktivita „poskytovanie finančných príspevkov na vykonávanie absolventskej praxe“. Klub 500 plne podporuje uvedenú aktivitu. Z pohľadu Klubu 500 by mala byť jednou z kľúčových aktivít, a to najmä z dôvodu pretrvávajúceho nesúladu vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce.			
Klub 500	48. K časti 2.4.4.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (L) PODPORA SOCIÁLNEJ INTEGRÁCIE OSÔB OHROZENÝCH CHUDOBOU ALEBO SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM VRÁTANE NAJODKÁZANEJŠÍCH OSÔB A DETÍ na strane 236 vlastného materiálu: V rámci časti 2.4.4.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV sa na strane 236 vlastného materiálu uvádza aktivita „poskytovanie integrovaných informačných a poradenských služieb pre mladých ľudí“. Klub 500 navrhuje, aby na poskytovanie uvedených služieb bola poverená sieť ÚPSVaR v definovaných regiónoch.	Z	N	UPSVaR predmetné nevie zabezpečiť, preto je potrebné pre zachytenie neaktívnych skupín obyvateľov, najmä v situácií NEET zriaďovať jednotné kontaktné centrá, ktoré su zamerané na identifikovanie, vyhľadávanie, oslovenie a následnú poradenskú prácu s klientmi (osobami v situácií NEET), teda osobami, ktoré regionálne úrady PSVaR nedokážu zachytiť a poskytnúť im potrebnú pomoc a poradenstvo. Jetnotné kontaktné centrá však budú spolupracovať s regionálnymi úradmi PSVaR ako aj organizáciami pôsobiacimi v teréne, aby tak maximalizovali efekt a úsilie pri identifikácií neaktívnych osôb v regióne a pomohli im k rozvoju zričností a kompetencií a následne k začleneniu na trh práce. Zástupcom Klubu 500 boli zaslané dodatočné vysvetľujúce materiály k projektu realizácie Jednotných kontaktných centier

				pre mladých.
Klub 500	49. K časti 2.4.4.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (L) PODPORA SOCIÁLNEJ INTEGRÁCIE OSÔB OHROZENÝCH CHUDOBOU ALEBO SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM VRÁTANE NAJODKÁZANEJŠÍCH OSÔB A DETÍ na strane 236 vlastného materiálu: V rámci časti 2.4.4.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV sa na strane 236 vlastného materiálu uvádza aktivita „vytvorenie jednotného vizuálu a využitie/vytvorenie digitálnych nástrojov za účelom podpory informovanosti o implementácii Záruky pre mladých“. Klub 500 žiada o vypustenie uvedenej aktivity a presmerovanie financií na podporu reálnych aktivít.	Z	N	Aktivita explicitne vyplýva zo Záruky pre mladých v časti osveta, kde je uvedené opatrenie : Tvorba inovatívnych online informačných nástrojov pre mladých NEET. Opatrenie je nevyhnunté na čo najefektívnejšie priblíženie aktivít plánovaných v rámci Záruky pre mladých cieľovej skupine osôb v situácií NEET, pre ktorú sú práve digitálne formy spôsobu komunikácie najvhodnejšie. Po rozporovom konaní zo dňa 19.5.2022 zástupcom Klubu 500 boli zaslané doplnkové informačné materiály o strategickom dokumente Záruka pre mladých.
Klub 500	5. K časti 1.2 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 2, k strane 23: V časti 1.2., podnadpis „Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti“, sa na strane 23 vlastného materiálu uvádza, že „Hlavnou výzvou je znižovanie emisií skleníkových plynov a smerovanie ku klimatickej neutralite za súčasného zvyšovania konkurencieschopnosti hospodárstva a celkového znižovania spotreby energie.“ Namietame, že z pohľadu ekonomiky ako energeticky vysoko náročnej je hlavnou výzvou zvyšovanie energetickej efektívnosti.	Z	N	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní 12.05.2022, rozpor bol odstránný po vysvetlení, že keďže úvodná veta je naviazaná na názov cieľa politiky 2 "ZELENŠIA NÍZKOUHLÍKOVÁ EURÓPA", ktorý vychádza zo všeobecného nariadenia (EÚ) 2021/1060, prioritne sa uvádza znižovanie emisií sklenníkových plynov. Opatrenia energetickej efektívnosti prispievajú k plneniu cieľa politiky 2 a sú realizované prostredníctvom aktivít špecifického cieľa 2.1 Podpora energetickej

				efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov.
Klub 500	50. K časti 2.4.5.7 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.6 POSILNENIE ÚLOHY KULTÚRY A UDRŽATEĽNÉHO CESTOVNÉHO RUCHU V OBLASTI HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA, SOCIÁLNEHO ZAČLENENIA A SOCIÁLNEJ INOVÁCIE na strane 267: V rámci časti 2.4.5.7.1 INTERVENCIE Z FONDOV sa na strane 267 v rámci bodu „kultúra a národnostné menšiny“ uvádza, že „Kľúčovou požiadavkou teda ostáva rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok vo vlastníctve štátu, nakoľko ide spravidla o najväčšie a najvýznamnejšie pamiatky na Slovensku.“. Klub 500 nesúhlasí s limitovaním podpory len na kultúrne pamiatky vo vlastníctve štátu, čo považujeme za diskriminačné. Klub 500 navrhuje rozšírenie prijímateľov aj na kultúrne pamiatky v súkromnom vlastníctve.	Z	ČA	Oblasť obnovy kultúrneho dedičstva je v PSK rozdelená do dvoch špecifických cieľov a to: - CP4 obnova štátnych národných kultúrnych pamiatok (NKP) so samostatnou alokáciou - CP5 obnova NKP mimo vlastníctva štátu t.j. vo vlastníctve miestnej a regionálnej samosprávy so samostatnou alokáciou v rámci integrovaných projektov (IUI) Vo všeobecnom nariadení je oblasť kultúry v CP4, preto časť alokácie na NKP sa bude realizovať v CP4, konkrétne obnova NKP vo vlastníctve štátu. Oblasť kultúry je aj súčasťou regionálneho rozvoja preto časť alokácie na obnovu NKP bola zadefinovaná aj v CP5, ktorý je zameraný na podporu regiónov. CP5 umožňuje obnovu NKP alebo aj KP v inom vlastníctve ako vo vlastníctve štátu.
Klub 500	51. K časti 2.4.7.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (A) ZLEPŠENIE PRÍSTUPU K ZAMESTNANIU A AKTIVAČNÝM OPATRENIAM PRE VŠETKÝCH UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE, PREDOVŠETKÝM MLADÝCH ĽUDÍ, A TO NAJMÄ VYKONÁVANÍM ZÁRUKY PRE MLADÝCH ĽUDÍ, PRE DLHODOBO NEZAMESTNANÝCH A ZNEVÝHODNENÉ SKUPINY NA TRHU PRÁCE A NEAKTÍVNE	Z	N	Zaradenie akcie do P SK je výsledkom konzultácií s partnermi, ktoré sa uskutočnili dňa 5.4.2022. Partneri navrhli túto aktivitu aj s patričným odôvodnením, ktoré sme na základe dohody z rozporového konania zo dňa 19.5.2022 zaslali zástupcom Klubu 500.Zaradenie aktivity do PSK je výsledkom

	OSOBY, AKO AJ PROSTREDNÍCTVOM PODPORY SAMOSTATNEJ ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI A SOCIÁLNEHO HOSPODÁRSTVA na strane 278: V rámci časti 2.4.7.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV na strane 278 vlastného materiálu k aktivite „rozvíjanie inovačných ekosystémov a vytváranie nástrojov na podporu sociálnych inovácií v regiónoch“ uvádzame nasledovné: Z pohľadu Klubu 500 tieto typy aktivít nie sú primárne určené pre uchádzačov o zamestnanie. Uvedená pripomienka platí aj pre nasledujúce časti kapitol „súvisiace výzvy“.			konzultácií s partnermi, ktoré sa uskutočnili dňa 5.4.2022. Partneri navrhli túto aktivitu aj s patričným odôvodnením, ktoré bolo na základe dohody z rozporového konania zo dňa 19.5.2022 zaslané zástupcom Klubu 500.
Klub 500	52. K časti 2.4.7.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (A) ZLEPŠENIE PRÍSTUPU K ZAMESTNANIU A AKTIVAČNÝM OPATRENIAM PRE VŠETKÝCH UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE, PREDOVŠETKÝM MLADÝCH ĽUDÍ, A TO NAJMÄ VYKONÁVANÍM ZÁRUKY PRE MLADÝCH ĽUDÍ, PRE DLHODOBO NEZAMESTNANÝCH A ZNEVÝHODNENÉ SKUPINY NA TRHU PRÁCE A NEAKTÍVNE OSOBY, AKO AJ PROSTREDNÍCTVOM PODPORY SAMOSTATNEJ ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI A SOCIÁLNEHO HOSPODÁRSTVA na strane 278: V rámci časti 2.4.7.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV sa na strane 278 vlastného materiálu k aktivite „cezhraničná pracovná a vzdelávacia mobilita pre mladých ľudí v situácii NEET“ uvádza: „Zdá sa byť vhodné zamerať sa na vytváranie a podporu takejto príležitosti, na získanie nových skúseností, sebamotivácie a sebavedomia a v konečnom dôsledku im pomôcť nájsť si uplatnenie na trhu práce a začleniť sa do spoločnosti.“. Na základe čoho sa to “zdá byť vhodné“? Požadujeme podloženie vecnou analýzou.	Z	A	Text bol upravený v zmysle vznesenej pripomienky a v súlade s relevantnými nariadeniami.
Klub	53. K časti 2.4.7.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (F) PODPORA ROVNÉHO	Z	A	V texte PSK je text upravený, dávame však do pozornosti, že text môžu rozporovať

500	PRÍSTUPU, A TO NAJMÄ ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN, KU KVALITNÉMU A INKLUZÍVNEMU VZDELÁVANIU A ODBORNEJ PRÍPRAVE A PODPORA ICH ÚSPEŠNÉHO UKONČENIA, POČNÚC VZDELÁVANÍM A STAROSTLIVOSŤOU V RANOM DETSTVE CEZ VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ VZDELÁVANIE A PRÍPRAVU AŽ PO TERCIÁRNU ÚROVEŇ A VZDELÁVANIE A UČENIE DOSPELÝCH VRÁTANE UĽAHČOVANIA VZDELÁVACEJ MOBILITY PRE VŠETKÝCH A PRÍSTUPNOSTI PRE OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM na strane 282: V rámci časti 2.4.7.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV na strane 282 vlastného materiálu sa v rámci bodu „inovatívne projekty v oblasti výchovy a vzdelávania“ uvádza: „Ide o činnosti, ktoré je najvhodnejšie realizovať formou dopytovo- orientovaných projektov so zapojením mimovládneho neziskového sektora a regionálnej, miestnej úrovne.“. Žiadame vypustiť druhú časť vety „so zapojením mimovládneho neziskového sektora a regionálnej, miestnej úrovne.“ Nie je z pohľadu Klubu 500 zvýhodňovať, alebo zvýrazňovať jednu časť prijímateľov, alebo možných partnerov v texte.			zástupcovia MNO, keďže podstatou sociálnych inovácií je spolupráca s MNO.
Klub 500	54. K časti 2.5.1.1.2 OPATRENIE 5.1.1. INVESTÍCIE DO ROZVOJA ADMINISTRATÍVNYCH A ANALYTICKO-STRATEGICKÝCH KAPACÍT MIESTNYCH A REGIONÁLNYCH SAMOSPRÁV A MIMOVLÁDNYCH NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ PÔSOBIACICH V KOMUNITE ALEBO PARTNEROV PÔSOBIACICH V KOMUNITE, NA ZÁKLADE SKÚSENOSTÍ S PODPOROU ANALYTICKÝCH KAPACÍT NA ÚROVNI ÚSTREDNEJ ŠTÁTNEJ SPRÁVY na strane 291 vlastného materiálu: V súčasnej dobe zásadne nesúhlasíme so smerovaním intervencií na budovanie administratívnych kapacít v	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že

	neziskovom sektore. Uvedená podpora je neudržateľná, nakoľko zabezpečuje financovanie len počas trvania projektu s otáznym prínosom pre ekonomiku Slovenska. Klub 500 odporúča sústrediť financie na opatrenia, ktoré budú prispievať k ekonomickému rastu Slovenska – opatrenia 513, 514, 515. Žiadame aby prijímateľmi podpory bol v tomto prípade výlučne verejný (miestne a regionálne samosprávy) sektor (511, 512).			niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
Klub 500	55. K časti 2.5.1.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO5.2 PODPORA INTEGROVANÉHO A INKLUZÍVNEHO SOCIÁLNEHO, HOSPODÁRSKEHO A ENVIRONMENTÁLNEHO MIESTNEHO ROZVOJA, KULTÚRY, PRÍRODNÉHO DEDIČSTVA, UDRŽATEĽNÉHO CESTOVNÉHO RUCHU A BEZPEČNOSTI V INÝCH AKO MESTSKÝCH OBLASTIACH na strane 297 vlastného materiálu: V súčasnej dobe zásadne nesúhlasíme so smerovaním intervencií na budovanie administratívnych kapacít v neziskovom sektore. Uvedená podpora je neudržateľná, nakoľko zabezpečuje financovanie len počas trvania projektu s otáznym prínosom pre ekonomiku Slovenska. Klub 500 odporúča sústrediť financie na opatrenia, ktoré budú prispievať k ekonomickému rastu Slovenska – opatrenia 523, 524, 525. Žiadame aby prijímateľmi podpory bol v tomto prípade výlučne verejný (miestne a regionálne samosprávy) sektor (521, 522), prípadne verejno-súkromné partnerstvá.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
Klub 500	56. K časti 2.6.1.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV na strane 311 vlastného materiálu: V uvedenej časti v rámci textu k Opatreniu 3.2 Zlepšenie sociálnej starostlivosti o zraniteľné skupiny na strane 311 k	Z	ČA	Oblasť VVaI je prioritne predmetom podpory v rámci oblasti I. ""Hospodárska diverzifikácia"" nie oblasti III. V oblasti I. ""Hospodárska diverzifikácia"" v rámci

	Banskobystrickému kraju žiadame doplnenie aktivít na podporu VVaI aktivít v súkromnom sektore v BB kraji a zosúladenie všetkých aktivít s prílohou OP Slovensko.			Opatrenia 1.3 Podpora výskumu, vývoja a inovácií bude podporená aktivita ""rozvoj VVaI potenciálu v regióne prostredníctvom podpory podnikového výskumu a vývoja s osobitným zameraním na nové trendy v oblasti priemyselnej a zelenej transformácie"". V rámci oblasti III, opatrenia 3.1 Podpora vzdelávania, odbornej prípravy, zručností a rekvalifikácie bude podporená aktivita ""sieťovanie, spolupráca a vzdelávacie činnosti medzi akademickým sektorom, výskumnými inštitúciami a podnikmi s dôrazom na praktické vzdelávanie a odbornú prípravu"". Vzhľadom na transformačnú analýzu a identifikované potreby a dopyt v regióne považujeme uvedené opatrenia a aktivity vo vzťahu k VVaI za primerané.
Klub 500	57. K Prílohe SZ: Tabuľka, str. 32, 47, 62, Pilier II, Udržateľné životné prostredie, Opatrenie 2.1 Podpora čistej energie, obehového hospodárstva a dekarbonizácie priemyslu, Súvisiace aktivity: - zvýšenie energetickej efektívnosti verejných budov a bytových domov vrátane podpory inteligentných opatrení a inovatívnych riešení, - rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni, zavedenie systémov energetického a environmentálneho manažérstva vrátane energetických auditov, Tabuľka, str. 34, Opatrenie 3.2 Zlepšenie sociálnej starostlivosti o	Z	N	Navrhované aktivity sú výsledkom analýzy vykonanej počas prípravy PST a reflektujú požiadavky regiónov adresovaných prostredníctvom predložených projektových zámerov, a tiež diskusií členov tematických skupín zriadených pre účely prípravy PST. Aktivity boli priebežne komunikované aj so zástupcami Európskej komisie, ktorí boli pravidelnými účastníkmi zasadnutí

	zraniteľné skupiny Súvisiace aktivity: - rozvoj nájomného bývania najmä pre mladú generáciu, Str. 34, 49 v texte - Finančné nástroje, Okrem toho budú využívané aj pri financovaní projektov zameraných na zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov a bytových domov a rozvoja nájomného bývania. Str. 64 v texte, Finančné nástroje, Okrem toho budú využívané pri financovaní projektov zameraných na zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov so zameraním sa na pilotné projekty z dôvodu obmedzenej alokácie: Uvedené aktivity nie sú v súlade a netýkajú sa NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/1056, z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu, článok 8 v celom rozsahu.			tematických skupín pre prípravu PST. Z uvedeného dôvodu uvedené aktivity považujeme za oprávnené.
Klub 500	58. K Prílohe SZ: Dokument predpokladá široký rozsah podpory v oblasti sociálnej, hospodárskej a environmentálnej. Z predloženého dokumentu nie je identifikované, ako a kto bude vyhodnocovať kvalitu, opodstatnenosť a efektívnosť predkladaných projektových zámerov, a to po odbornej stránke, technickej stránke, ako aj z pohľadu efektívnosti vynaložených finančných prostriedkov.	Z	ČA	Kvalitu, opodstatnenosť a efektívnosť predkladaných projektových zámerov po odbornej stránke, technickej stránke, ako aj z pohľadu efektívnosti vynaložených finančných prostriedkov budú posudzovať nezávislí odborní hodnotitelia na základe hodnotiacich kritérií pre výber projektov, ktoré budú súčasťou každej výzvy. Vzhľadom k tomu, že FST bude súčasťou Rámca implementácie fondov, nepovažujeme za potrebné tieto skutočnosti uvádzať priamo do textu PST.
Klub 500	59. K strane 311, 312, 313 vlastného materiálu, Opatrenie 2.1 Podpora čistej energie, obehového hospodárstva a dekarbonizácie priemyslu, podnadpisu "Súvisiace typy akcií": • zvýšenie energetickej efektívnosti	Z	N	Navrhované aktivity sú výsledkom analýzy vykonanej počas prípravy PST a reflektujú požiadavky regiónov adresovaných prostredníctvom predložených projektových

	verejných budov a bytových domov, vrátane podpory inteligentných opatrení a inovatívnych riešení • rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni, zavedenie systémov energetického a environmentálneho manažérstva vrátane energetických auditov, K strane 314 vlastného materiálu, Opatrenie 3.2 Zlepšenie sociálnej starostlivosti o zraniteľné skupiny, podnadpis "Súvisiace typy akcií": • rozvoj nájomného bývania najmä pre mladú generáciu. K strane 316 vlastného materiálu, Plánované využitie finančných nástrojov: V rámci špecifického cieľa FST budú finančné nástroje využité pri podpore opatrení zameraných na zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov a bytových domov, ako aj pri podpore MSP a rozvoji nájomného bývania. Uvedené aktivity nie sú v súlade a netýkajú sa NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/1056, z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu, článok 8 v celom rozsahu.			zámerov, a tiež diskusií členov tematických skupín zriadených pre účely prípravy PST. Aktivity boli priebežne komunikované aj so zástupcami Európskej komisie, ktorí boli pravidelnými účastníkmi zasadnutí tematických skupín pre prípravu PST. Z uvedeného dôvodu považujeme navrhované aktivity za oprávnené.
Klub 500	6. K časti 1.2 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 2, k strane 24 vlastného materiálu: V časti 1.2, podnadpis „Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti“, sa na strane 24 vlastného materiálu uvádza, že „Opatrenie sa bude zameriavať na sanáciu environmentálnych záťaží v prípade, ak povinnosť zabezpečiť jej realizáciu prechádza na štát (t. j. ministerstvá určené vládou SR), a to v súlade s ich prioritizáciou.“. Akým spôsobom je v uvedenom cieli zohľadnená ostatná novela zákona o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže, ktoré ukladá vlastníkom pozemkov, na ktorých sa envirozáťaž nachádza, povinnosť uhradiť všetky náklady?	Z	A	"Novela zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola zohľadnená zovšeobecnením textu v Programe Slovensko na roky 2021 - 2027, ktorý predstavuje rámcový dokument pre poskytovanie podpory v oblasti sanácií environmentálnych záťaží. V texte zostáva zachovaná základná informácia, že sanačné práce budú realizované v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ a v súlade s pravidlami pre poskytovanie štátnej pomoci v prípade

				sanácie pozemkov subjektov zúčastňujúcich sa hospodárskej súťaže. Prijímatelia boli/budú vo všeobecnosti v prípade všetkých opatrení Programu Slovensko vypustení a súčasťou opatrení sú/budú zadefinované cieľové skupiny. Konkrétne podmienky poskytnutie nenávratného finančného príspevku budú uvedené v dokumentácii príslušnej výzvy."
Klub 500	60. K podmienke pre poskytnutie podpory pre podniky v rámci EÚ ETS: Ak sa má podpora poskytnúť na investície zamerané na zníženie emisií skleníkových plynov z činností uvedených v prílohe I k smernici 2003/87/ES, zoznam operácií, ktoré sa majú podporiť, a odôvodnenie, že prispievajú k transformácii na klimaticky neutrálne hospodárstvo a vedú k podstatnému zníženiu emisií skleníkových plynov výrazne pod úroveň príslušných referenčných hodnôt stanovených na bezodplatné prideľovanie emisných kvót podľa smernice 2003/87/ES, a to za predpokladu, že tieto operácie sú potrebné na ochranu značného počtu pracovných miest; t.j. musela by byť implementovaná technológia, ktorá zníži produkciu emisií výrazne pod úroveň emisií produkovaných zavedením BAT technológie.	Z	ČA	"Pre opatrenia v rámci cieľa politiky 2 - pripomienka neakceptovaná, rozpor odstránený na rozporovom konaní 12.05.2022 po vysvetlení, že v zmysle čl. 7 ods. 1 písm. b) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde sú investície na dosiahnutie zníženia emisií skleníkových plynov z činností uvedených v prílohe I k smernici 2003/87/ES vylúčené z rozsahu pôsobnosti EFRR a Kohézneho fondu. Pre opatreniua v rámci ŠC FST - pripomienka akceptovaná, podpora projektov podnikov v rámci systému EU ETS je presne definovaná v Nariadení EP a Rady (EÚ) 2021/1056 ako aj v pracovnom dokumente útvarou Komisie o plánoch spravodlivej transformácie územia

				(dostupné online: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/jtf/swd_territ_just_trans_plan_sk.pdf). Na základe podmienok definovaných a upravených v uvedených dokumentoch je možné podporiť podniky v rámci EÚ ETS."
Klub 500	61. V celom texte k cieľu 2.2.3.1 Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasti prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka navrhujeme nahradiť slová: „s alternatívnym pohonom“ vo všetkých tvaroch slovami „s pohonom na alternatívne palivá“. Navrhujeme Čiastkové ciele uvedené v Tabuľkách Ukazovatele výstupu rozdeliť proporčne na celé programové obdobie a nie iba na záverečnú časť. Odôvodnenie: Navrhujeme nahradiť slová „s alternatívnym pohonom“ vo všetkých tvaroch slovami „s pohonom na alternatívne palivá“ vo všetkých tvaroch a to z dôvodu zabezpečenia jednotného výkladu. Slovné spojenie ekologické vozidlá „s alternatívnym pohonom” nie je v právnom poriadku SR nikde zadefinované. Z dôvodu absencie jasného a jednotného výkladu je použitie pojmu „s alternatívnym pohonom“ zmätočné a je spôsobilé vylúčiť niektoré ekologické vozidlá (v zmysle zákona č. 214/2021 Z.z.) z podpory OPSK. Vzhľadom na to, že cieľom aktivity je aj podpora implementácie smernice EP a Rady (EÚ) 2019/1161, ktorá bola transponovaná do právneho poriadku SR zákonom č. 214/2021 Z.z., je kľúčové adresovať podporu na všetky druhy ekologických vozidiel, ktoré sú v zákone č. 214/2021 Z.z. uvedené. Pre efektívnu dekarbonizáciu verejnej osobnej dopravy je potrebné využiť všetky dostupné technológie. Je nevyhnutné, aby podpora bola zameraná	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	na všetky spôsoby pohonu, ktoré prispievajú k zníženiu emisií GHG, vrátane alternatívnych palív. Využitie alternatívnych palív, medzi ktoré patria napríklad biopalivá, biometán a iné, umožňuje okamžité a efektívne riešenia, ktorými je možné dosiahnuť širšiu implementáciu úspor emisií skleníkových plynov a vyšší stupeň „ozelenenia“ v doprave. Z uvedených dôvodov sa navrhuje pojem „s alternatívnym pohonom“ nahradiť zaužívaným pojmom „s pohonom na alternatívne palivá“, ktorý je definovaný vo vyhláške MDV SR č. 134/2018 Z. z.. a používa sa aj v ďalších právnych predpisoch ako napríklad v § 2 písm. i) zákona č. 71/2013 Z.z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MH SR; či v Smernici EP a Rady 2014/94/EÚ z 22. októbra 2014 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá.			
Klub 500	62. K celému textu tabuľky Ukazovatele výstupu, Čiastkový cieľ 2024: Navrhujeme Čiastkové ciele uvedené v Tabuľkách Ukazovatele výstupu rozdeliť proporčne na celé programové obdobie a nie iba na záverečnú časť. Odôvodnenie: Z čiastkových cieľov vyplýva, že do roku 2024 sa neplánujú podporiť žiadne subjekty. V zmysle čiastkových cieľov by sa mala podpora pre podniky začať až v roku 2025, preto navrhujeme ciele rozdeliť proporčne na celé programové obdobie a nie iba na záver. Ako problematickú vidíme skutočnosť, že pokiaľ na čiastkové ciele budú naviazané finančné podpory v prípade takejto formulácie ich nebude možné vyplácať skôr ako v roku 2025.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Klub 500	63. K strane 24, časť. 1.2 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2, Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti, posledný odsek na str. 24: Navrhujeme, aby bolo možné rozšíriť opatrenie	Z	N	"ROZPOR bol odstránený, Klub 500 akceptoval vyhodnotenie pripomienky zo strany MŽP SR. Environmentálna záťaž je v súlade s § 3 písm. (t) zákona č. 569/2007 Z.

	na financovanie monitoringu a sanácie starých envirozáťaží, ktoré vznikli pred rokom 1989 aj na podniky, ktoré zodpovednosť za tieto aktivity prijali ako pokračovatelia bývalých štátnych podnikov, prípadne ich ďalších právnych nástupcov. Odôvodnenie: Prenos starých envirozáťaží sa realizoval prostredníctvom privatizačných projektov, kde neexistovali pravidlá na ocenenie týchto envirozáťaží, prípadne boli pravidlá nedostatočné, prípadne náklady na odstránenie týchto envirozáťaží boli odhadnuté nedostatočne, alebo sa postupne ukázalo, že záťaž je väčšia ako sa predpokladalo. Rozumieme princípu „Znečisťovateľ platí" – ktorý však v zásade znemožňuje efektívnu likvidáciu starých envirozáťaží – nakoľko podniky, ktoré tieto záťaže prevzali ich likvidujú iba tempom, ktoré zodpovedá ich finančným možnostiam a nie tempom, ktoré by si skutočne likvidácia vyžadovala – čím sa môže stať, a aj sa to reálne stáva, že sa pomaly likvidovaná envirozáťaž v podstate stále rozširuje do prostredia. V konečnom dôsledku sa cena likvidácie envirozáťaží podnikmi premieta do cien ich produktov, pričom na záver ju zaplatí konkrétna osoba v cene tovaru ako zákazník, teda tá istá osoba, ktorá by to zaplatila vo forme dane, ako daňový poplatník. Benefit by však bol v rýchlosti, akou by sa tato záťaž likvidovala.			z. o geologických prácach definovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Práva a povinnosti pôvodcu environmentálnej záťaže, povinnej osoby a dotknutého ministerstva, ako aj ďalšie postupy bližšie definuje zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 409/2011 Z. z."). Predmetný zákon nerozlišuje obdobie vzniku environmentálnej záťaže, dôraz je daný na hodnotenie rizikovosti environmentálnej záťaže a z neho vyplývajúcej naliehavosti realizácie geologických prác. Naproti tomu zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje práva a povinnosti prevádzkovateľov v súvislosti s environmentálnymi škodami, vrátane znášania s tým spojených nákladov a zodpovednosti za porušenie povinností. V zmysle § 1 ods. (6) zákona č. 359/2007 Z. z. sa zákon nevzťahuje na environmentálnu

				škodu, ak od emisie, udalosti alebo havárie, ktorá škodu spôsobila, uplynie viac ako 30 rokov. Z uvedeného vyplýva, že ak od emisie, udalosti alebo havárie, ktorá škodu spôsobila, uplynie viac ako 30 rokov, môže sa ňou spôsobené znečistenie stať environmentálnou záťažou (ak zodpovedá vymedzeniu environmentálnej záťaže podľa § 3 písm. (t) zákona č. 569/2007 Z. z.). Skutočnosť, že environmentálna záťaž vznikla pred viac než 30 rokmi, však nemá vplyv na povinnosť pôvodcu environmentálnej záťaže, jeho nástupcu alebo povinnej osoby zabezpečiť sanáciu environmentálnej záťaže na vlastné náklady a nezbavuje uvedené subjekty tejto povinnosti. V súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ je potrebné zdôrazniť, že pôvodca environmentálnej záťaže je povinný zabezpečiť vypracovanie a realizáciu plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže a uhradiť všetky náklady s tým súvisiace (§ 3 ods. (2) a (3) zákona č. 409/2011 Z. z). V prípade, ak environmentálna záťaž bezprostredne ohrozuje život, zdravie alebo životné prostredie a pôvodca, resp. povinná osoba nezabezpečí vypracovanie alebo realizáciu

				plánu prác, v konaní o určení povinnej osoby príslušné ministerstvo zabezpečí tieto činnosti z verejných prostriedkov, avšak platí, že pôvodca, resp. povinná osoba je povinná vynaložené finančné prostriedky uhradiť príslušnému ministerstvu v súlade s § 3 ods. (4) a § 4 ods. (7) zákona č. 409/2011 Z. z. V súlade s princípom znečisťovateľ platí teda príspevok z fondov EÚ nebude poskytovaný pôvodcom environmentálnych záťaží ani povinným osobám. Čo sa týka dopadov nákladov podniku ako pôvodcu envirozáťaže (resp. povinnej osoby) vynaložených na úhradu finančných prostriedkov príslušnému ministerstvu alebo na realizáciu sanačných prác/monitoringu environmentálnej záťaže vo vlastnej zodpovednosti, závsií od rozhodnutia vedenia podniku a jeho stratégie vo vzťahu k spotrebiteľovi, či sa v konečnom dôsledku v plnej miere premietnu do (rastu) spotrebiteľských alebo do zníženia iných nákladových položiek podniku alebo úrovne zisku podniku."
Klub 500	64. K strane 59, časť RSO 2.7 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a	Z	N	ROZPOR bol odstránený, Klub 500 akceptoval vyhodnotenie pripomienky zo strany MŽP SR. Neakceptovaná: MŽP:

	zníženia všetkých foriem znečistenia, prvé štyri odseky na str. 59: Navrhujeme, aby bolo možné rozšíriť opatrenie na financovanie monitoringu a sanácie starých envirozáťaží, ktoré vznikli pred rokom 1989 aj na podniky, ktoré zodpovednosť za tieto aktivity prijali ako pokračovatelia bývalých štátnych podnikov, prípadne ich ďalších právnych nástupcov. Odôvodnenie: Prenos starých envirozáťaží sa realizoval prostredníctvom privatizačných projektov, kde neexistovali pravidlá na ocenenie týchto envirozáťaží, prípadne boli pravidlá nedostatočné, prípadne náklady na odstránenie týchto envirozáťaží boli odhadnuté nedostatočne, alebo sa postupne ukázalo, že záťaž je väčšia ako sa predpokladalo. Rozumieme princípu „Znečisťovateľ platí" – ktorý však v zásade znemožňuje efektívnu likvidáciu starých envirozáťaží – nakoľko podniky, ktoré tieto záťaže prevzali ich likvidujú iba tempom, ktoré zodpovedá ich finančným možnostiam a nie tempom, ktoré by si skutočne likvidácia vyžadovala – čím sa môže stať, a aj sa to reálne stáva, že sa pomaly likvidovaná envirozáťaž v podstate stále rozširuje do prostredia. V konečnom dôsledku sa cena likvidácie envirozáťaží podnikmi premieta do cien ich produktov, pričom na záver ju zaplatí konkrétna osoba v cene tovaru ako zákazník, teda tá istá osoba, ktorá by to zaplatila vo forme dane, ako daňový poplatník. Benefit by však bol v rýchlosti, akou by sa tato záťaž likvidovala.			Environmentálna záťaž je v súlade s § 3 písm. (t) zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach definovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Práva a povinnosti pôvodcu environmentálnej záťaže, povinnej osoby a dotknutého ministerstva, ako aj ďalšie postupy bližšie definuje zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 409/2011 Z. z."). Predmetný zákon nerozlišuje obdobie vzniku environmentálnej záťaže, dôraz je daný na hodnotenie rizikovosti environmentálnej záťaže a z neho vyplývajúcej naliehavosti realizácie geologických prác. Naproti tomu zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje práva a povinnosti prevádzkovateľov v súvislosti s environmentálnymi škodami, vrátane znášania s tým spojených nákladov a zodpovednosti za porušenie povinností. V

				zmysle § 1 ods. (6) zákona č. 359/2007 Z. z. sa zákon nevzťahuje na environmentálnu škodu, ak od emisie, udalosti alebo havárie, ktorá škodu spôsobila, uplynie viac ako 30 rokov. Z uvedeného vyplýva, že ak od emisie, udalosti alebo havárie, ktorá škodu spôsobila, uplynie viac ako 30 rokov, môže sa ňou spôsobené znečistenie stať environmentálnou záťažou (ak zodpovedá vymedzeniu environmentálnej záťaže podľa § 3 písm. (t) zákona č. 569/2007 Z. z.). Skutočnosť, že environmentálna záťaž vznikla pred viac než 30 rokmi, však nemá vplyv na povinnosť pôvodcu environmentálnej záťaže, jeho nástupcu alebo povinnej osoby zabezpečiť sanáciu environmentálnej záťaže na vlastné náklady a nezbavuje uvedené subjekty tejto povinnosti. V súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ je potrebné zdôrazniť, že pôvodca environmentálnej záťaže je povinný zabezpečiť vypracovanie a realizáciu plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže a uhradiť všetky náklady s tým súvisiace (§ 3 ods. (2) a (3) zákona č. 409/2011 Z. z). V prípade, ak environmentálna záťaž bezprostredne ohrozuje život, zdravie alebo životné

				prostredie a pôvodca, resp. povinná osoba nezabezpečí vypracovanie alebo realizáciu plánu prác, v konaní o určení povinnej osoby príslušné ministerstvo zabezpečí tieto činnosti z verejných prostriedkov, avšak platí, že pôvodca, resp. povinná osoba je povinná vynaložené finančné prostriedky uhradiť príslušnému ministerstvu v súlade s § 3 ods. (4) a § 4 ods. (7) zákona č. 409/2011 Z. z. V súlade s princípom znečisťovateľ platí teda príspevok z fondov EÚ nebude poskytovaný pôvodcom environmentálnych záťaží ani povinným osobám. Čo sa týka dopadov nákladov podniku ako pôvodcu envirozáťaže (resp. povinnej osoby) vynaložených na úhradu finančných prostriedkov príslušnému ministerstvu alebo na realizáciu sanačných prác/monitoringu environmentálnej záťaže vo vlastnej zodpovednosti, závsií od rozhodnutia vedenia podniku a jeho stratégie vo vzťahu k spotrebiteľovi, či sa v konečnom dôsledku v plnej miere premietnu do (rastu) spotrebiteľských alebo do zníženia iných nákladových položiek podniku alebo úrovne zisku podniku.
Klub		Z	N	Pojem vzdelávacia inštitácia vychádza z §5

500	65. K strane 106, časť 2.1.1.4.2 OPATRENIE 1.4.1 ZRUČNOSTI PRE POSILNENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI A HOSPODÁRSKEHO RASTU A BUDOVANIE KAPACÍT PRE SK RIS3 2021+ úvodná veta: Navrhujeme za slová "vzdelávacích inštitúcií" doplniť slová „iných organizácií venujúcich sa vzdelávaniu a osvete". Odôvodnenie: Občianska spoločnosť, zastúpená rôznymi združeniami, ako aj iné neziskové organizácie sa stávajú významným zdrojom informovanosti, vzdelávania a kontroly. Dokážu vniesť do problematiky dôveryhodné informácie, realizujú zaujímavé vzdelávacie a osvetové programy. Podpora spojenia nielen formálnych vzdelávacích inštitúcií, ale aj iných „neziskových" organizácií – ktoré sa vzdelávaniu a osvete venujú s podnikmi dokáže vniesť synergický efekt do realizácie požadovaného cieľa. Zároveň, okrem vzdelávania je potrebné podporiť aj osvetové aktivity, ktoré budú smerované na verejnosť tak, aby verejnosť tieto aktivity vnímala skôr pozitívne, rozumela tomu, prečo sa dané aktivity dejú a mala záujem tieto ciele podporovať a v týchto oblastiach sa vzdelávať.			zákona o CŽV č. 568/2009 Z. z., t. j. vzdelávacie inštitúcie nie sú len školy, ale aj právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia, ktorých predmetom činnosti je vzdelávanie a činnosti priamo súvisiace so vzdelávaním. To znamená, že okruh subjektov, ktoré navrhuje predkladateľ pripomienky doplniť sú súčasťou opatrenia.
Klub 500	66. K strane 106, časť 2.1.1.4.2. OPATRENIE 1.4.1 ZRUČNOSTI PRE POSILNENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI A HOSPODÁRSKEHO RASTU A BUDOVANIE KAPACÍT PRE SK RIS3 2021+, Súvisiace typy akcií: Navrhujeme doplniť Súvisiace typy akcií o nasledovnú odrážku: „podpora aktivít, programov a pilotných projektov osvety a vzdelávania v oblasti OZE a zelenej transformácie, vrátane podpory rozvoja zručností a kompetencií (technické, nové vysokošpecializované, digitálne a i.) relevantných pre domény SK RIS3 2021+, a to v úzkej spolupráci vzdelávacích inštitúcií, iných (napr. neziskových) organizácií venujúcich sa vzdelávaniu a osvete s podnikmi". Odôvodnenie: Občianska spoločnosť,	Z	N	Opatrenie 1.4.1 je v zmysle pripomienok EK a prílohy D Správy o Slovensku (2019) zamerané na rozvoj zručností (pripravovanej a súčasnej) pracovnej sily pre podniky, predovšetkým MSP. Ponuka vzdelávania, ktorá sa má prostredníctvom aktivít vytvoriť (programy a kurzy formálneho a neformálneho vzdelávania), sa má zameriavať na poskytovanie a rozvoj špecifických a pokročilých zručností. Hoci nie explicitne uvedené, zelené zručnosti

	zastúpená rôznymi združeniami, ako aj iné neziskové organizácie sa stávajú významným zdrojom informovanosti, vzdelávania a kontroly. Dokážu vniesť do problematiky dôveryhodné informácie, realizujú zaujímavé vzdelávacie a osvetové programy. Podpora spojenia nielen formálnych vzdelávacích inštitúcií, ale aj iných „neziskových“ organizácií – ktoré sa vzdelávaniu a osvete venujú s podnikmi dokáže vniesť synergický efekt do realizácie požadovaného cieľa. Zároveň, okrem vzdelávania je potrebné podporiť aj osvetové aktivity, ktoré budú smerované na verejnosť tak, aby verejnosť tieto aktivity vnímala skôr pozitívne, rozumela tomu, prečo sa dané aktivity dejú a mala záujem tieto ciele podporovať a v týchto oblastiach sa vzdelávať.			(vrátane oblasti OZE a zelenej transformácie) sú súčasťou opatrenia 1.4.1. Zameranie vzdelávania pre zelené zručnosti sa ale riadi definíciou spoločného ukazovateľa výsledku RCR98, ktorý je naviazaný na ŠC 1.4 a podľa ktorého má ísť o „konkrétne schopnosti upravovať výrobky, služby alebo operácie v dôsledku úprav zmeny klímy, ochrany životného prostredia, obehového hospodárstva, efektívneho využívania zdrojov a požiadaviek alebo predpisov“. Potenciálne vzdelávacie aktivity na zelené zručnosti realizované v rámci opatrenia 1.4.1 sa tak budú zameriavať na pokročilé zelené zručnosti a na podniky a zamestnancov podnikov ako cieľovú skupinu v zmysle nastavenia rámca ŠC 1.4 a nie na vzdelávacie „záujmové“ a osvetové aktivity vo všeobecnosti a na bežnú verejnosť (občanov) ako cieľovú skupinu, ako ich navrhuje predkladateľ pripomienky. Takýto typ vzdelávania nespadá pod rámec ŠC 1.4, ale pod iný cieľ politiky, prípadne iné ciele politiky – cieľ 2 (napr. opatrenie 2.6.4) alebo cieľ 4.
Klub 500	67. K strane 116, časť 2.2.1.1.2 OPATRENIE 2.1.1. ZLEPŠOVANIE	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor

	ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI V PODNIKOCH: V časti Prijímatelia opatrenia 2.1.1., prvá odrážka navrhujeme zmeniť nasledovne „MSP a veľké podniky“, alternatívne len „podniky“. Odôvodnenie: Navrhujeme nešpecifikovať podporu iba/najmä pre MSP – je potrebné umožniť riešiť podporu aj pre veľké podniky, nakoľko tie sú povinné vypracovávať pravidelný energetický audit a podpora je vzhľadom na dosiahnutie emisných cieľov efektívnejšia.			bol odstránený po vysvetlení, že v rámci úpravy Programu Slovensko 21-27 budú prijímatelia vypustení, budú definované iba cieľové skupiny. V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia, budú pripravované na princípe partnerstva.
Klub 500	68. K strane 120, časť 2.2.1.2.2 OPATRENIE 2.2.1 PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V PODNIKOCH NA BÁZE AKTÍVNYCH ODBERATEĽOV ELEKTRINY, SAMOSPOTREBITEĽOV ENERGIE Z OZE A KOMUNÍT VYRÁBAJÚCICH ENERGIE Z OZE: V časti Prijímatelia opatrenia 2.1.1. prvá odrážka navrhujeme zmeniť nasledovne „MSP a veľké podniky“, alternatívne len „podniky“. Odôvodnenie: Navrhujeme nešpecifikovať podporu iba/najmä pre MSP – je potrebné umožniť riešiť podporu aj pre veľké podniky, nakoľko tie sú jednak povinné vypracovávať pravidelný energetický audit, za ďalšie je podpora	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený po vysvetlení, že v rámci úpravy Programu Slovensko 21-27 budú prijímatelia vypustení, budú definované iba cieľové skupiny. V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe

	vzhľadom na dosiahnutie emisných cieľov efektívnejšia.			V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia, budú pripravované na princípe partnerstva.
Klub 500	69. K strane 120, časť 2.2.1.2.3 Opatrenie 2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou, Súvisiace typy akcií, štvrtá odrážka: Navrhujeme doplniť za text "o technológií úpravy bioplynu na biometán (napr. biometánové stanice) a výstavby prípojok na plynovú infraštruktúru;" ďalšiu podaktivitu v znení "technológií spracovania bioplynu a biometánu z odpadových surovín;". Odôvodnenie: Rozšírenie surovinovej základne na spracovanie OZE v bioplynových a biometánových staniciach aj na odpadové suroviny.	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený po vysvetlení, že v časti Opatrenie 2.2.2., Súvisiace typy akcií bude doplnený text: "výstavby nových zariadení na výrobu biometánu využívajúcich najmä BRKO, kuchynský a reštauračný odpad a exkrementy hospodárskych zvierat.
Klub 500	7. K časti 1.2 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 2, k strane 27 vlastného materiálu: V časti 1.2, podnadpis „Poznatky získané z predošlých skúseností“, sa na strane 27 vlastného materiálu uvádza, že „Opatrenia v podnikoch môžu byť zamerané napríklad na zníženie energetickej náročnosti budov,...“. Navrhujeme doplniť text „aj energetickej náročnosti produkcie“.	Z	ČA	Pripomienka bola súčasťou diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený s tým, že odkaz na energetickú náročnočnosť výroby bude doplnený, avšak MIRRI SR muselo pristúpiť k skráteniu textu strategickej časti programu vzhľadom na limit počtu znakov danej časti textu programu podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady

				(EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021 a pôvodná veta bola vypustená.
Klub 500	70. K strane 120 2.2.1.2.2 OPATRENIE 2.2.1 PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V PODNIKOCH NA BÁZE AKTÍVNYCH ODBERATEĽOV ELEKTRINY, SAMOSPOTREBITEĽOV ENERGIE Z OZE A KOMUNÍT VYRÁBAJÚCICH ENERGIE Z OZE, Súvisiace typy akcií, druhý odsek: Vo vete „Predmetom podpory budú zariadenia využívajúce veternú, slnečnú a geotermálnu energiu, energiu z okolia, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd, bioplyn a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139).“ navrhujeme vypustiť nasledovné: „ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139).“. Odôvodnenie: Máme za to, že uvedenie podmienky, v zmysle ktorej budú podporované zariadenia, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139) môže byť v budúcnosti obmedzujúce, najmä z pohľadu možnosti financovania dodávok energií aj vzhľadom na aktuálnu geopolitickú situáciu spôsobenú situáciou na Ukrajine.	Z	N	Rozpor odstránený na rozporovom konaní 12.05.2022 po vysvetlení, že uvedené by bolo v rozpore s jednoznačne uvedenou požiadavkou EK a legislatívou EÚ, konkrétne úvodným ustanovením č. 10 a ods. 4 čl. 9 nariadenia (EÚ) 2021/1061.
Klub 500	71. K strane 148, časť 2.2.2.3.4 OPATRENIE 2.6.3. PODPORA PRÍPRAVY ODPADOV NA OPÄTOVNÉ POUŽITIE, RECYKLÁCIE ODPADOV VRÁTANE ANAERÓBNEHO A AERÓBNEHO SPRACOVANIA BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝCH ODPADOV, Súvisiace typy aktivít, úvodná veta: Navrhujeme doplniť za slová "zariadení na recykláciu" slová "alebo zhodnocovanie". Odôvodnenie: Veta je v pôvodnom znení rozporuplná, nakoľko anaeróbne a aeróbne spracovanie biologicky rozložiteľných odpadov nemusí vždy spĺňať	Z	N	Predmetom podpory v rámci opatrenia 2.6.3 sú činnosti prípravy odpadov na opätovné použite, recyklácie vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložtieľných odpadov. V súlade s pripomienkami Európskej komisie predmetom podpory nie je energetické zhodnocovanie odpadov ani opätovné spracovanie odpadov na materiály, ktoré sa

	kvalifikačné znaky recyklácie v zmysle jej definície v § 3 ods. 15 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Pôjde napríklad o prípady kedy sa biologicky rozložiteľný odpad spracováva a energeticky zhodnocuje na použiteľné palivo. Predpokladáme, že nebolo cieľom predkladateľa vylúčiť z podpory anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov ich transformáciu na palivo. Z uvedeného dôvodu sa navrhuje doplniť za slová "recykláciu" slová "alebo zhodnocovanie".			majú požiť ako palivo (EK vzniesla požiadavku nepodporovať zariadenia waste to energy). Predmetom podpory však budú aj zariadenia na na aeróbne a anaeróbne spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu (napríklad bioplynové stanice), ktorých výstupom je recyklovaný výrobok, materiál alebo látka, najčastejšie digestát alebo kompost využívaný na pôde pre zlepšenie životného prostredia alebo ako prínos pre poľnohospodárstvo. Jedným z výstupov takýchto zariadení je aj bioplyn.
Klub 500	72. K strane 148 vlastného materiálu, časť 2.2.2.3.4 OPATRENIE 2.6.3. PODPORA PRÍPRAVY ODPADOV NA OPÄTOVNÉ POUŽITIE, RECYKLÁCIE ODPADOV VRÁTANE ANAERÓBNEHO A AERÓBNEHO SPRACOVANIA BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝCH ODPADOV, Prijímatelia opatrenia 2.6.3. sú najmä: subjekty súkromného sektora (štvrtá odrážka): Navrhujeme zadefinovať/konkretizovať/doplniť podniky – MSP a veľké podniky. Odôvodnenie: Vzhľadom na dosiahnutie cieľov, odporúčame vytvoriť podmienky aj pre vstup súkromného sektora, charakterizovaného MSP a veľkými podnikmi do oblasti zberu, prípravy a recyklácie odpadov.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.

Klub 500	73. K strane 154 vlastného materiálu, časť 2.2.2.4.7 OPATRENIE 2.7.6. ZABEZPEČENIE PRIESKUMU, SANÁCIE A MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ: Navrhujeme, aby bolo možné rozšíriť opatrenie na financovanie monitoringu a sanácie starých envirozáťaží, ktoré vznikli pred rokom 1989 aj na podniky, ktoré zodpovednosť za tieto aktivity prijali ako pokračovatelia bývalých štátnych podnikov, prípadne ich ďalších právnych nástupcov. Odôvodnenie: Prenos starých envirozáťaží sa realizoval prostredníctvom privatizačných projektov, kde neexistovali pravidlá na ocenenie týchto envirozáťaží, prípadne boli pravidlá nedostatočné, prípadne náklady na odstránenie týchto envirozáťaží boli odhadnuté nedostatočne, alebo sa postupne ukázalo, že záťaž je väčšia ako sa predpokladalo. Rozumieme princípu „Znečisťovateľ platí" – ktorý však v zásade znemožňuje efektívnu likvidáciu starých envirozáťaží – nakoľko podniky, ktoré tieto záťaže prevzali ich likvidujú iba tempom, ktoré zodpovedá ich finančným možnostiam a nie tempom, ktoré by si skutočne likvidácia vyžadovala – čím sa môže stať, a aj sa to reálne stáva, že sa pomaly likvidovaná envirozáťaž v podstate stále rozširuje do prostredia. V konečnom dôsledku sa cena likvidácie envirozáťaží podnikmi premieta do cien ich produktov, pričom na záver ju zaplatí konkrétna osoba v cene tovaru ako zákazník, teda tá istá osoba, ktorá by to zaplatila vo forme dane, ako daňový poplatník. Benefit by však bol v rýchlosti, akou by sa tato záťaž likvidovala.		Z N	ROZPOR bol odstránený, Klub 500 akceptoval vyhodnotenie pripomienky zo strany MŽP SR. Environmentálna záťaž je v súlade s § 3 písm. (t) zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach definovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Práva a povinnosti pôvodcu environmentálnej záťaže, povinnej osoby a dotknutého ministerstva, ako aj ďalšie postupy bližšie definuje zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 409/2011 Z. z."). Predmetný zákon nerozlišuje obdobie vzniku environmentálnej záťaže, dôraz je daný na hodnotenie rizikovosti environmentálnej záťaže a z neho vyplývajúcej naliehavosti realizácie geologických prác. Naproti tomu zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje práva a povinnosti prevádzkovateľov v súvislosti s environmentálnymi škodami,

				vrátane znášania s tým spojených nákladov a zodpovednosti za porušenie povinností. V zmysle § 1 ods. (6) zákona č. 359/2007 Z. z. sa zákon nevzťahuje na environmentálnu škodu, ak od emisie, udalosti alebo havárie, ktorá škodu spôsobila, uplynie viac ako 30 rokov. Z uvedeného vyplýva, že ak od emisie, udalosti alebo havárie, ktorá škodu spôsobila, uplynie viac ako 30 rokov, môže sa ňou spôsobené znečistenie stať environmentálnou záťažou (ak zodpovedá vymedzeniu environmentálnej záťaže podľa § 3 písm. (t) zákona č. 569/2007 Z. z.). Skutočnosť, že environmentálna záťaž vznikla pred viac než 30 rokmi, však nemá vplyv na povinnosť pôvodcu environmentálnej záťaže, jeho nástupcu alebo povinnej osoby zabezpečiť sanáciu environmentálnej záťaže na vlastné náklady a nezbavuje uvedené subjekty tejto povinnosti. V súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ je potrebné zdôrazniť, že pôvodca environmentálnej záťaže je povinný zabezpečiť vypracovanie a realizáciu plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže a uhradiť všetky náklady s tým súvisiace (§ 3 ods. (2) a (3) zákona č. 409/2011 Z. z). V prípade, ak

				environmentálna záťaž bezprostredne ohrozuje život, zdravie alebo životné prostredie a pôvodca, resp. povinná osoba nezabezpečí vypracovanie alebo realizáciu plánu prác, v konaní o určení povinnej osoby príslušné ministerstvo zabezpečí tieto činnosti z verejných prostriedkov, avšak platí, že pôvodca, resp. povinná osoba je povinná vynaložené finančné prostriedky uhradiť príslušnému ministerstvu v súlade s § 3 ods. (4) a § 4 ods. (7) zákona č. 409/2011 Z. z. V súlade s princípom znečisťovateľ platí teda príspevok z fondov EÚ nebude poskytovaný pôvodcom environmentálnych záťaží ani povinným osobám. Čo sa týka dopadov nákladov podniku ako pôvodcu envirozáťaže (resp. povinnej osoby) vynaložených na úhradu finančných prostriedkov príslušnému ministerstvu alebo na realizáciu sanačných prác/monitoringu environmentálnej záťaže vo vlastnej zodpovednosti, závsií od rozhodnutia vedenia podniku a jeho stratégie vo vzťahu k spotrebiteľovi, či sa v konečnom dôsledku v plnej miere premietnu do (rastu) spotrebiteľských alebo do zníženia iných nákladových položiek podniku alebo

				úrovne zisku podniku.
Klub 500	74. K strane 161 vlastného materiálu, časť 2.2.3.1.2 Opatrenie 2.8.1 Rozvoj verejnej dopravy, druhý odsek, druhá veta: Navrhujeme vetu: "Prioritne budú podporené tie mestá a obce, ktoré prevádzkujú dráhovú MHD alebo kde MHD zabezpečujú špecializované dopravné podniky so 100 % účasťou mesta (Košice, Prešov, Žilina a Banská Bystrica)." nahradiť nasledovne: "Podporované budú tie mestá a obce, ktoré prevádzkujú dráhovú MHD alebo kde MHD zabezpečujú špecializované dopravné podniky so 100 % účasťou mesta (Košice, Prešov, Žilina a Banská Bystrica)." Odôvodnenie: Navrhujeme odstrániť slovo "prioritne" v úvode vety z dôvodu vyrovnania vzťahu podpory adresovanej pre mestské DP a pre dopravu zabezpečovanú prostredníctvom ZoDSVZ.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Klub 500	75. K strane 166 vlastného materiálu, časť 2.2.3.1.5 Ukazovatele špecifického cieľa RSO 2.8, tabuľka 2: Ukazovatele výstupu: Navrhujeme v riadku 2 a riadku 9 vypustiť slová “koľajových”. Odôvodnenie: Podpora verejnej osobnej dopravy je cielená aj na iné módy dopravy – napr. Obnova vozového parku MHD zabezpečením ekologických autobusov s pohonom na alternatívne palivá. Stanovené merateľné ukazovatele by sa preto mali vzťahovať na všetky oblasti podpory a nie len na odpočet koľajových vozidiel.	Z	N	Názvy merateľných ukazovateľov definuje Príloha I nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde. Oblasť indikátorov je detailnejšie rozpracovaná v Pracovnom dokumente Komisie k výkonnosti, monitorovaniu a hodnoteniu (https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/evaluations-guidance-documents/2021/performance-monitoring-and-evaluation-of-the-european-regional-development-fund-the-cohesion-fund-and-the-just-transition-fund-in-2021-2027).

				Súčasťou pracovného dokumentu sú aj tzv. karty merateľných ukazovateľov, ktoré poskytujú všetkým členským štátom EÚ príslušné metadáta o ukazovateľoch (https://cohesiondata.ec.europa.eu/2021-2027-Indicators/2021-2027-ERDF-CF-JTF-Common-Indicators/4t73-mihb). Z karty merateľného ukazovateľa RCO57 vyplýva, že prostredníctvom tohto merateľného ukazovateľa bude reportovaná kapacita „koľajových“ ekologických vozidiel. Pod pojmom koľajové vozidlá sa ale myslia vozidlá verejnej hromadnej dopravy s nízkymi emisiami uhlíka alebo s nulovými emisiami, a to konkrétne autobusy, trolejbusy, električky, metrá, atď. Predmetným ukazovateľom tak vieme kvantifikovať všetky oblasti/aktivity plánované na podporu z opatrení 2.8.1 a 2.8.3.
Klub 500	8. K časti 1.2 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 2, k strane 27 vlastného materiálu: V časti 1.2, podnadpis „Poznatky získané z predošlých skúseností“, sa na strane 27 vlastného materiálu uvádza, že „Pri podpore obnovy verejných budov sa uplatňoval princíp prvoradosti energetickej efektívnosti tak, aby maximálnou intenzitou boli podporené budovy s plánovaním znížením	Z	N	Pripomienkujúci subjekt ustúpil od pripomienky na rozporovom konaní 12.05.2022 po vysvetlení, že v časti „Poznatky získané z predošlých skúseností“ sa iba hodnotí stav z minulosti., pričom pri opatrení 2.1.2 je uvedená veta: "Požadovaná bude minimálne stredná úroveň obnovy

	potreby energie na vykurovanie o minimálne 50 %.“ Navrhujeme znížiť uvádzané percento na 30 % a zaviesť bonifikáciu v systéme hodnotenia pre vyššie % úspor.			budovy (úspora primárnej energie 30% až 60%), pričom intenzita podpory bude zohľadňovať úsporu primárnej energie.", čím považujeme požiadavku na bonifikáciu za vybavenú.
Klub 500	9. K časti 1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA, k strane 43 vlastného materiálu: K časti 1.8, Tabuľke 1, Špecifický cieľ alebo vyhradená priorita „RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií“ na strane 43 vlastného materiálu Klub 500 navrhuje v rámci CP umožniť podporu produktívnych technológií aj pre veľké podniky, nielen v rámci samostatného CP len pre MSP. uvedené súvisí najmä s podporu konkurencieschopnosti ekonomiky ako celku najmä v súvislosti s vypuknutím vojenského konfliktu na Ukrajine, dopadom celosvetových sankcií a ochromenia globálneho trhu, ktorý začal nástupom koronakrízy. Klub 500 odporúča uvedené otvoriť ako tému v rámci komunikácie s EK. Uvedená pripomienka platí pre celý OP.	Z	ČA	Možnosti podpory produktívnych investícií vo veľkých podnikoch sú stanovené v článku 5 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde. V súvislosti s článkom 5 ods. 2 písm. c) a d) vyššie uvedeného nariadenia uvádzame, že pod malými spoločnosťami so strednou trhovou kapitalizáciou“ sa rozumejú sú subjekty s najviac 499 zamestnancami, ktoré nie sú MSP, a teda produktívne investície v takýchto spoločnostiach môžu byť podporené prostredníctvom finančných nástrojov, ako aj v rámci podpory výskumných a inovatívnych činností, pričom táto podpora nie je podmienená spoluprácou s MSP. Spoločnosťami so strednou trhovou kapitalizáciou sú subjekty s najviac 3 000 zamestnancami, ktoré nie sú MSP alebo malými spoločnosťami so strednou trhovou kapitalizáciou, pričom platí, že produktívne

				investície v týchto spoločnostiach môžu byť podporené prostredníctvom finančných nástrojov a v prípade výskumných a inovatívnych činností je táto podpora podmienená spoluprácou s MSP. V rámci špecifického cieľa 1.1 MH SR plánuje naplno využiť možnosti pre podporu produktívnych investícií pre všetky veľkostné kategórie podnikov v súlade s vyššie uvedenou legislatívou EÚ.
KOZSR	Zásadná pripomienka k vlastnému materiálu: str. 189, Aktivita bude realizovaná prostredníctvom výzvy na DOP. Národné projekty sú implementované na národnej úrovni, presne tak ako by mal sociálny dialóg prebiehať. Aktivity by mali pokrývať celé územie Slovenskej republiky. Predchádzajúce projekty zamerané na podporu sociálneho dialógu (CSDI, CSDII, PKSD) boli realizované ako národné projekty. Toto nastavenie projektu ako dlhodobého partnerského národného projektu je nevyhnutné, nakoľko cieľom projektu má byť dobudovanie odborných kapacít sociálnych partnerov z dlhodobého hľadiska, pričom prijímateľom by mala byť implementačná jednotka MPSVaSR s odborným a vecným dohľadom, čo výrazne odľahčuje administratívno-byrokratické zaťaženie sociálnych partnerov vo vzťahu k RO. DOP z tohto pohľadu nie sú vhodné na realizáciu aktivít sociálnych partnerov v takomto rozsahu. Podpora kvality sociálneho dialógu by mala prebiehať na základe tripartity – medzi troma sociálnymi partnermi, teda zamestnávateľmi, zamestnancami a vládou. So zameraním na spoločné aktivít všetkých sociálnych partnerov. DOP	Z	A	Materiál bol upravený v súlade s pripomienkou a prekonzultovaný s partnermi na rozporovom konaní dňa 18.5.2022. Výsledkom je vzájomná zhoda na novej textácií opisu akcií v Programe Slovensko.

	podporujú individualizované aktivity sociálnych partnerov samostatne, bez prepojenia a bez podpory podstaty sociálneho dialógu. Navyše, pokiaľ bude podpora zameraná aj na vytvorenie priestoru pre profesionalizáciu sociálneho dialógu na národnej úrovni, s cieľom zefektívniť a skvalitniť proces prípravy legislatívy, so zameraním sa na obsahovú stránku posudzovania legislatívy v kontexte zvyšovania konkurencieschopnosti SR a zvyšovania miery sociálneho zmieru, je žiadúce aby to bolo realizované prostredníctvom národného projektu.			
MDa VSR	Na str. 112 v kapitole 2.1.2.1.2 v časti „Prijímatelia špecifického cieľa RSO1.5 sú najmä:“ nesúhlasíme s určením subjektov, ktoré sú vymenované ako prijímatelia špecifického cieľa. Nerozumieme a nie je nám známe, ako môžu byť prijímateľmi takéto subjekty: - tretí sektor (mimovládne organizácie napr. ako neziskové organizácie a občianske združenia); - záujmové združenia právnických a fyzických osôb; - profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory; - združenia obcí; - výchovno-vzdelávacie a zdravotnícke inštitúcie, zariadenia sociálnych služieb; - iné subjekty zriadené zákonom. Odôvodnenie: Žiadame vypustiť tieto subjekty z textu, keďže tieto subjekty nebudú zabezpečovať širokopásmové pripojenie a vzhľadom na cieľ a alokáciu by mali byť ako prijímatelia špecifického cieľa prioritne určené v súlade s hlavnými cieľovými skupinami špecifického cieľa RSO1.5.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MDa VSR	Na str. 116, v časti „Prijímatelia opatrenia 2.1.2.“ žiadame prvú zarážku „majitelia bytov a nebytových priestorov v bytových domoch na celom území SR (bez ohľadu na právnu formu)“ nahradiť slovami „Štátny fond	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné

	rozvoja bývania (ako finančný nástroj)“. Odôvodnenie: Cieľovou skupinou pri obnove bytových domov sú síce majitelia bytov a nebytových priestorov v bytových domoch na celom území SR, ale prijímateľom z pohľadu EŠIF bude Štátny fond rozvoja bývania ako finančný nástroj určený na implementáciu uvedeného opatrenia.			nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MDa VSR	Na str. 117, v časti „Plánované využitie finančných nástrojov“ žiadame z poslednej vety „Predpokladá sa využívanie finančných nástrojov v rámci opatrení 2.1.1, 2.1.2. v prípade, ak financovanie týmto spôsobom bude posúdené a odporučené energetickým auditom.“ vypustiť opatrenie 2.1.2. Odôvodnenie: Opatrenie 2.1.2. zahŕňa tak verejné budovy, ako aj bytové domy. V prípade bytových domov sa však nevyžaduje a ani nebude vyžadovať vykonanie energetického auditu.	O	ČA	Celá časť vety bola celkovo mätúca a vypustená. Finálne znenie textu je nasledovné: "V rámci špecifického cieľa RSO2.1 sa predpokladá využitie finančných nástrojov v oblasti zvyšovania energetickej efektívnosti budov, bytových domov, v podnikoch a taktiež pri podpore OZE. Pri energetickej efektívnosti podnikov sa budú finančné nástroje využívať na energetické opatrenia v MSP, ako aj vo veľkých podnikoch, keďže práve veľké podniky predstavujú najväčšiu príležitosť na úsporu emisií skleníkových plynov, pretože ide zvyčajne o najväčších emitentov. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude poskytnutá najmä, avšak nie výlučne,

				kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov na obnovu a renováciu budov a v podnikoch pričom sa počíta s využitím kapitálových, kvázi-kapitálových vstupov, ďalej poskytnutím úverov, ako aj mechanizmu garantovanej energetickej služby prípadne inej formy energetickej služby v zmysle 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti, pre obnovu bytových domov alebo OZE.
MDa VSR	Na str. 124 žiadame nahradiť anglický výraz v názve kapitoly 2.2.1.3 Specific objective RSO2.3 slovenským výrazom 2.2.1.3 Špecifický cieľ RSO2.3.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MDa VSR	Na str. 168, v časti „Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania“ je v poslednom stĺpci a riadku nesprávna suma „266 188 700“. Žiadame ju nahradiť správnou sumou „300 100 000“. Odôvodnenie: Suma 300 100 000 je pôvodná z materiálu „Program Slovensko“ zverejneného na internetovej stránke: https://www.eurofondy.gov.sk/index.html	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MDa VSR	Na str. 42 v bode 5 (EPC/GES) vo vete „Taktiež boli významné aj investície súvisiace s hĺbkovou rekonštrukciou v sektore verejných budov a bytových budov, čo motivovalo podniky k investíciám do energetickej efektívnosti.“ žiadame vypustiť „a bytových budov“. Odôvodnenie:	O	Č A	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie)

	Garantované energetické služby neboli využívané na financovanie obnovy bytových budov.			rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
MDa VSR	Na str. 42 vetu „SR rovnako v programovom období 2014 – 2020 získala skúsenosti s finančnými nástrojmi ŠFRB.“ žiadame preformulovať takto: „SR rovnako v programovom období 2014 – 2020 pokračovala s implementáciou finančného nástroja ŠFRB.“. Odôvodnenie: ŠFRB začal s implementáciou finančného nástroja (vtedy JESSICA) už v programovom období 2007 – 2013. Pokračovanie v programovom období 2014 – 2020 vychádzalo práve z dobrej praxe programového obdobia 2007 – 2013.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MDa VSR	Na str. 49 a 50 sú v Tabuľke 1 pri špecifickom cieli RSO1.5 „Zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti“ v stĺpci odôvodnenia uvádzané ako hlavné spôsoby na podporu digitálnej pripojiteľnosti: a) investície na pasívnu časť infraštruktúry v miestach zlyhania trhu, aby mali do r. 2030 všetky domácnosti prístup ku gigabitovému pripojeniu a b) podpora spolufinancovania projektov z Nástroja na prepájanie Európy (CEF). Na str. 112 v kapitole 2.1.2.1.2 „Opatrenia 1.5.1 Podpora digitálnej pripojiteľnosti“ v druhom odseku je však uvedený aj systém poukážok. Systém poukážok však nie je systémovým opatrením na zabezpečenie širokopásmového pripojenia s veľmi vysokou kapacitou, tak ako sa to uvádza v uvádzacej vete. Navyše úvodná veta je napísaná v znení: „Hlavným cieľom podpory bude zabezpečenie širokopásmového pripojenia s veľmi vysokou kapacitou, ktoré nie je schopný riešiť trh a podpora bude zameraná najmä na nasledovné aktivity:“, ktorá vôbec	Z	ČA	Materiál bol upravený v zmysle záverov z rozporového konania dňa 4.5.2022.

	logicky a systémovo nesúvisí s poukážkami. Navrhujeme doplniť odsek „Systém na podporu konektivity z hľadiska zvýšenia počtu účastníkov využívajúcich širokopásmové pripojenie bude doplnený systémom poukážok – pomoc vo forme poukážok na pripojenie.“ Odôvodnenie: Poukážky nezabezpečia širokopásmové pripojenie s veľmi vysokou kapacitou, ktoré nie je schopný riešiť trh. Poukážky môžu len zvýšiť počet pripojených zákazníkov, lebo tie možno využiť len v miestach dostupnosti širokopásmovej siete a nemajú žiaden zmysel v oblastiach, kde sú tzv. „biele miesta“, resp. kde nie je dostupnosť širokopásmového pripojenia. V prípade pomoci vo forme poukážok na pripojenie navrhujeme samostatný odsek. Súčasne však naďalej ostáva otázka, ako bude zabezpečená trvalá udržateľnosť systému poukážok, ktorá je navyše podmienená schválením štátnej pomoci.			
MDa VSR	Navrhujeme upraviť znenie textu časť 2.2.1.1.2 opatrenie 2.1.1 na str. 115 takto: „Opatrenia energetickej efektívnosti pre podniky budú podporené v prípade, ak sú odporúčané v energetickom audite, kde sa hodnotí spotreba energie a navrhujú opatrenia pre tri základné časti, a to budovy, technologické zariadenia a dopravné prostriedky (napr. zlepšenie tepelnej ochrany budov určených na podnikanie, zlepšenie energetickej hospodárnosti existujúcich budov, resp. náhrada za nové účinnejšie zariadenia115 na výrobu elektriny/tepla/chladu v podnikoch, zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie, zvyšovanie účinnosti distribúcie energie a pod).“. Odôvodnenie: Zachovanie terminologickej čistoty textu.	O	ČA	Výsledný text znie: Opatrenia energetickej efektívnosti pre podniky budú podporené v prípade, ak sú odporučené v energetickom audite, kde sa hodnotí spotreba energie a navrhujú opatrenia pre tri základné časti a to budovy, technologické zariadenia a dopravné prostriedky (napr. zlepšenie tepelnej ochrany budov určených na podnikanie, zlepšovanie účinnosti existujúcich zariadení na výrobu elektriny/tepla/chladu v podnikoch, resp. ich náhrada za nové účinnejšie zariadenia , zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie,

				zvyšovanie účinnosti distribúcie energie a pod).
MDa VSR	V časti 2.2.2.4.11, str. 156 odporúčame doplniť v časti „Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu“ aj MDV SR. Odôvodnenie: Aktivita 2.7.10 je v pôsobnosti MDV SR.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MDa VSR	V časti 2.2.2.4.11, str. 156, Opatrenie „2.7.10. Eliminácia fragmentácie krajiny rozrastania zastavaných plôch prostredníctvom revitalizácie zanedbaných a nevyužívaných území v intravilánoch sídiel“ žiadame v ods. 3 vypustiť z textu „vysporiadanie majetkových vzťahov“. Odôvodnenie: Vzhľadom na komplikácie súvisiace s usporadúvaním majetkových vzťahov a časovú náročnosť týchto procesov žiadame uvedené vypustiť a investície smerovať len do území, ktoré majú tieto vzťahy usporiadané a sú vo vlastníctve alebo v správe verejného sektora.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MDa VSR	V časti 2.2.2.4.11, str. 156, Opatrenie „2.7.10. Eliminácia fragmentácie krajiny rozrastania zastavaných plôch prostredníctvom revitalizácie zanedbaných a nevyužívaných území v intravilánoch sídiel“ žiadame vypustiť z textu vetu „Žiadúcim parametrom bude zabezpečenie doplnkovej podpory prevádzky aktivít v obnovených priestoroch a územiach.“. Odôvodnenie: Vzhľadom na pravidlá štátnej pomoci môže byť takto formulovaná požiadavka problematická, a preto ju žiadame vypustiť.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MDa VSR	V časti 2.2.3.1.3, na str. 163 požadujeme v rámci opatrenia 2.8.2 (Podpora	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s

	cyklodopravy) upraviť oprávnených prijímateľov v prvej zarážke takto: „VÚC, mestá a obce pod 20-tisíc obyvateľov (s výnimkou miest a obcí do vzdialenosti 5 km od mesta nad 20 tisíc obyvateľov).“ Odôvodnenie: Požadujeme zosúladiť oprávnených prijímateľov s deliacou líniou medzi Plánom obnovy a odolnosti a Programom Slovensko podľa platnej Metodiky posudzovania a hodnotenia projektov cyklistickej infraštruktúry financovaných v rámci Plánu obnovy a odolnosti (https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/zalezitosti-eu-a-medzinarodnych-vztahov-14/fondy-eu/plan-obnovy/udrzatelna-doprava-cyklisticka-infrastruktura/metodika-posudzovania-hodnotenia-a-priorizacie-projektov-cyklistickej-infrastruktury/metodika-posudzovania-hodnotenia-a-priorizacie-projektov-cyklistickej-infrastruktury-verzia-2-0), kde sa konštatuje toto: „Základnou deliacou čiarou medzi POO a inými programami financovania v oblasti podpory budovania cyklistickej infraštruktúry je územný princíp. Prípustné sú projekty na území miest nad 20-tisíc obyvateľov s presahom do okolitých obcí do vzdialenosti cca 5 km, resp. po najbližšiu obec.“			dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MDa VSR	V časti 2.5.1.1.6, str. 293 žiadame doplniť text v rámci šiestej zarážky takto: „obnovu a budovanie infraštruktúry v okolí národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok a ostatnej kultúrnej infraštruktúry, zázemia pre udržateľný rozvoj prírodných lokalít (napr. okolia vodných plôch a tokov určených na rekreačné účely ako camping, caravanning, splavovanie a pod.), kúpeľníctva s cieľom vytvoriť podmienky na trávenie voľného času; Odôvodnenie: Absentuje základná infraštruktúra (prívod elektriny, hygienické a sociálne zázemie), ktorá v súčasnosti neexistuje, resp. je v nevyhovujúcom a nepoužiteľnom stave pre využitie a potreby tvorby	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	komplementárneho produktu cestovného ruchu.			
MDa VSR	V časti 2.5.1.2.6, str. 300 žiadame doplniť text v rámci šiestej zarážky takto: „obnovu a budovanie infraštruktúry v okolí národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok a ostatnej kultúrnej infraštruktúry, zázemia pre udržateľný rozvoj prírodných lokalít (napr. okolia vodných plôch a tokov určených na rekreačné účely ako camping, caravanning, splavovanie a pod.), kúpeľníctva s cieľom vytvoriť podmienky na trávenie voľného času; Odôvodnenie: Absentuje základná infraštruktúra (prívod elektriny, hygienické a sociálne zázemie), ktoré v súčasnosti neexistuje, resp. je v nevyhovujúcom a nepoužiteľnom stave pre využitie a potreby tvorby komplementárneho produktu cestovného ruchu.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MDa VSR	Výšku alokácie na podporu konektivity považujeme za nedostatočnú. V Pláne obnovy nie sú alokované žiadne finančné prostriedky ani na konektivitu ani na rozvoj 5G a v rámci Komponentu 17 na str. 22, kap. 3.2.2 Investícia č. 3: Konektivita je uvedené: „Všetky investície v oblasti konektivity budú financované z EŠIF, v pláne obnovy ich uvádzame pre zachytenie celého spektra plánovaných opatrení v oblasti digitalizácie. Investície budú smerované do podpory budovania vysokokapacitných sietí v miestach zlyhania trhu (biele adresy).“. V Pláne obnovy nie sú alokované žiadne finančné prostriedky ani na konektivitu ani na rozvoj 5G. Odôvodnenie: Ako pozitívny príklad podpory budovania broadbandu zo strany štátu uvádzame Rakúsko, ktorému Európska komisia schválila na podporu rozvoja broadbandu 2 mld. eur. Slovensko požaduje len 112 mil. eur, pričom infraštruktúra v Rakúsku je vybudovaná na oveľa vyššej	O	N	Alokácia na podporu konektivity (ŠC1.5) je odvodená od celkového kompromisu na úrovni PSK vo veci finančného prerozdelenia dostupných zdrojov.

	technickej úrovni.			
MDa VSR	Žiadame upraviť text v časti Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky na str. 51 takto: „Medzi hlavné oblasti podpory bude patriť podpora energetickej efektívnosti v podnikoch, rozšírenie vysoko energeticky efektívneho a k uhlíkovej neutralite smerujúceho fondu budov, aktivizácia digitalizácie budov, zvýšenie miery a tempa nákladovo efektívnej obnovy verejných budov.“. Odôvodnenie: Zosúladenie textu.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MDa VSR	Žiadame upraviť text v časti Znižovanie energetickej náročnosti budov na str. 50 takto: „Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov a bytových domov ich nákladovo-efektívnou obnovou zameranou na znižovanie potreby tepla na vykurovanie a chladenie predstavuje najväčší potenciál úspor energie, a tým najväčší možný príspevok k plneniu cieľov energetickej efektívnosti na národnej úrovni. Projekty obnovy verejných budov a bytových domov budú integrovať využívanie prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na podporu adaptácie na zmenu klímy tam, kde je to relevantné a realizovateľné.“. Odôvodnenie: Zosúladenie textu s textom Partnerskej dohody 2021 – 2027.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MDa VSR	Žiadame upraviť znenie textu časť 2.2.1.1.3 opatrenie 2.1.2 na str. 116 takto: „Bude sa podporovať obnova verejných budov a bytových domov s uplatňovaním princípu prvoradosti energetickej efektívnosti116 s cieľom znížiť konečnú energetickú spotrebu v budovách. Tam, kde je to relevantné a realizovateľné, bude súčasťou obnovy aj inštalácia OZE a uplatnenie prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	podporu adaptácie na zmenu klímy a aplikovanie princípov iniciatívy „Nový európsky Bauhaus“. Znižovanie energetickej náročnosti budov sa bude realizovať najmä prostredníctvom: • podpory zlepšovania... atď.“ Odôvodnenie: Zosúladenie a úprava zmyslu textu.			
MDa VSR	Žiadame upraviť znenie textu odsek 2 na str. 24 takto: „Nákladovo efektívna obnova bytových domov a verejných budov, ktorá predstavuje najväčší potenciál možných úspor energie, zároveň významne prispieva k znižovaniu emisií skleníkových plynov a prináša komplex ďalších pozitívnych prínosov v oblasti zdravia obyvateľstva, hospodárstva, rastu zamestnanosti, výroby a šírenia inovácií. Projekty obnovy verejných budov a bytových domov budú riešené komplexne, teda aj s využitím prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na podporu adaptácie na zmenu klímy tam, kde je to relevantné a realizovateľné.“ Odôvodnenie: Zosúladenie textu s textom Partnerskej dohody 2021 – 2027.	Z	ČA	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
MDa VSR	Žiadame vypustiť poznámku pod čiarou č. 52 na str. 51. Odôvodnenie: Zosúladenie textu s textom Partnerskej dohody 2021 – 2027.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k doložke vybraných vplyvov: Str. 3, časť 10 ´“Poznámky“, druhý odsek – text „Návrh Stratégie financovania [...], ktorý bude predmetom rokovania vlády SR 12. apríla 2022.“ odporúčam z dôvodu precizovania textu upraviť takto „Návrh Stratégie financovania [...], ktorý bol predmetom rokovania vlády SR 12. apríla 2022.“. Odôvodnenie: Predmetné rokovanie vlády SR, na ktoré sa materiál odvoláva, už	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	prebehlo.			
MFSR	Pripomienka k doložke vybraných vplyvov: V časti 9 je potrebné zmeniť „pozitívny“ vplyv na RVS na „negatívny“, kde je následne potrebné zaškrtnúť o aký vplyv ide. Odôvodnenie: V nadväznosti na uvedené je potrebné vypracovať analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy..., v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov. V analýze je potrebné vyčísliť vplyv na rozpočet verejnej správy v roku n, n+1, n+2 a n+3 v členení podľa jednotlivých rezortov. Dovoľujem si poznamenať, že vyčíslený vplyv za prostriedky EÚ a spolufinancovania zo ŠR má byť zhodný s podkladom, ktorý MIRRI SR predložilo MF SR vo februári 2022 s požiadavkou o zabezpečenie prostriedkov v RVS 2023-2025. V zmysle bodu 4.5 predmetnej metodiky, ak predkladateľ v doložke identifikuje vplyvy, je potrebné vypracovať „príslušnú analýzu vplyvov“ a v zmysle bodu 8, ak predkladateľ identifikoval aspoň jeden z vybraných vplyvov, je potrebné materiál predložiť na predbežné pripomienkové konanie. V nadväznosti na uvedené upozorňujem, že v materiáli absentuje vyčíslenie vplyvu na štátny rozpočet (spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu) v súlade so Stratégiou financovania EFRR, ESF+, KF, FST a ENRAF na programové obdobie 2021 – 2027 schválenou vládou SR dňa 12.4.2022. Zároveň si dovoľujem uviesť, že v schválenej Partnerskej dohode SR na roky 2021 – 2027 je uvedené, že nároky na financovanie zo štátneho rozpočtu budú podrobne rozpracované pri jednotlivých programoch a k identifikácii reálnych vplyvov dôjde v rámci prípravy a samotnej implementácie programov programového obdobia 2021 – 2027, v tomto prípade v rámci Programu Slovensko. V nadväznosti na uvedené žiadam vypracovať príslušnú analýzu vplyvov vrátane vplyvov na rozpočet	Z	N	MIRRI SR vypracovalo úpravu Doložky vybraných vplyvov vrátane všetkých analýz a dňa 24.05.2022 ich zaslalo MH SR ako gestorovi Jednotnej metodiky posudzovania vplyvov návrh analýz vplyvov Programu Slovensko na roky 2021 – 2027 na neformálne posúdenie a doplnenie textu ešte predtým, ako bude materiál predložený Stálej pracovnej komisii Legislatívnej rady vlády SR na záverečné posúdenie vybraných vplyvov pred jeho predložením na rokovanie vlády SR. Doložka vybraných vplyvov vrátane Analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu boli upravené v zmysle pripomienok predložených v rámci MPK, ako aj neformálneho pripomienkovania upravených verzií týchto dokumentov predložených gestorovi Jednotnej metodiky posudzovania vplyvov, ktoré boli predložené 30.5.2022. Na základe konzultácií s MF SR, ktoré sa uskutočnili 31.5.2022 a v nadväznosti na závery rozporových konaní s MF SR konaných 9.5.2022 a 27.5.2022 bol rozpor odstránený.

	verejnej správy s jednoznačným vyčíslením vplyvu na štátny rozpočet. Uvedené je potrebné upraviť v celom materiáli.			
MFSR	Pripomienka k predkladacej správe: Str. 1, prvý odsek – text „[...] predkladá na medzirezortné pripomienkové konanie Operačný program Slovensko pod názvom [...]“ navrhujem z dôvodu precizovania textu upraviť takto „[...] predkladá na medzirezortné pripomienkové konanie Program Slovensko pod názvom [...]“. Odôvodnenie: V súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060, na ktoré sa materiál odvoláva, sa v programovom období 2021 – 2027 používa pojem „program“.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Navrhujem vyvolanie diskusie v rámci európskych inštitúcií k možnosti financovania obranných výdavkov, ak financovanie umožnia pravidlá jednotlivých fondov. Odôvodnenie: Vzhľadom na všeobecný nárast požiadavky na verejné výdavky v oblasti obranných politík je vhodné aby boli náklady pokryté z čo najväčšej časti nevyčerpanými zdrojmi programového obdobia 2014 – 21, resp. aby boli upravené plánované alokácie z nového programového obdobia, ak to umožnia pravidlá čerpania prostriedkov z jednotlivých fondov. Takto je možné znížiť nároky na národné zdroje a zachovať priority, ktorých financovanie je plánované zo zdrojov štátneho rozpočtu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Obsah, je uvedená kapitola 1.7 pod názvom "Dunajská stratégia", pričom v texte dokumentu je uvedená kapitola 1.7 ako "FINANČNÉ NÁSTROJE V PROGRAMOVOM	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	OBDOBÍ 2014 - 2020". V obsahu nie je uvedená kapitola pod číslom 1.8, ktorá je uvedená v texte dokumentu ako "1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA". Odporúčam zosúladiť názvy a počet kapitol v obsahu s textom dokumentu.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Odporúčam doplniť kapitolu „Zoznam použitých skratiek“. Odôvodnenie: Uvedené žiadam z dôvodu jednoznačnosti identifikovania použitých skratiek v texte.	O	A	Pripomienka bola zapracovaná. Nakoľko legislatíva EÚ stanovuje presnú štruktúru programu, v ktorej nie je priestor na zapracovanie predmetného textu bola pripomienka zapracovaná do sprievodnej dokumentácie k Programu Slovensko.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 102, odporúčam pasáž „Súvisiace typy akcií“ za bodom „zmierňovanie dopadov neočakávaných krízových udalostí na MSP“ odstrániť bodkočiarku a doplniť bod „celkový rozvoj konkurencieschopnosti MSP;“. Odôvodnenie: Je potrebné urobiť priestor pre všeobecnejšiu formu podpory.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 102, v texte „podpora prístupu MSP k investíciám prednostne prostredníctvom kombinácie grantu a finančných nástrojov v režime finančného nástroja, so zameraním najmä na:“ doplniť za slovo „prostredníctvom” slová „finančných nástrojov alebo”. Odôvodnenie: V prvom rade je vždy snaha o implementáciu čistého finančného nástroja. Len v prípade, že to nie je možné sa aplikuje kombinácia s grantom.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 103, rámček „Plánované využitie	O	ČA	Text bol upravený v zmysle pripomienky MF SR č. 25 a MH SR č. 689 takto: V rámci

	finančných nástrojov“ slová „poskytnuté formou financovania štartovacieho kapitálu, záručných schém na podporu malých a stredných podnikov, a to na dobudovanie, modernizáciu, optimalizáciu kapitálových resp. investičných statkov (napríklad stroje a zariadenia, budovy, technológie, zavádzanie a rozširovanie výrobných kapacít, a pod.). Ďalšiu oblasť podpory z finančných nástrojov budú tvoriť portfóliové záruky pre SME, prostredníctvom financovania úvodného kapitálu potrebného pre naštartovanie podnikania.“ nahradiť slovami „poskytnuté vo forme kapitálovej, kvázi-kapitálovej, záručnej alebo úverovej podpory malým a stredným podnikom s možnosťou kombinácie s grantovou formou v jednej operácii. Podporované budú začínajúce podniky, inkubátory a akcelerátory ako aj ďalší rozvoj existujúcich spoločností. Cieľom podpory je rozvoj podnikateľského sektora v SR. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude smerovaná na výdavky spojené s udržateľnosťou operácií podnikov, zefektívňovaním procesov podnikov, inováciou procesov, služieb a produktov, nákupom nových alebo obnovou existujúcich hmotných ako aj nehmotných aktív, rozširovaním kapacít či už osobných alebo materiálových a pod.“. Odôvodnenie: Upravené tak, aby reflektovalo plány FN v PO21-27 a zároveň umožnilo vyššiu flexibilitu v štrukturovaní finančných nástrojov v reakcii na potenciálne zmeny podmienok na trhu.			špecifického cieľa RSO1.3 sa predpokladá využitie finančných nástrojov na investičnú podporu rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov MSP a na rozvoj inovatívnych malých a stredných podnikov MSP. Finančné nástroje budú poskytnuté vo forme kapitálovej, kvázi-kapitálovej, záručnej alebo úverovej podpory malým a stredným podnikom MSP s možnosťou kombinácie s grantovou formou v jednej operácii. Podporované budú začínajúce podniky, inkubátory a akcelerátory ako aj ďalší rozvoj existujúcich spoločností. Cieľom podpory je rozvoj podnikateľského sektora v SR. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude smerovaná na výdavky spojené s udržateľnosťou operácií podnikov, zefektívňovaním procesov podnikov, inováciou procesov, služieb a produktov, nákupom nových alebo obnovou existujúcich hmotných ako aj nehmotných aktív, rozširovaním kapacít či už osobných alebo materiálových a pod.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 104, vo vete „Ďalšiu oblasť podpory z finančných nástrojov budú tvoriť portfóliové záruky pre SME,	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	prostredníctvom financovania úvodného kapitálu potrebného pre naštartovanie podnikania.“ odporúčam zameniť značku „SME“ za „MSP“. Odôvodnenie: Ide o gramaticky vhodnejšiu značku.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 115, vo vete „Opatrenia energetickej efektívnosti pre podniky budú podporené v prípade, ak sú odporučené v energetickom audite, kde sa hodnotí spotreba energie a navrhujú opatrenia pre tri základné časti a to budovy, technologické zariadenia a dopravné prostriedky (napr. zatepľovanie budov určených na podnikanie, zlepšovanie účinnosti existujúcich, resp. náhrada za nové účinnejšie zariadenia na výrobu elektriny/tepla/chladu v podnikoch, zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie, zvyšovanie účinnosti distribúcie energie a pod).“ žiadam za slová „zvyšovanie účinnosti distribúcie energie“ vložiť čiarku a slová „prípadne OZE za podmienky odporúčania v energetickom audite“; za túto vetu vložiť poznámku pod čiarou č. 116 v znení: „V prípade využitia finančných nástrojov nie je pre uplatnenie tohto opatrenia energetický audit podmienkou.“ Ostatné poznámky pod čiarou sa prečíslujú. Odôvodnenie: Doplnenie a spresnenie. Podmienka vyhotovenia energetického auditu platí v zmysle zákona len pre veľké podniky. V prípade MSP zbytočne komplikuje čerpanie administratívnou povinnosťou vyhotoviť energetický audit aj napriek tomu, že to zákon neukladá.	Z	ČA	Opatrenia energetickej efektívnosti pre podniky budú podporené v prípade, ak sú odporučené v energetickom audite, kde sa hodnotí spotreba energie a navrhujú opatrenia pre tri základné časti, a to budovy, technologické zariadenia a dopravné prostriedky (napr. zatepľovanie budov určených na podnikanie, zlepšovanie účinnosti existujúcich, resp. náhrada za nové účinnejšie zariadenia na výrobu elektriny/tepla/chladu v podnikoch, zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie, zvyšovanie účinnosti distribúcie energie, prípadne OZE za podmienky zabezpečenia účelového energetického auditu. Prostredníctvom tejto aktivity budú podporované opatrenia v podnikoch vyplývajúce z energetických auditov, s výnimkou opatrení týkajúcich sa činností ETS v zmysle Prílohy č. I Smernice č. 2003/87/ES. Plánujeme podporiť podniky vo všetkých sektoroch pri rešpektovaní deliacich línií s podporou poskytovanou

				prostredníctvom Spoločnej poľnohospodárskej politiky. V prípade využitia finančných nástrojov bude povinnosť zabezpečenia energetického auditu závisieť od požiadaviek, vyplývajúcich zo smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 116, navrhujem vo vete „Požadovaná bude minimálne stredná úroveň obnovy budovy (úspora primárnej energie 30% až 60%), pričom intenzita podpory bude zohľadňovať úsporu primárnej energie.“ za slová „Požadovaná bude minimálne stredná úroveň obnovy budovy“ vložiť slová „v zmysle legislatívy EÚ“. Odôvodnenie: Slovenská legislatíva nepozná strednú úroveň obnovy budovy. V zmysle zákona 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov poznáme iba významnú obnovu, hĺbkovú obnovu a významnú obnovu technických zariadení budov. Uvedený pojem pochádza z legislatívy EÚ, ktorá obnovu podľa úspor primárnej energie delí.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 116, odporúčam v pasáži „Prijímatelia opatrenia 2.1.1. sú najmä“ za slovami „Podniky, najmä MSP“ nahradiť bodkočiarkou čiarkou a doplniť slová „avšak nie výlučne;“.	O	ČA	V texte boli nahradené MSP slovom ""podniky"". Avšak v zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu

				flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 116, žiadam do pasáže „Prijímatelia opatrenia 2.1.2. sú najmä“ doplniť slová „fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie117, záujmové združenia právnických a fyzických osôb118“ Poznámky pod čiarou č.117 a 118 znejú: „aplikované len pre finančné nástroje a granty v kombinácii s finančnými nástrojmi v jednej operácii“. Nasledujúce poznámky pod čiarou sa prečíslujú. Odôvodnenie: V prípade opatrenia 2.1.2 budú v prípade finančných nástrojov predmetné opatrenia realizovať predovšetkým podniky (ESCO spoločnosti), tak ako to bolo aj v prípade OP Kvalita životného prostredia.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 116, žiadam vo vete „Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou zabezpečenie požadovanej výmeny vnútorného vzduchu pri dodržaní požiadaviek na kvalitu vnútorného prostredia.“ nahradiť slová „bude nevyhnutnou požiadavkou“ slovami „potrebné môže byť aj“; nahradiť slovo „požadovanej“ slovami	Z	N	Zabezpečenie výmeny vzduchu a rovnako tiež ""zelené"" opatrenia nie sú uvádzané ako príklady opatrení energetckej efektívnosti. Ich cieľom je prechod na tzv. budovy, ktoré sú ohľaduplné k ľuďom, ktorí v nich žijú a pracujú. V dôsledku opatrení

	„minimálnej hygienickej“. Odôvodnenie: Pôvodné znenie môže vyvolať dojem, že súčasťou každej obnovy musí byť aj vzduchotechnika, čo je pravdepodobne príliš obmedzujúce. Strednú úsporu je možné dosiahnuť aj samostatnými opatreniami (napr. výmena kotolne).			energetickej efektívnosti realizovaných v minulosti dochádzalo k zhoršeniu parametrov vnútorného prostredia (plesne v nemocniciach, zhoršená kvalita vzduchu v školách). Uvedené kritérium tiež zohľadňuje požiadavky na obnovu budov (Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov. strana 57).
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 117, v rámčeku „Plánované využitie finančných nástrojov“ text „V rámci špecifického cieľa RSO2.1 sa predpokladá využitie finančných nástrojov v oblasti zvyšovania energetickej efektívnosti budov, bytových domov a v podnikoch. Pri energetickej efektívnosti podnikov sa budú finančné nástroje využívať na energetické opatrenia v malých a stredných podnikoch, ako aj vo veľkých podnikoch, keďže práve veľké podniky predstavujú najväčšiu príležitosť na úsporu emisií skleníkových plynov, keďže ide zvyčajne o najväčších emitentov. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude poskytnutá kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov na obnovu a renováciu budov a v podnikoch, ako aj poskytnutím úverov pre obnovu bytových domovredpokladá sa využívanie finančných nástrojov v rámci opatrení 2.1.1, 2.1.2. v prípade, ak financovanie týmto spôsobom bude posúdené a odporučené energetickým auditom.“ nahradiť textom „V rámci špecifického cieľa RSO2.1 sa predpokladá využitie finančných nástrojov v oblasti zvyšovania energetickej efektívnosti budov, bytových domov a v podnikoch a taktiež pri podpore OZE. Pri energetickej efektívnosti podnikov sa budú finančné nástroje využívať na energetické opatrenia v malých a stredných	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	podnikoch, ako aj vo veľkých podnikoch, keďže práve veľké podniky predstavujú najväčšiu príležitosť na úsporu emisií skleníkových plynov, keďže ide zvyčajne o najväčších emitentov. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude poskytnutá najmä, avšak nie výlučne, kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov na obnovu a renováciu budov a v podnikoch, kapitálovým, kvázi-kapitálovým vstupom, ako aj poskytnutím úverov pre obnovu bytových domov alebo OZE. Predpokladá sa využívanie finančných nástrojov v rámci opatrení 2.1.1, 2.1.2. v prípade, ak financovanie týmto spôsobom bude posúdené a odporučené energetickým auditom.“. Upozorňujem, že v texte je pravopisná chyba. Odôvodnenie: Podpora OZE je na základe ex ante hodnotenia jednou z dôležitých oblastí v rámci tohto špecifického cieľa a je nutné ju zahrnúť. Je potrebné, aby zostala možnosť realizácie nástroja aj čisto návratného, bez kombinácie s grantom. Ex ante hodnotenie identifikovalo potrebu využitia aj kapitálových a kvázi kapitálových nástrojov. Energetický audit posudzuje potrebu opatrenia, nie spôsob jeho financovania.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 117, žiadam v rámčeku „Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov“ vypustiť vetu „V rámci opatrenia 2.1.2. sa predpokladá využívanie územných nástrojov pre menej rozvinutý región.“. Odôvodnenie: Táto veta je zmätočná a zavádzajúca, nakoľko protirečí predošlej, ktorá správne hovorí, že „V rámci špecifického cieľa RSO2.1, všetky opatrenia sú relevantné aj pre Bratislavský kraj“.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 118, tabuľka 3, pri	O	A	Materiál bol upravený v zmysle

	Ukazovateľoch výsledku je potrebné upraviť prvé dva riadky tabuľky (ukazovatele RCR26 a RCR26a) tak, aby bol zrejmý rozdiel medzi týmito ukazovateľmi. Odôvodnenie: Ukazovatele RCR26 a RCR26a sa javia ako identické – „Ročná primárna spotreba energie“ v menej rozvinutých regiónoch. Ak má byť jeden z nich určený pre viac rozvinuté regióny, treba opraviť chybu. Ak sú oba určené pre menej rozvinuté regióny, ale ukazovateľ RCR26 má súvisieť so strednou obnovou do 30% primárnej energie a ukazovateľ RCR26a s hĺbkovou obnovou od 30 do 60% primárnej energie, potom by to malo byť zohľadnené v ich názvoch, napr. RCR26 „Ročná primárna spotreba energie pri strednej obnove“ a RCR26a „Ročná primárna spotreba energie pri hĺbkovej obnove“.			pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 119, tabuľka 5, Dimenzia 2 – forma financovania: doplniť absentujúci rozpis prostriedkov Kohézneho fondu. Odôvodnenie: Riadok pre Kohézny fond v tabuľke chýba.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 120, rámček „Plánované využitie finančných nástrojov“ za slová „Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude realizovaná“ doplniť slová „najmä, avšak nie výlučne“. Odôvodnenie: Je potrebné, aby zostala možnosť realizácie nástroja aj čisto návratného, bez kombinácie s grantom.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 122, rámček „Plánované využitie finančných nástrojov“ žiadam slovo „MSP“ nahradiť slovom „podnikov“. Odôvodnenie: RSO2.2 umožňuje pri splnení kritérií financovanie všetkým typom podnikov (nielen MSP), preto odporúčam aj v rámci záručných	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	schém nechať si otvorený priestor aj pre podporu podnikov, ktoré nespĺňajú kritérium MSP.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 125, v rámčeku „Plánované využitie finančných nástrojov“ nahradiť vetu „V rámci špecifického cieľa RSO2.3 sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov“ vetou „V rámci špecifického cieľa RSO2.3 sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex ante hodnotenia pre využitie finančných nástrojov.“. Odôvodnenie: Na základe dohody so Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou je potrebné ponechať otvorený priestor pre finančné nástroje aj v tomto špecifickom cieli, nakoľko sa prostredníctvom finančných nástrojov má realizovať opatrenie Podpora inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania energie.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 149, rámček „Plánované využitie finančných nástrojov“ slová „záručných programov a poskytnutá vo forme fondov počiatočného kapitálu konštruovaných na podporu obnoviteľných zdrojov energie a MSP, ktoré podnikajú v tejto oblasti.“ nahradiť slovami „kapitálovej, kvázikapitálovej podpory, alternatívne aj vo forme záručných alebo úverových schém.“. Odôvodnenie: Spresnenie a doplnenie. RSO2.6 okrem iného umožňuje pri splnení kritérií financovanie všetkým typom podnikov (nielen MSP), preto odporúčam typy podnikov nešpecifikovať.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 172, rámček „Plánované využitie finančných nástrojov“ text „V rámci špecifického cieľa RSO3.1 sa	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	predpokladá využitie finančných nástrojov v oblasti výstavby a rekonštrukcie diaľnic a rýchlostných ciest. V prípade vhodnej finančnej štruktúry sa finančné nástroje môžu využiť pri realizácii projektov verejno-súkromného partnerstva. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude formou záručných schém na realizáciu PPP projektov pre diaľnice a rýchlostné cesty.“ nahradiť textom „V rámci špecifického cieľa RSO3.1 sa predpokladá využitie finančných nástrojov v oblasti výstavby a rekonštrukcie diaľnic a rýchlostných ciest, výstavby a modernizácie železničnej infraštruktúry, výstavby a modernizácie terminálov intermodálnej prepravy a obnove staničných budov a taktiež infraštruktúry vodnej dopravy. V prípade vhodnej finančnej štruktúry sa finančné nástroje môžu využiť pri realizácii projektov verejno-súkromného partnerstva. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude poskytovaná formou kapitálovej, kvázi-kapitálovej, záručnej alebo úverovej podpory oprávnených projektov. záručných schém na realizáciu PPP projektov pre diaľnice a rýchlostné cesty.“. Odôvodnenie: Typy projektov ktoré budú financované finančnými nástrojmi, závisia od pipeline (zásobníka), ktorý sa tvorí výlučne v rezorte dopravy a ktorý nie je v súčasnej chvíli dopredu uzavretý. Upravená textácia umožňuje vyššiu flexibilitu bez potreby dodatočnej zmeny OP. Rozšírenie možností použitia rôznych typov fin. nástrojov umožňuje vyššiu flexibilitu pri štrukturovaní projektov.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 179, „Plánované využitie finančných nástrojov“ text „V rámci špecifického cieľa RSO3.2 sa predpokladá využitie finančných nástrojov v oblasti výstavby a rekonštrukcie ciest I. triedy, križovatiek a mostov. V prípade vhodnej	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	finančnej štruktúry sa finančné nástroje môžu využiť pri realizácii projektov verejno-súkromného partnerstva. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude formou záručných schém na realizáciu PPP projektov pre diaľnice a rýchlostné cesty a cesty I. triedy, križovatky, mosty, atď.“ nahradiť textom „V rámci špecifického cieľa RSO3.2 sa predpokladá využitie finančných nástrojov v oblasti výstavby a rekonštrukcie ciest I. triedy, križovatiek a mostov, výstavby a modernizácie železničnej infraštruktúry, výstavby a modernizácie terminálov intermodálnej prepravy a obnove staničných budov a taktiež infraštruktúre vodnej dopravy. V prípade vhodnej finančnej štruktúry sa finančné nástroje môžu využiť pri realizácii projektov verejno-súkromného partnerstva. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude poskytovaná formou kapitálovej, kvázi-kapitálovej, záručnej alebo úverovej podpory oprávnených projektov. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude formou záručných schém na realizáciu PPP projektov pre diaľnice a rýchlostné cesty a cesty I. triedy, križovatky, mosty, atď.“. Odôvodnenie: Typy projektov ktoré budú financované finančnými nástrojmi, závisia od pipeline (zásobníka), ktorý sa tvorí výlučne v rezorte dopravy a ktorý nie je v súčasnej chvíli dopredu uzavretý. Upravená textácia umožňuje vyššiu flexibilitu bez potreby dodatočnej zmeny OP. Rozšírenie možností použitia rôznych typov fin. nástrojov umožňuje vyššiu flexibilitu pri štrukturovaní projektov.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 198, v Tabuľke 2 Ukazovatele výstupu a Tabuľke 3 Ukazovatele výsledku, žiadam doplniť/upraviť tabuľky tak, ako je v prílohe emailu MF SR zo dňa 27.4.2022. Odôvodnenie: Ukazovatele výstupu a výsledku, respektíve ich hodnoty, sú	Z	A	V špecifickom cieli SO (D), ktorý bude financovaný výhradne z prostriedkov ESF+ a bude zameraný na podporu adaptability, aktívneho a zdravého starnutia, nie sú plánované aktivity financované

	determinované výškou alokácie navrhovanej v pripomienke č. 34 nižšie. Hodnota ukazovateľa výstupu je vypočítaná na základe skúseností z výberu finančných sprostredkovateľov v programovom období 2014-2020. Ukazovateľ výsledku je navrhnutý v súlade so zodpovedajúcim ukazovateľom v programovom období 2014-2020, a jeho hodnota je stanovená so zreteľom k expertným poznatkom o demografii podnikov, ako aj s ohľadom na pretrvávajúce nepriaznivé ekonomické podmienky.			prostredníctvom návratnej formy pomoci. Pripomienka podľa všetkého smeruje k špecifickému cieľu RSO 4.1, ktorý bude financovaný z fondu EFRR a v rámci tohto cieľa je plánovaná aj investičná podpora subjektov sociálnej ekonomiky vo forme kombinácie návratnej a nenávratnej pomoci. Pri stanovení hodnôt ukazovateľov a rozdelenia medzi kategórie regiónov bude MPSVR SR vychádzať z komunikácie a podkladov zaslaných Ministerstvom financií SR dňa 22.4.2022.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 200, žiadam nahradiť text „Neplánuje sa využitie finančných nástrojov.“ textom „V rámci špecifického cieľa RSO4.1 sa finančné nástroje zamerajú predovšetkým na podporu aktivít sociálnej ekonomiky v zmysle zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch v celom rozsahu spoločensky prospešných služieb podľa § 2 ods. 4 tohto zákona.“. Odôvodnenie: Ako je uvedené priamo v opise intervencií z fondov k špecifickému cieľu RSO4.1 na str. 198, jednou z týchto intervencií má byť investičná pomoc sociálnym podnikom kombináciou návratnej (finančné nástroje) a nenávratnej pomoci v jednej operácii (respektíve po zohľadnení pripomienok č. 8 a 31 vyššie investičná i kompenzačná pomoc). Je preto potrebné zosúladiť text rámčeka „Plánované využitie finančných nástrojov“ s týmto zameraním RSO4.1 v rámci Programu Slovensko, opraviť nesprávne tvrdenie o nevyužití finančných nástrojov a naopak ich	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	využitie konkretizovať.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 202, Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania, žiadam doplniť alokácie na finančné nástroje (vrátane grantov poskytovaných v jednej operácii s finančným nástrojom) v celkovej výške 40 mil. EUR, a následne doplniť/upraviť tak, ako je v prílohe emailu MF SR zo dňa 27.4.2022. Odôvodnenie: V súlade so znením ex ante hodnotenia pre využitie finančných nástrojov, je nutné vytvoriť alokáciu z EFRR v celkovej výške 40 mil. EUR na podporu sociálnych podnikov prostredníctvom finančných nástrojov. Rozdelenie tejto celkovej alokácie medzi návratnú a nenávratnú časť bolo vypočítané podľa koeficientu výšky grantu, navrhnutého v ex ante hodnotení. Rozdelenie medzi menej a viac rozvinuté regióny je vypočítané zváženej alokácie na jednotlivé nástroje v závislosti od počtu obyvateľov BSK v pomere k celkovému počtu obyvateľov Slovenska (nie teda v závislosti od pomeru ekonomickej výkonnosti).	Z	A	V špecifickom cieli SO (D), ktorý bude financovaný výhradne z prostriedkov ESF+ a bude zameraný na podporu adaptability, aktívneho a zdravého starnutia, nie sú plánované aktivity financované prostredníctvom návratnej formy pomoci. Pripomienka podľa všetkého smeruje k špecifickému cieľu RSO 4.1, ktorý bude financovaný z fondu EFRR a v rámci tohto cieľa je plánovaná aj investičná podpora subjektov sociálnej ekonomiky vo forme kombinácie návratnej a nenávratnej pomoci. Pri stanovení hodnôt ukazovateľov a rozdelenia medzi kategórie regiónov bude MPSVR SR vychádzať z komunikácie a podkladov zaslaných Ministerstvom financií SR dňa 22.4.2022.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 205, 210, 214, 217, 222, 225, 229, 233, 237, 264, 272, 279, 282, 285 odporúčam nahradiť text „ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.“ textom „ex ante hodnotenia pre využitie finančných nástrojov.“. Odôvodnenie: V terminológii právnych noriem EÚ sa predmetná analýza nazýva „ex ante hodnotením pre využitie finančných nástrojov“, pričom budúci čas je nesprávny, nakoľko toto hodnotenie už bolo Európskou investičnou bankou pre Ministerstvo financií SR	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	vypracované a odovzdané.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 209, v časti „podpora desegregácie výchovy a vzdelávania“ navrhujem za textom: „Dôležitou súčasťou je aj zvyšovanie povedomia o desegregácií a školenia riaditeľov a zriaďovateľov škôl a školských zariadení“ zvážiť doplnenie textu „vrátane vytvorenia inkluzívnych tímov a ich zaškolenia a odbornej prípravy“. Napr. pojem inkluzívne tímy sa aplikuje v PO 2014-20 v rámci OP ĽZ, PO 1.	O	N	Podpora inkluzívnych tímov vrátane ich vytvorenia a pôsobenia je súčasťou aktivít v predmetnom ŠC. V súlade s novelizovanou školskou legislatívou sa používa v PSK pojem "podporný tím".
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 24, kapitola „1.2 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2“, deviaty odsek – odporúčam doplniť informáciu o prijatí zákona č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Odôvodnenie: V predmetnom odseku sú uvedené informácie o tom, že prechod na obehové hospodárstvo si vyžaduje podporu systematických zmien v odpadovom hospodárstve a v rámci špecifického cieľa Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje budú realizované aj aktivity - zavádzanie a správa lokálnych zálohových systémov. V danej súvislosti máme za to, že v predmetnej časti by mala byť doplnená informácia o prijatí predmetného zákona, nakoľko tento predstavuje jednu zo zmien vytvárajúcich predpoklad na podporu uvedených aktivít.	O	ČA	Informácia o prijatí zákona č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, bude uvedená v sprievodnej dokumentácii - Legislatíva PO2. Preto sa z dôvodu duplikácie táto informácia nebude uvádzať aj v časti Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 259, žiadam nahradiť text „V rámci špecifického cieľa RSO4.3 sa uvažuje aj s využitím finančných	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.“ textom „V rámci špecifického cieľa RSO4.3 sa finančné nástroje použijú najmä na podporu dostupného/sociálneho nájomného bývania pre príslušníkov hlavných cieľových skupín špecifického cieľa RSO4.3 a/alebo pre znevýhodnené a zraniteľné osoby podľa zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike.“. Odôvodnenie: Doplnenie podľa ex ante hodnotenia.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 260, v Tabuľke 2 Ukazovatele výstupu a Tabuľka 3 Ukazovatele výsledku, žiadam doplniť/upraviť tabuľky tak, ako je v prílohe emailu MF SR zo dňa 27.4.2022. Odôvodnenie: Hodnoty ukazovateľov výstupu a výsledku sú determinované výškou alokácie navrhovanej na finančné nástroje v Tabuľke č. 2 – Dimenzia financovania k predmetnému špecifickému cieľu (str. 261) a skúsenosťami s podporou dostupného/sociálneho bývania v programovom období 2014-2020.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky. Rozpor odstránený na rozporovom konaní s MF SR dňa 9.5.2022.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 27, za vetu „Projekty v oblasti energetickej efektívnosti a využívania OZE budú podporené len vtedy, ak budú odporučené v energetickom audite, kde okrem energetického a environmentálneho hodnotenia bude v rámci ekonomického hodnotenia uvedené, či je na realizáciu opatrenia postačujúci finančný nástroj, alebo je nevyhnutný grant.“ odporúčam doplniť vetu „V prípade finančných nástrojov sa očakáva najmä využitie garantovaných energetických služieb.“. Odôvodnenie: Tento nástroj bol identifikovaný v rámci ex ante hodnotenia pre využitie finančných nástrojov.	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.

MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 303, kapitola „2.6.1.1.1 Intervencie z fondov“ – v celom materiáli sa uvádza pojem „výrazne nenarušiť“ s výnimkou kapitoly „2.6.1.1.1 Intervencie z fondov“, v ktorej sa uvádza „nespôsobovať významnú škodu“ a „nespôsobovať výraznú škodu“. Odporúčam jednotne používať jeden výraz v celom dokumente. Odôvodnenie: Precizovanie textu v súvislosti s jednotným prekladom zásady z angl. „Do No Significant Harm Principle“.	O	A	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 303, kapitola „2.6.1.1.1 Intervencie z fondov“ – v celom materiáli sa uvádza pojem „výrazne nenarušiť“ s výnimkou kapitoly „2.6.1.1.1 Intervencie z fondov“, v ktorej sa uvádza „nespôsobovať významnú škodu“ a „nespôsobovať výraznú škodu“. Odporúčam jednotne používať jeden výraz v celom dokumente. Odôvodnenie: Precizovanie textu v súvislosti s jednotným prekladom zásady z angl. „Do No Significant Harm Principle“.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 312, rámček Plánované využitie finančných nástrojov: za slová „ako aj pri podpore MSP“ žiadam vložiť slová „a/alebo sociálnych podnikov“. Odôvodnenie: Ako je uvedené v súvisiacich typoch akcií na str. 304-306, podpora vytvárania nových udržateľných pracovných miest by sa mala implementovať okrem iného aj prostredníctvom podpory vzniku nových a rozvoja existujúcich aktivít v sociálnom podnikaní. Nakoľko obecné sociálne podniky, respektíve sociálne podniky VÚC sa v rámci pravidiel štátnej pomoci bez ohľadu na ich skutočnú veľkosť považujú z formálneho hľadiska za „veľké podniky“, je potrebné vytvoriť priestor pre podporu takýchto podnikov prostredníctvom explicitného pomenovania, že podpora z finančných nástrojov môže byť smerovaná nie iba do MSP, ale aj do sociálnych podnikov bez ohľadu na ich formálne veľkostné zaradenie.	Z	ČA	Čiastočne zapracované v zmysle pripomienky. V rámčeku k plánovanému využitiu finančných nástrojov bolo za slovo "MSP" vložené "a sociálnych podnikov".

MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 316, časť 2.7 Priority technickej pomoci. Žiadam predmetný text z návrhu Programu Slovensko odstrániť: „vznikne tak priestor na zavedenie transparentného systému finančného ohodnotenia naprieč celým spektrom AK naviazaného na výkonnosť AK a jednotlivých subjektov zapojených do implementácie fondov politiky súdržnosti 2021 – 2027.“. Odôvodnenie: Odmeňovanie zamestnancov je plne v kompetencií štatutárnych orgánov jednotlivých subjektov. Pred tým, ako takáto snaha bude komunikovaná voči Európskej komisií, je potrebné jej prediskutovanie na národnej úrovni aj s ohľadom na možný vplyv na zákon o štátnej službe. Uvedený text zároveň indikuje, že SR doteraz nemala nastavený transparentný systém finančného ohodnotenia, čo nie je pravda ani z pohľadu prístupnosti k údajom finančného ohodnotenia (je možné dostať sa k informáciám aj zo strany verejnosti podľa z. č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zároveň nastavenie súčasného systému finančného ohodnotenia umožňuje zainteresovaným odborníkom / audítorom systém analyzovať, posudzovať alebo prehodnocovať. Fakt, že súčasný systém finančného ohodnotenia nie je vyvážený a horizontálne spravodlivý (vyvolávajúci napr. rezortnú fluktuáciu, resp. odliv kapacít do súkromného sektora) predstavuje iný neriešený štrukturálny problém. Naviazanosť na administratívne kapacity vnímame ako komplexný a náročný proces vzhľadom na to, že v súčasnosti nie sú kvalitné informácie k dispozícii a uvedené vnímame ako predčasne poskytovanú garanciu voči Európskej komisii.“ Na základe uvedeného žiadam vypustenie predmetného textu a prediskutovanie tejto témy na národnej úrovni.	Z	N	"Text bol upravený takto: Vypustený bol text„vznikne tak priestor na zavedenie transparentného systému finančného ohodnotenia naprieč celým spektrom AK naviazaného na výkonnosť AK a jednotlivých subjektov zapojených do implementácie fondov politiky súdržnosti 2021 – 2027.“ a nahradený textom: „Zásadnou podmienkou je zabezpečenie kvalitných, odborne zdatných AK a ich stability. Jedným z hlavných nástrojov zníženia fluktuácie AK je nastavenie systematického riadenia ľudských zdrojov so zadefinovaním jednotných princípov plánovania AK, zavedenie objektívneho a motivačného systému odmeňovania. Program Slovensko prináša v tejto oblasti veľký priestor na zlepšenie, nakoľko oprávnené AK budú financované z jednej technickej pomoci. Financovanie je tiež nevyhnutné nastaviť na takú úroveň, aby orgány fondov EÚ boli na trhu práce konkurencieschopné v porovnaní so súkromným sektorom.“ Rozpor odstránený na rozporovom konaní s MF SR dňa 27.5.2022."

MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 316, časť 2.7 Priority technickej pomoci. Žiadam upraviť vetu z tretieho odseku vrátane odôvodnenia z "Vďaka zoštíhleniu implementačných a riadiacich štruktúr, a zjednodušeniu implementácie sa predpokladá zníženie AK na horizontálnej a implementačnej úrovni o 20 %" na „Vďaka zoštíhleniu implementačných a riadiacich štruktúr, a zjednodušeniu implementácie sa predpokladá adekvátne zníženie AK na horizontálnej a implementačnej úrovni.". Odôvodnenie: Zatiaľ neevidujem odborno-analytický dokument k téme efektívnej revízie súčasných administratívnych kapacít, vnímame začaté parciálne debaty, pričom na národnej úrovni ešte neprebehla diskusia o tom, o koľko a na akých pozíciách má dôjsť objektívne k redukovaniu administratívnych kapacít. Informácia na úrovni 20 % redukcie administratívnych kapacít poskytnutá v dokumente EK sa javí ako nepodložená, veľmi všeobecne odhadnutá a môže zásadne skresľujúca, nakoľko nie sú známe detaily procesov, štruktúra analýzy a dáta k predpokladu 20 % redukcie. Vzhľadom na uvedené neodporúčam konkretizovať konkrétne percento voči Európskej komisii v Programe Slovensko, ide o vnútroštátnu úroveň rozhodnutia a na rôznych subjektoch môže byť redukcia objektívne rôzna.	Z	A	"Text o 20 % znížení bol odstránený. Interné analýzy sú v súčasnosti k dispozícii, vypracované na základe disponibilného rozpočtu pre TA; od roku 2023 sa bude osobitne sledovať výkonnosť jednotlivých orgánov zapojených do implementácie P SK (MIRRI nechce vytvárať priestor pre objednávanie ďalších externých služieb na výkon analýz; uvedené bude nastavené po sfinalizovaní procesov v RIF pre PO 2021 – 2027 – dovtedy nie je možné pristúpiť k ukazovateľom, ktoré sa budú v rámci analýzy sledovať (v opačnom prípade ide len o expertný odhad, ktorým sme sa zaoberali na jeseň 2021, ale bez základných ukazovateľov uvedené nedáva zmysel). Rozpor odstránený na rozporovom konaní s MF SR dňa 27.5.2022."
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 318, 319, 321, 323 a 325, kapitola „2.7. Priority technickej pomoci", tabuľka 2 „Ukazovatele výstupu" – v tabuľke 2, ktorá je celkovo štyrikrát uvedená v častiach 2.7.1 až 2.7.4 odporúčam skontrolovať správnosť znenia ukazovateľa výstupu s identifikačným kódom „SOI18 - Počet informačných systémov.". Odôvodnenie: Vysoké hodnoty čiastkových cieľov pri predmetnom	Z	A	"Názov merateľného ukazovteľa SOI18 bol zmenený na ""Počet užívateľov informačných systémov"", t. j. cieľové hodnoty sú adekvátne. Bude upravené v závislosti od finálnej verzie Jednotného metodického dokumentu Programu Slovensko. Rozpor odstránený na

	ukazovateli výstupu skôr indikujú, že by malo ísť o počet užívateľov informačných systémov a nie o počet informačných systémov.			rozporovom konaní s MF SR dňa 9.5.2022."
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 33, v kapitole „1.4 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 4“, časť „Integrovaný prístup k riešeniu negatívnych demografických trendov“ k informácii o využívaní prístupu týkajúceho sa zavádzania vekového manažmentu u zamestnávateľov odporúčam doplniť odkaz na definíciu vekového manažmentu, resp. na dokument „Definícia vekového manažmentu a vytvorenie zásad vekového manažmentu pre zamestnávateľov“. Odôvodnenie: Predmetný pojem je málo zaužívaný, keďže mu doteraz bola venovaná malá pozornosť, avšak ide o veľmi dôležitý prístup, preto považujeme za vhodné bližšie ozrejmiť tento pojem/prístup.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky. Odkaz na relevantný dokument bude uvedený v sprievodnej dokumentácii pri odkazoch k strategickej časti Programu Slovensko.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 33, v kapitole „1.4 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 4“, časť „Výzvy v oblasti administratívnej kapacity a spravovania a opatrenia na zjednodušenie“. V druhom odseku – navrhujem upraviť formuláciu prvej vety druhého odseku tak, aby bolo z textácie zrejmé, čoho sa proces určovania týka, keďže prvá veta druhého odseku znie "Zjednodušenie bude znamenať zrušenie požiadavky na proces určovania a možnosť zachovať existujúci dobre fungujúci systém riadenia a kontroly.". Odôvodnenie: Z uvedeného vyplýva, že pre zjednodušenie bude zrušená požiadavka na proces určovania, ale z uvedenej textácie nie je jasné, určovania čoho sa proces týka. Z uvedeného dôvodu odporúčam text formulačne upraviť.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 332, tabuľka 10 – nesprávny celkový súčet rozpočtových prostriedkov za rok 2024. Žiadam o vykonanie kontroly a opravy údajov. Odôvodnenie: Uvedené žiadam z dôvodu správnosti údajov overiť.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky. Rozpor odstránený na rozporovom konaní s MF SR dňa 9.5.2022.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 333, tabuľka 11, upozorňujem na nesúlad údajov alokácií so schválenou Partnerskou dohodou SR na roky 2021 – 2027 (Tabuľka 7.1). Odôvodnenie: Žiadam zosúladiť údaje a skontrolovať správnosť údajov v zmysle súvisiacich strategických dokumentov.	Z	N	Finančná tabuľka 7.1 v Partnerskej dohode bola pri predložení Partnerskej dohody EK prostredníctvom SFC upravená v nadväznosti na úpravu prepočtu 5 % transferu medzi kategóriami regiónov. Tabuľka 11 Programu Slovensko je v súlade s verziou Partnerskej dohody predloženej EK. Rozpor odstránený na rozporovom konaní s MF SR dňa 9.5.2022.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 333, tabuľka 11, v súlade so Stratégiou financovania EFRR, ESF+, KF, FST a ENRAF na programové obdobie 2021 – 2027 schválenou vládou SR dňa 12.4.2022 a v nadväznosti na komunikáciu pri jej príprave, žiadam o vyčlenenie alokácie technickej pomoci aj za viac rozvinuté regióny EFRR, ESF+ a zohľadnenie uvedeného v celom materiáli, predovšetkým v kapitole 2.7 Priority Technickej pomoci a kapitole 3 Finančný plán. Odôvodnenie: Žiadam zosúladiť údaje a skontrolovať správnosť údajov v zmysle súvisiacich strategických dokumentov, zároveň zabezpečenie dodatočných prostriedkov štátneho rozpočtu na financovanie aktivít technickej pomoci programu.	Z	N	Vzhľadom na horizontálny a celoplošný charakter aktivít technickej pomoci, ktoré majú dopad na celé územie SR bolo zámerom MIRRI SR nastaviť spôsob financovania rovnako ako v programovom období 2014 - 2020, t. j. uplatniť pro-rata na pokrytie VRR. Na základe prepočtu MIRRI SR by uplatnením pro-rata (koeficient pre EFRR predstavuje 6,75 % a pre ESF+ 2,12 % - percentuálny podiel alokcáie VRR za EFRR a ESF+ na celkovej alokácii EFRR a ESF+) došlo k zvýšeniu alokácie TP o 25 964 774 EUR, čo by predstavovali

				dodatočné nároky na štátny rozpočet. Na rozporovom konaní s MF SR dňa 27.5.2022 sa dohodlo, že MF SR a MIRRI SR pristúpia k prepočítaniu vplyvov na rozpočet pri uplatnení princípu pro rata aj v závislosti od výšky alokácie TP, ktorá bude spätne navýšená min. o časť za fond EFRR (30,1 mil. EUR). Celkový vplyv na štátny rozpočet by uplatnením pro rata mal ostať neutrálny v porovnaní so situáciou kedy by alokácia TP bola vyčlenená aj na VRR. V tejto súvislosti bude potrebné pravdepodobne prisúpiť k zmene pomerov financovania pre TP stanovených Stratégiou financovania.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 333, tabuľka 11, v súlade so Stratégiou financovania EFRR, ESF+, KF, FST a ENRAF na programové obdobie 2021 – 2027 schválenou vládou SR dňa 12.4.2022 žiadam o úpravu mier spolufinancovania zo zdrojov EÚ v rámci technickej pomoci za menej rozvinuté regióny EFRR, ESF+, FST a KF, kde intenzita EÚ zdroja má byť vo výške 70 %. Odôvodnenie: Žiadam zosúladiť údaje a skontrolovať správnosť údajov v zmysle súvisiacich strategických dokumentov.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky. Rozpor odstránený na rozporovom konaní s MF SR dňa 9.5.2022.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 333, tabuľka 11, v súlade so Stratégiou financovania EFRR, ESF+, KF, FST a ENRAF na programové	Z	ČA	Finančná tabuľka 11 bola upravená, resp. bude predmetom úprav v nadväznosti na podklady jednotlivých SO / gestorov do

	obdobie 2021 – 2027 schválenou vládou SR dňa 12.4.2022 žiadam o úpravu národného príspevku vrátane súkromných zdrojov a doplnenie uvedeného do materiálu vo všetkých relevantných prioritách. V zmysle kapitoly 2 predmetného materiálu výška príspevku z EÚ sa vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom. Zároveň žiadam o vyčíslenie vplyvu na štátny rozpočet (spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu) z časti národného verejného príspevku na úrovni jednotlivých priorít a RO/SO s výkonom platobnej funkcie (vo forme excel tabuľky) a jej zaslanie Ministerstvu financií SR ako súčasť vyhodnotenia pripomienok. Odôvodnenie: Žiadam zosúladiť údaje a skontrolovať správnosť údajov a zabezpečiť vyčíslenie vplyvu na štátny rozpočet v zmysle súvisiacich strategických dokumentov.			Jednotného metodického dokumentu. V rámci tohto dokumentu si jednotlivé SO /gestori zadávajú aj opravnených prijímateľov, na základe ktorých bude možné určiť výšku finančnej spoluúčasti prijímateľov zo súkromného sektora (v rámci schém štátnej pomoci / pomoci de minimis). Úprava národného príspevku vrátane príspevku súkromných zdrojov bude vykonaná v súlade s úlohou B.3 návrhu uznesenia vlády SR v znení: ""B.3 pripraviť revidovaný finančný plán Programu Slovensko a podrobné finančné plány na úrovni relevantných ústredných orgánov štátnej správy v členení na prostriedky EÚ, spolufinancovania zo štátneho rozpočtu a vlastných zdrojov prijímateľov (ostatné národné verejné zdroje a súkromné zdroje) a predložiť ho podpredsedovi vlády SR a ministrovi financií na odsúhlasenie do 31.12.2022"", ktorej znenie bolo dohodnuté na stretnutí MIRRI SR a MF SR dňa 21.6.2022. Rozpor odstránený na rozporovom konaní s MF SR dňa 21.6.2022.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 333, tabuľka 11, zásadne nesúhlasím s výrazným znížením alokácie technickej pomoci, ktorá bola	Z	ČA	MIRRI SR bude zníženie alokácie TA o 50 mil. eur za EÚ zdroj konzultovať s rezortami v rámci prerozdelenia vecných výdavkov v

	predmetom viacerých rokovaní a komunikácií, aj v rámci prípravy Stratégie financovania EFRR, ESF+, KF, FST a ENRAF na programové obdobie 2021 – 2027, kde Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR na základe svojich analýz prezentovalo nedostatočný objem alokácie technickej pomoci aj pri využití maximálnych limitov v zmysle čl. 36 všeobecného nariadenia. MF SR zásadne nesúhlasí so znižovaním limitov technickej asistencie na úkor dodatočne vyvolaných požiadaviek na štátny rozpočet. Nie je zrejmé, čo je dôvodom zmeny prístupu a nie je známy ani spôsob riešenia tohto výpadku zdrojov v rámci financovania administratívnych kapacít a ostatných nevyhnutných aktivít technickej pomoci v Programe Slovensko. MF SR na základe svojich prepočtov identifikovalo, že MIRRI SR znížilo alokáciu na technickú pomoc vo výške cca 130 mil. EUR za zdroj EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie, čo je v rozpore so závermi a dohodami uzatvorenými medzi ministrom financií a ministerkou investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie z 23.11.2021 (pre mieru spolufinancovania zdrojov EÚ na technickú pomoc sa dohodlo zníženie z 85 % na 70 % práve z dôvodov navýšenia obálky na technickú pomoc o chýbajúcich 112 mil. EUR na dofinancovanie technickej pomoci, keďže z EÚ zdroja sa oproti programovému obdobiu 2014 – 2020 znížil príspevok z 550 mil. EUR na 427 mil. EUR. Zároveň sa MIRRI SR zaviazalo pripraviť materiál do vlády do konca roka 2021, v zmysle ktorého prehodnotí štruktúru financovania administratívnych kapacít z technickej pomoci, nastaví plán ročných stropov pre subjekty administratívnych kapacít EŠIF s cieľom vyváženého pokrytia administratívnych nákladov počas programového obdobia 2021 – 2027 a navýši podiel na platy administratívnych kapacít zo 65 % na 80 % zo zdrojov obálky technickej pomoci, čím sa zníži podiel iných aktivít, napr. publicita, analýzy a pod.). Odôvodnenie:			alokácii s cieľom zabezpečiť maximálnu obálku z technickej pomoci, a to aj z dôvodu potreby zdrojového zabezpečenia pre AK v prechodnom období rokov 2022 a 2023 za aktivity programového obdobia 2014 - 2020. Na rozporovom konaní 27.5.2022 sa predbežne dohodlo, že alokácia TP sa zvýši o časť TP za EFRR vo výške 30,1 mil. EUR. Ďalšie zvýšenie za časť TP za KF a ESF+ bude možné prehodnotiť v priebehu implementácie programového obdobia. Rozpor odstránený na rozporovom konaní s MF SR dňa 27.5.2022.

	Neodôvodnené zníženie obálky na technickú pomoc o cca 130 mil. EUR z Programu Slovensko napriek dohodnutým východiskám pre Stratégiu financovania EFRR, ESF+, KF, FST a ENRAF na programové obdobie 2021 – 2027, ktoré vyvolá budúce dodatočné nároky na zabezpečenie zdrojov v štátnom rozpočte na financovanie administratívnych kapacít z prostriedkov štátneho rozpočtu. V kontexte zásadnej pripomienky č. 45 nie je známe, čo je opodstatnením a tvorí podklad pre výpadok obálky na technickú pomoc vo výške 130 mil. EUR.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 41, do vety „Skúsenosti zároveň preukázali, že model implementácie v jednej operácii je bez pochýb rýchlejší, flexibilnejší a kvalitnejší, ako model implementácie v dvoch operáciách.“ odporúčam za slová „preukázali, že model implementácie“ vložiť slová „kombinácie návratnej a nenávratnej pomoci“. Odôvodnenie: Pasáž sa týka kombinácie návratnej a nenávratnej pomoci, čo bez doplnenia nie je zrejmé.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 41, kapitola 1.7 Finančné nástroje v programovom období 2014 - 2020. Žiadam vytvoriť novú kapitolu, ktorá bude vysvetľovať spôsob implementácie finančných nástrojov v programovom období 2021-2027. V prípade, že to nie je možné, navrhujem rozšíriť záber aktuálnej kapitoly 1.7 z obdobia 2014-2020 na obe obdobia. V rámci textu žiadam doplniť nasledovné: “Financovanie investičných priorít SR prostredníctvom finančných nástrojov predstavuje udržateľnejší spôsob pomoci s menším negatívnym zásahom do trhu. Umožňuje poskytovať prostriedky opakovane za výhodnejších podmienok, ako sú trhové podmienky. Na rozdiel od nenávratnej formy pomoci	Z	A	Pripomienka bola zapracovaná. Nakoľko legislatíva EÚ stanovuje presnú štruktúru programu, v ktorej nie je priestor na zapracovanie predmetného textu bola pripomienka zapracovaná do sprievodnej dokumentácie k Programu Slovensko.

	finančné nástroje dokážu podporiť väčší počet investícií revolvingovým (opakujúcim sa) použitím zdrojov. Zlepšeniu efektivity implementácie finančných nástrojov napomôže využívanie kombinácie návratnej a nenávratnej formy pomoci v rámci jednej operácie. V programovom období 2021 - 2027 sa budú finančné nástroje realizovať prostredníctvom spoločnosti Slovak Investment Holding, a. s. (ďalej aj „SIH“), ktorá v období 2014 - 2020 nadobudla široké skúsenosti s implementáciou návratnej formy pomoci . Podpora kompletnej obnovy bytových domov prostredníctvom finančných nástrojov bude rovnako, ako aj v programovom období 2014 – 2020, realizovaná prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania. Portfólio produktov použitých na finančné nástroje z oboch inštitúcií si nebude vzájomne konkurovať. Finančné nástroje by sa mali prednostne využívať na podporu podnikateľského sektora a súkromných subjektov, zatiaľ čo nenávratné formy podpory z grantov by mali byť prednostne sústredené na podporu verejných subjektov. Vo veľkom rozsahu sa plánuje využívať kombinácia návratnej a nenávratnej formy pomoci v jednej operácii. Predpokladá sa tiež využívanie už vytvorených finančných nástrojov z programového obdobia 2014-2020.“. Odôvodnenie: Text Programu Slovensko neobsahuje časť, ktorá sa venuje finančným nástrojom v novom programovom období, spomína sa len spätné hodnotenie programového obdobia 2014-2020. Považujeme za nemenej dôležité vysvetliť implementačnú štruktúru v novom programovom období. Opísanie základných skúseností z končiaceho programového obdobia nie je postačujúce.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 41, v slovnom spojení „ak boli finančné inštitúcie vytlačené grantmi“ navrhujem slovo „inštitúcie“	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	nahradiť slovom „nástroje“. Odôvodnenie: Oprava chyby pri písaní.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 41-42, v bode 4 za písmenom c. nahradiť bodku bodkočiarkou a vložiť nové písmeno d., ktoré znie: „v prípadoch, kedy bolo čerpanie finančných nástrojov na projekty vo verejnej sfére podmienené realizáciou verejných obstarávaní na strane zadávateľov (napr. pri využití finančných nástrojov v oblasti verejných budov).“.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 77 a 198, žiadam vo vete „Investičná pomoc sociálnym podnikom bude poskytovaná kombináciou návratnej (finančné nástroje) a nenávratnej pomoci v jednej operácii.“ vložiť za slovo „Investičná“ slová „a kompenzačná“. Odôvodnenie: Priamymi formami podpory sociálnych podnikov podľa § 16 ods. 1 písm. zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike sú investičná i kompenzačná pomoc. Kompenzačnú pomoc možno podľa § 19 ods. 1 tohto zákona poskytnúť sociálnemu podniku, ak je v dôsledku dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu znevýhodnený oproti podnikateľom, ktorí obdobnú činnosť vykonávajú na účel dosiahnutia zisku. V programovom období 2014-2020 nebola kompenzačná pomoc na podporu z Európskych štrukturálnych a investičných fondov explicitne oprávnená, čo sa podpísalo na nedostatočnom rozvoji sektora sociálnej ekonomiky. Keďže obe spomínané priame formy pomoci možno podľa § 17 ods. 1 písm. b), respektíve § 19 ods. 2 písm. b) spomínaného zákona poskytovať vo forme finančného nástroja, pri ktorého vykonávaní sú poskytované finančné prostriedky kombináciou návratnej formy pomoci a nenávratnej formy pomoci, navrhuje sa zosúladiť text Programu Slovensko s týmto zákonom	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	a umožniť takéto vykonávanie finančných nástrojov na oba zákonom predpokladané účely.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 80, špecifický cieľ RSO4.6 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie - v stĺpci "Odôvodnenie, zhrnutie" chýba znenie textu, ktoré je potrebné doplniť.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 91, rámček Plánované využitie finančných nástrojov: slová „poskytnuté formou financovania štartovacieho kapitálu, záručných schém na podporu predovšetkým malých a stredných podnikov, a to na dobudovanie, modernizáciu, optimalizáciu kapitálových resp. investičných statkov (napríklad technológie, zavádzanie a rozširovanie výrobných kapacít, a pod.) ako aj portfóliových záručných schém v počiatočných fázach podnikania.“ žiadam nahradiť slovami „poskytované formou kapitálovej, kvázi-kapitálovej, záručnej alebo úverovej podpory predovšetkým malým a stredným podnikom s možnosťou kombinácie s grantovou formou v jednej operácii. Cieľom podpory je rozvoj inovatívnosti podnikateľského sektora v SR. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude smerovaná na výdavky spojené so zavádzaním inovatívnych procesov, produktov a služieb, nákupom nových alebo obnovou existujúcich hmotných ako aj nehmotných aktív, rozširovaním kapacít či už osobných alebo materiálových a pod. Podporované budú aj začínajúce podniky formou štartovacieho kapitálu ako aj rozvoj existujúcich spoločností.“. Odôvodnenie: Upravené tak, aby reflektovalo plány FN v PO21-27 a	Z	ČA	Text bol upravený nasledovne: V rámci špecifického cieľa RSO1.1 sa predpokladá využitie finančných nástrojov na podporu rozvoja inovatívnych podnikov a ich inovačného potenciálu, ďalej za účelom zavádzania inovácií a využívania pokročilých technológií (napríklad investície v oblasti Priemysel 4.0), v oblastiach spolupráce podnikov s akademickými inštitúciami, ako aj v oblastiach výskumu a vývoja v podnikoch. Finančné nástroje budú poskytované formou kapitálovej, kvázi-kapitálovej, záručnej alebo úverovej podpory predovšetkým malým a stredným podnikom MSP s možnosťou kombinácie s grantovou formou v jednej operácii. Cieľom podpory je rozvoj inovatívnosti podnikateľského sektora v SR. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude

	zároveň umožnilo vyššiu flexibilitu v štrukturovaní finančných nástrojov v reakcii na potenciálne zmeny podmienok na trhu.. RSO1.1 okrem iného umožňuje pri splnení kritérií financovanie všetkým typom podnikov (nielen MSP), preto odporúčam aj v rámci typy podnikov nešpecifikovať.			smerovaná na výdavky spojené so zavádzaním inovatívnych procesov, produktov a služieb, nákupom nových alebo obnovou existujúcich hmotných ako aj nehmotných aktív, rozširovaním kapacít či už osobných alebo materiálových a pod. Podporované budú aj začínajúce podniky formou štartovacieho kapitálu ako aj rozvoj existujúcich spoločností.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 92, tabuľka 2, Ukazovatele výstupu Znížiť hodnotu merateľného ukazovateľa „RCO03 Podniky podporované finančnými nástrojmi“ pre menej rozvinutý región minimálne o 50 %, tzn. aby jeho hodnota nepresahovala výšku 6, a v prípade viac rozvinutého regiónu žiadam vypustiť predmetný ukazovateľ úplne. Odôvodnenie: Vzhľadom na objem alokovaných finančných prostriedkov pre finančné nástroje je uvedený počet podnikov v rámci MRR podľa nášho názoru výrazne nadhodnotený. Už aj z dôvodu, že v rámci RSO1.1 sa predpokladá, že väčšia časť finančných prostriedkov bude alokovaná do grantov kombinovaných s FN v jednej operácii. Zároveň v prípade VRR uvedený ukazovateľ nie je relevantný, nakoľko v rámci uvedenej kategórie regiónu nie sú pre finančné nástroje alokované žiadne finančné prostriedky.	Z	ČA	"Bude upravené v závislosti od finálnej verzie Jednotného metodického dokumentu Programu Slovensko. Rozpor odstránený na rozporovom konaní s MF SR dňa 9.5.2022."
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: V celom materiáli žiadam zabezpečiť financovanie hodnotových opatrení revízií výdavkov podľa tabuľky tak, ako je v prílohe emailu MF SR zo dňa 27.4.2022. Odôvodnenie:	Z	ČA	Medzi oprávnené náklady bude patriť aj nákup pôdy v hodnote, ktorá nemôže presahovať 10 % celkových oprávnených výdavkov na príslušnú operáciu, v prípade

	Vzhľadom na obmedzené zdroje štátneho rozpočtu je potrebné priority kapitol identifikované v revíziách výdavkov financovať v čo najväčšej miere z európskych zdrojov.			zanedbaných plôch a plôch, ktoré sa v minulosti používali na priemyselné účely a ktorých súčasťou sú budovy, sa tento limit zvyšuje na 15%. Ďalšie zabezpečovanie financovania aktuálnych hodnotových opatrení bude predmetom revízie Programu Slovensko počas programového obdobia 2021 - 2027. Rozpor odstránený na rozporovom konaní s MF SR dňa 9.5.2022.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: V materiáli ku všetkým špecifickým cieľom, v ktorých sa budú využívať finančné nástroje žiadam zohľadniť fakt, že v prípade merateľných ukazovateľov, ktoré sa explicitne neviažu výhradne na finančné nástroje, nie je možné relevantne posúdiť ich primeranosť, ako aj primeranosť ich hodnôt vo vzťahu k finančným nástrojom (napr. rozdelením takýchto merateľných ukazovateľov explicitne medzi oba typy formy podpory, aby bolo možné pre každý typ podpory urobiť osobitný výpočet hodnoty – napríklad: „RCO65a Kapacita nového alebo modernizovaného sociálneho bývania (granty) RCO65b Kapacita nového alebo modernizovaného sociálneho bývania (FN)“). Odôvodnenie: MF SR vo všeobecnosti nepozná aplikovaný systém výpočtu hodnôt merateľných ukazovateľov, ktoré nie sú priamo naviazané len na podporu prostredníctvom finančných nástrojov. Preto v tejto fáze nie je možné ich odobriť, rovnako ako nie je možno odobriť ich hodnoty. Každopádne zo skúseností z PO 2014 - 2020 je zrejmé, že pri kalkulácii hodnôt merateľných ukazovateľov je potrebné pristupovať iným spôsobom pri grantoch a iným pri podpore realizovanej prostredníctvom finančných	Z	A	"Metodika nastavenia merateľných ukazovateľov je závislá od formy podpory t. j. grant alebo konkrétny typ finančného nástroja. Bude zapracované v závislosti od finálnej verzie Jednotného metodického dokumentu Programu Slovensko. Rozpor odstránený na rozporovom konaní s MF SR dňa 9.5.2022."

	nástrojov. Tzn. nemožno mechanicky aplikovať prepočet „X % alokácie na finančné nástroje -> X % z globálnej hodnoty ukazovateľa“, nakoľko takýto prepočet implikuje, že 1 euro v nenávratnej podobe má rovnaký účinok, ako 1 euro v návratnej podobe, čo očividne nie je pravda.			
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: V rámci kapitoly 2.4 Priority cieľa politiky 4, sú zaradené rovnaké špecifické ciele pod rôzne priority napr. "Špecifický cieľ SO (d) Podpora adaptácie pracovníkov, podnikov a podnikateľov na zmeny, ako aj aktívneho a zdravého starnutia a zdravého a vhodne prispôsobeného pracovného prostredia, ktoré rieši zdravotné riziká" je uvedený v kapitole 2.4.1.4 pod prioritu 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce a zároveň je uvedený v kapitole 2.4.3.1 pod prioritu 4P3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu. Obsah kapitol 2.4.1.4. a 2.4.3.1 je však odlišný (rôzne použitie FN, rôzne výstupy...). Uvedené sa týka tiež Špecifického cieľa SO (a), SO (f) SO (l), SO (h), RSO4.2, RSO4.3. Odporúčam doplniť napr. na úvod kapitoly vysvetlenie k použitiu rovnakých špecifických cieľov, resp. ich častí pre rôzne priority v rámci cieľa politiky 4, aby sa predišlo nepresným výkladom.	O	N	Cieľ politiky 4 v Programe Slovensko je nastavený v rámci 8 priorít, ktoré obsahjú špecifické ciele kde Všeobecné nariadenie pripúšťa možnosť ich opakovania sa aj naprieč prioritami. Takéto nastavenie je špecifické pre financovanie aktivít práve z prostriedkov ESF+ a je plne v súlade s nariadením a odkonzultované v sérií neformálnych strentutí so zástupcami EK.
MFSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Žiadam podporiť vzdelávacie aktivity zamestnancov štátu a samospráv v rôznych oblastiach (dátové analýzy, mäkké zručnosti a ďalšie). Odôvodnenie: Vzhľadom na špeciálne úlohy a agendu zamestnancov štátu a samospráv (vrátane analytických kapacít štátu a samospráv) je vhodné podporiť vzdelávacie aktivity (školenia, kurzy) aj z dodatočných zdrojov okrem štátneho rozpočtu.	Z	A	Rozsah vzdelávacích aktivít pre analytikov štátu a územných samospráv bude závisieť od finančnej náročnosti a dostupnosti finančných prostriedkov z fondov EÚ.

MHSR	K analýzam vplyvov: Žiadame spracovať Analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy, Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie, Analýzu sociálnych vplyvov, Analýzu vplyvov na životné prostredie, Analýzu vplyvov na informatizáciu spoločnosti a Analýzu vplyvov na služby verejnej správy pre občana. Odôvodnenie: Podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov bodu 4.5.: „Ak predkladateľ v doložke identifikuje pozitívne vplyvy alebo negatívne vplyvy (alebo pozitívne vplyvy a zároveň aj negatívne vplyvy), vypracuje príslušnú analýzu vplyvov“. Keďže predkladateľ nepriložil príslušnú analýzu vplyvov, porušil tým proces podľa Jednotnej metodiky.	Z	ČA	Vypracovaný návrh vplyvu na rozpočet verejnej správy bol predložený na PPK. Konečné znenie textu bude upravené na základe záverečného posúdenia.
MHSR	K doložke vybraných vplyvov: Odporúčame v Doložke vybraných vplyvov v bode 8. „Preskúmanie účelnosti“ doplniť čas a kritéria, za akých bude predmetný materiál vyhodnocovaný. V bode 11 odporúčame doplniť telefonický kontakt na predkladateľa. Odôvodnenie: Spomínaná časť je povinnou súčasťou doložky vybraných vplyvov, ktorú je potrebné vyplniť.	O	ČA	Vypracovaný návrh vybraných vplyvov bol predložený na PPK. Konečné znenie textu bude upravené na základe záverečného posúdenia.
MHSR	K doložke vybraných vplyvov: Žiadame predkladateľa o vyznačenie aj negatívneho vplyvu na podnikateľské prostredie v časti 9. „Vybrané vplyvy materiálu“. Odôvodnenie: V súvislosti so žiadosťami o poskytnutie štátnej pomoci je potrebné zniesť aj určitú administratívnu záťaž. Napr. žiadosť musí potvrdiť splnenie všetkých podmienok poskytnutia štátnej pomoci a doložiť relevantnú dokumentáciu preukazujúcu tvrdenia napr. vo vzťahu k podmienke, že žiadateľ nie je podnikom v ťažkostiach. (Koordinátor pomoci musí overiť túto skutočnosť napr. vyplneným testom podniku v ťažkostiach). V prípade potreby môže predkladateľ využiť	Z	ČA	Vypracovaný návrh vybraných vplyvov bol predložený na PPK. Konečné znenie textu bude upravené na základe záverečného posúdenia.

	možnosť konzultácie vyplnenia Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie s analytickým tímom prostredníctvom mailu 1in2out@mhsr.sk .			
MHSR	K legislatívnemu procesu: Žiadame predkladateľa, aby predložil materiál na záverečné posúdenie vybraných vplyvov Stálej pracovnej komisii Legislatívnej rady vlády SR na posudzovanie vybraných vplyvov po skončení medzirezortného pripomienkového konania a pred jeho predložením na rokovanie vlády SR. Odôvodnenie: Podľa bodu 8.1. Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov sa predbežné pripomienkové konanie (PPK) vykonáva pred medzirezortným pripomienkovým konaním (MPK) v prípade materiálov legislatívneho charakteru aj nelegislatívneho charakteru, v ktorých predkladateľ identifikoval niektorý z vybraných vplyvov. Vzhľadom na skutočnosť, že predkladateľ identifikoval vplyvy a materiál zároveň predložil na PPK aj MPK, porušil proces podľa Jednotnej metodiky. Materiál je potrebné po skončení medzirezortného pripomienkového konania a vyhodnotení pripomienok zaslať na záverečné posúdenie vybraných vplyvov na adresu dolozka@mhsr.sk.	Z	A	Materiál bude zaslaný na záverečné posúdenie vybraných vplyvov.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 1.1 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 1“, str. 18: V časti „Zlyhania trhov“ žiadame v druhom odseku vypustiť text „ ...a jeho zlúčením s OP II“. Odôvodnenie: Zlúčenie OP VaI a OP II nebolo dôvodom resp. príčinou nevyužitia časti dostupných zdrojov z EŠIF. Uvedená časť vety v danom kontexte nie je relevantná.	Z	ČA	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24.

				júna 2021.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 1.2 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2“, str. 23: V 1. odseku odporúčame preformulovať vetu: „V súlade s Európskou zelenou dohodou (European Green Deal), záväzkom klimatickej neutrality do roku 2050, Stratégiou environmentálnej politiky SR do roku 2030 a ďalšími národnými programovými dokumentmi, sú intervencie zamerané na zvýšenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky a podporu ekonomického rastu cestou komplexného prístupu k zmenám v systéme výroby a spotreby energie, tovarov a služieb, znižovania spotreby prírodných zdrojov a podporou prechodu na obehové nízkouhlíkové hospodárstvo.“ nasledovne: „V súlade s Európskou zelenou dohodou (European Green Deal), záväzkom klimatickej neutrality do roku 2050, Integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom na roky 2021-2030, Stratégiou environmentálnej politiky SR do roku 2030 a ďalšími národnými programovými dokumentmi, sú intervencie zamerané na zvýšenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky a podporu ekonomického rastu cestou komplexného prístupu k zmenám v systéme výroby a spotreby energie, tovarov a služieb, znižovania spotreby prírodných zdrojov a podporou prechodu na obehové nízkouhlíkové hospodárstvo.“. Odôvodnenie: Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030, ktorý predstavuje energetickú politiku SR, je významný dokument vo vzťahu k environmentálnym cieľom.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 1.2 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2“, str. 23: V 3. odseku odporúčame preformulovať	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z

	vetu: „Najmä v prípade podpory výroby energie z biomasy bude zabezpečené uplatnenie kritérií trvalej udržateľnosti v zmysle článku 29 smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov20, ako aj požiadaviek na relatívnu 80 % úsporu emisií skleníkových plynov.“ nasledovne: „Najmä v prípade podpory výroby energie z biomasy bude zabezpečené uplatnenie kritérií trvalej udržateľnosti v zmysle článku 29 smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov20, ako aj požiadaviek na úsporu emisií skleníkových plynov na úrovni aspoň 80 % v porovnaní s porovnateľným fosílnym palivom podľa metodiky úspory skleníkových plynov uvedenej v prílohe VI k uvedenej smernici.“. Odôvodnenie: Upresnenie informácie.			dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 1.2 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2“, str. 23: V 4. odseku odporúčame preformulovať vetu: „V súčasnosti je podiel energie z OZE na konečnej energetickej spotrebe na úrovni 17%, čo je najvyšší podiel v krajinách V4, no stále pomerne nízky v porovnaní s európskymi lídrami.“ nasledovne: „V roku 2020 bol podiel energie z OZE na konečnej energetickej spotrebe na Slovensku na úrovni 17,3 %, čo je najvyšší podiel v krajinách V4, no stále pomerne nízky v porovnaní s európskymi lídrami.“. Odôvodnenie: Najaktuálnejšie dostupné údaje EUROSTAT sú z roku 2020. V ďalších rokoch sa podiel OZE bude meniť.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 1.2 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2“, str. 24: V 3. odseku navrhujeme doplniť slovo „podielu“ do vety „Realizáciou opatrení v oblasti energetickej efektívnosti a zvýšenia podielu OZE, ktoré prispievajú k plneniu cieľov definovaných v	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie)

	NECP, sa zároveň plnia ciele prierezových opatrení zameraných na ochranu ovzdušia, ktoré sú identifikované v Národnom programe znižovania emisií.“. Odôvodnenie: Údaje o OZE sa obvykle uvádzajú v podiele OZE na konečnej energetickej spotrebe.			rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 1.2 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2“, str. 25: V poslednom odseku navrhujeme zmeniť znenie vety: „Ani z POO ani z Programu Slovensko sa nepočíta s podporou vodných elektrární.“. na: „Ani z POO ani z Programu Slovensko sa nepočíta s podporou výstavby nových vodných elektrární.“. Odôvodnenie: Modernizácia vodných elektrární je súčasťou POO.	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že vzhľadom na definovaný limit počtu znakov v strategickej časti dokumentu v zmysle všeobecného nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021 muselo MIRRI SR pristúpiť k skráteniu textu v časti "Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2 - Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory" a z toho dôvodu bol celý odsek vrátane danej vety vypustený a nahradený všeobecnou formuláciou relevantnou pre celý program: "Deliace línie budú uplatňované podľa dokumentu pripraveného v zmysle úloh B.1 a B.2 uznesenia vlády SR č. 784 z 22.12.2021, pričom definitívna verzia dokumentu bude schválená vládou SR po schválení P SK Európskou komisiou. Zároveň bude aplikovaný koordinačný mechanizmus medzi týmito nástrojmi vo fáze prípravy výziev týkajúcich sa jednotlivých investičných opatrení tak, aby bolo

				zamedzené dvojitému financovaniu".
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 1.2 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2“, str. 25: V poslednom odseku navrhujeme zmeniť znenie vety: „Z POO budú podporené nové výrobné kapacity elektrickej energie z OZE s inštalovaným výkonom 250 kW až 50 MW a modernizácia existujúcich výrobných kapacít elektrickej energie z OZE, ktoré sú pripojené do distribučnej siete.“ na: „Z POO budú podporené nové výrobné kapacity elektrickej energie z OZE s inštalovaným výkonom 250 kW až 50 MW a modernizácia existujúcich výrobných kapacít elektrickej energie z OZE, ktoré sú pripojené do prenosovej a distribučnej sústavy.“. Odôvodnenie: Terminológia.	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že vzhľadom na definovaný limit počtu znakov v strategickej časti dokumentu v zmysle všeobecného nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021 muselo MIRRI SR pristúpiť k skráteniu textu v časti "Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2 - Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory" a z toho dôvodu bol celý odsek vrátane danej vety vypustený a nahradený všeobecnou formuláciou relevantnou pre celý program: "Deliace línie budú uplatňované podľa dokumentu pripraveného v zmysle úloh B.1 a B.2 uznesenia vlády SR č. 784 z 22.12.2021, pričom definitívna verzia dokumentu bude schválená vládou SR po schválení P SK Európskou komisiou. Zároveň bude aplikovaný koordinačný mechanizmus medzi týmito nástrojmi vo fáze prípravy výziev týkajúcich sa jednotlivých investičných opatrení tak, aby bolo zamedzené dvojitému financovaniu".
MHS	K vlastnému materiálu, kap. 1.2 „Hlavné rozvojové výzvy a politické	O	Č	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že vzhľadom na definovaný limit

R	reakcie cieľa politiky 2“, str. 26: V 1. odseku navrhujeme zmeniť znenie vety: „V oblasti energetických systémov budú komplementárne podporené lokálne investície do budovania miestnych distribučných sústav vrátane akumulácie energie pre samospotrebiteľov a energetické komunity z Programu Slovensko a projekty skladovania energie (batériové systémy), vrátane výroby vodíka elektrolýzou a prepravy, distribúcie a skladovania vodíka, z POO.“ Na: „V oblasti energetických systémov budú komplementárne podporené lokálne investície do budovania miestnych distribučných sústav vrátane akumulácie energie pre samospotrebiteľov a komunity vyrábajúce energiu z OZE z Programu Slovensko a projekty skladovania energie (batériové systémy), vrátane výroby vodíka elektrolýzou a prepravy, distribúcie a skladovania vodíka, z POO.“. Odôvodnenie: Upresnenie.		A	počtu znakov v strategickej časti dokumentu v zmysle všeobecného nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021 muselo MIRRI SR pristúpiť k skráteniu textu v časti "Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2 - Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory" a z toho dôvodu bol celý odsek vrátane danej vety vypustený a nahradený všeobecnou formuláciou relevantnou pre celý program: "Deliace línie budú uplatňované podľa dokumentu pripraveného v zmysle úloh B.1 a B.2 uznesenia vlády SR č. 784 z 22.12.2021, pričom definitívna verzia dokumentu bude schválená vládou SR po schválení P SK Európskou komisiou. Zároveň bude aplikovaný koordinačný mechanizmus medzi týmito nástrojmi vo fáze prípravy výziev týkajúcich sa jednotlivých investičných opatrení tak, aby bolo zamedzené dvojitému financovaniu".
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 1.2 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2“, str. 27: Navrhujeme zmeniť znenie názvu časti: „Výzvy identifikované v relevantných špecifických odporúčaniach EK pre SR, v relevantných národných a regionálnych stratégiách členského štátu,	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	vrátane integrovaného národného energetického a klimatického plánu, vo vzťahu k princípom Európskeho piliera sociálnych práv“ nasledovne: „Výzvy identifikované v relevantných špecifických odporúčaniach EK pre SR, v relevantných národných a regionálnych stratégiách členského štátu, vrátane Integrovaného národného energetického a klimatického plánu, vo vzťahu k princípom Európskeho piliera sociálnych práv“. Odôvodnenie: Upresnenie.			
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 1.2 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2“, str. 28: Navrhujeme zmeniť znenie 3. odseku: „Plánuje sa podpora zariadení, využívajúcich veternú, slnečnú a geotermálnu energiu, energiu z okolia, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd, bioplyn a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139. Posúdenie vplyvov na životné prostredie bude vyžadované v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov, v rámci ktorého sa vykoná aj hodnotenie podľa DNSH.“ nasledovne: „Plánuje sa podpora zariadení využívajúcich veternú, slnečnú a geotermálnu energiu, energiu z okolia, skládkový plyn, plyn z čistiarní odpadových vôd, bioplyn a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky zásady „výrazne nenarušiť“, ako vyplýva z článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií (tzv. nariadenie o taxonómii) a z delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2021/2139. Posúdenie vplyvov na životné prostredie bude vyžadované v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov; naplnenie kritérií vyplývajúcich zo zásady výrazne nenarušiť sa zabezpečí súladom s príslušnými ustanoveniami platnej národnej legislatívy v oblasti energetiky a ochrany životného prostredia. Odôvodnenie: Nie všetky projekty budú	O	ČA	Text doplnený do časti Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie nasledovne: "SR sa prostredníctvom P SK na roky 2021 - 2027 zaväzuje k striktnému posudzovaniu všetkých plánovaných investícií na úrovni ŠC v súlade s princípmi hodnotenia DNSH (je súčasťou prílohy 5 strategického environmentálneho hodnotenia P SK podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie). Hodnotenie DNSH na úrovni všetkých ŠC, vrátane FST, bolo vykonané v zmysle čl. 17 nariadenia EÚ 2020/852."

	vyžadovať EIA vzhľadom na nastavené parametre vo výzvach a prílohu č. 8 k z. č. 24/2006 (napr. niektoré FV a geotermálne projekty), pričom všetky projekty musia byť v súlade s DNSH, takže tieto dva procesy treba do istej miery rozlišovať.			
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 1.2 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2“, str. 28: V 2. odseku vo vete: „Vďaka podpore zameranej na podporu využitia OZE, sa zvýšila inštalovaná kapacita zariadení na využitie obnoviteľnej energie o viac ako 365 MW.“, odporúčame doplniť informáciu, za aké obdobie bolo dosiahnuté uvedené zvýšenie inštalovanej kapacity zariadení na využitie obnoviteľnej energie. Odôvodnenie: Upresnenie publikovanej informácie.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 1.7 Finančné nástroje v programovom období 2014 – 2020, str. 41 - 42: Na str. 41- 42 odporúčame upraviť znenie tretej vety nasledovne: „Okrem implementácie na základe schém pomoci de minimis a schém štátnej pomoci sa osvedčili aj postupy prostredníctvom spoločných pari passu koinvestícií s nezávislými súkromnými investormi“. Zároveň odporúčame v bode „1 Priame financovanie...“ doplniť „vrátane špecifického proticovidového programu SIH Antikorona Kapitál“. Odôvodnenie: Úprava formulácie a doplnenie informácie o realizovanej podpore vo forme rizikového kapitálu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 1.8 Dunajská stratégia, str. 42: Odporúčame upraviť číslovanie jednotlivých odrážok (číslovanie začína od 6., nie od	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	1.). Odôvodnenie: Precizovanie textu.			
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 2.1.1.1.5 „Opatrenie 1.1.4 Podpora optimalizácie, rozvoja a modernizácie výskumnej infraštruktúry“, str. 91: V časti „Plánované využitie finančných nástrojov:“ žiadame upraviť znenie textu nasledovne: „V rámci špecifického cieľa RSO1.1 sa predpokladá využitie finančných nástrojov za účelom zavádzania inovácií a využívania pokročilých technológií (napríklad investície v oblasti Industry 4.0). Finančné nástroje budú poskytnuté najmä formou portfóliových záručných schém s využitím možnosti kombinácie grantu a návratnej pomoci v režime finančného nástroja.“. Odôvodnenie: Konkretizácia textu na základe konzultácií a dohôd so Slovak Investment Holding, a.s.	Z	ČA	Text bol upravený nasledovne: "V rámci špecifického cieľa RSO1.1 sa predpokladá využitie finančných nástrojov na podporu rozvoja inovatívnych podnikov a ich inovačného potenciálu, ďalej za účelom zavádzania inovácií a využívania pokročilých technológií (napríklad investície v oblasti Priemysel 4.0), v oblastiach spolupráce podnikov s akademickými inštitúciami, ako aj v oblastiach výskumu a vývoja v podnikoch. Finančné nástroje budú poskytované formou kapitálovej, kvázi-kapitálovej, záručnej alebo úverovej podpory predovšetkým MSP s možnosťou kombinácie s grantovou formou v jednej operácii. Cieľom podpory je rozvoj inovatívnosti podnikateľského sektora v SR. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude smerovaná na výdavky spojené so zavádzaním inovatívnych procesov, produktov a služieb, nákupom nových alebo obnovou existujúcich hmotných ako aj nehmotných aktív, rozširovaním kapacít či už osobných alebo materiálových a pod. Podporované budú aj začínajúce podniky formou štartovacieho

				kapitálu ako aj rozvoj existujúcich spoločností."
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 2.1.1.3.2 „Opatrenie 1.3.1 Podpora malého a stredného podnikania“, str. 102: V prvom odseku odporúčame upraviť znenie druhej vety nasledovne: „Cieľom je tiež zvýšenie konkurencieschopnosti MSP zlepšením prístupu k financovaniu, vrátane na mieru šitých finančných nástrojov a kapitálového financovania....“. Odôvodnenie: Precizovanie textu. Z textu vypadla spojka „a“ pred slovami „kapitálového financovania“.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 2.1.1.3.4 „Opatrenie 1.3.3 podpora sieťovania podnikateľských subjektov“, str. 103: V časti „Plánované využitie finančných nástrojov:“ žiadame upraviť znenie textu nasledovne: „V rámci špecifického cieľa RSO1.3 sa predpokladá využitie finančných nástrojov na investičnú podporu rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a na rozvoj inovatívnych malých a stredných podnikov. Finančné nástroje budú poskytnuté najmä formou rizikového kapitálu a portfóliových záručných schém s využitím možnosti kombinácie grantu a návratnej pomoci v režime finančného nástroja.“. Odôvodnenie: Konkretizácia textu na základe konzultácií a dohôd so Slovak Investment Holding, a.s.	Z	ČA	Súvisí s pripomienkou 22. Text bol upravený nasledovne: "V rámci špecifického cieľa RSO1.3 sa predpokladá využitie finančných nástrojov na investičnú podporu rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov MSP a na rozvoj inovatívnych malých a stredných podnikov MSP. Finančné nástroje budú poskytnuté vo forme kapitálovej, kvázi-kapitálovej, záručnej alebo úverovej podpory malým a stredným podnikom MSP s možnosťou kombinácie s grantovou formou v jednej operácii. Podporované budú začínajúce podniky, inkubátory a akcelerátory, ako aj ďalší rozvoj existujúcich spoločností. Cieľom podpory je rozvoj podnikateľského sektora v SR. Podpora prostredníctvom

				finančných nástrojov bude smerovaná na výdavky spojené s udržateľnosťou operácií podnikov, zefektívňovaním procesov podnikov, inováciou procesov, služieb a produktov, nákupom nových alebo obnovou existujúcich hmotných ako aj nehmotných aktív, rozširovaním kapacít či už osobných alebo materiálových a pod.".
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 2.2.1.2.2 „Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebiteľov energie z OZE a komunít vyrábajúcich energie z OZE“, str. 120: Navrhujeme zmeniť znenie vety: „Predmetom podpory budú zariadenia využívajúce veternú, slnečnú a geotermálnu energiu, energiu z okolia, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd, bioplyn a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139).“ nasledovne: „Predmetom podpory budú zariadenia využívajúce veternú, slnečnú a geotermálnu energiu, energiu z okolia, skládkový plyn, plyn z čistiarní odpadových vôd, bioplyn a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky zásady „výrazne nenarušiť“, ako vyplýva z článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií (tzv. nariadenie o taxonómii) a z delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2021/2139.“. Odôvodnenie: Upresnenie požiadaviek.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 2.2.1.2.4 „Opatrenie 2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	domácnostiam")“, str. 121: Navrhujeme zmeniť znenie vety: „Plánuje sa podpora zariadení, využívajúcich veternú a slnečnú energiu, energiu z okolia (tepelné čerpadlá) a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139.” nasledovne : „Plánuje sa podpora zariadení, využívajúcich veternú a slnečnú energiu, energiu z okolia (tepelné čerpadlá) a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky zásady „výrazne nenarušiť“, ako vyplýva z článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií (tzv. nariadenie o taxonómii) a z delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2021/2139.“. Odôvodnenie: Upresnenie požiadavky.			
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 2.2.1.2.4 „Opatrenie 2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená domácnostiam")“, str. 121: Vo vete „Ako príspevok k opatreniam ochrany ovzdušia identifikovaným v Národnom programe znižovania emisií SR, budú pri poskytovaní podpory na inštaláciu bezemisných zariadení uprednostnené domácnosti z oblasti riadenia kvality ovzdušia.“ nahradiť slovo „oblasti“ tvarom v množnom čísle – „oblastí“. Odôvodnenie: Oblastí riadenia kvality ovzdušia (ORKA), ktoré eviduje SHMÚ, je viac ako 50, je teda potrebné použiť množné číslo.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 2.2.1.2.5 „Opatrenie 2.2.4. Podpora vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely“, str. 121: Požadujeme preformulovať odrážku: Medzi prijímateľmi v rámci opatrenia 2.2.4 je aj: • ÚOŠS a/alebo nimi zriadené rozpočtové/príspevkové organizácie; Odôvodnenie: Cieľom je rozšíriť oprávnenosť aj na rozpočtové a príspevkové organizácie	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení.

	ostatných ústredných orgánov štátnej správy.			Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 2.2.2.4.12 „Ukazovatele Špecifického cieľa RSO2.7“, str. 158: Inovačný a technologický klaster a chemicko-technologické centrum momentálne nemajú zadefinovaný ukazovateľ výsledku. Navrhujeme priradiť vybudovanie uvedeného klastra a centra do iného cieľa napr.: Špecifický cieľ RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií. Odôvodnenie: V rámci textu Opatrenia 2.7.6. Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží je uvedené: „Na podporu progresívnych spôsobov riešenia EZ bude slúžiť vytvorenie inovačného a technologického klastra a chemicko-technologického centra.“ Podľa zákona č. 409/2011 Z. z. subjektom, na ktorý prechádza povinnosť odstrániť environmentálnu záťaž je príslušné ministerstvo. Uvedený klaster a centrum podľa aktuálne platných zákonov nemôžu realizovať sanáciu environmentálnej záťaže. Klaster a centrum nie sú uvedení ani ako Prijímatelia opatrenia.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 2.2.2.4.12 „Ukazovatele Špecifického cieľa RSO2.7“, str. 158: Navrhujeme zmeniť názov ukazovateľa výsledku pre	O	ČA	Programový merateľný ukazovateľ "Plocha podporovanej rekultivovanej pôdy" je navrhnutý v súlade s nariadením EP a Rady

	Opatrenie 2.7.6. Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží. Viazanosť na pôdu nie je vhodným ukazovateľom výsledku. Navrhujeme premenovať ukazovateľ výsledku napr.: „Zrekultivovaná podporovaná plocha“. Odôvodnenie: Pôda je len jedna časť prostredia, na ktorú sa zameriavajú práce prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží. Podľa definície uvedenej v § 3 písm. s) zákona č. 569/2007 Z. z. „environmentálna záťaž je znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody“. Pri ponechaní ukazovateľa výsledku, ktorým je plocha pôdy, je otázna oprávnenosť činností, ktoré budú vykonávané v ostatných častiach prostredia t. j. podzemná voda a horninové prostredie. Zároveň nie je možné dosiahnuť úspešnú sanáciu environmentálnej záťaže bez činností realizovaných v podzemnej vode a horninovom prostredí.			(EÚ) č. 2021/1058, ktorý stanovuje spoločné merateľné ukazovatele pre špecifický cieľ Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia. Na projektovej úrovni budú stanovené ďalšie merateľné ukazovatele vystihujúce charakter aktivity.
MHSR	K vlastnému materiálu, kap. 2.2.2.4.9 “Opatrenie 2.7.8. Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na tuhé palivá v domácnostiach za vykurovacie zariadenia, nízkoemisné z hľadiska produkcie prachových častíc, vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia“, str. 155: Odporúčame rozšíriť cieľovú skupinu uvedenú v návrhu: „Spomedzi vykurovacích zariadení pre domácnosti sa opatrenie zameria primárne na výmenu zastaraných / nevhodných kotlov na tuhé palivá za kotly za zariadenia na využitie geotermálnej energie, ako bezemisné z hľadiska produkcie prachových častíc, a to pre skupinu domácností v skupine bytových domov (v rámci mesta/obce).“ o ďalšie skupiny ako sú verejné budovy, zariadenia sociálnych služieb a pod. v	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	rámci danej lokality. Odôvodnenie: Využitie geotermálnej energie je technicky zložité, investičné náklady sú vysoké, preto v prípadoch, keď sú v danej obci vhodné podmienky, nemala by byť podpora jej využitia ako zdroja tepla limitovaná iba na bytové domy, ale malo by byť rovnako podporené i vykurovanie verejných budov (obecné úrady, škôlky, školy, iné objekty v majetku obce), zariadení sociálnych služieb, zdravotníckych zariadení a pod., prípadne i súkromných rodinných domov, ak výdatnosť zdroja takéto napojenie umožňuje (za predpokladu, že majiteľom rozvodu tepla bude obec alebo iný oprávnený prijímateľ, uvedený v opatrení 2.7.8.).			
MHSR	K vlastnému materiálu, tabuľka 1, RSO1.1, str. 44: V predposlednom odseku „Odôvodnenia“ odporúčame upraviť znenie prvej vety nasledovne: „Slovensko sa musí viac zapájať do medzinárodnej spolupráce a zamerať sa na rozvíjanie tejto spolupráce vo výskume, a to najmä v rámci rámcových programov EÚ...“. Odôvodnenie: Precizovanie textu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu, tabuľka 1, RSO1.2, str. 46: Celý, v poradí tretí odsek od konca v „Odôvodnení“ k RSO1.2, v znení „Navrhované opatrenia reagujú na Odporúčania Rady...“, žiadame presunúť do časti RSO1.1. Odôvodnenie: Znenie predmetného odseku sa týka tém zvyšovania inovačnej kapacity podnikov, spolupráce medzi podnikmi, výskumným sektorom atď., čo je hlavným predmetom podpory v rámci špecifického cieľa 1.1.	Z	N	Text bol doplnený do RSO 1.2 na základe pripomienok EK. Nesúhlasíme s požadovaným presunom.
MHS	K vlastnému materiálu, tabuľka 1, RSO1.3, str. 46: V tretej vete	O	A	Materiál bol upravený v zmysle

R	„Odôvodnenia“ odporúčame nahradiť slová „umožní zlepšiť prístup k MSP službám“ slovami „umožní zlepšiť prístup MSP k službám“. Odôvodnenie: Precizovanie textu.			pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu, tabuľka 1, RSO1.3, str. 47: Žiadame nahradiť znenie posledného odseku „Odôvodnenia“ nasledovným znením: „V nadväznosti na vyhodnotenie efektov pilotnej podpory MSP v programovom období 2014-2020 bude zvažovaná obdobná podpora pre MSP, ako aj podpora aktivít nadväzujúcich na výstupy a odporúčania iniciatívy Európskej komisie Catching-up Regions.“. Odôvodnenie: Žiadame upraviť znenie posledného odseku, keďže cieľom nie je len pokračovať v podpore aktivít, ktoré boli odpilotované v programovom období 2014-2020, ale aj umožniť podporu nových aktivít, ktoré môžu v budúcnosti vyplynúť z odporúčaní iniciatívy Európskej komisie Catching-up Regions. Vzhľadom k tomu, že v súčasnosti ešte prebieha implementácia projektov v rámci pilotnej podpory MSP (úspešnosť pilotných podpôr je možné vyhodnotiť až po ukončení podpory), žiadame neuvádzať konkrétne oblasti, do ktorých by mala byť podpora smerovaná.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu, tabuľka 1, RSO1.3, str. 47: Žiadame v poslednom odseku „Odôvodnenia“ vypustiť text: „Podporí sa aj digitalizácia dodávateľských reťazcov formou interaktívneho systému doplneného o inovačné a technologické prvky s integračným potenciálom všetkých podnikateľských subjektov.“. Odôvodnenie: V rámci ŠC 1.3 v gescii MH SR sa neuvažuje s podporou súvisiacej aktivity, pričom podpora digitalizácie je predmetom iných opatrení Programu Slovensko.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

MHSR	K vlastnému materiálu, tabuľka 1, RSO2.1, str. 52: V 5. odrážke navrhujeme doplniť termín dosiahnutia cieľa 30,3 %: • NECP – dosiahnuť národný príspevok v oblasti energetickej efektívnosti aspoň 30,3 % do roku 2030; Odôvodnenie: Upresnenie termínu dosiahnutia cieľa.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu, tabuľka 1, RSO2.2, str. 53: V 4. odrážke navrhujeme doplniť termín dosiahnutia cieľa: • NECP – dosiahnuť podiel OZE vo výške 19,2 % do roku 2030; Odôvodnenie: Upresnenie termínu dosiahnutia cieľa.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu: Odporúčame nahradiť slovné spojenie „nízko-uhlíkové“ na „nízkouhlíkové“.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu: Odporúčame v celom vlastnom materiáli nahradiť slovo „dopad“ spisovným slovom „vplyv“. Odôvodnenie: Precizovanie textu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MHSR	K vlastnému materiálu: Odporúčame zvážiť zaradenie zoznamu skratiek do materiálu. Odôvodnenie: S ohľadom na rozsah materiálu a množstvo používaných skratiek by bolo vhodné vyhotoviť centrálny zoznam skratiek použitých v materiáli.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MKSR	K vlastnému materiálu: V kapitole „1.4 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 4“ na strane 30 až 37 žiadame doplniť	Z	ČA	Z dôvodu obmedzenia znakov na celú časť "Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie" bol text skrátený a upravený, aby

	východiská pre naformulovaný špecifický cieľ „RSO4.6 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie“. Túto pripomienku považujeme za zásadnú. Odôvodnenie: V kapitole 1.4 úplne absentujú východiská pre tento cieľ, ktoré sa týkajú aktuálneho stavu národných kultúrnych pamiatok vo vlastníctve štátu a možnosti ich budúceho využitia ako zdôvodnenie pre realizáciu tohto cieľa.			reflektoval iba na najvýznamnejšie výzvy.
MKSR	K vlastnému materiálu: V kapitole „1.5 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 5“ na strane 38 navrhujeme v ôsmej odrážke pred slová „kultúrnych pamiatok“ vložiť slovo „národných“. Odôvodnenie: Terminologické spresnenie.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MKSR	K vlastnému materiálu: V kapitole „1.5 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 5“ na strane 39 v druhom odseku navrhujeme v piatej vete pred slová „kultúrnych pamiatok“ vložiť slovo „národných“, za slová „a nevyužívaných objektov“ vložiť čiarku a slová „obnovu a revitalizáciu existujúcich múzeí, galérií a zariadení múzejného a galerijného charakteru, existujúcich kultúrno-osvetových zariadení, rozvoj tradičných a nových typov kultúrnych organizácií (napr. múzeá v prírode, skanzeny, eko-múzeá, kultúrne a kreatívne centrá a pod.).“ a poslednú vetu navrhujeme upraviť takto: „Dôraz bude kladený na popularizáciu tradícií a histórie, všetkých foriem kultúrneho dedičstva a umenia s cieľom posilniť ich edukatívny potenciál, atraktivitu regiónov a zlepšiť podmienky pre kultúru a komunitné aktivity.“. Odôvodnenie: Terminologické a významové spresnenie.	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.

MKSR	K vlastnému materiálu: V kapitole 2.4.5.7.1 časti „Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO4.6“ na strane 267 navrhujeme slová v zátvorke „návštevníci kultúrnych pamiatok“ nahradiť slovami „návštevníci národných kultúrnych pamiatok a pamäťových a fondových inštitúcií – múzeí, galérií, knižníc, archívov“. Odôvodnenie: Terminologické a významové spresnenie.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MKSR	K vlastnému materiálu: V kapitole 2.4.5.7.1 časti „Národné kultúrne pamiatky a pamiatkové objekty“ na strane 267 navrhujeme znenie celého odseku preformulovať takto: „Na Slovensku je 17 000 nehnuteľných pamiatkových objektov. Podiel pamiatkových objektov v narušenom stave je dlhodobo na úrovni 20 % a podiel v dezolátnom stave je 5 %, pričom najčastejšie sa odníma status národnej kultúrnej pamiatky práve kvôli dezolátnemu stavu, resp. fyzickému zániku. V mnohých pamiatkových objektoch sídlia viaceré pamäťové a fondové inštitúcie (múzeá, galérie, knižnice, archívy) a ich priestory sú využívané pre expozície, depozitáre, archívy, knižnično-informačné služby a študovne a sú často vo veľmi nevyhovujúcom stave s nevhodnými klimatickými a svetelnými podmienkami pre uloženie zbierkových predmetov, knižničných a archívnych dokumentov. Súčasne s obnovou priestorov týchto objektov, v ktorých sídlia múzeá a galérie (i knižnice a archívy) sú nevyhnutné aj obnovy doterajších stálych expozícií a dobudovanie primeraného moderného zázemia, nielen pre samotné expozície a prezentáciu, ale aj pre súvisiace odborné činnosti spojené s ochranou a prezentáciou zbierkových fondov (knižničných fondov, historických knižničných fondov, archívov) vrátane možnosti štúdia a bádania v týchto inštitúciách. Keďže pamiatkový	O	ČA	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky pri zohľadnení stanoveného obmedzenia počtu znakov.

	fond, zbierkové a knižničné fondy, ako aj archívy so svojimi kultúrno-spoločenskými hodnotami predstavujú obrovský potenciál nielen kultúrno-historický, ale aj spoločensko-ekonomický, Inštitút kultúrnej politiky MK SR (IKP) odhadol dlh voči pamiatkovému fondu až do výšky 5,5 mld. Taktiež existuje dlh voči pamäťovým a fondovým inštitúciám (múzeám, galériám, knižniciam, archívom) a v nich sústredenému hnuteľnému kultúrnemu dedičstvu (akvizícia, spracovanie, konzervovanie, reštaurovanie, prezentácia, digitalizácia), ktorý nie je vyčíslený. Mnohé pamiatky sú lokalizované v ekonomicky menej rozvinutých regiónoch (napr. Spišský hrad, hrad Krásna Hôrka), kde súvisiaci turizmus predstavuje významný zdroj zamestnanosti. Proces obnovy pamiatkového fondu tiež počíta so zvýšením zamestnanosti v regióne aj s vytvorením pracovných príležitostí pre dlhodobo nezamestnaných. Kľúčovou požiadavkou teda ostáva rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok vo vlastníctve štátu, nakoľko ide spravidla o najväčšie a najvýznamnejšie pamiatky na Slovensku, v ktorých vo viacerých prípadoch sídlia, alebo majú svoje expozície vlajkové pamäťové a fondové inštitúcie. Pre udržateľnú sieť kultúrneho turizmu a udržateľnú obnovu národnú kultúrnych pamiatok, ktorých súčasťou sú aj technické pamiatky so špecifickým kultúrnym potenciálom, musí byť obnova previazaná na ich budúce využívanie a na súvisiace kultúrne aktivity, múzejné a iné prezentačné aktivity nevynímajúc. Pri výbere pamiatok určených na obnovu bude prihliadané na ich potenciál pre rozvoj regiónu, cestovného ruchu/kultúrneho turizmu v príslušnom území a ich využitie na kultúrne aktivity.“. Odôvodnenie: Terminologické a významové spresnenie.			
MKSR	K vlastnému materiálu: V kapitole 2.5.1.2.6 „Opatrenie 5.2.5. Investície do	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch“ na strane 300 navrhujeme v druhej odrážke za slovami „národných kultúrnych pamiatok“ vypustiť slová „kultúrnych pamiatok“, za slová „existujúcich kultúrnych inštitúcií a zariadení“ vložiť čiarku a slová „pamäťových a fondových inštitúcií“ a za slová „a zbierok“ vložiť čiarku a slová „knižničného fondu a depozitárov“. Odôvodnenie: Terminologické a významové spresnenie.			
MKSR	K vlastnému materiálu: V kapitole 2.5.1.2.6 „Opatrenie 5.2.5. Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch“ na strane 301 navrhujeme v prvej odrážke slová „v okolí národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok“ nahradiť slovami „v okolí národných kultúrnych pamiatok, pamäťových a fondových inštitúcií“. Odôvodnenie: Terminologické a významové spresnenie.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MOSR	K vlastnému materiálu - 1.3 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 3, Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti, investičné potreby; identifikované výzvy Navrhujeme doplniť opatrenia v kontexte medzinárodných zmlúv ako je European Green Deal takým spôsobom, aby sa znižovali regionálne rozdiely v území okresov, ktoré nedisponujú alebo nemajú aktuálne dobudovanú (resp. majú zničenú) železničnú infraštruktúru vzhľadom na plnenie cieľov zvyšovania podielu ekologickej dopravy a udržania miestnej ekonomiky. Odôvodnenie: Niektoré okresné mestá nedisponujú železničnou stanicou. V periférnych regiónoch nemá obyvateľstvo a ani	O	N	Podpora železničnej infraštruktúry vychádza z pridelenej alokácie a z harmonogramu železničnej infraštruktúry, ktorý schválila vláda SR.

	priemysel možnosť využitia alternatívnych foriem dopravy. Preto by mali byť zaradené medzi transformačné regióny vo veci prístupu k dodatočným zdrojom a zabezpečenia alternatívnych trás a rozvoja diverzifikácie dopravných systémov v prípade mimoriadnych udalostí.			
MOSR	K vlastnému materiálu - 1.4 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 4, Hospodárske, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti Pri analýze územných rozdielov a negatívnych javoch odporúčame doplniť najvyššie miery migrácie mladých ľudí za prácou z chudobných regiónov do ekonomicky silnejších regiónov SR a zahraničia. Tento element je dôležitý z hľadiska zabezpečenia sebestačnosti a zabráneniu javu tzv. odlivu mozgov. Odôvodnenie: Tzv. odliv mozgov sa spomína pri opatreniach pre Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií a pri Fonde na spravodlivú transformáciu, ale v analýze sociálnych rozdielov sa nespomína oproti téme MRK, hoci má významný vplyv na konkurencieschopnosť jednotlivých regiónov SR a udržateľnosť. Regionálne rozdiely sa prejavujú aj u nemarginalizovaných skupín.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MOSR	K vlastnému materiálu - 1.6 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA FOND NA SPRAVODLIVÚ TRANSFORMÁCIU, Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti Navrhujeme doplniť aspekt vplyvu dopravy popri priemysle ako samostatne posudzovaného sektora, keďže tvorí významný podiel tvorby pracovných miest najmä v chudobnejších okresoch. Odôvodnenie: Medzi transformačné výzvy a výrazným sociálnym a environmentálnym vplyvom patrí aj doprava, keďže niektoré	O	N	Z dôvodu, že v predmetnej časti „Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti"" nie je reflektovaný vplyv priemyslu ako samostatného sektora, čím nevzniká priestor ani na doplnenie aspektu vplyvu dopravy popri priemysle, ako samostatne posudzovaného sektora. O vplyve priemyslu sa pojednáva v časti „Zlyhania trhov"" v ktorom je popri

	regióny a v nich pôsobiace ekonomické subjekty nedisponujú s dostatočným kapitálom na prekonanie transformačných výziev.			priemysle rovnako posudzovaný aj vplyv dopravy. V zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu je podpora dopravy obmedzená len na aktivity zamerané na podporu inteligentnej mobility. S ohľadom na uvedené je nedostatočná dopravná infraštruktúra v transformujúcich sa regiónoch, ktorá môžu brániť rozvoju regiónov zohľadnená v časti 2.6.1.1.1., konkrétne navrhovanými opatreniami na rozvoj inteligentnej mobility, mikromobility, dopravy s nulovými emisiami a infraštruktúry pre alternatívne palivá.
MOSR	K vlastnému materiálu - 2.1.1.1.4 OPATRENIE 1.1.3 PODPORA MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ, d)Podpora synergií národných a európskych nástrojov podpory a politík výskumu a vývoja v rámci účasti SR v Európskom výskumnom priestore Odporúčame podporiť aj verejné a výskumné inštitúcie, vysoké školy, ako aj malé a stredné podniky zo súkromnej sféry v projektoch financovaných z Horizontu Európa a Európskeho obranného fondu. Odôvodnenie: Doplnenie Európskeho obranného fondu k vymenovaným nástrojom podpory EÚ a SR nebude mať negatívny vplyv na nastavenie alokácie ostatných finančných zdrojov,	O	N	Vzhľadom na zníženie alokácie na podporu európskej spolupráce vo výskume a vývoji navrhujeme zdroje prioritne orientovať na aktivity vyplývajúce priamo zo zapojenia do programu Horizont Európa a nepristupovať k ďalšiemu rozširovaniu okruhu podporovaných programov.

	nakoľko ide o samostatný finančný zdroj na podporu konzorcií spoločností z rôznych členských štátov, ktoré sa zaoberajú kolaboratívnym výskumom a vývojom produktov a technológií v oblasti obrany, a so zreteľom na vytváranie nových pracovných miest vo výskume a vývoji na území EÚ.			
MOSR	K vlastnému materiálu - 2.1.1.2.2 OPATRENIE 1.2.1 PODPORA V OBLASTI INFORMATIZÁCIE A DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE, B. Podpora v oblasti zvýšenia kvality poskytovaných verejných služieb Odporúčame doplniť spoločný elektronický systém pre zverejňovanie a prihlasovanie sa do dotácií jednotlivých rezortov (mimo EŠIF ako je dotácia na regionálny rozvoj, na ekologické vozidlá, ekologické kotle, ŠFRB a pod.) vo veci zrýchlenia a transparentnosti hodnotiacich procesov s priamo elektronickou kontrolou splnenia požadovaných legislatívnych požiadaviek pre žiadateľov Odôvodnenie: Potreba sprehľadnenia zdrojov ústredných orgánov štátnej správy (v súčasnosti ITMS rieši iba EŠIF) a zjednodušilo by to aj formálnu kontrolu, nakoľko by systém nepovolil podať žiadosť, ak subjekt nespĺňa kritéria alebo nenahral požadované podklady v kontexte predchádzajúcej požiadavky na spoločný elektronický systém pre ukladanie a monitorovanie cieľov strategických dokumentov.	O	N	K ŠC 1.2.1: Aktivity popísané v špecifickom cieli umožňujú realizovať vytváranie elektronických systémov a registrov , konkrétne návrhy projektov nie sú predmetom OP SK v časti 1.2.1.
MOSR	K vlastnému materiálu - 2.1.1.2.2 OPATRENIE 1.2.1 PODPORA V OBLASTI INFORMATIZÁCIE A DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE, B. Podpora v oblasti zvýšenia kvality poskytovaných verejných služieb Odporúčame doplniť spoločný elektronický systém pre ukladanie a monitorovanie cieľov strategických dokumentov na miestnej, regionálnej a národnej úrovni vo veci zabezpečenia vzájomného súladu a synergie na vertikálnej a horizontálnej rovine vo verejnej správe Odôvodnenie: mnohé	O	N	K ŠC 1.2.1: Aktivity popísané v špecifickom cieli umožňujú realizovať vytváranie elektronických systémov a registrov, konkrétne návrhy projektov nie sú predmetom P SK v časti 1.2.1.

	strategické dokumenty sú málo reflektované a vzájomne neprepojené na vertikálnej a horizontálnej úrovni verejnej správy			
MOSR	K vlastnému materiálu - 2.2.1.1.2 OPATRENIE 2.1.1. ZLEPŠOVANIE ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI V PODNIKOCH 2.2.1.2.4 OPATRENIE 2.2.3. PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V DOMÁCNOSTIACH (INOVÁCIA PROJEKTU "ZELENÁ DOMÁCNOSTIAM") Odporúčame doplniť medzi prijímateľov opatrení aj rozpočtové a príspevkové organizácie verejnej správy, štátne podniky, akciové spoločnosti so zakladateľskou pôsobnosťou verejnej správy, resp. jasnejšie definovať subjekty verejnej správy. Odôvodnenie: Rezort ministerstva obrany je rezort s mimoriadne širokým záberom agendy, ktorá pokrýva tak vojenské, ako aj civilné témy. Civilná časť bola v minulých rokoch len malo rozvíjaná najmä vo vzťahu k potrebným investíciám. Tieto zložky sú dôležité nielen pre rozvoj rezortu ministerstva obrany, ale často poskytujú služby aj občanom Slovenskej republiky alebo sú inak prínosne pre slovenské hospodárstvo a ekonomický rast. Ide o služby v regiónoch v oblasti zdravotníctva, , intervencie v čase kríz, muzeálnej činnosti, lesného hospodárstva a podobne. V kontexte priorít dlhodobého rozvoja Slovenska, ktoré vyplývajú zo strategických dokumentov na národnej úrovni alebo medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky.	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MOSR	K vlastnému materiálu - 2.2.2.1.2 OPATRENIE 2.4.1.A. VODOZÁDRŽNÉ OPATRENIA NA ADAPTÁCIU NA ZMENU KLÍMY V SÍDLACH A KRAJINE A /ALEBO OCHRANU PRED POVODŇAMI 2.2.2.1.4 OPATRENIE 2.4.2. HYDROGEOLOGICKÝ PRIESKUM ZAMERANÝ NA OVERENIE MOŽNOSTÍ VYUŽÍVANIA	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom

	PODZEMNEJ VODY V OBLASTIACH OHROZENÝCH JEJ DEFICITOM 2.2.2.1.5 OPATRENIE 2.4.3. PODPORA PREVENCIE A MANAŽMENTU ZOSUVNÝCH RIZÍK SÚVISIACICH S NADMERNOU ZRÁŽKOVOU ČINNOSŤOU 2.2.2.1.6 OPATRENIE 2.4.4. PREVENTÍVNE OPATRENIA NA OCHRANU PRED POVODŇAMI VIAZANÉ NA VODNÝ TOK 2.2.2.1.8 OPATRENIE 2.4.6. PODPORA PREVENCIE A MANAŽMENTU RIZÍK VYPLÝVAJÚCICH Z PORUŠOVANIA LEGISLATÍVNYCH PREDPISOV V ŽIVOTNOM PROSTREDÍ Odporúčame doplniť medzi prijímateľov opatrení aj rozpočtové a príspevkové organizácie verejnej správy, i štátne podniky so zakladateľskou pôsobnosťou verejnej správy, resp. jasnejšie definovať subjekty verejnej správy. Odôvodnenie: Rezort ministerstva obrany má záujem sa zapojiť do výziev prostredníctvom VLM, š.p.			špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MOSR	K vlastnému materiálu - 2.2.2.1.9 OPATRENIE 2.4.7. IDENTIFIKÁCIA VÝVOJA RIZÍK, URČENIE SPÔSOBOV PREVENCIE, ZAVÁDZANIE POSTUPOV A OPATRENÍ NA PRIPRAVENOSŤ A REAKCIU NA KATASTROFY SPÔSOBENÉ ZMENOU KLÍMY 2.2.2.1.10 OPATRENIE 2.4.8. POSILNENIE A MODERNIZÁCIA INTERVENČNÝCH KAPACÍT A INFRAŠTRUKTÚRY NA ZVLÁDANIE KATASTROF 2.2.3.1.3 OPATRENIE 2.8.2. PODPORA CYKLODOPRAVY Odporúčame doplniť medzi prijímateľov opatrení Ministerstvo obrany SR a/alebo ním zriadené štátne rozpočtové alebo príspevkové organizácie. Odôvodnenie: Rezort ministerstva obrany má záujem sa zapojiť do výziev.	O	N	Medzi oprávnenými prijímateľmi sú uvedené štátne rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie. Z tohto dôvodu nie je nevyhnutné vyčleňovať samostatne MO SR. MV SR je samostatne vyčlenené z dôvodu originálnych kompetencií pre oblasť krízového riadenia a civilnej ochrany, ktoré vyplývajú priamo z kompetenčného zákona.

MOSR	K vlastnému materiálu - 2.2.2.4.10 OPATRENIE 2.7.9. ZLEPŠOVANIE SYSTÉMU MONITOROVANIA KVALITY OVZDUŠIA NA NÁRODNEJ, LOKÁLNEJ/ REGIONÁLNEJ ÚROVNI, MONITOROVANIA VPLYVU ZNEČISTENIA OVZDUŠIA NA EKOSYSTÉMY, RIADENIA KVALITY OVZDUŠIA, VRÁTANE VYBUDOVANIA NOVÉHO INFORMAČNÉHO SYSTÉMU O EMISIÁCH Odporúčame doplniť medzi prijímateľov opatrení aj štátne podniky, akciové spoločnosti so zakladateľskou pôsobnosťou verejnej správy. Odôvodnenie: Rezort ministerstva obrany má záujem sa zapojiť do výziev najmä prostredníctvom VLM, š.p.	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MOSR	K vlastnému materiálu - 2.2.2.4.4 OPATRENIE 2.7.3 PODPORA BIOLOGICKEJ A KRAJINNEJ DIVERZITY A KVALITY EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB PROSTREDNÍCTVOM UDRŽOVANIA A BUDOVANIA ZELENEJ A MODREJ INFRAŠTRUKTÚRY A PREVENCIE A MANAŽMENTU INVÁZNYCH NEPÔVODNÝCH DRUHOV Odporúčame doplniť medzi prijímateľov opatrení aj - štátne podniky, - akciové spoločnosti so zakladateľskou pôsobnosťou verejnej správy. Odôvodnenie: Rezort ministerstva obrany má záujem sa zapojiť do výziev najmä prostredníctvom VLM, š.p.	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť,

				že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MOSR	K vlastnému materiálu - 2.2.2.4.9 OPATRENIE 2.7.8. ZNÍŽENIE EMISIÍ LÁTOK ZNEČISŤUJÚCICH OVZDUŠIE PROSTREDNÍCTVOM NÁHRADY KOTLOV NA TUHÉ PALIVÁ V DOMÁCNOSTIACH ZA VYKUROVACIE ZARIADENIA, NÍZKOEMISNÉ Z HĽADISKA PRODUKCIE PRACHOVÝCH ČASTÍC, VRÁTANE INFORMAČNÝCH AKTIVÍT ZAMERANÝCH NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA Odporúčame doplniť medzi prijímateľov opatrení aj rozpočtové a príspevkové organizácie verejnej správy. Odôvodnenie: Rezort ministerstva obrany má záujem sa zapojiť do výziev, ktoré by mohli zlepšiť technický stav objektov a pridruženej infraštruktúry, nakoľko sa do nich neinvestovalo z dôvodu dlhodobého krátenia prostriedkov rezortu ministerstva obrany. Ministerstvo obrany SR disponuje s vlastnou príspevkovou organizáciou venujúcou sa správe bytov.	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MOSR	K vlastnému materiálu - 2.3.1.1.2 OPATRENIE 3.1.1. ODSTRÁNENIE KĽÚČOVÝCH ÚZKYCH MIEST NA ŽELEZNIČNEJ INFRAŠTRUKTÚRE PROSTREDNÍCTVOM MODERNIZÁCIE A ROZVOJA HLAVNÝCH ŽELEZNIČNÝCH TRATÍ A UZLOV 2.3.1.1.3 OPATRENIE 3.1.2. ODSTRÁNENIE KĽÚČOVÝCH ÚZKYCH MIEST NA CESTNEJ INFRAŠTRUKTÚRE PROSTREDNÍCTVOM VÝSTAVBY NOVÝCH ÚSEKOV DIAĽNIC 2.3.1.1.4 OPATRENIE 3.1.3. ZLEPŠENIE KVALITY SLUŽIEB POSKYTOVANÝCH NA	O	N	Príslušné požiadavky na dvojité využitie dopravnej infraštruktúry budú uplatňované správcom infraštruktúry podľa potreby v rámci konkrétnych povoľovacích procesov. Striktné a paušálne uplatňovanie tejto požiadavky by mohlo výrazne navýšiť náklady na prípravy a realizáciu stavieb.

	DUNAJSKEJ A VÁŽSKEJ VODNEJ CESTE Doplniť do textácie potrebu rešpektovania dvojitého využívania siete TENT pri modernizácií a rozvoji siete TEN-T vo veci možných presunov vojenskej techniky. Odôvodnenie: V súčasnej geopolitickej situácii je nutné, aby bolo možné dopravnú infraštruktúru využívať aj na presun vojenských dopravných prostriedkov a plánované infraštruktúrne modernizačné projekty TEN-T sietí počítali s vojenskými požiadavkami na dopravnú infraštruktúru, resp. s požiadavkami dvojakého využitia dopravnej infraštruktúry.			
MOSR	K vlastnému materiálu - Tabuľka 1 na strane 50, RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov; taktiež v textácii na strane 115 a ďalej Navrhujeme zameniť pojem „Znižovanie energetickej náročnosti budov“ za pojem „Zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov“ Odôvodnenie: Odporúčame rešpektovať slovné výrazy zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	O	N	Pripomienka neakceptovaná. Pri nastavení terminológie vychádzame zo Zákona č. 321/2014 Z. z., kde je jedným z cieľov politiky SR znižovanie energetickej náročnosti hospodárstva Slovenskej republiky, na budovy hľadíme ako na súčasť hospodárstva.
MOSR	K vlastnému materiálu - Tabuľka 1 na strane 54, RSO2.4 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy Odporúčame medzi rešpektované záväzky doplniť aj Bezpečnostnú stratégiu SR (2021). Odôvodnenie: Zmena klímy je globálna hrozba, ktorej dôsledky predstavujú zásadný zásah do fungovania každej spoločnosti. Jedným z jej súčasných najvýraznejších prejavov vo svete sú extrémne prejavy počasia, nedostatok vody a ohrozenie potravinovej bezpečnosti. To môže byť jeden z faktorov vzniku vnútroštátnych a medzištátnych konfliktov, nútenej	O	N	Základnými dokumentom a zároveň Základnou podmienkou pre riadenie rizík v SR je "Národná stratégia riadenia rizík bezpečnostných hrozieb SR", ktorá v 2 kapitole Východiská stratégie zahŕňa zoznam národnej legislatívy a stratégií, vrátane Bezpečnostnej stratégie SR. Z tohto dôvodu nie je relevantné samostatne uvádzať a dopĺňať práve túto stratégiu.

	migrácie a podobne.			
MPSV RSR	K sociálnym vplyvom : Samotný predkladateľ konštatuje, že v transformujúcich sa regiónoch dekarbonizácia a hospodárska transformácia povedú k priamym stratám pracovných miest do roku 2030 až na úrovni približne 4 250 pracovných miest. Preto odporúčame vyznačiť v doložke vybraných vplyvov aj existenciu negatívnych sociálnych vplyvov a vypracovať separátnu analýzu sociálnych vplyvov. Odôvodnenie: Podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, ak predkladateľ v doložke identifikuje pozitívne vplyvy alebo negatívne vplyvy (alebo pozitívne vplyvy a zároveň aj negatívne vplyvy), vypracuje príslušnú analýzu vplyvov. Napriek tejto povinnosti predkladateľ jednotlivé analýzy vplyvov k predkladanému materiálu nepriložil, čím znemožnil ich adekvátne posúdenie. Odporúčame predkladateľovi daný nesúlad odstrániť. Zároveň upozorňujeme predkladateľa na bod 9.1. Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, podľa ktorého sa na záverečné posúdenie vybraných vplyvov po medzirezortnom pripomienkovom konaní predkladajú Stálej pracovnej komisii Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky materiály, pri ktorých po pripomienkovom konaní došlo v rámci doložky k zmene v identifikácii vplyvov v bode 9. doložky alebo k významnej zmene aspoň jedného z vybraných vplyvov, a tým aj k zmene dotknutej analýzy vplyvu.	O	ČA	Vypracovaný návrh vplyvu na rozpočet verejnej správy bol predložený na PPK. Konečné znenie textu bude upravené na základe záverečného posúdenia.
MPSV RSR	Časť 1.4 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 4 Z čl. 22 ods. 3 písm. a) body i) a viii) a písm. a) bod x) a čl. 22 ods. 3 písm. b) Všeobecného nariadenia vyplýva, že každý program má pre Stratégiu	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	programu : hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie rozsah stanovený na maximálne 30 000 znakov. V prípade aktuálneho návrhu PSK má každý cieľ politiky svoje hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie. Žiadame vypracovať spoločnú stratégiu pre všetky ciele politiky v rozsahu podľa nariadenia a aktuálne texty použiť pre účely podporného dokumentu, ktorý bude neformálnou prílohou PSK. V texte relevantnom pre Cieľ politiky 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv, žiadame aktualizovať východiskové údaje a doplniť chýbajúce informácie v zmysle pripomienok EK.			
MPSV RSR	Časť 2 : Priority Text relevantný pre Cieľ politiky 4 - Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv žiadame upraviť a doplniť v zmysle článku 22 ods.2 a ods. 3 písmeno c) Všeobecného nariadenia, Prílohy V., ako aj v zmysle záverov z konzultácií s mimovládnym, verejným sektorom a neformálnych konzultácií s EK.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle priomienky a v súlade s relevantnými nariadeniami.
MPSV RSR	K „predkladacej správe“: Odporúčame vetu „Rovnako sa budú investície v cieli politiky 4 zameriavať aj na aktívne začlenenie a podporu dostupných sociálnych služieb pre znevýhodnené a najodkázanejšie skupiny obyvateľstva, vrátane marginalizovaných rómskych komunít, ako aj na podporu sociálnych inovácií a potravinovú a materiálnu pomoc pre najodkázanejšie osoby.“ doplniť nasledovne: „Rovnako sa budú investície v cieli politiky 4 zameriavať aj na aktívne začlenenie a podporu dostupných sociálnych služieb pre znevýhodnené a najodkázanejšie skupiny obyvateľstva, vrátane marginalizovaných rómskych komunít, podporu vykonávania opatrení sociálno- právnej ochrany detí a sociálnej kurately, etablovania systému poradensko-psychologických služieb pre	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	jednotlivcov, páry a rodiny (rodinné poradne), ako aj na podporu sociálnych inovácií a potravinovú a materiálnu pomoc pre najodkázanejšie osoby.“ Odôvodnenie: Doplnenie textu s ohľadom na aktivity uvedené v Programe Slovensko 2021 – 2027.			
MPSV RSR	K doložke vybraných vplyvov : Predložený návrh nebol napriek identifikácii vybraných vplyvov zaslaný na predbežné pripomienkové konanie, ktoré sa uskutočňuje ešte pred medzirezortným pripomienkovým konaním. Predkladateľ ani nepožiadal Stálu pracovnú komisiu Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky o udelenie výnimky z procesu podľa bodu 2.6. Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, o ktorú je možné požiadať v prípade materiálov, ktoré majú byť predmetom skráteného pripomienkového konania. Odôvodnenie: Predkladateľ tým nedodržal záväzný postup podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.	O	A	Materiál vrátane Doložky vybraných vplyvov a všetkých analýz bol dňa 24.5.2022 zaslaný MH SR ako gestorovi Jednotnej metodiky pre posudzovanie vplyvov na neformálne konzultácie. Následne boli predmetné dokumenty zaslané Stálej pracovnej komisii Legislatívnej rady vlády SR na záverečné posúdenie vybraných vplyvov pred jeho predložením na rokovanie vlády SR.
MPSV RSR	Tabuľka 1: Výber cieľov politiky a špecifického cieľa FST s odôvodnením Text relevantný pre Cieľ politiky 4 - Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv žiadame skrátiť v súlade s Prílohou V. Všeobecného nariadenia a upraviť texty v zmysle záverov z konzultácií s mimovládnym, verejným sektorom a neformálnych konzultácií s EK a aktualizovať východiskové údaje.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky a v súlade s nariadeniami.
MPSV RSR	Tabuľka 11: Celkové finančné rozpočtové prostriedky podľa fondu a spolufinancovania z národných zdrojov Žiadame upraviť alokácie priorít a	Z	A	V nadväznosti na rozporové konania a emailovú komunikáciu zo dňa 7.6.2022 bol

	špecifických cieľov v rámci Cieľa politiky 4 - Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv v prípade alokácií z ESF+ a EFRR v zmysle e-mailovej komunikácie zo dňa 24.4.2022. V nadväznosti na úpravu alokácií žiadame primerane upraviť aj hodnoty merateľných ukazovateľov.			rozpor odstránený.
MPSV RSR	V cieľoch politiky 1- 5 a JTF sa uvádza členenie kapitol až na úroveň opatrení, čo nie je v súlade s článkom 22 Všeobecného nariadenia. Žiadame upraviť. Odôvodnenie: Zosúladenie členenia kapitol so Všeobecným nariadením.	Z	ČA	Snahou je, čo najviac zosúladiť text Programu Slovensko s požiadavkami vyplývajúcimi zo všeobecného nariadenia. Pre lepšiu čitateľnosť a dlhodobú prax v programoch podporovaných z EFRR predmetné znenie ponecháme, avšak pri nahrávaní do SFC databázy t.j. pri predkladaní programu na EK bude pojem opatrenie odstránený.
MPSV RSR	V prílohe na str. 17, tabuľka 4, k regiónu horná Nitra - do stĺpca „Priority a ciele“ odporúčame vložiť nový bod „Podpora pri zakladaní a rozbiehaní podnikania“. Odôvodnenie: Doplnenie priorít v súvislosti s rozvojom regiónu horná Nitra vo väzbe na prezentované skutočnosti uvádzané napr. v časti „Upadajúce odvetvia“, a to na str. 21, druhý odsek, posledná veta „Spoločnosť má plán diverzifikácie svojej činnosti, ktorý počíta s potenciálnymi novými projektmi vrátane produktívnych investícií do nových spoločností využívajúcich pôdu a majetok a prestavbu areálov, ktoré je možné ponúknuť tretím stranám“; v časti 2.1.2, str. 28, prvý odsek „prostredníctvom nezáväznej online výzvy na predkladanie projektových zámerov, by mohlo mať záujem o podnikanie v regióne horná Nitra viac	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	ako 40 subjektov zo súkromného sektora.“.			
MPSV RSR	V prílohe na str. 46, Pilier I – Hospodárske diverzifikácia, Opatrenie 1.1, Súvisiace aktivity – odporúčame znenie prvej aktivity „vytváranie a udržanie pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou v oblasti VVaI a zelených inovácií“ nahradiť týmto znením: „vytváranie a udržanie pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou v oblasti VVaI a zelených inovácií a využívania geotermálneho potenciálu“. Odôvodnenie: Doplnenie v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami týkajúcich sa tohto regiónu.	O	N	Vzhľadom na skutočnosť, že pôvodné znenie aktivity nijakým spôsobom nevylučuje podporu vytvárania pracovných miest v oblasti geotermálneho potenciálu regiónu, ktorý je v tomto kontexte podmnožinou zelených inovácií.
MPSV RSR	V prílohe v časti 1.1 Očakávaný proces transformácie s cieľom dosiahnuť klimaticky neutrálne hospodárstvo na str. 11, predposledný odsek – v texte predmetného odseku odporúčame doplniť číslo uznesenia, ktorým bola v marci 2020 schválená „Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (NUS SR)“, resp. uviesť ho v rámci odkazu pod čiarou. Odôvodnenie: Poskytnutie spresňujúcich informácii uvádzaných v predmetnom materiáli	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MPSV RSR	V prílohe v časti 1.1 Očakávaný proces transformácie s cieľom dosiahnuť klimaticky neutrálne hospodárstvo na str. 14, prvý odsek, posledná veta – za slová „zvýšenia zamestnanosti“ odporúčame doplniť slová „a zamestnateľnosti“. Odôvodnenie: Podpora rekvalifikácie a vzdelávania sú nástrojmi, ktorými sa zvyšuje zamestnateľnosť pracovnej sily.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MPSV		O	A	Materiál bol upravený v zmysle

RSR	V prílohe v časti 1.2 Určenie území, ktoré budú najviac postihnuté procesom transformácie na str. 16, druhý odsek, prvá veta – za slová „rozhodnutia vlády“ odporúčame doplniť číslo predmetného uznesenia vlády SR o uzavretí baní a ukončení výroby energie a tepla z uhlia do roku 2023 v súlade s Envirostratégiou 2030, ktorým sa v roku 2018 zahájila transformácia v súvislosti s využívaním uhlia v regióne horná Nitra, resp. uviesť ho v rámci odkazu pod čiarou. Odôvodnenie: Poskytnutie spresňujúcich informácii uvádzaných v predmetnom materiáli.			pripomienky.
MPSV RSR	V prílohe v časti 1.2 Určenie území, ktoré budú najviac postihnuté procesom transformácie na str. 16, štvrtý odsek – za poslednú vetu v tomto odseku, ktorá znie „BSK bol rozhodnutím EK určený ako neoprávnený región pre čerpanie zdrojov z FST.“ odporúčame doplniť text z odôvodnenia EK, aké dôvody viedli EK k takémuto rozhodnutiu, a to aj napriek zhodnoteniu uvádzanému v texte, že aj Bratislavský kraj (BSK) je „vo veľkej miere závislý od priemyselných odvetví a procesov s vysokými emisiami CO2.“ (viď. str. 16, tretí odsek). Odôvodnenie: Objektivizácia textu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MPSV RSR	V prílohe v časti 2.2.1 Posúdenie hospodárskeho, sociálneho a územného vplyvu prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo Únie do roku 2050 na str. 37, druhý odsek – odporúčame slovo „brownfield“ v príslušných gramatických tvaroch v celom texte materiálu nahradiť jeho slovenským ekvivalentom(napr. na str. 40 prvý odsek, na str. 72 posledný odsek atď.). Odôvodnenie: Formálna pripomienka	O	Č A	Termín "brownfield" je v súlade so strategickým dokumentom Envirostratégia 2030, pričom táto stratégia (rovnako, ako aj samotný INEKP) pre tento termín nepoužíva slovenský ekvivalent. Termín bol na základe pripomienky vysvetlený poznámkou pod čiarou rovnako, ako v Envirostratégii 2030. Z uvedeného dôvodu považujeme

				pripomienku za čiastočne akceptovanú.
MPSV RSR	V prílohe v časti 2.3.2 Potreby v oblasti rozvoja a ciele do roku 2030 s cieľom dosiahnuť klimaticky neutrálne hospodárstvo Únie do roku 2050 na str. 57, odsek „Kvalita života a sociálna infraštruktúra“, tretí bod – slová „pracovnej sily potrebami trhu práce“ odporúčame nahradiť slovami“ pracovnej sily s potrebami trhu práce“. Odôvodnenie: Odstránenie administratívnej chyby.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MPSV RSR	V prílohe v časti 2.3.4 Typy plánovaných operácií v súlade s číslovaním kapitoly 2.2. KOŠICKÝ KRAJ a jej podkapitol/častí odporúčame zmeniť označenie tejto časti z „2.3.4“ na označenie „2.2.4“. Odôvodnenie: Odstránenie administratívnej chyby.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MPSV RSR	Vo vlastnom materiáli na str. 361 odporúčame predložiť bližšie informácie k dokumentu Strategický rámec pre zdravie a dlhodobú starostlivosť (v príprave) a dôvod jeho prípravy. Odôvodnenie: Je už prijatá Stratégia dlhodobej starostlivosti v SR.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MPSV RSR	Vo vlastnom materiáli odporúčame aktualizovať Obsah na začiatku materiálu, ktorý nekorešponduje so skutočnosťou v časti "1 Stratégia programu: Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie", kde je v materiáli naviac zaradená podkapitola "1.7 Finančné nástroje v programovom období 2014-2020" (str. 41) a Dunajská stratégia začínajúca na str. 42 je označená ako podkapitola č. 1.8. Odôvodnenie: Odstránenie technickej	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	chyby.			
MPSV RSR	Všeobecne k textu materiálu: Žiadame o informáciu, či budú v zmysle Programu Slovensko 2021 – 2027 aktivity/intervencie a pod. v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (napríklad, no nielen, priestorová deinštitucionalizácia a debarierizácia zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately) realizované/implementované prostredníctvom IÚS, IÚI, UMR, nakoľko vzhľadom na pôsobnosť orgánov štátnej správy, obcí, vyšších územných celkov a úlohy akreditovaných subjektov v zmysle Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a negatívne skúsenosti s implementáciou aktivít/intervencií v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prostredníctvom RIÚS/MFO v programovom období 2014 – 2020 je pre oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyslovene nevhodné riešenie prostredníctvom IÚS, IÚI, UMR. Odôvodnenie: V texte pripomienky	Z	A	Aktivity/intervencie v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately budú realizované mimo nástrojov územného rozvoja.
MŠV VaŠS R	časť 1. 1 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 1, Investičné potreby a komplementárnosť a synergie s ďalšími formami podpory, str. 19: navrhujeme doplniť text na str. 19: „Významnú investičnú potrebu vníma Slovensko aj v oblasti výskumnej infraštruktúry, ktorú je potrebné vnímať v širšom kontexte zahŕňajúcom aj tzv. „soft“ infraštruktúru vo forme podporných systémov a nástrojov na efektívnu realizáciu výskumno-vývojovej činnosti a úspešnú aplikáciu jej výstupov do hospodárskej a spoločenskej praxe. Za takú je vnímaná infraštruktúra na podporu transferu technológií a popularizáciu vedy a techniky, ako aj	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.

	zabezpečenie prístupov k vedeckým e-zdrojom pre potreby širokej vedeckej komunity, ktorá má celonárodný dosah, systémový charakter a je benefitom pre širokú akademickú obec na Slovensku, laickú verejnosť zaujímajúcu sa o objavovanie. V nadväznosti na skúsenosti v rámci doterajších programových období EŠIF, sa spôsob realizácie aktivít v opatrení 1.1.4 prostredníctvom pokračovania projektov s celonárodným pokrytím (tzv. národných projektov) ukazuje ako najefektívnejší. Cieľom ďalšieho rozvoja je modernizácia vybudovaných infraštruktúr a ich prispôsobenia aktuálnym potrebám vedecko-výskumnej komunity na Slovensku, ktoré sa v čase pomerne intenzívne vyvíjajú.“ nasledovne: „Významnú investičnú potrebu vníma Slovensko aj v oblasti výskumnej infraštruktúry, ktorú je potrebné vnímať v širšom kontexte komplexnej digitálnej transformácie národného informačného systému VVaI, zahŕňajúcom okrem technickej aj tzv. „soft“ infraštruktúru vo forme podporných systémov, služieb a nástrojov na efektívnu realizáciu výskumno-vývojovej činnosti a úspešnú aplikáciu jej výstupov do hospodárskej a spoločenskej praxe. Za takú je vnímaná infraštruktúra na podporu transferu technológií a popularizáciu vedy a techniky, otvorenosti a transparentnosti vedy a výskumu, ako aj zabezpečenie prístupov k vedeckým e-zdrojom pre potreby širokej vedeckej komunity, ktorá má celonárodný dosah, systémový charakter a je benefitom pre širokú akademickú obec na Slovensku, laickú verejnosť zaujímajúcu sa o objavovanie. V nadväznosti na skúsenosti v rámci doterajších programových období EŠIF, sa spôsob realizácie aktivít v opatrení 1.1.4 prostredníctvom pokračovania projektov s celonárodným pokrytím (tzv. národných projektov) ukazuje ako najefektívnejší. Cieľom ďalšieho rozvoja je modernizácia vybudovaných infraštruktúr a ich prispôsobenia aktuálnym potrebám vedecko-výskumnej komunity na Slovensku, ktoré sa			

	v čase pomerne intenzívne vyvíjajú."			
MŠVVaŠSR	časť 1.1 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 1, Ekonomické, sociálne a územné rozdiely ako aj nerovnosti, str. 16: navrhujeme upraviť text na str. 16: „V kontexte vplyvu uvedených súvislostí na regionálnu ekonomiku je potrebné zdôrazniť aj význam podpory tvorby a budovania regionálnej politiky VVaI. Pre potreby znižovania rozdielov regiónov je nevyhnutné zabezpečiť identifikáciu VVaI potenciálu a perspektív pre zlepšenie adaptability investícií do VVaI, ktorých implementácia má významný vplyv na rozvoj týchto regiónov, ich špecializáciu a aj samotný hospodársky rast. Zároveň správne nastavená regionálna politika a komplexne identifikovaný regionálny potenciál odstraňuje prekážky, ktoré brzdia krajinu pri tvorbe a plánovaní strategických národných investícií tak, aby sa tieto investície nekoncentrovali do jedného regiónu, ale v závislosti na potrebách rovnomerne prispievali k stabilite a odolnosti regiónov pri riešení globálnych problémov. Národný inovačný systém pre vznik inovačných centier vytvorí základnú schému národného a regionálneho sieťovania, a ako hlavná národná aktivita definuje podmienky, stimulačné opatrenia a aplikačné formy pre vznik inovačných centier. Hlavnou príčinou pre fundamentálnu zmenu inovačnej schémy na Slovensku je globálny ekonomický posun od výroby k službám, čo spôsobuje aj nové sociálne a technické inovačné trendy“. nasledovne: „V kontexte vplyvu uvedených súvislostí na regionálnu ekonomiku je potrebné zdôrazniť aj význam podpory tvorby a budovania regionálnej politiky VVaI. Pre potreby znižovania rozdielov regiónov je nevyhnutné zabezpečiť identifikáciu VVaI potenciálu, podmienok a perspektív pre zlepšenie adaptability	O	ČA	Text je čiastočne zapracovaný v zmysle pripomienky z dôvodu obmedzeného počuznakov strategickej časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.

	investícií do VVaI, ktorých implementácia má významný vplyv na rozvoj týchto regiónov, ich špecializáciu a aj samotný hospodársky rast. Prekážky, ktoré brzdia krajinu pri tvorbe a plánovaní strategických národných investícií možno prekonať správne nastavenou regionálnou politikou a súčasne dôsledným naplnením zámerov národných infraštruktúrnych projektov digitálnej transformácie služieb pre VVaI . Dôsledná komplexná identifikácia regionálneho potenciálu zabezpečí, aby sa tieto investície nekoncentrovali do jedného regiónu, ale v závislosti na potrebách rovnomerne prispievali k stabilite a odolnosti regiónov pri riešení globálnych problémov. Národný inovačný systém pre vznik inovačných centier vytvorí základnú schému národného a regionálneho sieťovania, a ako hlavná národná aktivita definuje podmienky, stimulačné opatrenia a aplikačné formy pre vznik inovačných centier. Hlavnou príčinou pre fundamentálnu zmenu inovačnej schémy na Slovensku je globálny ekonomický posun od výroby k službám, čo spôsobuje aj nové sociálne a technické inovačné trendy."			
MŠVVaŠSR	časť 1.1 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 1, Poznatky získané z predošlých skúseností, str. 21: v časti Poznatky získané z predošlých skúsenosti text od 9 odseku začína "Oblasť eGovernmentu má pred sebou stále viaceré výzvy....až do posledného odseku končí bodom • určenie Úradu pre verejné obstarávanie ako..." - uvedený text navrhujeme skrátiť, keďže je neproporčný voči ostatným témam v uvedenej časti.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŠVVaŠS	časť 1.5 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 5, str. 37: navrhujeme doplniť pred časť vety "Zvyšovanie zručností v oblasti	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z

R	konštruktívneho dialógu" vetu "podpora mediálnej gramotnosti vo vzdelávacích programoch a podpora iniciatív občianskeho sektora zameraných na hodnotové vzdelávanie a budovanie kritického myslenia". Dôvodom je, že z hľadiska podpory demokracie a čeleniu dezinformáciám je relevantné hovoriť aj o podpore mediálnej gramotnosti, nie len o predchádzaní konfliktov a deradikalizácii.			dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
MŠVaŠSR	časť 2.1.1.1.4 Opatrenie 1.1.3 Podpora medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií, str. 88: v časti d) Podpora synergií národných a európskych nástrojov podpory a politík výskumu a vývoja v rámci účasti SR v Európskom výskumnom priestore navrhujeme doplniť text: - podpora účasti v Európskom výskumnom priestore (ERA) formou pomoci smerujúcej k implementácii akcií ERA realizovaných v rámci politickej agendy ERA; Odôvodnenie: považujeme za potrebné zapracovať možnosť podporiť účasť SR resp. slovenských inštitúcií v novo pripravovaných politických akciách ERA, ktorí by mali viesť k reformám systémov výskumu a vývoja v členských krajinách a podpore kapacít výskumu a vývoja založených na excelentnosti ako rozhodujúcom kritériu. V rámci akcií ERA budú podporované synergie a prepájanie ako príprava politík a nástrojov v oblasti výskumu a inovácií na európskej, národnej a regionálnej úrovni. Súčasťou sú aj akcie zamerané na zmierňovanie rozdielov vo výskumnej a inovačnej kapacite členských krajín EÚ a regiónov napr. prostredníctvom budovania európskych hubov a podpora spolupráce akademického a podnikateľského sektora vo výskume a inováciách. Politické akcie ERA by mali byť implementované v spolupráci EK a členských štátov.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

MŠVaŠSR	časť 2.1.1.1.5 Opatrenie 1.1.4 Podpora optimalizácie, rozvoja a modernizácie výskumnej infraštruktúry, str. 88: vo vete "Osobitne v oblasti zdravotnej starostlivosti je zámerom dobudovanie a podpora biomedicínskej infraštruktúry a kapacít pre podporu VaV v oblasti prevencie, diagnostiky, liečby, ako aj následnej starostlivosti spoločensky závažných ochorení s cieľom zlepšiť zdravotný stav obyvateľstva a zvýšiť kvalitu života." - slovo osobitne navrhujeme nahradiť slovom ""napríklad"", z dôvodu zabezpečenia rovnosti medzi jednotlivými SK RIS3 oblasťami. (nepriorizovať jednotlivé oblasti RIS3).	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŠVaŠSR	časť 2.1.1.1.5 Opatrenie 1.1.4 Podpora optimalizácie, rozvoja a modernizácie výskumnej infraštruktúry, str. 89: časť Infraštruktúra, technológie a spolupráca, bod 2 dobudovanie výskumných infraštruktúr pre riešenie celospoločenských výziev a mimoriadnych situácií (výskumné nemocnice) s osobitným dôrazom na spoluprácu odborníkov z oblasti prírodných, medicínskych, technických a spoločenských vied - príklad v zátvorke výskumné nemocnice navrhujeme vypustiť z textu, nakoľko budovanie novej infraštruktúry je v zmysle Partnerskej dohody vylúčené z podpory.	O	ČA	Zmenený nasledovný text: „...(napr. výskumné nemocnice)“.
MŠVaŠSR	časť 2.1.1.4.3 Opatrenie 1.4.2 Digitálne zručnosti prispôsobené doménam SK RIS3 2021+ a potrebám priemyselnej a zelenej transformácie, str. 107: navrhujeme zjednotiť rozsah uvádzaných informácií v dokumente vo vzťahu k uvádzaniu prijímateľov (v Cieli 4 sa prijímatelia neuvádzajú, v iných Cieľov politiky áno).	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení.

				Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MŠVVaŠSR	časť 2.1.1.4.4 Ukazovatele špecifického cieľa RSO1.4, str. 109 (Tabuľka 2, Tabuľka 3): žiadame aktualizovať ukazovatele výstupu a výsledku (o zmeny požiadalo MŠVVŠ SR dňa 31.3.2022 v súvislosti so zapracovaním pripomienky EK zo 7/3/2022). V prípade SRI01 (ukazovateľ výsledku) sa odporúča zmena na ukazovateľ výstupu, v prípade SOI01 (ukazovateľ výstupu) navrhovalo MŠVVŠ SR zmenu na ukazovateľa výsledku (nový názov: Počet zavedených programov relevantných pre inteligentnú špecializáciu a priemyselnú transformáciu vytvorených a/alebo inovovaných v spolupráci so zamestnávateľmi).	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŠVVaŠSR	časť 2.1.1.4.4 Ukazovatele špecifického cieľa RSO1.4, str. 109 (Tabuľka 2, Tabuľka 3): navrhujeme skontrolovať a v prípade relevancie doplniť zoznam ukazovateľov výstupu a výsledku. Z dokumentu nie je jasné, ktorým ukazovateľom je pokrytá aktivita "• podpora realizácie praktického vyučovania žiakov v doménach SK RIS3 2021+ (napr. duálne vzdelávanie, praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa)". Pôvodne bol na túto aktivitu naviazaný ukazovateľ výsledku RCR97 Učňovská príprava podporovaná v MSP. Aktivita nebola vypustená z podpory opatrenia 1.4.1	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	(kapitola 2.1.1.4.2), ale predmetný ukazovateľ výsledku nebol zaradený, preto nie je jasné akým ukazovateľom plánuje gestor aktivity (MIRRI SR) sledovať príspevok uvedenej aktivity k naplneniu špecifického cieľa 1.4?			
MŠVVaŠSR	časť 2.1.2.1.3 Ukazovatele špecifického cieľa RSO1.5, str. 113: žiadame medzi ukazovatele výstupu zaradiť aj počet dodatočných subjektov verejného záujmu s 1 Gbit pripojením (pripojením s veľmi vysokou kapacitou), v našom prípade primárne školy a školské zariadenia.	Z	ČA	"MIRRI SR súhlasí s tým, že školy a školské zariadenia sú prirodzenou cieľovou skupinou, ale sme skeptickí pri rozšírení ukazovateľov reportovaných voči EK. Stratégia Národneho planu širokopásmového pripojenia (NBP) je nastavená tak, že intervencie budú podporovať/financovať pripájanie domácností, na ktoré je aktuálne nastavený indikátor (v PSK). Avšak pripojenie významných socio-ekonomických subjektov (SED) v podporovanej oblasti bude vylučujúce kritérium na získanie podpory - teda operátori musia deklarovať, že pripoja SED, aby získali podporu na pripojenie domácností. Preto nebudeme navrhovaný indikátor ""Počet dodatočných subjektov verejného záujmu s 1 Gbit pripojením"" v PSK sledovať, avšak dáta/informácie k tomuto indikátoru budeme zbierať a následne ich môžeme poskytnúť, ako aj pouziť pri hodnoteniach intervencií."
MŠVVaŠS	časť 2.4.6.1 Špecifický cieľ SO (j), 2.4.6.1.1 Intervencie z fondov, str. 271: pri aktivite • podpora vzájomného učenia, desegregácie a súdržnosti	O	A	V tomto prípade ide o cielené komunitné aktivity mimo školského prostredia prostredníctvom neformálneho vzdelávania

R	(opatrenia proti rómskemu rasizmu) sa spomínajú deti a mladí ľudia z MRK a vzdelávacie aktivity - navrhujeme priblížiť myšlienku vzdelávacích aktivít, keďže vzdelávanie týchto cieľových skupín a desegregácia je aj súčasťou PRIORITY 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie.			a miestnych aktivít.
MŠVVaŠSR	časť 2.4.6.1.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (j), Tabuľka 2, str. 273: Ukazovatele výstupu v Tabuľke 2 - celkový počet účastníkov (VRR aj MRR) - cieľová hodnota (2029) sa vzhľadom na výšku alokácie sa javí ako veľmi nízka.	O	N	Ukazovatele boli vypočítané na základe realistického odhadu podľa typu intervencií v PSK.
MŠVVaŠSR	časť 4 Základné podmienky, Tabuľka 12, str. 354 – 355: žiadame aktualizovať informácie vo vzťahu k základnej podmienke 4.3. Strategický politický rámec pre systém vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých stupňoch.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŠVVaŠSR	povinné prílohy materiálu: nakoľko materiál predpokladá pozitívne a negatívne rozpočtovo zabezpečené vplyvy na rozpočet verejnej správy, pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na služby verejnej správy pre občana, vplyvy na informatizáciu spoločnosti (vyplýva z predkladacej správy i z Doložky vplyvov), je potrebné vypracovať a priložiť príslušné analýzy (podľa príloh Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov).	O	ČA	Vypracovaný návrh vybraných vplyvov bol predložený na PPK. Konečné znenie textu bude upravené na základe záverečného posúdenia.
MŠVVaŠS	Tabuľka 1, časť SO (i) Podpora sociálno-ekonomickej integrácie štátnych	O	A	Údaje v Tabuľke 1 pre špecifický cieľ (i), boli aktualizované a zohľadňujú aktuálnu

R	príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov, str. 72: navrhujeme aktualizovať uvedené údaje z hraničnej a cudzineckej polície. Poznámka pod čiarou 88 odkazuje na prehľad za rok 2020, nie 2021. Navyše sú už k dispozícii aj aktuálne údaje o dočasnom útočisku (reflektovanie na vojnový konflikt na Ukrajine).			bezpečnostnú a migračnú situáciu.
MŠVVaŠSR	všeobecná pripomienka: žiadame doplniť všetky chýbajúce informácie (označené TBD) v celom dokumente - merateľné ukazovatele, sumy v EUR, cieľové hodnoty, zaškrtnutie políčok pri typoch opatrení vyhodnotených ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť“ (tam kde relevantné), a pod.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŠVVaŠSR	všeobecná pripomienka: žiadame neuvádzať informáciu o plánovanom využití finančných nástrojov v rámci špecifických cieľov e, f, g, RSO4.2 (bez ohľadu na prioritu P SK), v rámci ktorých sa s využitím finančných nástrojov neuvažuje. MŠVVaŠ SR nedisponuje ex ante analýzou, z ktorej by vyplývala vhodnosť a účelnosť finančných nástrojov v daných špecifických cieľoch."	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŠVVaŠSR	všeobecná pripomienka: žiadame úpravu alokácií v rámci jednotlivých dimenzií v nadväznosti na korektnú resp. finálnu výšku alokácie pre daný špecifický cieľ (napr. v časti 2.4.2.1.3, 2.4.2.2.3, 2.4.3.2.3, 2.4.3.3.3, 2.4.4.2.3).	Z	A	Materiál upravený v zmysle pripomienky.
MŠVVaŠS	všeobecná pripomienka: žiadame úpravu hodnôt merateľných	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

R	ukazovateľov v nadväznosti na korektnú resp. finálnu výšku alokácie pre daný špecifický cieľ (napr. v časti 2.1.1.4.4, 2.4.2.1.2, 2.4.2.2.2, 2.4.3.2.2, 2.4.3.3.2, 2.4.4.2.2).			
MŠVaŠSR	všeobecná pripomienka: žiadame v celom dokumente upraviť text v zmysle dodržania stanoveného rozsahu znakov (Príloha V Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060) a v prepojení na uvedené upraviť text, aj v nadväznosti na diskusie v rámci online konzultácií (uskutočnené workshopy k cieľom politiky 1 - 5 a JTF) za účelom zjednotenia, sprehľadnenia a odstránenia duplicít v dokumente.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŠVaŠSR	všeobecná pripomienka: žiadame zosúladenie uvádzania hlavných cieľových skupín uvádzaných v rámci špecifických cieľov (opakujúcich sa aj v rámci ostatných priorít cieľa politiky 4) v celom dokumente, ako aj úpravu/zosúladenie textov v rámci každého špecifického cieľa priority 2 - Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu, Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov, Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti".	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MVSR	2. Vo vlastnom materiáli Program Slovensko na roky 2021 – 2027 v Politickom cieli 5. Európa bližšie k občanom na str. 292. Opatrenie 5.1.2. a str. 298 v Opatrení 5.2.3. Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest: Žiadame alokovať dostatočné množstvo finančných prostriedkov aj zo zdrojov ESF+ a nielen EFRR. Odôvodnenie: V Programe Slovensko na roky 2021-2027 je návrh na podporu aktivít prevencie kriminality (inštalácia nových svetelných bodov verejného	Z	N	Špecifické ciele 5.1 a 5.2 v CP 5 sú určené len pre EFRR. Nie je možné vyčleniť alokáciu z ESF+.

	osvetlenia, príp. ich rekonštrukcia v rizikových lokalitách, posilnenie pomáhajúcich profesií, adresná podpora aktivít zameraných na primárnu prevenciu, osveta a scitlivovanie bezpečnostných zložiek, ...); zabezpečenie promptného prístupu k poradenstvu a pomoci pre obete trestných činov; aktivity na podporu špecifických skupín v komunitách (MRK); terénnu a dobrovoľnícku prácu s rizikovými zložkami populácie; analyticko-strategické činnosti, tvorba, implementácia, hodnotenie a monitorovanie strategických dokumentov v oblasti bezpečnosti a predchádzania vzniku, prehlbovania sociálno-patologických javov; zvyšovania schopnosti regionálnej a miestnej samosprávy predchádzať ďalšej polarizácii a nárastu extrémizmu a reagovať na prejavujúce sa nebezpečné sociálno-patologické javy; príprava projektovej dokumentácie. Na Slovensku je 2927 obcí. Z Integrovaných územných stratégií je preukázané, že len jeden samosprávny kraj t.j. Banskobystrický má v zásobníku projektov na programovacie obdobie 2021-2027 projekty minimálne vo výške 525.000 €. Tieto aktivity nie je možné financovať len z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, ale je potrebné financovať aj z Európskeho sociálneho fondu.			
MVSR	K celému dokumentu Vlastný materiál: Žiadame zosúladiť názvoslovie - pri niektorých špecifických cieľoch (napr. ŠC RSO 2.5 - od str. 137; ŠC RSO 2.6 - od str. 146; ŠC RSO 4.3 - str. 258; ŠC SO (F) - str.233; SO(k) - str. 249; SO(l) - str. 255) je uvádzané "marginalizované rómske komunity" a pri iných (napr. ŠC RSO 3.2 - od str. 178; zase " obce s prítomnosťou MRK, obyvatelia MRK". Navrhujeme používať zaužívaný pojem MRK - je to prehľadnejšie -tak ako je uvedené pri priorite 4P6 Aktívne začlenenie rómskych komunít - od str. 269 - 277, ktorá je cielene zameraná na	O	ČA	Názvoslovie bolo zosúladené. Zoznam skratiek bol zapracovaný. Kódy spomínané v Programe sú súčasťou šablóny danou legislatívou EÚ. V Programe nie je priestor na rozpisovanie definícií, tie budú uvedené v riadiacej dokumentácii.

	obyvateľov MRK. Navrhujeme doplniť zoznam skratiek, či už ako samostatnú prílohu, alebo v rámci dokumentu. Nie všetky linky v dokumente sú aktívne a je potrebné ich skopírovanie a následné vloženie do prehliadača. Navrhujeme kontrolu dokumentu a následnú úpravu. Vo viacerých tabuľkách dokumentu je používaný stĺpec kód, ktorého význam nie je zrozumiteľný, nakoľko chýba definícia k jednotlivým číslam. Žiadame o doplnenie popisu k jednotlivým číslam vo forme prílohy.			
MVSR	K strane č. 132 (a následne) Vlastného materiálu, kapitola 2.2.2.1.10, Opatrenie 2.4.8. Posilnenie a modernizácia intervenčných kapacít a infraštruktúry na zvládanie katastrof Žiadame navýšenie alokácie v uvedenom opatrení. Odôvodnenie: Za posledné dva roky sa opäť bezprecedentne potvrdilo, aké dôležité je byť pripravený na akúkoľvek mimoriadnu udalosť a byť schopný z úrovne krízových zložiek štátu eliminovať možné riziká. Ministerstvo vnútra SR opätovne potvrdzuje, že zvolené investície zamerané na zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí prostredníctvom posilnenia intervenčných kapacít záchranných zložiek a pod., sú mimoriadne adresné a pomáhajú tým najzraniteľnejším skupinám pri ochrane živote a zdravia. Tým sa zároveň vytvára priestor na financovanie prípadných ďalších opatrení pri mimoriadnych udalostiach z Programu Slovensko. MV SR v rámci priorít na financovanie z Programu Slovensko navrhlo podobné opatrenia ako v PO 2014-2020 zamerané na zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí prostredníctvom posilnenia intervenčných kapacít záchranných zložiek, čím sa vytvára priestor na financovanie prípadných ďalších opatrení pri mimoriadnych udalostiach (ako v PO 2014-2020 v prípade financovania opatrení na zmiernenie dopadov pandémie covid-19,	Z	N	V pripomienke nie je identifikovaná výška žiadaného navýšenia opatrenia 2.4.8. Je potrebné zobrať do úvahy, že akékoľvek zvýšenie alokácie nejakého opatrenia má za následok zníženie alokácie iného (iných) opatrení, ktoré sú v gescii iných rezortov.

	resp. migračná kríza). Zároveň Národná stratégia riadenia rizík bezpečnostných hrozieb SR ako základná podmienka pre PO 2021-2027 má medzi kľúčovými rizikami s cezhraničným účinkom v rámci antropogénnych hrozieb aj migráciu veľkého rozsahu, resp. iné hrozby, čím by bolo umožnené financovanie opatrení aj pri iných typoch mimoriadnych udalostí a došlo by tam k posilneniu kapacít štátu. Vzhľadom na zvyšujúce sa množstvo krízových situácií je táto téma naďalej veľmi kľúčová, a preto je dôležitá aj jej zvýšená podpora v programovom období 2021-2027 – nielen aktuálne vyčlenených 77,9 mil. EUR (spolu na opatrenia 2.4.7 – 2.4.9 len 107,4 mil. EUR). Súčasná situácia nám ukazuje, aké dôležité je byť pripravený na všetky krízové situácie . Aj z týchto dôvodov je dôležité navýšenie alokácie aj pre špecifický cieľ 2.4 – konkrétne pre aktivitu 2.4.8. Posilnenie a modernizácia intervenčných kapacít a infraštruktúry na zvládanie katastrof.			
MVSR	K strane č. 133 Vlastného materiálu, kapitola 2.2.2.1.10, Opatrenie 2.4.8. Posilnenie a modernizácia intervenčných kapacít a infraštruktúry na zvládanie katastrof, posledná odrážka: „Zlepšenie podmienok pre zabezpečenie adekvátnej reakcie na nové hrozby“ má byť samostatná odrážka. V dokumente táto odrážka chýba, je súčasťou predchádzajúcej odrážky. Žiadame o úpravu textu uvedením samostatnej odrážky. Navrhované znenie úpravy: - zvyšovanie informovanosti obyvateľov a občianskej participácie pri aplikácii komunitných a spoločenských zmien spojených s pripravenosťou a plánovaním civilnej ochrany a krízového manažmentu, ktoré sa týkajú zmierňovania negatívnych dôsledkov zmeny klímy a z nej vyplývajúcich potenciálnych hrozieb a rizík; - zlepšenie podmienok pre zabezpečenie adekvátnej reakcie na nové hrozby	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

MVSR	K strane č. 137 Vlastného materiálu, kapitola 2.2.2.2 ŠC RSO, 2.5 Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva – územná koncentrácia: Žiadame doplniť opatrenie, nakoľko sa v rámci opatrení predpokladá aj podpora MRK, ktoré by zahŕňalo obce zahrnuté v Atlase RK na výstavbu stokovej siete a čistiarní odpadových vôd (ďalej len „ČOV“) v aglomeráciách nad 2000 ekvivalentných obyvateľov (ďalej len „EO“), ktoré majú splnený záväzok SR voči EÚ, čiže tieto aglomerácie sú odkanalizované na viac ako 85%, ale zároveň časti kde žijú MRK odkanalizované nie sú. Odôvodnenie: V programovom období 2014-2020 a predchádzajúcom programovom období dochádzalo k realizovaniu projektov v aglomeráciách nad 2000EO a splneniu záväzkov SR voči EÚ. Avšak často súčasti týchto aglomerácií, či už obcí alebo časti miest nachádzajúcich sa v Atlase RK, kde žijú MRK, neboli odkanalizované z dôvodu, že táto aglomerácia nad 2000EO, splnila záväzok a následne vypadla z podpory, ako oprávnený žiadateľ z OPĽZ, PO6 - deliace línie s OP KŽP. Preto žiadame o doplnenie opatrenia do nového OP, nakoľko sa jednalo o značný počet obcí miest z Atlasu RK , kde stokovú sieť pre MRK je potrebné dobudovať. (príklad mesto Fiľakovo, obec Jarovnice a pod.)	Z	N	Rozporové konanie medzi MŽP SR a MIRRI SR sa uskutočnilo dňa 30. 5. 2022. Prioritou v rámci opatrenia 2.5.1 bude zabezpečenie súladu s požiadavkami smernice 91/271/EHS v aglomeráciách nad 2 000 EO, a to v prípadoch, v ktorých odvádzanie a/alebo čistenie komunálnych odpadových vôd nie je v súlade s požiadavkami smernice 91/271/EHS. Alokácia na opatrenie 2.5.1 nie je postačujúca aj na pokrytie potrieb dobudovania kanalizačnej infraštruktúry aj v aglomeráciách, ktoré sú z pohľadu smernice vyriešené, preto sa s podporou aglomerácií nad 2 000 EO, na ktoré sa vzťahujú záväzky SR voči EÚ a ktoré sú z pohľadu smernice 91/271/EHS vyriešené, neuvažuje. V prípade obcí s prítomnosťou MRK, tam, kde je to možné, bude podporované budovanie decentralizovaných systémov nakladania s komunálnymi odpadovými vodami (t. j. IPS) a to v aglomeráciách nad 2 000 EO, ktoré sú z pohľadu smernice 91/271/EHS nevyriešené. Na podporu obcí s prítomnosťou MRK je v rámci P SK, opatrenia 2.5.1 vyčlenená alokácia 15 mil. eur, ktorá bude využitá v aglomeráciách nad 2 000 EO, ktoré sú z pohľadu smernice

				nevyriešené.
MVSR	K strane č. 274 Vlastného materiálu, kapitola 2.4.6 priorita 4P6 Aktívne začlenenie rómskych komunít, ŠC RSO 4.3 - (koordinácia podpory MRK): V rámci textu "Samosprávy zapojené do projektu rozvojových tímov budú môcť v rámci tejto aktivity čerpať financie na investície ako je prístup k pitnej vode, kanalizácia, nakladanie s odpadmi, miestne chodníky a komunikácie a pod." žiadame exaktne zadefinovať jednotlivé aktivity. Odôvodnenie: Z popisu sa vôbec nedá určiť, aké aktivity v jednotlivých zadefinovaných technických infraštruktúrach sa môžu v rámci OP realizovať. Žiadame uviesť aspoň príklad aktivít (napr. výstavba a rekonštrukcia vodovodov, výdajných stojanov, vodných zdrojov a pod., budovanie stokových sietí a ČOV alebo iné vhodné opatrenia, a pod. Rovnako uvedené platí pre odpady).	Z	A	Predmetný text bol upravený a zahrňuje aj príklady konkrétnych možných investícií.
MVSR	K strane č. 276 Vlastného materiálu, kapitola 2.4.6.1: Žiadame upraviť názov cieľovej skupiny "účastníci programov MOPS" na "členovia MOPS", aby bolo zrejmé o koho ide. Odôvodnenie: Miestna občianska poriadková služba (ďalej len „MOPS“) môžu byť okrem príslušníkov/obyvateľov MRK aj osoby, ktoré nie sú z MRK. Výraz účastníci programov evokuje, že sa myslí na všetky osoby, ktoré budú zapojené do programu MOPS tzn. všetci obyvatelia MRK resp. sídelnej komunity, na ktoré sú aktivity MOPS zamerané, pričom tieto cieľové skupiny už sú v tabuľke uvedené.	O	A	Materiál upravený v zmysle pripomienky.
MVS	K strane č. 276 Vlastného materiálu, kapitola. 2.4.6 priorita 4P6 Aktívne	Z	Č	Merateľný ukazovateľ výstupu za opatrenia technickej infraštruktúry miestnych

R	začlenenie rómskych komunít ŠC RSO 4.3: Žiadame doplniť ukazovatele, či už výstupu alebo výsledku za opatrenia technickej infraštruktúry miestnych komunikácii a odpadov. Odôvodnenie: Ukazovatele sú uvedené iba za vodu, kanalizáciu a bývanie.		A	komunikácii a odpadov je zahrnutý pod ukazovateľom "Lokality, na ktoré sa vzťahujú projekty v rámci integrovaných akcií zameraných na sociálno-ekonomické začlenenie marginalizovaných komunít, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín". Ide o infraštruktúru v 60 obciach rozvojových tímov a zahŕňajú všetky intervencie spomínané v texte na str. 141.
MVSR	K strane č. 293, opatrenie 5.1.3 a k strane č. 299, opatrenie 5.2.3 Vlastného materiálu v Špecifickom cieli RSO5.2 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach v texte "terénnu a dobrovoľnícku prácu s rizikovými zložkami populácie": Žiadame upraviť na znenie textu na “terénnu a dobrovoľnícku prácu s rizikovými skupinami populácie“. Odôvodnenie: Pojem „skupina populácie“ vyplýva zo slovníka demografických pojmov(http://www.infostat.sk/vdc/pdf/slovnik_2verdd.pdf).	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MVSR	K strane č. 363 Vlastného materiálu, kapitola 5 Orgány zodpovedné za program: Navrhujeme doplniť úlohy a oblasti zodpovednosti jednotlivých orgánov. Tiež navrhujeme doplniť štruktúru/maticu zodpovednosti jednotlivých orgánov za program.	O	N	Štruktúru Programu Slovensko stanovuje tzv. všeobecné nariadenie (nariadenie EÚ 2021/1060) v prílohe V. Vo formulári nie je priestor na dopĺňanie ďalších informácií. Materiál je vypracovaný v súlade so vzorom stanoveným Prílohou I nariadenia

				Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku. Predmetnú časť nie je možné doplniť.
MVSR	K strane č. 363 Vlastného materiálu, kapitola 5 Orgány zodpovedné za program: Navrhujeme neuvádzať konkrétne mená kontaktných osôb a ich e-mailové adresy. Odporúčame uvádzať generické adresy a všeobecný kontakt na príslušný orgán. Hrozí neaktuálnosť údajov a z toho plynúca nie nevyhnutná aktualizácia dokumentu OP Slovensko.	O	N	Štruktúru Programu Slovensko stanovuje tzv. všeobecné nariadenie (nariadenie EÚ 2021/1060) v prílohe V. Formulár vyžaduje uvedenie kontaktnej osoby, rozhodnutie o uvedení generickej adresy je v kompetencii kontaktnej osoby. Materiál je vypracovaný v súlade so vzorom stanoveným Prílohou I nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú

				transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku. Je potrebná uvádzať aj mená zodpovedných osôb.
MVSR	K strane č. 96 Vlastného materiálu, Politický cieľ 1., opatrenie 1.2.2. Podpora budovania inteligentných miest a regiónov v časti „Súvisiace typy akcií“ , za štvrtou odrážkou: Žiadame doplniť ďalšiu odrážku v znení: „dobudovanie bezpečnostnej infraštruktúry napr. kamerových systémov, prechodov pre chodcov, dopravného značenia, retardérov a spomaľovacích prahov. Odôvodnenie: V popise jednotlivých súvisiacich typov akcií absentujú aktivity, ktoré je nevyhnutné v rámci Programu Slovensko na roky 2021 – 2027 realizovať, a vychádzajú z identifikovaných potrieb uvedených v Integrovaných územných stratégiách.	Z	ČA	Zapracované do textu P SK, avšak nie do opatrenia 1.2.2 (PO1), ale do opatrenia 5.1.3 (PO5).
MŽPSR	Predkladacia správa, str. 2, pôvodný text: „V oblasti životného prostredia budú investície cieľa politiky 2 sústredené na podporu adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, prístupu k vode a udržateľnému vodnému hospodárstvu, ďalej na podporu prechodu na obehové hospodárstvo spracovaním a recykláciou odpadov pre ich opätovné použitie, ako aj na posilnenie ochrany a zachovanie prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach.“ žiadame preformulovať nasledovne: „V oblasti životného prostredia budú investície	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	cieľa politiky 2 sústredené na podporu adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, prístupu k vode a udržateľnému vodnému hospodárstvu, ďalej na podporu prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje, ako aj na posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach a zníženia všetkých foriem znečistenia.“ Zdôvodnenie: Vzhľadom na vecný rozsah plánovaných aktivít v oblasti obehového hospodárstva, a v oblasti posilnenia ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry v Programe Slovensko, žiadame uviesť názvy špecifických cieľov v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/1058.			
MŽPSR	Vlastný materiál, od strany č. 52 po stranu č. 62 navrhujeme doplniť do RSO2.1, RSO2.4, RSO2.5, RSO2.6, RSO2.7 do politicko-legislatívneho rámca „Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030 schválená uznesením vlády SR č. 87/2019 z 27. februára 2019“. Zdôvodnenie: Predmetná stratégia je relevantná pre vymenované špecifické ciele.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŽPSR	Vlastný materiál, odporúčame pre lepšiu prehľadnosť v názvoch podkapitol vždy aj rozpísať názov daného špecifického cieľa. Zdôvodnenie: Sprehľadnenie textu.	O	N	Z dôvodu obmedzeného limitov znakov v texte PSK to nie je možné.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 102, kap. 2.1.1.3.2 Opatrenie 1.3.1 Podpora malého a stredného podnikania, pôvodný text: • „podpora prístupu MSP k službám prostredníctvom nefinančnej a voucherovej podpory so zameraním na	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	inkubačné, akceleračné a rastové programy a zvyšovanie povedomia a iné špecializované služby v oblastiach: o podpory zeleného podnikania, zvyšovania environmentálnej výkonnosti podnikov a prechodu na obehové hospodárstvo, napr. prostredníctvom efektívnejšieho využívania zdrojov (vrátane uzatvárania materiálových tokov vo výrobe, využívania obnoviteľných zdrojov a materiálov, ako aj druhotných surovín, ekodizajnu, zmeny biznis modelov, a pod.);“ navrhujeme upraviť nasledovne: · „podpora prístupu MSP k službám prostredníctvom nefinančnej a voucherovej podpory so zameraním na inkubačné, akceleračné a rastové programy a zvyšovanie povedomia a iné špecializované služby v oblastiach: o podpory zeleného podnikania, zvyšovania environmentálnej výkonnosti podnikov a prechodu na obehové hospodárstvo, napr. prostredníctvom efektívnejšieho využívania zdrojov (vrátane uzatvárania materiálových tokov vo výrobe, predlžovanie životného cyklu výrobkov prostredníctvom podpory opráv a servisom vlastných výrobkov u výrobcov, využívania obnoviteľných zdrojov a materiálov, ako aj druhotných surovín, ekodizajnu, zmeny biznis modelov, sieťovanie podnikateľských subjektov v oblasti obehového hospodárstva a pod.);“ Zdôvodnenie: Doplnené aktivity považujeme v rámci podpory obehového hospodárstva za dôležité.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 121, kap. 2.2.1.2.5, Opatrenie 2.2.4. Podpora vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely, žiadame doplniť medzi prijímateľov aj „organizáciu zriadenú na výkon štátnej geologickej služby v zmysle Zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach“. Zdôvodnenie: V súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach je určená pôsobnosť	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení.

	štátnej geologickej správy, ktorá vykonáva, vyhodnocuje a kontroluje geologické práce. Súčasťou geologických prác je v zmysle §3, písm. f) hydrogeologický prieskum, ktorým sa skúmajú podzemné vody vrátane geotermálnych vôd a minerálne vody, zisťuje a overuje sa ich množstvo a kvalita a spracúvajú sa geologické podklady na ich využívanie a ochranu, zisťujú a overujú sa geologické podmienky na zriaďovanie a prevádzku zariadení na využívanie geotermálnej energie.			Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 129, kap. 2.2.2.1.3. Opatrenie 2.4.1.B. Adaptácia na zmenu klímy v obciach a mestách nebolo vo verzii z 10/12/2021 (verzia zaslaná EK) zahrnuté pod špecifickým cieľom 2.4. ale pod. 2.7. Podľa návrhu popisu opatrenia 2.4.1.B. sú predmetom podpory aj opatrenia na zadržiavanie vody s cieľom adaptácie na zmenu klímy, ktoré sú zároveň predmetom podpory opatrenia 2.4.1.A Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami. Opatrenie 2.4.1.A, ktoré je v pôsobnosti MŽP SR, bolo zahrnuté do Programu Slovensko už od začiatku jeho prípravy. Navrhovaný text opatrenia 2.4.1.B. žiadame preformulovať tak, aby z popisu opatrenia bolo jasné, aké typy opatrenia je možné podporovať v rámci 2.4.1.A. a 2.4.1.B. Text navrhujeme preformulovať napr. nasledovne: „Podporované budú adaptačné opatrenia na zmenu klímy najmä voči častému výskytu horúčav budovaním prvkov zelenej a modrej infraštruktúry (napr. zvyšovanie podielu vegetácie, vytváranie komplexného systému plôch zelene, budovanie vodných prvkov). Cieľom opatrení je najmä zníženie efektu mestských teplotných ostrovov, zvýšenie estetickej funkcie a posilnenie vytvárania zelených prvkov. Príkladom sú riešenia zamerané na mestské	Z	ČA	Opatrenie 2.4.1.B v gescii MIRRI (Adaptačné opatrenia na zmenu klímy pre obce a mestá), ktoré bolo v nadväznosti na pripomienku EK presunuté zo ŠC 2.7. (v pôvodnom návrhu opatrenie 2.7.3.B) pod ŠC 2.4. bude opäť presunuté pod ŠC 2.7., a to najmä z dôvodu, aby nedochádzalo k prekryvu s opatrením 2.4.1.A v gescii MŽP SR. Táto alternatíva je v súlade s pôvodným návrhom Programu Slovensko, je jasná a nevyžaduje si ďalší koordinačný mechanizmus RO – SO v procese vyhlasovania výziev, resp. IÚS/UMR za účelom eliminácie prekrývania výdavkov alebo aktivít. MIRRI SR upravilo znenie opatrenia (z textu boli vypustené textácie v spojitosti s adaptáciou na zmenu klímy, a opatrenie je skôr zamerané na podporu biodiverzity v obciach a mestách, čím sa

	parky, verejné priestranstvá a mestskú zeleň a úprava vnútroblokov sídlisk na zelené prvky.“ Zdôvodnenie: Špecifikácia typu podporovaných opatrení zároveň stanovuje deliacu líniu medzi predmetnými opatreniami.			rozpor vyriešil a obsah navrhnutých opatrení ostal rovnaký).
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 129, kap. 2.2.2.1.3. Opatrenie 2.4.1.B. Adaptácia na zmenu klímy v obciach a mestách, požadujeme pôvodný text: „Pozitívnym vedľajším efektom realizovaných aktivít bude adaptácia urbanizovaného prostredia na negatívne dôsledky zmeny klímy“ neuvádzať, resp. preformulovať. Zdôvodnenie: Adaptácia urbanizovaného prostredia na zmenu klímy má byť primárnym výsledkom, nie vedľajším. Naopak, estetický vzhľad je v tomto kontexte doplňujúcim efektom.	Z	ČA	Opatrenie 2.4.1.B v gescii MIRRI (Adaptačné opatrenia na zmenu klímy pre obce a mestá), ktoré bolo v nadväznosti na pripomienku EK presunuté zo ŠC 2.7. (v pôvodnom návrhu opatrenie 2.7.3.B) pod ŠC 2.4. bude opäť presunuté pod ŠC 2.7., a to najmä z dôvodu, aby nedochádzalo k prekryvu s opatrením 2.4.1.A v gescii MŽP SR. Táto alternatíva je v súlade s pôvodným návrhom Programu Slovensko, je jasná a nevyžaduje si ďalší koordinačný mechanizmus RO – SO v procese vyhlasovania výziev, resp. IÚS/UMR za účelom eliminácie prekrývania výdavkov alebo aktivít. MIRRI upravilo znenie opatrenia (z textu boli vypustené textácie v spojitosti s adaptáciou na zmenu klímy, a opatrenie je skôr zamerané na podporu biodiverzity v obciach a mestách, čím sa rozpor vyriešil a obsah navrhnutých opatrení ostal rovnaký).
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 129, kap. 2.2.2.1.3. Opatrenie 2.4.1.B. Adaptácia na zmenu klímy v obciach a mestách, vo vete „Podporované budú adaptačné	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	opatrenia na zmenu klímy v obciach a mestách budovaním prvkov zelenej (zadržiavanie dažďovej vody formou zberných jazierok alebo sudov,...) a modrej infraštruktúry ....“ žiadame „sudy“ ako príklad zelenej infraštruktúry neuvádzať. Zdôvodnenie: Ide o technické a nie zelené opatrenie na zadržiavanie dažďovej vody.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 130, kap. 2.2.2.1.6. Opatrenie 2.4.4. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok, požadujeme pôvodný text: „Podpora bude smerovaná na realizáciu technických opatrení (výstavba vodných stavieb – napr. ochranné hrádze, poldre, protipovodňové línie, úprava tokov a iné), ďalej prírode blízkych protipovodňových opatrení (napr. revitalizácia vodných tokov,) výsadba vegetácie na zadržiavanie prebytočnej vody, ako aj ich kombináciu“ nahradiť nasledovným textom: „Podpora bude smerovaná na realizáciu prírode blízkych protipovodňových opatrení, výsadbu vegetácie na zadržiavanie prebytočnej vody, ďalej na realizáciu technických opatrení (výstavba vodných stavieb – napr. ochranné hrádze, poldre, protipovodňové línie, úprava tokov a iné), ako aj ich kombináciu.“ Zdôvodnenie: Ide o logické usporiadanie opatrení prístupom: zadržať vodu v území, kde spadne a až následne realizovať technické opatrenia, kde sú potrebné.	Z	ČA	Text bol upravený aj v súlade s ďalšou pripomienkou vznesenou od socio - ekonomických partnerov nasledovne: "Podpora bude prioritne smerovaná na realizáciu prírode blízkych protipovodňových opatrení (napr. revitalizácia vodných tokov, použitie prírodnej stabilizácie brehov), výsadbu vegetácie na zadržiavanie prebytočnej vody, ďalej na kombináciu opatrení technickej a zelenej infraštruktúry, ako aj realizáciu technických opatrení (výstavba vodných stavieb – napr. ochranné hrádze, poldre, protipovodňové línie, úprava tokov a iné).".
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 131, kap. 2.2.2.1.7 Opatrenie 2.4.5. Vytváranie koncepčných východísk pre realizáciu adaptačných opatrení na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, v rámci riešenia podpory adaptačného procesu na nižších úrovniach riadenia (vypracovaním strategických dokumentov na úrovni VÚC, samospráv a v mikroregiónoch a podpora	Z	N	MŽP SR prekvalifikovalo priomienku zo zásadnej na obyčajnú. Predmetná výška alokácie bola odsúhlasená medzi MIRRI SR a MŽP SR pri úprave alokácií CP2 v nadväznosti na presuny alokácií z dôvodu posilnenia alokácie na klimaticky neutrálne

	informačných kampaní a programov v oblasti adaptácie na zmenu klímy) je nutné zabezpečiť dostatočnou finančnou alokáciou zo zdrojov Programu Slovensko, keďže vytvorenie uvedených koncepčných východísk je nevyhnutným predpokladom pre systémovú realizáciu adaptačných opatrení. EUR. V prípade, že takúto sumu nie je možné zabezpečiť z prostriedkov EÚ, navrhujeme, aby bola alokovaná na predmetný účel z prostriedkov štátneho rozpočtu. Zdôvodnenie: Nevyhnutnosť zabezpečiť rámec pre optimálne a efektívne využitie investičných prostriedkov pri financovaní konkrétnych vodozádržných opatrení na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine.			opatrenia (16.03.2022). Zvýšenie alokácie predmetného opatrenia bude možné realizovať iba v rámci úpravy alokácií opatrení v gescii MŽP SR. Zabezpečenie finančných prostriedkov na predmetný účel v štátnom rozpočte nie je v kompetencii MIRRI SR, ale MŽP SR.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 131, kap. 2.2.2.1.7. Opatrenie 2.4.5. Vytváranie koncepčných východísk pre implementáciu adaptačných opatrení na národnej, regionálnej a miestnej úrovni Medzi prijímateľov opatrenia 2.4.5. požadujeme doplniť: • MŽP SR a jeho rozpočtové a príspevkové organizácie Zdôvodnenie: Strategická štúdia vodozádržných opatrení a metodika (Plán obnovy a odolnosti SR, komponent 5, časť Reforma hospodárenia s vodou v krajine) predpokladá, že spracovateľom budú zapojené organizácie ako: odborné organizácie MŽP SR SVP, š. p., (VV), š. p., VÚVH, (SHMÚ), ŠOP SR, SAŽP, ŠGÚDŠ, SAV), akademické inštitúcie, pričom v nej budú zapracované aj požiadavky(VÚC), ako aj jednotlivých orgánov územných samospráv. Na implementáciu reformy budú potrebné kapacity MŽP SR ako ústredného orgánu štátnej správy a (VÚVH) a (SVP) š. p. ako rezortných inštitúcií.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MŽPS	Vlastný materiál, str. 133, kap. 2.2.2.1.10 Opatrenie 2.4.8. Posilnenie a	O	Č	Neakceptovaná prvá časť pripomienky, uvedený text nadväzuje na prvý odstavec

R	modernizácia intervenčných kapacít a infraštruktúry na zvládanie katastrof v nadväznosti na pripomienku EK navrhujeme text „zvyšovanie informovanosti obyvateľov a občianskej participácie pri aplikácii komunitných a spoločenských zmien spojených s pripravenosťou a plánovaním civilnej ochrany a krízového manažmentu,..;“ upraviť nasledovne: „zvyšovanie informovanosti obyvateľov a občianskej participácie pri aplikácii komunitných a spoločenských zmien spojených s pripravenosťou a plánovaním civilnej ochrany a manažmentu rizík spôsobených katastrofami,.. ;“. Zároveň navrhujeme aj formálnu úpravu textu „ktoré sa týkajú zmierňovania negatívnych dôsledkov zmeny klímy a z nej vyplývajúcich potenciálnych hrozieb a rizík“ nasledovne: „ktoré súvisia s negatívnymi dôsledkami zmeny klímy a z nej vyplývajúcimi potenciálnymi hrozbami“. Zdôvodnenie: Úprava textu v zmysle pripomienky EK a formálna úprava.		A	príslušnej časti, v ktorom je spomínaný krízový manažment. Navrhovaný text pôsobí zmätočne a nevystihuje zámer gestora pri plánovaných aktivitách týkajúcich sa práve civilnej ochrany a krízového manažmentu. Akceptovaná druhá časť týkajúca sa formálnej úpravy textu.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 134, navrhujeme názov „prioritnej oblasti 4 - Kvalita vody“ upraviť na presný názov, ktorý znie „prioritnej oblasti č. 4 Obnova a udržanie kvality vôd“ Zdôvodnenie: Korekcia textu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 137 a str. 138 a v obsahu dokumentu (str. 5) kap. 2.2.2.2.3 do uvádzaného názvu opatrenia 2.5.2.A. „Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním najmä na územia prioritné z environmentálneho hľadiska mimo dobiehajúcich regiónov“ žiadame doplniť slovo „komunálnymi“ odpadovými vodami, t. j.: „2.5.2.A. Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním najmä na územia prioritné z environmentálneho	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	hľadiska mimo dobiehajúcich regiónov.“ Zdôvodnenie: Z názvu opatrenia musí byť zrejmé, že predmetom podpory je nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami, zabezpečenie ktorého je predmetom záväzkov SR voči EÚ vyplývajúcich zo smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd.. Pojem „komunálne odpadové vody“ bol používaný taktiež v názvoch a popise opatrení navrhovaných na podporu z úrovne MŽP SR, takže predpokladáme, že k vypusteniu slova „komunálnymi“ došlo nedopatrením.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 137, kap. 2.2.2.2.1 Intervencie z fondov žiadame zlúčiť opatrenie 2.5.3 „Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov“ a opatrenie 2.5.4.A „Výstavba verejných vodovodov v obciach do 2 000 obyvateľov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami mimo dobiehajúcich regiónov“ do jedného opatrenia v nasledovnom znení: „2.5.3. Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov a v obciach do 2 000 obyvateľov mimo dobiehajúcich regiónov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami“. Súčasne žiadame aktualizovať predmetný názov opatrenia v celom dokumente. Zdôvodnenie: Dôvodom zlúčenia predmetných opatrení je potreba zjednodušenia štruktúry opatrení podporovaných v oblasti vodného hospodárstva (o. i. aj v súlade s pripomienkou EK v rámci neformálnych konzultácií). Obe opatrenia budú implementované v pôsobnosti MŽP SR s cieľom zabezpečenia plnenia požiadaviek smernice (EÚ) 2020/2184 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (prepracované znenie).	Z	A	Text upravený v zmysle pripomienky. Opatrenia 2.5.3 a 2.5.4.A boli zlúčené ako nové opatrenie 2.5.3. Názov opatrenia "2.5.3. Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov a v obciach do 2 000 obyvateľov mimo dobiehajúcich regiónov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami" bol aktualizovaný v celom dokumente a došlo aj zlúčeniu alokácií predmetných opatrení. Zároveň došlo k prečísleniu pôvodné opatrenia 2.5.4.B na 2.5.4. a úprave príslušných ukazovateľov.

MŽPSR	Vlastný materiál, str. 142, kap. 2.2.2.2.11, Opatrenie 2.5.8. Komplexné a spoľahlivé monitorovanie a hodnotenie stavu povrchových a podzemných vôd, odporúčame upresniť znenie: „• organizácia poverená výkonom geologických prác podľa geologického zákona – v prípade zistenia prítomnosti, množstva, režimu a kvality podzemných vôd“ nasledovne: „• organizácia zriadená na výkon štátnej geologickej služby v zmysle Zákona 569/2007 Z. z. o geologických prácach – v prípadoch zisťovania a hodnotenia prítomnosti, množstva, režimu a kvality podzemných vôd“ Zdôvodnenie: Upresnenie textu.	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 142, kap. 2.2.2.2.12, Opatrenie 2.5.9. Podpora (optimalizácia) spracovania dát a informovanosti pre efektívnejšiu vodnú politiku SR, odporúčame znenie: „• právnické osoby zriadené ministerstvami a ostatnými orgánmi štátnej správy s pôsobnosťou v oblasti vodného hospodárstva“ upraviť nasledovne: „• právnické osoby zriadené ministerstvami a ostatnými orgánmi štátnej správy s pôsobnosťou v oblasti vodného hospodárstva a ochrany vôd“ Zdôvodnenie: Upresnenie vecnej pôsobnosti subjektov.	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť,

				že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 142, v časti Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov, žiadame vypustiť z predpokladaného využívania územných nástrojov v rámci špecifického cieľa RSO2.5, týkajúceho sa oblasti vodného hospodárstva, opatrenia 2.5.1 (Výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ) a 2.5.3 (Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov). Zároveň, čo sa týka ostatných uvedených opatrení v oblasti vodného hospodárstva (2.5.2.A, 2.5.4.A, 2.5.6, 2.5.7), bez dopracovania mechanizmu implementácie územných nástrojov o postupy alebo podmienky na zabezpečenie dosiahnutia environmentálnych cieľov nemôžeme opodstatnenosť využitia územných nástrojov v prípade predmetných opatrení potvrdiť. Zdôvodnenie: Opatrenie 2.5.1 je zamerané na výstavbu stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ, pričom v predmetných aglomeráciách bude súbežne prostredníctvom opatrenia 2.5.3 podporované aj dobudovanie verejných vodovodov. Záväzky v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových SR plní a odpočtuje Európskej komisii na základe Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd, kde je uvedený zoznam oprávnených aglomerácií nad 2000 EO, v ktorom sú pravidelne v dvojročných intervaloch aktualizované údaje o aglomeráciách, ktoré požiadavky predmetnej smernice ešte nespĺňajú. Zoznam aglomerácií nad 2000 EO,	Z	ČA	Finančné prostriedky alokované na špecifický cieľ 2.5 a to na opatrenia 2.5.2.A, 2.5.3 (len obce do 2 000 obyvateľov), 2.5.6, 2.5.7 budú využité aj v rámci implementačného mechanizmu IUS. Opatrenia 2.5.1 a 2.5.3 (s výnimkou obcí do 2 000 obyvateľov) nie je účelné realizovať prostredníctvom využívania územných nástrojov.

	ktoré nie sú ešte v súlade s požiadavkami smernice Rady 91/271/EHS, je tým daný ako záväzný pre plnenie záväzkov SR voči EÚ, čo neumožňuje flexibilitu pre výber aglomerácií v rámci jednotlivých samosprávnych krajov. Zároveň zodpovednosť za plnenie predmetných záväzkov SR nesie štát, ktorý by v prípade ich nesplnenia znášal aj finančné sankcie zo strany EÚ. Navyše, súčasťou integrovanej teritoriálnej investície má byť viacero projektov, pričom pri omeškaní, resp. problémoch v implementácii niektorého z nich môže dôjsť aj ku komplikáciám a oneskoreniu realizácie celej integrovanej investície, čím sa v prípade projektov potrebných pre splnenie záväzkov SR riziko prípadných sankcií ešte zvyšuje, Vzhľadom na tieto skutočnosti nie je účelné implementovať opatrenia 2.5.1 a 2.5.3 prostredníctvom využívania územných nástrojov. Čo sa týka ďalších opatrení navrhovaných na implementáciu prostredníctvom využívania územných nástrojov, mechanizmus implementácie územných nástrojov v jeho súčasnej fáze rozpracovanosti ešte neobsahuje identifikáciu konkrétnych postupov a/alebo podmienok, z ktorých by bolo zrejmé, že prostredníctvom neho bude možné zabezpečiť dosiahnutie environmentálnych cieľov a priorít vyplývajúcich z právnych predpisov EÚ. Téma využívania územných nástrojov v oblasti vodného hospodárstva a identifikácia konkrétnych opatrení v pôsobnosti MŽP SR, ktorých by sa využívanie územných nástrojov prípadne týkalo, nebola v rámci komunikácie na príslušných úrovniach MŽP SR a MIRRI SR uzavretá.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 144, Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu, navrhujeme upraviť názov mernej jednotky ukazovateľa RCO32 z „populačný ekvivalent“ na „ekvivalentný obyvateľ“. Návrh na úpravu názvu mernej jednotky na „ekvivalentý obyvateľ“ MŽP SR zaslalo MIRRI SR v	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	slovenskej verzii Programu Slovensko v podkladoch dňa 27.1.2022. Zdôvodnenie: Formálna úprava názvu mernej jednotky.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 147, kapitola 2.2.2.3.2. Opatrenie 2.6.1. Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov, v druhom odstavci odporúčame odstrániť opakujúci sa výraz „prostredníctvom“. Zdôvodnenie: Formálna úprava textu, odstránenie duplicity.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 147, navrhujeme upraviť poznámku pod čiarou č. 120 „v štádiu prípravy (december 2021)“ vyňatím textu „(december 2021)“ a doplnením znenia nasledovne: „v štádiu prípravy - v súčasnosti (apríl 2022) sa finalizujú výstupy projektu „Technical support for the preparation of a circular economy roadmap for the Slovak Republic“. Zdôvodnenie: Aktualizácia textu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 149, v časti „Plánované využitie finančných nástrojov žiadame v pôvodnom texte: „V rámci špecifického cieľa RSO2.6 sa predpokladá využitie finančných nástrojov pri podpore prechodu na obehové hospodárstvo, s dôrazom na prevenciu tvorby odpadov, podporu zberu, opätovného použitia a recykláciu odpadov. Z finančných nástrojov sa v oblasti odpadového hospodárstva zabezpečia najmä technológie využívajúce obaly s recyklovanou zložkou, recyklovateľné, bio degradovateľné alebo opätovne použiteľné produkty a výrobky. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude realizovaná kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov a poskytnutá vo forme fondov počiatočného kapitálu	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	konštruovaných na podporu obnoviteľných zdrojov energie a MSP, ktoré podnikajú v tejto oblasti.," doplniť do znenia „podporu zberu komunálnych odpadov", „prípravy na opätovné použitie a recyklácie odpadov, vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov." Vo vete: „Z finančných nástrojov sa v oblasti..." žiadame vyňať „odpadového hospodárstva" a nahradiť znením „predchádzania vzniku odpadov", a ďalej vyňať „využívajúce obaly s recyklovanou zložkou, recyklovateľné, bio degradovateľné alebo opätovne použiteľné produkty a výrobky" a nahradiť „produkujúce obaly opakovane použiteľné, s recyklovanou zložkou, recyklovateľné alebo biodegradovateľné a baliace technológie redukujúce používané obaly." Zároveň v závere odseku žiadame vyňať „.konštruovaných na podporu obnoviteľných zdrojov energie a MSP, ktoré podnikajú v tejto oblasti." Žiadame preformulovať celý odsek nasledovne: „V rámci špecifického cieľa RSO2.6 sa predpokladá využitie finančných nástrojov pri podpore prechodu na obehové hospodárstvo, s dôrazom na prevenciu tvorby odpadov, podporu zberu komunálnych odpadov, opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie a recyklácie odpadov, vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov. Z finančných nástrojov sa v oblasti predchádzania vzniku odpadov zabezpečia najmä technológie produkujúce obaly opakovane použiteľné, s recyklovanou zložkou, recyklovateľné alebo biodegradovateľné a baliace technológie redukujúce používané obaly. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude realizovaná kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov a poskytnutá vo forme fondov počiatočného kapitálu." Zdôvodnenie: Potreba úpravy textu v súlade so zameraním podpory v rámci špecifického cieľa 2.6.			

MŽPSR	Vlastný materiál, str. 149, v časti Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov sa predpokladá využívanie územných nástrojov v rámci špecifického cieľa RSO2.6, týkajúceho sa oblasti odpadového hospodárstva, pre opatrenia 2.6.1 (Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov), 2.6.2 (Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov) a 2.6.3 (Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov). Bez dopracovania mechanizmu implementácie územných nástrojov o postupy alebo podmienky na zabezpečenie dosiahnutia environmentálnych cieľov však opodstatnenosť využitia územných nástrojov v prípade predmetných opatrení nemôžeme potvrdiť. Zdôvodnenie: Čo sa týka opatrení navrhovaných na implementáciu prostredníctvom využívania územných nástrojov, mechanizmus implementácie územných nástrojov v jeho súčasnej fáze rozpracovanosti ešte neobsahuje identifikáciu konkrétnych postupov a/alebo podmienok, z ktorých by bolo zrejmé, že prostredníctvom neho bude možné zabezpečiť dosiahnutie environmentálnych cieľov a priorít vyplývajúcich z právnych predpisov EÚ. Téma využívania územných nástrojov v oblasti vodného hospodárstva a identifikácia konkrétnych opatrení v pôsobnosti MŽP SR, ktorých by sa využívanie územných nástrojov prípadne týkalo, nebola v rámci komunikácie na príslušných úrovniach MŽP SR a MIRRI SR uzavretá.	Z	ČA	Finančné prostriedky alokované na špecifický cieľ 2.6 a to na opatrenia 2.6.1, 2.6.2 a 2.6.3 budú využité aj v rámci implementačného mechanizmu IUS.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 151, kap. 2.2.2.3.8 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie, Tabuľka 5:	Z	A	V rámci špecifického cieľa 2.6. bude vyčlenená alokácia na finančné nástroje v celkovej výške 40 mil. EUR. V zmluve o

	Dimenzia 2 – forma financovania, pre špecifický cieľ RSO 2.6, t. j. pre oblasť odpadového hospodárstva sa pod kódom 02, ktorým sa označuje návratná forma pomoci (prostredníctvom finančných nástrojov) uvádzajú sumy 5 417 358 EUR (pre viac rozvinutý región) + 54 082 642 EUR (pre menej rozvinuté regióny), t. j. celkovo cca 59,5 mil. EUR, s čím nesúhlasíme a žiadame zníženie predmetnej sumy. Zdôvodnenie: Opodstatnenosť predmetnej alokácie na finančné nástroje pre tie opatrenia, ktoré sú v oblasti odpadového hospodárstva oprávnené na financovanie v rámci Programu Slovensko, nebola preukázaná v rámci ex ante analýzy pre využitie finančných nástrojov. V tejto súvislosti nesúhlasíme s tvrdením (spracovateľa ex ante analýzy), že pre určenie investičnej medzery a výšky alokácie je dôležitá celková identifikovaná výška medzery pre odpadové hospodárstvo, ktorá má prednosť pred podsektormi investičnej medzery predstavujúcimi oprávnené aktivity v rámci Programu Slovensko. Neodôvodnenosť a problematickosť takéhoto tvrdenia preukazujú aj skúsenosti s implementáciou finančných nástrojov prostredníctvom SIH v oblasti odpadového hospodárstva v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia (OP KŽP), keď sú v rámci zúčtovania poskytnutej tranže ako súčasť žiadosti o platbu predkladané výdavky na projekty, ktoré nie sú v súlade s oprávnenými aktivitami OP KŽP a opatreniami Programu odpadového hospodárstva SR. Zaradzovanie takýchto projektov a výdavkov do financovania prostredníctvom SIH výrazne komplikuje a spomaľuje proces zúčtovania poskytnutej a čerpania novej tranže, a teda čerpania návratnej formy pomoci. S cieľom predísť uvedeným problémom a pomalému tempu čerpaniu finančných nástrojov v období 2021 – 27 je preto nutné alokovať na návratnú formu pomoci iba sumu, preukázateľne vyplývajúcu z finančnej medzery týkajúcej sa aktivít v oblasti odpadového hospodárstva, ktoré sú oprávnené na podporu v rámci Programu			financovaní medzi riadiacim orgánom pre Program Slovensko a prijímateľom finančných nástrojov budú, okrem iného, ustanovené aj osobitné podmienky pre proces implementácie finančných nástrojov, na základe ktorých bude musieť prijímateľ finančného nástroja pre špecifický cieľ 2.6. zabezpečiť do stanovených termínov zahájenie investovania do projektov, ďalej predložiť prvú žiadosť o platbu a zúčtovať stanovený percentuálny podiel z celkovej výšky vyčlenenej alokácie na finančné nástroje v rámci špecifického cieľa 2.6. Ďalšie podmienky poskytovania programových príspevkov na finančné nástroje budú upravené v osobitnej zmluve o financovaní.

	Slovensko, a nie na také aktivity, ktoré oprávnené na podporu nie sú, pretože v konečnom dôsledku nie je možné výdavky na neoprávnené projekty prefinancovať.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 152, kap. 2.2.2.4 Špecifický cieľ RSO2.7 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem znečistenia, žiadame upraviť definíciu oprávnených prijímateľov aj „správca“ pozemkov. Zdôvodnenie: V prípade, ak je pozemok vo vlastníctve štátu, je organizácia ochrany prírody (ŠOP SR, správy jednotlivých národných parkov) v postavení správcu pozemkov. Napriek tomu, že je zadefinovaná ako oprávnená aj „príspevková alebo rozpočtová organizácia,“ v prípade zmeny štatútu organizácií ochrany prírody na inú formu by už oprávnené neboli.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 152, kap. 2.2.2.4.2 Opatrenie 2.7.1. Vypracovanie a realizácia schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny – žiadame z opisu opatrenia vypustiť poslednú vetu v znení: „Podporované budú aj opatrenia na dosiahnutie cieľov Projektu LIFE IP – Natura 2000, pričom budú v rámci implementácie Programu Slovensko zohľadňované poznatky a skúsenosti z tohto projektu.“ Zdôvodnenie: Informácia o komplementarite predmetného opatrenia s cieľmi integrovaného projektu LIFE IP – Natura 2000 bola doplnená do	Z	A	V časti Stratégia Programu Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie bol predmetný text odstránený a tým pádom nevzniká duplicita s textom opatrenia ako je uvedené v pripomienke.

	kapitoly 1.2 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2“, časti „Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory“, takže jej ponechanie v opise opatrenia 2.7.1 by bolo duplicitou. Navyše, realizácia aktivít v opatrení 2.7.1 bude mať iba komplementárny/synergický efekt k aktivitám integrovaného projektu LIFE IP – Natura 2000 a teda realizácia aktivít nebude priamo napĺňať aktivity integrovaného projektu LIFE IP – Natura 2000.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 152, kap. 2.2.2.4.2., Opatrenie 2.7.1. Vypracovanie a realizácia schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny, na konci prvého odseku požadujeme upraviť poslednú vetu nasledovne: „Podporované bude aj dobudovanie a rozšírenie záchranných staníc pre chránené druhy živočíchov, ako aj nákup a rekonštrukcia objektov určených na výkon funkcií štátnej ochrany prírody, vrátane dokumentačnej a muzeálnej činnosti“. Zároveň je potrebné v druhom odseku za prvú vetu (končiaci slovami „... chránených území či druhov.“) doplniť novú vetu v znení: „Zároveň bude podporená aj rekonštrukcia alebo budovanie infraštruktúry a služieb pre návštevníkov chránených území, predovšetkým za účelom ich udržateľného rozvoja a usmerňovania návštevnosti“. Zdôvodnenie: Doplnenie popisu opatrenia vyplýva z rozsahu aktivít potrebných na zabezpečenie manažmentu chránených území, ako aj druhov. Zároveň verejné finančné zdroje v rámci predmetného opatrenia umožnia zlepšiť informovanosť obyvateľstva ako nevyhnutú súčasť zabezpečenia ochrany biotopov a druhov a podmienku jej účinnosti.	Z	A	V súlade so závermi rozporového konania k zásadným pripomienkam MŽP SR k návrhu Programu Slovensko, ktoré sa uskutočnilo dňa 6. 5. 2022 je úprava opatrenia 2.7.1 nasledovná: Prvý odsek posledná veta je upravená v znení: „Podporované bude aj dobudovanie a rozšírenie záchranných staníc pre chránené druhy živočíchov, ako aj nákup a rekonštrukcia objektov určených na výkon funkcií štátnej ochrany prírody, vrátane dokumentačnej a muzeálnej činnosti“. V druhom odseku za prvú vetu (končiacu slovami „... chránených území či druhov.“) je doplnené nasledovné: „Zároveň bude podporená aj rekonštrukcia alebo budovanie infraštruktúry a služieb pre návštevníkov chránených území, predovšetkým za účelom ich udržateľného rozvoja a usmerňovania návštevnosti“. Zdôvodnenie: Doplnenie popisu opatrenia vyplýva z rozsahu aktivít

				potrebných na zabezpečenie manažmentu chránených území, ako aj druhov. Zároveň verejné finančné zdroje v rámci predmetného opatrenia umožnia zlepšiť informovanosť obyvateľstva ako nevyhnutú súčasť zabezpečenia ochrany biotopov a druhov a podmienku jej účinnosti.“ Namiesto pôvodnej požiadavky „Zároveň je potrebné v druhom odseku za prvú vetu (končiacu slovami „... chránených území či druhov.“) doplniť novú vetu v znení: „Zároveň bude podporená aj rekonštrukcia alebo budovanie infraštruktúry a služieb pre návštevníkov chránených území, predovšetkým za účelom ich udržateľného rozvoja a usmerňovania návštevnosti“. požadujeme v druhom odseku v prvej vete zmeniť úvodné slová „Ide o..“ na „Sú to...“ a na konci predmetnej vety doplniť slová „..., ako aj rekonštrukcia alebo budovanie infraštruktúry pre návštevníkov chránených území, s cieľom ochrany biodiverzity a usmerňovania návštevnosti.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 153, kap. 2.2.2.4.6 Opatrenie 2.7.5. Podpora environmentálneho povedomia aj prostredníctvom environmentálnych centier žiadame upraviť názov opatrenia na (pôvodne navrhnutý) názov:	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	„Podpora environmentálnych centier za účelom zvyšovania environmentálneho povedomia“ (vrátane úpravy názvu v obsahu Programu Slovensko, a v úvode kapitoly 2.7 na str. 151.) Zdôvodnenie: Požadovaný názov zodpovedá opisu opatrenia a zároveň charakteru projektov oprávnených na podporu z EFRR a KF, ktoré sú určené primárne na podporu opatrení investičného charakteru.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 154, kap. 2.2.2.4.6 Opatrenie 2.7.5. Podpora environmentálneho povedomia aj prostredníctvom environmentálnych centier, pôvodné znenie: „Environmentálne centrá budú využívané na zvýšenie environmentálneho povedomia verejnosti taktiež v oblasti adaptácie na zmenu klímy, vodného hospodárstva, prechodu na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo a kvalitu ovzdušia.“ navrhujeme nahradiť nasledujúcim textom: „Environmentálne centrá budú využívané na zvýšenie environmentálneho povedomia verejnosti taktiež v oblasti adaptácie na zmenu klímy, vodného hospodárstva, prechodu na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo a udržateľné spotrebiteľské správanie, a kvality ovzdušia.“ Zdôvodnenie: Upresnenie textu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 154, kap. 2.2.2.4.6 Opatrenie 2.7.5. Podpora environmentálneho povedomia aj prostredníctvom environmentálnych centier, žiadame v opise opatrenia pôvodný text: „Na realizáciu týchto aktivít bude slúžiť tiež podpora environmentálnych centier aj v chránených územiach, slúžiacich pre odbornú a laickú verejnosť“ nahradiť nasledovným textom: „Na realizáciu týchto aktivít bude slúžiť tiež podpora environmentálnych centier a drobnej environmentálnej	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	infraštruktúry – tabule, náučné chodníky okolo mokradí, pozorovateľne živočíchov a pod.) aj v chránených územiach, slúžiacich pre odbornú a laickú verejnosť“. Zdôvodnenie: Rozšírenie aktivity o možnosť vybudovania informačných prvkov, resp. úpravy prístupu v okolí environmentálnych centier.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 154, kap. 2.2.2.4.7 Opatrenie 2.7.6. Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží, veta: „...zistí, že pôvodca EZzanikol alebo zomrel a nie je možné určiť povinnú osobu, v dôsledku...“ Odporúčame slovné spojenie „EZzanikol“ upraviť nasledovne: „...zistí, že pôvodca EZ zanikol alebo zomrel a nie je možné určiť povinnú osobu, v dôsledku...“ Zdôvodnenie: Formálna úprava textu.	O	N	Text upravený v zmysle pripomienky. Text bol odstránený a zovšeobecnený v nadväznosti na novelu zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 154, kap. 2.2.2.4.7, Opatrenie 2.7.6. Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží, odporúčame upresniť znenie: „• organizácia poverená výkonom geologických prác podľa geologického zákona“ nasledovne: „• organizácia zriadená na výkon štátnej geologickej služby v zmysle zákona 569/2007 Z. z. o geologických prácach“ Zdôvodnenie: Upresnenie textu.	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na

				princípe partnerstva.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 154, kap. 2.2.2.4.8 Opatrenie 2.7.7 Technické, technologické a ekonomické opatrenia na zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia z veľkých a stredných stacionárnych zdrojov, navrhujeme upraviť názov prijímateľa opatrenia doplniť „veľkých a stredných“ zdrojov, t. j. „prevádzkovatelia veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia“. Zdôvodnenie: Zosúladenie s názvom opatrenia.	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 155, kap. 2.2.2.4.10 Opatrenie 2.7.9 Zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej/ regionálnej úrovni, monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy, riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách, odporúčame opraviť rozmer častíc PM0,1 na PM1 – uvádzať ako dolný index. Zdôvodnenie: Formálna úprava textu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 155, kap. 2.2.2.4.9 Opatrenie 2.7.8 Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na tuhé	O	A	Materiál upravený v zmysle pripomienky.

	palivá v domácnostiach za vykurovacie zariadenia, nízkoemisné z hľadiska produkcie prachových častíc vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia, odporúčame opraviť definíciu prachových častíc PM- v celom odseku uvádzať len PM. „Znečistenie ovzdušia prachovými časticami PM predstavuje na Slovensku závažný problém a podľa údajov SHMÚ sa na tomto znečistení najvýznamnejšie podieľa sektor vykurovania domácností. Z dôvodu prekračovania limitných hodnôt pre prachové častice PM....“ Zdôvodnenie: Zovšeobecnenie textu.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 155, kap. 2.2.2.4.9 Opatrenie 2.7.8 Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na tuhé palivá v domácnostiach za vykurovacie zariadenia, nízkoemisné z hľadiska produkcie prachových častíc vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia, odporúčame opraviť výraz „sú“ a uviesť „je“ vo vete nasledovne: „Zvyšovanie povedomia verejnosti a cieľových skupín, najmä v súvislosti s problematikou lokálnych kúrenísk, ktoré sú významným zdrojom znečistenia ovzdušia, je významnou podpornou aktivitou“ Zdôvodnenie: Formálna úprava textu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 155, kap. 2.2.2.4.9 Opatrenie 2.7.8 Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na tuhé palivá v domácnostiach za vykurovacie zariadenia, nízkoemisné z hľadiska produkcie prachových častíc vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia, odporúčame vypustiť z druhého odseku prvej vety „za kotly“, nakoľko je nadbytočné a navrhujeme znenie nasledovne: „Spomedzi vykurovacích zariadení pre domácnosti sa opatrenie zameria primárne na výmenu zastaraných / nevhodných kotlov na tuhé palivá za	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	zariadenia na využitie geotermálnej energie“ Zdôvodnenie: Formálna úprava textu.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 155, kap. 2.2.2.4.9 Opatrenie 2.7.8 Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na tuhé palivá v domácnostiach za vykurovacie zariadenia, nízkoemisné z hľadiska produkcie prachových častíc vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia, žiadame doplniť názov opatrenia o kvapalné palivá nasledovne: „Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na tuhé a kvapalné palivá...“ Zdôvodnenie: V návrhu nového zákona o ochrane ovzdušia sa počíta s náhradou kotlov na tuhé a aj kvapalné palivá ako najväčšími zdrojmi znečistenia ovzdušia tuhými znečisťujúcimi látkami.	Z	N	Charakter pripomienky bol zmenený na "obyčajná". Z dôvodu obmedzeného počtu znakov P SK text ostáva v pôvodnom znení.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 155, kap. 2.2.2.4.9 Opatrenie 2.7.8 Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na tuhé palivá v domácnostiach za vykurovacie zariadenia, nízkoemisné z hľadiska produkcie prachových častíc, vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia, v texte: „Spomedzi vykurovacích zariadení pre domácnosti sa opatrenie zameria primárne na výmenu zastaraných / nevhodných kotlov na tuhé palivá za kotly za zariadenia na využitie geotermálnej energie.“ je potrebné vypustiť slová „..za kotly...“. Zdôvodnenie: Zabezpečenie správnosti textu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 155, kap. 2.2.2.4.9 Opatrenie 2.7.8. Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na tuhé	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali

	palivá v domácnostiach za vykurovacie zariadenia, nízkoemisné z hľadiska produkcie prachových častíc, vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia, odporúčame doplniť nasledujúcich prijímateľov pre realizáciu informačných aktivít: - „príspevková organizácia MŽP SR poverená činnosťami v oblasti ochrany ovzdušia; - združenia fyzických alebo právnických osôb v oblasti ochrany ovzdušia; - neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby v oblasti ochrany ovzdušia; - nadácie v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia.“ Zdôvodnenie: V predmetnom opatrení absentujú niektorí prijímatelia pre informačné aktivity.			prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 156, kap. 2.2.2.4.10 Opatrenie 2.7.9 Zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej/ regionálnej úrovni, monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy, riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách, navrhujeme opraviť prijímateľov tak, aby príslušný útvar MŽP SR v oblasti ochrany ovzdušia nevystupoval ako gestor, ale len ako subjekt, ktorý sa vyjadruje k projektovému zámeru. Napríklad: • združenia fyzických alebo právnických osôb po odsúhlasení projektového zámeru vecne príslušným útvarom MŽP SR v oblasti ochrany ovzdušia; A zároveň rovnakú úpravu navrhujeme aj v prípade prijímateľa „neziskové organizácie“. Zdôvodnenie: Upresnenie textu.	O	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.

MŽPSR	Vlastný materiál, str. 171, kap. 2.3.1.1.4 Opatrenie 3.1.3. Zlepšenie kvality služieb poskytovaných na dunajskej a vážskej vodnej ceste, žiadame do textu s názvom „Súvisiace typy akcií“ za odrážku „rozvoj riečnych informačných služieb vrátane zabezpečenia súvisiacej infraštruktúry“ doplniť novú odrážku v znení: „súčasne s úpravami pre plavbu a štúdiami splavnosti Dunaja vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti na zabezpečenie spriechodnenia VD Gabčíkovo s nastavením vhodných parametrov rybovodu pre migráciu všetkých druhov jeseterovitých vyskytujúcich sa v Dunaji (vrátane vyzy veľkej) a zároveň samotná realizácia navrhnutých opatrení zo štúdie (Odôvodnenie: ide o 3. najväčšiu prioritu na celom úseku Dunaja, záväzok Slovenska v rámci dunajských krajín/ICPDR, cieľov Stratégie EÚ o ochrane biodiverzity, ako aj nutnosti zabezpečenia kontinuity na vodnom toku).“ Zdôvodnenie: Potreba zosúladenia s návrhom Koncepcie vodnej politiky a viacerými, aj v Programe Slovensko uvedenými, právnymi predpismi a schválenými stratégiami.	Z	ČA	Na základe rozporového konania MŽP preklasifikovalo tieto pripomienky zo Zásadnej na Obyčajnú. Doplnenie návrhu textu MŽP SR je potrebné riešiť v časti určenej pre rybolov, resp. ŽP všeobecne. Vodné dielo Gabčíkovo z hľadiska plavebnej prevádzky nepredstavuje žiadny problém a preto MDV SR nemá dôvod dáť vypracovať štúdiu uskutočniteľnosti na zabezpečenie spriechodnenia Vodného diela Gabčíkovo s nastavením vhodných parametrov rybovodu pre migráciu všetkých druhov jeseterovitých vyskytujúcich sa v Dunaji. Vlastníkom a správcom Vodného diela Gabčíkovo sú štátne podniky zriadené MŽP SR a MDV SR nemá žiadny dosah na tieto stavby.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 171, kap. 2.3.1.1.4, Opatrenie 3.1.3. Zlepšenie kvality služieb poskytovaných na dunajskej a vážskej vodnej ceste, vetu: „Pre zvýšenie podielu vodnej dopravy na Slovensku a naplnenie cieľov Európskej zelenej dohody v oblasti zlepšenia klímy je potrebné začať práce na dobudovanie vážskej vodnej cesty, ktorá je zaradená do základnej siete TEN- T“ žiadame vypustiť. Zdôvodnenie: Budovanie vodnej dopravy nie je možné realizovať bez posúdenia environmentálnej únosnosti a plnenia environmentálnych cieľov	Z	N	Na základe rozporového konania MŽP preklasifikovalo tieto pripomienky zo Zásadnej na Obyčajnú. MDV SR s vypustením vety o realizácii prípravy VVC na jej dobudovanie nesúhlasíme. Ak SR nebude splavňovať Váh, poruší tým právny akt EU - nariadenie o TEN-T, keďže VVC je zaradená do základnej siete TEN-T, ktorá má byť dobudovaná do r. 2030. Počas prípravy projektu budú dodržané všetky

				právne predpisy týkajúce sa ochrany životného prostredia. Pojem "začať práce", v tomto kontexte neznamená realizáciu stavebných úprav na VVC bez posúdenia vplyvov na životné prostredie a adekvátneho zohľadnenia environmentálne priaznivejších alternatív počas tvorby príslušnej štúdie uskutočniteľnosti.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 24, kap. 1.2 Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti, navrhujeme v pôvodnom texte: „Prechod na obehové hospodárstvo si vyžaduje podporu systematických zmien v odpadovom hospodárstve, cielených na zvýšenie miery prípravy na opätovné použitie a recyklácie odpadov a odklon od zneškodňovania odpadov skládkovaním. Podpora predchádzania vzniku odpadov, zberu a triedenia komunálnych odpadov, zvyšovania miery recyklácie odpadov výrazne prispeje k efektívnejšiemu využívaniu materiálov a surovín s dôrazom na domáce zdroje. V súčasnosti sa na Slovensku recykluje 42 % všetkých odpadov, čo je mierne pod priemerom krajín EÚ (47 %). Do roku 2030 je potrebné zvýšiť mieru recyklácie komunálnych odpadov vrátane ich prípravy na opätovné použitie na 65 % a do roku 2035 znížiť mieru ich skládkovania na menej ako 10 %,“ doplniť na konci odseku vetu: „Podpora prechodu na obehové hospodárstvo bude synergicky realizovaná prostredníctvom Cieľa politiky 1 a Cieľa politiky 2.“ Znenie textu odporúčame uviesť nasledovne: „Prechod na obehové hospodárstvo si vyžaduje podporu systematických zmien v odpadovom hospodárstve, cielených na zvýšenie miery prípravy na opätovné použitie a recyklácie	O	ČA	Text čiastočne doplnený v zmysle pripomienky nakoľko stratégia programu je prepracovaná na jednotnú bez rozdelenia na ciele politiky.

	odpadov a odklon od zneškodňovania odpadov skládkovaním. Podpora predchádzania vzniku odpadov, zberu a triedenia komunálnych odpadov, zvyšovania miery recyklácie odpadov výrazne prispeje k efektívnejšiemu využívaniu materiálov a surovín s dôrazom na domáce zdroje. V súčasnosti sa na Slovensku recykluje 42 % všetkých odpadov, čo je mierne pod priemerom krajín EÚ (47 %). Do roku 2030 je potrebné zvýšiť mieru recyklácie komunálnych odpadov vrátane ich prípravy na opätovné použitie na 65 % a do roku 2035 znížiť mieru ich skládkovania na menej ako 10 %. Podpora prechodu na obehové hospodárstvo bude synergicky realizovaná prostredníctvom Cieľa politiky 1 a Cieľa politiky 2.“ Zdôvodnenie: Podpora obehového hospodárstva bude v Programe Slovensko 2021 - 2027 komplexná a zameraná nad rámec odpadového hospodárstva.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 257, kap. 2.4.5.5 Špecifický cieľ RSO4.3 Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb, žiadame doplniť nasledujúcu aktivitu: „vytváranie sociálnych podnikov na výrobu vhodného nízkoemisného paliva pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva Kvalita ovzdušia v oblastiach, v ktorých žijú marginalizované komunity a znevýhodnené skupiny obyvateľstva je ohrozená v dôsledku energetickej chudoby. Cena kvalitného paliva je pre túto skupinu obyvateľstva príliš vysoká a spaľovanie nekvalitného paliva spôsobuje problémy v kvalite ovzdušia. Riešenie tohto problému je možné dosiahnuť vytvorením sociálnych podnikov na výrobu brikiet, sušenie palivového dreva (z odpadu z lesného	O	N	Akcia: vytváranie sociálnych podnikov na výrobu vhodného nízkoemisného paliva pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva, bola z textu P SK odstránená na základe pripomienok EK k návrhu P SK a jej nepodporenie zo strany EK bolo zdôraznené aj na osobných konzultáciách medzi EK a zástupcami MPSVR SR. Na základe týchto konzultácií došlo k odstráneniu aktivity. (Neoficiálna pripomienka EK k PSK : Please remove this measure that is not a prioritised PO4 type of measure: setting up of social undertakings to produce suitable low-emission fuel for disadvantaged groups of

	hospodárstva), ktoré zabezpečia výrobu paliva z biomasy potrebných kvalitatívnych parametrov a toto palivo bude distribuované priamo tomuto obyvateľstvu (forma podpory). Realizáciou predmetného opatrenia sa očakáva zlepšenie situácie v kvalite ovzdušia a zníženie emisií znečisťujúcich látok hlavne v najmenej rozvinutých okresoch s nízkou kúpnou silou obyvateľstva. V rámci tohto špecifického cieľa sa plánuje podpora aj pre marginalizované rómske komunity. Prijímatelia špecifického cieľa RSO4.3 sú najmä: - mimovládne neziskové organizácie; - orgány regionálnej a miestnej samosprávy; - poskytovatelia vybraných sociálnych služieb a sociálneho poradenstva; cirkvi a náboženské spoločnosti registrované v súlade s príslušnými právnymi predpismi Slovenskej republiky.“ Zdôvodnenie: Predmetná aktivita bola vypustená z textu P SK bez zdôvodnenia.			population).
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 26, kap. 1.2, Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory, pôvodný text: „V oblasti adaptácie na zmenu klímy synergicky pôsobí podpora programov LIFE+ a grantov Finančného mechanizmu EHP a Nórskeho finančného mechanizmu a zo zdrojov EÚ v rámci programu LIFE a LIFE+.“ odporúčame upraviť nasledovne: „V oblasti adaptácie na zmenu klímy synergicky pôsobí podpora grantov Finančného mechanizmu EHP a Nórskeho finančného mechanizmu a zo zdrojov EÚ v rámci programu LIFE a LIFE+.“ Zdôvodnenie: Potreba odstránenia duplicity textu v prípade uvádzaných fondov EÚ.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 26, pôvodný text: „Opatrenia v oblasti zlepšenia kvality ovzdušia, podporované v rámci Programu Slovensko, posilnia	O	ČA	Materiál bol čiastočne upravený v zmysle pripomienky.

	dosahované ciele Integrovaného projektu LIFE IP - Zlepšenie kvality ovzdušia, pričom v rámci implementácie Programu Slovensko budú zohľadňované poznatky a skúsenosti z tohto projektu.“ Navrhujeme upraviť nasledovne: „Opatrenia v oblasti zlepšenia kvality ovzdušia, podporované v rámci Programu Slovensko, pôsobia synergicky k dosahovaným cieľom Integrovaného projektu LIFE IP - Zlepšenie kvality ovzdušia. Zároveň, poznatky a skúsenosti z projektu LIFE IP napomáhajú implementácii predmetných opatrení v rámci Programu Slovensko.“ Zdôvodnenie: Formálna úprava textu.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 29, kap. 1.3 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 3, žiadame text týkajúci sa Vážskej vodnej cesty v odseku: „Za ekologicky a energeticky priaznivý dopravný mód je považovaná aj vodná doprava. Jej potenciál v SR je však obmedzený....Do základnej siete TEN-T je zaradená aj Vážska vodná cesta, a to v úseku od Komárna po Žilinu. Jej význam spočíva v tom, že po jej vybudovaní umožní priame dopravné napojenie v smere sever – juh a nachádza sa priamo v trasách pozemných dopravných koridorov č. V a VI. Vážsku vodnú cestu je potrebné dobudovať na parametre klasifikačnej triedy VIa v úseku Komárno – Hlohovec a Va v úseku Hlohovec Žilina vrátane prístavov. Súčasťou dunajskej vodnej cesty sú medzinárodné prístavy v Bratislave a Komárne, ktorých fungovanie má podstatný vplyv na celkové výkony vodnej dopravy na Slovensku. Stav infraštruktúry a superštruktúry prístavov je však nevyhovujúci, vo väčšine prípadov po technickej životnosti. Rozvoj vodnej dopravy je v súlade s Dunajskou stratégiou v strategických oblastiach zlepšenia vodnej a prístavnej infraštruktúry (zvýšenie splavnosti Dunaja) a v posilnení uzlového plánovania	Z	ČA	Na základe rozporového konania MŽP preklasifikovalo tieto pripomienky zo Zásadnej na Obyčajnú. Návrh na vypustenie vybudovania Vážskej vodnej cesty nie je v súlade s textom na str. 30, kde MŽP SR nežiada o vypustenie textu. S návrhom MŽP SR na doplnenie odseku na záver súhlasíme. Na základe rozporového konania medzi MDV SR a MŽP SR k návrhu Koncepcie vodnej politiky SR bude rokované aj o možnostiach dobudovania vážskej vodnej cesty v prípade pozitívnych výstupov v štúdii uskutočniteľnosti.

	multimodality, tak ako to vyplýva zo zoznamu vybraných cieľov dunajskej stratégie pre zapracovanie do programových dokumentov na čerpanie prostriedkov z fondov EÚ (tzv. embedding),“ upraviť vyňatím znenia: „Jej význam spočíva v tom, že po jej vybudovaní umožní priame dopravné napojenie v smere sever – juh a nachádza sa priamo v trasách pozemných dopravných koridorov č. V a VI. Vážsku vodnú cestu je potrebné dobudovať na parametre klasifikačnej triedy VIa v úseku Komárno – Hlohovec a Va v úseku Hlohovec Žilina vrátane prístavov.“ Súčasne požadujeme znenie upraviť nasledovne: „Za ekologicky a energeticky priaznivý dopravný mód je považovaná aj vodná doprava. Jej potenciál v SR je však obmedzený....Do základnej siete TEN-T je zaradená aj Vážska vodná cesta, a to v úseku od Komárna po Žilinu. Súčasťou dunajskej vodnej cesty sú medzinárodné prístavy v Bratislave a Komárne, ktorých fungovanie má podstatný vplyv na celkové výkony vodnej dopravy na Slovensku. Stav infraštruktúry a superštruktúry prístavov je však nevyhovujúci, vo väčšine prípadov po technickej životnosti. Rozvoj vodnej dopravy je v súlade s Dunajskou stratégiou v strategických oblastiach zlepšenia vodnej a prístavnej infraštruktúry (zvýšenie splavnosti Dunaja) a v posilnení uzlového plánovania multimodality, tak ako to vyplýva zo zoznamu vybraných cieľov dunajskej stratégie pre zapracovanie do programových dokumentov na čerpanie prostriedkov z fondov EÚ (tzv. embedding),“ a na záver doplniť odsek „Všetky opatrenia na zlepšenie splavnosti, plavebných podmienok a infraštruktúry vnútrozemskej plavby musia zároveň umožňovať plnenie environmentálnych cieľov predovšetkým rámcovej smernice o vode a smerníc v oblasti ochrany prírody. Neoddeliteľnou súčasťou opatrení na zlepšenie splavnosti, plavebných podmienok a infraštruktúry vnútrozemskej plavby musia byť opatrenia na zlepšenie hydromorfológie“. Zdôvodnenie: Potreba			

	zosúladenia textu s legislatívou EÚ a SR a návrhom Koncepcie vodnej politiky, keďže text v pôvodnom znení je v nesúlade s návrhom Koncepcie vodnej politiky do roku 2030 (s výhľadom do r. 2050), konkrétne s nasledovným opatrením 3. odrážky cieľa 3.4: Priaznivé podmienky pre plavbu bez poškodzovania vodných útvarov, vodných a na vode závislých ekosystémov: „nepodporovať splavnenie riek Morava a Váh pre veľkú plavbu, vrátane prepojenia Váhu a Odry, resp. všetkých variantov trasovania slovenskej časti vodného koridoru Dunaj – Odra – Labe a to vzhľadom na principiálny rozpor s cieľmi rámcovej smernice o vode (ochrana vôd), smernice o biotopoch (ochrana prírody) a ďalších medzinárodných dohovorov na ochranu biodiverzity“.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 297 a 299, špecifický cieľ RSO5.2, Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach, do opatrenia 5.2.5 žiadame doplniť aj „... a prírodného“ dedičstva a súčasne upraviť názov opatrenia: „5.2.5. Investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch“ Zdôvodnenie: Nastavenie Programu Slovensko 2021 - 2027 sa nezmení, ale bude umožnené podporiť zo strany oprávnených subjektov aj aktivity zamerané na prírodné dedičstvo, ktoré je rovnako magnetom pre cestovný ruch.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 30, kap. 1.3, Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti, investičné potreby; identifikované výzvy,	Z	N	Na základe rozporového konania MŽP preklasifikovalo tieto pripomienky zo Zásadnej na Obyčajnú. MDV SR má

	žiadame pôvodný text: „Vážsku vodnú cestu je potrebné dobudovať na parametre klasifikačnej triedy VIa v úseku Komárno – Hlohovec a Va v úseku Hlohovec – Žilina vrátane prístavov“ nahradiť textom: „Vypracovať dopravný model pre koridor TEN-T, na základe ktorého bude spracovaná štúdia uskutočniteľnosti dobudovania Vážskej vodnej cesty“. Zdôvodnenie: Dobudovanie Vážskej vodnej cesty musí byť podmienené plnením environmentálnych cieľov rámcovej smernice o vode. Na akékoľvek investície, ktoré by mohli zhoršiť stav vodných útvarov je stanovený proces podľa článku 4.7.			vypracovaný Dopravný model, ktorého súčasťou je aj vodná doprava. Tento model sa bude aktualizovať ako celok. Všetky realizačné projekty budovania vodných ciest sú podmienené vypracovaním štúdie realizovateľnosti, v ktorej sú zohľadnené aj všetky environmentálne právne akty EU a SR, CBA a EIA. Všetky realizačné projekty sú následne posudzované ÚHP MF SR. Preto s návrhom nesúhlasíme.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 55, Tabuľka 1, RSO2.4, v texte týkajúcom sa uvedenia politicko-legislatívneho rámca, odporúčame uvádzaný dokument: „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia 2018 (schválená uznesením vlády SR č. 478/2018 zo dňa 17. 10. 2018 ;“ upraviť nasledovne: „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia 2018 (schválená uznesením vlády SR č. 478/2018 zo dňa 17. 10. 2018);“ Zdôvodnenie: Formálna úprava textu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 56, Tabuľka 1, RSO2.4, v texte týkajúcom sa uvedenia politicko-legislatívneho rámca, navrhujeme uvádzaný dokument: „Národný plán hodnotenia bezpečnostných rizík Slovenskej republiky Program prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2021 – 2029) (schválený uznesením vlády SR č. 8/2021 zo dňa 07.01.2021);“ rozdeliť na dva samostatné materiály a doplniť korektný dátum schválenia vládou SR nasledovne: „• Národný plán hodnotenia bezpečnostných rizík Slovenskej republiky; • Program prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2021 –	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	2029) (schválený uznesením vlády SR č. 8/2021 zo dňa 07.01.2021);“ Zdôvodnenie: Ide o dva samostatné dokumenty, ktoré svojím strategickým, resp. koncepčným charakterom vstupujú do procesov programovania a implementácie rôznych navrhovaných opatrení RSO2.4.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 59, Tabuľka 1, RSO2.7, žiadame „Pre špecifický cieľ je dôležité plnenie záväzkov a odporúčaní, tak ako sú definované v politicko-legislatívnom rámci“ doplniť nový bod: „Dohovor o krajine Rady Európy (ETS č. 176 zo dňa 20. októbra 2000)“ Zdôvodnenie: Dohovor o krajine Rady Európy znamená celkové posilnenie významu krajiny, jej ochrany, manažmentu, plánovania a starostlivosti v celom rozhodovacom procese a v medzinárodnej spolupráci, čo priamo súvisí práve s vybudovaním systému krajinného plánovania a podporou udržania krajinných štruktúr.	Z	A	V zmluve o financovaní medzi riadiacim orgánom pre Program Slovensko a prijímateľom finančných nástrojov budú, okrem iného, ustanovené aj osobitné podmienky pre proces implementácie finančných nástrojov, na základe ktorých bude musieť prijímateľ finančného nástroja pre špecifický cieľ 2.6.3 zabezpečiť do stanovených termínov zahájenie investovania do projektov, ďalej predložiť prvú žiadosť o platbu a zúčtovať stanovený percentuálny podiel z celkovej výšky vyčlenenej alokácie na finančné nástroje v rámci špecifického cieľa 2.6.3. Ďalšie podmienky poskytovania programových príspevkov na finančné nástroje budú upravené v osobitnej zmluve o financovaní.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 60, Tabuľka 1, RSO2.7, v texte týkajúcom sa uvedenia politicko-legislatívneho rámca, odporúčame uvádzaný dokument: „zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej; záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ;“ upraviť nasledovne: „zákon č. 409/2011 Z.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;“ Zdôvodnenie: Formálna úprava textu.			
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 63, Tabuľka 1, CP3, RSO3.1, ods. Zlepšenie kvality služieb poskytovaných na dunajskej a vážskej vodnej ceste, text týkajúci sa Vážskej vodnej cesty v odseku: „Na splnenie medzinárodných požiadaviek TEN-T je potrebné dosiahnuť požadované parametre plavebnej dráhy (hĺbku a šírku plavebnej dráhy, polomer oblúkov, podjazdnú výšku pod mostmi) na Dunaji. Preto sa navrhované intervencie sústredia na technické opatrenia, ktoré budú realizovať optimálne riešenia jednotlivých parametrov plavebnej dráhy a na zlepšenie splavnosti dunajskej vodnej cesty, v súlade so štúdiou uskutočniteľnosti. Tiež sa bude realizovať príprava na splavnenie vážskej vodnej cesty a budovanie prístavov. Na dosiahnutie nulových čistých emisií skleníkových plynov a zabezpečenia udržateľnosti hospodárstva EÚ v súlade s plánmi Európskej zelenej dohody bude potrebné podporiť účinné využívanie zdrojov prostredníctvom prechodu na čisté obehové hospodárstvo prostredníctvom podpory prevádzkovateľov plavidiel a remotorizáciou Dunajskej flotily v súlade s technickými požiadavkami kladenými na plavidlá. Ďalšou oblasťou bude skvalitnenie a rozšírenie služieb verejných prístavov na sieti TEN-T (Bratislava, Komárno), rozvoj riečnych informačných služieb a podpora využívania alternatívnych palív vo vodnej doprave. Na začiatku programového obdobia budú intervencie smerovať výlučne na zabezpečenie predinvestičnej a projektovej prípravy projektov zameraných na zlepšenia splavnosti dunajskej vodnej cesty.“, žiadame vyňať vetu: „Tiež sa bude realizovať príprava na splavnenie vážskej vodnej cesty a	Z	ČA	Na základe rozporového konania MŽP preklasifikovalo tieto pripomienky zo Zásadnej na Obyčajnú. MDV SR nesúhlasí s vypustením vety: "Tiež sa bude realizovať príprava na splavnenie vážskej vodnej cesty a budovanie prístavov". MDV SR súhlasí s doplnením odvolávky na plnenie Rámcovej smernice o vodách. Na základe rozporového konania medzi MDV SR a MŽP SR k návrhu Koncepcie vodnej politiky, dalo MDV SR zásadné pripomienky z dôvodu, že MŽP SR nesúhlasí s dobudovaním Vážskej vodnej cesty, čo je v rozpore s nariadením EÚ o TEN-T, Európskou dohodou o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu, Koncepciou územného rozvoja Slovenska, vyhláškou č. 22/2001 Z. z., Koncepciou rozvoja vodnej dopravy SR, Strategickým plánom rozvoja dopravy SR do roku 2030 a iné. MDV SR / SVD trvá na tom, aby vážska vodná kaskáda slúžila tým účelom, na ktoré bola postupne budovaná od polovice 20. storočí, t. z. aj na využívanie vodnej plavby s cieľom využitia

	budovanie prístavov.“ A súčasne požadujeme doplniť na konci odseku text: „...zameraných na zlepšenia splavnosti dunajskej vodnej cesty pri súčasnom plnení environmentálnych cieľov RSV/WFD a smerníc v ochrane prírody.“ V zmysle uvedeného žiadame preformulovať odsek nasledovne: „Na splnenie medzinárodných požiadaviek TEN-T je potrebné dosiahnuť požadované parametre plavebnej dráhy (hĺbku a šírku plavebnej dráhy, polomer oblúkov, podjazdnú výšku pod mostmi) na Dunaji. Preto sa navrhované intervencie sústredia na technické opatrenia, ktoré budú realizovať optimálne riešenia jednotlivých parametrov plavebnej dráhy a na zlepšenie splavnosti dunajskej vodnej cesty, v súlade so štúdiou uskutočniteľnosti. Na dosiahnutie nulových čistých emisií skleníkových plynov a zabezpečenia udržateľnosti hospodárstva EÚ v súlade s plánmi Európskej zelenej dohody bude potrebné podporiť účinné využívanie zdrojov prostredníctvom prechodu na čisté obehové hospodárstvo prostredníctvom podpory prevádzkovateľov plavidiel a remotorizáciou Dunajskej flotily v súlade s technickými požiadavkami kladenými na plavidlá. Ďalšou oblasťou bude skvalitnenie a rozšírenie služieb verejných prístavov na sieti TEN-T (Bratislava, Komárno), rozvoj riečnych informačných služieb a podpora využívania alternatívnych palív vo vodnej doprave. Na začiatku programového obdobia budú intervencie smerovať výlučne na zabezpečenie predinvestičnej a projektovej prípravy projektov zameraných na zlepšenia splavnosti dunajskej vodnej cesty pri súčasnom plnení environmentálnych cieľov RSV/WFD a smerníc v ochrane prírody“. Zdôvodnenie: Potreba zosúladenia s návrhom Koncepcie vodnej politiky a viacerými, a to aj v Programe Slovensko uvedenými, právnymi predpismi a schválenými stratégiami.			potenciálu vodnej dopravy na Slovensku ako aj rozvoja vodnej dopravy v rámci celej európskej siete TEN-T, ktorej súčasťou je aj rieka Váhv úseku od Komárno po Žilinu. V prípade, že Slovensko nebude využívať Váh na vodnú dopravu, poruší tým právny akt nariadenia EÚ o TEN-T, nakoľko Vážska vodná cesta je zaradená do základnej siete TEN-T, ktorá má byť dobudovaná do r. 2030.
MŽPS		Z	N	Na základe rozporového konania MŽP

R	Vlastný materiál, str. 63, Tabuľka 1, RSO3.1, žiadame k odseku „Na splnenie medzinárodných požiadaviek TEN-T je potrebné dosiahnuť požadované parametre plavebnej dráhy (hĺbku a šírku plavebnej dráhy, polomer oblúkov, podjazdnú výšku pod mostmi) na Dunaji. Preto sa navrhované intervencie sústredia na technické opatrenia, ktoré budú realizovať optimálne riešenia jednotlivých parametrov plavebnej dráhy a na zlepšenie splavnosti dunajskej vodnej cesty, v súlade so štúdiou uskutočniteľnosti. Tiež sa bude realizovať príprava na splavnenie vážskej vodnej cesty a budovanie prístavov.“ doplniť nasledovný text: „Rozvoj vodnej dopravy bude podmienený vypracovaním štúdie uskutočniteľnosti, ktorý bude vychádzať z dopravného modelu. Rozvoj vodnej dopravy bude rešpektovať environmentálne ciele vyplývajúce z rámcovej smernice o vode a bude zohľadňovať sociálno-ekonomickú udržateľnosť manažmentu vodných ciest“. Zdôvodnenie: Budovanie vodnej dopravy nie je možné realizovať bez posúdenia environmentálnej únosnosti a plnenia environmentálnych cieľov.			preklasifikovalo tieto pripomienky zo Zásadnej na Obyčajnú. MDV SR má vypracovaný Dopravný model, ktorého súčasťou je aj vodná doprava. Aktualizácia Dopravného modelu sa bude vykonávať ako celok aj s vodnou dopravou. Realizácia projektov budovania vodných ciest je podmienená vypracovaním štúdie realizovateľnosti, v ktorej sú zohľadnené aj všetky environmentálne právne akty EÚ a SR,hodnotenie investičných nákladov a posudzovanie vplkyvov na životné prostredie.Všetky projekty, ktoré sa budú realizovať sú následne posudzované Útvarom hodnoty za peniaze. Z toho dôvodu nesúhlasíme s so znením textu.
MŽPSR	Vlastný materiál, str. 64, v časti „Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy“ odporúčame opraviť chybný rok v nasledovnom texte: „Na cestách II. a III. triedy sa počas rokov 207 až 2020“. Zdôvodnenie: Formálna úprava textu.	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou a zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
MŽPS	Vlastný materiál, údaje uvedené v Tabuľke 2: Ukazovatele výstupu,	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle

R	Tabuľke 3: Ukazovatele výsledku, Tabuľke 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie, Tabuľke 5: Dimenzia 2 – forma financovania, Tabuľke 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie, Tabuľke 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST požadujeme zosúladiť s údajmi z aktuálnej verzie jednotného metodického dokumentu k merateľným ukazovateľom Programu Slovensko 2021 – 2027 (verzia 2.0). Zdôvodnenie: Nevyhnutnosť úpravy údajov v nadväznosti na aktuálne platnú logickú maticu merateľných ukazovateľov výstupu a výsledku, vrátane modifikovaných hodnôt ukazovateľov a finančných údajov pre jednotlivé opatrenia Programu Slovensko 2021 – 2027.			pripomienky.
MŽPSR	Vlastný materiál, v celom dokumente je potrebné zjednotiť názov opatrenia 2.4.5. nasledovne: „Vytváranie koncepčných východísk pre realizáciu adaptačných opatrení na národnej, regionálnej a miestnej úrovni“. Zdôvodnenie: Zosúladenie názvu opatrenia.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
NBS	Predkladacia správa, posledný odsek a Doložka vplyvov, bod 9. Vybrané vplyvy materiálu Pripomienka: V predkladacej správe sa uvádza: “...materiál predpokladá pozitívne a negatívne rozpočtovo zabezpečené vplyvy…”. Zároveň v doložke vplyvov sa uvádzajú len pozitívne vplyvy. Navrhuje sa zosúladiť predpokladané vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú uvádzané v Predkladacej správy a v Doložke vplyvov. Odôvodnenie: V materiáli sa uvádzajú vzájomne nekonzistentné informácie.	O	A	Doložka vybraných vplyvov bola upravená v nadväznosti na pripomienky MF SR s uvedením negatívneho vplyvu na rozpočet verejnej správy a text bol zosúladený aj s predkladacou správou.

NBS	Predkladacia správa: Pripomienka: V predkladacej správe sa uvádza: "Celková výška zdrojov z fondov EÚ pre Program je 12,594 mld. EUR, z toho indikatívna alokácia národných zdrojov na spolufinancovanie fondov EÚ je 2,913 mld. EUR." Navrhuje sa preformulovať časť vety „z toho ... spolufinancovanie" na formuláciu v zmysle „ k tomu ... spolufinancovanie". Zároveň sa navrhuje uviesť v predkladacej správe informáciu o celkovej alokácii fondov EÚ a národného spolufinancovania, ktorá by mala byť 15,507 mld. EUR. Odôvodnenie: Formulácia vety v predkladacej správe podáva informáciu zmätočným spôsobom. Uvedením slovného spojenia „z toho" vytvára dojem, že spolufinancovanie z národných zdrojov je zahrnuté v alokácii 12,594 mld. EUR. V skutočnosti predstavuje ďalší zdroj. Celková alokácia fondov EÚ a národného spolufinancovania je potom v objeme 12,594+2,913 =15,507 mld. EUR. Doplnením údajov o celkovej alokácii spolu so zdrojovým členením na zdroje EÚ a národné zdroje sa zároveň zrozumiteľnejším spôsobom poskytuje informácia o objeme zdrojov investovaných do rozvoja Slovenska.	O	A	Text predkladacej správy bol upravený tak, aby bolo jednoznačne zrejmé, že k sume 12,594 mld. EUR je priradené spolufinancovanie z národných zdrojov.
NBS	Vlastný materiál, Manažérske zhrnutie (nie je v dokumente) Pripomienka: Navrhuje sa doplniť vlastný materiál o manažérske zhrnutie (Executive summary) v úvode dokumentu s cieľom opísať najdôležitejšie časti programu ako je vízia, ciele a kľúčové opatrenia, ktorými sa dosiahnu stanovené ciele rozvoja Slovenska, ako aj zdroje a základný časový rámec implementácie. Odôvodnenie: Doplnenie vlastného materiálu o úvodné manažérskeho zhrnutie (Executive summary) by malo zvýšiť zrozumiteľnosť dokumentu. Manažérske zhrnutie býva zároveň	O	N	Materiál je vypracovaný v súlade so vzorom stanoveným Prílohou I nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom,

	štandardnou súčasťou strategických dokumentov.			rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku. Predmetnú časť nie je možné doplniť aj v nadväznosti na povinnosť dodržania počtu znakov v rámci jednotlivých častí.
NBS	Vlastný materiál, Zoznam použitých skratiek (nie je v dokumente) Pripomienka: Navrhuje sa doplniť vlastný materiál o zoznam použitých skratiek s vysvetlivkami. Odôvodnenie: Doplnenie vlastného materiálu o zoznam použitých skratiek spolu s vysvetlivkami by malo zvýšiť zrozumiteľnosť dokumentu.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
PMÚSR	1. K časti „Stratégia programu: Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie: Odporúčame predkladateľovi materiálu k textu Politický cieľ a Špecifický cieľ Fondu na spravodlivú transformáciu doplniť nasledovné: „Opatrenia, ktoré budú štátnou pomocou alebo minimálnou pomocou, budú realizované v súlade s osobitnými pravidlami v oblasti štátnej pomoci, s odkazom na článok 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci).“.	O	ČA	Všetky investície z PSK musia byť realizované v súlade s legislatívou. Zpracovaním pripomienky do PSK by išlo o nadbytočný text. Navrhovaný text bol doplnený do Plánu spravodlivej transformácie - prílohy PSK v rámci špecifického cieľa FST

PMÚSR	2. K časti „4 Základné podmienky, Tabuľka 12: Účinné mechanizmy monitorovania trhu verejného obstarávania“: V bode 5. Odôvodnenia, predkladateľovi požadujeme vypustiť slová „Hlavným gestorom uvedeného je v zmysle kompetenčného zákona Protimonopolný úrad SR.“. Úrad nie je kompetentným orgánom pre oblasť verejného obstarávania. Úrad má vo vzťahu k tejto oblasti kompetenciu rozhodovať vo veci dohôd obmedzujúcich súťaž, ktoré boli uzavreté ako dôsledok koordinácie podnikateľov vo verejnom obstarávaní, v obchodnej verejnej súťaži alebo v inej obdobnej súťaži, v súvislosti s verejným obstarávaním, obchodnou verejnou súťažou alebo s inou obdobnou súťažou. Alternatívne požadujeme nahradiť vetou „Protimonopolný úrad SR je kompetentným orgánom vo veci rozhodovania o dohodách obmedzujúcich súťaž uzavretých v procese verejného obstarávania.“.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
PSK	2.2.3.1.2 - opatrenie 2.8.1 Rozvoj verejnej dopravy. KOMENTAR:S ohľadom na rôzne technické prevedenie vozidiel s alternatívnymi pohonmi, špecifiká prevádzky a zvyšujúce sa legislatívne požiadavky na ekológiu v prímestskej doprave navrhujeme časť znenia úvodného komentára upraviť nasledovne: V mestách a prímestských oblastiach, v ktorých tvorí nosnú sieť verejnej osobnej dopravy autobusová doprava, bude financovaná aj obnova vozidlového parku autobusov ekologickými vozidlami s alternatívnym pohonom (v mestskej doprave nízkopodlažnými vozidlami) spolu s budovaním zodpovedajúcej nabíjacej a plniacej infraštruktúry. SÚVISIACE TYPY AKCIÍ: S ohľadom na zameranie vlastného materiálu požadujeme časť "Súvisiace typy akcií" upraviť nasledovne: • výstavba a modernizácia tratí dráhovej MHD; • budovanie	Z	ČA	V mestách a prímestských oblastiach, v ktorých tvorí nosnú sieť verejnej osobnej dopravy autobusová doprava, bude financovaná aj obnova vozidlového parku autobusov ekologickými vozidlami s alternatívnym pohonom (v mestskej doprave nízkopodlažnými vozidlami) spolu s budovaním zodpovedajúcej nabíjacej a plniacej infraštruktúry.“ MDV SR nesúhlasí s úpravami v súvisiacich typoch akcií a v zozname prijímateľov. Druhá odrážka, ktorá sa navrhuje, je plne oprávnená na realizáciu v zmysle prvej a tretej odrážky pôvodného

	prvkov preferencie verejnej osobnej dopravy (dopravné signalizácie, zariadenia do vozidiel, vyhradené jazdné pruhy, inteligentné dopravné značenie a ZDZ); • obnova a modernizácia mobilných prostriedkov dráhovej MHD (električky a trolejbusy) a vozidiel zabezpečujúcich MHD a prímestskú dopravu (autobusy na alternatívny pohon vrátane súvisiacej plniacej a nabíjacej infraštruktúry); • výstavba a modernizácia infraštruktúry verejnej osobnej dopravy (napr. prestupných terminálov, zastávok a záchytných parkovísk, zavádzanie opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy); • vybudovanie a modernizácia technickej základne na opravu a údržbu vozidlového parku MHD a prímestskej dopravy; • zabezpečenie tarifných, informačných a dispečerských systémov; • zvyšovanie povedomia o verejnej osobnej doprave, kampane na informovanie verejnosti o prínosoch verejnej dopravy. PRIJÍMATELIA OPATRENIA 2.8.1.: Vzhľadom na súvisiace typy akcií požadujeme okruh prijímateľov upraviť a rozšíriť nasledovne: • Dopravný podnik mesta Košice, a. s.; • Dopravný podnik mesta Prešov, a. s.; • Dopravný podnik mesta Žiliny, a. s.; • Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a. s.; • Železnice Slovenskej republiky;Ministerstvo dopravy a výstavby SR; • dopravcovia (verejná osobná doprava); • VÚC, mestá a obce (verejná osobná doprava); • organizátori integrovaných dopravných systémov; • ústredné orgány štátnej správy; • subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácii a napĺňaniu opatrenia 2.8.1. Programu Slovensko.			zoznamu. MDV SR má za to, že aktivita týkajúca sa zvyšovania povedomia o verejnej osobnej dopravy by mala byť financovaná z vlastných zdrojov žiadateľa ako podporná aktivita k investičným akciám uhradeným zo zdrojov EŠIF. V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
PSK	2.2.3.1.3 - Opatrenie 2.8.2. Podpora cyklodopravy Rozšírenie nadpisu aj na pešiu dopravu v znení: "OPATRENIE 2.8.2. PODPORA CYKLODOPRAVY A PEŠEJ DOPRAVY" "Doplnenie vety do prvého	Z	N	Vyčlenenie alokácie MRK nie je nevyhnutné, pretože aj obce s prítomnosťou MRK podľa ARK sa môžu uchádzať o podporu v rámci výziev.

	odseku: V súčasnom období neustále narastá význam cyklodopravy pre mestskú a prímestskú mobilitu a ostatnú regionálnu mobilitu, preto komplementárnou súčasťou projektov multimodálnej mestskej mobility bude podpora cyklistickej dopravy a inej nemotorovej dopravy a opatrenia na zvýšenie bezpečnosti cestujúcich. Výhodou cyklodopravy je ekologická šetrnosť a malá priestorová náročnosť. Zároveň významne prispieva k odľahčeniu prepravy individuálnou automobilovou dopravou." SÚVISIACE TYPY AKCIÍ: S ohľadom na zameranie vlastného materiálu požadujeme časť "Súvisiace typy akcií" upraviť nasledovne: • podpora cyklistickej a inej nemotorovej dopravy; • výstavba a modernizácia infraštruktúry pre pešiu dopravu najmä vo vzťahu k verejnej a cyklistickej doprave; • odstraňovanie bariér pešej dopravy; • zvyšovanie povedomia o cyklodoprave, kampane na informovanie verejnosti o prínosoch cyklodopravy. ALOKÁCIE: Navrhujeme zvýšiť alokáciu pre IUS aj vzhľadom na zníže nie alokácie v cieli 5. Chápeme na základe znenia, že cykloinfraštruktúra v obciach a mestách sa okrem malých výnimiek bude považovať za infraštruktúru cyklodopravy, tak ako tomu aj v skutočnosti je. (Potreby PSK len pre obce v ARK 46 mil. €). Navrhujeme vyčleniť aj alokáciu pre MRK.			
PSK	2.2.3.1.4 Prijímatelia opatrenia 2.8.3. Vzhľadom na súvisiace typy akcií požadujeme okruh prijímateľov rozšíriť nasledovne: • Dopravný podnik Bratislava, a. s.; • Železnice Slovenskej republiky; • Ministerstvo dopravy a výstavby SR; • dopravcovia (autobusová doprava); • VÚC, mestá a obce (verejná osobná doprava); • organizátori integrovaných dopravných systémov; • ústredné orgány štátnej správy a subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácii a napĺňaniu opatrenia 2.8.3	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu

	Programu Slovensko.			flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
PSK	2.3.1.1.2 - Opatrenie 3.1.1 Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja hlavných železničných tratí a uzlov SÚVISIACE TYPY AKCIÍ: S ohľadom na zameranie vlastného materiálu požadujeme časť "Súvisiace typy akcií" upraviť nasledovne: • modernizácia, resp. renovácia železničných tratí (zlepšovanie vybraných technických parametrov železničnej dopravnej cesty, zvyšovanie kapacity, elektrifikácia tratí, dispečerizácia tratí) a kľúčových železničných uzlov (vrátane investícií súvisiacich so zlepšením nadväznosti medzi jednotlivými druhmi verejnej dopravy); • modernizácia a výstavba infraštruktúry na kontrolu a prípravu vozidlového parku železničnej osobnej dopravy pre prevádzku v rámci služieb vo verejnom záujme; • implementácia Európskeho systému riadenia železničnej dopravy (ERTMS) vrátane staničného a traťového zabezpečovacieho zariadenia; • výstavba a modernizácia terminálov intermodálnej prepravy; • obnova staničných budov. OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY: Vzhľadom na súvisiace typy akcií požadujeme očakávané výsledky doplniť nasledovne: • odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej sieti TEN-T; • zlepšenie kvality železničnej infraštruktúry pre služby medzinárodnej a vnútroštátnej osobnej a nákladnej dopravy; •	Z	N	Z prostriedkov opatrenia 2.8.1 a 2.8.3 bude umožnená výstavba a modernizácia infraštruktúry verejnej osobnej dopravy (napr. prestupných terminálov, zastávok a záchytných parkovísk, zavádzanie opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy).

	rozvoj služieb v diaľkovej a regionálnej osobnej doprave umožňujúcej dopravu do/z regionálnych centier; • zlepšenie interoperability železničných tratí; • zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie (zníženie hlukovej záťaže a produkcie emisií znečisťujúcich látok a skleníkových plynov); • zníženie časových strát a prevádzkových nákladov; • zvýšenie atraktivity ekologickej a udržateľnej verejnej osobnej dopravy; • vytváranie podmienok pre rast výkonov železničnej nákladnej dopravy; • zlepšenie podmienok pre integráciu jednotlivých módov verejnej dopravy (prestupy, informačný systém); • vytváranie predpokladov pre zvýšenie konkurencieschopnosti regiónov, zlepšenia mobility obyvateľstva a potenciálu rastu zamestnanosti.			
PSK	2.3.1.2.2 - Opatrenie 3.2.1. Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja železničných tratí a zvýšenie atraktivity a kvality služieb železničnej verejnej osobnej dopravy prostredníctvom obnovy mobilných prostriedkov: Doplnenie vety do siedmeho odseku: Za účelom posilnenia postavenia železničnej dopravy ako nosného systému zabezpečujúceho kľúčovú úlohu pri preprave osôb, je žiadúce okrem zlepšenia technických parametrov železničnej dopravnej cesty, venovať náležitú pozornosť aj zvýšeniu kvalitatívnej úrovne súvisiacej obslužnej infraštruktúry prostredníctvom obnovy staničných budov vyznačujúcich sa zanedbaným stavom, ktorý nezodpovedá súčasným nárokom cestujúcej verejnosti. S uvedeným súvisí tiež potrebnosť investícií súvisiacich so zlepšením nadväznosti medzi jednotlivými druhmi verejnej dopravy, obzvlášť pri prestupoch medzi železnicou a MHD, resp. PAD. SÚVISIACE TYPY AKCIÍ: S ohľadom na zameranie vlastného materiálu požadujeme časť	Z	N	Z prostriedkov opatrenia 2.8.1 a 2.8.3 bude umožnená výstavba a modernizácia infraštruktúry verejnej osobnej dopravy (napr. prestupných terminálov, zastávok a záchytných parkovísk, zavádzanie opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy). Opatrenia prevádzkového a organizačného charakteru nie sú oprávnené na financovanie z EŠIF.

	"Súvisiace typy akcií" upraviť nasledovne: • modernizácia a renovácia regionálnych železničných tratí (zlepšovanie vybraných technických parametrov železničnej dopravnej cesty, zvyšovanie kapacity, elektrifikácia tratí, dispečerizácia tratí); • obnova mobilných prostriedkov železničnej verejnej osobnej dopravy; • zabezpečenie tarifných vybavovacích systémov v systéme železničnej verejnej osobnej dopravy; • železničná telematika; • zvyšovanie bezpečnosti na železničných priecestiach; • výstavba a modernizácia terminálov intermodálnej prepravy; • rekonštrukcia staničných budov (vrátane investícií súvisiacich so zlepšením nadväznosti medzi jednotlivými druhmi verejnej dopravy). OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY: Vzhľadom na súvisiace typy akcií požadujeme očakávané výsledky doplniť nasledovne: • skrátenie jazdných časov a zvýšenie priepustnosti tratí; • odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre a zlepšenie technických parametrov železničnej infraštruktúry vo vybraných úsekoch; • zlepšenie kvality železničnej infraštruktúry pre služby medzinárodnej a vnútroštátnej osobnej a nákladnej dopravy; • rozvoj služieb v regionálnej osobnej doprave; • umožnenie efektívnejších obehov a väčšieho denného využitia regionálnych vlakov; • zlepšenie interoperability železničných tratí; • zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie (zníženie hlukovej záťaže a produkcie emisií znečisťujúcich látok a skleníkových plynov); • zníženie časových strát a prevádzkových nákladov; • zvýšenie atraktivity ekologickej a udržateľnej verejnej osobnej dopravy; • vytváranie podmienok pre rast výkonov železničnej nákladnej dopravy; • zlepšenie podmienok pre integráciu jednotlivých módov verejnej dopravy (prestupy, informačný systém); • vytváranie predpokladov pre zvýšenie konkurencieschopnosti regiónov, zlepšenia mobility obyvateľstva a			

	potenciálu rastu zamestnanosti.			
PSK	Opatrenie 1.1.1 Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch. Navrhujeme doplniť aj podporu drobnej rekonštrukcie alebo úprav infraštruktúry (budov), ktorá by bola obmedzená, na úpravu/ prípravu priestorov a pod.	Z	ČA	V prípade, že si to realizovaný projekt v rámci DSV bude vyžadovať, tak rekonštrukcia resp. úprava bude oprávnená.Uvedená problematika bude riešená v rámci implementačnej dokumentácie.
PSK	Opatrenie 1.2.2 Podpora budovania inteligentných miest a regiónov - Prosíme zvážiť projekty digitalizácie a smart riešení aj v obciach s MRK komunitou (Atlas ARK, predpokladaná potreba PSK v hodnote 49 mil €).	Z	N	Vyčlenenie alokácie MRK nie je nevyhnutné, pretože aj obce s prítomnosťou MRK podľa ARK sa môžu uchádzať o podporu v rámci výziev.
PSK	Opatrenie 1.4.1 Zručnosti pre posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS3 2021+. Navrhujeme celkové navýšenie alokácie pre dané opatrenie (celkovo aj pre IUS) vzhľadom na deklarované potreby PSK v CURI4 a v pokračovaní filozofie CURI, kde naše konkrétne potreby sme vyčíslili na 30 mil. € pre CURI4 a na víziu CURI4 80 mil. € na základe doterajších pilotných výstupov CURI, na ktoré sa kapitola odvoláva. Takisto navrhujeme doplniť do oprávnených aktivít aj podporu pridruženej podpornej infraštruktúry vrátane školských jedální, internátov a priestorov pre duálne vzdelávanie v školských zariadeniach, ktoré je takisto potrebné podporiť v rámci tejto aktivity.	Z	ČA	Alokáciu vyčlenenú na predmetnú aktivitu nie je možné v tomto okamihu ďalej navyšovať. V procese implementácie Programu Slovensko však riadiaci orgán pristúpi k jeho pravidelnému prehodnocovaniu a v prípade, ak sa ukáže potreba navýšenia, je pripravený predmetnú alokáciu upraviť. Vo vzťahu k projektom Catching-up však uvádzame, že tieto budú zvýhodňované v procese vyhlasovania výziev. Podrobnosti budú upravené v metodických dokumentoch vydávaných riadiacim orgánom.
PSK		Z	N	Vyčlenenie alokácie MRK nie je

	Opatrenie 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov - Navrhujeme vyčleniť aj samostatnú čiastočnú alokáciu pre MRK komunity, keďže je množstvo bytových domov v obciach, v ktorých žijú prevažne alebo výlučne MRK komunity. Výstavba je riešená v cieli 4.3, ale je potrebné zvýšiť alokáciu aj na toto opatrenie. (Celkovú alokáciu 792 mil. € považujeme za nízku, potreby PSK v 46 obciach v ARK boli odhadované na 119 mil €)			nevyhnutné, pretože aj obce s prítomnosťou MRK podľa ARK sa môžu uchádzať o podporu v rámci výziev.
PSK	Opatrenie 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou - Navrhujeme vyčleniť aj samostatnú čiastočnú alokáciu pre MRK komunity, keďže je množstvo bytových domov v obciach, v ktorých žijú prevažne alebo výlučne MRK komunity. Výstavba je riešená v cieli 4.3, ale je potrebné zvýšiť alokáciu aj na toto opatrenie. (Celkovú alokáciu 792 mil. € považujeme za nízku, potreby PSK v 46 obciach v ARK boli odhadované na 119 mil €)	Z	N	Vyčlenenie alokácie MRK nie je nevyhnutné, pretože aj obce s prítomnosťou MRK podľa ARK sa môžu uchádzať o podporu v rámci výziev.
PSK	Opatrenie 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou - PSK nemá vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti podiel v "podniku, MSP a veľkom podniku" v rámci systému zásobovania energiou. Resp. potrebné vysvetlenie, prečo je zamýšľaná alokácia 14 mil. € pre IÚI a len 8,7 mil. € pre UMR, keď tieto podniky sú hlavne koncentrované v mestských podnikoch vo väčších mestách. Alokáciu pre IUI navrhujeme po konzultácii s inými krajmi túto alokáciu realokovať do iného opatrenia, napr. 4.3 na podporu bývania MRK komunít resp. 4.7 do sociálnych inovácií.	Z	Č A	Alokácia bola upravená v nadväznosti na podklady doručené zo strany území UMR a VÚC.

PSK	Opatrenie 2.2.3 Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu „Zelená domácnostiam“) - Navrhujeme určiť aj alokáciu pre MRK. Potreba PSK pre min. 10 obcí bola vyčíslená na 28 mil €.	Z	N	Vyčlenenie alokácie MRK nie je nevyhnutné, pretože aj obce s prítomnosťou MRK podľa ARK sa môžu uchádzať o podporu v rámci výziev.
PSK	Opatrenie 2.4.1.A a 2.4.1.B. - Navrhujeme určiť alokáciu aj pre IUI aj v 2.4.1A aj 2.4.1.B (nielen pre UMRe). Budú môcť VÚC v rámci 2.4.1B sa uchádzať o zelené projekty v rámci svojich budov z alokácie pre UMRe? V celom opatrení 2.4 navrhujeme určiť aj alokáciu pre MRK (potreba PSK v 22 obciach bola vyčíslená na ca 65 mil €)	Z	ČA	Časť alokácie bola vyčlenená na čerpanie prostredníctvom využívania územných nástrojov (ITI) pre opatrenie 2.4.1. Čo sa týka vyčlenenia alokácie pre MRK, v oblasti ochrany pred povodňami postupujeme podľa plánov manažmentu povodňového rizika (PMPR), pričom v prípade, že oblasti s osídlením MRK sú identifikované v rámci tzv. geografických oblasti s povodňovým rizikom podľa PMPR, nie sú z podpory vylúčené. Prieskum, sanácia a monitorovanie zosuvov sa bude realizovať v súlade s Programom prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2021 – 2029), a to s dôrazom na najohrozenejšie oblasti v zmysle prioritizácie zosuvných lokalít, ktorá je stanovená kritériami spoločensko-ekonomickej významnosti (ohrozenie života a majetku) a podľa vyplývajúceho zosuvného rizika. Realizácia vodozádržných adaptačných opatrení v oblastiach s MRK, vzhľadom na charakter sídiel s identifikáciou MRK (vidiecke oblasti), nie je

				prioritou na financovanie. Bola vyčlenená alokácia aj pre IÚI.
PSK	Opatrenie 2.5.1 - Navrhujeme znížiť alokáciu 2.5.1 a posilniť alokáciu pre 2.5.2B vzhľadom na nepomer potrieb a dostupných zdrojov. Väčšina obcí bez tejto infraštruktúry je do 2000 obyv.	Z	N	Rozpor odstránený, vysvetlením zo strany MŽP SR k opatreniam navrhnutým v rámci ŠC 2.5. - Podpora prístupu k vode. Navrhnuté opatrenia vyplývajú z plnenia záväzkov SR zo Zmluvy o pristúpení do EÚ. V rámci opatrenia 2.5.1 je prioritou SR zabezpečenie súladu s požiadavkami smernice 91/271/EHS v aglomeráciách nad 2 000 EO, v ktorých odvádzanie a/alebo čistenie komunálnych odpadových vôd nie je v súlade s požiadavkami smernice 91/271/EHS. Súčasne opatrenie 2.5.1 prispeje k vyriešeniu infringementu, ktorému SR čelí zo strany EK za nedodržiavanie ustanovení smernice 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd. Alokácia na opatrenie 2.5.1 nie je postačujúca na pokrytie potrieb výstavby kanalizačnej infraštruktúry v aglomeráciách nad 2 000 EO, na ktoré sa vzťahujú záväzky SR voči EÚ a preto ju nie je možné znížiť. Alokáciu vyčlenenú na predmetnú aktivitu nie je možné v tomto okamihu ďalej navyšovať. V procese implementácie Programu Slovensko však

				riadiaci orgán pristúpi k jeho pravidelnému prehodnocovaniu a v prípade, ak sa ukáže potreba navýšenia, je pripravený predmetnú alokáciu upraviť.
PSK	Opatrenie 2.5.2B - Alokácia je veľmi nízka a nereflektuje veľký deficit absencie prístupu ku kanalizácii (a k pitnej vode prostredníctvom vodovodov) SR voči EK. 437 obcí zo 665 je bez kanalizácie, z toho 430 obcí je do 2000 obyv, čo je s odstupom najhorší stav spomedzi všetkých krajov v SR. Alokácia celková ako aj cez IUI je veľmi nízka a pokryje maximálne PD vo vybraných niekoľkých obciach. Infraštruktúra vodovodu a kanalizácie pre MRK , ak tomu správne chápeme, je zase vyčlenená v cieli 4.3., ale aj tá je nedostatočná. (Na porovnanie: potreba PSK na základe skúseností z CURI bola vyčíslená na 64 mil. € pre CURI4, 841 mil € pre celý kraj, z toho 93 mil € pre MRK)	Z	ČA	Alokáciu vyčlenenú na predmetnú aktivitu nie je možné v tomto okamihu ďalej navyšovať. V procese implementácie Programu Slovensko však riadiaci orgán pristúpi k jeho pravidelnému prehodnocovaniu a v prípade, ak sa ukáže potreba navýšenia, je pripravený predmetnú alokáciu upraviť. Vo vzťahu k projektom Catching-up však uvádzame, že tieto budú zvýhodňované v procese vyhlasovania výziev. Podrobnosti budú upravené v metodických dokumentoch vydávaných riadiacim orgánom.
PSK	Opatrenie 2.5.4B Zabezpečenie prístupu k pitnej vode a nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v obciach do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch - Navrhujeme navýšiť alokáciu pre MRK aj IUS. (Pre porovnanie: potreby PSK odhadované pre 218 obcí bez vodovodu (z toho 40 v ARK) na ca 30 mil. €)	Z	N	Vyčlenenie alokácie MRK nie je nevyhnutné, pretože aj obce s prítomnosťou MRK podľa ARK sa môžu uchádzať o podporu v rámci výziev.
PSK	Opatrenie 2.7.3 - Podpora biologickej a krajinnej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržovania a budovania zelenej a	Z	N	Prioritným cieľom opatrenia 2.7.3 je ochrana prírody a biodiverzity mimo území sústavy Natura 2000, ako aj budovanie zelenej

	modrej infraštruktúry a prevencie a manažmentu inváznych nepôvodných druhov Navrhujeme doplniť alokáciu pre MRK (potreby PSK ca 27 mil. €.)			infraštruktúry a odstraňovanie inváznych druhov, pričom žiadna z uvedených aktivít nemá priamy vplyv na zlepšenie životných podmienok marginalizovaných rómskych komunít. Zároveň v rámci Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2030 nebola medzi identifikovanými oblasťami podory zaradená aj ochrana prírody a biodiverzity. Preto sa v rámci opatrenia 2.7.3 nepočíta s podporou marginalizovaných rómskych komunít.
PSK	Opatrenie 3.2.3 - cesty II. A III. Triedy - Navrhujeme zvýšiť celkovú alokáciu pre MRK aj pre IUS. PSK má jednu z najdhlších sietí ciest 2. a 3. triedy so zhoršujúcim sa stavom mostov. Potreby PSK sú odhadované na 290 mil €. Okrem tejto sumy je odhadovaná potreba alokácie asi 105 mil € pre obce v ARK, preto aj alokácia pre obce v ARK (MRK) je veľmi nízka.	Z	N	Vyčlenenie alokácie MRK nie je nevyhnutné, pretože aj obce s prítomnosťou MRK podľa ARK sa môžu uchádzať o podporu v rámci výziev.
PSK	Opatrenie 3.2.4 - Miestne komunikácie - Navrhujeme doplniť textáciu aj o cesty a prístupové cesty, ktoré momentálne nie sú vedené ako miestna komunikácia, ale po dobudovaní môžu byť tak klasifikované a zvýšiť alokáciu pre MRK (potreby PSK 209 mil € pre MRK a 20 mil € ako pokračovanie CURI)	Z	N	Vyčlenenie alokácie MRK nie je nevyhnutné, pretože aj obce s prítomnosťou MRK podľa ARK sa môžu uchádzať o podporu v rámci výziev.
PSK	Opatrenie 4.7 - Sociálne inovácie pre MRK požadujeme navýšiť. Potreba	Z	N	Alokácia v priorite „Sociálne experimenty a inovácie“ je z dôvodu výhodnejšieho

	PSK je v hodnote ca 15 mil. €. Číslovanie v celom cieli 4 je nekonzistentné a neprehľadné oproti číslovaniu v iných cieľoch (napr. 1, 2).			spolufinancovania limitovaná a smerovať bude na podporu inovačných kapacít ako aj tvorbu a šírenie inovačných riešení (návrh, pilotné odskúšanie, vyhodnotenie navrhovaného riešenia, rozširovanie kvalitných riešení v teréne) v rámci špecifických cieľov a), f), h). Číslovanie v celom CP4 a jeho špecifických cieľoch je plne v súlade s platným Všeobecným nariadením, prípadná neprehľadnosť môže byť spôsobená tým ako je navrhnutý samotný formulár PSK, bohužiaľ ten je ako taký nemenný a musí reflektovať na platné Všeobecné nariadenie a nariadenia k ESF+ a EFRR.
PSK	Opatrenie 5.1.1. Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií pôsobiacich v komunite alebo partnerov pôsobiacich v komunite, na základe skúseností s podporou analytických kapacít na úrovni ústrednej štátnej správy - Navrhujeme zvýšiť alokáciu pre IUS. (Potreby PSK min. 5,7 mil. € ako aj pre MRK (min. 5 mil. €)). V opačnom prípade budú ohrozené mnohé integrované projekty.	Z	N	Alokáciu vyčlenenú na predmetnú aktivitu nie je možné v tomto okamihu ďalej navyšovať. V procese implementácie Programu Slovensko však riadiaci orgán pristúpi k jeho pravidelnému prehodnocovaniu a v prípade, ak sa ukáže potreba navýšenia, je pripravený predmetnú alokáciu upraviť.
PSK	Opatrenie 5.1.4- Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku - Navrhujeme určiť alokáciu pre IUI a	Z	N	Opatrenie 5.1.4- Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku - Navrhujeme určiť

	navýšiť celkovú alokáciu vrátane alokácie pre obce v ARK (resp. MRK). Potreby PSK vyčíslené na ca 56 mil € v 33 obciach v ARK.			alokáciu pre IUI a navýšiť celkovú alokáciu vrátane alokácie pre obce v ARK (resp. MRK). Potreby PSK vyčíslené na ca 56 mil € v 33 obciach v ARK.
PSK	Opatrenie 5.1.5 B - Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch - Podpora ostatnej infraštruktúry spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktívami regiónov - Navrhujeme určiť alokáciu pre IUI. , keďže alokácia pre UMR je v 5.1.5A. V súčasnom rozdelení vypadne väčšina obcí ktoré nie sú v UMR. Potreba PSK v obciach s ARK 97 mil € okrem zvyšku kostrovej cyklistickej siete v PSK. Resp. ak je táto alokácia určená pre UMRe a obce, tak potom adekvátne navýšiť alokáciu v 5.2.4	Z	A	V rámci špecifického cieľa 5.2. je alokácia vyčlenená pre IUÍ.
PSK	Opatrenie RSO 4.3 - Navrhujeme navýšiť alokáciu pre MRK vzhľadom na to, že v opatrení sa nachádza aj výstavba vodovodov a kanalizácia v obciach s MRK resp. v ich častiach. Potreby vyčíslené vyššie aj pri opatrení 2.5.2B ((Na porovnanie: potreba PSK na základe skúseností z CURI bola vyčíslená na 64 mil. € pre CURI4, 841 mil € pre celý kraj, z toho 93 mil € pre MRK)) Celkovo je delenie/číslovanie v cieli 4 veľmi neprehľadné.	Z	Č A	Celková alokácia na výstavbu vodovodov a kanalizácie predstavuje po navýšení 75 mil. €.
RÚZSR	23. Zásadná pripomienka k časti 2.1.2.1.3 Ukazovatele špecifického cieľa RSO1.5 STR. 113, Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku StĺpecCieľová hodnota (2029)navrhujeme upraviť nasledovne: v riadku „menej	Z	N	Rozpor bol odstránený na rozporovom konaní dňa 24.5.2022, obsah P SK sa nemení a bol dohodnutý nasledovný text vyhonotenia pripomienky s vysvetlením:

	rozvinuté“: „9 938 + 678“, v riadku „viac rozvinuté“: „0“ Odôvodnenie: Viac rozvinuté regióny by nemali byť oprávnené na túto aktivitu, nakoľko majú väčšiu šancu byť pokryté zo súkromných investícií. Naopak menej rozvinuté oblasti túto šancu spravidla nemajú a s istotou nebudú mať ani v budúcnosti. Cieľová hodnota pre viac rozvinuté regióny by sa teda mala presunúť a pripočítať na menej rozvinuté.			Intervencie v rámci RSO1.5 budú realizované v súlade s cieľmi stratégie „Národný plán širokopásmového pripojenia“, ktorá rieši Slovensko ako celok. Cieľom je zabezpečiť prístup ku komunikačnej infraštruktúre, ktorá bude schopná v dlhodobom horizonte naplniť kvalitatívne a kapacitné požiadavky na siete gigabitovej spoločnosti pre všetkých občanov, podnikateľov ako aj inštitúcie verejnej správy. Intervencie budú realizované iba v miestach zlyhania trhu (tie môžu byť na celom území Slovenska), v súlade s výsledkami mapovania a verejnej konzultácie. MIRRI SR plánuje realizovať mapovanie a verejnú konzultáciu pre celé územie Slovenska (2022/2023). Zároveň pred vyhlásením každej dopytovej výzvy na konkrétnu oblasť vždy prebehne verejná konzultácia pre danú oblasť, súkromný sektor teda bude môcť reagovať, či oblasť pokryje z vlastných investičných zdrojov. Predmetom intervencií budú len tie časti, ktoré zostanú nepokryté. Stanovenie mechanizmu a kritérií na výber intervenčných oblasti a ich prioritizáciu navrhne Štúdia uskutočniteľnosti k Národnému plánu širokopásmového

				pripojenia (aktuálne v realizácii). Teda navrhne, akým spôsobom sa budú vyberať regióny/oblasti na vyhlasovanie dopytových výziev. Návrhy ŠÚ NBP budú konzultované aj s relevantnými podnikmi/inštitúciami. MIRRI SR tiež plánuje pred samotným spustením procesov dopytových výziev realizovať pilotný projekt, ktorý by overil vhodnosť nastavenia podmienok intervencií (2023/2024). Okrem toho je odôvodnený predpoklad, že Program Slovensko bude vzhľadom na svoj rozsah podliehať pravidelnej revízii (predpoklad je 1x ročne) a pri strednodobom hodnotení programu bude možné v prípade potreby revidovať napr. aj pôvodné finančné alokácie.
RÚZSR	29. Zásadná pripomienka k časti 2.2.2. PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V SYSTÉMOCH ZÁSOBOVANIA ENERGIOU Navrhujeme doplniť nasledovne: Súvisiace typy akcií: • podpora prechodu na účinné systémy CZT prostredníctvom využívania OZE pri zásobovaní teplom a chladom, vrátane vyvedenia odpadového tepla a tepla z existujúcich bioplynových staníc pomocou výstavby tepelných rozvodov do miesta spotreby; • inštalácia vzdialeného zariadenia na kombinovanú výrobu elektriny a tepla (KVET) využívajúceho bioplyn z existujúcich bioplynových staníc za účelom dodávky využiteľného tepla v sústave zásobovania teplom; • rekonštrukcia a výstavbu zdrojov tepla a zariadení KVET z biomasy	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený, v časti Opatrenie 2.2.2., Súviciace typy akcií bola doplnená odrážka "výstavby nových zariadení na výrobu biometánu využívajúcich najmä BRKO, kuchynský a reštauračný odpad a exkrementy hospodárskych zvierat". Text: "..., zároveň majú potenciál prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov ako aj znečisťujúcich látok do ovzdušia.“ bol

	(náhrada za nové, energeticky efektívnejšie, okrem zdrojov zaťažujúcich ovzdušie znečisťujúcimi látkami, najmä PM2,5 a PM10); • podpora zvyšovania podielu OZE v energonosičoch prostredníctvom: o technológií úpravy bioplynu na biometán (napr. biometánové stanice) a výstavby prípojok na plynovú infraštruktúru; o výstavby nových zariadení na výrobu biometánu využívajúcich najmä BRKO, kuchynský a reštauračný odpad a exkrementy hospodárskych zvierat; o výstavby zariadení na výrobu zeleného vodíka a syntetických plynov s využitím OZE a biometánu a ich využitie v energetických systémoch, vrátane diaľkového vykurovania a chladenia; • zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie vrátane uskladňovania energie z OZE; • podpora zariadení využívajúcich OZE s výnimkou opatrení týkajúcich sa činností ETS v zmysle Prílohy č. I Smernice č. 2003/87/ES. Opatrenia na systémoch CZT prinesú zvýšenie podielu OZE vo vykurovaní a chladení, zároveň majú potenciál prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov, vrátane emisií metánu z biologicky rozložiteľných odpadov, ako aj znečisťujúcich látok do ovzdušia. Odôvodnenie: Podporou výroby biometánu v jestvujúcich a nových zariadeniach a jeho využitím najmä v existujúcich systémoch CZT sa vytvorí výrazná pozitívna synergia medzi: 1. cirkulárnou ekonomikou – využitím potenciálu biologicky rozložiteľného odpadu (komunálneho, kuchynského reštauračného, zo supermarketov (tovar po záruke) a zo živočíšnej a rastlinnej výroby); 2. splnením definície „účinného“ systému CZT, bez potreby technologickej zmeny; 3. zvýšením energetickej bezpečnosti posilnení domácej produkcie (obnoviteľných a nízkouhlíkových) plynov. Je vhodné podporiť aj výstavbu nových biometánových staníc (t.j. nie len upgrady súčasných bioplynových staníc), nakoľko súčasná flotila bioplynových staníc používa tzv. mokrú fermentáciu, ktorá nie je v niektorých prípadoch technologicky			nahradený textom: "..., zároveň majú potenciál prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov, vrátane emisií metánu z biologicky rozložiteľných odpadov, ako aj znečisťujúcich látok do ovzdušia. "Výroba syntetických plynov nebude oprávnenou aktivitou v rámci opatrenia 2.2.2 z dôvodu, že sa môže jednať o uhlíkové palivá.

	vhodná na spracovanie niektorých typov odpadov (odpad s vyšším obsahom suchej zložky, t.j. zelený odpad, kuchynský odpad, biologický rozložiteľný komunálny odpad a iný organický odpad).			
RÚZSR	3. Všeobecná zásadná pripomienka k návrhu ako celku Vo všeobecnosti by malo program reflektovať najmä nasledovné priority: 1. V priorite Veda, výskum a inovácie prezentovať tie opatrenia, pri ktorých môžu byť prijímateľmi podnikateľské subjekty. Uviesť alokácie pre viac rozvinuté aj menej rozvinuté regióny. Predstaviť zamýšľané alokácie v zmysle toho, na aké aktivity budú vyčlenené finančné prostriedky. Uviesť, pri ktorých opatreniach sa počíta len s MSP ako s prijímateľmi a pri ktorých je interpretácia rozšírená na celý priemysel alebo aspoň takzvané mid-caps. 2. Prezentovať opatrenia (vrátane výšky opatrení a očakávanej veľkosti projektov), z ktorých budú môcť podniky žiadať o finančný príspevok na implementáciu projektov Priemyslu 4.0. Pre upresnenie – máme na mysli projekty digitalizácie, ktoré sa zmeriavajú na nasadzovanie dostupných riešení, bez potreby výskumu, čo je absolútna väčšina inovatívnych projektov vo firmách. Uviesť alokácie pre viac rozvinuté aj menej rozvinuté regióny. Uviesť ako bude zabezpečené, že prijímatelia budú mať dostatok kvalitných dodávateľov daných služieb, tak, aby sa efektívne využili finančné prostriedky. Tu navrhujeme používať aj európske a medzinárodné programy a zabezpečiť kofinancovanie úspešných žiadateľov o medzinárodné projekty z priamo riadených OP. 3. Prezentovať opatrenia a alokácie na výskumno-vývojové projekty, v ktorých bude povinné zapojenie podnikateľských subjektov. Z nich zvlášť identifikovať digitálne témy a uviesť alokácie pre viac rozvinuté aj menej rozvinuté regióny. Prosíme o identifikáciu sektorov a odvetví v súlade s	Z	N	PSK je strategický dokument, alokácie na jednotlivé výzvy, oblasti a termíny nie sú predmetom tohto dokumenty. Zároveň uvádzame, že detailnejšie špecifikácie intervencií budú určené v štúdii uskutočniteľnosti k NBP, na financovaní investičnej medzery definovanej v NBP sa budú na základe mapovania okrem verejného sektora podieľať aj ďalšie subjekty napr. zo sukromného sektora. Celková alokácia na ŠC 1.5. je (112 mil.eur). Pre oblasť vzdelávania sú uvedené oblasti v Programe Slovensko pokryté v jednotlivých špecifických cieľoch.

	prioritami Slovenska. V iných programoch sa jednotlivé výzvy a alokácie pomenovávajú oveľa konkrétnejšie. Napríklad: Použitie Digital Twin v automobilovom priemysle, Využitie Umelej Inteligencie v skúmaní rakoviny a podobne. 4. Uviesť, z ktorých opatrení bude možnosť realizovať aj rozsiahlejšie investície s výškou nenávratného finančného príspevku aspoň 500 000 €. Prosíme si vymenovať spolu s výškou plánovaných opatrení. 5. Z hľadiska riadenia financovania presne identifikovať možné schémy štátnej pomoci a ich podmienky. 6. Pre oblasť digitálnej konektivity prosíme zhrnúť opatrenia (predpokladáme najmä v rámci Národného plánu širokopásmového pripojenia - NBP), celková alokácia (údajne pre NBP 100 mil. €, prípadne ďalšie možnosti), maximálne alokácie na jednotlivé výzvy, oblasti, termíny a oprávnené subjekty - prijímatelia. 7. V oblasti podpory motivácie žiakov, budúcich absolventov stredných škôl, študovať pre spoločnosť a ekonomiku prioritné študijné odbory definovať motivačné schémy ako pre žiakov stredných škôl (aby už na stredných školách venovali pozornosť matematike, fyzike, informatike ... STEM predmetom) tak aj udržateľné schémy podpory študentov STEM odborov na vysokých školách. Podporu smerovať aj na samotné stredné školy, ktoré zabezpečia aby čo najviac ich najlepších absolventov zostalo študovať alebo pracovať na Slovensku. Za týmto účelom podporiť vytvorenie a udržanie profesionálneho systému pre Graduate tracking (sledovanie stopy absolventa) spolu so zamestnávateľskými zväzmi a Alianciou sektorových rád. 8. Pokračovať v podpore duálneho systému vzdelávania, ktorý sa dobre rozbehol, v období pandémie mal problém s komunikáciou na základných školách, ale je to veľmi perspektívny a overený systém a model. 9. Podporiť reformu siete stredných odborných škôl a ideálne aj gymnázií. Celkovo je na Slovensku viac ako 740 stredných škôl a analýzy a porovnania zo zahraničia ukazujú			

	na potrebu ich zlúčenia s cieľov zvýšenia ich kvality asi na 200 až 250. Malá stredná škola nemôže byť kvalitná nakoľko nie je možné na nej zabezpečiť dostatočnú infraštruktúru, športoviská a výkonný tím pedagógov. Nehovoriac o úsporách na podstatne menšom operatívnom aparáte. Rada zamestnávateľov pre OVP má k dispozícii príslušnú analýzu pre SOŠ. 10. Zreteľne definovať podporu pre vznik a implementáciu krátkych terciárnych študijných programov (Vyššie odborné vzdelávanie) a profesijných bakalárskych programov kde je v súčasnosti dotácia NIŽŠIA ako na štandardné bakalárske programy čo je v rozpore s Programovým vyhlásením vlády ako aj v rozpore s ekonomickými záujmami krajiny a proti všetkým známym skúsenostiam zo zahraničia. Podpora by mohla efektívne dopĺňať Dotáciu min školstva pre VŠ. 11. Podporiť účinnou pomocou (napr. 1:1) schémy individuálnych a zamestnávateľských vzdelávacích účtov rozvoj ďalšieho vzdelávania dospelých smerom k upskillingu ako aj reskillingu zamestnancov. Dôraz klásť na zručnosti identifikované zamestnávateľmi.			
RÚZSR	31. Zásadná pripomienka k časti 2.2.3.1 Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasti prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka V celom texte k cieľu 2.2.3.1 Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasti prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka navrhujeme nahradiť slová: „s alternatívnym pohonom“ vo všetkých tvaroch slovami „s pohonom na alternatívne palivá“ Odôvodnenie: Navrhujeme nahradiť slová „s alternatívnym pohonom“ vo všetkých tvaroch slovami „s pohonom na alternatívne palivá“ vo všetkých tvaroch a to z dôvodu zabezpečenia jednotného výkladu. Slovné spojenie ekologické vozidlá „s alternatívnym	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	pohonom" nie je v právnom poriadku SR nikde zadefinované. Z dôvodu absencie jasného a jednotného výkladu je použitie pojmu „s alternatívnym pohonom" zmätočné a je spôsobilé vylúčiť niektoré ekologické vozidlá (v zmysle zákona č. 214/2021 Z.z.) z podpory OPSK. Vzhľadom na to, že cieľom aktivity je aj podpora implementácie smernice EP a Rady (EÚ) 2019/1161, ktorá bola transponovaná do právneho poriadku SR zákonom č. 214/2021 Z.z., je kľúčové adresovať podporu na všetky druhy ekologických vozidiel, ktoré sú v zákone č. 214/2021 Z.z. uvedené. Pre efektívnu dekarbonizáciu verejnej osobnej dopravy je potrebné využiť všetky dostupné technológie. Je nevyhnutné, aby podpora bola zameraná na všetky spôsoby pohonu, ktoré prispievajú k zníženiu emisií GHG, vrátane alternatívnych palív. Využitie alternatívnych palív, medzi ktoré patria napríklad biopalivá, biometán a iné, umožňuje okamžité a efektívne riešenia, ktorými je možné dosiahnuť širšiu implementáciu úspor emisií skleníkových plynov a vyšší stupeň „ozelenenia" v doprave. Z uvedených dôvodov sa navrhuje pojem „s alternatívnym pohonom" nahradiť zaužívaným pojmom „s pohonom na alternatívne palivá", ktorý je definovaný vo vyhláške MDV SR č. 134/2018 Z. z.. a používa sa aj v ďalších právnych predpisoch ako napríklad v § 2 písm. i) zákona č. 71/2013 Z.z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MH SR; či v Smernici EP a Rady 2014/94/EÚ z 22. októbra 2014 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá.			
RÚZSR	4. Zásadná pripomienka k návrhu ako celku V predloženom dokumente požadujeme explicitne zapracovať výzvy na projekty Dlhodobého strategického výskumu, ktorých nositeľmi majú byť podnikateľské subjekty VaV a spoluriešiteľmi organizácie akademického sektora, ktoré	Z	ČA	V rámci opatrenia 1.1.1 je uvedená aktivita "• dlhodobý strategický výskum, priemyselný výskum prostredníctvom partnerstiev.", ktorá predstavuje pokračovanie DSV výziev. V prípade

	boli v prioritnej oblasti Inteligentný priemysel v programovacom období 2014 – 2020 vládou SR bez náhrady zrušené, hoci boli schválené a taktiež žiadame explicitne zapracovať výzvy na projekty na budovanie Strategických priemyselných výskumných a vývojových centier pre podnikateľský sektor VVI, ktoré boli v predchádzajúcom období taktiež bez náhrady a riadneho zdôvodnenia zrušené			dodatočnej disponibility zdrojov bude možné pokračovať aj v PVVC.
RÚZSR	49. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 52 – Transformujúce sa odvetvia Navrhujeme vypustiť nasledovnú textáciu: „Ešte evidentnejšia je vzájomná závislosť regiónov v sektore oceliarskeho priemyslu, čo spôsobuje veľkú medziregionálnu ekonomickú zraniteľnosť. Budúca zmena technológie si vyžiada aj úpravu zloženia surovín používaných na výrobu ocele. V súčasnosti dve hlavné slovenské oceliarske spoločnosti používajú vo svojich výrobných procesoch rôzne metódy, a preto na výrobu produktov potrebujú aj rôzne materiály. To sa po dekarbonizácii v U. S. Steel Košice zmení a výroba bude potrebovať rovnaké vstupné materiály ako v prípade oceliarskeho podniku v okrese Brezno. Podľa najhoršieho scenára by to mohlo pre Železiarne Podbrezová znamenať zatvorenie časti výroby alebo dokonca celej fabriky. To by spôsobilo stratu 3 000 pracovných miest. 10 000 subdodávateľov by buď stratilo, alebo bolo nútených presmerovať svoje dodávateľské zmluvy. Keďže spoločnosť Železiarne Podbrezová je hlavným zamestnávateľom v regióne, takýto vývoj by negatívne ovplyvnil celé územie, prehĺbil by regionálne rozdiely na Slovensku a zanechal by región nepripravený na sociálne a hospodárske dôsledky transformácie.“ Odôvodnenie: Transformáciu výroby U. S. Steel Košice nie je v žiadnom prípade možné spájať so zatvorením prevádzky Železiarne Podbrezová, uvedené tvrdenia	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	sú účelové a špekulatívne.			
RÚZSR	50. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 70 – Tabuľka 17 Ukazovateľ RCO 22: Dodatočné výrobné kapacity v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, navrhujeme nasledovné hodnoty : • pre rok 2024: 50 MW, • pre rok 2029: 200 MW Žiadame o úpravu uvedených číselných údajov. Odôvodnenie: Číselné údaje v Pláne spravodlivej transformácie nekorešpondujú s realitou keďže len projekty Slovenských elektrární, a.s. plánujú s dodatočnými výrobnými kapacitami v oblasti energie z OZE vo výške 159 MW : • ENO - Inštalácia fotovoltickej elektrárne 10MW (1. fáza) • ENO - Inštalácia fotovoltickej elektrárne 72MW (2. fáza) • EVO - Inštalácia fotovoltickej elektrárne 17MW (1. fáza) • EVO - Inštalácia fotovoltickej elektrárne 60MW (2. fáza) Slovenské elektrárne, a.s. významne prispievajú ku dosahovaniu klimaticko-energetických cieľov a tak isto k transformácii regiónu na zelenú ekonomiku.	Z	ČA	Hodnoty všetkých merateľných ukazovateľov vychádzajú z jednotnej metodiky pre Program Slovensko. Merná investičná náročnosť pre spomínaný ukazovateľ vychádza z expertného odhadu, ktorý bol vypracovaný v spolupráci so Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou. Vzhľadom na pripomienku bola navýšená alokácia pre túto aktivitu a tým aj cieľová hodnota ukazovateľa RCO22. Táto cieľová hodnota predstavuje minimálnu hodnotu, ktorú je potrebné na úrovni programu za FST vykázať vo vzťahu k Európskej komisii. Metodika výpočtu a detailné rozdelenie cieľových hodnôt podľa jednotlivých typov OZE bude súčasťou jednotného metodického dokumentu. Za Program Slovensko sa udáva len agregovaný údaj za všetky typy OZE.
RÚZSR	57. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 80 – U. S. Steel Košice a Ferroenergy s.r.o. Navrhujeme upraviť nasledovne: Hlavná investícia súvisí so zmenou výrobného postupu, vybudovaním novej hutníckej prevádzky v ktorej bude v jednom zoskupení výroba, odlievanie a valcovanie ocele s novými progresívnymi technológiami v rámci areálu závodu, pozostávajúcej hlavne z dvoch	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	elektrických oblúkových pecí, prevádzok mimopecného spracovania ocele a hutníckej linky pre plynulé odlievanie a valcovanie ocele za tepla. nahradením V dôsledku investície dôjde k eliminácii časti energeticky, surovinovo a uhlíkovo náročných prevádzkových celkov pôvodného procesudvoch vysokých pecí elektrickými oblúkovými pecami, čo spolu s ďalšími dekarbonizačnými opatreniami môže priniesť 71 % zníženie emisií CO2 oproti súčasnej úrovni. Odôvodnenie: Upresnenie rozsahu technologických zmien k zníženiu emisií skleníkových plynov v spoločnosti U. S. Steel Košice.			
RÚZSR	59. Pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 81 – U. S. Steel Košice a Ferroenergy s.r.o. Navrhujeme upraviť nasledovne: „Zmena technológie prinesie výrazné zníženie emisií až 6,2 mil. ton ekvivalentu CO2 ročne, do roku 2030.“ Odôvodnenie: Zosúladenie s údajmi na str. 13 a 37.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
RÚZSR	1. Všeobecná zásadná pripomienka k návrhu ako celku Navrhujeme predĺžiť dobu na pripomienkovanie materiálu, resp. ho predložiť na opätovné pripomienkovanie, nakoľko považujeme dobu MPK za neprimerane krátku. Odôvodnenie: Vzhľadom k rozsahu a dopadom materiálu na podnikateľský sektor sa k materiálu v uvedenom	Z	N	Predmetný materiál bol predmetom riadneho pripomienkového konania. Aj vzhľadom na skutočnosť, že proces prípravy Programu Slovensko prebiehal v spolupráci so socio-ekonomickými partnermi už od roku 2021, považujeme čas, v ktorom bol predmetom MPK za dostatočný. MIRRI SR zároveň umožnilo diskusiu k tomuto materiálu a pripomienkam socio-ekonomických partnerov počas 2 mesiacov (máj-jún). Vzhľadom na priebeh týchto rozporových konaní nepovažujeme za potrebné opätovne

				predložiť materiál do MPK.
RÚZSR	10. Zásadná pripomienka k Tabuľka 1 riadok 1 RSO1.1 Odôvodnenie (zhrnutie), str. 43 Žiadame vypustiť vety: „Efektom tejto podpory bude vyšší počet inovujúcich podnikov, patentov, úžitkových vzorov, ochranných známok a kvalitných vedeckých publikácií. Na vyššie uvedené ciele ako aj nízku mieru spolupráce medzi aktérmi výskumno-vývojového a inovačného ekosystému bude reflektovať aj špecifická podpora regionálnej a miestnej dimezie VVaI spočívajúca v posilnení koordinačnej a podpornej role samospráv.“ Odôvodnenie: Tento predpoklad je nereálny. Najprv by sme mali zabezpečiť adopciu existujúcich technológií a ich integráciu do praxe v podnikoch.	Z	N	Celkový cieľom RIC je budovanie funkčného regionálneho ekosystému (na úrovni VÚC) zameraného na aplikovaný výskum a inovácie, ktoré budú slúžiť podnikateľským subjektom na ich komercionalizáciu. Činnosť RIC nenahrádza existujúce podnikateľské aktivity, činnosť klastrov, podnikateľských združení a zväzov a formálnych a neformálnych sietí podnikateľských subjektov, výskumných inštitúcií, univerzít. Činnosť RIC je nadstavbou k existujúcim funkčným aktivitám, partnerstvám a projektom univerzít, výskumných inštitúcií a podnikateľských subjektov.
RÚZSR	11. Zásadná pripomienka k Tabuľka 1 riadok 1 RSO1.1 Odôvodnenie (zhrnutie), str. 43 Ďalší odsek žiadame doplniť slová „existujúcich i nových“ pred slovo „technológií“ a slová „do podnikov“ za slovo „technológií“. „Podporí sa ďalšie rozvíjanie národnej infraštruktúry pre transfer existujúcich i nových technológií do podnikov a transfer poznatkov z výskumného prostredia do praxe, najmä sieť univerzitných výskumných parkov, výskumných centier a centier excelentnosti na základe potrieb definovaných v jednotlivých doménach SK RIS3 2021+.“ Odôvodnenie: Najprv by sme mali zabezpečiť adopciu existujúcich	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	technológií a ich integráciu do praxe v podnikoch.			
RÚZSR	12. Pripomienka k Tabuľka 1, riadok 1 RSO1.1 Odôvodnenie (zhrnutie), str. 44 Posledný odsek, str. 44 považujeme za nadsadený a nereálny. Odôvodnenie: Pre rozvoja SR je dôležitejšia spolupráca tu na Zemi. Najmä spolupráca s podnikmi, investormi, rezortmi a samosprávami.	O	N	Nakoľko je vesmírny sektor vysoko prierezový, trváme na ponechaní textu v súčasnej forme. Podpora vesmírnej infraštruktúry na Slovensku a rozširovanie vesmírnej priemyselnej základne SR je plne v súlade so súčasnou aktualizovanou RIS3, ktorá berie do úvahy aktuálne trendy vo VVaI, založené na holistickom prístupe a prierezovosti jednotlivých vedných odborov. To sa odráža napr. aj v štruktúre súčasného rámcového programu pre výskum a inovácie Horizont Európa a Vesmírnom programe Únie.
RÚZSR	13. Zásadná pripomienka k Tabuľka 1, RSO1.3 Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti MSP a tvorby pracovných miest v MSP, a to aj produktívnymi investíciami, stĺpec Odôvodnenie (zhrnutie), str. 46, Do 2. vety doplniť slovo „a širšie“ za slovo „častejšie“: „K vyššej konkurencieschopnosti MSP prispeje aj častejšie a širšie využívanie IKT a zvýšenie digitálnych zručností.“ Odôvodnenie: Najprv by sme mali zabezpečiť adopciu existujúcich technológií a ich integráciu do praxe v podnikoch.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
RÚZSR	14. Pripomienka k Tabuľka 1, RSO1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie, stĺpec	O	N	Pripomienkovaný text odstránený.

	Odôvodnenie (zhrnutie), str. 48, 2. odsek, 2. veta: „Jedným z nosných cieľov domény je aj stabilizácia a kontinuálny rozvoj zručností kvalitných a kvalifikovaných ľudských zdrojov a efektívne využívanie existujúceho intelektuálneho ľudského kapitálu na Slovensku, ktorý je koncentrovaný najmä v rámci lekárskych fakúlt, univerzitných nemocníc a ústavov SAV.“ Navrhujeme text prehľadnejšie prepracovať. Odôvodnenie: Zdravie je dôležitá oblasť, ale prečo je pomiešané s priemyslom?			
RÚZSR	15. Zásadná pripomienka k Tabuľka 1, RSO1.5 Zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti, Stĺpec Odôvodnenie (zhrnutie), str. 49, Do 1. vety navrhujeme doplniť slovo „najvýraznejšieho“ pred slová „zlyhania trhu“: „Systémová digitalizácia bude podporená investíciami do podpory budovania vysokokapacitných sietí v miestach najvýraznejšieho zlyhania trhu (biele adresy).“ Odôvodnenie: Medzi bielymi adresami sú výrazné rozdiely. Z hľadiska vysoko nastavených kritérií na vysokokapacitné siete sú za biele adresy považované aj oblasti s pripojením napr. 30 Mbps. Preto by sa intervencie mali orientovať predovšetkým do oblastí pod určitou hranicou, napr. pod 30 Mbps, ktorá bola kritériom v minulom období. Intervencia by sa teda mala sústrediť na oblasti s najnižšou šancou pokrytia z komerčných investícií. Cit. Program Slovensko na str. 17: „Rozširovanie pokrytia širokopásmovým prístupom a zvyšovanie jeho rýchlosti umožní rovnocennejší a lepší prístup k internetu. Preto sa odporúča odstrániť nedostatky v oblasti digitálnej infraštruktúry.“	Z	N	Rozpor bol odstránený na rozporovom konaní dňa 24.5.2022, obsah P SK sa nemení a bol dohodnutý nasledovný text vyhonotenia pripomienky s vysvetlením: Intervencie v rámci RSO1.5 budú realizované v súlade s cieľmi stratégie „Národný plán širokopásmového pripojenia“, ktorá rieši Slovensko ako celok. Cieľom je zabezpečiť prístup ku komunikačnej infraštruktúre, ktorá bude schopná v dlhodobom horizonte naplniť kvalitatívne a kapacitné požiadavky na siete gigabitovej spoločnosti pre všetkých občanov, podnikateľov ako aj inštitúcie verejnej správy. Intervencie budú realizované iba v miestach zlyhania trhu (tie môžu byť na celom území Slovenska), v súlade s výsledkami mapovania a verejnej konzultácie. MIRRI SR plánuje realizovať mapovanie a verejnú konzultáciu pre celé

				územie Slovenska (2022/2023). Zároveň pred vyhlásením každej dopytovej výzvy na konkrétnu oblasť vždy prebehne verejná konzultácia pre danú oblasť, súkromný sektor teda bude môcť reagovať, či oblasť pokryje z vlastných investičných zdrojov. Predmetom intervencií budú len tie časti, ktoré zostanú nepokryté. Stanovenie mechanizmu a kritérií na výber intervenčných oblasti a ich prioritizáciu navrhne Štúdia uskutočniteľnosti k Národnému plánu širokopásmového pripojenia (aktuálne v realizácii). Teda navrhne, akým spôsobom sa budú vyberať regióny/oblasti na vyhlasovanie dopytových výziev. Návrhy ŠÚ NBP budú konzultované aj s relevantnými podnikmi/inštitúciami. MIRRI SR tiež plánuje pred samotným spustením procesov dopytových výziev realizovať pilotný projekt, ktorý by overil vhodnosť nastavenia podmienok intervencií (2023/2024). Okrem toho je odôvodnený predpoklad, že Program Slovensko bude vzhľadom na svoj rozsah podliehať pravidelnej revízii (predpoklad je 1x ročne) a pri strednodobom hodnotení programu bude možné v prípade potreby revidovať

				napr. aj pôvodné finančné alokácie.
RÚZSR	16. Zásadná pripomienka k časťi RSO2.7 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem znečistenia, prvé štyri odseky na str. 59 Navrhujeme, aby bolo možné rozšíriť opatrenie na financovanie monitoringu a sanácie starých envirozáťaží, ktoré vznikli pred rokom 1989 aj na podniky, ktoré zodpovednosť za tieto aktivity prijali ako pokračovatelia bývalých štátnych podnikov, prípadne ich ďalších právnych nástupcov. Odôvodnenie: Prenos starých envirozáťaží sa realizoval prostredníctvom privatizačných projektov, kde neexistovali pravidlá na ocenenie týchto envirozáťaží, prípadne boli pravidlá nedostatočné, prípadne náklady na odstránenie týchto envirozáťaží boli odhadnuté nedostatočne, alebo sa postupne ukázalo, že záťaž je väčšia ako sa predpokladalo. Rozumieme princípu „Znečisťovateľ platí" – ktorý však v zásade znemožňuje efektívnu likvidáciu starých envirozáťaží – nakoľko podniky, ktoré tieto záťaže prevzali ich likvidujú iba tempom, ktoré zodpovedá ich finančným možnostiam a nie tempom, ktoré by si skutočne likvidácia vyžadovala – čím sa môže stať, a aj sa to reálne stáva, že sa pomaly likvidovaná envirozáťaž v podstate stále rozširuje do prostredia. V konečnom dôsledku sa cena likvidácie envirozáťaží podnikmi premieta do cien ich produktov, pričom na záver ju zaplatí konkrétna osoba v cene tovaru ako zákazník, teda tá istá osoba, ktorá by to zaplatila vo forme dane, ako daňový poplatník. Benefit by však bol v rýchlosti, akou by sa tato záťaž likvidovala.	Z	N	ROZPOR bol odstránený, RÚZ SR akceptoval vyhodnotenie pripomienky zo strany MŽP SR. Environmentálna záťaž je v súlade s § 3 písm. (t) zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach definovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Práva a povinnosti pôvodcu environmentálnej záťaže, povinnej osoby a dotknutého ministerstva, ako aj ďalšie postupy bližšie definuje zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 409/2011 Z. z."). Predmetný zákon nerozlišuje obdobie vzniku environmentálnej záťaže, dôraz je daný na hodnotenie rizikovosti environmentálnej záťaže a z neho vyplývajúcej naliehavosti realizácie geologických prác. Naproti tomu zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje

				práva a povinnosti prevádzkovateľov v súvislosti s environmentálnymi škodami, vrátane znášania s tým spojených nákladov a zodpovednosti za porušenie povinností. V zmysle § 1 ods. (6) zákona č. 359/2007 Z. z. sa zákon nevzťahuje na environmentálnu škodu, ak od emisie, udalosti alebo havárie, ktorá škodu spôsobila, uplynie viac ako 30 rokov. Z uvedeného vyplýva, že ak od emisie, udalosti alebo havárie, ktorá škodu spôsobila, uplynie viac ako 30 rokov, môže sa ňou spôsobené znečistenie stať environmentálnou záťažou (ak zodpovedá vymedzeniu environmentálnej záťaže podľa § 3 písm. (t) zákona č. 569/2007 Z. z.). Skutočnosť, že environmentálna záťaž vznikla pred viac než 30 rokmi, však nemá vplyv na povinnosť pôvodcu environmentálnej záťaže, jeho nástupcu alebo povinnej osoby zabezpečiť sanáciu environmentálnej záťaže na vlastné náklady a nezbavuje uvedené subjekty tejto povinnosti. V súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ je potrebné zdôrazniť, že pôvodca environmentálnej záťaže je povinný zabezpečiť vypracovanie a realizáciu plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže a uhradiť všetky

				náklady s tým súvisiace (§ 3 ods. (2) a (3) zákona č. 409/2011 Z. z). V prípade, ak environmentálna záťaž bezprostredne ohrozuje život, zdravie alebo životné prostredie a pôvodca, resp. povinná osoba nezabezpečí vypracovanie alebo realizáciu plánu prác, v konaní o určení povinnej osoby príslušné ministerstvo zabezpečí tieto činnosti z verejných prostriedkov, avšak platí, že pôvodca, resp. povinná osoba je povinná vynaložené finančné prostriedky uhradiť príslušnému ministerstvu v súlade s § 3 ods. (4) a § 4 ods. (7) zákona č. 409/2011 Z. z. V súlade s princípom znečisťovateľ platí teda príspevok z fondov EÚ nebude poskytovaný pôvodcom environmentálnych záťaží ani povinným osobám. Čo sa týka dopadov nákladov podniku ako pôvodcu envirozáťaže (resp. povinnej osoby) vynaložených na úhradu finančných prostriedkov príslušnému ministerstvu alebo na realizáciu sanačných prác/monitoringu environmentálnej záťaže vo vlastnej zodpovednosti, závsií od rozhodnutia vedenia podniku a jeho stratégie vo vzťahu k spotrebiteľovi, či sa v konečnom dôsledku v plnej miere premietnu do (rastu) spotrebiteľských alebo do zníženia

				iných nákladových položiek podniku alebo úrovne zisku podniku.
RÚZSR	17. Zásadná pripomienka k časti 2.1.1.1.1.2 Opatrenie 1.1.1 Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch Súvisiace typy akcií:, str. 85, druhý odsek Posledná veta sa dopĺňa „a podnikov navzájom“ a pripája sa ďalšia nová veta: Cieľom opatrenia je najmä stimulácia spolupráce výskumných inštitúcií a podnikov „a podnikov navzájom“, ako aj posilnenie výdavkov podnikov do výskumu, vývoja a inovácií. „Zároveň by mala byť podporená širšia adopcia a integrácia existujúcich technológií do praxe v podnikoch.“ Odôvodnenie: Predovšetkým by sme mali zabezpečiť adopciu existujúcich technológií a ich integráciu do praxe v podnikoch.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
RÚZSR	18. Zásadná pripomienka k časti 2.1.1.1.1.5 Opatrenie 1.1.4 PODPORA OPTIMALIZÁCIE, ROZVOJA A MODERNIZÁCIE VÝSKUMNEJ INFRAŠTRUKTÚRY, str. 88 a 89 Návrh uvádza: „Osobitne v oblasti zdravotnej starostlivosti je zámerom dobudovanie a podpora biomedicínskej infraštruktúry a kapacít pre podporu VaV v oblasti prevencie, diagnostiky, liečby, ako aj následnej starostlivosti spoločensky závažných ochorení s cieľom zlepšiť zdravotný stav obyvateľstva a zvýšiť kvalitu života.“ A následne konštatuje: „•dobudovanie výskumných infraštruktúr pre riešenie celospoločenských výziev a mimoriadnych situácií (výskumné nemocnice) s osobitným dôrazom na spoluprácu odborníkov z oblasti prírodných, medicínskych, technických a spoločenských vied.“ Odôvodnenie: Považujeme za potrebné presnejšie	Z	ČA	Systém podpory medicínskeho výskumu bude špecifikovaný v konkrétnych výzvach/vyzvaniach vždy v súlade s SK RIS3 2021+, ako aj a v súlade s Cestovnou mapou výskumných infraštruktúr. Na hodnotenie budú slúžiť merateľné ukazovatele v súlade so príslušným nariadením EP a Rady EÚ.

	špecifikovať ako bude fungovať navrhovaný systém podpory medicínskeho výskumu, tak aby bolo možné stanoviť a merať efektivitu vynaložených a viazaných prostriedkov.			
RÚZSR	19. Zásadná pripomienka k časti 2.1.1.4.2 OPATRENIE 1.4.1 ZRUČNOSTI PRE POSILNENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI A HOSPODÁRSKEHO RASTU A BUDOVANIE KAPACÍT PRE SK RIS3 2021+ úvodná veta, str. 106 Navrhujeme za slová "vzdelávacích inštitúcií" doplniť slová „iných organizácií venujúcich sa vzdelávaniu a osvete". Odôvodnenie: Občianska spoločnosť, zastúpená rôznymi združeniami, ako aj iné neziskové organizácie sa stávajú významným zdrojom informovanosti, vzdelávania a kontroly. Dokážu vniesť do problematiky dôveryhodné informácie, realizujú zaujímavé vzdelávacie a osvetové programy. Podpora spojenia nielen formálnych vzdelávacích inštitúcií, ale aj iných „neziskových" organizácií – ktoré sa vzdelávaniu a osvete venujú s podnikmi dokáže vniesť synergický efekt do realizácie požadovaného cieľa. Zároveň, okrem vzdelávania je potrebné podporiť aj osvetové aktivity, ktoré budú smerované na verejnosť tak, aby verejnosť tieto aktivity vnímala skôr pozitívne, rozumela tomu, prečo sa dané aktivity dejú a mala záujem tieto ciele podporovať a v týchto oblastiach sa vzdelávať.	Z	N	Pojem vzdelávacia inštitácia vychádza z §5 zákona o CŽV č. 568/2009 Z. z., t. j. vzdelávacie inštitúcie nie sú len školy, ale aj právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia, ktorých predmetom činnosti je vzdelávanie a činnosti priamo súvisiace so vzdelávaním. To znamená, že okruh subjektov, ktoré navrhuje predkladateľ pripomienky doplniť, sú súčasťou opatrenia.
RÚZSR	2. Všeobecná zásadná pripomienka k návrhu ako celku Dokument je neprehľadný, ťažko sa v ňom dá orientovať a pre recipientov bude veľmi ťažko použiteľný na prihlasovanie sa do výziev. Navrhujeme Čiastkové ciele uvedené v Tabuľkách Ukazovatele výstupu rozdeliť proporčne na celé programové obdobie a nie iba na záverečnú časť. Z čiastkových	Z	N	Materiál je vypracovaný v súlade so vzorom stanoveným Prílohou I nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja,

	cieľov vyplýva, že do roku 2024 sa neplánujú podporiť žiadne subjekty. V zmysle čiastkových cieľov by sa mala podpora pre podniky začať až v roku 2025, preto navrhujeme ciele rozdeliť proporčne na celé programové obdobie a nie iba na záver. Ako problematickú vidíme skutočnosť, že pokiaľ na čiastkové ciele budú naviazané finančné podpory v prípade takejto formulácie ich nebude možné vyplácať skôr ako v roku 2025.			Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku. Predmetnú časť nie je možné upravovať v zmysle pripomienky.
RÚZSR	20. Zásadná pripomienka k časti 2.1.1.4.2. OPATRENIE 1.4.1 ZRUČNOSTI PRE POSILNENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI A HOSPODÁRSKEHO RASTU A BUDOVANIE KAPACÍT PRE SK RIS3 2021+, Súvisiace typy akcií, str. 106 Navrhujeme doplniť Súvisiace typy akcií o nasledovnú odrážku: „podpora aktivít, programov a pilotných projektov osvety a vzdelávania v oblasti OZE a zelenej transformácie, vrátane podpory rozvoja zručností a kompetencií (technické, nové vysokošpecializované, digitálne a i.) relevantných pre domény SK RIS3 2021+, a to v úzkej spolupráci vzdelávacích inštitúcií, iných (napr. neziskových) organizácií venujúcich sa vzdelávaniu a osvete s podnikmi“. Odôvodnenie: Občianska spoločnosť, zastúpená rôznymi združeniami, ako aj iné neziskové organizácie sa stávajú významným zdrojom informovanosti, vzdelávania a kontroly. Dokážu vniesť do problematiky dôveryhodné informácie, realizujú zaujímavé vzdelávacie a osvetové programy. Podpora spojenia nielen formálnych vzdelávacích inštitúcií, ale aj iných „neziskových“ organizácií – ktoré sa vzdelávaniu a osvete venujú	Z	N	Opatrenie 1.4.1 je v zmysle pripomienok EK a prílohy D Správy o Slovensku (2019) zamerané na rozvoj zručností (pripravovanej a súčasnej) pracovnej sily pre podniky, predovšetkým MSP. Ponuka vzdelávania, ktorá sa má prostredníctvom aktivít vytvoriť (programy a kurzy formálneho a neformálneho vzdelávania), sa má zameriavať na poskytovanie a rozvoj špecifických a pokročilých zručností. Hoci nie explicitne uvedené, zelené zručnosti (vrátane oblasti OZE a zelenej transformácie) sú súčasťou opatrenia 1.4.1. Zameranie vzdelávania pre zelené zručnosti sa ale riadi definíciou spoločného ukazovateľa výsledku RCR98, ktorý je naviazaný na ŠC 1.4 a podľa ktorého má ísť

	s podnikmi dokáže vniesť synergický efekt do realizácie požadovaného cieľa. Zároveň, okrem vzdelávania je potrebné podporiť aj osvetové aktivity, ktoré budú smerované na verejnosť tak, aby verejnosť tieto aktivity vnímala skôr pozitívne, rozumela tomu, prečo sa dané aktivity dejú a mala záujem tieto ciele podporovať a v týchto oblastiach sa vzdelávať.			o „konkrétne schopnosti upravovať výrobky, služby alebo operácie v dôsledku úprav zmeny klímy, ochrany životného prostredia, obehového hospodárstva, efektívneho využívania zdrojov a požiadaviek alebo predpisov“. Potenciálne vzdelávacie aktivity na zelené zručnosti realizované v rámci opatrenia 1.4.1 sa tak budú zameriavať na pokročilé zelené zručnosti a na podniky a zamestnancov podnikov ako cieľovú skupinu v zmysle nastavenia rámca ŠC 1.4 a nie na vzdelávacie „záujmové“ a osvetové aktivity vo všeobecnosti a na bežnú verejnosť (občanov) ako cieľovú skupinu, ako ich navrhuje predkladateľ pripomienky. Takýto typ vzdelávania nespadá pod rámec ŠC 1.4, ale pod iný cieľ politiky, prípadne iné ciele politiky – cieľ 2 (napr. opatrenie 2.6.4) alebo cieľ 4.
RÚZSR	21. Pripomienka k časti 2.1.2.1.2 Opatrenie 1.5.1 Podpora digitálnej pripojiteľnosti Súvisiace typy akcií:, str. 112, Bod 1.: Pôvodne bolo v Národnom pláne širokopásmového pripojenia stanovené 100 Mbps upgradovateľné na 1Gbps.	O	N	Úprava textu v P SK bola realizovaná v súlade s novou EÚ stratégiou 2030 Digitálny kompas: Európska cesta pre digitálnu dekádu a jej cieľmi pre oblasť konektivity. Intervencie sa budú realizovať do roku 2030. Pôvodne ciele stanovené v NBP reflektovali ciele Gigabitovej spoločnosti do roku 2025. Uvedené je v súlade s pripomienkami EK k

				návrhu PSK.
RÚZSR	22. Zásadná pripomienka k časti 2.1.2.1. Ukazovatele špecifického cieľa RSO1.5, str. 113 Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu Posledný stĺpec Cieľová hodnota (2029) navrhujeme upraviť nasledovne: v riadku „menej rozvinuté“: „27 606 + 1883“, v riadku „viac rozvinuté“: „0“ Odôvodnenie: Viac rozvinuté regióny by nemali byť oprávnené na túto aktivitu, nakoľko majú väčšiu šancu byť pokryté zo súkromných investícií. Naopak menej rozvinuté oblasti túto šancu spravidla nemajú a s istotou nebudú mať ani v budúcnosti. Cieľová hodnota pre viac rozvinuté regióny by sa teda mala presunúť a pripočítať na menej rozvinuté.	Z	N	Rozpor bol odstránený na rozporovom konaní dňa 24.5.2022, obsah P SK sa nemení a bol dohodnutý nasledovný text vyhonotenia pripomienky s vysvetlením: Intervencie v rámci RSO1.5 budú realizované v súlade s cieľmi stratégie „Národný plán širokopásmového pripojenia“, ktorá rieši Slovensko ako celok. Cieľom je zabezpečiť prístup ku komunikačnej infraštruktúre, ktorá bude schopná v dlhodobom horizonte naplniť kvalitatívne a kapacitné požiadavky na siete gigabitovej spoločnosti pre všetkých občanov, podnikateľov ako aj inštitúcie verejnej správy. Intervencie budú realizované iba v miestach zlyhania trhu (tie môžu byť na celom území Slovenska), v súlade s výsledkami mapovania a verejnej konzultácie. MIRRI SR plánuje realizovať mapovanie a verejnú konzultáciu pre celé územie Slovenska (2022/2023). Zároveň pred vyhlásením každej dopytovej výzvy na konkrétnu oblasť vždy prebehne verejná konzultácia pre danú oblasť, súkromný sektor teda bude môcť reagovať, či oblasť pokryje z vlastných investičných zdrojov.

				Predmetom intervencií budú len tie časti, ktoré zostanú nepokryté. Stanovenie mechanizmu a kritérií na výber intervenčných oblasti a ich prioritizáciu navrhne Štúdia uskutočniteľnosti k Národnému plánu širokopásmového pripojenia (aktuálne v realizácii). Teda navrhne, akým spôsobom sa budú vyberať regióny/oblasti na vyhlasovanie dopytových výziev. Návrhy ŠÚ NBP budú konzultované aj s relevantnými podnikmi/inštitúciami. MIRRI SR tiež plánuje pred samotným spustením procesov dopytových výziev realizovať pilotný projekt, ktorý by overil vhodnosť nastavenia podmienok intervencií (2023/2024). Okrem toho je odôvodnený predpoklad, že Program Slovensko bude vzhľadom na svoj rozsah podliehať pravidelnej revízii (predpoklad je 1x ročne) a pri strednodobom hodnotení programu bude možné v prípade potreby revidovať napr. aj pôvodné finančné alokácie.
RÚZSR	24. Zásadná pripomienka k časti 2.1.2.1.4 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie STR. 114, TABUĽKY 4 – 8 V poslednom stĺpci Tabuliek 4 – 8 by sa Suma (v EUR) mala presunúť z viac rozvinutých regiónov na menej rozvinuté, na ktoré sa	Z	N	Rozpor bol odstránený na rozporovom konaní dňa 24.5.2022, obsah P SK sa nemení a bol dohodnutý nasledovný text vyhonotenia pripomienky s vysvetlením: Intervencie v rámci RSO1.5 budú

	tým alokuje celá suma 112 100 000 EUR. Odôvodnenie: Cit. Program Slovensko na str. 17: „V dôsledku šírenia ochorenia COVID-19 sa zvýraznili nedostatky v oblasti digitálnej infraštruktúry, ktoré existovali už predtým. Rozširovanie pokrytia širokopásmovým prístupom a zvyšovanie jeho rýchlosti umožní rovnocennejší a lepší prístup k internetu. Preto sa odporúča odstrániť nedostatky v oblasti digitálnej infraštruktúry.“ Viac rozvinuté regióny by nemali byť oprávnené na túto aktivitu, nakoľko majú väčšiu šancu byť pokryté zo súkromných investícií. Naopak menej rozvinuté oblasti túto šancu spravidla nemajú a s istotou nebudú mať ani v budúcnosti.			realizované v súlade s cieľmi stratégie „Národný plán širokopásmového pripojenia“, ktorá rieši Slovensko ako celok. Cieľom je zabezpečiť prístup ku komunikačnej infraštruktúre, ktorá bude schopná v dlhodobom horizonte naplniť kvalitatívne a kapacitné požiadavky na siete gigabitovej spoločnosti pre všetkých občanov, podnikateľov ako aj inštitúcie verejnej správy. Intervencie budú realizované iba v miestach zlyhania trhu (tie môžu byť na celom území Slovenska), v súlade s výsledkami mapovania a verejnej konzultácie. MIRRI SR plánuje realizovať mapovanie a verejnú konzultáciu pre celé územie Slovenska (2022/2023). Zároveň pred vyhlásením každej dopytovej výzvy na konkrétnu oblasť vždy prebehne verejná konzultácia pre danú oblasť, súkromný sektor teda bude môcť reagovať, či oblasť pokryje z vlastných investičných zdrojov. Predmetom intervencií budú len tie časti, ktoré zostanú nepokryté. Stanovenie mechanizmu a kritérií na výber intervenčných oblasti a ich prioritizáciu navrhne Štúdia uskutočniteľnosti k Národnému plánu širokopásmového pripojenia (aktuálne v realizácii). Teda

				navrhne, akým spôsobom sa budú vyberať regióny/oblasti na vyhlasovanie dopytových výziev. Návrhy ŠÚ NBP budú konzultované aj s relevantnými podnikmi/inštitúciami. MIRRI SR tiež plánuje pred samotným spustením procesov dopytových výziev realizovať pilotný projekt, ktorý by overil vhodnosť nastavenia podmienok intervencií (2023/2024). Okrem toho je odôvodnený predpoklad, že Program Slovensko bude vzhľadom na svoj rozsah podliehať pravidelnej revízii (predpoklad je 1x ročne) a pri strednodobom hodnotení programu bude možné v prípade potreby revidovať napr. aj pôvodné finančné alokácie.
RÚZSR	25. Zásadná pripomienka k časti 2.2.1.1.2 OPATRENIE 2.1.1. ZLEPŠOVANIE ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI V PODNIKOCH, str. 116 V časti Prijímatelia opatrenia 2.1.1. sú najmä:, prvá odrážka navrhujeme za slová „najmä MSP“ doplniť slová „a veľké podniky“. Odôvodnenie: Navrhujeme nešpecifikovať podporu iba/najmä pre MSP – je potrebné umožniť riešiť podporu aj pre veľké podniky, nakoľko tie sú povinné vypracovávať pravidelný energetický audit a podpora je vzhľadom na dosiahnutie emisných cieľov efektívnejšia.	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený po vysvetlení, že v rámci úpravy Programu Slovensko 21-27 budú prijímatelia vypustení, budú definované iba cieľové skupiny. V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení.

				Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia, budú pripravované na princípe partnerstva.
RÚZSR	26. Zásadná pripomienka k časti 2.2.1.2.2 OPATRENIE 2.2.1 PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V PODNIKOCH NA BÁZE AKTÍVNYCH ODBERATEĽOV ELEKTRINY, SAMOSPOTREBITEĽOV ENERGIE Z OZE A KOMUNÍT VYRÁBAJÚCICH ENERGIE Z OZE, str. 120 V časti Prijímatelia opatrenia 2.1.1. sú najmä:, prvá odrážka navrhujeme za slová „najmä MSP“ doplniť slová „a veľké podniky“. Odôvodnenie: Navrhujeme nešpecifikovať podporu iba/najmä pre MSP – je potrebné umožniť riešiť podporu aj pre veľké podniky, nakoľko tie sú jednak povinné vypracovávať pravidelný energetický audit, za ďalšie je podpora vzhľadom na dosiahnutie emisných cieľov efektívnejšia.	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený po vysvetlení, že v rámci úpravy Programu Slovensko 21-27 budú prijímatelia vypustení, budú definované iba cieľové skupiny. V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia, budú pripravované na princípe partnerstva.

RÚZSR	27. Zásadná pripomienka k časti 2.2.1.2.3 Opatrenie 2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou, Súvisiace typy akcií, štvrtá odrážka str. 120 Navrhujeme doplniť za text "o technológií úpravy bioplynu na biometán (napr. biometánové stanice) a výstavby prípojok na plynovú infraštruktúru;" ďalšiu podaktivitu v znení "technológií spracovania bioplynu a biometánu z odpadových surovín;". Odôvodnenie: Rozšírenie surovinovej základne na spracovanie OZE v bioplynových a biometánových staniciach aj na odpadové suroviny.	Z	ČA	27. Zásadná pripomienka k časti 2.2.1.2.3 Opatrenie 2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou, Súvisiace typy akcií, štvrtá odrážka str. 120 Navrhujeme doplniť za text "o technológií úpravy bioplynu na biometán (napr. biometánové stanice) a výstavby prípojok na plynovú infraštruktúru;" ďalšiu podaktivitu v znení "technológií spracovania bioplynu a biometánu z odpadových surovín;". Odôvodnenie: Rozšírenie surovinovej základne na spracovanie OZE v bioplynových a biometánových staniciach aj na odpadové suroviny.
RÚZSR	28. Zásadná pripomienka k časti 2.2.1.2.2 OPATRENIE 2.2.1 PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V PODNIKOCH NA BÁZE AKTÍVNYCH ODBERATEĽOV ELEKTRINY, SAMOSPOTREBITEĽOV ENERGIE Z OZE A KOMUNÍT VYRÁBAJÚCICH ENERGIE Z OZE, Súvisiace typy akcií, druhý odsek str. 120 Vo vete „Predmetom podpory budú zariadenia využívajúce veternú, slnečnú a geotermálnu energiu, energiu z okolia, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd, bioplyn a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139).“ navrhujeme vypustiť nasledovné: „ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139).“. Odôvodnenie: Máme za to, že uvedenie podmienky, v zmysle ktorej budú podporované zariadenia, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie	Z	N	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený po vysvetlení, že uvedené by bolo v rozpore s jednoznačne uvedenou požiadavkou EK a legislatívou EÚ, konkrétne úvodným ustanovením č. 10 a ods. 4 čl. 9 nariadenia (EÚ) 2021/1061.

	Komisie (EÚ) 2021/2139) môže byť v budúcnosti obmedzujúce, najmä z pohľadu možnosti financovania dodávok energií aj vzhľadom na aktuálnu geopolitickú situáciu spôsobenú situáciou na Ukrajine.			
RÚZSR	30. Zásadná pripomienka k časti 2.2.3. PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V DOMÁCNOSTIACH (INOVÁCIA PROJEKTU "ZELENÁ DOMÁCNOSTIAM") Navrhujeme doplniť nasledovne: Súvisiace typy akcií: • podpora inštalácie zariadení na využívanie OZE na výrobu tepla/chladu; • podpora inštalácie zariadení na využívanie OZE na výrobu elektriny; • podpora akumulácie energie z OZE a systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie s cieľom optimalizácie výroby a využitia energie z OZE. Podpora opatrení na využívanie OZE v domácnostiach prinesie zvýšenie inštalovaného výkonu OZE, spolu s predpokladaným znížením emisií CO2. Plánuje sa podpora zariadení, využívajúcich veternú a slnečnú energiu, energiu z okolia (tepelné čerpadlá) a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139. Pri poskytovaní podpory na inštaláciu malých zariadení na spaľovanie biomasy, bude nevyhnutnou podmienkou náhrada zariadenia na spaľovanie tuhých fosílnych palív. Podpora bude poskytovaná na zariadenie, ktoré spĺňa požiadavky vyplývajúce zo smernice o ekodizajne 2009/125/ES, čím toto opatrenie pozitívne vplýva na kvalitu ovzdušia. Ako príspevok k opatreniam ochrany ovzdušia identifikovaným v Národnom programe znižovania emisií SR, budú pri poskytovaní podpory na inštaláciu bezemisných zariadení uprednostnené domácnosti vykurujúce tuhým palivom. Týmto domácnostiam bude taktiež poskytnutá vyššia miera podpory. S cieľom maximalizovať využite potenciálu OZE v mieste výroby, bude podpora	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený, text na strane 121 "Ako príspevok k opatreniam ochrany ovzdušia identifikovaným v Národnom programe znižovania emisií SR, budú pri poskytovaní podpory na inštaláciu bezemisných zariadení uprednostnené domácnosti z oblasti riadenia kvality ovzdušia." bol nahradený textom: "Ako príspevok k opatreniam ochrany ovzdušia identifikovaným v Národnom programe znižovania emisií SR, budú pri poskytovaní podpory na inštaláciu bezemisných zariadení zvýhodnené domácnosti z oblasti riadenia kvality ovzdušia a domácnosti vykurujúce tuhým palivom."

	zameraná aj na akumuláciu tepla a/alebo elektriny. V súlade s princípom prvoradosti energetickej efektívnosti sa podpora poskytne len pre taký výkon zariadenia na využívanie OZE, aby bol zohľadnený potenciál úspor na budove, ktorá je miestom inštalácie. To znamená, že na budove boli vykonané opatrenia na úsporu energie v minulosti, alebo sa predpokladá, že budú vykonané v budúcnosti. Zariadenie bude podporené len do úrovne inštalovaného výkonu predpokladaného po vykonaní opatrení na úsporu energie. V bytových domov sa bude vyžadovať predloženie energetického auditu s uvedením potenciálu úspor energie. Odôvodnenie: V súčasnosti program Zelená domácnostiam cieli najmä na bonitné domácnosti, ktoré by si tak-či-tak zvolili bezemisné ale nízkoemisné zariadenie na výrobu tepla (najmä v novostavbách rodinných domov resp. v moderných rodinných domoch všeobecne). Európska environmentálna agentúra vo svojom ostatnom reporte o kvalite ovzdušia v Európe uverejnenom v roku 2020 uvádza, že na Slovensku pripadá až 4 900 odvrátiteľných úmrtí ročne v dôsledku nepriaznivej kvality ovzdušia spôsobenej jemnými časticami PM2,5. Majoritným zdrojom tohto znečistenia je pritom vykurovanie domácností tuhými palivami. Tento problém je v SR dlhodobo neriešený, pričom SR v danom ohľade momentálne čelí zo strany EK žalobe. Program Zelená domácnostiam by okrem cieľa zvyšovania podielu OZE v sektore vykurovania a chladenia mohol a mal riešiť tento reálny environmentálny problém. Uprednostniť len domácnosti z oblastí riadenia kvality ovzdušia nie je vhodné, nakoľko sa jedná len o oblasti, kde je zlá kvalita ovzdušia potvrdená meracou stanicou, pričom oblastí so zlou kvalitou ovzdušia je v SR podstatne viac.			
RÚZSR	32. Zásadná pripomienka k časti 2.2.1.3.4 OPATRENIE 2.6.3. PODPORA	Z	N	Predmetom podpory v rámci opatrenia 2.6.3 sú činnosti prípravy odpadov na opätovné

	PRÍPRAVY ODPADOV NA OPÄTOVNÉ POUŽITIE, RECYKLÁCIE ODPADOV VRÁTANE ANAERÓBNEHO A AERÓBNEHO SPRACOVANIA BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝCH ODPADOV, Súvisiace typy aktivít, úvodná veta str. 148 Navrhujeme doplniť za slová "zariadení na recykláciu" slová "alebo zhodnocovanie". Odôvodnenie: Veta je v pôvodnom znení rozporuplná, nakoľko anaeróbne a aeróbne spracovanie biologicky rozložiteľných odpadov nemusí vždy spĺňať kvalifikačné znaky recyklácie v zmysle jej definície v § 3 ods. 15 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Pôjde napríklad o prípady kedy sa biologicky rozložiteľný odpad spracováva a energeticky zhodnocuje na použiteľné palivo. Predpokladáme, že nebolo cieľom predkladateľa vylúčiť z podpory anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov ich transformáciu na palivo. Z uvedeného dôvodu sa navrhuje doplniť za slová "recykláciu" slová "alebo zhodnocovanie".			použite, recyklácie vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložtieľných odpadov. V súlade s pripomienkami Európskej komisie predmetom podpory nie je energetické zhodnocovanie odpadov ani opätovné spracovanie odpadov na materiály, ktoré sa majú požiť ako palivo (EK vzniesla požiadavku nepodporovať zariadenia waste to energy). Predmetom podpory však budú aj zariadenia na na aeróbne a anaeróbne spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu (napríklad bioplynové stanice), ktorých výstupom je recyklovaný výrobok, materiál alebo látka, najčastejšie digestát alebo kompost využívaný na pôde pre zlepšenie životného prostredia alebo ako prínos pre poľnohospodárstvo. Jedným z výstupov takýchto zariadení je aj bioplyn.
RÚZSR	33. Zásadná pripomienka k časti 2.2.2.3.4 OPATRENIE 2.6.3. PODPORA PRÍPRAVY ODPADOV NA OPÄTOVNÉ POUŽITIE, RECYKLÁCIE ODPADOV VRÁTANE ANAERÓBNEHO A AERÓBNEHO SPRACOVANIA BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝCH ODPADOV, Prijímatelia opatrenia 2.6.3. sú najmä: subjekty súkromného sektora (štvrtá odrážka), str. 148 Navrhujeme zadefinovať/konkretizovať/doplniť podniky – MSP a veľké podniky. Odôvodnenie: Vzhľadom na dosiahnutie cieľov,	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu

	odporúčame vytvoriť podmienky aj pre vstup súkromného sektora, charakterizovaného MSP a veľkými podnikmi do oblasti zberu, prípravy a recyklácie odpadov			flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
RÚZSR	34. Zásadná pripomienka k časti 2.2.2.4.7 OPATRENIE 2.7.6. ZABEZPEČENIE PRIESKUMU, SANÁCIE A MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ, str. 154 Navrhujeme, aby bolo možné rozšíriť opatrenie na financovanie monitoringu a sanácie starých envirozáťaží, ktoré vznikli pred rokom 1989 aj na podniky, ktoré zodpovednosť za tieto aktivity prijali ako pokračovatelia bývalých štátnych podnikov, prípadne ich ďalších právnych nástupcov. Odôvodnenie: Prenos starých envirozáťaží sa realizoval prostredníctvom privatizačných projektov, kde neexistovali pravidlá na ocenenie týchto envirozáťaží, prípadne boli pravidlá nedostatočné, prípadne náklady na odstránenie týchto envirozáťaží boli odhadnuté nedostatočne, alebo sa postupne ukázalo, že záťaž je väčšia ako sa predpokladalo. Rozumieme princípu „Znečisťovateľ platí" – ktorý však v zásade znemožňuje efektívnu likvidáciu starých envirozáťaží – nakoľko podniky, ktoré tieto záťaže prevzali ich likvidujú iba tempom, ktoré zodpovedá ich finančným možnostiam a nie tempom, ktoré by si skutočne likvidácia vyžadovala – čím sa môže stať, a aj sa to reálne stáva, že sa pomaly likvidovaná envirozáťaž v podstate stále rozširuje do prostredia. V konečnom dôsledku sa cena likvidácie envirozáťaží podnikmi premieta do cien ich produktov,	Z	N	ROZPOR bol odstránený, RÚZ SR akceptoval vyhodnotenie pripomienky zo strany MŽP SR. Environmentálna záťaž je v súlade s § 3 písm. (t) zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach definovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Práva a povinnosti pôvodcu environmentálnej záťaže, povinnej osoby a dotknutého ministerstva, ako aj ďalšie postupy bližšie definuje zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 409/2011 Z. z."). Predmetný zákon nerozlišuje obdobie vzniku environmentálnej záťaže, dôraz je daný na

	pričom na záver ju zaplatí konkrétna osoba v cene tovaru ako zákazník, teda tá istá osoba, ktorá by to zaplatila vo forme dane, ako daňový poplatník. Benefit by však bol v rýchlosti, akou by sa tato záťaž likvidovala.			hodnotenie rizikovosti environmentálnej záťaže a z neho vyplývajúcej naliehavosti realizácie geologických prác. Naproti tomu zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje práva a povinnosti prevádzkovateľov v súvislosti s environmentálnymi škodami, vrátane znášania s tým spojených nákladov a zodpovednosti za porušenie povinností. V zmysle § 1 ods. (6) zákona č. 359/2007 Z. z. sa zákon nevzťahuje na environmentálnu škodu, ak od emisie, udalosti alebo havárie, ktorá škodu spôsobila, uplynie viac ako 30 rokov. Z uvedeného vyplýva, že ak od emisie, udalosti alebo havárie, ktorá škodu spôsobila, uplynie viac ako 30 rokov, môže sa ňou spôsobené znečistenie stať environmentálnou záťažou (ak zodpovedá vymedzeniu environmentálnej záťaže podľa § 3 písm. (t) zákona č. 569/2007 Z. z.). Skutočnosť, že environmentálna záťaž vznikla pred viac než 30 rokmi, však nemá vplyv na povinnosť pôvodcu environmentálnej záťaže, jeho nástupcu alebo povinnej osoby zabezpečiť sanáciu environmentálnej záťaže na vlastné náklady a nezbavuje uvedené subjekty tejto

				povinnosti. V súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ je potrebné zdôrazniť, že pôvodca environmentálnej záťaže je povinný zabezpečiť vypracovanie a realizáciu plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže a uhradiť všetky náklady s tým súvisiace (§ 3 ods. (2) a (3) zákona č. 409/2011 Z. z). V prípade, ak environmentálna záťaž bezprostredne ohrozuje život, zdravie alebo životné prostredie a pôvodca, resp. povinná osoba nezabezpečí vypracovanie alebo realizáciu plánu prác, v konaní o určení povinnej osoby príslušné ministerstvo zabezpečí tieto činnosti z verejných prostriedkov, avšak platí, že pôvodca, resp. povinná osoba je povinná vynaložené finančné prostriedky uhradiť príslušnému ministerstvu v súlade s § 3 ods. (4) a § 4 ods. (7) zákona č. 409/2011 Z. z. V súlade s princípom znečisťovateľ platí teda príspevok z fondov EÚ nebude poskytovaný pôvodcom environmentálnych záťaží ani povinným osobám. Čo sa týka dopadov nákladov podniku ako pôvodcu envirozáťaže (resp. povinnej osoby) vynaložených na úhradu finančných prostriedkov príslušnému ministerstvu alebo na realizáciu sanačných

				prác/monitoringu environmentálnej záťaže vo vlastnej zodpovednosti, závsií od rozhodnutia vedenia podniku a jeho stratégie vo vzťahu k spotrebiteľovi, či sa v konečnom dôsledku v plnej miere premietnu do (rastu) spotrebiteľských alebo do zníženia iných nákladových položiek podniku alebo úrovne zisku podniku.
RÚZSR	35. Zásadná pripomienka k časti 2.2.3.1.2 Opatrenie 2.8.1 Rozvoj verejnej dopravy, druhý odsek, druhá veta str. 161 Navrhujeme vetu: "Prioritne budú podporené tie mestá a obce, ktoré prevádzkujú dráhovú MHD alebo kde MHD zabezpečujú špecializované dopravné podniky so 100 % účasťou mesta (Košice, Prešov, Žilina a Banská Bystrica)." nahradiť nasledovne: "Podporované budú tie mestá a obce, ktoré prevádzkujú dráhovú MHD alebo kde MHD zabezpečujú špecializované dopravné podniky so 100 % účasťou mesta (Košice, Prešov, Žilina a Banská Bystrica)." Odôvodnenie: Navrhujeme odstrániť slovo "prioritne" v úvode vety z dôvodu vyrovnania vzťahu podpory adresovanej pre mestské DP a pre dopravu zabezpečovanú prostredníctvom ZoDSVZ.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
RÚZSR	36. Zásadná pripomienka k časti 2.2.3.1.5 Ukazovatele špecifického cieľa RSO 2.8, tabuľka 2: Ukazovatele výstupu, str. 166 Navrhujeme v riadku 2 a riadku 9 vypustiť slová “koľajových”. Odôvodnenie: Podpora verejnej osobnej dopravy je cielená aj na iné módy dopravy – napr. Obnova vozového parku MHD zabezpečením ekologických autobusov s pohonom na alternatívne palivá. Stanovené merateľné ukazovatele by sa preto mali	Z	N	Názvy merateľných ukazovateľov definuje Príloha I nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde (RCO 57 – Kapacita koľajových vozidiel verejnej hromadnej dopravy šetrných k životnému prostrediu).

	vzťahovať na všetky oblasti podpory a nie len na odpočet koľajových vozidiel.			Podľa definície merateľného ukazovateľa, ekologické koľajové vozidlá zahŕňajú verejnú hromadnú dopravu s nízkymi emisiami uhlíka alebo s nulovými emisiami (autobusy, trolejbusy, električky, metrá, atď.).
RÚZSR	37. Zásadná pripomienka k časti 2.4.1.2. Špecifický cieľ SO (b) Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite Navrhujeme lepšie zapracovanie zámeru smerom k tvorbe sektorových rád a spolupráce so sociálnymi partnermi, najmä z HSR SR. Z materiálu nám nie je jasná finančná alokácia na tento program. Zároveň nie je jasné, aké sú cieľové skupiny špecifického cieľa. Odôvodnenie: Pre účely naplnenia cieľa je potrebné jednoznačne zadefinovať úlohu príslušných strán ako sú sektorové rady, sociálny partneri a rozvoj vzájomného sociálneho dialógu. Materiál je v časti alokácií veľmi nejasný a nie je možné z neho jednoznačne vyčítať výšku plánovanej alokácie. Výška alokácie by mala byť priamo úmerná potrebám na fungovanie počas existencie projektu	Z	ČA	Návrh Programu Slovensko nepočíta s uvádzaním alokácií na úroveň podpory jednotlivých opatrení, preto sa ani alokácie na NP a DOP v návrhu Programu Slovensko neuvedú. V rámci partnerského dialógu však za MPSVR SR potvrdzujeme, že aktuálne sa počíta s podporou partnerstva až na úrovni 0,73 % z celkovej ESF+ alokácie, t. j. sumou 17 200 978 eur za EÚ zdroje (viac ako 20 mil. eur za všetky zdroje). Pomer financovania NP:DOP v rámci tejto témy podľa aktuálnych prepočtov bude 80:20. Uvedené kalkulácie sú použité MPSVR SR ako sprostredkovateľský orgán pri stanovení cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov.
RÚZSR	38. Zásadná pripomienka k časti 2.4.1.2. Špecifický cieľ SO (b) Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri	Z	A	Text bol upravený v súlade s pripomienkou a prekonzultovaný s partnermi na rozporovom konaní dňa 20.5.2022. Výsledkom je vzájomná zhoda na novej

	prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite Navrhujeme lepšie zapracovanie zámeru smerom k rozširovaniu a rozvoju kapacít sociálnych partnerov. Tu navrhujeme rovnako priamo v texte uviesť nadviazanie na NP Podpora kvality sociálneho dialógu, priamo napísať zapojenie sociálnych partnerov z HSR SR a aj výšku finančnej alokácie. Zmeniť text „Aktivita bude realizovaná prostredníctvom výzvy na DOP“ na „Aktivita bude realizovaná prostredníctvom NP“. Odôvodnenie: Pre účely naplnenia cieľa je potrebné jednoznačne zadefinovať úlohu príslušných strán a podporiť tak rozvoj sociálneho dialógu. Materiál je v časti alokácií veľmi nejasný a nie je možné z neho jednoznačne vyčítať výšku plánovanej alokácie. Výška alokácie by mala byť priamo úmerná potrebám na fungovanie počas existencie projektu.			textácií opisu akcií v Programe Slovensko.
RÚZSR	39. Zásadná pripomienka k časti 2.4.1.2. Špecifický cieľ SO (b) Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite Žiadame doplniť do hlavnej cieľovej skupiny aj ostatné relevantné cieľové skupiny, hlavne zamestnanci sociálnych partnerov. Odôvodnenie: Hlavné cieľové skupiny tohto cieľa nemôžu byť len zamestnanci verejných a neverejných služieb zamestnanosti a zamestnanci v oblasti sociálneho začlenenia. Je to len úzko definovaná skupina a nezodpovedá realite, ktoré skupiny treba podporiť.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
RÚZSR	40. Zásadná pripomienka k časti 2.7.8. ZNÍŽENIE EMISIÍ LÁTOK ZNEČISŤUJÚCICH OVZDUŠIE PROSTREDNÍCTVOM NÁHRADY	Z	ČA	Podpora v rámci opatrenia 2.7.8 bude komplementárne doplnená podporou malých zariadení na využívanie OZE (vrátane

	KOTLOV NA TUHÉ PALIVÁ V DOMÁCNOSTIACH ZA VYKUROVACIE ZARIADENIA, NÍZKOEMISNÉ Z HĽADISKA PRODUKCIE PRACHOVÝCH ČASTÍC, VRÁTANE INFORMAČNÝCH AKTIVÍT ZAMERANÝCH NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA Navrhujeme doplniť nasledovne: Opatrenie využitia geotermálnej energie na vykurovanie ako náhrady kotlov na tuhé palivá (po overení na pilotnom projekte) na riešenie jedného z najzávažnejších environmentálnych problémov SR so signifikantným vplyvom na zdravie obyvateľstva, ktorým je znečistenie ovzdušia časticami PM10 a PM2,5 z lokálnych kúrenísk v exponovaných regiónoch, považujeme za absolútne nedostatočné. Navyše by sa jednalo len o bytové domy, ktoré k zlej lokálnej kvalite ovzdušia prispievajú, mierne povedané, absolútne zanedbateľne. Riešením by mala byť masívna podpora malých OZE zariadení (najmä tepelné čerpadlá) ako náhrada kotlov na tuhé palivá v rodinných domoch vykurujúcich tuhým palivom. Odôvodnenie: Opatrenia na riešenie dlhodobo zanedbávanej kvality ovzdušia z lokálnych kúrenísk musia zahŕňať súbor viacerých rýchlych, efektívnych a konkrétnych riešení, ktoré majú odvrátiť predčasné úmrtia obyvateľov SR v týchto regiónoch. Lokality s nepriaznivou kvalitou ovzdušia sú známe aj problémom energetickej chudoby. Európska environmentálna agentúra vo svojom ostatnom reporte o kvalite ovzdušia v Európe uverejnenom v roku 2020 uvádza, že na Slovensku vzniká až 4 900 odvrátiteľných predčasných úmrtí ročne v dôsledku nepriaznivej kvality ovzdušia spôsobenej jemnými prachovými časticami PM2,5. Týmto zdrojom znečistenia sú domácnosti v rodinných domoch vykurujúce tuhým palivom.			tepelných čerpadiel) v rámci opatrenia 2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená domácnostiam"). Výmena kotlov na tuhé palivo za zariadenia OZE v domácnostiach by bola duplicitná s opatreniami realizovanými v rámci tohto projektu a najmä v rodinných domoch.
RÚZSR	41. Zásadná pripomienka k časti 3.6 Celkové finančné rozpočtové	Z	N	Rozpor bol odstránený na rozporovom konaní dňa 24.5.2022, obsah P SK sa

	prostriedky podľa fondu a spolufinancovania z národných zdrojov, Str. 333, Tabuľka 11: Celkové finančné rozpočtové prostriedky podľa fondu a spolufinancovania z národných zdrojov Celú sumu alokácie v priorite „CP1 1P2 Digitálna pripojiteľnosť“ navrhujeme presunúť z viac rozvinutých regiónov na menej rozvinuté, t. j. 126 000 000 + 12 500 000 EUR. Odôvodnenie: Opatrenie nepatrí do viac rozvinutých regiónov. Viac rozvinuté regióny by nemali byť oprávnené na túto aktivitu, nakoľko majú väčšiu šancu byť pokryté zo súkromných investícií. Naopak menej rozvinuté oblasti túto šancu spravidla nemajú a s istotou nebudú mať ani v budúcnosti.			nemení a bol dohodnutý nasledovný text vyhonotenia pripomienky s vysvetlením: Intervencie v rámci RSO1.5 budú realizované v súlade s cieľmi stratégie „Národný plán širokopásmového pripojenia“, ktorá rieši Slovensko ako celok. Cieľom je zabezpečiť prístup ku komunikačnej infraštruktúre, ktorá bude schopná v dlhodobom horizonte naplniť kvalitatívne a kapacitné požiadavky na siete gigabitovej spoločnosti pre všetkých občanov, podnikateľov ako aj inštitúcie verejnej správy. Intervencie budú realizované iba v miestach zlyhania trhu (tie môžu byť na celom území Slovenska), v súlade s výsledkami mapovania a verejnej konzultácie. MIRRI SR plánuje realizovať mapovanie a verejnú konzultáciu pre celé územie Slovenska (2022/2023). Zároveň pred vyhlásením každej dopytovej výzvy na konkrétnu oblasť vždy prebehne verejná konzultácia pre danú oblasť, súkromný sektor teda bude môcť reagovať, či oblasť pokryje z vlastných investičných zdrojov. Predmetom intervencií budú len tie časti, ktoré zostanú nepokryté. Stanovenie mechanizmu a kritérií na výber intervenčných oblasti a ich prioritizáciu

				navrhne Štúdia uskutočniteľnosti k Národnému plánu širokopásmového pripojenia (aktuálne v realizácii). Teda navrhne, akým spôsobom sa budú vyberať regióny/oblasti na vyhlasovanie dopytových výziev. Návrhy ŠÚ NBP budú konzultované aj s relevantnými podnikmi/inštitúciami. MIRRI SR tiež plánuje pred samotným spustením procesov dopytových výziev realizovať pilotný projekt, ktorý by overil vhodnosť nastavenia podmienok intervencií (2023/2024). Okrem toho je odôvodnený predpoklad, že Program Slovensko bude vzhľadom na svoj rozsah podliehať pravidelnej revízii (predpoklad je 1x ročne) a pri strednodobom hodnotení programu bude možné v prípade potreby revidovať napr. aj pôvodné finančné alokácie.
RÚZSR	42. Pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 13 – Spotreba energie v priemysle Navrhujeme úpravu textácie nasledovne: Hlavnou výzvou na zníženie emisií skleníkových plynov z využívania energie v priemyselných odvetviach bude zmena palivovej základne pre priemyselné spaľovanie palív a zvýšenie energetickej efektívnosti v priemyselných odvetviach. V tejto súvislosti je najzásadnejšia transformácia výrobného procesu v podniku U. S. Steel Košice. Spoločnosť má ambíciu v priebehu rokov 2022 - 2024 za podpory z	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	Modernizačného fondu a zdrojov POO inštalovať v prevádzke elektrické oblúkové pece vrátane ďalších dekarbonizačných iniciatív, ktoré ušetria ročne približne 6,2 mil. ton CO2, čím prispejú k 71 % zníženiu emisií skleníkových plynov do roku 2030 v porovnaní s referenčným obdobím. Odôvodnenie: Upresnenie informácie			
RÚZSR	43. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 25 V časti Pilier III — Kvalita života a sociálna infraštruktúra Navrhujeme v tejto časti uviesť explicitne aj „Podporu infraštruktúry na účely výcvikových stredísk“. Odôvodnenie: Slovenské elektrárne, a.s. plánujú realizovať projekt s názvom Vzdelávacie a rekvalifikačné stredisko v ENO. Požadujeme navrhované doplnenie, nakoľko v nariadení o JTF sa uvádza medzi opravenými aktivitami aj nasledujúca aktivita : o) Ďalšie činnosti v oblasti vzdelávania a sociálneho začlenenia vrátane, ak je to riadne odôvodnené, infraštruktúry na účely výcvikových stredísk, zariadení starostlivosti o deti a staršie osoby, ak sú uvedené v územných plánoch spravodlivej transformácie v súlade s článkom 7 Nariadenia;	Z	ČA	V zmysle pripomienok od Európskej komisie MIRRI SR pristúpilo k zúženiu rozsahu podporovaných aktivít. Požadovaná aktivita „Podpora infraštruktúry na účely výcvikových stredísk" je preto zahrnutá pod aktivitou „podpora infraštruktúry a vybavenia na účely formálneho a neformálneho vzdelávania". V rámci tejto aktivity bude môcť byť podporená aj infraštruktúra pre účely neformálneho vzdelávania, t. j. aktivít v oblasti vzdelávania, rekvalifikácie a zvyšovania zručností.
RÚZSR	44. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 37 – Transformujúce odvetvia, U. S. Steel Košice Navrhujeme vypustiť nasledovný text: „V prípade, ak by spoločnosť nepodnikla kroky s cieľom znížiť produkciu emisií skleníkových plynov, bola by do roku 2050 pravdepodobne nútená ukončiť svoju podnikateľskú činnosť na Slovensku, keďže by nedokázala zabezpečiť svoju ekonomickú činnosť vo vzťahu k nákupu emisných kvót.“ Odôvodnenie: Uvedenú informáciu nie je možné	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	podložiť dátami a analytickými podkladmi.			
RÚZSR	45. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 41 – Príspevok k cieľom vo vzťahu ku klimatickej neutralite Navrhujeme textáciu doplniť nasledovne: „KSK má vysoký potenciál na zníženie emisií CO2 v energetike a priemysle a mohol by významne prispieť k národnému úsiliu o zníženie emisií v období 2020-2030. Väčšina tohto zníženia je možné dosiahnuť v KSK, konkrétne v spoločnosti U. S. Steel Košice. Podľa najnovších prepočtov spoločnosti U. S. Steel Košice by implementáciou technologických riešení došlo k zníženiu emisií skleníkových plynov na úroveň približne 6,2 mil. ton ročne do roku 2030 v porovnaní s rokom 2020. Z tohto pohľadu je pre zabezpečenie spravodlivej transformácie KSK kritická úspešná transformácia výrobného procesu v podobe inštalácie dvoch elektrických oblúkových pecí, prevádzok mimopecného spracovania ocele a hutníckej linky pre plynulé odlievanie a valcovanie ocele.“ Odôvodnenie: Doplnenie informácií pre komplexnosť prezentovanej informácie, relevantnej z pohľadu PST.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
RÚZSR	46. Pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 42 – Vytváranie pracovných miest Navrhujeme formulovať nasledovne: Lepší súlad zručností s aktuálnym dopytom po kvalifikovanom personáli, zníženie štrukturálnej nezamestnanosti budovaním kapacít absolventov so zručnosťami potrebnými v budúcnosti – v súvislosti s transformovanými odvetviami, digitalizáciou, vodíkovými technológiami alebo dátovými vedami; Odôvodnenie: Transformované odvetvia budú vyžadovať nové zručnosti, je potrebné uvedené zohľadniť v zabezpečení kvalifikovanej	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	pracovnej sily v regióne.			
RÚZSR	47. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 42 – Vytváranie pracovných miest Navrhujeme doplniť nasledovne: „Oceliarska spoločnosť U. S. Steel Košice prejde významnou technologickou zmenou, ktorá prinesie výrazné zníženie emisií CO2, ako aj zníženie pracovných miest v dôsledku dekarbonizácie v nasledujúcich rokoch. Tieto opatrenia napomôžu k udržaniu minimálne 7 000 priamych pracovných miest, ďalej tiež rádovo desaťtisíc pracovných miest v subdodávateľských reťazcoch, budú mať však za následok stratu takmer 2 000 pracovných miest.“ Odôvodnenie: Doplnenie informácií pre komplexnosť prezentovanej informácie, relevantnej z pohľadu PST.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
RÚZSR	48. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 50 – Podpora investícií do zariadení, na ktoré sa vzťahuje EU ETS Navrhujeme doplniť nasledovne: „Kľúčové technologické zmeny vo vzťahu k zníženiu emisií skleníkových plynov v spoločnosti U. S. Steel Košice (elektrické oblúkové pece a technológia plynulého odlievania a valcovania ocele) nemajú ambíciu podpory z FST.“ Odôvodnenie: Upresnenie rozsahu technologických zmien k zníženiu emisií skleníkových plynov v spoločnosti U. S. Steel Košice.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
RÚZSR	5. Pripomienka k str. 17 k vete: „Je preto potrebné zabezpečiť zlepšenie pokrytia sieťami s veľmi vysokou kapacitou, keďže ide o nevyhnutnú podmienku využívania digitálnych technológií a služieb domácnosťami a podnikmi.“ Odôvodnenie: Nie je pravda, že len UFB plní tento účel. Mali	O	N	Trváme na správnosti tvrdenia. Keď nebude kvalitné pripojenie, nebude možné využívanie digitálnych technológií a služieb domácnosťami a podnikmi. Samozrejme sú tam aj ďalšie faktory, no tento je „enabling

	by sa vyrovnávať rozdiely medzi regiónmi a nie ich prehlbovať.			condition“. Nejdeme prehlbovať rozdiely medzi regiónmi, ideme ich vyrovnávať – tam, kde neplánuje investovať komerčný sektor aby to zabezpečil, bude intervenovať štát.
RÚZSR	51. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 70 – Tabuľka 17 Navrhujeme doplniť nový ukazovateľ : • Výroba čistého vodíka v kg / rok Odôvodnenie: S ohľadom na plánovanú podporu projektov výroby čistého vodíka v rámci Plánu spravodlivej transformácie územia SR navrhujeme doplniť nový ukazovateľ (Výroba čistého vodíka v kg / rok), ktorý bude odrážať výstupy resp. výsledky v rámci projektov zameraných na výrobu čistého vodíka.	Z	ČA	Ukazovateľ výroby vodíka je sledovaný pomocou ukazovateľa RCR31 Celková vyrobená energia z obnoviteľných zdrojov je vykazovaná v jednotkách MWh/rok. Na programovej úrovni pre Fond na spravodlivú transformáciu sa cieľové hodnoty merateľných ukazovateľov vykazujú v programových dokumentoch agregovane. Detailné rozdelenie cieľových hodnôt podľa jednotlivých typov obnoviteľných zdrojov energií sa bude vykazovať v rámci Jednotného metodického dokumentu Programu Slovensko. Špecifický ukazovateľ pre výrobu vodíka v kg/rok bude možné sledovať na úrovni projektu.
RÚZSR	52. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 70 – Tabuľka 17 Navrhujeme doplniť nový ukazovateľ : • Kapacita novovytvorenej infraštruktúry pre vzdelávanie Odôvodnenie: S ohľadom na plánovanú podporu projektov v oblasti vzdelávania a sociálneho začlenenia vrátane, ak je to riadne odôvodnené, infraštruktúry na účely výcvikových stredísk v rámci Plánu spravodlivej transformácie územia SR	Z	N	Takýto ukazovateľ už figuruje v zozname ukazovateľov. Ide o ukazovateľ RCO 67 - Kapacita tried v nových alebo modernizovaných vzdelávacích zariadeniach.

	navrhujeme doplniť ukazovateľ (Kapacita novovytvorenej infraštruktúry pre vzdelávanie), ktorý bude odrážať výstupy resp. výsledky v rámci projektov zameraných na vytvorenie novej infraštruktúry pre vzdelávanie.			
RÚZSR	53. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 71 – Tabuľka 18 Ukazovateľ RCR 31 : Celková vyrobená energia z obnoviteľných zdrojov Navrhujeme upraviť cieľovú hodnotu nasledovne: Cieľová hodnota (r. 2029) : 275 000 MWh/rok Odôvodnenie: Žiadame o vysvetlenie uvedenej cieľovej hodnoty, resp. jej úpravu v prípade že ide o chybnú hodnotu. Len samotné Slovenské elektrárne, a.s. plánujú vyrobiť väčšie množstvo energie z OZE ako je uvedená cieľová hodnota. Predmetná hodnota vyjadruje odhadovanú celkovú výrobu elektriny z OZE, ktorá reflektuje na nami navrhovaný cieľ dodatočnej výrobnej kapacity v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov pre rok 2029 na úrovni 200 MW. Slovenské elektrárne, a.s. významne prispievajú ku dosahovaniu klimaticko-energetických cieľov a tak isto k transformácii regiónu na zelenú ekonomiku.	Z	ČA	Hodnoty všetkých merateľných ukazovateľov vychádzajú z jednotnej metodiky pre Program Slovensko. Merná investičná náročnosť pre spomínaný ukazovateľ vychádza z expertného odhadu, ktorý bol vypracovaný v spolupráci so Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou. Vzhľadom na pripomienku bola navýšená alokácia pre túto aktivitu a tým aj cieľová hodnota ukazovateľa RCR 31. Cieľová hodnota predstavuje minimálnu hodnotu, ktorú je potrebné na úrovni programu za FST vykázať vo vzťahu k Európskej komisii. Metodika výpočtu a detailné rozdelenie cieľových hodnôt podľa jednotlivých typov OZE bude súčasťou jednotného metodického dokumentu. Za Program Slovensko sa udáva len agregovaný údaj za všetky typy OZE.
RÚZSR	54. Pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 73 – Príloha 1 Košický kraj Navrhujeme upraviť nasledovne: Kľúčovým zamestnávateľom je oceliareň U. S. Steel Košice s približne 9 000 zamestnancami a 35 000 zamestnancami v rámci subdodávateľského	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	reťazca Odôvodnenie: Zosúladenie so skutkovým stavom			
RÚZSR	55. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 73 – Príloha 1 Košický kraj Navrhujeme upraviť nasledovne: KSK je priemyselne rozvinutým a urbanizovaným regiónom s tretím najnižším regionálnym HDP na obyvateľa so značným potenciálom rozvoja v budúcnosti. Hlavnou zložkou miestneho hospodárstva je oceliarsky priemysel, ktorý sa podieľa viac ako polovicou na priemyselnej výrobe v kraji. Za predpokladu úspešnej transformácie a implementácie technologických zmien vo výrobných procesoch v oceliarskom priemysle sa očakáva prepustenie cca. 2500 zamestnancov, čo posilní potrebu podpory nových odvetví a diverzifikácie hospodárstva. Samotný transformačný proces kladie vysoké nároky na rekvalifikáciu zamestnancov, ktorých pracovné miesta budú udržané. Neúspešná transformácia tradičného oceliarskeho sektora by so sebou priniesla zánik takmer 9 000 priamych a podstatne vyššieho počtu nepriamych pracovných miest. Okrem toho bude potrebné vytvoriť nové pracovné miesta s cieľom poskytnúť predovšetkým mladej generácii nové príležitosti v zmysle kompenzácie stratených pracovných príležitostí v oceliarskom priemysle. Odôvodnenie: Zosúladenie so skutkovým stavom	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
RÚZSR	56. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 79 – Tabuľka 20 V tabuľke 20 Potenciálne projekty - Slovenské elektrárne Nováky z dôvodu aktualizácie požadujeme upraviť, aktualizovať hodnotu v riadku Obnoviteľné zdroje energie – 1. fáza zo „7“ na „10“. Odôvodnenie: Vzhľadom na situáciu na trhu danej technológie je nevyhnutné navýšenie nákladu na 10 mil. Vyplýva z posledných analýz	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	spoločnosti.			
RÚZSR	58. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 80 – Tabuľka 22 Projekty v riadku 1 a 2 navrhujeme zlúčiť nasledovne: Názov projektu: Elektrická oblúková pec č. 1, elektrická oblúková pec č. 2 a plynulé odlievanie a valcovanie ocele Časový rámec projektu: 2022-2024 Investície, v mil. EUR: 1400 Zníženie CO2 (t/rok): 5,4 mil.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
RÚZSR	6. Zásadná pripomienka k časti Zlyhania trhov, str. 18 Žiadame vypustiť alebo upraviť poslednú časť vety za čiarkou a text formulovať nasledovne: „Činnosti v oblasti VVaI charakterizuje vysoký stupeň neistoty, čo častokrát vedie k zlyhaniam trhu, napr. v dôsledku neúplných a asymetrických informácií môžu projekty hodnotné pre spoločnosť alebo hospodárstvo trpieť nedostatočným prístupom k financovaniu.“ Odôvodnenie: Predovšetkým štát sa zdráha financovať takéto projekty, je to v prvom rade aj zodpovednosť štátu.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
RÚZSR	60. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 90 – Tabuľka 30 V rámci tabuľky 30 požadujeme rozdeliť projekt : Regenerácia a dekontaminácia brownfieldu v Novákoch, inštalácia fotovoltaickej elektrárne s investičnými výdavkami spolu 107 mil. EUR na dva samostatné projekty : • Regenerácia a dekontaminácia brownfieldu v Novákoch (s výdavkami 100 mil. EUR) • Inštalácia fotovoltaickej elektrárne 1. fáza (10WM) (s výdavkami 10 mil. EUR) Zároveň požadujeme doplniť do tabuľky 30 ďalšie projekty pre elektráreň Nováky : • Výstavba úpravne drenážnych vôd v ENO (1,36 mil. EUR) • Ukončenie	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	prevádzky a rekultivácia Definitívneho odkaliska ENO (6,6 mil. EUR) • Ukončenie prevádzky a rekultivácia skládky stabilizátu ENO (1,4 mil. EUR) • Obnoviteľné zdroje energie (OZE) 72MW (2. fáza) (51 mil. EUR) • Inštalácia elektrolýzy na výrobu čistého vodíka z OZE (60 mil. EUR) • Vzdelávacie a rekvalifikačné stredisko v ENO (10 mil. EUR) Odôvodnenie: Potreba oddelenia jednotlivých projektov a potreba doplnenia tabuľky o ďalšie projekty Slovenských elektrární, a.s.			
RÚZSR	61. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 91 – Tabuľka 31 V rámci tabuľky 31 požadujeme rozdeliť projekt : Regenerácia a dekontaminácia brownfieldu elektrárne Vojany, Inštalácia fotovoltickej elektrárne s investičnými výdavkami spolu 112 mil. EUR na dva samostatné projekty: • Regenerácia a dekontaminácia brownfieldu elektrárne Vojany, (s výdavkami 100 mil. EUR) • Inštalácia fotovoltaickej elektrárne 1. fáza (10WM), (s výdavkami 11,5 mil. EUR) Zároveň požadujeme doplniť do tabuľky 31 ďalšie projekty pre elektráreň Vojany : • Obnoviteľné zdroje energie (OZE) – 2. fáza (60 MW), (42 mil. EUR) • Ukončenie prevádzky a rekultivácia zložiska stabilizátu EVO (6,5 mil. EUR) • Ukončenie prevádzky a rekultivácia Odkaliska EVO (30,1 mil. EUR) • Inštalácia elektrolýzy na výrobu čistého vodíka z OZE (60 mil. EUR) Odôvodnenie: Potreba oddelenia jednotlivých projektov a potreba doplnenia tabuľky o ďalšie projekty Slovenských elektrární, a.s.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
RÚZSR	62. Zásadná pripomienka k Prílohe – Plán spravodlivej transformácie, str. 91 – Tabuľka 31 V rámci tabuľky 31 požadujeme doplniť do tabuľky projekty vodných elektrární: • Modernizácia malej vodnej elektrárne (MVE) Dobšiná 2, výdavky 0,6 mil. EUR, realizácia 2025-2026 •	Z	N	FST predstavuje doplnkové zdroje k ostatným politickým cieľom v rámci politiky súdržnosti. Z toho dôvodu budú z prostriedkov FST podporené len tie projekty na výrobu elektriny (z OZE), ktoré sú na

	Vybudovanie novej malej vodnej elektrárne (MVE) Vojany, výdavky 2,5 mil. EUR, realizácia 2029-2030 • Modernizácia prečerpávacej vodnej elektrárne (PVE) Ružín, výdavky 12,3 mil. EUR, realizácia 2022-2025 • Modernizácia malej vodnej elektrárne (MVE) Ružín 2,výdavky 1 mil. EUR, realizácia 2027-2028 Odôvodnenie: Potreba oddelenia jednotlivých projektov a potreba doplnenia tabuľky o ďalšie projekty Slovenských elektrární, a.s.			báze fotovoltiky, geotermálnej energie a zeleného vodíka. Existujúce vodné elektrárne môžu získať podporu zo zdrojov Plánu obnovy a odolnosti.
RÚZSR	7. Pripomienka k časti k časti Poznatky získané z predošlých skúseností, str. 21, k vete: „Získané skúsenosti s podporou prostredníctvom vouchrov, ale aj z ďalších opatrení realizovaných v rámci Iniciatív EK budú po vyhodnotení ich úspešnosti zohľadnené pri nastavovaní konkrétnych podporných schém a programov. Rozhodujúcim faktorom bude zohľadnenie dopytu ale aj ponuky služieb na trhu.“ Odôvodnenie: Hodnotíme pozitívne, že viaceré priority dlhodobo presadzované trhovými subjektmi našli odzrkadlenie v teoretickej časti OP SK, žiaľ stále nie v praktickej časti v oblasti alokácií a výziev.	O	ČA	Potvrdzujeme, že získané skúsenosti s podporou prostredníctvom vouchrov, ale aj z ďalších opatrení realizovaných v rámci Iniciatív EK budú po vyhodnotení ich úspešnosti zohľadnené pri nastavovaní konkrétnych podporných schém a programov. Zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
RÚZSR	8. Pripomienka k časti Poznatky získané z predošlých skúseností, str. 21, k vete: „Táto bariéra spôsobuje veľké obmedzenie vzhľadom na fakt, že viac ako 50% interakcií na internete je dnes realizovaných z mobilných zariadení, z ktorých sa nedá pristupovať k službám verejnej správy.“ Odôvodnenie: Prístupnosť eGovernmentu z mobilných zariadení sme	O	N	Alokácia na eGov riešenia je odvodená od celkového kompromisu na úrovni PSK vo veci finančného prerozdelenie dostupných zdrojov. Aktivity eGov budú popri PSK financované aj z POO.

	presadzovali od r. 2006. Hodnotíme pozitívne, že viaceré priority dlhodobo presadzované trhovými subjektmi našli odzrkadlenie v teoretickej časti OP SK, žiaľ stále nie v praktickej časti v oblasti alokácií a výziev.			
RÚZSR	9. Zásadná pripomienka k časti 1.2 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2, Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti, posledný odsek na str. 24 Navrhujeme, aby bolo možné rozšíriť opatrenie na financovanie monitoringu a sanácie starých envirozáťaží, ktoré vznikli pred rokom 1989 aj na podniky, ktoré zodpovednosť za tieto aktivity prijali ako pokračovatelia bývalých štátnych podnikov, prípadne ich ďalších právnych nástupcov. Odôvodnenie: Prenos starých envirozáťaží sa realizoval prostredníctvom privatizačných projektov, kde neexistovali pravidlá na ocenenie týchto envirozáťaží, prípadne boli pravidlá nedostatočné, prípadne náklady na odstránenie týchto envirozáťaží boli odhadnuté nedostatočne, alebo sa postupne ukázalo, že záťaž je väčšia ako sa predpokladalo. Rozumieme princípu „Znečisťovateľ platí" – ktorý však v zásade znemožňuje efektívnu likvidáciu starých envirozáťaží – nakoľko podniky, ktoré tieto záťaže prevzali ich likvidujú iba tempom, ktoré zodpovedá ich finančným možnostiam a nie tempom, ktoré by si skutočne likvidácia vyžadovala – čím sa môže stať, a aj sa to reálne stáva, že sa pomaly likvidovaná envirozáťaž v podstate stále rozširuje do prostredia. V konečnom dôsledku sa cena likvidácie envirozáťaží podnikmi premieta do cien ich produktov, pričom na záver ju zaplatí konkrétna osoba v cene tovaru ako zákazník, teda tá istá osoba, ktorá by to zaplatila vo forme dane, ako daňový poplatník. Benefit by však bol v rýchlosti, akou by sa tato záťaž likvidovala	Z	N	"ROZPOR bol odstránený, RÚZ SR akceptoval vyhodnotenie pripomienky zo strany MŽP SR. Environmentálna záťaž je v súlade s § 3 písm. (t) zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach definovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Práva a povinnosti pôvodcu environmentálnej záťaže, povinnej osoby a dotknutého ministerstva, ako aj ďalšie postupy bližšie definuje zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 409/2011 Z. z."). Predmetný zákon nerozlišuje obdobie vzniku environmentálnej záťaže, dôraz je daný na hodnotenie rizikovosti environmentálnej záťaže a z neho vyplývajúcej naliehavosti realizácie geologických prác. Naproti tomu zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a

				náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje práva a povinnosti prevádzkovateľov v súvislosti s environmentálnymi škodami, vrátane znášania s tým spojených nákladov a zodpovednosti za porušenie povinností. V zmysle § 1 ods. (6) zákona č. 359/2007 Z. z. sa zákon nevzťahuje na environmentálnu škodu, ak od emisie, udalosti alebo havárie, ktorá škodu spôsobila, uplynie viac ako 30 rokov. Z uvedeného vyplýva, že ak od emisie, udalosti alebo havárie, ktorá škodu spôsobila, uplynie viac ako 30 rokov, môže sa ňou spôsobené znečistenie stať environmentálnou záťažou (ak zodpovedá vymedzeniu environmentálnej záťaže podľa § 3 písm. (t) zákona č. 569/2007 Z. z.). Skutočnosť, že environmentálna záťaž vznikla pred viac než 30 rokmi, však nemá vplyv na povinnosť pôvodcu environmentálnej záťaže, jeho nástupcu alebo povinnej osoby zabezpečiť sanáciu environmentálnej záťaže na vlastné náklady a nezbavuje uvedené subjekty tejto povinnosti. V súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ je potrebné zdôrazniť, že pôvodca environmentálnej záťaže je povinný zabezpečiť vypracovanie a

				realizáciu plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže a uhradiť všetky náklady s tým súvisiace (§ 3 ods. (2) a (3) zákona č. 409/2011 Z. z). V prípade, ak environmentálna záťaž bezprostredne ohrozuje život, zdravie alebo životné prostredie a pôvodca, resp. povinná osoba nezabezpečí vypracovanie alebo realizáciu plánu prác, v konaní o určení povinnej osoby príslušné ministerstvo zabezpečí tieto činnosti z verejných prostriedkov, avšak platí, že pôvodca, resp. povinná osoba je povinná vynaložené finančné prostriedky uhradiť príslušnému ministerstvu v súlade s § 3 ods. (4) a § 4 ods. (7) zákona č. 409/2011 Z. z. V súlade s princípom znečisťovateľ platí teda príspevok z fondov EÚ nebude poskytovaný pôvodcom environmentálnych záťaží ani povinným osobám. Čo sa týka dopadov nákladov podniku ako pôvodcu envirozáťaže (resp. povinnej osoby) vynaložených na úhradu finančných prostriedkov príslušnému ministerstvu alebo na realizáciu sanačných prác/monitoringu environmentálnej záťaže vo vlastnej zodpovednosti, závsií od rozhodnutia vedenia podniku a jeho stratégie vo vzťahu k spotrebiteľovi, či sa v

				konečnom dôsledku v plnej miere premietnu do (rastu) spotrebiteľských alebo do zníženia iných nákladových položiek podniku alebo úrovne zisku podniku.
SEAS	1. Príloha - Plán spravodlivej transformácie územia SR Str. 25; V časti Pilier III — Kvalita života a sociálna infraštruktúra Navrhujeme v tejto časti uviesť explicitne aj „Podporu infraštruktúry na účely výcvikových stredísk“. Odôvodnenie: Slovenské elektrárne, a.s. plánujú realizovať projekt s názvom Vzdelávacie a rekvalifikačné stredisko v ENO. Požadujeme navrhované doplnenie, nakoľko v nariadení o JTF sa uvádza medzi opravenými aktivitami aj nasledujúca aktivita : o) Ďalšie činnosti v oblasti vzdelávania a sociálneho začlenenia vrátane, ak je to riadne odôvodnené, infraštruktúry na účely výcvikových stredísk, zariadení starostlivosti o deti a staršie osoby, ak sú uvedené v územných plánoch spravodlivej transformácie v súlade s článkom 7 Nariadenia.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
SEAS	2. Príloha - Plán spravodlivej transformácie územia SR Tab. 17, str. 70; Ukazovateľ RCO 22 Dodatočné výrobné kapacity v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, navrhujeme nasledovné hodnoty : • pre rok 2024: 50 MW, • pre rok 2029: 200 MW Žiadame o úpravu uvedených číselných údajov. Odôvodnenie: Číselné údaje v Pláne spravodlivej transformácie nekorešpondujú s realitou keďže len projekty Slovenských elektrární, a.s. plánujú s dodatočnými výrobnými kapacitami v oblasti energie z OZE vo	Z	ČA	Hodnoty všetkých merateľných ukazovateľov vychádzajú z jednotnej metodiky pre Program Slovensko. Merná investičná náročnosť pre spomínaný ukazovateľ vychádza z expertného odhadu, ktorý bol vypracovaný v spolupráci so Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou. Vzhľadom na pripomienku bola

	výške 159 MW : • ENO - Inštalácia fotovoltickej elektrárne 10MW (1. fáza) • ENO - Inštalácia fotovoltickej elektrárne 72MW (2. fáza) • EVO - Inštalácia fotovoltickej elektrárne 17MW (1. fáza) • EVO - Inštalácia fotovoltickej elektrárne 60MW (2. fáza) Slovenské elektrárne, a.s. významne prispievajú ku dosahovaniu klimaticko-energetických cieľov a tak isto k transformácii regiónu na zelenú ekonomiku.			navýšená alokácia pre túto aktivitu a tým aj cieľová hodnota ukazovateľa RCO22 pre veľkokapacitné inštalácie fotovoltických panelov na 38MW. Táto cieľová hodnota predstavuje minimálnu hodnotu, ktorú je potrebné na úrovni programu za FST vykázať vo vzťahu k Európskej komisii. Metodika výpočtu a detailné rozdelenie cieľových hodnôt podľa jednotlivých typov OZE bude súčasťou jednotného metodického dokumentu. Za Program Slovensko sa udáva len agregovaný údaj za všetky typy OZE.
SEAS	3. Príloha - Plán spravodlivej transformácie územia SR Tab. 17, str. 70 Navrhujeme doplniť nový ukazovateľ : • Výroba čistého vodíka v kg / rok Odôvodnenie: S ohľadom na plánovanú podporu projektov výroby čistého vodíka v rámci Plánu spravodlivej transformácie územia SR navrhujeme doplniť nový ukazovateľ (Výroba čistého vodíka v kg / rok), ktorý bude odrážať výstupy resp. výsledky v rámci projektov zameraných na výrobu čistého vodíka.	Z	ČA	Ukazovateľ výroby vodíka je sledovaný pomocou ukazovateľa RCR31 Celková vyrobená energia z obnoviteľných zdrojov je vykazovaná v jednotkách MWh/rok. Na programovej úrovni pre Fond na spravodlivú transformáciu sa cieľové hodnoty merateľných ukazovateľov vykazujú v programových dokumentoch agregovane. Detailné rozdelenie cieľových hodnôt podľa jednotlivých typov obnoviteľných zdrojov energií sa bude vykazovať v rámci Jednotného metodického dokumentu Programu Slovensko. Špecifický ukazovateľ pre výrobu vodíka v kg/rok bude možné

				sledovať na úrovni projektu.
SEAS	4. Príloha - Plán spravodlivej transformácie územia SR Tab. 17, str. 70 Navrhujeme doplniť nový ukazovateľ : • Kapacita novovytvorenej infraštruktúry pre vzdelávanie Odôvodnenie: S ohľadom na plánovanú podporu projektov v oblasti vzdelávania a sociálneho začlenenia vrátane, ak je to riadne odôvodnené, infraštruktúry na účely výcvikových stredísk v rámci Plánu spravodlivej transformácie územia SR navrhujeme doplniť ukazovateľ (Kapacita novovytvorenej infraštruktúry pre vzdelávanie), ktorý bude odrážať výstupy resp. výsledky v rámci projektov zameraných na vytvorenie novej infraštruktúry pre vzdelávanie.	Z	N	Takýto ukazovateľ už figuruje v zozname ukazovateľov. Ide o ukazovateľ RCO 67 - Kapacita tried v nových alebo modernizovaných vzdelávacích zariadeniach.
SEAS	5. Príloha - Plán spravodlivej transformácie územia SR Tab. 18, str. 71 Ukazovateľ RCR 31 Celková vyrobená energia z obnoviteľných zdrojov Navrhujeme upraviť cieľovú hodnotu nasledovne: Cieľová hodnota (r. 2029) : 275 000 MWh/rok Odôvodnenie: Žiadame o úpravu hodnoty. Len samotné Slovenské elektrárne, a.s. plánujú vyrobiť väčšie množstvo energie z OZE ako je uvedená cieľová hodnota. Predmetná hodnota vyjadruje odhadovanú celkovú výrobu elektriny z OZE, ktorá reflektuje na nami navrhovaný cieľ dodatočnej výrobnej kapacity v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov pre rok 2029 na úrovni 200 MW. Slovenské elektrárne, a.s. významne prispievajú ku dosahovaniu klimaticko-energetických cieľov a tak isto k transformácii regiónu na zelenú ekonomiku.	Z	ČA	Hodnoty všetkých merateľných ukazovateľov vychádzajú z jednotnej metodiky pre Program Slovensko. Merná investičná náročnosť pre spomínaný ukazovateľ vychádza z expertného odhadu, ktorý bol vypracovaný v spolupráci so Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou. Vzhľadom na pripomienku bola navýšená alokácia pre túto aktivitu a tým aj cieľová hodnota ukazovateľa RCR 31. Cieľová hodnota predstavuje minimálnu hodnotu, ktorú je potrebné na úrovni programu za FST vykázať vo vzťahu k Európskej komisii. Metodika výpočtu a detailné rozdelenie cieľových hodnôt podľa jednotlivých typov OZE bude súčasťou

				jednotného metodického dokumentu. Za Program Slovensko sa udáva len agregovaný údaj za všetky typy OZE.
SEAS	6. Príloha - Plán spravodlivej transformácie územia SR Tab. 20, str. 79 V tabuľke 20 Potenciálne projekty - Slovenské elektrárne Nováky z dôvodu aktualizácie požadujeme upraviť, aktualizovať hodnotu v riadku Obnoviteľné zdroje energie – 1. fáza zo „7“ na „10“. Odôvodnenie: Vzhľadom na situáciu na trhu danej technológie je nevyhnutné navýšenie nákladu na 10 mil. Vyplýva z posledných analýz spoločnosti.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
SEAS	7. Príloha - Plán spravodlivej transformácie územia SR Tab. 30, str. 90 V rámci tabuľky 30 požadujeme rozdeliť projekt: Regenerácia a dekontaminácia brownfieldu v Novákoch, inštalácia fotovoltaickej elektrárne s investičnými výdavkami spolu 107 mil. EUR na dva samostatné projekty : • Regenerácia a dekontaminácia brownfieldu v Novákoch (s výdavkami 100 mil. EUR) • Inštalácia fotovoltaickej elektrárne 1. fáza (10WM) (s výdavkami 10 mil. EUR) Zároveň požadujeme doplniť do tabuľky 30 ďalšie projekty pre elektráreň Nováky : • Výstavba úpravne drenážnych vôd v ENO (1,36 mil. EUR) • Ukončenie prevádzky a rekultivácia Definitívneho odkaliska ENO (6,6 mil. EUR) • Ukončenie prevádzky a rekultivácia skládky stabilizátu ENO (1,4 mil. EUR) • Obnoviteľné zdroje energie (OZE) 72MW (2. fáza) (51 mil. EUR) • Inštalácia elektrolýzy na výrobu čistého vodíka z OZE (60 mil. EUR) • Vzdelávacie a rekvalifikačné stredisko v ENO (10 mil. EUR) Odôvodnenie: Potreba oddelenia jednotlivých projektov a potreba	Z	A	Zoznam projektov bol doplnený do kapitoly 2.1.1 Posúdenie hospodárskeho, sociálneho a územného vplyvu prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo Únie do roku 2050 do časti „Transformujúce odvetvia". Zároveň zdôrazňujeme, že projekty veľkých podnikov, ktoré spadajú do rozsahu aktivít uvedených v článku 8 ods. 2 písm. a) až o) Nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1056, ktorým sa zriaďuje FST, nemusia byť uvedené v indikatívnom zoznam projektov veľkých podnikov (Príloha 3 PST).

	doplnenia tabuľky o ďalšie projekty Slovenských elektrární, a.s.			
SEAS	8. Príloha - Plán spravodlivej transformácie územia SR Tab. 31, str. 91 V rámci tabuľky 31 požadujeme rozdeliť projekt : Regenerácia a dekontaminácia brownfieldu elektrárne Vojany, Inštalácia fotovoltickej elektrárne s investičnými výdavkami spolu 112 mil. EUR na dva samostatné projekty: • Regenerácia a dekontaminácia brownfieldu elektrárne Vojany, (s výdavkami 100 mil. EUR) • Inštalácia fotovoltaickej elektrárne 1. fáza (10WM), (s výdavkami 11,5 mil. EUR) Zároveň požadujeme doplniť do tabuľky 31 ďalšie projekty pre elektráreň Vojany : • Obnoviteľné zdroje energie (OZE) – 2. fáza (60 MW), (42 mil. EUR) • Ukončenie prevádzky a rekultivácia zložiska stabilizátu EVO (6,5 mil. EUR) • Ukončenie prevádzky a rekultivácia Odkaliska EVO (30,1 mil. EUR) • Inštalácia elektrolýzy na výrobu čistého vodíka z OZE (60 mil. EUR) Odôvodnenie: Potreba oddelenia jednotlivých projektov a potreba doplnenia tabuľky o ďalšie projekty Slovenských elektrární, a.s.	Z	A	Zoznam projektov bol doplnený do kapitoly 2.2.1 Posúdenie hospodárskeho, sociálneho a územného vplyvu prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo Únie do roku 2050 do časti „Transformujúce odvetvia". Zároveň zdôrazňujeme, že projekty veľkých podnikov, ktoré spadajú do rozsahu aktivít uvedených v článku 8 ods. 2 písm. a) až o) Nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1056, ktorým sa zriaďuje FST, nemusia byť uvedené v indikatívnom zoznam projektov veľkých podnikov (Príloha 3 PST).
SEAS	9. Príloha - Plán spravodlivej transformácie územia SR Tab. 31, str. 91 V rámci tabuľky 31 požadujeme doplniť do tabuľky projekty vodných elektrární: • Modernizácia malej vodnej elektrárne (MVE) Dobšiná 2, výdavky 0,6 mil. EUR, realizácia 2025-2026 • Vybudovanie novej malej vodnej elektrárne (MVE) Vojany, výdavky 2,5 mil. EUR, realizácia 2029-2030 • Modernizácia prečerpávacej vodnej elektrárne (PVE) Ružín, výdavky 12,3 mil. EUR, realizácia 2022-2025 • Modernizácia malej vodnej elektrárne (MVE) Ružín 2,výdavky 1 mil. EUR, realizácia 2027-2028 Odôvodnenie: Potreba doplnenia tabuľky o ďalšie projekty	Z	N	FST predstavuje doplnkové zdroje k ostatným politickým cieľom v rámci politiky súdržnosti. Z toho dôvodu budú z prostriedkov FST podporené len tie projekty na výrobu elektriny (z OZE), ktoré sú na báze fotovoltiky, geotermálnej energie a zeleného vodíka. Existujúce vodné elektrárne môžu získať podporu zo zdrojov Plánu obnovy a odolnosti.

	Slovenských elektrární, a.s. týkajúce sa vodných elektrární.			
SEPS	kap. 1.2 Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory Navrhujeme doplniť za vetu „V oblasti energetických systémov budú komplementárne podporené lokálne investície do budovania miestnych distribučných sústav vrátane akumulácie energie pre samospotrebiteľov a energetické komunity z Programu Slovensko a projekty skladovania energie (batériové systémy), vrátane výroby vodíka elektrolýzou a prepravy, distribúcie a skladovania vodíka, z POO.“ nasledovný text: "Predmetom podpory budú investície do elektrizačnej sústavy, aby sa viac zvýšila jej pružnosť v súvislosti so zapojením rôznorodých obnoviteľných zdrojov, investície do zvýšenia transformačného výkonu prenosovej sústavy, do zvýšenia flexibility sústavy, udržanie stability sústavy a zvládanie preťaženia sústavy; rozvoj infraštruktúry prenosových a distribučných sústav, inteligentných sietí. Investície do energetickej infraštruktúry budú nevyhnutné vzhľadom aj na jej zraniteľnosť v dôsledku zmeny klímy." Odôvodnenie: V nadväznosti na očakávané výzvy spojené s integráciou OZE do sústavy budú kladené nároky aj na prenosovú sústavu. Splnenie klimatických cieľov kladie dôraz na zintenzívnenie inteligentného využívania sietí a budovanie siete, ktorá je pripravená na energetický systém bez fosílnych palív. Pre zaistenie energetickej bezpečnosti a odolnosti SR musia byť riešenia implementované nielen na lokálnej/miestnej úrovni ale aj na úrovni prenosovej sústavy. Inteligentná sieť, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou inteligentného mesta, poskytuje nové príležitosti na efektívne riadenie energie, čo môže viesť k veľkým úsporám nákladov a veľkému prínosu pre životné prostredie. Potreba podporiť prenosovú sústavu je zahrnutá aj v	Z	ČA	Po rozporovom konaní 12.5.22 a následných diskusiách bolo vyhodnotenie pripomienok akceptované zo strany SEPS emailom zp dňa 8.6.22. Pripomienky SEPS boli zohľadnené úpravou textu v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Investičné potreby vložením vety "Predmetom podpory budú aj investície do elektrizačnej sústavy, aby sa viac zvýšila jej pružnosť v súvislosti so zapojením rôznorodých obnoviteľných zdrojov a vzhľadom na jej zraniteľnosť v dôsledku zmeny klímy", v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Tabuľka 1, RSO 2.3. vložením vety "K integrácií decentrálnych zdrojov energie, predovšetým OZE prispejú tiež investície do distribučnej a prenosovej sústavy, podporí sa rozvoj smart riadenia elektrizačnej sústavy, jej flexibilita a kvalita dodávok energie.", v časti samotného opatrenia 2.3.1. nasledovne: doplnenie novej odrážky "podpora vytvorenia a implementácie centrálnej platformy pre výmenu dát" a novej odrážky "podpora inštalácie inteligentných prvkov za účelom integrácie decentralizovaných obnoviteľných zdrojov energie" a doplnenie

	smernici EP a Rady 2018/2001 o podpore využívania z OZE, ktorá predpokladá podporu projektov a programov na integráciu obnoviteľných zdrojov do energetického systému, zvyšovanie flexibility energetického systému, udržanie stability sústavy a zvládanie preťaženia sústavy; rozvoj infraštruktúry prenosových a distribučných sústav, inteligentných sietí. Dôsledkom nárastu spotreby elektriny je potrebné zvýšenie transformačného výkonu prenosovej sústavy. Požiadavka na zvýšenie transformačného výkonu nie je zapríčinená len nárastom spotreby, ale môže byť zapríčinená úbytkom klasických zdrojov, pokiaľ tento úbytok nie je nahradený zdrojmi s klasickým charakterom výroby, ale je nahradený zdrojmi rozptýlenej výroby vrátane intermitentných (OZE), ktoré nie sú použiteľné pre základné zaťaženie. Bez rozvoja a modernizácie elektrizačnej sústavy nebude v budúcnosti možné dostatočne uspokojiť požiadavky rozvíjajúcich sa regiónov. Potreba podpory prenosovej sústavy sa opiera aj o smernicu EP a Rady 2018/2001 o podpore využívania z OZE, ktorá predpokladá podporu projektov a programov na integráciu obnoviteľných zdrojov do energetického systému, zvyšovanie flexibility energetického systému, udržanie stability sústavy a zvládanie preťaženia sústavy; rozvoj infraštruktúry prenosových a distribučných sústav, inteligentných sietí. Rozvoj energetickej infraštruktúry a odstránenie kapacitných obmedzení (tzv. úzkych miest) predstavuje významný impulz pre rozvoj priemyslu, podnikania, celej ekonomiky SR.			nového odseku v nasledovnom znení: "V oblasti prenosovej a distribučnej sústavy bude predmetom podpory výstavba, rekonštrukcia a modernizácia vedení a transformovní, ktorá prispeje k integrácii do konceptu smart riadenia celej elektrizačnej sústavy za účelom zlepšenia kvality, bezpečnosti a udržateľnosti dodávok elektriny konečným zákazníkom a za účelom integrácie decentralizovaných zdrojov energie (predovšetkým OZE). Predmetom podpory bude tiež inštalácia inteligentných prvkov v energetických systémoch za účelom rozvoja/vzniku smart grids. "
SEPS	kap. 1.2, štvrtý odsek Navrhujeme doplniť za vetu „Zároveň si nové technológie a možnosti budú vyžadovať zavádzanie inteligentných energetických systémov vrátane systémov uskladňovania energie a	Z	A	Do textu PSK v predmetnej časti bol doplnený text: "Ďalšia integrácia OZE v elektroenergetike bude podmienená komplexným posilnením a rozvojom

	decentralizovanej výroby elektriny z OZE.“ nasledovný text: "Ďalšia integrácia OZE je podmienená komplexným posilnením/rozvojom prenosovej a distribučnej sústavy". Odôvodnenie: Pre rozvoj OZE (predovšetkým decentralizovaných zdrojov OZE v podobe fotovoltiky a elektriny z veternej energie) je nevyhnutná dostatočná kapacita pre reguláciu sústavy; transformácia PS/DS, obnova a modernizácia PS.			prenosovej a distribučnej sústavy."
SEPS	kap. 2.2.1.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV Navrhujeme doplniť nový bod v nasledovnom znení: "2.1.4. Podpora energetickej efektívnosti elektroenergetickej infraštruktúry (prenosovej sústavy) vrátane budovania nových vedení, obnova starších, výmena a modernizácia existujúcich zariadení, výstavba nových a rekonštrukcia existujúcich elektrických staníc." Odôvodnenie: Podpora energetickej efektívnosti by sa mala zamerať na nákladovo efektívne opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti a dosiahnutie úspor energie elektroenergetickej infraštruktúry. Okrem emisií skleníkových plynov vyplývajúcich zo strát v sieti vzniká väčšina emisií spojených s prenosovými vedeniami a sieťovými aktívami počas ich výroby. Ceny za straty elektriny pri prenose elektriny sú zahrnuté v tarife za distribúciu elektriny. Vzhľadom na aktuálnu geopolitickú situáciu a z toho vyplývajúci nárast cien energií sa podčiarkuje dôležitosť zahrnutia podpory prenosovej sústavy. Z uvedeného dôvodu investície do zníženia strát sú dôležitým prvkom, ktorý by nemal byť opomenutý ani na úrovni prenosovej sústavy. Budovaním nových vedení alebo obnovou sa zabezpečí pokles impedancie pri prenose. Ďalším príspevkom pre znižovanie strát je postupné odstavovanie 220 kV systému a jeho náhrada 400 kV systémom, čo tiež pozitívne vplýva na znižovanie strát v sústave.	Z	N	Po rozporovom konaní 12.5.22 a následných diskusiách bolo vyhodnotenie pripomienok akceptované zo strany SEPS emailom zp dňa 8.6.22. Pripomienky SEPS boli zohľadnené úpravou textu v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Investičné potreby vložením vety "Predmetom podpory budú aj investície do elektrizačnej sústavy, aby sa viac zvýšila jej pružnosť v súvislosti so zapojením rôznorodých obnoviteľných zdrojov a vzhľadom na jej zraniteľnosť v dôsledku zmeny klímy", v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Tabuľka 1, RSO 2.3. vložením vety "K integrácii decentrálnych zdrojov energie, predovšetým OZE prispejú tiež investície do distribučnej a prenosovej sústavy, podporí sa rozvoj smart riadenia elektrizačnej sústavy, jej flexibilita a kvalita dodávok energie.", v časti samotného opatrenia 2.3.1. nasledovne: doplnenie novej odrážky "podpora

				vytvorenia a implementácie centrálnej platformy pre výmenu dát" a novej odrážky "podpora inštalácie inteligentných prvkov za účelom integrácie decentralizovaných obnoviteľných zdrojov energie" a doplnenie nového odseku v nasledovnom znení: "V oblasti prenosovej a distribučnej sústavy bude predmetom podpory výstavba, rekonštrukcia a modernizácia vedení a transformovní, ktorá prispeje k integrácii do konceptu smart riadenia celej elektrizačnej sústavy za účelom zlepšenia kvality, bezpečnosti a udržateľnosti dodávok elektriny konečným zákazníkom a za účelom integrácie decentralizovaných zdrojov energie (predovšetkým OZE). Predmetom podpory bude tiež inštalácia inteligentných prvkov v energetických systémoch za účelom rozvoja/vzniku smart grids. "
SEPS	kap. 2.2.1.1.2 OPATRENIE 2.1.1 ZLEPŠOVANIE ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI V PODNIKOCH Navrhujeme doplniť v prvom odseku za slovo "monitorovania" slovo: "vyhodnocovania" za slová "spotreby a" slovo: "prenosu" a za slová "distribúcie a " slovo : "prenosu". Navrhujeme doplniť nový bod v znení : " Prostredníctvom tohto opatrenia budú podporované investície do energetickej efektívnosti elektroenergetickej	Z	ČA	Po rozporovom konaní 12.5.22 a následných diskusiách bolo vyhodnotenie pripomienok akceptované zo strany SEPS emailom zo dňa 8.6.22. Pripomienky SEPS boli zohľadnené úpravou textu v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Investičné potreby vložením vety "Predmetom podpory budú aj

	infraštruktúry (prenosovej sústavy) vrátane budovania nových vedení, obnova starších, výmena a modernizácia existujúcich zariadení, výstavba nových a rekonštrukcia existujúcich elektrických staníc." Odôvodnenie: V súlade s §7 zákona č. 321/2014 o energetickej efektívnosti je prevádzkovateľ PS povinný sledovať a vyhodnocovať energetickú účinnosť prenosu a distribúcie elektriny. Údaje PPS poskytuje do monitorovacieho systému. Energetická účinnosť je pre dlhodobú udržateľnosť nevyhnutná. Ako sa uvádza v tejto časti OP Slovensko „Z analýzy dostupných údajov z energetických auditov vyplýva, že významný podiel celkového identifikovaného potenciálu úspor energie pripadá na opatrenia, ktorých realizácia je vzhľadom na dobu návratnosti investície ekonomicky náročnejšia. Preto bude potrebné vytvoriť podporné mechanizmy, ktoré v dostatočnej miere zabezpečia príspevok k ich plneniu.“ Pre cieľ politiky 2 je dôležité plnenie záväzkov a odporúčaní, tak ako sú definované v politicko-legislatívnom rámci. NECP zahŕňa opatrenia na využitie potenciálu energetickej efektívnosti elektrizačnej infraštruktúry. Medzi hlavných prispievateľov k zvyšovaniu energetickej efektívnosti v oblasti elektroenergetiky patrí prevádzkovateľ PS Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. (SEPS) a prevádzkovatelia distribučnej sústavy. SEPS navrhuje a realizuje opatrenia, ktoré prispievajú k znižovaniu strát v sústave, a tým aj k znižovaniu energetickej náročnosti. Patrí sem budovanie nových vedení, obnovovanie starších tak, aby bol zabezpečený pokles impedancie pri prenose a postupné odstavovanie 220 kV systému a jeho náhrada 400 kV systémom, výmena a modernizácia existujúcich zariadení, najmä výmena transformátorov, inštalácia a zavádzanie inteligentných meracích systémov v sústavách, rekonštrukcia elektrických staníc vrátane výmeny transformátorov, kompenzácia jalového výkonu, výmena káblových rozvodov, zlepšenie energetickej			investície do elektrizačnej sústavy, aby sa viac zvýšila jej pružnosť v súvislosti so zapojením rôznorodých obnoviteľných zdrojov a vzhľadom na jej zraniteľnosť v dôsledku zmeny klímy", v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Tabuľka 1, RSO 2.3. vložením vety "K integrácií decentrálnych zdrojov energie, predovšetkým OZE prispejú tiež investície do distribučnej a prenosovej sústavy, podporí sa rozvoj smart riadenia elektrizačnej sústavy, jej flexibilita a kvalita dodávok energie.", v časti samotného opatrenia 2.3.1. nasledovne: doplnenie novej odrážky "podpora vytvorenia a implementácie centrálnej platformy pre výmenu dát" a novej odrážky "podpora inštalácie inteligentných prvkov za účelom integrácie decentralizovaných obnoviteľných zdrojov energie" a doplnenie nového odseku v nasledovnom znení: "V oblasti prenosovej a distribučnej sústavy bude predmetom podpory výstavba, rekonštrukcia a modernizácia vedení a transformovní, ktorá prispeje k integrácii do konceptu smart riadenia celej elektrizačnej sústavy za účelom zlepšenia kvality, bezpečnosti a udržateľnosti dodávok

	efektívnosti stavieb, v ktorých sa tieto zariadenia nachádzajú. Konkrétne projekty sú uvedené v Desaťročnom pláne rozvoja prenosovej sústavy na roky 2020-2029, v ktorom sú uvedené investičné zámery na najbližších 10 rokov pre požiadavky zabezpečenia prenosu elektriny, riadenia zaťaženia a interoperability siete. Podpora energetickej efektívnosti by sa mala zamerať na nákladovo efektívne opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti a dosiahnutie úspor energie elektroenergetickej infraštruktúry. Značná časť energie sa stráca predtým, ako sa dostane ku konečným užívateľom - spotrebiteľom. Technologické vylepšenia, inteligentné siete môžu pomôcť zabrániť stratám energie. Najvýznamnejší vplyv na znižovanie primárnej energetickej spotreby má najmä výmena transformátorov a investície do elektrických vedení. Najmä z dôvodu dlhej doby návratnosti je zrejmé, že tempo znižovania primárnej energetickej spotreby z titulu výmeny transformátorov bude priamo závislé od podpory týchto investícií z verejných zdrojov. Čím menej zdrojov bude vynaložených na investície, tým viac narastie potreba zvyšovania prevádzkových nákladov do údržby existujúcich transformátorov. Časť plánovaných opatrení je konkrétnejšie popísaná v NECP, v kapitole 4.5.2. Akčný plán energetickej efektívnosti na plnenie cieľa SR v oblasti energetickej efektívnosti zahŕňa aj opatrenia na úrovni prenosu energie. Energetický sektor je hlavným prispievateľom k celkovým emisiám skleníkových plynov. Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. je akciovou spoločnosťou v zmysle Obchodného zákonníka, v 100% vlastníctve SR, v mene ktorej koná Ministerstvo financií SR. SEPS nie je zaradená do registra subjektov verejnej správy, ktorú vedie Štatistický úrad SR.			elektriny konečným zákazníkom a za účelom integrácie decentralizovaných zdrojov energie (predovšetkým OZE). Predmetom podpory bude tiež inštalácia inteligentných prvkov v energetických systémoch za účelom rozvoja/vzniku smart grids. " K slovu "distribúcia energie" bude doplnená poznámka pod čiaru "Pod pojmom distribúcia energie rozumieme distribúciu energie všeobecne, bez rozdielu napäťovej, tlakovej, resp. teplotnej úrovne".
SEPS		Z	N	V rámci úpravy Programu Slovensko 21-27

	kap. 2.2.1.1.3 OPATRENIE 2.1.2. ZNIŽOVANIE ENERGETICKEJ NÁROČNOSTI BUDOV Navrhujeme doplniť medzi prijímateľov opatrenia právnické osoby s majetkovou účasťou štátu (100% akcionár). Odôvodnenie: Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. je akciovou spoločnosťou v zmysle Obchodného zákonníka, v 100% vlastníctve SR, v mene ktorej koná Ministerstvo financií SR. SEPS nie je zaradená do registra subjektov verejnej správy, ktorú vedie Štatistický úrad SR. SEPS však v oblasti finančného výkazníctva predkladá údaje z účtovníctva resp. údaje za účelom hodnotenia plnenia rozpočtu subjektu verejnej správy v predpísanom rozsahu, formáte, spôsobom a v termínoch určených Ministerstvom financií SR (konsolidačný balík). Navrhujeme zapracovanie takej definície prijímateľov, do ktorej budú spadať podniky s majetkovou účasťou štátu (100% akcionár).			sú definované iba cieľové skupiny, prijímatelia sú vypustení. V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia, budú pripravované na princípe partnerstva.
SEPS	kap. 2.2.1.1.3 OPATRENIE 2.1.2. ZNIŽOVANIE ENERGETICKEJ NÁROČNOSTI BUDOV Navrhujeme vymazať duplicitné znenie textu: „tam kde je to relevantné a realizovateľné“. Odôvodnenie: Formálna úprava.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
SEPS	kap. 2.2.1.1.4 OPATRENIE 2.1.3. PODPORA ROZVOJA REGIONÁLNEJ A LOKÁLNEJ ENERGETIKY Navrhujeme v odseku s názvom „Prijímatelia opatrenia 2.1.3. sú najmä:“ doplniť za slová "príspevkové organizácie " nasledovný text : „a právnické osoby so 100% majetkovou účasťou štátu." Odôvodnenie: Pre zaistenie energetickej bezpečnosti a odolnosti SR musia byť riešenia implementované nielen na	Z	ČA	V rámci úpravy Programu Slovensko 21-27 sú definované sú iba cieľové skupiny, v zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V

	lokálnej/miestnej úrovni ale aj na úrovni prenosovej sústavy.			nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia, budú pripravované na princípe partnerstva.
SEPS	kap. 2.2.1.2.2 OPATRENIE 2.2.1 PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V PODNIKOCH NA BÁZE AKTÍVNYCH ODBERATEĽOV ELEKTRINY, SAMOSPOTREBITEĽOV ENERGIE Z OZE A KOMUNÍT VYRÁBAJÚCICH ENERGIE Z OZE Navrhujeme v odseku s názvom „Prijímatelia v rámci opatrenia 2.2.1 sú najmä:“ doplniť za slová "podniky najmä MSP" nasledovný text : „a najmä právnické osoby s majetkovou účasťou štátu." Odôvodnenie: Spolu so zvyšovaním povedomia v oblasti OZE, je zároveň potreba podpory projektov a programov na integráciu energie z obnoviteľných zdrojov do prenosovej sústavy a distribučnej sústavy, zvyšovanie flexibility energetického systému, udržanie stability sústavy a zvládanie preťaženia sústavy; využívanie systémov skladovania energie pre integrovanú prerušovanú výrobu energie z obnoviteľných zdrojov energie.	Z	ČA	V rámci úpravy Programu Slovensko 21-27 budú prijímatelia vypustení, budú definované iba cieľové skupiny, v zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia, budú pripravované na princípe partnerstva.
SEPS	kap. 2.2.1.2.3 OPATRENIE 2.2.2. PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V	Z	N	Pre špecifický cieľ 2.2 prichádzajú do úvahy ukazovatele, ktoré sa týkajú inštalovaného

	SYSTÉMOCH ZÁSOBOVANIA ENERGIOU Navrhujeme do odseku „Súvisiace typy akcií“ doplniť odrážku v znení: "podpora zariadení a systémov pre meranie, monitorovanie, spracovanie, vyhodnocovanie, riadenie a zdieľanie dát, " Odôvodnenie: Pri pripájaní OZE do ES SR, ktorých v súčasnosti drvivá väčšina je pripájaných do regionálnych distribučných sústav, je z pohľadu prevádzkovateľa prenosovej sústavy potrebné posudzovať a vyhodnotiť globálne vplyvy pripájaných OZE na zaistenie bezpečnosti ES SR, a to vplyv na priepustnosť prenosovej sústavy SR a vplyv na flexibilitu ES SR. Výroba elektriny bez adekvátnej výstavby a posilnenia elektrizačnej sústavy SR by mohla vážne ohroziť bezpečnú a spoľahlivú prevádzku prenosovej sústavy. PPS umožňuje elektrifikáciu spotreby a uľahčujú integráciu OZE do sústavy pri zabezpečení efektívnej prevádzky svojich sietí a garantujú kvalitu a bezpečnosť dodávok elektriny.			výkonu (elektrického/tepelného) zariadení využívajúcich OZE a ukazovatele, ktoré sa týkajú elektriny/tepla/chladu vyrobeného z OZE. Pre plánované aktivity SEPS smerujúce k zvýšeniu flaxibility energetického systému, udržaniu stability sústavy a zvládaniu preťaženia sústavy nie je v rámci tohto špecifického cieľa na výber relevantný ukazovateľ - z toho dôvodu boli pripomienky SEPS zohľadnené úpravou textácie len v rámci opatrenia 2.3.1. Po rozporovom konaní 12.5.22 a následných diskusiách bolo vyhodnotenie pripomienok akceptované zo strany SEPS emailom zo dňa 8.6.22.
SEPS	kap. 2.2.1.3.2 OPATRENIE 2.3.1. PODPORA INTELIGENTNÝCH ENERGETICKÝCH SYSTÉMOV VRÁTANE USKLADŇOVANIA ENERGIE Navrhujeme prvú vetu odseku Súvisiace typy akcií“, v nasledovnom znení: "Podpora pre zariadenia na prenos, distribúciu a skladovanie energie, vrátane systémov merania, vyhodnocovania, monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie prispeje k zvýšeniu efektívnosti zariadení na využívanie energie, ako aj možností pre inštaláciu nových zariadení na využívanie OZE. Tým sa urýchli prechod na nákladovo efektívny, udržateľný a bezpečný energetický systém na Slovensku, v súlade s článkom 2.1 Oznámenia Komisie č. COM/2020/299 a to najmä prostredníctvom: " Navrhujeme za poslednú odrážku doplniť	Z	ČA	Po rozporovom konaní 12.5.22 a následných diskusiách bolo vyhodnotenie pripomienok akceptované zo strany SEPS emailom zo dňa 8.6.22. Pripomienky SEPS boli zohľadnené úpravou textu v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Investičné potreby vložením vety "Predmetom podpory budú aj investície do elektrizačnej sústavy, aby sa viac zvýšila jej pružnosť v súvislosti so zapojením rôznorodých obnoviteľných zdrojov a vzhľadom na jej zraniteľnosť v dôsledku zmeny klímy", v strategickej časti

	novú odrážku s nasledovným znením: " - podpory rozvoja, posilnenia a modernizácie prenosovej sústavy (vedenia, transformátory, informačné systémy, obchodné systémy, inteligentný asset management, robotizácia, opatrenia kybernetickej bezpečnosti, opatrenia na zníženie zistených štrukturálnych preťažení, opatrenia na dosiahnutie požadovaných hodnôt obchodovateľných prenosových kapacít) vrátane investícií na implementáciu požiadaviek nového usporiadania trhu. - podpory vytvorenia a implementácie centrálnej platformy pre výmenu dát, ktorá umožní realizáciu nových činností, ktoré sa zavádzajú transpozíciou európskej legislatívy do zákona o energetike a zákona o regulácii a súvisiacich vykonávacích právnych predpisov. - Ďalšia integrácia OZE je podmienená komplexným posilnením / rozvojom elektrizačnej sústavy. Rozvoj elektrizačnej prenosovej infraštruktúry a odstránenie kapacitných obmedzení (tzv. úzkych miest) je kľúčová a nevyhnutná na zabezpečenie požiadaviek vyplývajúcich z Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 o vnútornom trhu s elektrinou pre efektívne fungovanie trhu s elektrinou. " Navrhujeme do prvej odrážky odseku "Prijímatelia v rámci opatrenia 2.3.1. sú najmä:“ doplniť za slová " Kohéznom fonde" nasledovný text : "najmä právnické osoby s majetkovou účasťou štátu;" Do Tabuľky 2: Ukazovatele výstupu navrhujeme doplniť dva ukazovatele : „Riešenia pre podporu prenosovej sústavy“ na ; Merná jednotka „projekt“; a Riešenia pre Organizátora krátkodobého trhu s elektrinou“ ; Merná jednotka „projekt“; Odôvodnenie: V rámci prebiehajúcej integrácie energetických trhov štátov EÚ európska komisia vydala smernice upravujúce vzťahy jednotlivých subjektov. Snahou komisie je maximalizovať cezhraničný obchod s elektrinou a podpornými službami pri splnení kritéria bezpečnosti pri prevádzkovaní elektrizačných sústav v rámci EÚ. V prípade preťažení v PPS je potrebné prijať opatrenia na			Programu Slovensko 21-27/Tabuľka 1, RSO 2.3. vložením vety "K integrácií decentrálnych zdrojov energie, predovšetým OZE prispejú tiež investície do distribučnej a prenosovej sústavy, podporí sa rozvoj smart riadenia elektrizačnej sústavy, jej flexibilita a kvalita dodávok energie", v časti samotného opatrenia 2.3.1. nasledovne: doplnenie novej odrážky "podpora vytvorenia a implementácie centrálnej platformy pre výmenu dát" a novej odrážky "podpora inštalácie inteligentných prvkov za účelom integrácie decentralizovaných obnoviteľných zdrojov energie" a doplnenie nového odseku v nasledovnom znení: "V oblasti prenosovej a distribučnej sústavy bude predmetom podpory výstavba, rekonštrukcia a modernizácia vedení a transformovní, ktorá prispeje k integrácii do konceptu smart riadenia celej elektrizačnej sústavy za účelom zlepšenia kvality, bezpečnosti a udržateľnosti dodávok elektriny konečným zákazníkom a za účelom integrácie decentralizovaných zdrojov energie (predovšetkým OZE). Predmetom podpory bude tiež inštalácia inteligentných prvkov v energetických systémoch za účelom rozvoja/vzniku smart

	zníženie zistených štrukturálnych preťažení v súlade s Nariadením 2019/943. Ďalšia integrácia OZE je podmienená komplexným posilnením / rozvojom elektrizačnej sústavy. Pre meranie a vyhodnocovanie kvalitatívnych parametrov elektriny v sústave je vybudovaný systém monitoringu kvality elektriny. K zlepšeniu efektivity prevádzky systému ako celku je potreba modernizácie a obnovy systému merania kvality s cieľom udržania nepretržitej, bezpečnej a spoľahlivej prevádzky systému merania kvality v sústave. Dôsledkom je potreba väčšieho objemu výmeny dát a vyššej transparentnosti pri poskytovaní informácii o prevádzke prenosových sústav, plánovaných výpadkoch a cezhraničnej prenosovej kapacite v takmer reálnom čase. S narastajúcim objemom dát a počtom komunikačných prepojení rastie zároveň dôraz na kybernetickú bezpečnosť. Zavádzaním transpozície európskej legislatívy do vnútroštátneho právneho poriadku je potrebná podpora vytvorenia a implementácie centrálnej platformy pre výmenu dát, ktorá umožní realizáciu nových činností.			grids. "
SEPS	Tabuľka 1, CP 2, RSO2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené Do štvrtého odseku navrhujeme doplniť nasledovný text: "Spolu so zvyšovaním povedomia v oblasti OZE, je zároveň potreba podpory projektov a programov na integráciu energie z obnoviteľných zdrojov do prenosovej sústavy a distribučnej sústavy, zvyšovanie flexibility energetického systému, udržanie stability sústavy a zvládanie preťaženia sústavy; využívanie systémov skladovania energie pre integrovanú prerušovanú výrobu energie z obnoviteľných zdrojov energie." Odôvodnenie: Potreba podporiť prenosovú sústavu je zahrnutá aj	Z	N	Po rozporovom konaní 12.5.22 a následných diskusiách bolo vyhodnotenie pripomienok akceptované zo strany SEPS emailom zp dňa 8.6.22. Pripomienky SEPS boli zohľadnené úpravou textu v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Investičné potreby vložením vety "Predmetom podpory budú aj investície do elektrizačnej sústavy, aby sa viac zvýšila jej pružnosť v súvislosti so zapojením rôznorodých obnoviteľných zdrojov a vzhľadom na jej zraniteľnosť v

	v smernici EP a Rady 2018/2001 o podpore využívania z OZE, v (57) vyzdvihuje potrebu podpory integrácie energie z obnoviteľných zdrojov energie do prenosovej, resp. prepravnej sústavy, či siete a distribučnej sústavy a využívanie systémov skladovania energie pre integrovanú prerušovanú výrobu energie z obnoviteľných zdrojov energie, ktorá predpokladá podporu projektov a programov na integráciu obnoviteľných zdrojov do energetického systému, zvyšovanie flexibility energetického systému, udržanie stability sústavy a zvládanie preťaženia sústavy; rozvoj infraštruktúry prenosových a distribučných sústav, inteligentných sietí. Ďalšia integrácia OZE je podmienená komplexným posilnením / rozvojom elektrizačnej sústavy. Rozvoj energetickej infraštruktúry a odstránenie kapacitných obmedzení (tzv. úzkych miest) predstavuje významný impulz pre rozvoj priemyslu, podnikania, celej ekonomiky.			dôsledku zmeny klímy", v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Tabuľka 1, RSO 2.3. vložením vety "K integrácií decentrálnych zdrojov energie, predovšetým OZE prispejú tiež investície do distribučnej a prenosovej sústavy, podporí sa rozvoj smart riadenia elektrizačnej sústavy, jej flexibilita a kvalita dodávok energie.", v časti samotného opatrenia 2.3.1. nasledovne: doplnenie novej odrážky "podpora vytvorenia a implementácie centrálnej platformy pre výmenu dát" a novej odrážky "podpora inštalácie inteligentných prvkov za účelom integrácie decentralizovaných obnoviteľných zdrojov energie" a doplnenie nového odseku v nasledovnom znení: "V oblasti prenosovej a distribučnej sústavy bude predmetom podpory výstavba, rekonštrukcia a modernizácia vedení a transformovní, ktorá prispeje k integrácii do konceptu smart riadenia celej elektrizačnej sústavy za účelom zlepšenia kvality, bezpečnosti a udržateľnosti dodávok elektriny konečným zákazníkom a za účelom integrácie decentralizovaných zdrojov energie (predovšetkým OZE). Predmetom podpory bude tiež inštalácia inteligentných prvkov v energetických

				systémoch za účelom rozvoja/vzniku smart grids. "
SEPS	Tabuľka 1, CP 2, RSO2.3 Vývoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete (TEN-E) Navrhujeme doplniť v prvom odseku za slová "zariadenia na" slovo: "prenos" a za slovo "vrátane" slovo : "digitalizácie" ďalej za slová: "systémov monitorovania" doplniť slová : "merania", "vyhodnocovania". Doplniť za prvý odsek nasledovný text : "Podpora rozvoja, posilnenia a modernizácie prenosovej sústavy (vedenia, transformátory, informačné systémy, obchodné systémy, inteligentný asset management, robotizácia, opatrenia kybernetickej bezpečnosti, opatrenia na zníženie zistených štrukturálnych preťažení, opatrenia na dosiahnutie požadovaných hodnôt obchodovateľných prenosových kapacít) vrátane investícií na implementáciu požiadaviek nového usporiadania trhu. Podpora inštalácie inteligentných prvkov v energetických sieťach za účelom rozvoja/vzniku smart grids (diaľkovo ovládané prvky, technologické prvky riadenia napätia, prvky diaľkového riadenia spotreby a inteligentného merania) a modernizácia elektrizačnej siete za účelom integrácie decentralizovaných zdrojov energie (predovšetkým OZE) a zvýšenie energetickej účinnosti prenosu a distribúcie elektriny." Odôvodnenie: Bez rozvoja a modernizácie elektrizačnej sústavy nebude v budúcnosti možné dostatočne uspokojiť požiadavky rozvíjajúcich sa regiónov. Očakáva sa integrácia inteligentných technologických prvkov ako sú diaľkovo ovládané prvky, technologické prvky riadenia napätia, prvky diaľkového riadenia spotreby a inteligentného merania, ktoré slúžia ako regulačný prvok v tzv. inteligentných sieťach (smartgrids). Výstavba a rekonštrukcia vedení	Z	ČA	Po rozporovom konaní 12.5.22 a následných diskusiách bolo vyhodnotenie pripomienok akceptované zo strany SEPS emailom zp dňa 8.6.22. Pripomienky SEPS boli zohľadnené úpravou textu v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Investičné potreby vložením vety "Predmetom podpory budú aj investície do elektrizačnej sústavy, aby sa viac zvýšila jej pružnosť v súvislosti so zapojením rôznorodých obnoviteľných zdrojov a vzhľadom na jej zraniteľnosť v dôsledku zmeny klímy", v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Tabuľka 1, RSO 2.3. vložením vety "K integrácií decentrálnych zdrojov energie, predovšetým OZE prispejú tiež investície do distribučnej a prenosovej sústavy, podporí sa rozvoj smart riadenia elektrizačnej sústavy, jej flexibilita a kvalita dodávok energie.", v časti samotného opatrenia 2.3.1. nasledovne: doplnenie novej odrážky "podpora vytvorenia a implementácie centrálnej platformy pre výmenu dát" a novej odrážky "podpora inštalácie inteligentných prvkov za účelom integrácie decentralizovaných

	prenosovej sústavy a transformovní prispejú k integrácii do konceptu smart riadenia celej elektrizačnej sústavy za účelom zlepšenia kvality, bezpečnosti a udržateľnosti dodávok elektriny konečným zákazníkom, a integrácie decentralizovaných zdrojov energie (predovšetkým OZE). V rámci CEF môžu byť financované iba projekty, ktoré sú označené ako Projekty spoločného záujmu (PCI). Ostatné modernizácie a rozvoj prenosovej sústavy nie je možné financovať z CEF.			obnoviteľných zdrojov energie" a doplnenie nového odseku v nasledovnom znení: "V oblasti prenosovej a distribučnej sústavy bude predmetom podpory výstavba, rekonštrukcia a modernizácia vedení a transformovní, ktorá prispeje k integrácii do konceptu smart riadenia celej elektrizačnej sústavy za účelom zlepšenia kvality, bezpečnosti a udržateľnosti dodávok elektriny konečným zákazníkom a za účelom integrácie decentralizovaných zdrojov energie (predovšetkým OZE). Predmetom podpory bude tiež inštalácia inteligentných prvkov v energetických systémoch za účelom rozvoja/vzniku smart grids. "
SEPS	Tabuľka 1, CP2, RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov Podnadpis „Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch“, v druhej vete za slová „Súčasťou opatrení na zvyšovanie účinnosti“ navrhujeme doplniť slová „prenosu a“ a za slová "distribúcie energie môžu byť aj systémy monitorovania,“ doplniť slová „merania, vyhodnocovania“ Druhý odsek: „Podpora sa sústredí na uvedené prioritné oblasti:“ Navrhujeme doplniť nový bod v znení : "Podpora energetickej efektívnosti elektroenergetickej infraštruktúry (prenosovej sústavy) vrátane budovania nových vedení, obnova starších, výmena a modernizácia existujúcich zariadení, výstavba nových a rekonštrukcia	Z	N	Po rozporovom konaní 12.5.22 a následných diskusiách bolo vyhodnotenie pripomienok akceptované zo strany SEPS emailom zp dňa 8.6.22. Pripomienky SEPS boli zohľadnené úpravou textu v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Investičné potreby vložením vety "Predmetom podpory budú aj investície do elektrizačnej sústavy, aby sa viac zvýšila jej pružnosť v súvislosti so zapojením rôznorodých obnoviteľných zdrojov a vzhľadom na jej zraniteľnosť v

	existujúcich elektrických staníc." Odôvodnenie: V súlade s §7 zákona č. 321/2014 o energetickej efektívnosti je prevádzkovateľ PS povinný sledovať a vyhodnocovať energetickú účinnosť prenosu a distribúcie elektriny. Údaje PPS poskytuje do monitorovacieho systému. Energetická účinnosť je pre dlhodobú udržateľnosť nevyhnutná. Ako sa uvádza v tejto časti OP Slovensko „Z analýzy dostupných údajov z energetických auditov vyplýva, že významný podiel celkového identifikovaného potenciálu úspor energie pripadá na opatrenia, ktorých realizácia je vzhľadom na dobu návratnosti investície ekonomicky náročnejšia. Preto bude potrebné vytvoriť podporné mechanizmy, ktoré v dostatočnej miere zabezpečia príspevok k ich plneniu.“ Pre cieľ politiky 2 je dôležité plnenie záväzkov a odporúčaní, tak ako sú definované v politicko-legislatívnom rámci. NECP zahŕňa opatrenia na využitie potenciálu energetickej efektívnosti elektrizačnej infraštruktúry. Medzi hlavných prispievateľov k zvyšovaniu energetickej efektívnosti v oblasti elektroenergetiky patrí prevádzkovateľ PS Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. (SEPS) a prevádzkovatelia distribučnej sústavy. SEPS navrhuje a realizuje opatrenia, ktoré prispievajú k znižovaniu strát v sústave, a tým aj k znižovaniu energetickej náročnosti. Patrí sem budovanie nových vedení, obnovovanie starších tak, aby bol zabezpečený pokles impedancie pri prenose a postupné odstavovanie 220 kV systému a jeho náhrada 400 kV systémom, výmena a modernizácia existujúcich zariadení, najmä výmena transformátorov, inštalácia a zavádzanie inteligentných meracích systémov v sústavách, rekonštrukcia elektrických staníc vrátane výmeny transformátorov, kompenzácia jalového výkonu, výmena káblových rozvodov, zlepšenie energetickej efektívnosti stavieb, v ktorých sa tieto zariadenia nachádzajú. Konkrétne projekty sú uvedené v Desaťročnom pláne rozvoja prenosovej sústavy na roky 2020-2029, v ktorom sú uvedené			dôsledku zmeny klímy", v strategickej časti Programu Slovensko 21-27/Tabuľka 1, RSO 2.3. vložením vety "K integrácií decentrálnych zdrojov energie, predovšetým OZE prispejú tiež investície do distribučnej a prenosovej sústavy, podporí sa rozvoj smart riadenia elektrizačnej sústavy, jej flexibilita a kvalita dodávok energie.", v časti samotného opatrenia 2.3.1. nasledovne: doplnenie novej odrážky "podpora vytvorenia a implementácie centrálnej platformy pre výmenu dát" a novej odrážky "podpora inštalácie inteligentných prvkov za účelom integrácie decentralizovaných obnoviteľných zdrojov energie" a doplnenie nového odseku v nasledovnom znení: "V oblasti prenosovej a distribučnej sústavy bude predmetom podpory výstavba, rekonštrukcia a modernizácia vedení a transformovní, ktorá prispeje k integrácii do konceptu smart riadenia celej elektrizačnej sústavy za účelom zlepšenia kvality, bezpečnosti a udržateľnosti dodávok elektriny konečným zákazníkom a za účelom integrácie decentralizovaných zdrojov energie (predovšetkým OZE). Predmetom podpory bude tiež inštalácia inteligentných prvkov v energetických

	investičné zámery na najbližších 10 rokov pre požiadavky zabezpečenia prenosu elektriny, riadenia zaťaženia a interoperability siete. Podpora energetickej efektívnosti by sa mala zamerať na nákladovo efektívne opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti a dosiahnutie úspor energie elektroenergetickej infraštruktúry. Značná časť energie sa stráca predtým, ako sa dostane ku konečným užívateľom - spotrebiteľom. Technologické vylepšenia, inteligentné siete môžu pomôcť zabrániť stratám energie. Najvýznamnejší vplyv na znižovanie primárnej energetickej spotreby má najmä výmena transformátorov a investície do elektrických vedení. Najmä z dôvodu dlhej doby návratnosti je zrejmé, že tempo znižovania primárnej energetickej spotreby z titulu výmeny transformátorov bude priamo závislé od podpory týchto investícií z verejných zdrojov. Čím menej zdrojov bude vynaložených na investície, tým viac narastie potreba zvyšovania prevádzkových nákladov do údržby existujúcich transformátorov. Časť plánovaných opatrení je konkrétnejšie popísaná v NECP, v kapitole 4.5.2. Akčný plán energetickej efektívnosti na plnenie cieľa SR v oblasti energetickej efektívnosti zahŕňa aj opatrenia na úrovni prenosu energie. Energetický sektor je hlavným prispievateľom k celkovým emisiám skleníkových plynov.			systémoch za účelom rozvoja/vzniku smart grids. "
SK 8	Pripomienka k vlastnému materiálu: Str. 106, Opatrenie 1.4.1: Požadujeme, aby opatrenie 1.4.1 bolo v prvom rade zamerané na vytvorenie kampusov ako efektívneho nástroja, ktorým chceme odstrániť nedostatočné prepojenie teórie a praxe, nedostatočný podiel účastníkov duálneho vzdelávania, vysoký podiel nezamestnaných mladých a vysoký podiel absolventov stredoškolského vzdelávania zamestnaných v iných odboroch, v akých študovali. Z tohto dôvodu žiadame adekvátne	Z	ČA	Alokácia VRR v rámci opatrenia 1.4.1 bola navýšená na 10 000 000 EUR a bude implementovaná výhradne cez IÚI-VÚC. Došlo k prerozdeleniu alokácie pre VRR v rámci opatrenia 1.4.1 medzi MŠVVŠ SR a MIRRI SR pri zachovaní celkovej výšky alokácie. Predmetná úprava bola prediskutovaná s BSK. Celková alokácia v

	zabezpečenie finančnej alokácie v gescii MIRRI a to vo výške 15 mil. EUR pre VRR a 130 mil. EUR pre MRR, a zároveň žiadame, aby táto suma bola implementovaná prostredníctvom ITI.			gescii MIRRI ostala v pôvodnej výške 40 mil. EUR, pričom došlo k prerozdeleniu medzi MRR a VRR - 30 mil. EUR pre MRR (z toho 25 mil. EUR implementované cez ITI) a 10 mil. EUR pre VRR (implementované len cez ITI-VÚC).
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	Navrhujeme zmenit text v kapitole 2.4.6.2 /2.4.6.2.1. nasledovne: • svojpomocná výstavba obydlí a iné zlepšené formy bývania • rekonštrukcia a výstavba vyhovujúcich foriem bývania pre sociálne odkázané skupiny Cieľom je podporiť schopnosť obyvateľov obstarať si lepšie bývanie vlastnými silami. Využívať dostupné nástroje sociálnej ekonomiky, spolupráce so stavebnými firmami či vzdelávacími organizáciami v získavaní zručnosti v stavebných prácach a technológiách, napr. jednoduchých montovaných stavieb. Nástrojom môže byť aj vytvorenie fondu/podpory pre opravu existujúceho bytového fondu. Skúsenosti z predchádzajúceho obdobia ukazujú úspešnosť iniciatív, ktoré boli zväčša realizované mimovládnymi neziskovými organizáciami pri podpore svojpomocnej výstavby domov a bytov. Projekty zamerané na svojpomocnú výstavbu, ale aj iné formy lepšej dostupnosti bývania (ako napr. výstavba štandardných bytov, rekonštrukcia obydlí a pod.) pomôžu k zlepšeniu hygienických štandardov a kvality života obyvateľov MRK. Tieto intervencie budú dopĺňané aj aktivitami využívajúcimi finančné nástroje. Integrálnou súčasťou bude inkluzívny charakter investícií. Vo vzťahu k obciam, ktoré prejavia záujem o úpravu právnych vzťahov k pozemkom, bude ÚSVRK realizovať prehľad (dotazníkový prieskum) aktuálneho stavu vysporiadania pozemkov, kanalizácie a spracovávania	Z	N	Predmetná alokácia v rámci špecifickej priority je cielená na obyvateľov MRK. Prioritné zameranie na túto skupinu je preto opodstatnené.

	odpadu, stavu obytných budov. Pomôže to vytvoriť kategórie obcí vo vzťahu k potrebám, možnostiam aj ich ochoty a schopnosti absorbovať financie a stupňovať intervencie podľa aktuálnej situácie. Výsledkom budú aktivity na rekonštrukcie budov, svojpomocné opravy a pod.			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	Navrhujeme do textu v kapitole 2.5.1.2 / 2.5.1.2.2 doplniť do zoznamu v opatrení Opatrenie 5.2.1. Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií pôsobiacich v komunite alebo partnerov pôsobiacich v komunite, na základe skúseností s podporou analytických kapacít na úrovni ústrednej štátnej správy "rozvoj kompetencií v oblasti projektového manažmentu;" Odôvodnenie: Budovanie kapacít, vrátane projektového manažmentu tvoria kľúčovú administratívnu kapacitu prijímateľov.	Z	A	Materiál upravený v zmysle pripomienky.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	Navrhujeme v texte kapitol 2.2.2.1.7, 2.2.2.1.9, 2.2.2.4.2, 2.2.2.4.3 a 2.2.2.4.6 zahrnúť do textu a medzi oprávnených prijímateľov aj múzeá a aktivity vykonávané múzeami Odôvodnenie: Vlastivedné múzeá pôsobia v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia, zápis v registri organizácií uvádza iba múzejnú činnosť. Činnosť odborných pracovníkov pozostáva ako z monitorovania a skúmania územia (prevažne chráneného), ale aj z osvetovej činnosti (tematické podujatia, dočasné výstavy a stále expozície). Odporúčam uviesť múzeá ako oprávnených žiadateľov v prípade tohto opatrenia.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať

				oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	Navrhujeme zmeniť text kapitoly 2.4.3.2 / 2.4.3.2.1 nasledovne: rozvoj občianskeho vzdelávania dospelých Občianske zručnosti tvoria integrálnu súčasť základných zručností a kľúčových kompetencií. Občianske vzdelávanie tvorí súčasť celoživotného vzdelávania a rozvíja oblasti, ktoré majú významný prínos pre budovanie silných demokratických a inkluzívnych spoločností, aj pre fyzickú a duševnú pohodu učiacich sa. Občianske vzdelávanie prispieva k budovaniu komunít, rozvoju sociálnych kontaktov jednotlivcov a k inklúzii, najmä najzraniteľnejších skupín, vrátane budovania kapacít aktérov participujúcich na vzdelávaní. Občianske vzdelávanie je vzdelávanie k občianskemu životu zamerané najmä na demokratický spôsob života, osobnú občiansku zodpovednosť a na tvorivú účasť v hospodárskom, politickom, sociálnom a kultúrnom živote. Odôvodnenie: Budovanie kapacít aktérov participujúcich na občianskom vzdelávaní je dôležité vzhľadom na doterajšiu nízku podporu občianskeho vzdelávania. Súčasne veľa aktérov občianskeho vzdelávania nemá skúsenosti s implementáciou projektov financovaných z EŠIF.	Z	A	Budovanie kapacít je súčasťou občianskeho vzdelávania v ŠC g) (bolo už vo verzii v MPK)- Súčasťou podpory bude aj budovanie personálnych kapacít subjektov poskytujúcich občianske vzdelávanie. Vzdelávacie aktivity budú slúžiť aj na posilnenie spolupráce aktérov vo vzdelávaní dospelých na miestnej a regionálnej úrovni, definovanie potrieb či propagáciu vzdelávania. Text po úprave vzhľadom na počet znakov: "Podporí sa aj budovanie personálnych kapacít subjektov poskytujúcich OV, posilnenie spolupráce aktérov vo vzdelávaní dospelých na miestnej a regionálnej úrovni, definovanie potrieb a propagácia vzdelávania."
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	Navrhujeme zmeniť text kapitoly 2.4.7.2. SO (F) nasledovne: • inovatívne projekty v oblasti výchovy a vzdelávania Pandémiu COVID-19 ako aj vojnu na susednej Ukrajine možno zaradiť k najväčším narušeniam vzdelávacích systémov v 21. storočí s dopadom tak na odolnosť systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ale aj na celkový well-being detí, žiakov, mládeže ako aj dospelej populácie, pričom sa predpokladá existencia dlhodobých dôsledkov najmä pre tých najzraniteľnejších (seniorov a	Z	ČA	Pripomienka k ŠC f) (klub 500) požaduje neuvádzanie neziskového sektora.Ostatný text je zapracovaný do materiálu pri rešpektovaní obmedzenia počtu znakov.

	vojnových utečencov), a to vrátane dopadu na duševné zdravie a psychosociálny rozmer vzdelávania. Obidve krízy výrazne narušili plány mladých ľudí ale aj dospelej populácie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy či účasti na trhu práce. Čelia neistote týkajúcej sa svojej budúcnosti v dôsledku technologických zmien, demografických trendov a pohybov, diskriminácie, sociálneho vylúčenia, falošných správ či dopadov kríz. Občania Slovenska potrebujú byť odolní a schopní prispôsobiť sa rôznym aktuálnym aj budúcim výzvam. Mnoho ľudí je tiež znepokojených globálnymi otázkami ako sú klimatické zmeny, mier a bezpečnosť. Medzi aktuálne priority uvádzajú aktéri vzdelávania podporenie vzťahov medzi učiaicimi sa, klímu školy/poskytovateľov vzdelávania a podporu duševného a emocionálneho zdravia všetkých učiacich sa. S ohľadom na rozsah potrieb sa javí ako efektívne podporiť sociálne inovácie vo výchove a vzdelávaní v spolupráci s mimovládnym neziskovým sektorom a aktérmi na miestnej úrovni s cieľom dosiahnutia lepšej, účinnejšej a adresnejšej pomoci, a to s dôrazom na inovatívne a aktivizujúce metódy. Investície sa budú zameriavať na rozvoj kľúčových kompetencií, demokratických a občianskych kompetencií a na prevenciu a elimináciu nežiaducich javov ako šikanovanie, extrémizmus, rasizmus, intolerancia a xenofóbia. Podporované aktivity sa zamerajú na rozvoj sociálnych a emocionálnych zručností či zmiernenie stigmy a zároveň sa podporí aj psychická pohoda učiacich sa. Podporovať sa budú aj výchovno – preventívne, či osvetové programy s novými participatívnymi didaktickými či metodologickými prístupmi ako aj uplatňovanie aktivizujúcich metód pri vzdelávaní. Súčasťou intervencie bude aj podpora monitorovacích nástrojov na identifikáciu šikanovania či sociálneho vylúčenia. Vhodným priestorom na podporu je aj prepájanie formálneho a neformálneho vzdelávania. Predmetom podpory budú aj aktivity, ktoré umožnia učiacim sa prinášať a			

	realizovať vlastné nápady pre činnosti a projekty v prospech svojich rovesníkov/kolegov a komunity a tým sa podieľať na živote spoločnosti. Ďalším z aspektov bude podpora medzigeneračnej solidarity a výchova k nej. Ide o činnosti, ktoré je najvhodnejšie realizovať formou dopytovo-orientovaných projektov so zapojením mimovládneho neziskového sektora a regionálnej, miestnej úrovne. Odôvodnenie: 2.4.7.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (F) PODPORA ROVNÉHO PRÍSTUPU, A TO NAJMÄ ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN, KU KVALITNÉMU A INKLUZÍVNEMU VZDELÁVANIU A ODBORNEJ PRÍPRAVE A PODPORA ICH ÚSPEŠNÉHO UKONČENIA, POČNÚC VZDELÁVANÍM A STAROSTLIVOSŤOU V RANOM DETSTVE CEZ VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ VZDELÁVANIE A PRÍPRAVU AŽ PO TERCIÁRNU ÚROVEŇ A VZDELÁVANIE A UČENIE DOSPELÝCH VRÁTANE UĽAHČOVANIA VZDELÁVACEJ MOBILITY PRE VŠETKÝCH A PRÍSTUPNOSTI PRE OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM V názve SO (F) je explicitne uvedená aj cieľová skupina učiacich sa dospelých. V súvisicich typoch akcií však nie je ani len spomenutá. Domnievame sa, že by táto cieľová skupina nemala byť vylúčená z intervencií resp. akcií: inovatívne projekty v oblasti výchovy a vzdelávania. Vzdelávanie dospelých na Slovensku výrazne zaostáva za väčšinou členských krajín EÚ ako v účasti dospelých na CŽV, tak aj v kvalite a inovatívnosti. Je preto dôležité, aby aj v rámci tejto priority bol vytvorený priestor a príležitosť pre tvorbu potrebných inovácií v oblasti náplne vzdelávania (budovanie nových kompetencií/gramotností) reflektujúcich dianie v spoločnosti, ale aj foriem, metód, nástrojov a cieľových skupín (migranti, seniori, iné).			
SVSR		Z	A	Materiál bol upravený v zmysle

pre rozvoj občianskej spoločnosti	Navrhujeme zmeniť text v kapitole 2.4.1.4/2.4.1.4.1 nasledovne: Zavádzanie vekového manažmentu, vrátane vytvárania strategických nástrojov a zabezpečovania súvisiacich údajov Prostredníctvom výziev na DOP bude podporené vytváranie podmienok pre zavádzanie vekového manažmentu, t. j. diverzifikácie vekovej štruktúry zamestnancov. Mix vekovej štruktúry predpokladá vyrovnanosť požadovaných vlastností pracovného tímu (napr. skúsenosti, časová flexibilita, komunikatívnosť, odolnosť, proaktívnosť, digitálne zručnosti a pod.) a vzájomnú prenositeľnosť týchto vlastností medzi jednotlivými členmi, čím sa dosiahne vyššia úroveň zručností každého zúčastneného. Odôvodnenie: Rozšírenie možností aj pre ostatných prijímateľov, nielen zamestnávateľov. Zavádzanie vekového manažmentu nemá na Slovensku dlhú tradíciu. Je potrebné aby sa zamestnávatelia najskôr s témou zoznámili a následne na to vytvorili podmienky na zavádzanie vekového manažmentu. Prijímateľa je podľa potrieb a výberu aktivít mali nastaviť až výzvy.			pripomienky.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA K DOKUMENTU AKO K CELKU (ČASŤ P SK, ktorá sa týka komunikácie a zapojenia aktérov do monitorovania implementácie): Navrhujeme ako systémové opatrenie vytvorenie verejne prístupných databáz s popisom projektov, ich kvalitatívnych a kvantitatívnych výsledkov, ako aj konkrétnych dát a záverečných správ ODÔVODNENIE: V záujme kontinuity a efektívneho vynakladania verejných financií považujeme za dôležité priebežne počas implementácie Programu Slovensko nadväzovať na osvedčené projekty, ich výsledky a výstupy projektov, najmä v podobe dát a analýz. Uvedené databázy by mali dopomôcť aj v rámci monitoringu ku sledovaniu dopadov v priebehu	Z	N	Uvedené opatrenie charakterovo spadá na zahrnutie do rámca implementácie fondov, ktorý bude pripravovaný a diskutovaný s partnermi. Opatrenie už je v zásade zapracované v zákone 121/2022 Z.z., § 47, odsek 2.

	realizácie projektov a aj po ich ukončení. Zhromaždené údaje z databáz by sa mali premietnuť aj do tvorby ďalších opatrení vzdelávacej politiky./ MERATELNE UKAZOVATELE: výsledok - meria počty účastnikov napr. pocet ucastnikov kt. si zvysili kvalifikaciu a pod., výstup - meria jednotku-počet metrov stvorcovych, podporenych subjektov a partnerov-tí napr. mozu robit externú evaluáciu formou popisu kvalitatívnych vysledkov/			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA K DOKUMENTU AKO K CELKU: Navrhujeme pred uzatvorením textu Programu Slovensko vypracovať a zverejniť v samostatnom MPK dokument, ktorý z pohľadu komplementarít a synergií prepojí Program Slovensko a Partnerskú dohodu a tiež Program Slovensko a Plán obnovy, ako aj Program Slovensko a čiastkové stratégie. Okrem synegií s Plánom obnovy navrhujeme v texte uvádzať aj súlad so stratégiami. Zároveň žiadame o transparentný, odborný a participatívny proces ku tvorbe Stratégie vzdelávacej politiky do roku 2030, ktorá tvorí základnú podmienku pre čerpanie z fondov EÚ a ktorá by prioritizovala jednotlivé opatrenia aj z pohľadu potrebných alokácií a potrebnej postupnosti krokov v záujme dosiahnutia pokroku v oblasti vzdelávania do roku 2030. ODOVODNENIE: Prepojenie medzi ukazovatelmi v PD a aktivitami v P SK nie je urobené dostatočne. Taktiež text i rozpočet Plánu obnovy obsahuje veľké množstvo aktivít, ktorých financovanie malo byť zabezpečené z Programu Slovensko, ale do textu P SK sa už nepreniesli. Takisto sa nepreniesli do textu P SK ani opatrenia, ktoré podľa čiaskových stratégií/ich akčných plánov majú byť financované z EŠIF. Len prepojenie finančných mechanizmov , stratégií a priorít poskytne nevyhnutný ucelený pohľad na plánované opatrenia, ich synergiu a komplementaritu, ako aj	Z	N	PSK zahŕňa relevantné aktivity/opatrenia uvedené v jednotlivých stratégiách, navrhované aktivity v PSK sú komplementárne a synergické so stratégiami aj s POO. Navrhovaný zoznam aktivít PSK odzrkadľuje priorizáciu aktivít. PD neobsahuje indikátory, ale výsledky definované na národnej úrovni. Tieto výsledky presahujú možnosti podpory z fondov EÚ (napr. finančne, aj časovo - podpora k ich plneniu bude realizovaná aj z iných finančných zdrojov, výsledky sú definované do roku 2030), avšak podporou aktivít navrhovaných/realizovaných prostredníctvom PSK, tieto prispejú k splneniu daných výsledkov PD.

	zamedzí dvojitému financovaniu. Nakoľko nedošlo k prioritizácii a výška plánovaných alokácií na jednotlivé opatrenia nie je známa, efektivita využitia zdrojov z EÚ je ohrozená.			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA K DOKUMENTU AKO K CELKU: Pred uzavretím textu Programu Slovensko žiadame o verejné pripomienkovanie Programu informatizácie s výhľadom do roku 2030 a jeho akčného plánu na roky 2022-2024 v MPK, o sprístupnenie položkovitého rozpočtu Plánu obnovy na digitalizáciu a tiež dát z prieskumu potrieb škôl vo vzťahu k digitálemu vybaveniu škôl, sprístupnenie informácií o projektoch zameraných na nákup techniky ako reakcie na pandémiu (2x20 mil Eur) a o zvolanie okrúhleho stola k téme digitalizácie škôl. ODOVODNENIE: Bez týchto krokov nie je možné kompetentne naformulovať aktivity pre digitalizáciu škôl ani pilotné overovanie digitálneho príspevku, nakoľko nie je zrejmá postupnosť krokov do roku 2030, komplementárnosť a synergia opatrení, súvisiacich s digitalizáciou (vzdelávanie PZ a OZ, kybernetická bezpečnosť, digitálna transformácia škôl, digitálny príspevok, konektivita a pod.). Ide pritom o jednu z najväčších alokácií, ktoré sú prepojené aj na Plán obnovy, ktorého položkovitý rozpočet na digitalizáciu vo výške 180 mil Eur t.č. taktiež nie je verejne prístupný.	Z	ČA	Pripomienkovanie dokumentu- Dokument „Program informatizácie školstva do roku 2030“ vrátane „Akčného plánu informatizácie a digitálnej transformácie vzdelávania v SR na obdobie 2021 – 2024“ bol sprístupnený verejnosti na webovom sídle ministerstva www.minedu.sk dňa 17/5/2022: https://www.minedu.sk/akcny-plan-informatizacie-a-digitalnej-transformacie-vzdelavania-v-sr-na-obdobie-2021-2024/; https://www.minedu.sk/program-informatizacie-skolstva-do-roku-2030/ . K pripomienke uvádzame, že dokument vznikol aj za účasti odbornej verejnosti, ktorej zástupcovia boli súčasťou pracovnej skupiny (konkrétne EUNIS a IT Akadémia), ktorá dokument pripravila. Zároveň prebehlo oslovenie viacerých organizácii odbornej verejnosti písomnou formou za účelom zberu pripomienok k Programu a vstupov pri príprave Akčného plánu (Slovensko.Digital, ITAS, Digitálna koalízia, Stála konferencia aktérov vo vzdelávaní, ALPI, Slovenská

				konferencia rektorov, PPP, Slovenská informatická spoločnosť). Veľká časť doručených pripomienok a vstupov bola zo strany pracovnej skupiny aj zapracovaná. Zároveň však uvádzame, že vzhľadom na charakter a obsah dokumentu, ktorý je v zásade vnútrorezortnou stratégiou, ministerstvo po realizácii vnútrorezortného pripomienkového konania nepredložilo a ani neplánuje predložiť dokument do MPK. Rozpočet POO- Ministerstvo školstva aktuálne pripravuje podklady pre realizáciu Investície č.1 K7 POO, ktorá je zameraná na digitalizáciu škôl v súlade s harmonogramom Plánu obnovy a odolnosti. Z tohto dôvodu požiadavke v tejto chvíli nie je možné vyhovieť. NP DIGI- Nie je jasné, o aké informácie presne má pripomienkujúci záujem. Informácie sú dostupné vo verejnej časti ITMS, projekty majú kódy 312011BGI4, 312082BGC2. Informácie k projektom sú tiež dostupné na webstránke NP edIT: https://www.minedu.sk/np-edit/. Aktuálny stav projektov je nasledovný – spúšťa sa prvé kolo verejného obstarávania na základe konkrétnych žiadostí zo škôl. Zároveň ďalej pokračuje prieskum a zber údajov v ďalších školách, aby sa mohli

				spustiť ďalšie kolá VO.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	Pripomienka ku 2.5.1.1.3. a 2.5.1.2.3.: Navrhujeme, aby v poradí 3. typ akcie bol formulovaný nasledovne: Opatrenie prispeje k napĺňaniu cieľa prostredníctvom rozvoja spolupráce, podpory participácie, sektorových, medzisektorových i medzinárodných partnerstiev pri tvorbe, implementácii a hodnotení verejných politík, pri strategickom plánovaní a pri príprave a realizácii projektov na regionálnej a miestnej úrovni. ODOVODNENIE: Na základe podnetov z praxe i zo zahraničia navrhujeme rozšírenie akcie aj na budovanie sektorových a medzinárodných partnerstiev, aby sa podporil vznik rôznych foriem spolupráce, vrátane sektorových a medzinárodných klastrov.	Z	A	Materiál upravený v zmysle pripomienky.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	Pripomienka ku 2.5.1.1.5 a 2.5.1.2.5: Navrhujeme, aby sa OPATRENIE5.1.4.INVESTÍCIE DO REGIONÁLNEJ A MIESTNEJ INFRAŠTRUKTÚRY PRE POHYBOVÉ AKTIVITY, CYKLOTURISTIKU rozšírilo aj na umelecké aktivity. ODOVODNENIE: Ku podpore zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času patria popri uvedených aktivitách aj umelecké aktivity, obzvlášť s prihliadnutím na súčasnú situáciu v rezorte kultúry a možnosť jej verejne prospešného pôsobenia za účelom dosiahnutia stanovených cieľov.	Z	ČA	Umelecké aktivity sú oprávnené v opatrení 5.1.5 a 5.2.5.
SVSR pre rozvoj občianskej	Pripomienka ku 2.7.1.: V rámci akcie, zameranej na zabezpečenie a následný rozvoj centrálneho plánu vzdelávania navrhujeme preformulovať 5 vetu nasledovne: Bude potrebné zabezpečiť prevádzku IS CPV a ďalších vzdelávacích systémov podporujúcich aj dištančné vzdelávanie,	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

spoločnosti	prispôsobenie obsahu vzdelávania aktuálnym potrebám programového obdobia 2021 – 2027, s dôrazom na manažment zmeny a priebežné zvyšovanie kvality a rozsahu ponúkaných vzdelávacích aktivít. ODOVODNENIE: Vzhľadom na fakt, že SR bude čeliť do roku 2030 doposiaľ najväčším reformným zmenám, podporený POO a P SK, považujeme za nevyhnutné vzdelávanie v oblasti manažmentu zmeny, nakoľko nerešpektovanie jeho princípov prináša podľa dostupných výskumov až 80% predpoklad neúspechu (viď napr. www.prosci.com). Naopak, implementácia týchto princípov zabezpečí účinnosť politík a tým aj efektivitu vynaložených financií z Programu Slovensko.			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU PRIORITE 2.4.2. KVALITNÉ A INKLUZÍVNE VZDELÁVANIE : Navrhujeme do úvodných odsekov k obom špecifickým cieľom uviesť, že medzi oprávnené aktivity bude patriť pilotné overovanie, šírenie dobrej praxe, tvorba databáz projektov, ich výsledkov a výstupov a práca s dátami (ich zber, sekundárne analýzy, rozvoj metodík a pod.). A taktiež to, že bude podporená spolupráca s neziskovými organizáciami a že sa bude podporovať práca s mládežou. A tiež prirotizovanie zjednodušeného vykazovania výdavkov. Zároveň medzi hlavné cieľové skupiny navrhujeme doplniť školy a migrantov. ODOVODNENIE: Uvedené formulácie sa týkajú všetkých aktivít a nie len jednotlivých tak, ako je to t.č. uedené najmä v špecifickom cieli, zameranom na inkluzívne vzdelávanie. Napr. aktivity zamerané na prácu s mládežou nekorešpondujú so Stratégiou práce s mládežou do roku 2030, pričom ide o dôležitú súčasť nielen inkluzívneho, ale aj kvalitného vzdelávania.	Z	ČA	Text, ktorý požaduje predkaladteľ doplniť je veľmi široký a zároveň detailný, nakoľko popisuje napr. spôsoby realizácie aktivít (pilotné overovanie, šírenie dobrej praxe, práca s dátami). Vo vzťahu k databázam - uvedené je skôr predmetom technickej pomoci (napr. na národnej úrovni) ako výstupom špecifického cieľa. Podpora neformálneho vzdelávania zahŕňa prácu s mládežou (text o podpore neformálneho vzdelávania je v úvode ŠC), rovnako mládež je v cieľových skupinách. MNO- aj vzhľadom na pripomienky ostatných partnerov v MPK budú zmienky o prijímateľoch a všeobecné zmienky o spolupracujúcich subjektoch vypsutené- taxatívne nie je možné uvádzať všetkých.

				Cieľové skupiny budú upravené, avšak školy ako subjekty nie sú cieľová skupina, cieľová skupina sú fyzické osoby. Na informácie o využívaní SCO je určená časť 8 Programu Slovensko. STratégia mládeže a Program Slovensko sú prepojené, MŠVVaŠ SR je autorom stratégie a sekcia štruktuálnych fondov participovala na jej tvorbe.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): Slovné spojenie "najmä prostredníctvom cvičných škôl" navrhujeme doplniť o spojenie "ako klinických pracovísk". ODOVODNENIE: Ide o zdôraznenie poslania cvičných škôl, ktoré majú pripraviť budúcich pedagógov na život obdobne ako je to pri medicínskom vzdelávaní. Vytvorí sa tak aj priestor na to, aby si samostné univerzity mohli zriaďovať cvičné školy ako je tomu napr. v Fínsku alebo USA, čo vytvára predpoklad pre dosiahnutie ďalších synergií napr. s tvorbou učebných zdrojov, inovácií či s výskumom.	Z	N	Legislatíva používa pojem "klinické pracovisko" v súvislosti s lekárskymi študijnými programami, čo reflektuje napr. aj v metodike rozpisu dotácií vysokým školám. Súčasné znenie považujeme za dostatočné (neuvádza taxatívne vymedzenie, ale príklady).
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): Ukazovatele výstupu a výsledku je potrebné doplniť o ukazovatele nadväzujúce na pilotné zavedenie digitálneho príspevku. Ich vyčíslenie však nie je možné bez okrúhleho stola s 3 ministerstvami - MIRRI, MPSVaR SR a MSVVaS SR. Preto žiadame o jeho neodkladné zvolanie. ODOVODNENIE: Pripomienka nadväzuje na vyhodnotenie MPK ku Partnerskej dohode, ktoré umožnilo pilotné zavedenie digitálneho	Z	N	Pasívna zložka aktivít (napr. poskytnutie finančného príspevku) musí byť v rámci realizácie projektov doplnené o aktívnu zložku - tzn. aktivitu/činnosť, do ktorej bude priamo zapojená cieľová skupina - primárnou úlohou merateľných ukazovateľov je sledovať túto aktívnu zložku. Aktuálne nastavené merateľné ukazovatele sledujú deti/žiakov/študentov

	príspevku.			(neaktívne osoby) a PZ/OZ (zamestnané osoby).
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): 4. vetu v prvom odseku, ktorý popisuje aktivity zamerané na zručnosti a gramotnosti, je potrebné preformulovať nasledovne: "Ide o zručnosti potrebné pre rozvoj osobnosti, aktívne občianstvo a uplatnenie sa v živote. ODOVODNENIE: Osobný, profesný a občiansky život sú 3 piliére, ktoré je potrebné rozvíjať súbežne. Vytvorí sa tak premostenie aj na globálne vzdelávanie. Aktivity zamerané na aktívne občianstvo sú zároveň aktivitami podporovanými v Stratégii CŽV, ktorá musí nadviazať na formálne vzdelávanie, kde je to tiež priorita.	Z	ČA	Z dôvodu znižovania počtu znakov bola veta, ktorá mala konštatujúci charakter vypustená. V predchádzajúcej vete je medzi zručnosťami, ktoré budú podporované, uvedená aj občianska angažovanosť.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): Bod vznik partnerstiev aktérov navrhujeme rozšíriť aj o medzinárodnú úroveň. 2. vetu text popisujúceho partnerstvá navrhujeme formulovať nasledovne: "Partnerská spolupráca prispeje ku skvalitňovaniu vzdelávania aj prostredníctvom tvorby inovácií." ODOVODNENIE: Pripomienka nadväzuje na vyhodnotenie MPK ku Partnerskej dohode. Medzinárodná spolupráca je obzvlášť v čase kríz dôležitá. Taktiež je potrebná z hľadiska rozvoja inovácií, ktoré sú pre slovenskú spoločnosť z pohľadu megatrendov do roku 2030 aj v oblasti vzdelávania kľúčové. Medzinárodná spolupráca môže byť komplementárna (napr. škálovanie) alebo aj presahujúca program Erasmus (napr. zapojenie krajín mimo EÚ).	Z	ČA	Medzinárodná spolupráca je možná a oprávnená aj v programovom období 2014-2020 v rámci vzdelávania v projektoch EŠIF napr. prostredníctvom možnosti účasti zahraničných účastníkov, lektorov a refundovania ich nákladov či prostredníctvom zahraničných ciest (predmetné je možné uviesť ako nástroj/spôsob realizácie aktivity definovanej vo výzve). Mantinely spolupráce sú zadefinované v riadiacej dokumentácii. Obdobný spôsob sa predpokladá aj v programovom období 2021-2027.

SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): Do 2. vety v odseku, ktorý popisuje aktivity zamerané na PZ a OZ namiesto slov "ako motivovať deti a žiakov sa učiť" použiť slová "ako podporiť vnútornú motiváciu žiakov učiť sa". ODOVODNENIE: Téma vnútornej motivácie učiť sa je pre Slovensko kľúčová (viď napr. výskumy Kuruc, M. (2017) Akademická a prosociálna motivácia v škole: Analýza motivácie žiakov nižšieho sekundárneho vzdelávania. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN 978-80-223-4480-7: Len 6,8% žiakov druhého stupňa ZŠ v roku 2017 malo vnútornú motiváciu k učeniu sa v škole (pričom približne polovicu z nich tvorili deti z alternatívnych škôl). Až cca 73% žiakov mali externú motiváciu (učili sa aby sa vyhli trestu alebo získali odmenu, alebo sa výhybku nepríjemným pocitom hanby a viny alebo získali uznanie - podmienenú sebaúctu). K téme sú k dispozícii aj údaje NUCEM (výsledky PISA 2015 - index externej a internej motivácie). Význam vnútornej motivácie sa v čase pandémie zvýšil (https://www.nucem.sk/dl/5022/Monitoring_NUCEM_2021_Zistenia_o_priebehu_a_realizacii_distancneho_vzdelavania_formou_online_vyucovania.pdf: Viac ako tretina žiakov (SJL – 35,3 %, MAT – 33,5 %) uviedla, že dištančné vzdelávanie z predmetov slovenský jazyk a literatúra, matematika bolo nudnejšie ako prezenčná forma vzdelávania. Dve tretiny žiakov (70,0 %) zároveň v dotazníku uviedli, že počas pripojenia na online vyučovanie realizovali aktivity nesúvisiace s vyučovaním (napr. chatovanie, pozeranie filmov, hranie online hier a pod.). Na dennej báze realizovalo takéto aktivity nesúvisiace s vyučovaním až 45,2 % žiakov. Táto téma je o to závažnejšia, že v rámci celosvetového trendu personalizovaného učenia sa je žiak ten subjekt, ktorý preberá	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	spoluzodpovednosť za svoje vlastné vzdelávanie, čo sa následne stáva aj súčasťou motivácie ku CŽV.			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): Do odseku, popisujúceho aktivity zamerané na odborné vzdelávanie a prípravu navrhujeme do 3. vety pripojiť slová "a VŠ". ODOVODNENIE: Zručnosti a inovačné metódy sa podľa skúseností z praxe darí rozvíjať vďaka spolupráci nielen s podnikmi, ale aj s VŠ.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): Do odseku, popisujúceho aktivity zamerané na odborné vzdelávanie a prípravu, navrhujeme po 5. vete pripojiť nasledovnú vetu: "Ďalším pilierom bude pilotné zavedenie digitálneho príspevku." ODOVODNENIE: Zvedenie digitálneho príspevku bolo iniciované Asociáciou stredných odborných škôl práve z dôvodu, že ide o nový piliér OVP, bez ktorého nie je ďalší rozvoj možný.	Z	N	Na webovom sídle MŠVVaŠ SR boli zverejnené Program informatizácie rezortu školstva do roku 2030 https://www.minedu.sk/program-informatizacie-skolstva-do-roku-2030/ a Akčný plán informatizácie a digitálnej transformácie vzdelávania v SR na obdobie 2021 – 2024 https://www.minedu.sk/akcny-plan-informatizacie-a-digitalnej-transformacie-vzdelavania-v-sr-na-obdobie-2021-2024/ , ktoré predstavujú koncepciu pre realizáciu opatrení v oblasti podpory digitálnych zručností a digitálnu transformáciu v školstve bez ohľadu na zdroj financovania. Spôsob uvádzania typov aktivít v programe Slovensko je zvolený tak, aby bol flexibilný a umožňoval počas implementácie programu rôzne spôsoby

				realizácie tej ktorej oblasti podpory a prístupy k nej, a to bez konkrétnej zmienky o digitálnom príspevku. V časovom rámci plánovanej podpory je potrebné zohľadniť zároveň aj fakt, že v rokoch 2022-2024/2025 dostanú školy zo zdrojov EŠIF (OPĽZ) a Plánu obnovy a odolnosti SR IT vybavenie. Aktivity v 4P2 K ŠC RSO 4.2 (ERDF) - V PSK je uvedená aktivita „materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení“; formulácia aktivity je dostatočne široká a flexibilná, aby vyhlasovateľ výzvy, t. j. MIRRI SR oprávnené aktivity a výdavky nastavil na základe požiadaviek zdola, t. j. regiónov cez mechanizmus ITI. V popise aktivity je uvedené „Súčasťou podpory bude vybavenie kompenzačnými pomôckami potrebnými pre vzdelávanie detí a žiakov s dôrazom na znevýhodnené skupiny vo vzdelávaní a tých, ktorí majú ťažkosti vo vzdelávaní, ako aj vybavenie učebnými, didaktickými, kompenzačnými a ďalšími vhodnými prostriedkami, ktoré sú potrebné pri uplatňovaní individuálneho a personalizovaného vzdelávania detí a žiakov. K ŠC e) (ESF+) Aktivity ESF+ tak ako sú uvedené či už pri podpore PZ/OZ,

				OVP, zručností a gramotností sú formulované flexibilne tak, aby pri príprave výziev (prípadne národných projektov) mohla byť konkrétna forma podpory/aktivít nastavená v diskusii s partnermi čo najvhodnejšie s možnosťou reagovať na aktuálne potreby/trendy. K zvolaniu stretnutia - Pri nastavovaní výziev a projektov financovaných z EŠIF v gescii MŠVVaŠ SR sa budú tak ako doteraz uskutočňovať okrúhle stoly k nastaveniu mechanizmov podpory vrátane žiadateľov, aktivít, výdavkov a pod. MŠVVaŠ SR má realizáciu týchto okrúhlych stolov zavedenú ako výsledok dobrej praxe v programovom období 2014-2020 a bude v nej naďalej pokračovať, v súlade s nastavenými implementačnými rámcami na národnej úrovni. V súčasnosti ešte nie sú známe zo strany Riadiaceho orgánu pre PSK tieto rámce implementácie programu (systém riadenia, systém finančného riadenia, príručky, metodické pokyny a pod.).
SVSR pre rozvoj občian	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): Medzi aktivity, týkajúce sa PZ a OZ navrhujeme popri špecialistoch na pohybové a športové aktivity uviesť aj špecialistov na	Z	N	Podpora špecialistov na TV a pohybové aktivity má oporu v zákone o pedagogických a odborných zamestnancoch.

skej spoločnosti	umelecké aktivity., ktorí by pomohli školám skvalitniť výučbu HV a VV na 1. stupni ZŠ formou pomoci špecialistu PZ ODOVODNENIE: Obdobne ako pohybové a športové, tak aj umelecké aktivity pomáhajú zlepšiť situáciu žiakov, najmä v oblasti ich tvorivosti, wellbeingu, rozvoju osobnosti, inklúzie a zlepšenenia výsledkov vzdelávania, čo potvrdzujú aj nadnárodné výskumy (viď napr. https://read.oecd-ilibrary.org/education/art-for-art-s-sake_9789264180789-en#page246)			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): Medzi priority, zamerané na PZ a OZ navrhujeme vložiť bod "pilotné zavedenie digitálneho príspevku pre učiteľov". Zároveň na konci prvého odseku, ktorý popisuje aktivity zamerané na PZ a OZ, navrhujeme doplniť nasledovný text: Podporu týmto procesom zabezpečí digitálny príspevok pre učiteľov, ktorý sa bude ako služba pilotne overovať na 2. studni ZŠ a na SŠ. Zaŕoveň žiadame o zvolanie medzirezortného okrúhleho stola so zastúpením 3 ministerstiev-MIRRI, MPSVaR SR, MŠVVaŠ SR za účelom finálneho umiestnenia textu o digitálnom príspevku pre žiaka, pre učiteľov a na školu do jednotlivých špecifických cieľov, stanovenia výšky alokácie na pilotné overovanie, merateľných ukazovateľov a ďalších aspektov, potrebných pre kvalitné nastavenie pilotného overovania. Taktiež žiadame o zamedzenie presunu alokácie v výške 2% z ESF do Kohézneho fondu a o jej využitie na digitálny príspevok. ODOVODNENIE: Pripomienka nadväzuje na vyhodnotenie pripomienky v PD, v zmysle ktorého sa povoľuje pilotné overovanie digitálneho príspevku v súčinnosti 3 ministerstiev. O využitie alokácie vo výške 2% , ktorá sa napriek výhradám zo strany EK mala presunúť do Kohézneho fondu žiadame z 3 dôvodov, ktoré boli	Z	N	Na webovom sídle MŠVVaŠ SR boli zverejnené Program informatizácie rezortu školstva do roku 2030 https://www.minedu.sk/program-informatizacie-skolstva-do-roku-2030/ a Akčný plán informatizácie a digitálnej transformácie vzdelávania v SR na obdobie 2021 – 2024 https://www.minedu.sk/akcny-plan-informatizacie-a-digitalnej-transformacie-vzdelavania-v-sr-na-obdobie-2021-2024/ , ktoré predstavujú koncepciu pre realizáciu opatrení v oblasti podpory digitálnych zručností a digitálnu transformáciu v školstve bez ohľadu na zdroj financovania. Spôsob uvádzania typov aktivít v programe Slovensko je zvolený tak, aby bol flexibilný a umožňoval počas implementácie programu rôzne spôsoby realizácie tej ktorej oblasti podpory a prístupy k nej, a to bez konkrétnej zmienky

	rozhodujúce i pre tvorbu intervenčnej logiky Programu Slovensko - ide tu totiž o riešenie, ktoré je naliehavé, má závažné následky pre všetky rezorty na Slovensku (viď napr. výsledky projektu Sektorovo riadené inovácie) a je uskutočniteľné.			o digitálnom príspevku. V časovom rámci plánovanej podpory je potrebné zohľadniť zároveň aj fakt, že v rokoch 2022-2024/2025 dostanú školy zo zdrojov EŠIF (OPĽZ) a Plánu obnovy a odolnosti SR IT vybavenie. Aktivity v 4P2 K ŠC RSO 4.2 (ERDF) - V PSK je uvedená aktivita „materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení“; formulácia aktivity je dostatočne široká a flexibilná, aby vyhlasovateľ výzvy, t. j. MIRRI SR oprávnené aktivity a výdavky nastavil na základe požiadaviek zdola, t. j. regiónov cez mechanizmus ITI. V popise aktivity je uvedené „Súčasťou podpory bude vybavenie kompenzačnými pomôckami potrebnými pre vzdelávanie detí a žiakov s dôrazom na znevýhodnené skupiny vo vzdelávaní a tých, ktorí majú ťažkosti vo vzdelávaní, ako aj vybavenie učebnými, didaktickými, kompenzačnými a ďalšími vhodnými prostriedkami, ktoré sú potrebné pri uplatňovaní individuálneho a personalizovaného vzdelávania detí a žiakov. K ŠC e) (ESF+) Aktivity ESF+ tak ako sú uvedené či už pri podpore PZ/OZ, OVP, zručností a gramotností sú formulované flexibilne tak, aby pri príprave

				výziev (prípadne národných projektov) mohla byť konkrétna forma podpory/aktivít nastavená v diskusii s partnermi čo najvhodnejšie s možnosťou reagovať na aktuálne potreby/trendy. K zvolaniu stretnutia - Pri nastavovaní výziev a projektov financovaných z EŠIF v gescii MŠVVaŠ SR sa budú tak ako doteraz uskutočňovať okrúhle stoly k nastaveniu mechanizmov podpory vrátane žiadateľov, aktivít, výdavkov a pod. MŠVVaŠ SR má realizáciu týchto okrúhlych stolov zavedenú ako výsledok dobrej praxe v programovom období 2014-2020 a bude v nej naďalej pokračovať, v súlade s nastavenými implementačnými rámcami na národnej úrovni. V súčasnosti ešte nie sú známe zo strany Riadiaceho orgánu pre PSK tieto rámce implementácie programu (systém riadenia, systém finančného riadenia, príručky, metodické pokyny a pod.).
SVSR pre rozvoj občianskej spoloč	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): Medzi priority, zamerané na zručnosti a gramotnosti navrhujeme vložiť bod "pilotné zavedenie digitálneho príspevku pre žiakov". Zároveň na konci popisuju aktivít, zameraných na PZ a OZ navrhujeme doplniť nasledovný nový odsek, ktorý nahradí zmienku o	Z	N	Na webovom sídle MŠVVaŠ SR boli zverejnené Program informatizácie rezortu školstva do roku 2030 https://www.minedu.sk/program-informatizacie-skolstva-do-roku-2030/ a Akčný plán informatizácie a digitálnej

nosti	digitálnom príspevku v 3. odseku: Podporu uvedeným aktivitám zabezpečí digitálny príspevok pre žiakov, ktorý sa bude ako služba pilotne overovať na 2. studni ZŠ a na SŠ. Zároveň žiadame o zvolanie medzirezortného okrúhleho stola so zastúpením 3 ministerstiev-MIRRI, MPSVaR SR, MŠVVaŠ SR za účelom finálneho umiestnenia textu o digitálnom príspevku pre žiaka, pre učiteľov a na školu do jednotlivých špecifických cieľov, stanovenia výšky alokácie na pilotné overovanie, merateľných ukazovateľov a ďalších aspektov, potrebných pre kvalitné nastavenie pilotného overovania. Taktiež žiadame o zamedzenie presunu alokácie vo výške 2% z ESF do Kohézneho fondu a o jej využitie na digitálny príspevok. ODOVODNENIE: Pripomienka nadväzuje na vyhodnotenie pripomienky v PD, v zmysle ktorého sa povoľuje pilotné overovanie digitálneho príspevku v súčinnosti 3 ministerstiev. O využitie alokácie vo výške 2% , ktorá sa napriek výhradám zo strany EK mala presunúť do Kohézneho fondu žiadame z 3 dôvodov, ktoré boli rozhodujúce i pre tvorbu intervenčnej logiky Programu Slovensko - ide tu totiž o riešenie, ktoré je naliehavé, má závažné následky pre všetky rezorty a je uskutočniteľné.			transformácie vzdelávania v SR na obdobie 2021 – 2024 https://www.minedu.sk/akcny-plan-informatizacie-a-digitalnej-transformacie-vzdelavania-v-sr-na-obdobie-2021-2024/ , ktoré predstavujú koncepciu pre realizáciu opatrení v oblasti podpory digitálnych zručností a digitálnu transformáciu v školstve bez ohľadu na zdroj financovania. Spôsob uvádzania typov aktivít v programe Slovensko je zvolený tak, aby bol flexibilný a umožňoval počas implementácie programu rôzne spôsoby realizácie tej ktorej oblasti podpory a prístupy k nej, a to bez konkrétnej zmienky o digitálnom príspevku. V časovom rámci plánovanej podpory je potrebné zohľadniť zároveň aj fakt, že v rokoch 2022-2024/2025 dostanú školy zo zdrojov EŠIF (OPĽZ) a Plánu obnovy a odolnosti SR IT vybavenie. Aktivity v 4P2 K ŠC RSO 4.2 (ERDF) - V PSK je uvedená aktivita „materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení“; formulácia aktivity je dostatočne široká a flexibilná, aby vyhlasovateľ výzvy, t. j. MIRRI SR oprávnené aktivity a výdavky nastavil na základe požiadaviek zdola, t. j. regiónov cez mechanizmus ITI. V popise aktivity je

				uvedené „Súčasťou podpory bude vybavenie kompenzačnými pomôckami potrebnými pre vzdelávanie detí a žiakov s dôrazom na znevýhodnené skupiny vo vzdelávaní a tých, ktorí majú ťažkosti vo vzdelávaní, ako aj vybavenie učebnými, didaktickými, kompenzačnými a ďalšími vhodnými prostriedkami, ktoré sú potrebné pri uplatňovaní individuálneho a personalizovaného vzdelávania detí a žiakov. K ŠC e) (ESF+) Aktivity ESF+ tak ako sú uvedené či už pri podpore PZ/OZ, OVP, zručností a gramotností sú formulované flexibilne tak, aby pri príprave výziev (prípadne národných projektov) mohla byť konkrétna forma podpory/aktivít nastavená v diskusii s partnermi čo najvhodnejšie s možnosťou reagovať na aktuálne potreby/trendy. K zvolaniu stretnutia - Pri nastavovaní výziev a projektov financovaných z EŠIF v gescii MŠVVaŠ SR sa budú tak ako doteraz uskutočňovať okrúhle stoly k nastaveniu mechanizmov podpory vrátane žiadateľov, aktivít, výdavkov a pod. MŠVVaŠ SR má realizáciu týchto okrúhlych stolov zavedenú ako výsledok dobrej praxe v programovom období 2014-2020 a bude v nej naďalej

				pokračovať, v súlade s nastavenými implementačnými rámcami na národnej úrovni. V súčasnosti ešte nie sú známe zo strany Riadiaceho orgánu pre PSK tieto rámce implementácie programu (systém riadenia, systém finančného riadenia, príručky, metodické pokyny a pod.).
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): Na koniec 2. odseku, popisujúceho aktivity, zamerané na zručnosti a gramotnosti pripojiť slová "a identifikácie faktorov, ktoré ich ovplyvňujú". ODOVODNENIE: Je potrebné identifikovať aj faktory zodpovedné za vznik regionálnych rozdielov, aby ich bolo možné odstrániť na základe systémových krokov. Napr. aj posledný prieskum NUCEM o dopadoch 2. vlny pandémie poukazoval na koreláciu medzi zlou konektivitou škôl a absenciou online vzdelávania najmä v chudobných regiónoch.	Z	ČA	Znenie odseku bolo upravené- skrátené vzhľadom na počet znakov. Aktuálne znenie popisu aktivity požiadavku predkladateľa pokrýva aj v prepojení na text "Analýzy, štúdie, metodické materiály poskytnú spätnú väzbu školám, zriaďovateľom a tvorcom vzdelávacích politík o účinnosti reforiem."
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): V poslednom odseku, ktorý popisuje aktivity zamerané na PZ a OZ navrhujeme po slovách " Nadviaže sa tiež na" vložiť slovo "úspešnú" a po slovách "po ukončení podpory z POO doplniť slová "a po vyhodnotení kvality pôsobenia centier". Taktiež je potrebné pripustiť aj podporu centier na inovatívnych školách s ich vlastným personálom a tiež pôsobenie špecializovaných centier, orientovaných na 3 nosné témy prebiehajúcich reforiem - kurikulum, inklúziu, digitalizáciu. ODOVODNENIE: Pôsobenie regionálnych centier pdopory,	Z	ČA	Program Slovensko bude aktivitu financovať po skončení jej podpory z POO, súhlasíme, že by mala byť v ďalšej podpore z fondov EÚ zohľadnená úspešnosť intervencie z POO vrátane lessons learnt, čo zahŕňa aj možnosť realizácie rôznych modelov centier. V texte bude doplnené "a po vyhodnotení pôsobenia centier". Predmetom hondnotenia je efektívnosť a účelnosť

	financovaných z POO je t.č. len v štádiu ich pilotného overovania, ktoré je potrebné vyhodnotiť. Z pohľadu praxe sa už t.č. javí ako dôležitý krok aj v rámci POO umožniť pôsobenie centier priamo na inovatívnych školách s ich vlastným personálom a tiež pôsobenie špecializovaných centier, orientovaných na 3 nosné témy prebiehajúcich reforiem - kurikulum, inklúziu, digitalizáciu. Bez dôsledného zhodnotenia kvality pôsobenia centier nie je možné škálovať model regionálnych centier cez ESF.			intervencií.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE): V texte, ktorý popisuje aktivity zamerané na zručnosti a gramotnosti navrhujeme v nadväznosti na bod "posilnenie odolnosti vzdelávacieho systému a jeho aktérov voči krízam" vytvoriť samostatný odsek , kde sa okrem tvorby digitálneho edukačného obsahu uvedeného v 1. odseku umiestnia aj ďalšie aktivity pre účely lepšej prípravy vzdelávacieho systému na dištančné, hybridné a online vzdelávanie ako napr. tvorba metodík pre dištančné, online a hybridné vzdelávanie a tvorba personalizovaných online platforiem. ODOVODNENIE: Návrh vychádza z potreby zabezpečiť dostatočnú odolnosť vzdelávacieho systému na krízy na základe podnetov z praxe.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.1. (KVALITNÉ VZDELÁVANIE):V časti textu, ktorý je zameraný na popis zručností a gramotností navrhujeme rozviesť prioritné zameranie aktivít na kariérové poradenstvo. Z pohľadu prepojenia vzdelávacieho systému s trhom práce (čo je súčasťou základnej podmienky) je dôležité podporiť systém kariérneho poradenstva už na školách, sledovať stopy absolventov, podporiť záujem o inovačné trendy z pohľadu povolaní budúcnosti a	Z	ČA	Trasovanie absolventov je súčasťou priority 4P3 a je prepojené na Stratégiu celoživotného vzdelávania a poradenstva do roku 2030.

	podporiť tiež školy v zavádzaní potrebných inovácií a inovatívnych odborov vzdelávania aj vzhľadom na regionálne potreby. Súčasťou kariérneho poradenstva je aj podpora webových stránok uplatnenie.sk a trendypráce.sk. ODOVODNENIE: Očakávaný výsledok by mal spočívať v zlepšení systému kariérneho poradenstva oproti súčasnému stavu. SR patrí medzi krajiny s najvyššou mierou potenciálnej automatizácie pracovných procesov. Podľa OECD až tretina pracovných miest v podmienkach SR má vysoké riziko automatizácie a viac ako 60 % pracovných miest má významný potenciál automatizácie. V potenciáli automatizácie spomedzi krajín OECD obsadila SR nelichotivé prvé miesto. Podľa informácií spoločnosti TREXIMA Bratislava môže byť v budúcnosti automatizovaných až 57 % pracovných procesov v súčasnosti vykonávaných zamestnancami. SR tak jednoznačne patrí medzi krajiny, ktoré čakajú v budúcnosti významné zmeny spojené s technologickým pokrokom. Preto je nevyhnutné zamerať sa na určenie priorít v rámci vzdelávania aj CŽV v súvislosti s inovačnými trendmi.			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.2. (INKLUZÍVNE VZDELÁVANIE): Ku popisu aktivít, zameraných na podporu profesijného rozvoja PZ a OZ v oblasti inklúzie navrhujeme na konci 2. vety doplniť slová "v praxi". ODOVODNENIE: Na základe participatívnych diskusií s aktérmi vo vzdelávaní počas tvorby Stratégie inkluzívneho vzdelávania a 1. akčného plánu sa zdôrazňovala nevyhnutnosť praktických krokov priamo na pôde jednotlivých škôl.	Z	ČA	Veta, do ktorej predkladateľ pripomienky žiada doplniť text, priamo indikuje, že pôjde o podporu profesijného rozvoja v praxi, nakoľko typy činností ako mentoring, získavanie spätnej väzby, supervízia, je možné realizovať len v prepojení na prax. Doplnenie považujeme za nadbytočné aj z hľadiska potreby dodržania počtu znakov v popise špecifického cieľa.
SVSR pre	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.2. (INKLUZÍVNE	Z	Č	Aj vzhľadom na potrebu dodržať počet znakov za popis aktivít na úrovni 8000

rozvoj občianskej spoločnosti	VZDELÁVANIE): Ku popisu aktivít, zameraných na pôsobenie koordinátorov v centrách učenia sa navrhujeme pripojiť vetu:"Popdorované bude aj prepojenie medzi koordinátormi vzdelávania a digitálnymi koordinátormi." ODOVODNENIE: Vzhľadom na popis nového konceptu knižníc ako centier vzdelávania, ktoré sa majú orientovať aj na digitálne učebné zdroje je žiadúce synergicky prepojiť náplň činnosti oboch typov koordinátorov.		A	znakov považujeme navrhovaný text za vysokú mieru detailu. Náplň práce koordinátorov by mala byť riešená v rámci nastavovania výzvy/projektu. Koordinátor v centrách učenia sa bude spolupracovať aj s inými kategóriami PZ a OZ. Zároveň dopĺňame, že koordinátori v centrách učenia sa budú podporovaní v synergii s POO.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.2. (INKLUZÍVNE VZDELÁVANIE): Využite buddy ststému, ktorý sa uváda pri poskytovaní komplexnejších poradenských a pomocných služieb na VŠ navrhujeme využiť pri všetkých opatreniach, zameraných na inklúziu a uviesť túto formu v úvode špecifického cieľa. Taktiež v úvode navrhujeme upresniť zameranie aktivít aj na talentovaných žiakov. ODOVODNENIE: Ide o formu využiteľnú pri všetkých inkluzívnych aktivitách.Zameranie sa na talentované deti je v súlade s PD a podporí aj synergiu v ramci P SK napr. s cieľom 1 s perspektívou tvorby inovácií.	Z	ČA	Pripomienka má dva rozmery- doplnenie zmienky o podpore talentovaných žiakov - bolo doplnené do úvodu ŠC. Využitie buddy systému do úvodu popisu ŠC nie je zapracované z dôvodu, že ide o formu realizácie, ktorá sa definuje na úrovni výzvy/projektu (napr. keď bude okrúhly stôl k tvorbe k tej ktorej výzve, diskusia bude o konkrétnych činnostiach a výdavkoch spojených s podporvaným typom aktivity, pričom je potrebné zohľadniť aj parametre ako nastavenie a oprávnenosť výdavkov vrátane ich kontroly a preukázateľnosti).
SVSR pre rozvoj občianskej spoloč	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.2. (INKLUZÍVNE VZDELÁVANIE):Na kompletné posúdenie aktivít, zameraných na inkluzívne vzdelávanie je potrebný popis synergií medzi Plánom obnovy, Stratégiou inkluzívneho vzdelávania a 1. akčným plánom na roky 2022-2024. Vzhľadom k tomu, že nie je verejne dostupný položkovitý rozpočet	Z	ČA	MŠVVaŠ SR je gestorom tak komponentu 6 POO, ako aj Stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní a AP k nej. Príprava PSK za časť inkluzívne vzdelávanie reflektuje všetky tieto dokumenty, navrhované aktivity sú

nosti	Plánu obnovy na jednotlivé opatrenia, ako aj vzhľadom k tomu, že opatenia popísané v texte Komponentu 6 sa nepremietli do textu Programu Slovensko nie je možné posúdiť kompletnosť opatrení v P SK v záujme dosiahnutia komplementarity s POO a potrebných synergických efektov na najbližších 10 rokov. Napr. nie je vôbec zrejné, či sa bude alebo nebude realizovať plánovaná verejná kampaň, ktorej potrebnosť zdôrazňovali rôznorodé skupiny aktérov vo vzdelávaní počas participatívnej tvorby Stratégie inkluzívneho vzdelávania.			komplementárne a synergické. Kampaň bude realizovaná z POO.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	PRIPOMIENKA KU ŠPECIFICKÉMU CIEĽU 2.4.2.3. (INFRAŠTRUKTÚRA): Navrhujeme zaviesť samostatný bod s názvom pilotné zavedenie digitálneho príspevku na zvýšenie digitálnej úrovne škôl. Príspevok by mal slúžiť na podporu digitálnej transformácie škôl v synergii s ďalšími opatreniami, ktoré ju podporujú (napr. vzdelávanie, inovácie, digitálne dvojčatá, online maturita, digitálni koordinátori a pod.). Ide o popdoru na zaobstaranie takého materiálno-technického vybavenia, ktoré korešponduje s aktuálnymi potrebami na pôde konkrétnej školy a ktore je v súlade s jej koncepciou rozvoja. ODOVODNENIE: V súlade s názvom špecifického cieľa (posilňovanie odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie) a nadväzujúc na vyhodnotenie pripomienky z MPK ku Partnerskej dohode ako aj na dlhodobé negatívne skúsenosti škôl so zavádzaním paušálnych riešení zhora, ktoré nekorešpondujú s potrebami praxe a absenciou synergických prepojení na súvisiace aktivity navrhujeme vytvoriť priestor pre školy v súlade s ich rôznorodými potrebami a nutnosťou ich digitálnej transformácie, ktorá je podporená napr. aj veľkou alokáciou na digitálnych koordinátorov, ktorí však na svoju prácu potrebujú aj materiálno.technické vybavenie obdobne, ako to bolo napr. v	Z	N	V PSK je uvedená aktivita „materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení“; formulácia aktivity je dostatočne široká a flexibilná, aby vyhlasovateľ výzvy, t. j. MIRRI SR oprávnené aktivity a výdavky nastavil na základe požiadaviek zdola, t. j. regiónov cez mechanizmus ITI. V popise aktivity je uvedené „Súčasťou podpory bude vybavenie kompenzačnými pomôckami potrebnými pre vzdelávanie detí a žiakov s dôrazom na znevýhodnené skupiny vo vzdelávaní a tých, ktorí majú ťažkosti vo vzdelávaní, ako aj vybavenie učebnými, didaktickými, kompenzačnými a ďalšími vhodnými prostriedkami, ktoré sú potrebné pri uplatňovaní individuálneho a personalizovaného vzdelávania detí a žiakov.

	prípade IT Akadémie.			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	Pripomomienka ku 2.5.1.1.2 a 2.5.1.2.2.: Navrhujeme, aby v poradí 3. typ akcie bol formulovaný nasledovne: "Tvorba a implementácia politík na základe dát, princípov manažmentu zmeny a hodnotenia dopadov miestnych a regionálnych politík, resp. hodnotenia kvality poskytovania a dostupnosti verejných služieb, implementáciu prístupov k tvorbe politík na základe princípov otvoreného vládnutia na miestnej a regionálnej úrovni a tam, kde je to potrebné v spolupráci s centrálnou úrovňou, začleňovanie princípov politík trvalo udržateľného rozvoja z centrálnej na regionálnu a miestnu úroveň; tvorba politík na základe dát a hodnotenia dopadov miestnych a regionálnych politík. ODOVODNENIE: Považujeme za dôležité zohľadniť i aspekt implementácie politík a taktiež v rámci toho podporiť implementáciu princípov manažmentu zmeny, ktorých nerešpektovanie prináša podľa dostupných výskumov až 80% predpoklad neúspechu (viď napr. www.prosci.com). Naopak, implementácia týchto princípov zabezpečí účinnosť politík a tým aj efektivitu vynaložených financií z Programu Slovensko.	Z	ČA	Pripomienku akceptujeme v časti doplnenia implementácie politík do textu Programu Slovensko. Vo vzťahu k zapracovaniu „princípov manažmentu zmeny“ nevylučujeme ich aplikáciu v procese implementácie daného opatrenia, avšak nepovažujeme za nevyhnutné jeho doplnenie do textu Programu Slovensko, nakoľko ide spôsob realizácie daného opatrenia, nie samotné opatrenie, resp. aktivitu.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	Ukazovateľ EECO18 - Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni Tento ukazovateľ je používaný vo viacerých špecifických cieľoch, kde ide o parnterstvo... Ale podľa názvu tento ukazovateľ nezahŕňa MNO. PRÍKLAD: ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (B) - sociálny dialóg; ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (H) - regionálne, miestne partnerstvá; ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (J) - inšitucionálna podpora MNO.	Z	ČA	Definícia ukazovateľa zahŕňa aj MNO.

	Navrhujeme zaviesť nový ukazovateľ, ktorý túto skutočnosť zachytí.			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	V celom texte navrhujeme jednotne používať pojem mimovládne neziskové organizácie a skratku MNO. Pojem aj skratka vyplývajú z platnej legislatívy SR.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	V kapitole 2.4.1.3 - 2.4.1.3.1 navrhujeme doplniť text o nasledovné: V záujme vytvárania LEPŠEJ ROVNOVÁHY MEDZI PRACOVNÝM A SÚKROMNÝM ŽIVOTOM VRÁTANE PRÍSTUPU K CENOVO DOSTUPNEJ STAROSTLIVOSTI bude zabezpečenie starostlivosti o deti a vzdelávania detí do nástupu na povinnú školskú dochádzku podporené formou aktivity - príspevok na predprimárne vzdelávanie, ktorý bude rodičom refundovať náklady na účasť dieťaťa v programe predprimárneho vzdelávania a náklady na starostlivosť o dieťa. Odôvodnenie: Navrhované znenie nereflektuje aktuálny stav starostlivosti a vzdelávania detí do nástupu na povinnú školskú dochádzku, nereflektuje potreby rodín ani platné legislatívne rámce. Navrhované aktivity čiastočne kopírujú mechanizmy podpory z predchádzajúceho programovacieho obdobia bez potrebnej analýzy dopadov a následného vyhodnotenia. Na základe aplikačnej praxe považujeme tieto aktivity za neefektívne a nehospodárne. Pre vykonávateľov aktivít predstavujú náročné a neudržateľné procesy a pre rodiny s deťmi nevytvárajú adresné a okamžité podporné rámce, ani pozitívne dopady dnes, ani do budúcnosti a v konečnom dôsledku sa môžu pretaviť v znížení kvality poskytovaných služieb. Namietame textáciu v	Z	ČA	V rámci niekoľkých rozporových konaní, konzultácií a stretnutí, ktoré sa uskutočnili od 24.5.2022 do 6.6.2022, zástupcovia MPSVR SR a partneri dospeli k vzájomnej zhode na úprave textácií Programu Slovensko v ŠC (c). Text je upravený v súlade s konzultáciami a pripomienkami.

	časti vekového ohraničenia daných aktivít. V jednej časti sa hovorí o podpore pre deti do 5 rokov veku, v inej do troch rokov. Dlhodobo je jedným z významných problémov rozdrobený systém výchovy, vzdelávania a starostlivosti o deti od 0,5 - 6 rokov dieťaťa medzi dva rezorty, nefunkčný zber údajov ako aj absencia dostupných podporných mechanizmov pre rodičov týchto detí čo má za následok nedostupnosť služieb, nerovný prístup v oblasti práv a povinností jednotlivých subjektov. K tomu sa pripája neochota vytvárania systémových zmien a efektívnych nástrojov podpory. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako aj Ministerstvo školstva dlhodobo eviduje množstvo nevybavených žiadostí o umiestnenie dieťaťa. Neexistuje však komplexná analýza dostupnosti voľných kapacít všetkých zriaďovateľov. Efekt dobudovania ďalších kapacít a jeho udržateľnosť demonštruje aj vyčlenenie finančných prostriedkov z Integrovaného regionálneho operačného programu na výstavbu zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku, pričom zazmluvnených bolo 35 projektov v objeme 15 120 649 mil. Eur, s maximálnou kapacitou 20 detí na jedno zariadenie. V priemere je teda investícia na 1 novovybudované miesto 21.600€. Realizácia výstavby prebiehala/prebieha počas rokov 2021, 2022 a 2023 pričom bola vyhlásená ďalšia výzva zameraná na výstavu, rekonštrukciu a modernizáciu týchto zariadení. V rámci uplatňovania a princípov hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti vynakladania verejných prostriedkov je žiaduce nájsť optimálny spôsob finančnej podpory existujúcich zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa a ostatných zariadení podieľajúcich sa na výchove, vzdelávaní a starostlivosti o deti od 0 do 6 rokov veku dieťaťa. V zmysle vyššie uvedených prepočtov by sa pri príspevku cca.280€/dieťa/mesiac mohlo z rovnakej sumy (21.600€) podporiť 6 detí na celý rok v existujúcom zariadení podľa výberu rodiča, čo je významnou			

	podporou zosúladenia rodinného a pracovného života viacerých rodín. Z toho dôvodu navrhujeme v navrhovanom znení operačného programu "Slovensko" zameniť za aktivity, ktoré budú reflektovať potreby rodín. Navrhujeme aktivitu dobudovania kapacít, podporu personálneho zabezpečenia v zariadeniach do troch rokov a podporu neformálnych skupín nahradiť aktivitou príspevku na predprimárne vzdelávanie. Jeho čerpanie by reflektovalo individuálne potreby rodín. Vytváral by sa tým by systémový, konkrétny, nediskriminačný, adresný a okamžitý nástroj podpory pre rodiny s deťmi do nástupu na povinnú školskú dochádzku, ktorý by zároveň čiastočne odbremenil štátny rozpočet v časti financovania starostlivosti o deti do troch rokov veku (rodičovský príspevok) ako aj v časti predprimárneho vzdelávania (využitím existujúcich kapacít).			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	V kapitole 2.4.5.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (K) ZLEPŠOVANIE ROVNÉHO - • zabezpečenie dostatočných odborných kapacít personálu v zdravotníctve, reflektujúcich požiadavky moderných zdravotníckych povolaní, "V oblasti vzdelávania a odbornej prípravy potencionálnych zdravotníckych pracovníkov je možné zvýšenie produkcie absolventov iba za predpokladu navýšenia finančných zdrojov pre stredné zdravotnícke školy a vysoké školy zdravotníckeho zamerania vrátane optimalizovania ich potrebného personálneho zabezpečenia a materiálno – technického vybavenia ako prostriedkov kvalitného vzdelávania." - žiadame vypustiť z tejto priority. Odôvodnenie: Podpora vzdelávania a školských zariadení by mala byť inde, tam kde sa hvorí o podpore vzdelávania.	Z	A	Text bol upravený, podpora zdravotníckeho školstva bude riešená v rámci aktivít v gescii MŠVVaŠ SR, aktivity MZ SR budú smerovať len k podpore ďalšieho vzdelávania.
SVSR pre rozvoj	V kapitole 2.4.5.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (K) ZLEPŠOVANIE ROVNÉHO a základné podmienky Žiadame o spätné doplnenie textu	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

občianskej spoločnosti	akcie: "• zabezpečenie dodatočných personálnych kapacít v dlhodobej starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej osoby Cieľom reformných plánov v oblasti dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti je v strednodobom horizonte zabezpečiť lepšiu dostupnosť starostlivosti prostredníctvom osobných rozpočtov. Predmetom podpory preto bude pilotné overenie fungovania individualizovanej podpory pri zabezpečovaní terénnych foriem starostlivosti. Aj v oblasti dlhodobej zdravotnej starostlivosti bude v záujme jej lepšej dostupnosti potrebné posilniť personálne kapacity zdravotníckeho personálu a pomáhajúcich profesií." ODOVODNENIE - nie je zrejmé prečo tento text bol vypustený. pričom odkazuje na jedno z hlavných odporúčaní EK vo svojich správach o Slovensku ako aj odporúčaní investičných priorít pre nové programové obdobie. Tiež sa zdôrazňuje potreba integrovaného sociálno-zdravotného starostlivosti a synergia s Komponentom 13 v POO. Zdá sa, že MZ SR sa rozhodlo "ísť vlastnou cestou, čo preukazuje aj odkaz v základných podmienkach na prípravu akéhosi vlastného rezorntého materiálu pre oblasť dlhodobej starostlivosti - "Strategický rámec pre zdravie a dlhodobú starostlivosť" (v príprave)". Toto považujeme za krok späť ako aj ohrozenie plnenia základných podmienok (Stratégia dlhodobej starostlivosti), ke´dže sú úzko previazené s kompenentom 13.			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	V kapitole 2.4.5.4.1 Navrhujeme doplniť medzi hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (l) aj osoby ohrozené domácim násilím. Odôvodnenie: Navrhujeme do cieľových skupián doplniť aj osoby ohrozené domácim násilím, pre ktoré sú viaceré Akcie z navrhovanej podkapitoly (napríklad získanie a udržanie dostupného nájomného bývania) takisto kľúčové a tiež preto, že zabezpečenie bývania a podpory v	Z	A	Cieľové skupiny jednotlivých špecifických cieľov boli upravované v zmysle platnej legislatívy a osoby ohrozené domácim násilím patria do skupiny - FO v nepriaznivej sociálnej situácii.

	bývaní a tiež ďalších aktivít pre túto cieľovú skupinu nie je nikde inde pre cieľovú skupinu osôb ohrozených domácim násilím v Programe Slovensko zadefinovaný.			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	V kapitole 2.4.5.4.1 navrhujeme zmeniť text nasledovne: • zavádzanie „Housing-led prístupov“ (napr. housing first, rapid re-housing) so sprievodnými opatreniami na predchádzanie straty bývania a získanie a udržanie cenovo dostupného nájomného bývania Odôvodnenie: Navrhujeme v navrhovanom názve Akcie doplniť, že zavádzanie prístupov má byť aj za účelom "získania", nielen "predchádzania" straty či "udržania dostupného nájomného bývania". Aby si ľudia bez domova mahli bývanie udržať, musia ho najskôr získať a tomuto cieľu Akcie (získanie dostupného bývania) zodpoved aj nasledujúci popis Akcie, takže predpokladáme, že slovo "získať" iba vypadlo z popisu Akcie. Tiež navrhujeme do zátvorky za "Housing led prístupy" doplniť konkretizáciu prístupov (napr. housing first, rapid re-housing), najmä z dôvodu, že termíny sú už v našej odbornej spoločnosti zaužívané a jasne odkazujú na prístupy, ktoré chceme podporiť. Tiež navrhujeme vypustiť slovo "sociálneho" (bývania) z dôvodu, že na sprostredkovanie bývania založených na HF či Rapid re-housing prístupe sa využívajú aj byty so súkromného sektora (tak je to definované napr. už aj v aktuálne prebiehajúcej výzve Dostupné bývanie s prvkami housing first).	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
SVSR pre rozvoj občianskej	V kapitole 2.4.5.5.1 navrhujeme upraviť text nasledovne: akcia • zabezpečenie infraštruktúry nájomného bývania. Veta: Teda prepojenie kapitálových výdavkov určených na obstaranie bývania a bežných výdavkov určených na asistenciu aplikovanú v prístupe napr. housing first,	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

spoločnosti	rapid re-housing (napr. soc. služba, poradenstvo, peer to peer, sprevádzanie, asistenti bývania, sprostredkovanie bývania a pod.). Odôvodnenie: Navrhujeme preformulovať v tejto konkrétnej vete "housing led" za "housing first" z dôvodu, že jasnejšie označuje prístup, ktorý sa bude podporovať. Housing led je strešný pojem pre viaceré prístupy zamerané na sprostredkovanie cenovo dostupného nájomného bývania (s podporou) a správne sa uvádza v prvej časti textu pod navrhovanou Akciou • zabezpečenie infraštruktúry nájomného bývania. Keďže v tejto konkrétnej časti textu sa ako príklady uvádzajú už konkrétne prístupy, ktoré budú podporené, je vhodnejšie použiť konkrétny názov prístupu - "housing first", (ktorý je už zaužívaný a je zrozumiteľný aj odbornej verejnosti) ako strešný "housing led".			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	V kapitole 2.4.5.5.2, do tabuľky 2 ukazovatele výstupu navrhujeme: 1) do ukazovateľov výstupu DOPLNIŤ VIAC ROZVINUTÝ REGIÓN aj pre hodnotu Nového alebo modernizovaného sociálneho bývania aj pre hodnotu Nové alebo zmodernizované zariadenia sociálnych služieb pre znevýhodnené skupiny 2) NAVRHUJEME DOPLNIŤ CIEĽOVÚ HODNOTU PRE NOVÉ ALEBO MODERNIZOVANÉ SOCIÁLNE BÝVANIE (RCO65) aspoň 10 000 (osôb) Odôvodnenie: Dopĺňame úplne zásadnú pripomienku aj z pohľadu pripomienky EK k tomu, že v dokumente nie je dostatočne zapracované upozornenie EK o potrebe podporiť akcie na ukončovanie bezdomovectva aj s využím dostupného nájomného bývania. Ak návrh ostane v pôvodnom znení, považujeme výhradu EK za úplne opodstatnenú a odpoveď, že téma sa rieši v pripravovanej národnej koncepcii (ktorá sa ale chce pri viacerých záväžných opatreniach odvolávať na finančné krytie z fondov EU) za	Z	A	Vzhľadom na dostupnú alokáciu nie je možné navýšiť ukazovateľ na navrhovanú hodnotu. Na riešenie danej problematiky boli vyčlenené alokácie aj pre územie VRR.

	nedostatočnú. 1) Na Slovensku je minimálne 20-23 tisíc a viac ľudí bez domova + ďalšie ohrozené a zraniteľné skupiny, ktoré sú v ohrození bezdomovectva. Preto navrhujeme túto cieľovú hodnotu navýšiť aspoň na 10 000 (a spolu s ňou navýšiť aj. príslušné finančné krytie), aby sa aspoň čiastočne pokryla pokryla potreba aspoň najviac zraniteľných osôb. 2) Za úplne zásadné považujeme doplniť do plánov na tieto akcie (rozvoj infraštruktúry nájomného bývania a tiež dobudovanie zariadení sociálnych služieb) aj finančné krytie aj na viac rozvinutý región, pretože opatrenia tu navrhované sa týkajú najmä cieľovej skupiny, ktorá sa na Slovensku kumuluje predovšetkým vo viac rozvinutom regióne. Kapacity dostupného nájomného bývania sú napr. v hlavnom meste extrémne poddimenzované, detto kapacity zariadení sociálnych služieb. Preto tu navrhujeme doplniť aj viac rozvinutý región.			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	V kapitole 2.4.6.1.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (J) Navrhujeme zmeniť text na "Počet domácností, ktorým sa zlepšil prístup k hygienickým zariadeniam" Odôvodnenie: Hygienické štandardy bývania sa zlepšia IBA v domácnostiach, ktoré budú novo vybudované (sociálne bývanie/nájomné bývanie). Podpora budovania multifunkčných stredísk osobnej hygieny s prístupom k pitnej vode však zlepší dostupnosť hygienických zariadení a bude mať širší dosah na zlepšenie podmienok bývania obyvateľov MRK. Zároveň však možno do ukazovateľa započítať aj hygienické zariadenia vo vybudovaných obydliach (nájomných/sociálnych).	Z	N	Text "Počet domácností, ktorým sa zlepšil prístup k hygienickým zariadeniam" je úzko spojený s budovaním hygienických zariadení. Súčasné znenie umožňuje investovať do rôznych typov aktivít, ktoré zlepšia hygienické štandardy.
SVSR pre rozvoj	v rámci „2.4.1.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (C) PODPORA RODOVO VYVÁŽENEJ ÚČASTI NA TRHU PRÁCE, ROVNAKÝCH	Z	ČA	V rámci niekoľkých rozporových konaní, konzultácií a stretnutí, ktoré sa uskutočnili od 24.5.2022 do 6.6.2022, zástupcovia

občianskej spoločnosti	PRACOVNÝCH PODMIENOK A LEPŠEJ ROVNOVÁHY MEDZI PRACOVNÝM A SÚKROMNÝM ŽIVOTOM VRÁTANE PRÍSTUPU K CENOVO DOSTUPNEJ STAROSTLIVOSTI O DETI A ODKÁZANÉ OSOBY - 2.4.1.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV“ navrhujeme v znení Programu Slovensko aktivity zamerané na podporu zosúladenia pracovného a rodinného života formou dobudovania kapacít, podporu personálneho zabezpečenia v zariadeniach do troch rokov a podporu neformálnych skupín nahradiť novou aktivitou vo forme adresného príspevku na predprimárne vzdelávanie pre deti do 6 rokov veku (prípadne do nástupu na povinnú školskú dochádzku s ohľadom na deti so špeciálno výchovno vzdelávacími potrebami) ktorý bude reflektovať potreby rodín. Príspevok ako taký je navrhovaný aj v Programovom vyhlásení vlády SR, a vytváral by sa ním systémový, konkrétny, nediskriminačný, adresný a okamžitý nástroj podpory pre rodiny s deťmi do nástupu na povinnú školskú dochádzku, ktorý by zároveň odbremenil nároky financovania predprimárneho vzdelávania zo štátneho rozpočtu a dokázal zvýšiť zaškolenosť detí predškolského veku využitím už existujúcich kapacít zariadení predprimárneho vzdelávania rôznych foriem. ODOVODNENIE: Navrhované znenie nereflektuje aktuálny stav starostlivosti a vzdelávania detí do nástupu na povinnú školskú dochádzku, nereflektuje potreby rodín ani platné legislatívne rámce. Navrhované aktivity čiastočne kopírujú mechanizmy podpory z predchádzajúceho programovacieho obdobia bez analýzy dopadov a následného vyhodnotenia. Na základe aplikačnej praxe považujeme tieto aktivity za neefektívne a nehospodárne. Pre vykonávateľov aktivít predstavujú náročné a neudržateľné procesy a pre rodiny s deťmi nevytvárajú adresné a okamžité podporné rámce, ani pozitívne dopady a v konečnom dôsledku sa môžu pretaviť v znížení kvality poskytovaných služieb. Namietame textáciu v časti vekového			MPSVR SR a partneri dospeli k vzájomnej zhode na úprave textácií P SK v ŠC (c). Text je upravený v súlade s konzultáciami a pripomienkami.

	ohraničenia daných aktivít. V jednej časti sa hovorí o podpore pre deti do piatich rokov veku, v inej do troch rokov. Požadujeme zosúladenie textácie na podporu pre detí do nástupu na povinnú školskú dochádzku. Dlhodobo je jedným z významných problémov rozdrobený systém výchovy, vzdelávania a starostlivosti o deti od 0,5 - 6 rokov dieťaťa medzi dva rezorty, nefunkčný zber údajov ako aj absencia dostupných podporných mechanizmov pre rodičov týchto detí čo má za následok nedostupnosť služieb, nerovný prístup v oblasti práv a povinností jednotlivých subjektov. K tomu sa pripája neochota vytvárania systémových zmien a efektívnych nástrojov podpory. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako aj Ministerstvo školstva dlhodobo eviduje množstvo nevybavených žiadostí o umiestnenie dieťaťa. Neexistuje však komplexná analýza dostupnosti voľných kapacít všetkých zriaďovateľov. Efekt dobudovania ďalších kapacít a jeho udržateľnosť demonštruje aj vyčlenenie finančných prostriedkov z Integrovaného regionálneho operačného programu na výstavbu zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku, pričom zazmluvnených bolo 35 projektov v objeme 15 120 649 mil. Eur, s maximálnou kapacitou 20 detí na jedno zariadenie. V priemere je teda investícia na 1 novovybudované miesto 21.600€. Realizácia výstavby prebiehala/prebieha počas rokov 2021, 2022 a 2023 pričom bola vyhlásená ďalšia výzva zameraná na výstavu, rekonštrukciu a modernizáciu týchto zariadení. V rámci uplatňovania a princípov hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti vynakladania verejných prostriedkov je žiaduce nájsť optimálny spôsob finančnej podpory existujúcich zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa a ostatných zariadení podieľajúcich sa na výchove, vzdelávaní a starostlivosti o deti od 0 do 6 rokov veku dieťaťa. V zmysle vyššie uvedených prepočtov by sa pri príspevku cca.280€/dieťa/mesiac mohlo z rovnakej sumy (21.600€) podporiť 6 detí			

	na celý rok v existujúcom zariadení podľa výberu rodiča, čo je významnou podporou zosúladenia rodinného a pracovného života viacerých rodín. Z toho dôvodu navrhujeme v navrhovanom znení Programu Slovensko zameniť za aktivity, ktoré budú reflektovať potreby rodín. Navrhujeme aktivitu dobudovania kapacít, podporu personálneho zabezpečenia v zariadeniach do troch rokov a podporu neformálnych skupín nahradiť aktivitou príspevku na predprimárne vzdelávanie. Jeho čerpanie by reflektovalo individuálne potreby rodín. Vytváral by sa tým by systémový, konkrétny, nediskriminačný, adresný a okamžitý nástroj podpory pre rodiny s deťmi do nástupu na povinnú školskú dochádzku, ktorý by zároveň odbremenil nároky financovania predprimárneho vzdelávania zo štátneho rozpočtu. Akútnosť témy a adresnosť navrhovaného znenia podporuje aj fakt, že aktuálne sa v Národnej rade SR prejednáva legislatívna úprava, ktorá umožní čerpanie príspevku s týmto zámerom. Príspevok na starostlivosť naplní zámery programového vyhlásenia vlády SR a podporí záväzky z Plánu obnovy a odolnosti a v konečnom dôsledku umožní všetkým poskytovateľom a rodičom účasť na programoch starostlivosti a predprimárneho vzdelávania.			
SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti	V tabuľke 1 - RSO4.3 Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít... navrhujeme v poslednej vete " Investície budú smerovať aj do budovania infraštruktúry dostupného bývania a pobytových foriem sociálnych služieb krízovej intervencie." vypustiť - "pobytových foriem" ODOVODNENIE: považujeme toto formulovanie za obmedzujúce. Ikeď rozmieme potrebe najmä pobytových foriem, na druhej strane nemali by sme vylúčiť aj investície fo infraštruktúry do ambulantných foriem.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

SZVT	Navrhujeme medzi "oprávnených žiadateľov" v častiach 2.1.2. a 2.2.1. a 2.2.3. doplniť aj: Držiteľov povolenia na rozvod tepla v prípade, ak sa jedná o inštaláciu decentralizovaného zdroja tepla z OZE alebo odpadového tepla pre objekty spotreby tepla koncových odberateľov, ktoré sú pripojené k centralizovanému zásobovaniu teplom .	Z	ČA	Pripomienka bola predmetom diskusie na rozporovom konaní dňa 12.05.2022, rozpor bol odstránený po vysvetlení, že v rámci úpravy Programu Slovensko 21-27 budú prijímatelia vypustení, budú definované iba cieľové skupiny. V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia, budú pripravované na princípe partnerstva.
SZVT	Navrhujeme medzi "oprávnených žiadateľov" v častiach 2.1.2. a 2.2.1. a 2.2.3 doplniť . Držitelia povolenia na rozvod tepla v prípade, ak sa jedná o inštaláciu decentralizovaného zdroja tepla z OZE alebo odpadového tepla pre objekty spotreby tepla koncových odberateľov, ktoré sú pripojené k centralizovanému zásobovaniu teplom.	Z	ČA	Rozpor odstránený na rozporovom konaní 12.05.2022 po vysvetlení, že v rámci úpravy Programu Slovensko 21-27 budú prijímatelia vypustení, budú definované iba cieľové skupiny. V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže

				to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia, budú pripravované na princípe partnerstva.
TTSK	1.1.1. Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch - alokácia pre IÚI príliš vysoká (80 mil. €) - riziko nevyčerpania	Z	A	Predmetná alokácia bola znížená.
TTSK	1.2.2. Podpora budovania inteligentných miest a regiónov - žiadame doplniť alokáciu pre IÚI.	Z	A	Na základe zaslaných požiadaviek alokácií pre IÚI jednotlivých regiónov sa predpokladá vyčlenenie alokácie pre IÚI v danom opatrení.
TTSK	2.4.1.A Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami - žiadame doplniť alokáciu pre IÚI.	Z	A	Časť alokácie bola vyčlenená na čerpanie prostredníctvom využívania územných nástrojov (ITI) pre opatrenie 2.4.1. Bola doplnená alokácia aj pre IÚI.
TTSK	2.4.1.B - Adaptácia na zmenu klímy v obciach a mestách - absentuje alokácia pre IÚI - UMR Trnava tvorí len 5,9 % rozlohy kraja - TTSK	Z	N	Alokáciu vyčlenenú na predmetnú aktivitu nie je možné v tomto okamihu ďalej navyšovať. V procese implementácie

	eviduje až 151 rojketov/zámerov v celkovej odhadovanej hodnote € 53,35 mil, - žiadame presunúť časť alokácie pre IÚI z UMR. IUI má viac projektov ako UMR.			Programu Slovensko však riadiaci orgán pristúpi k jeho pravidelnému prehodnocovaniu a v prípade, ak sa ukáže potreba navýšenia, je pripravený predmetnú alokáciu upraviť.
TTSK	2.5.1 - 2.5.7 Všetky opatrenia vodného hospodárstva - vzhľadom na investičnú náročnosť projektov/zámerov navrhujeme jednoznačne navýšiť dané alokácie - TTSK eviduje odhadovanú potrebu investícií na viac než € 384,67 mil.	Z	N	V pripomienke nie je identifikovaná výška žiadaného navýšenia opatrení 2.5.1 - 2.5.7. Je potrebné zobrať do úvahy, že akékoľvek zvýšenie alokácie nejakého opatrenia má za následok zníženie alokácie iného (iných) opatrení, ktoré sú v gescii iných rezortov. Zároveň predmetné opatrenia svojím charakterom intervencie neprispievajú k plneniu cieľov v oblasti zmeny klímy, preto nebude možné pristúpiť k zvýšeniu alokácie týchto opatrení. Z hladiska plnenia limitov stanovených všeobecným nariadením v oblasti plnenia klimatických cieľov, je alokácia PSK smerovaná predovšetkým do opatrení/špecifických cieľov s najvyšším koeficientom pre plnenie stanovených záväzkov.
TTSK	2.8.1. Rozvoj verejnej dopravy - pokiaľ môžeme rátať i s TIOP, tak OK (len TIOP sú hrubo odhadované na € 27 mil.) - V opačnom prípade jednoznačne znížiť alokáciu pre IÚI (bez TIOP € 13,4 mil.)	Z	A	Jednou z navrhovaných aktiovít daného opatrenia je aj "výstavba a modernizácia infraštruktúry verejnej osobnej dopravy (napr. prestupných terminálov, zastávok a záchytných parkovísk, zavádzanie opatrení

				preferencie verejnej osobnej dopravy)". Na základe toho alokáciu nechávame v pôvodnej výške.
TTSK	2.8.3 Udržateľná mobilita BSK - netýka sa IÚI (bezpredmetné pre TTSK)	Z	N	Opatrenie 2.8.3 bude podporovať intervencie len pre Bratislavský samosprávny kraj a hl. mesto Bratislava
TTSK	3.2.4 - Miestne komunikácie - citeľne absentuje alokácia pre IÚI (UMR Trnava tvorí len 5,9 % rozlohy kraja) - TTSK eviduje takmer 300 rojketov/zámerov v celkovej odhadovanej hodnote viac ako € 120 mil. - chodníky, MK a nové ulice (kvôli rozmachu nových IBV naprieč celému kraju). Výstavby a rekonštrukcie - samostatná kategória = mosty TTSK vo veľmi zlom stave (priam životu ohrozujúce) - žiadame presunúť časť alokácie pre IÚI z UMR. IUI má viac projektov ako UMR.	Z	ČA	Alokácia bola upravená v nadväznosti na podklady doručené zo strany území UMR a VÚC.
TTSK	5.1.3 / 5.2.3 Investície do bezpečného fyzického prostreia obcí, miest a regiónov - navrhujeme zvýšenie alokácie - TTSK eviduje cez 110 projektov/zámerov, v celkovej odhadovanej hodnote cez € 28 mil.	Z	N	Alokáciu vyčlenenú na predmetnú aktivitu nie je možné v tomto okamihu ďalej navyšovať. V procese implementácie Programu Slovensko však riadiaci orgán pristúpi k jeho pravidelnému prehodnocovaniu a v prípade, ak sa ukáže potreba navýšenia, je pripravený predmetnú alokáciu upraviť. Vo vzťahu k projektom Catching-up však uvádzame, že tieto budú zvýhodňované v procese vyhlasovania výziev. Podrobnosti budú upravené v metodických dokumentoch vydávaných

				riadiacim orgánom.
TTSK	5.1.6 Európske Hlavné mesto kultúry 2026 - absentuje možnosť čerpania pre mestá mimo UMR	Z	N	Európske hlavné mesto kultúry 2026 bol určený Trenčín. Aktivity tohto opatrenia sú určené pre mesto Trenčín.
TTSK	SO(i) Podpora sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov - bez pochýb absentuje alokácia pre IÚI	Z	N	Všetky akcie v rámci SO (i) budú financované z prostriedkov ESF+ (nakoľko ide výhradne o tzv. mäkké aktivity) a za zdroj ESF+ sa typ alokácie pre IUI nestanovuje.
ÚMS	K 2.4.8.1. Špecifický cieľ SO (m) Riešenie materiálnej deprivácie prostredníctvom potravinovej a /alebo základnej materiálnej pomoci... Text pripomienky: Budovanie alebo zriaďovanie Centier materiálnej pomoci pre cieľovú skupinu nízkopríjmových jednotlivcov a rodín s deťmi, ľudí bez domova, MRK a ostatných chudobou deprivovaných skupín obyvateľstva. Odôvodnenie: Považujeme za potrebné zriadiť a vybaviť Centrá materiálnej pomoci v každom okresnom meste – skladové priestory, logistické a technické miestnosti. Na jednom mieste tak bude možné sústrediť darované veci a pripraviť ich na ďalšie použitie (Zelená Európa a dajme druhú šancu veciam... a ďalšie presahy v programovacom období do 2027). Takéto centrá boli základom záchrannej pomoci aj v utečeneckej kríze, boli zriadené narýchlo v rôzne kvalitných priestoroch. Adekvátne tomu je potrebné vyčleniť na túto aktivitu aj finančné prostriedky.	Z	N	Podľa čl. 22 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky sociálny fond plus (ESF+) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1296/2013 oprávnené náklady v prípade podpory z ESF+ na riešenie materiálnej deprivácie sú: a) náklady na nákup potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci vrátane nákladov spojených s prepravou potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci prijímateľom, ktorí potravinovú a/alebo základnú materiálnu pomoc dodávajú konečným príjemcom; b) ak sa na prepravu potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci prijímateľom, ktorí ju distribuujú konečným príjemcom,

				nevzťahuje písmeno a), náklady, ktoré znáša nákupný subjekt v súvislosti s prepravou potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci do skladov alebo prijímateľom, a náklady na skladovanie v paušálnej sadzbe vo výške 1 % nákladov uvedených v písmene a) alebo v náležite odôvodnených prípadoch skutočne vynaložené a uhradené náklady; c) administratívne náklady, náklady na prepravu, skladovanie a prípravu, ktoré znášajú prijímatelia zapojení do distribúcie potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám, v paušálnej sadzbe 7 % nákladov uvedených v písmene a), alebo 7 % nákladov z hodnoty potravín, s ktorými sa nakladá v súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013; d) náklady na zber, prepravu, skladovanie a distribúciu darovaných potravín a s tým priamo spojené činnosti na zvyšovanie informovanosti; a e) náklady na sprievodné opatrenia realizované prijímateľmi alebo v ich mene a deklarované prijímateľmi, ktorí potravinovú a/alebo základnú materiálnu pomoc dodávajú najodkázanejším osobám, v paušálnej sadzbe 7 % nákladov uvedených v písmene a). 4. Za oprávnené náklady sa nepovažujú: a) úroky z dlžných súm; b)

				nákup infraštruktúry; a c) náklady na použitý tovar Z tohto dôvodu nie je možné z prostriedkov ESF+ na riešenie materiálnej deprivácie, t.j. zo ŠC m) realizovať budovanie alebo zriaďovanie Centier materiálnej pomoci pre cieľovú skupinu nízkopríjmových jednotlivcov a rodín s deťmi, ľudí bez domova, MRK a ostatných chudobou deprivovaných skupín obyvateľstva.
ÚMS	K časti 1 „Stratégia programu: Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie“ Text pripomienky: Požadujeme jasnejšie štruktúrovať a prepájať text a zlepšiť jeho nadväznosť a logiku opisu celej tejto časti dokumentu. Na konci každej podkapitoly pre jednotlivý politický cieľ zaradiť stručné zhrnutie, z ktorého by boli jasné východiská pre jeho jednotlivé špecifické ciele a typy aktivít/opatrení. V rámci popisu u všetkých špecifických cieľov jednoznačne a jasne zadefinovať jednotlivé aktivity/ opatrenia, tzn. čo bude ich náplňou a aké investície bude pokrývať. Odôvodnenie: Potreba zabezpečiť jednoznačné a jasné pochopenie textu užívateľmi dokumentu.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
ÚMS	K materiálu ako celku : Text pripomienky: Požadujeme zadefinovať spôsob rozdelenia zdrojov celého operačného programu z hľadiska použitia dopytovo-orientovaného prístupu a prostredníctvom financovania integrovaných územných stratégií / IÚS. Odôvodnenie: Z celého dokumentu nie je jasná logika využitia a rozdelenia zdrojov na financovanie prostredníctvom dopytovo - orientovaných výziev a tých,	Z	ČA	Materiál je vypracovaný v súlade so vzorom stanoveným Prílohou I nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus,

	ktoré budú využívané / čerpané prostredníctvom integrovaných územných investícií.			Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku. Rozdelenie alokácie podľa územného mechanizmu realizácie a územného zamerania bude stanovené v rámci jednotlivých špecifických cieľov v častiach "Orientačné rozdelenie programových zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie", v tabuľke 5 "Dimenzia 2 - forma financovania.
ÚMS	K materiálu ako celku: Text pripomienky: Ak oprávneným prijímateľom podpory zo zdrojov programu pri akejkoľvek aktivite alebo opatrení bude subjekt regionálnej alebo miestnej samosprávy, žiadame aby tieto prostriedky boli určené na čerpanie prostredníctvom integrovaných územných stratégii. Odôvodnenie: Vytvorenie celého mechanizmu na podporu rozvoja územia, vrátane silnej participácie všetkých aktérov z územia, je zárukou toho, že prostriedky budú v území použité na základe dohody čo má byť prioritným záujmom štátu. Zabezpečí to účelné, rýchle a transparentné nasmerovanie prostriedkov tam, kde je to v území najviac potrebné. Dopytovo orientované čerpanie je v rozpore s touto ideou a znova povedie k oneskorenému, byrokratickému a „náhodnému“ určeniu	Z	ČA	V oblastiach, v ktorých vystupuje v pozícii potenciálneho prijímateľa subjekt územnej samosprávy, bol doplnený aj nástroj ITI. V systéme dopytovo-orientovaných výziev zároveň budú zvýhodňované tie projekty, ktoré budú súčasťou integrovaných územných stratégií VÚC, resp. UMR.

	príjemcov prostriedkov.			
ÚMS	K materiálu ako celku: Text pripomienky: V celom materiáli požadujeme jednoznačne identifikovať a doplniť chýbajúcich oprávnených prijímateľov u všetkých špecifických cieľov /aktivít / opatrení. Odôvodnenie: Tento zásadný nedostatok bude komplikovať proces praktickej realizácie celého programu, ak nebude jasné, kto môže byť / bude budúcim prijímateľom, resp. aj vylúčiť niektorých tam, kde to nie je opodstatnené. V celom texte nie je konsolidovaná forma popisu prijímateľov (napr. územná samospráva vz. orgány miestnej a regionálnej samosprávy).	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
ÚMS	K materiálu ako celku: Text pripomienky: V celom texte materiálu požadujeme zjednotiť terminológiu a používať jednotné a ustálené pojmy. Požadujeme zaradiť do textu dokumentu definície pojmov a prehľad skratiek. V rámci celého textu oddeliť časti, ktoré sumarizujú výsledky analýzy, identifikované problémy a výzvy od tých, ktoré definujú a navrhujú plánované opatrenia a odporúčania pre konkrétne aktivity. Odôvodnenie: Predpokladáme, že dokument má svoju štandardnú predpísanú štruktúru v zmysle nastavenia EK, ale do budúcnosti by jeho slovenská verzia bola zrozumiteľnejšia pre praktické využitie slovenskou	Z	N	Materiál je vypracovaný v súlade so vzorom stanoveným Prílohou I nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako

	verejnosťou.			aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku. Nie je možné meniť štruktúru dokumentu. Je zároveň stanovený aj počet znakov pre jednotlivé časti.
ÚMS	K materiálu ako celku: Text pripomienky: V dokumente nie je upravená problematika „výkonnostnej rezervy“, žiadame dopracovať. Odôvodnenie: Keďže očakávame, že implementácia OP SK začne najskôr v r. 2023, tak jeho revízia v roku 2025 môže spôsobiť vážne problémy. Určenie podmienok a pravidiel pre čerpanie výkonnostnej rezervy by mali byť známe vopred je pre všetky dotknuté subjekty.	Z	ČA	Problematika výkonnostnej rezervy bude predmetom úpravy v rámci metodických dokumentov riadiaceho orgánu. Vzhľadom na charakter Programu Slovensko, nie potrebou upravovať výkonnostnú rezervu priamo v jeho texte.
ÚMS	K materiálu ako celku: Text pripomienky: Vo vzťahu k podpore UMR v rámci predloženého dokumentu identifikovať len typy aktivít / opatrení, ktoré budú môcť byť realizované prostredníctvom integrovaných územných investícií, a ponechať jednotlivým UMR voľnosť v rámci celkovej alokovanej sumy na UMR možnosť výberu opatrení, ktoré chcú zafinancovať zo zdrojov programu. Odôvodnenie: Určenie konkrétnych súm na jednotlivé opatrenia piatich špecifických cieľov v rámci alokácie UMR by bolo v rozpore s územným princípom ich využitia a popretím zásady, že samospráva má sama rozhodovať o prioritizácii riešenia problémov v území. Tzn. že nie je možné, aby bolo samosprávam vopred nadiktované, na čo majú použiť finančné prostriedky programu.	Z	N	Nie je možné takto všeobecne stanoviť len alokáciu pre UMR a ponechať na výber jednotlivým UMR v priebehu implementácie vyberať si opatrenia, ktoré chcú financovať. Program má stanovenú jednoznačnú štruktúru, ktorú musí RO dodržať, a týka sa to ako rozdelenia alokácie na špecifické ciele, tak aj dodržania všetkých požiadaviek vyplývajpcich z legislatívy EÚ - dodržanie tematickej koncentrácie, plnenie klimatických cieľov. V zmysle čl. 17 všeobecného nariadenia je povinnosťou RO nastaviť výkonnostný rámec Programu Slovensko aj za alokáciu UMR a IÚS, keďže

				do výkonnostného rámca vstupujú všetky merateľné ukazovatele programu. Rovnako je povinnosťou RO nastaviť všetky relevantné dimenzie v zmysle prílohy 1 všeobecného nariadenia. Napr. dimenzia 1 - oblasť intervencie je východiskovou pre výpočet cieľových hodnôt a čiastkových cieľov programových merateľných ukazovateľov.
ÚMS	K Opatrenie 2.1.2 Znižovanie energetickej náročnosti budov Text pripomienky: Umožniť v rámci špecifického cieľa RSO2.1 využívanie územných nástrojov - zaradiť toto opatrenie medzi tie, ktoré budú financované v rámci realizácie IÚS prostredníctvom integrovaných územných investícií. Súčasne požadujeme vyčleniť adekvátnu čiastku aj pre možnosť jej financovania v rámci podpory UMR. Odôvodnenie: Problematika znižovania energetickej náročnosti budov sa v prvom rade dotýka miestnej samosprávy, a to najmä miest, a preto je potrebné nájsť adekvátny pomer rozdelenia zdrojov alokovaných na toto opatrenie medzi prijímateľmi štátu, regionálnej a miestnej samosprávy.	Z	A	V rámci 2.1.2. je vyčlenená alokácia pre IUI pre VÚC aj pre územia UMR.
ÚMS	K Opatreniu 2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou Text pripomienky: V rámci špecifického cieľa RSO2.2 žiadame zaradiť medzi prijímateľov aj subjekty miestnej samosprávy. Odôvodnenie: Uvedené opatrenie sa rovnako priamo dotýka prijímateľov z radov samosprávy rovnako ako subjektov z podnikovej sféry.	Z	Č A	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení.

				Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
ÚMS	K Opatreniu 2.7.3.B Podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v mestách a mestských oblastiach Text pripomienky: Požadujeme medzi oprávnených prijímateľov explicitne zaradiť subjekty miestnej samosprávy. Odôvodnenie: Samotný názov opatrenia hovorí o mestách a mestských oblastiach a pritom tieto subjekty miestnej samosprávy nie sú uvedené medzi oprávnenými príjemcami. Toto požadujeme podporiť aj adekvátnym objemom finančných zdrojov.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
ÚMS	K Opatreniu 2.8.2. Podpora cyklodopravy Text pripomienky: Požadujeme medzi oprávnených prijímateľov zaradiť aj mestá a obce v rámci ÚMR. Odôvodnenie: Plán obnovy a odolnosti v podpore cyklodopravy	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné

	uprednostňuje ÚMR, po roku 2026 by však žiadne z území na ďalšie projekty nemalo možnosť čerpať žiadne zdroje.			nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
ÚMS	K Špecifickému cieľu RSO 2.6. Podpora prechodu na obehové hospodárstvo Text pripomienky: Požadujeme medzi oprávnených prijímateľov explicitne zaradiť subjekty miestnej samosprávy. Odôvodnenie: Odpadové hospodárstvo prioritne zabezpečuje miestna a nikdy nie územná samospráva. Toto požadujeme podporiť aj adekvátnym objemom finančných zdrojov.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.

ÚMS	K Špecifickému cieľu RSO2.4 Podpora adaptácie na zmenu klímy Text pripomienky: Požadujeme, aby pri realizácii opatrení boli prostriedky určené na čerpanie prostredníctvom využívania územných nástrojov a podporiť toto opatrenie aj finančne v rámci alokácie pre UMR. Odôvodnenie: Mestá majú priamu zodpovednosť za klimatickú krízu (viac ako 55% populácie žije v mestách, mestá produkujú cca 70% emisie skleníkových plynov, spotrebúvajú cca 70% energie), a tak sú jej následkami aj najviac ovplyvnené. Prejavy zmeny klímy, ako sú častejšie a extrémnejšie vlny horúčav, záplavy, suchá, zosuvy pôdy, silné vetry, majú priamy vplyv na život v a fungovanie v meste, na mestskú infraštruktúru a predovšetkým na zdravie a bezpečnosť obyvateľov miest. Alarmujúce fakty o klimatickej kríze apelujú na to, aby mestá konali v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti svojich obyvateľov, pretože bez urgentných opatrení bude väčšina miest v blízkej budúcnosti len ťažko obývateľná. Okrem tzv. adaptačných opatrení prispôsobovaním sa následkom zmeny klímy, je nevyhnutné realizovať aj tzv. opatrenia mitigačné, teda riešiť priamo príčiny, čo súvisí priamo súvisí aj s podporou a realizáciou klimatických záväzkov ku ktorým sa zaviazala aj SR a všetky členské štáty EÚ.	Z	ČA	Časť alokácie bola vyčlenenená na čerpanie prostredníctvom využívania územných nástrojov (ITI) pre opatrenie 2.4.1. Oblasť ochrany pred povodňami nepovažujeme za opodstatnené financovanie v rámci územných nástrojov . Podpora v tejto oblasti sa riadi Plánmi manažmentu povodňového rizika. Oblasť zameraná na prieskum, sanáciu a monitorovanie zosuvov sa bude realizovať v súlade s Programom prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2021 – 2029), a to s dôrazom na najohrozenejšie oblasti v zmysle prioritizácie zosuvných lokalít, ktorá je stanovená kritériami spoločensko-ekonomickej významnosti (ohrozenie života a majetku) a podľa vyplývajúceho zosuvného rizika, preto nie je možné jej financovanie prostredníctvom ITI.
ÚPVSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: K CP1 RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií dávame do pozornosti nesúlad medzi obsahom textu na str. 43 „Efektom tejto podpory bude vyšší počet inovujúcich podnikov, patentov, úžitkových vzorov, ochranných známok a kvalitných vedeckých publikácií.“ a súvisiacou Tabuľkou 3: Ukazovatele výsledku na str. 92 – 93, kde medzi sú ukazovateľmi uvedené patentové prihlášky, prihlášky ochranných	O	N	Očakávané výsledky pre podporu výskumu a inovácií sú obsiahnuté vo výsledkových ukazovateľoch, ktoré sú na programové obdobie 2021 – 2027 stanovené v prílohe nariadenia EÚ 2021/1058 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde. Na základe definície týchto výsledkových ukazovateľov, stanovenej

	známok a dizajnov. Nesúlad vidíme nielen vo vymenovaných predmetoch priemyselných práv, ale aj vo „fáze“ týchto predmetov priemyselných práv (prihláška vs. udelené právo, tzn. napr. patentová prihláška vs. patent). Navrhujeme zosúladiť. A poukazujeme na fakt, že nastaviť ukazovatele na kvantitu prihlášok môže pôsobiť klamlivo vo vzťahu k úspešnosti inovačnej činnosti. Inými slovami, relevantným cieľom by mohlo byť dosiahnuť udelenie ochrany a kvantita prihlášok. Rovnako je možné poznamenať, že nie každá prihláška ochrannej známky je výsledkom inovačnej aktivity. Súčasne nie je zrejmé, o aké prihlášky resp. udelené práva ide z hľadiska teritoriality. Či je zohľadnená národná ochrana (tzn. udelená len pre územie SR), ochrana na úrovni EÚ, alebo ochrana medzinárodná (napríklad PCT cesta pri patentových prihláškach alebo udelené európske patenty). V tejto súvislosti navrhujeme zvážiť uprednostnenie kritéria podaných prihlášok, resp. udelených priemyselných práv v zahraničí, resp. v európskom alebo medzinárodnom meradle.			Európskou komisiou, sa má sledovať počet (kvantita) odoslaných a registrovaných patentových prihlášok, ktoré sú dôsledkom podporovaných projektov, ako aj počet (kvantita) prihlášok na ochranné známky a dizajn Európskeho spoločenstva, ktoré boli predložené a validované a ktoré sú dôsledkom podpory projektu. Prihlášku ochrannej známky Európskej únie je potrebné podať a overiť na Úrade Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO).
ÚPVSR	Pripomienka k vlastnému materiálu: Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky 2021 -2027 konštatuje, že efektívny systém riadenia VVaI a legislatívne prostredie podporujúce VVaI aktivity sú základnými predpokladmi pre dosahovanie strategických cieľov SK RIS3 2021+, pričom súčasne na str. 43 až 47 definuje opatrenia, ktoré je nevyhnutné vykonať pre zavedenie efektívneho systému riadenia a pre úpravu legislatívneho prostredia. Opatrenie nazvané „Vytvorenie podmienok pre efektívnejšiu ochranu a následné využitie práv duševného vlastníctva“ a jeho popis zdôrazňuje potrebu systémového posilnenia povedomia o ochrane duševného vlastníctva, najmä patentovej gramotnosti	O	N	Opatrenie 1.4.1 je v zmysle pripomienok EK a prílohy D Správy o Slovensku (2019) zamerané na rozvoj zručností (pripravovanej a súčasnej) pracovnej sily pre podniky, predovšetkým MSP. Ponuka vzdelávania, ktorá sa má prostredníctvom aktivít vytvoriť (programy a kurzy formálneho a ďalšieho vzdelávania), sa má zameriavať na poskytovanie a rozvoj špecifických a pokročilých zručností. Hlavné typy zručností sú odvodené z definície

	prostredníctvom zavedenia do vzdelávacieho systému (pre rôzne cieľové skupiny – vedeckí pracovníci, technicky a obchodne zamerané študijné programy ...). Na základe uvedeného považujeme za dôvodné a účelné doplnenie vzdelávania v oblasti duševného, resp. priemyselného vlastníctva do cieľa RSO1.4 resp. opatrenia 1.4.1 Zručnosti pre posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS3 2021+ medzi na strane 106 uvedené súvisiace typy akcií.			spoločného ukazovateľa výsledku RCR98, ktorý je naviazaný na ŠC1.4 a podľa ktorého pôjde o technické, riadiace, podnikateľské, zelené a ďalšie (iné) zručnosti. Program Slovensko nejde do takej miery detailu, aby vymenovával ešte nižšiu úroveň zručností, ako navrhuje predkladateľ pripomienky. V prípade, že ochrana a využívanie práv duševného vlastníctva spadá pod niektorý z typov zručností podľa RCR98, rozvoj takejto požadovanej zručnosti bude v rámci opatrenia 1.4.1 podporený, pričom potenciálne vzdelávacie aktivity sa budú zameriavať na špecifické zručnosti v tejto oblasti a na podniky a zamestnancov podnikov (pracovnú silu) ako cieľovú skupinu v zmysle nastavenia rámca ŠC1.4. Vzdelávanie v podobe posilnenia povedomia o ochrane duševného vlastníctva či gramotnosti vo všeobecnosti by ale nespadalo pod rámec ŠC1.4.
USJS	v rámci „2.4.1.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (C) PODPORA RODOVO VYVÁŽENEJ ÚČASTI NA TRHU PRÁCE, ROVNAKÝCH PRACOVNÝCH PODMIENOK A LEPŠEJ ROVNOVÁHY MEDZI PRACOVNÝM A SÚKROMNÝM ŽIVOTOM VRÁTANE PRÍSTUPU K CENOVO DOSTUPNEJ STAROSTLIVOSTI O DETI A ODKÁZANÉ	Z	ČA	V rámci niekoľkých rozporových konaní, konzultácií a stretnutí, ktoré sa uskutočnili od 24.5.2022 do 6.6.2022, zástupcovia MPSVR SR a partneri dospeli k vzájomnej zhode na úprave textácií P SK v ŠC (c). Text je upravený v súlade s konzultáciami

	OSOBY - 2.4.1.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV“ navrhujeme v znení Programu Slovensko aktivity zamerané na podporu zosúladenia pracovného a rodinného života formou dobudovania kapacít, podporu personálneho zabezpečenia v zariadeniach do troch rokov a podporu neformálnych skupín nahradiť novou aktivitou vo forme adresného príspevku na predprimárne vzdelávanie pre deti do 6 rokov veku (prípadne do nástupu na povinnú školskú dochádzku s ohľadom na deti so špeciálno výchovno vzdelávacími potrebami) ktorý bude reflektovať potreby rodín. Príspevok ako taký je navrhovaný aj v Programovom vyhlásení vlády SR, a vytváral by sa ním systémový, konkrétny, nediskriminačný, adresný a okamžitý nástroj podpory pre rodiny s deťmi do nástupu na povinnú školskú dochádzku, ktorý by zároveň odbremenil nároky financovania predprimárneho vzdelávania zo štátneho rozpočtu a dokázal zvýšiť zaškolenosť detí predškolského veku využitím už existujúcich kapacít zariadení predprimárneho vzdelávania rôznych foriem. ODOVODNENIE: Navrhované znenie nereflektuje aktuálny stav starostlivosti a vzdelávania detí do nástupu na povinnú školskú dochádzku, nereflektuje potreby rodín ani platné legislatívne rámce. Navrhované aktivity čiastočne kopírujú mechanizmy podpory z predchádzajúceho programovacieho obdobia bez analýzy dopadov a následného vyhodnotenia. Na základe aplikačnej praxe považujeme tieto aktivity za neefektívne a nehospodárne. Pre vykonávateľov aktivít predstavujú náročné a neudržateľné procesy a pre rodiny s deťmi nevytvárajú adresné a okamžité podporné rámce, ani pozitívne dopady a v konečnom dôsledku sa môžu pretaviť v znížení kvality poskytovaných služieb. Namietame textáciu v časti vekového ohraničenia daných aktivít. V jednej časti sa hovorí o podpore pre deti do piatich rokov veku, v inej do troch rokov. Požadujeme zosúladenie textácie na podporu pre detí do nástupu na povinnú školskú dochádzku. Dlhodobo			a pripomienkami.

	je jedným z významných problémov rozdrobený systém výchovy, vzdelávania a starostlivosti o deti od 0,5 - 6 rokov dieťaťa medzi dva rezorty, nefunkčný zber údajov ako aj absencia dostupných podporných mechanizmov pre rodičov týchto detí čo má za následok nedostupnosť služieb, nerovný prístup v oblasti práv a povinností jednotlivých subjektov. K tomu sa pripája neochota vytvárania systémových zmien a efektívnych nástrojov podpory. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako aj Ministerstvo školstva dlhodobo eviduje množstvo nevybavených žiadostí o umiestnenie dieťaťa. Neexistuje však komplexná analýza dostupnosti voľných kapacít všetkých zriaďovateľov. Efekt dobudovania ďalších kapacít a jeho udržateľnosť demonštruje aj vyčlenenie finančných prostriedkov z Integrovaného regionálneho operačného programu na výstavbu zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku, pričom zazmluvnených bolo 35 projektov v objeme 15 120 649 mil. Eur, s maximálnou kapacitou 20 detí na jedno zariadenie. V priemere je teda investícia na 1 novovybudované miesto 21.600€. Realizácia výstavby prebiehala/prebieha počas rokov 2021, 2022 a 2023 pričom bola vyhlásená ďalšia výzva zameraná na výstavu, rekonštrukciu a modernizáciu týchto zariadení. V rámci uplatňovania a princípov hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti vynakladania verejných prostriedkov je žiaduce nájsť optimálny spôsob finančnej podpory existujúcich zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa a ostatných zariadení podieľajúcich sa na výchove, vzdelávaní a starostlivosti o deti od 0 do 6 rokov veku dieťaťa. V zmysle vyššie uvedených prepočtov by sa pri príspevku cca.280€/dieťa/mesiac mohlo z rovnakej sumy (21.600€) podporiť 6 detí na celý rok v existujúcom zariadení podľa výberu rodiča, čo je významnou podporou zosúladenia rodinného a pracovného života viacerých rodín. Z toho dôvodu navrhujeme v navrhovanom znení Programu Slovensko			

	zameniť za aktivity, ktoré budú reflektovať potreby rodín. Navrhujeme aktivitu dobudovania kapacít, podporu personálneho zabezpečenia v zariadeniach do troch rokov a podporu neformálnych skupín nahradiť aktivitou príspevku na predprimárne vzdelávanie. Jeho čerpanie by reflektovalo individuálne potreby rodín. Vytváral by sa tým by systémový, konkrétny, nediskriminačný, adresný a okamžitý nástroj podpory pre rodiny s deťmi do nástupu na povinnú školskú dochádzku, ktorý by zároveň odbremenil nároky financovania predprimárneho vzdelávania zo štátneho rozpočtu. Akútnosť témy a adresnosť navrhovaného znenia podporuje aj fakt, že aktuálne sa v Národnej rade SR prejednáva legislatívna úprava, ktorá umožní čerpanie príspevku s týmto zámerom. Príspevok na starostlivosť naplní zámery programového vyhlásenia vlády SR a podporí záväzky z Plánu obnovy a odolnosti a v konečnom dôsledku umožní všetkým poskytovateľom a rodičom účasť na programoch starostlivosti a predprimárneho vzdelávania.			
ÚVSR	2.1.1.4.3 OPATRENIE 1.4.2 DIGITÁLNE ZRUČNOSTI PRISPÔSOBENÉ DOMÉNAM SK RIS3 2021+ A POTREBÁM PRIEMYSELNEJ A ZELENEJ TRANSFORMÁCIE - Navrhujeme doplniť dodatočný bod pod paragraf „Súvisiace typy akcií“ • V rámci tohto opatrenia budú realizované komplementárne aktivity v nadväznosti na projekty realizované v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR. Odôvodnenie: V opatrení sú spomenuté projekty ktoré sú aj súčasťou POO, Komponent 17, Investícia 7.	O	ČA	Do textu P SK (Stratégia programu: Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) bola doplnená zmienka o budúcej a definitívnej verzii dokumentu k základným deliacim líniám medzi POO SR a fondami EÚ pre programové obdobie 2021 - 2027 v zmysle úlohy B.2 uznesenia vlády SR č. 784/2021, ktorá znie: "B.2. zosúladiť materiál pripravený podľa bodu B.1 tohto uznesenia s Operačným programom Slovensko, schváleným Európskou komisiou a schváliť ho na rokovaní vlády do 2 mesiacov od

				schválenia Operačného programu Slovensko Európskou komisiou".
ÚVSR	K bodu 2.1.1.1.4 OPATRENIE 1.1.3 PODPORA MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ - Navrhujeme doplniť text za ESFRI: ...budovanie SK VI Roadmap a ESFRI.„V rámci tohto opatrenia budú realizované komplementárne aktivity v nadväznosti na projekty realizované v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR.“... Odôvodnenie: V opatrení sú spomenuté projekty cezhraničnej spolupráce, ktoré sú aj súčasťou POO, Komponent 17, Investícia 3.	Z	ČA	Do textu P SK (Stratégia programu: Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) bola doplnená zmienka o budúcej a definitívnej verzii dokumentu k základným deliacim líniám medzi POO SR a fondami EÚ pre programové obdobie 2021 - 2027 v zmysle úlohy B.2 uznesenia vlády SR č. 784/2021, ktorá znie: "B.2. zosúladiť materiál pripravený podľa bodu B.1 tohto uznesenia s Operačným programom Slovensko, schváleným Európskou komisiou a schváliť ho na rokovaní vlády do 2 mesiacov od schválenia Operačného programu Slovensko Európskou komisiou".
ÚVSR	K bodu 2.1.1.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV - Žiadame upraviť vyhodnotenie zlučiteľnosti so zásadou "výrazne nenarušiť" v tabuľke pod textom nasledovne. Doplniť krížik do začiarkavacieho políčka pri všetkých troch bodoch: - neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie - boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti - boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	Odôvodnenie: Uvedené opatrenia súvisia s opatreniami plánu obnovy a odolnosti a preto je potrebné indikovať súlad s princípom "výrazne nenarušiť".			
ÚVSR	K bodu 2.1.1.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV - Žiadame upraviť vyhodnotenie zlučiteľnosti so zásadou "výrazne nenarušiť" v tabuľke pod textom nasledovne. Doplniť krížik do začiarkavacieho políčka pri všetkých troch bodoch: - neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie - boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti - boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu. Odôvodnenie: Uvedené opatrenia súvisia s opatreniami plánu obnovy a odolnosti a preto je potrebné indikovať súlad s princípom "výrazne nenarušiť".	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
ÚVSR	K bodu 2.1.1.2.2 OPATRENIE 1.2.1 PODPORA V OBLASTI INFORMATIZÁCIE A DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE - Navrhujeme doplniť text za Slovensko 2030: ... Slovensko 2030.„V rámci tohto opatrenia budú realizované komplementárne aktivity v nadväznosti na projekty realizované v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR.“... Odôvodnenie: V opatrení sú spomenuté projekty, ktoré sú aj súčasťou POO, Komponent 17, Investícia 1,2,3,4,6,6b a Reformy 1,2,4,5.	Z	Č A	Do textu P SK (Stratégia programu: Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) bola doplnená zmienka o budúcej a definitívnej verzii dokumentu k základným deliacim líniám medzi POO SR a fondami EÚ pre programové obdobie 2021 - 2027 v zmysle úlohy B.2 uznesenia vlády SR č. 784/2021, ktorá znie: "B.2. zosúladiť materiál pripravený podľa bodu B.1 tohto uznesenia s Operačným programom Slovensko,

				schváleným Európskou komisiou a schváliť ho na rokovaní vlády do 2 mesiacov od schválenia Operačného programu Slovensko Európskou komisiou".
ÚVSR	K bodu 2.1.1.2.3 OPATRENIE 1.2.2 PODPORA BUDOVANIA INTELIGENTNÝCH MIEST A REGIÓNOV - Navrhujeme doplniť dodatočný bod pod paragraf „Súvisiace typy akcií“ • V rámci tohto opatrenia budú realizované komplementárne aktivity v nadväznosti na projekty realizované v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR. Odôvodnenie: V opatrení sú spomenuté projekty (v časti A, Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti), ktoré sú aj súčasťou POO, Komponent 17, Investícia 3 a Reforma 5.	O	ČA	Do textu P SK (Stratégia programu: Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) bola doplnená zmienka o budúcej a definitívnej verzii dokumentu k základným deliacim líniám medzi POO SR a fondami EÚ pre programové obdobie 2021 - 2027 v zmysle úlohy B.2 uznesenia vlády SR č. 784/2021, ktorá znie: "B.2. zosúladiť materiál pripravený podľa bodu B.1 tohto uznesenia s Operačným programom Slovensko, schváleným Európskou komisiou a schváliť ho na rokovaní vlády do 2 mesiacov od schválenia Operačného programu Slovensko Európskou komisiou".
ÚVSR	K bodu 2.1.1.4.1 INTERVENCIE Z FONDOV - Žiadame upraviť vyhodnotenie zlučiteľnosti so zásadou "výrazne nenarušiť" v tabuľke pod textom nasledovne. Doplniť krížik do začiarkavacieho políčka pri všetkých troch bodoch: - neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie - boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti - boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu Odôvodnenie: Uvedené opatrenia súvisia s opatreniami plánu obnovy a odolnosti a preto je potrebné indikovať súlad s princípom "výrazne nenarušiť".			
ÚVSR	K bodu 2.2.2.1.10 OPATRENIE 2.4.8. POSILNENIE A MODERNIZÁCIA INTERVENČNÝCH KAPACÍT A INFRAŠTRUKTÚRY NA ZVLÁDANIE KATASTROF - V časti týkajúcej sa opatrenia 2.4.8. POSILNENIE A MODERNIZÁCIA INTERVENČNÝCH KAPACÍT A INFRAŠTRUKTÚRY NA ZVLÁDANIE KATASTROF navrhujeme doplniť paragraf „Súvisiace typy akcií“ • V rámci tohto opatrenia budú realizované komplementárne aktivity v nadväznosti na projekty realizované v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR. Odôvodnenie: V opatrení sú spomenuté programy, ktoré sa dopĺňajú s opatreniami v POO, Komponent 16, Reforma 3: Optimalizácia riadenia krízových situácií a Investícia 3: Modernizácia hasičského a záchranného systému, konkrétne: „vybudovanie siete integrovaných bezpečnostných centier“ v rámci investície 3. Ide najmä o nasledovné programy, ktoré sú komplementárne a synergické s investíciou 3 v POO: • zvýšenie efektívnosti riadenia mimoriadnych situácií posilnením intervenčných kapacít krízových manažérov, záchranných zložiek, dobrovoľníkov, situačného povedomia verejnosti a podpora opatrení nevyhnutných pre včasnú a efektívnu intervenciu v závislosti od typu núdzovej situácie; • vybudovanie nových špecifických záchranných modulov súvisiacich s hrozbami vyvolanými zmenou klímy v zmysle Rozhodnutia Európskej komisie o mechanizme Únie v oblasti civilnej	O	N	Neakceptované, aktivity zahrnuté v POO sú zamernané na obnovu nevyhovujúceho stavu hasičských staníc a ich vybavenia. MV SR zaslalo ÚV SR niekoľkokrát vyjadrenie, že navrhované aktivity P SK nie sú komplementárne a synergické s aktivitami POO. Z tohto dôvodu nie je nevyhnutné dopĺňať "Súvisiace typy akcií", nakoľko sa zvýši počet znakov na úkor obsahu samostatného opatrenia.

	ochrany, preferenčne prioritne podpora modulu leteckého hasenia lesných požiarov; • modernizácia zariadení a technológií potrebných pre prevenciu, reakciu a obnovu súvisiacu s hrozbami a rizikami; • zavádzanie nových foriem koordinácie a profesionálnych kvalifikácií pre zabezpečenie interoperability zložiek pri zvládaní klímou spôsobených katastrof; • vytvorenie efektívnej podpory zasahujúcich zložiek využitím moderných elektronických zariadení, systému pre jednotný manažment pracovných aplikácií;			
ÚVSR	K bodu 2.2.2.1.11 OPATRENIE 2.4.9. BUDOVANIE A MODERNIZÁCIA SYSTÉMOV VČASNÉHO VAROVANIA A VYROZUMIEVANIA - V časti týkajúcej sa opatrenia 2.4.9. BUDOVANIE A MODERNIZÁCIA SYSTÉMOV VČASNÉHO VAROVANIA A VYROZUMIEVANIA navrhujeme doplniť paragraf „Súvisiace typy akcií“ • V rámci tohto opatrenia budú realizované komplementárne aktivity v nadväznosti na projekty realizované v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR. Odôvodnenie: V opatrení sú spomenuté programy, ktoré sa dopĺňajú s opatreniami v POO, Komponent 16, Reforma 3: Optimalizácia riadenia krízových situácií a Investícia 3: Modernizácia hasičského a záchranného systému, konkrétne: „vybudovanie siete integrovaných bezpečnostných centier“ v rámci investície 3. Cieľom investície v POO je zefektívnením zásahov a ochranu života, zdravia a majetku skvalitniť operačné riadenie záchranných zložiek Integrovaného záchranného systému (IZS). Vybudované Integrované bezpečnostné centrá súčasne poskytnú priestory pre krízové štáby okresných úradov. Vybavením IZS aktuálnymi informačnými a komunikačnými technológiami a prepojením jednotlivých informačných	O	N	Neakceptované, aktivity zahrnuté v POO sú zamernané na obnovu nevyhovujúceho stavu hasičských staníc a ich vybavenia. MV SR zaslalo ÚV SR niekoľkokrát vyjadrenie, že navrhované aktivity P SK nie sú komplementárne a synergické s aktivitami POO. Z tohto dôvodu nie je nevyhnutné dopĺňať "Súvisiace typy akcií", nakoľko sa zvýši počet znakov na úkor obsahu samostatného opatrenia.

	systémov sa zabezpečí kvalitnejší a spoľahlivejší príjem tiesňových volaní a koordinácia zložiek záchranného systému pri ochrane občanov a ich zdravia. Podporí sa obnova nevyhovujúceho stavu hasičských staníc a ich vybavenia. Typy akcií v novom operačnom programe ako „modernizácia technológií a rozvoj systémov včasného varovania, vyrozumievania a informovania obyvateľstva, rozšírenie ich územnej dostupnosti, ako aj potreba obmeny koncových prvkov jednotného systému varovania a vyrozumievania v súvislosti s rozvojom nových technológií, vrátane modernizácie IKT“ sú komplementárne a synergické s investíciou 3, časť Vybudovanie siete integrovaných bezpečnostných centier.			
ÚVSR	K bodu 2.4.2.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV - Navrhujeme doplniť Komponent 17 do textu: „ Aktivity budú realizované v synergii s Plánom obnovy a odolnosti SR (komponent 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch, komponent 7 Vzdelávanie pre 21. storočie) a Komponent 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika) Odôvodnenie: V opatrení sú spomenuté programy, ktoré sú aj súčasťou POO, Komponent 17, Reforma 5, konkrétne: „ Národné centrum pre digitálne technológie vo vzdelávaní bude zabezpečovať podporu pre implementáciu opatrení v oblasti digitálnej transformácie vzdelávania, vrátane otázok kybernetickej bezpečnosti a predchádzaniu patologických javov spojených s nadmernou digitalizáciou.“	Z	A	Materiál upravený v zmysle pripomienky.
ÚVSR	K bodu 2.4.5.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV - Žiadame upraviť vyhodnotenie zlučiteľnosti so zásadou "výrazne nenarušiť" v tabuľke pod textom nasledovne. Doplniť krížik do začiarkavacieho políčka pri	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	nasledovných bodoch: - boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti - boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu Odôvodnenie: Uvedené opatrenia súvisia s opatreniami plánu obnovy a odolnosti a preto je potrebné indikovať súlad s princípom "výrazne nenarušiť".			
ÚVSR	OPATRENIE 2.3.1. PODPORA INTELIGENTNÝCH ENERGETICKÝCH SYSTÉMOV VRÁTANE USKLADŇOVANIA ENERGIE - Navrhujeme doplniť dodatočný bod pod paragraf „Súvisiace typy akcií“ • V rámci tohto opatrenia budú realizované komplementárne aktivity v nadväznosti na projekty realizované v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR. Odôvodnenie: V opatrení sú spomenuté programy, ktoré sú aj súčasťou POO, Komponent 17, Reforma 4. , konkrétne: „podpory zavádzania inteligentných energetických systémov vrátane komponentov kybernetickej bezpečnosti. Opatrenia kybernetickej bezpečnosti budú vždy koordinované s nadradenou sústavou tak, aby bola zabezpečená vzájomná kompatibilita prepojených systémov“.	O	N	Navrhovaný paragraf nebude doplnený, keďže sme neidentifikovali komplementarity a synergie medzi opatrením 2.3.1. P SK 21-27 a komponentom 17, reformou 4 v rámci POO.
ÚVSR	s.19, 1.1 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 1“, časť „Investičné potreby a komplementárnosť a synergie s ďalšími formami podpory“ Vzhľadom na veľmi všeobecný opis jednotlivých opatrení v P SK je veľmi ťažké posúdiť zabezpečenie uplatňovania deliacich línií medzi Fondami EÚ (EŠIF) a Plánom obnovy a odolnosti, ktoré boli zadefinované v rámci spolupráce medzi MIRRI a NIKA ako	Z	ČA	Do textu P SK (Stratégia programu: Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) bola doplnená zmienka o budúcej a definitívnej verzii dokumentu k základným deliacim líniám medzi POO SR a fondami EÚ pre programové obdobie 2021 - 2027 v zmysle úlohy B.2 uznesenia vlády SR č. 784/2021,

	orgánmi zodpovednými za implementáciu obidvoch nástrojov podpory. Z uvedeného dôvodu požadujme v časti 1.1. Investičné potreby a komplementárnosť a synergie s ďalšími formami podpory doplniť odvolanie sa na dokument určujúci základné deliace línie medzi Plánom obnovy a odolnosti a Fondami EÚ (EŠIF). Odôvodnenie: Na základe Uznesenia vlády č. 784 z 22. decembra 2021 k Systému implementácie Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, úlohy B.1. bol vypracovaný materiál k základným deliacim líniám medzi Plánom obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a fondami Európskej únie pre programové obdobie 2021 – 2027, ktorý nadväzuje na prílohu Plánu obnovy a odolnosti 3.1. Štruktúra komparácie opatrení k synergiám pre Plán obnovy a odolnosti SR a Fondy EÚ. Keďže dodržiavanie deliacich línií medzi investičnou podporou Plánu obnovy a odolnosti a Fondov EÚ (EŠIF), ale aj iných nástrojov podpory EÚ je nevyhnutnosťou počas celého obdobia implementácie obidvoch nástrojov, je žiadúce, aby tieto deliace línie boli súčasťou strategických dokumentov relevantných pre implementáciu uvedených nástrojov podpory. Uvedená pripomienka je relevantná pre všetky politické ciele P SK.			ktorá znie: "B.2. zosúladiť materiál pripravený podľa bodu B.1 tohto uznesenia s Operačným programom Slovensko, schváleným Európskou komisiou a schváliť ho na rokovaní vlády do 2 mesiacov od schválenia Operačného programu Slovensko Európskou komisiou".
ÚVSR	s.19, 1.1 „Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 1“, časť „Investičné potreby a komplementárnosť a synergie s ďalšími formami podpory“ V ods. 1 „Zároveň bude aplikovaný koordinačný mechanizmus medzi týmito nástrojmi vo fáze prípravy výziev na podávanie projektov ako aj vo fáze kontroly žiadostí o platbu tak, aby bolo zamedzené dvojitému financovaniu aktivít..“ Požadujeme upraviť text nasledovne : „Zároveň bude aplikovaný koordinačný mechanizmus medzi týmito nástrojmi vo fáze prípravy výziev týkajúcich sa jednotlivých	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	investičných opatrení tak, aby bolo zamedzené dvojitému financovaniu aktivít.“ Odôvodnenie: Synergické a komplementárne účinky medzi opatreniami Plánu obnovy a odolnosti a opatreniami P SK budú posudzované v rámci koordinačného mechanizmu medzi NIKA a MIRRI, a to na úrovni návrhov výziev, ktoré budú v rámci vzájomnej výmeny príslušnej dokumentácie skúmané z pohľadu zabezpečenia synergických a komplementárnych účinkov, ako aj z pohľadu dodržiavania nastavených deliacich línií. Avšak vzhľadom na fakt, že Plán obnovy a odolnosti má odlišný systém financovania ako majú Fondy EÚ, kedy Slovenská republika nedeklaruje na Európsku komisiu reálne vynaložené výdavky súvisiace s realizáciou vybraných opatrení a tieto výdavky nepodliehajú certifikácii ako je tomu v prípade EŠIF, aplikovanie koordinačného mechanizmu vo fáze kontroly žiadostí o platbu nie je možné. Na úrovni žiadostí o platbu zo strany prijímateľov nebudú v rámci koordinačného mechanizmu posudzované synergické a komplementárne účinky, ale bude overované, či nedošlo k duplicitnému financovaniu.			
ÚVSR	Vlastný materiál - Navrhujeme zapracovať do textu Programu Slovensko explicitne, že poskytovanie prostriedkov nielen vo vzťahu k Politickému cieľu 1, ale aj na všetky aktivity obsahujúce výskum, vývoj a inovácie bude v súlade s Národnou stratégiou výskumu, vývoja a inovácií a budú predmetom posúdenia súladu zo strany Úradu vlády SR. Odôvodnenie: Návrh je v súlade s novelou zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, ktorá nadobudla účinnosť dňa 25.4.2022. Navrhované doplnenie Programu Slovensko vychádza z nasledovných	Z	ČA	Do P SK zapracovaný nasledovný text: Z celkového zamerania pri podpore VVaI, ako aj v oblasti digitalizácie bude implementácia programu Slovensko realizovaná v súlade so strategickým dokument RIS3, národnou legislatívou v oblasti VVaI (zákon č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja, zákon č. 575/2001 o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy) a ďalšími dokumentami v oblasti VVaI (Národnou

	ustanovení zákona: §5 (1): Národná stratégia je hlavný strategický dokument, ktorý určuje zámery, ciele a priority Slovenskej republiky a princípy dobrého riadenia a efektívnosti v oblasti výskumu, vývoja a inovácií." §5 (2): Národná stratégia je záväzným východiskovým dokumentom na prípravu súvisiacich strategických a koncepčných materiálov štátnej vednej, technickej a inovačnej politiky pripravovaných ústrednými orgánmi štátnej správy a ich podriadenými orgánmi.			stratégiou výskumu, vývoja a inovácií a záväznou metodikou riadenia, financovania a hodnotenia podpory výskumu, vývoja a inovácií).
ÚVSR	Vlastný materiál s. 15 - Uvedené vety nie sú pravdivé a preto ich navrhujeme upraviť. Výdavky podnikateľského sektora od roku 2016 predstavujú výraznú časť výdavkov VaV na Slovensku. Kým v roku 2015 boli na úrovni 27,95 %, v roku 2016 vzrástli na 50,36 % a v roku 2020 na 54,08 %. V porovnaní s krajinami EÚ27 (65,83 % - poznámka na konci pripomienky) je tento podiel stále pomerne nízky. Odôvodnenie: Zrejme prišlo k chybnému porovnaniu. V materiáli sú použité štatistiky, ktoré porovnávajú celkové výdavky súkromného sektora (BERD) a nie celkové výdavky v štáte (GERD). Podiel súkromného sektora na celkových výdavkoch tak dosiahol v roku 2020 43,7% (https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/RD_E_FUNDGERD/default/table?lang=en&category=scitech.rd.rd_e) Poznámka: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/rd_e_berdfundr2/default/table?lang=en	O	ČA	Údaje boli preverené nasledovne: "Kým v roku 2015 boli na úrovni 25,06 %, v roku 2016 vzrástli na 46,22 % a v roku 2020 na 43,7 %.". Zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
ÚVSR	Vlastný materiál s. 16 - Navrhujeme neprekladať názov European Innovation Scoreboard do slovenského jazyka. Odôvodnenie: European Innovation Scoreboard je ustálený názov, ktorý sa používa aj v slovenčine,	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	navyše preklad je mätúci.			
ÚVSR	Vlastný materiál s. 19. - Nie je jasné ako by mal fungovať rezervoár projektov, ktoré by mali byť následne predložené do Horizontu Európa. Odôvodnenie: V Horizonte Európa sú vyhlasované samostatné výzvy, ktoré sú navyše do veľkej miery kolaboratívne, teda vyžadujúce si partnerov z iných krajín. Nie je preto jasné, ako by projekty podporené na Slovensku mali slúžiť ako rezervoár projektov pre Horizont Európa.	O	N	Pripomienka sa týka fázy implementácie.
ÚVSR	Vlastný materiál s. 43. - Prvú vetu navrhujeme doplniť na ...“rozvíjať ekonomiku a spoločnosť“... Odôvodnenie: VaVaI by nemal podporovať len ekonomiku ale aj rozvoj spoločnosti.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
ÚVSR	Vlastný materiál s. 84. - Navrhujeme upraviť Európskeho výskumného a inovačného priestoru na Európskeho výskumného priestoru. Odôvodnenie: Správny názov je Európsky výskumný priestor (European Research Area).	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou, avšak uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
ÚVSR	Vlastný materiál s. 84. - Navrhujeme zmeniť „sociálnej“ na „spoločenskej“.	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou, avšak uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24.

				júna 2021
ÚVSR	Vlastný materiál s. 85. - Dlhodobú strategickú medzisektorovú výskumno-vývojovú spoluprácu na národnej a regionálnej úrovni navrhujeme preformulovať a rozšíriť na princíp quadruple helix. Odôvodnenie: V súčasnosti a tak vo svete, ako aj v EÚ sa využíva zapojenie všetkých relevantných aktérov, teda aj verejnej správy a občianskej spoločnosti do spoluprác v oblasti VaVaI.	Z	A	Rozpor odstránený na rozporovom konaní dňa 2.6.2022, došlo k úprave formulácie aktivity.
ÚVSR	Vlastný materiál s. 85. - Navrhujeme zmeniť tvrdenie „SR výrazne zaostáva v podiele investícií súkromného sektora do VaV oproti krajinám V4 a aj EÚ“. Odôvodnenie: V ČR je podiel súkromných investícií k celkovým investíciám o 8,1% nižší ako v SR.	O	ČA	Súhlasíme s pripomienkou, avšak uvádzame, že text, ku ktorému sa pripomienka vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
ÚVSR	Vlastný materiál s. 85. - V predposlednej odrážke žiadame doplniť aj o spoluprácu s občianskymi (neziskovým sektorom, občianskou spoločnosťou). Odôvodnenie: Malo by ísť najmä o podporu spoločenských inovácií. Zároveň sú však aj na Slovensku výskumné inštitúcie, ktoré majú právnu formu neziskových organizácií.	Z	A	Rozpor odstránený na rozporovom konaní dňa 2.6.2022, došlo k úprave formulácie aktivity.
ÚVSR	Vlastný materiál s. 86 - Národný inovačný systém pre vznik regionálnych inovačných centier – základná schéma národného a regionálneho sieťovania Žiadame lepšie a detailnejšie popísať vznik a fungovanie	Z	ČA	Regionálna inovačná politika bola konzultovaná s Úradom vlády SR - Sekciou výskumu, vývoja a inovácií, ktorá koordinuje otázky vedy, výskumu a inovácií

	regionálnych inovačných centier. Odôvodnenie: Vznik regionálnych inovačných centier je popísaný veľmi vágne. Nie je jasné, či pôjde o výskumno-inovačné centrá alebo podporné centrá, prípadne inkubátory. Rovnako nie je jasné, kto bude centrá zakladať (štát, región) a akým spôsobom budú financované (projekty).			na celoštátnej úrovni. Na spoločnom stretnutí dňa 24.5.2022 bola koncepcia budovania a činnosti regionálnych inovačných centier predstavená zo strany odboru finančných nástrojov MIRRI. Navrhovaná koncepcia bola zo strany Sekcie výskumu, vývoja a inovácií akceptovaná.
ÚVSR	Vlastný materiál s. 86 - Žiadame jasne rozlíšiť vzťah/rozdiely fungovania „regionálnych inovačných centier“ a „klastrov pre komercializáciu výskumných aktivít“, tak aby podpora do týchto aktivít nepredstavovala duplicitu a nejednoznačnosť pri predkladaní projektových žiadostí o možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ. Odôvodnenie: Iniciatívy v oblasti regionálnych inovačných centier, ktoré sa v SR aktuálne rozbiehajú (napr. v BBSK a KSK) svojimi aktivitami presahujú pôsobnosť partnerských inštitúcií pre prepájanie miestnych partnerov v oblasti VVaI a pomoci pri príprave VVaI projektov, tak ako je to uvedené v texte na strane 87. Navrhujeme preto v Programe Slovensko v časti kde sa uvedené textácie zmieňujú jednoznačne vymedziť ich vzájomné rozdiely, tak aby podpora do týchto oblastí nespôsobovala v procese vyhlasovania výziev a implementácie projektov problémy. V SR neexistuje legislatívne vymedzenie pojmov „inovačné centrum“ a „klaster“, preto by mal túto nejednoznačnosť vymedziť Program Slovensko vo svojich textoch hneď v úvodnej fáze prípravy dokumentu, tak aby prípadní žiadatelia jasne vedeli odlíšiť kompetencie týchto inštitucionalizovaných centier/klastrov.	Z	ČA	Podrobnejšia úprava a zameranie regionálnych inovačných centie bude predmetom úpravy ďalšej programovej dokumentácie, vrátane v budúcnosti vyhlasovaných výziev pre túto oblasť podpory. Pre účely textácie Programu Slovensko považujeme predmetný text za postačujúci. Predmetné bolo prediskutované v rámci rozporového konania zo dňa 24.5.2022 ako aj dňa 2.6.2022; došlo zároveň k úprave formulácie aktivity v rámci opatrenia 1.1.1.

ÚVSR	Vlastný materiál s. 86. - Plán obnovy a odolnosti obsahuje pre roky 2023-2026 významnú novú prioritu politiky výskumu, vývoja a inovácií a to transformačno-inovačné konzorciá (TIK), ktoré majú byť financované do výšky 90 mil. EUR. Odôvodnenie: V záujme zachovania kontinuity a dlhodobého strategického zamerania podpory VVI uviesť v rámci Prioritnej osi 1 ako jednu z predpokladaných foriem podpory VVI aj pokračujúce financovanie TIK v rokoch 2027-2030 na základe hodnotenia ich úspešnosti.	Z	ČA	Do textu P SK (Stratégia programu: Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) bola doplnená zmienka o budúcej a definitívnej verzii dokumentu k základným deliacim líniám medzi POO SR a fondami EÚ pre programové obdobie 2021 - 2027 v zmysle úlohy B.2 uznesenia vlády SR č. 784/2021, ktorá znie: "B.2. zosúladiť materiál pripravený podľa bodu B.1 tohto uznesenia s Operačným programom Slovensko, schváleným Európskou komisiou a schváliť ho na rokovaní vlády do 2 mesiacov od schválenia Operačného programu Slovensko Európskou komisiou".
ÚVSR	Vlastný materiál s. 86. - Regionálna a miestna podpora VaVaI Žiadame lepšie a detailnejšie vysvetliť, čo by malo byť úlohou týchto opatrení. Odôvodnenie: Z predloženého návrhu nie je jasné, o aké opatrenia by malo ísť, a čo by sa nimi malo dosiahnuť. Malo by ísť o financovanie centier, ktoré budú následne poskytovať podporu pre aktérov, alebo financovanie spoluprác medzi aktérmi formou projektov (napr. klastrovanie a podpora hubov)? VaVaI je pomerne špecifický sektor, kde sa hlavní hráči na regionálnej úrovni poznajú. Zároveň je to sektor, v ktorom nie je až tak veľa nástrojov na podporu, aby museli byť riešené na úrovni 8 regiónov. Nie je tiež jasné, ako by mala fungovať napr. pomoc pri príprave projektov na regionálnej úrovni. Takto by si centrá v rôznych regiónoch de facto konkurovali.	Z	ČA	Regionálna inovačná politika bola konzultovaná s Úradom vlády SR - Sekciou výskumu, vývoja a inovácií, ktorá koordinuje otázky vedy, výskumu a inovácií na celoštátnej úrovni. Na spoločnom stretnutí dňa 24.5.2022 bola koncepcia budovania a činnosti regionálnych inovačných centier predstavená zo strany odboru finančných nástrojov MIRRI. Navrhovaná koncepcia bola zo strany Sekcie výskumu, vývoja a inovácií akceptovaná.

ÚVSR	Vlastný materiál s. 87. - K bodu a) podpora zvýšenia účasti slovenských subjektov v projektoch rámcového programu EÚ pre výskum a inovácie Horizont Európa žiadame doplniť ďalšiu odrážku: - Podpora účasti v Horizonte Európa prostredníctvom transferu fondov Odôvodnenie: Jedným z kľúčových opatrení by malo byť posilnenie synergií medzi EŠIF a Horizontom Európa. Ideálnym nástrojom na to, by mal byť Transfer fondov, ktorý umožní presun alokácie EŠIF priamo do Horizontu Európa. To by umožnilo financovanie tých projektov, ktoré prešli hodnotením, ale neboli financované z EK. Teda z hľadiska implementácie by projekty implementovala EK. Nešlo by o Seal of Excellence. Tento spôsob by mal veľmi pozitívne dopad, keďže by sa podstatne zrýchlilo financovanie projektov (napr. oproti Seal of Excellence) a zároveň by mal žiadateľ prestíž, že rieši projekt Horizontu Európa. Navyše by sa pre žiadateľov znížila administratívna záťaž, ktorá je v HE nižšia ako v EŠIF.	Z	N	Rozpor bol odstránený na rozporovom konaní dňa 10.6.2022.
ÚVSR	Vlastný materiál s. 87. - V prvej odrážke je uvedené, že majú byť zriadené kompetenčné centrá. Žiadame túto časť lepšie vysvetliť. Odôvodnenie: Nie je jasné, čo sa myslí pod kompetenčnými centrami. V oblasti VaVaI predstavujú kompetenčné centrá priestor na spoluprácu medzi aktérmi z rôznych sektorov.	O	N	Predmetná časť textu bola vypustená.
ÚVSR	Vlastný materiál s. 88. - Časť „Internacionalizácia slovenských inštitúcií organizácií výskumu a vývoja“. V prvej odrážke žiadame vypustiť vetu v zátvorke „(refundácia cestovných nákladov)“. Odôvodnenie: Takúto formuláciu považujeme za príliš obmedzujúcu, to by mohlo následne znemožňovať financovanie iných nákladov (napr. účastnícke poplatky na	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	konferenciách a pod.). Preto žiadame zadefinovať konkrétny typ výdavkov v samotnej výzve.			
ÚVSR	Vlastný materiál s. 88. - Časť „Podpora účasti SR v ďalších európskych a medzinárodných programoch a iniciatívach výskumu a vývoja“. Žiadame uviesť, že podpora účasti SR sa bude týkať iba výskumných, vývojových a inovačných častí uvedených programov. Odôvodnenie: Podporujeme podporu účasti v ďalších európskych programoch a iniciatívach VaV. Vzhľadom na to, že uvedené programy a iniciatívy podporujú aj aktivity mimo oblasti VaVaI, žiadame explicitne uviesť, že v rámci tohto PO sa budú financovať len tie časti programov, ktoré podporujú VaVaI.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
ÚVSR	Vlastný materiál s. 90. - Časť „Prijímatelia špecifického cieľa RSO1.1 sú najmä:” Celkovo navrhujeme zjednotiť pomenovanie prijímateľov v rámci jednotlivých špecifických cieľov. Pri definovaní prijímateľov žiadame vychádzať z §7 zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Obdobne žiadame upraviť aj Hlavné cieľové skupiny ŠC RSO1.1. Odôvodnenie: Pomenovanie oprávnených prijímateľov sa v jednotlivých špecifických cieľov líši (viď. napr. prijímatelia v 1.2.2). Zákon definuje nasledovné sektory VaV: a) štátny sektor, ktorý tvorí Slovenská akadémia vied a právnické osoby uskutočňujúce výskum a vývoj zriadené ústrednými orgánmi štátnej správy, b) sektor verejných výskumných inštitúcií, ktorý tvoria verejné výskumné inštitúcie, c) sektor vysokých škôl, ktorý tvoria verejné vysoké školy, štátne vysoké školy, súkromné vysoké školy a nimi založené právnické osoby uskutočňujúce	Z	ČA	Prijímatielia:V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva. Hlavné Cieľové skupiny: Došlo k zosúladeniu hlavných

	výskum a vývoj, d) neziskový sektor, ktorý tvoria občianske združenia, neziskové organizácie, združenia právnických osôb uskutočňujúce výskum a vývoj, e) podnikateľský sektor, ktorý tvoria podnikatelia, ktorí v rámci svojich podnikateľských činností uskutočňujú aj výskum a vývoj.			cieľových skupín v celom texte P SK.
ÚVSR	Vlastný materiál s. 92 - Tabuľka 2 a Tabuľka 3 Navrhujeme uviesť aj ukazovatele, ktoré sa týkajú participácie v Európskom výskumnom priestore. Napr. počet podporených projektov. Odôvodnenie: Pri merateľných ukazovateľoch chýbajú ukazovatele, ktoré by pokrývali podporu účasti v rámcových programoch a iných európskych alebo medzinárodných schémach.	Z	N	Považujeme súčasný počet ukazovateľov za postačujúci.
ÚVSR	Vlastný materiál, poznámka pod čiarou 113 - Poznámka pod čiarou č.113 Navrhujeme zmeniť formulácia poznámky pod čiarou nasledovne: klastre určené na komercializáciu výskumných aktivít, nemusia byť a priori výskumné klastre – podporovať by sa mali spoločné aktivity verejného a súkromného sektora pri transfere výsledkov výskumu a vývoja do komerčného využitia v trhovom prostredí a aplikačnej praxi Odôvodnenie: Pôvodná formulácia limituje spoluprácu medzi verejnou a súkromnou sférou zapojením VŠ do spoločných projektov medzi verejným a súkromným sektorom. Pri komercializácii výskumu a vývoja by to automaticky diskriminovalo menšie regionálne ekosystémy bez disponibility regionálnej VŠ. Máme za to, že množstvo súkromných podnikov si zabezpečuje výskum a vývoj mimo VŠ a komercializácia ich výsledkov nezávisí na spolupráci s VŠ. Navrhujeme preto pri spolupráci súkromnej a verejnej sféry ponechať možnosť spolupráce s verejnou sférou otvorenú v rovine akéhokoľvek subjektu verejnej sféry. Ďalšia	Z	N	Po prepracovaní textu bola predmetná poznámka pod čiarou z textu P SK vypustená.

	argumentácia sa opiera o fakt, že v Pláne Obnovy a odolnosti sa plánujú investície do Transformačných a inovačných konzorcií a v Programe Slovensko s investíciami do regionálnych inovačných centier, ktorých zriaďovateľom bude verejný sektor. Práve uvedené inovačné konzorciá a inovačné centrá by mali zabezpečovať podporu sieťovania a medzi sektorovej spolupráce pri realizácii VVaI aktivít a mohli by preto predstavovať významných aktérov z verejnej sféry, ktorí sa budú podieľať na rozvoji medzisektorovej spolupráce a zabezpečovať rozvoj klastrovej politiky.			
ÚVSR	Vlastný materiál, str. 204 - Nie sú jasné deliace línie s komponentom 7: – podpora rozvoja zručností; testovanie; ako aj zapojenie sa Slovenska do testovanie digitálnych zručností ICILS sú súčasťou reformy 1 v POO. Navrhujeme doplniť text: „ Aktivity budú realizované v synergii s Plánom obnovy a odolnosti SR (komponent 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch a komponent 7 Vzdelávanie pre 21. storočie).“ Odôvodnenie: Katalóg inovácií je súčasťou komponentu 7, reformy 2. Zároveň v komponente 6 je vypracovanie katalógu podporných opatrení pre deti a žiakov.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
ÚVSR	Vlastný materiál, str. 369 - Časť o tvorbe spoločnej komunikačnej stratégie medzi P SK a Plánom obnovy a odolnosti SR (POO SR) požadujeme vypustiť. POO SR má existujúcu vlastnú komunikačnú stratégiu, ktorá vychádza z usmernení EK a ktorá je aktualizovaná na ročnej báze. Táto stratégia má presne vytýčené priority pre daný rok a zahŕňa aj jednotlivé plánované aktivity. Odôvodnenie: Vytvorenie ďalšej stratégie pre účely koordinácie s P SK by znamenalo duplicitu tohto procesu a tvorbu ďalších	Z	ČA	MIRRI SR súhlasí s tým, že sa nevytvorí spoločná komunikačná stratégia medzi P SK a POO SR, avšak bude prebiehať spoločná koordinácia aktivít v oblasti informovanosti a publicity na platforme Pracovnej skupiny pre informovanie a komunikáciu.

	dokumentov, ktoré v tejto fáze považujeme za administratívnu záťaž. Koordinácia P SK a POO bude prebiehať v rámci pracovnej skupiny pre informovanie a komunikáciu, ako aj na neformálnej úrovni, čo považujeme za dostatočné.			
ÚVSR	Všeobecná pripomienka - Na základe článku 26 Nariadenia EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku a v rámci potreby zabezpečiť čo najväčšiu flexibilitu pri využívaní finančných prostriedkov z rôznych nástrojov podpory EÚ, požadujeme do dokumentu zapracovať možnosť prevodu najviac 5 % počiatočných národných pridelených prostriedkov každého fondu do akéhokoľvek iného nástroja. Odôvodnenie: Aj na základe doterajších skúseností s implementáciou EŠIF, keď v prípade niektorých špecifických cieľov evidujeme riziko nevyčerpania alokovaných zdrojov, navrhujeme zapracovať uvedenú flexibilitu do textu dokumentu za účelom zabezpečenia maximálneho využitia pridelených finančných prostriedkov.	Z	N	Rozpor bol odstránený na rozporovom konaní dňa 10.6.2022.
ÚVSR	Všeobecná pripomienka - Navrhujeme upraviť celkovú štruktúru implementácie Fondov EÚ v programovom období 2021 – 2027, a to rozdelením P SK na dva alebo tri samostatné operačné programy, pričom v rámci jedného operačného programu budú realizované opatrenia	Z	N	Rozpor bol odstránený na rozporovom konaní dňa 10.6.2022.

	financované zo zdrojov EFRR a KF a druhý operačný program bude financovať opatrenia oprávnené v rámci ESF+, prípadne tretí operačný program na JTF. Odôvodnenie: Keďže opatrenia EFRR a KF a ESF+ sú vecne odlišné, rozdelenie podpory medzi dva operačné programy má svoje obsahové opodstatnenie. Okrem toho, samostatná implementácia každého z uvedených fondov umožní väčšia flexibilitu a zároveň sa tým predíde vzájomnému blokovaniu pri implementácii opatrení v prípade vzniku problémov pri implementácii, resp. pri pozastavení platieb v rámci jedného z programov. Plán obnovy a odolnosti počíta vo viacerých komponentoch s komplementárnymi investíciami z ESF+ a tým pádom môže byť priamo ohrozený prípadným neskorým rozbehom opatrení alebo pozastavením platieb aj v nesúvisiacich častiach P SK.			
ÚVSR	Všeobecná pripomienka - Posilnenie podpory MRK je kľúčovou prioritou na národnej úrovni, keďže najmä pri infraštruktúrnych projektoch (EFRR) podpora pre MRK v programovom období 2014 – 2020 sa ukázala ako pomerne problematická, keďže stále existuje riziko nevyčerpania alokovaných finančných zdrojov. V rámci podpory marginalizovaných rómskych komunít odporúčame integrovaný a komplexný prístup k riešeniu danej problematiky, z čoho vyplýva potreba zadefinovania jasnej stratégie a akčného plánu, v kompetencii napríklad Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity. Zároveň navrhujeme vytvorenie integrovanej prioritnej osi pre podporu MRK v spolupráci s regiónmi (napr. aj s využitím ITI).	O	ČA	Integrovaný a komplexný prístup bude zabezpečený spojením alokácií pre MRK pod jedným SO na Úrade vlády SR/ÚSVRK.
ÚVSR	Všeobecná pripomienka - V texte Programu Slovensko navrhujeme výslovne uviesť, že všetky výzvy a národné projekty z P SK, ktoré	Z	ČA	Do P SK zapracovaný nasledovný text: Z celkového zamerania pri podpore VVaI, ako aj v oblasti digitalizácie bude implementácia

	obsahujú podporu výskumu, vývoja a inovácií budú musieť byť v súlade so záväznou metodikou riadenia, financovania a hodnotenia podpory výskumu, vývoja a inovácií a budú predmetom posúdenia súladu zo strany Úradu vlády SR. Odôvodnenie: Navrhovaná úprava textu vychádza z novely zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, ktorá nadobudla účinnosť dňa 25.4.2022. Navrhované doplnenie Programu Slovensko vychádza z nasledovných ustanovení zákona: § 9a Úrad vlády Slovenskej republiky strategicky a metodicky koordinuje: c) prípravu záväznej metodiky riadenia, financovania a hodnotenia podpory výskumu, vývoja a inovácií (ďalej len „záväzná metodika“) § 9b (2) Rada vlády SR pre vedu, techniku a inovácie schvaľuje: b) záväznú metodiku.			programu Slovensko realizovaná v súlade so strategickým dokument RIS3, národnou legislatívou v oblasti VVaI (zákon č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja, zákon č. 575/2001 o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy) a ďalšími dokumentami v oblasti VVaI (Národnou stratégiou výskumu, vývoja a inovácií a záväznou metodikou riadenia, financovania a hodnotenia podpory výskumu, vývoja a inovácií).
ÚVSR	Všeobecná pripomienka - V texte Programu Slovensko navrhujeme výslovne, že všetky výzvy a národné projekty nad 1 mil. EUR z P SK, ktoré obsahujú podporu výskumu, vývoja a inovácií budú predmetom hodnotenia v zmysle uvedeného ustanovenia. Odôvodnenie: Navrhovaná úprava textu vychádza z novely zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, ktorá nadobudla účinnosť dňa 25.4.2022. Navrhované doplnenie Programu Slovensko vychádza z nasledovného ustanovenia zákona: §11 (5): Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) hodnotí ekonomickú efektívnosť programov a schém podpory výskumu, vývoja a inovácií.	Z	N	Postavenie MF SR pri hodnotení podpory VVaI je explicitne uvedená v § 11 ods. 5 zákona č. 172/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov.

ÚVSR	Všeobecná pripomienka - Žiadame vysvetlenie vyhodnotenia zlučiteľnosti so zásadou „výrazne nenarušiť“ v tabuľkách pod textom k jednotlivým typom opatrení v celom dokumente. Z textu nie je zrejmé na základe čoho sa vyhodnocuje táto tabuľka, resp. začiarkujú jednotlivé políčka. Odôvodnenie: Jednotlivé opatrenia v P SK súvisiace s Plánom obnovy musia byť v súlade s princípom „výrazne nenarušiť“ podľa čl. 18 (d) Nariadenia 2021/241. Zásada „výrazne nenarušiť“ bola pri každom opatrení Plánu obnovy vyhodnotená „ex ante“ už pri predkladaní plánu, t. j. obsahuje vysvetlenie, ako plán obnovy a odolnosti zabezpečuje, aby žiadne opatrenie na vykonávanie reforiem a implementáciu investícií, ktoré plán obnovy a odolnosti obsahuje, výrazne nenarúšalo environmentálne ciele v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852 (zásada „výrazne nenarušiť“).	Z	A	V texte materiálu bude v časti Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie doplnené nasledujúce všeobecné vysvetlenie: „Slovenská republika (SR) sa prostredníctvom Programu Slovensko (PSK) na roky 2021 - 2027 zaväzuje k striktnému posudzovaniu všetkých plánovaných investícií na úrovni špecifických cieľov (ŠC) v súlade s princípmi hodnotenia „výrazne nenarušiť“ – DNSH (je súčasťou prílohy 5 strategického environmentálneho hodnotenia PSK podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie). Hodnotenie DNSH na úrovni všetkých ŠC, vrátane FST, bolo vykonané v zmysle čl. 17 nariadenia EÚ 2020/852.“
Verejnosť	Pripomienka ku 2.5.1.1.3. a 2.5.1.2.3.: Navrhujeme, aby v poradí 3. typ akcie bol formulovaný nasledovne: Opatrenie prispeje k napĺňaniu cieľa prostredníctvom rozvoja spolupráce, podpory participácie, sektorových, medzisektorových i medzinárodných partnerstiev pri tvorbe, implementácii a hodnotení verejných politík, pri strategickom plánovaní a pri príprave a realizácii projektov na regionálnej a miestnej úrovni. ODOVODNENIE: Na základe podnetov z praxe i zo zahraničia navrhujeme rozšírenie akcie aj na budovanie sektorových a medzinárodných partnerstiev, aby sa podporil vznik rôznych foriem spolupráce, vrátane sektorových a medzinárodných klastrov.	Z	A	Materiál upravený v zmysle pripomienky.

Verejnosť	Pripomienka ku 2.5.1.1.5 a 2.5.1.2.5: Navrhujeme, aby sa OPATRENIE5.1.4.INVESTÍCIE DO REGIONÁLNEJ A MIESTNEJ INFRAŠTRUKTÚRY PRE POHYBOVÉ AKTIVITY, CYKLOTURISTIKU rozšírilo aj na umelecké aktivity. ODOVODNENIE: Ku podpore zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času patria popri uvedených aktivitách aj umelecké aktivity, obzvlášť s prihliadnutím na súčasnú situáciu v rezorte kultúry a možnosť jej verejne prospešného pôsobenia za účelom dosiahnutia stanovených cieľov.	Z	ČA	Umelecké aktivity sú oprávnené v opatrení 5.1.5 a 5.2.5.
Verejnosť	Pripomienka ku 2.7.1.: V rámci akcie, zameranej na zabezpečenie a následný rozvoj centrálneho plánu vzdelávania navrhujeme preformulovať 5 vetu nasledovne: Bude potrebné zabezpečiť prevádzku IS CPV a ďalších vzdelávacích systémov podporujúcich aj dištančné vzdelávanie, prispôsobenie obsahu vzdelávania aktuálnym potrebám programového obdobia 2021 – 2027, s dôrazom na manažment zmeny a priebežné zvyšovanie kvality a rozsahu ponúkaných vzdelávacích aktivít. ODOVODNENIE: Vzhľadom na fakt, že SR bude čeliť do roku 2030 doposiaľ najväčším reformným zmenám, podporený POO a P SK, považujeme za nevyhnutné vzdelávanie v oblasti manažmentu zmeny, nakoľko nerešpektovanie jeho princípov prináša podľa dostupných výskumov až 80% predpoklad neúspechu (viď napr. www.prosci.com). Naopak, implementácia týchto princípov zabezpečí účinnosť politík a tým aj efektivitu vynaložených financií z Programu Slovensko.	Z	ČA	Vo vzťahu k zapracovaniu „manažmentu zmeny“ nevylučujeme ich aplikáciu v procese implementácie daného opatrenia, avšak nepovažujeme za nevyhnutné jeho doplnenie do textu Programu Slovensko, nakoľko ide spôsob realizácie daného opatrenia, nie samotné opatrenie, resp. aktivitu.
Verejnosť	Pripomienky k Návrhu Programu Slovensko na roky 2021 – 2027 (LP/2022/207) v mene spotrebiteľskej organizácie Spoločnosti ochrany	Z	N	"Rozpor odstránený na rozporovom konaní 12.05.2022. K jednotlivým návrhom na doplnenia: a) k opatreniu 2.1.2. - hľadanie

	spotrebiteľov (S.O.S.) 1.2 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2 K CP2: Prechod z ekologickejšieho, nízkouhlíkového hospodárstva na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka a odolnú Európu vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility PRIPOMIENKA 1: Energetická efektívnosť a znižovanie spotreby energie v domácnostiach by mala byť hlavným nástrojom pomoci na reálne zlepšenie kvality života energeticky chudobných domácností (do prijatia oficiálnej definície energetickej chudoby na Slovensku môžeme pri určení konkrétnych cieľových zraniteľných komunít vychádzať z dostupných dát o príjmovej chudobe Štatistického úradu SR o najviac postihnutých skupinách obyvateľov). Odôvodnenie: Všetky programy na podporu energetickej efektívnosti a rozvoj OZE by aspoň časť verejných zdrojov v nich alokovaných mali vyhradiť a poskytnúť energeticky chudobným na pokrytie (100%) ich nákladov na zlepšenie tepelno-izolačných vlastností domu/bytu a prechod na ekologickejšie vykurovanie. Energeticky chudobným domácnostiam je potrebné vyhradiť štátnu podporu nielen v rámci finančných prostriedkov programu Slovensko, a teda pri všetkých jeho cieľoch, ktoré sa týkajú obnovy verejných budov a bytových domov či programu Zelená domácnostiam, kde o podporu môžu žiadať aj rodinné domy, ale aj v prípade nadväzujúcich programov a všetkých synergických foriem pomoci z Plánu obnovy a Fondu spravodlivej transformácie. Existuje množstvo dôkazov, že investície do energetickej efektívnosti veľmi účinne podporujú ekonomický rast, vytvárajú pracovné miesta a poskytujú dlhodobé sociálne výhody. Žiadame, aby sa energetická efektívnosť zaradila medzi najvyššie medzisektorové priority programu Slovensko a všetkých podporných			riešení pre podporu energeticky chudobných domácností bude možné v rámci revízií Programu Slovensko 21-27, resp. súvisiacej Stratégie financovania EFRR, ESF+, KF, FST a ENRAF na programové obdobie 2021-27, schválenej uznesením vlády č. 267/2022 dňa 12.04.22. Z hľadiska legislatívy neexistuje v súčasnosti žiadna opora ani rámec na základe, ktorého by takúto podporu bolo možné nastaviť. b) K ukazovateľom výstupu - v návrhu uvedený RCO18 - Obydlia so zlepšenou energetickou hospodárnosťou, je to doslovný preklad z anglického Dwellings with improved energy performance, a teda sú ním myslené jednotlivé byty. Podľa nášho názoru nie je potrebné ďalej špecifikovať. c) k opatreniu 2.2.3 - Prístup k zariadeniam na využívanie obnoviteľných zdrojov energie je zabezpečený prostredníctvom ŠFRB, kde sú oprávnené aj výdavky spojené s inštaláciou OZE. Platí text „Prístup k zariadeniam na využívanie obnoviteľných zdrojov energie je zabezpečený prostredníctvom ŠFRB, kde sú oprávnené aj výdavky spojené s inštaláciou OZE. Vyhodnotenie dielčich pripomienok: 1. Akceptovateľné iba v prípade, že bude k dispozícii definícia energetickej chudoby a

	programov a verejných výdavkov s celoštátnym významom. Zároveň pri kreovaní nových i pokračujúcich programov a iných foriem podpory na zvyšovanie energetickej efektívnosti, obnovu budov a prechod k obnoviteľným zdrojom energie treba nastaviť pravidlá tak, aby boli prístupné energeticky chudobným domácnostiam (nízkopríjmovým domácnostiam, poberateľom sociálnych dávok a seniorom). Pripomienka 2: Zefektívnenie systému poskytovania dotácií a inej pomoci, ich sprístupnenie najmä energeticky chudobným domácnostiam, s dôrazom na dekarbonizačné ciele a zlepšenie kvality ovzdušia by malo byť jednou z priorít programu Slovensko. Odôvodnenie: Programy energetickej efektívnosti a obnoviteľnej energie, ktorými sa zlepšuje energeticky nízko účinné bývanie, sú jednou z nákladovo najefektívnejších ciest riešenia hospodárskeho vplyvu pandémie i energetickej krízy na národné hospodárstvo. Navyše, kombinácia národných a európskych financií na renováciu obydlí energeticky chudobných, ktorí často patria k najväčším znečisťovateľom ovzdušia, by výraznejšie prispela splniť požadované klimatické ciele. Navrhujeme, aby takéto programy a ich opatrenia zlepšovali podmienky bývania pre nízkoprijmové skupiny domácnosti bezplatne, a tiež len s nízkym spolufinancovaním či nízkym úrokom pre lepšie situované domácnosti. Pozitívna diskriminácia energeticky chudobných by v týchto prípadoch mala byť povolená. Pripomienka 3: Stanovenie povinných certifikátov energetickej hospodárnosti pre domy, ktoré prechádzajú renováciou Odôvodnenie: Keďže spotrebitelia často nevedia o energetickej hospodárnosti a dopadoch svojich domov na životné prostredie, a podstatné informácie o tom, koľko peňazí by mohli po renovácii ušetriť, chýbajú, toto opatrenie by v širšom kontexte malo pozitívny dopad aj na zmierňovanie energetickej chudoby. Na podporu energeticky chudobných rodín by mal byť tento legislatívny krok viazaný			zároveň budú na tento účel vyčlenené dodatočné prostriedky zo štátneho rozpočtu z dôvodu povinného spolufinancovania európskych a národných zdrojov. 2. Hľadanie riešení pre podporu energeticky chudobné domácnosti bude možné v rámci revízií Programu Slovensko 21-27, resp. súvisiacej Stratégie financovania EFRR, ESF+, KF, FST a ENRAF na programové obdobie 2021-27, schválenej uznesením vlády č. 267/2022 dňa 12.04.22. 3. Povinnosť vypracovať energetický certifikát budovy, ktorá prechádza významnou obnovou je ustanovená v zákone č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov. 4. Prístup k zariadeniam na využívanie obnoviteľných zdrojov energie je zabezpečený prostredníctvom ŠFRB, kde sú oprávnené aj výdavky spojené s inštaláciou OZE. Platí text „Prístup k zariadeniam na využívanie obnoviteľných zdrojov energie je zabezpečený prostredníctvom ŠFRB, kde sú oprávnené aj výdavky spojené s inštaláciou OZE.“ 5. Akceptovateľné iba v prípade, že bude k dispozícii definícia energetickej chudoby a zároveň budú na tento účel vyčlenené dodatočné prostriedky zo štátneho rozpočtu z dôvodu povinného

	na plnú úhradu nákladov na obstaranie certifikátu zo strany štátu. Pripomienka 4: Zabezpečenie prístupu k obnoviteľným zdrojom energie pre bytové domy Odôvodnenie: Ľuďom žijúcim v bytových domoch často chýbajú individuálne nástroje na reguláciu dodávky tepla v bytoch, autonómia na začatie projektov renovácie i možnosti využívania obnoviteľných zdrojov energie. Existuje veľa prekážok, ktoré sú špecifické pre bytové domy aj vo vzťahu k energetickej chudobe. Niektoré členské štáty vypracovali osobitné prístupy podporujúce účelové dotačné programy pre renovácie bytových domov. Tieto programy by sa mali osobitne zamerať na inštalácie obnoviteľných zdrojov energie v bytových domoch. 1.1 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 5 Pripomienka 5: Podpora zakladania energetických komunít a spoločenstiev Odôvodnenie: Európske právo dalo silný základ pre zakladanie energetických spoločenstiev ako možného nástroja pre zmierňovanie energetickej chudoby. Energeticky chudobní spotrebitelia by si mohli znížiť náklady, ak sa rozhodnú pre kolektívnu výrobu a spotrebu elektriny. V prípade záujmu spotrebiteľov o zapojenie sa do tohto typu kolektívnych akcií, by mali mať možnosť počítať s plnou štátnou podporou v súvislosti s plánovaním, ktoré zhodnotí uskutočniteľnosť takéhoto projektu, poskytnutím rád a pomocou pri výbere vhodnej právnej formy. Mobilizované samosprávy môžu hrať kľúčovú rolu v boji s energetickou chudobou vzhľadom na ich znalosť obyvateľstva a bytového fondu, zodpovednosť a schopnosť zastupovať záujmy miestnych občanov. Ich činnosť môže zahŕňať zabezpečenie kvalitného sociálneho bývania, ktoré spĺňa nízko energetické štandardy a uprednostňuje nízko fosílne vykurovacie systémy, poskytovanie sociálnej starostlivosti a ochrany zdravia, podporu miestnych iniciatív a vzťahov s mimovládnymi organizáciami a niekedy dokonca aj poskytovanie dodávok energie a iných			spolufinancovania európskych a národných zdrojov. Za časť týkajúcej sa podpory obnovy bytových domov a problematiky energetickej chudoby a podpory nízkopríjmových skupín - SR má z hľadiska vlastníctva bytov v bytových domoch zachovaný výrazný sociálny mix, zo štatistického hľadiska sa problematika energetickej chudoby výraznejšie týka domacností žijúcich v rodiiných domoch, kde podporu takýchto domáctností rieši Plán obnovy a odolnosti (až 95% dotácia pre domácnosti). Vzhľadom k tomu, že v SR prebieha konituálne obnova bytového fondu ostaných 20 rokov, SR má jednu z najvyšších úrovní obnovy v EÚ. MDV SR ako gestor problematiky nevníma v rámci bytových domoch výrazný problém, ktorý by súvisel s nemožnoťou vlastníkov vykonať obnovu kvôli príjmovej situácii. V prípade bytových domov sú tieto aktivity dlhodobo plánované, ako aj podliehajú súhlasu vlastníkov podľa zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových proestorov v znení neskorších predpisov. Za špecifický cieľ Fond na spravodlivú transformáciu (FST), ad pripomienka 1: Opatrenia v rámci špecifického cieľa FST sú zamerané na

	energetických služieb (elektrina či voda na kredit). Obce sú ideálnym prvkom pri implementácii národných programov a mobilizácii komplexného prístupu na miestnej úrovni. Jedným z inovatívnych príkladov podpory zo strany obcí je práve naštartovanie komunitných iniciatív na výrobu energie zodpovedajúcej miestnym potrebám. Existuje veľa úspešných príkladov, ako sa samosprávy v Európe aktívne zapájajú do vytvárania schém energetických spoločenstiev a zabezpečovania viacerých výhod pre svojich občanov. V krajinách, kde vznikajú energetické spoločenstvá, sú považované za životaschopné riešenia pre spoločnú výrobu a spotrebu energie. Energetické spoločenstvá so silnou podporou miestnych orgánov majú lepšiu pozíciu na to, aby dobre slúžili členom týchto spoločenstiev. V každom prípade je potrebné, aby sa štát proaktívne zapojil do vytvárania energetických spoločenstiev nastavením vhodných podmienok a prostredia. Z uvedených dôvodov k Opatreniu 2.1.2 navrhujeme doplniť: V bytových domoch bude podpora znižovania energetickej náročnosti budov smerovať k znižovaniu energetickej chudoby v domácnostiach, zvyšovaniu teplotného komfortu a zlepšovaniu vnútorného prostredia domácností. Prednostnou podporou bytových domov s nízkopríjmovými domácnosťami alebo zraniteľnými domácnosťami bude zabezpečené zmierňovanie dopadov energetickej chudoby na seniorov a nízkopríjmové rodiny. V tabuľke č. 2 Ukazovatele výstupu v rámci Ukazovateľov špecifického cieľa RSO2.1 navrhujeme pre jednoznačnosť špecifikovať mernú jednotku „obydlia“, či sa jedná o bytové domy ako celok alebo samostatné byty/nebytové priestory. K Opatreniu 2.2.3 navrhujeme doplniť: Cieľom opatrení na využívanie OZE v domácnostiach bude aj aktívny prístup k riešeniu energetickej chudoby a zmierňovaniu jej dôsledkov. Prístupnosť k obnoviteľným zdrojom energie pre všetkých koncových odberateľov zabezpečí vyššia intenzita podpory			zvýšenie energetickej efektívnosti verejných budov a bytových domov. Z FST nebude podporované zvyšovanie energetickej efektívnosti domov (a to aj s ohľadom na plánovanú podporu tejto aktivity z Plánu obnovy a odolnosti a z cieľa politiky 2 Programu Slovensko - Zelená domácnostiam). Podpora zvýšenia energetickej efektívnosti verejných budov a bytových domov bude podmienená vykonaním energetického auditu na zabezpečenie najadresnejšej pomoci s najväčším dopadom na zvýšenie energetickej efektívnosti predmetnej budovy."

	pre nízkopríjmové domácnosti, poberateľov sociálnych dávok a seniorov. Splnomocneným zástupcom pre prerokovanie pripomienok v prípadnom rozporovom konaní je Petra Vargová Čakovská, Spoločnosť ochrany spotrebiteľov, koordinátorka projektu STEP: Riešenia energetickej chudoby a členka Consumer Policy Advisory Group Európskej komisie			
Verejnosť	Pripomienky v prehľadnom formáte na tlač: https://drive.google.com/file/d/1yqDTzIYEJXCnPvHrPBoPPglFJ5hXoTNk/view?usp=sharing Pripomienky k Návrhu Programu Slovensko na roky 2021 – 2027 (LP/2022/207) Úplné znenie pripomienok k vlastnému materiálu: 1. pripomienka: Do opisu súvisiacich akcií v opatreniach 2.1.1., 2.1.2., 2.2.1. a 2.2.2 žiadame doplniť vetu: „Zariadenia a technológie na báze zemného plynu nebudú predmetom podpory.“ Pripomienka je zásadná. Odôvodnenie: Zemný plyn je fosílne palivo s podobným až horším vplyvom na klímu ako uhlie. Metán, ktorý uniká nespálený do ovzdušia počas jeho ťažby a distribúcie je až mnohonásobne silnejší radiačný efekt ako oxid uhličitý. Vyradenie zemného plynu s energetického mixu Slovenska je kľúčový predpoklad splnenia medzinárodného záväzku dosiahnuť do roku 2050 uhlíkovú neutralitu. Ďalším mimoriadne relevantným dôvodom je potreba čo najrýchlejšie a najdôslednejšie odstrániť závislosť SR od dovozu zemného plynu zo zahraničia, najmä v kontexte aktuálnej vojenskej agresie Ruska na Ukrajine (za posledných 10 rokov Slovensko zaplatilo Rusku viac ako 15 miliárd eur za dovoz zemného plynu, a tento príjem prispel k financovaniu agresie). Akákoľvek podpora nových alebo konzervácia existujúcich zariadení a technológií na báze zemného plynu oba uvedené strategické ciele SR podkopávajú. 2. pripomienka: Do opisu súvisiacich akcií v	Z	ČA	Rozpor odstránený po objasnení stanovísk so SIEA na rozporovom konaní dňa 12.05.22, s nasledujúcimi vyhodnoteniami jednotlivých dielčich pripomienok: Pripomienka č.1 - ČA. V rámci ŠC 2.1 a 2.2. bude doplnená veta " Predmetom podpory nebudú nové zariadenia a technológie na využívanie zemného plynu a opatrenia týkajúce sa činností ETS v zmysle Prílohy č. I Smernice č. 2003/87/ES.". Pripomienka č.2 - N. Veta ostáva v pôvodnom znení. Požiadavka je príliš podrobná pre úroveň PSK a v podstate sa vo veľkej miere je obsiahnutá aplikáciou kritéria „hodnota za peniaze“. Keďže energetická efektívnosť je prioritou, ako prvé sa bude posudzovať zníženie konečnej energetickej spotreby energie, na ktoré nemá využívanie OZE vplyv. Pripomienka č.3 - N. Aktuálne je spracúvané posúdenie vplyvov na životné prostredie na úrovni PSK, z ktorého budú vyplývať aj odporúčania pre využívanie

	opatrení 2.1.2. žiadame nahradiť vetu: „Požadovaná bude minimálne stredná úroveň obnovy budovy (úspora primárnej energie 30% až 60%), pričom intenzita podpory bude zohľadňovať úsporu primárnej energie.“ nasledovne: „Podpora sa sústredí na hĺbkovú obnovu budov s najhoršími tepelno-technickými parametrami na úroveň budov s takmer nulovou potrebou energie (aj postupnou), pričom sa dosiahne úspora aspoň 50 % celkovej dodanej energie. Čiastková obnova bude primárne zameraná na zníženie potreby tepla na vykurovanie v prípade energeticky najhorších budov, v ostatných prípadoch bude potrebné dosiahnuť úsporu aspoň 50 % primárnej energie alebo 50-percentný podiel OZE na potrebe energie. Intenzita podpory bude zohľadňovať dosiahnutú úsporu energie. Predmetom podpory verejných budov budú iba administratívne, zdravotnícke a školské budovy, ktorých funkcia je mimoriadne významná pre región a bude garantované ich maximálne využívanie počas roka.“ Obdobný princíp je potrebné uplatniť aj v rámci opatrenia 2.1.1. (v prípade podpory obnovy budov určených na podnikanie). Pripomienka je zásadná. Odôvodnenie: Uvedená zmena garantuje, že podpora sa sústredí na zníženie konečnej spotreby energie (zásada prvoradosti energetickej efektívnosti) najmä v energeticky najhorších budovách, ktoré majú najväčší potenciál úspor. Eliminuje sa možnosť splniť kritériá oprávnenosti obnovy iba alebo najmä inštaláciou OZE, predíde sa tzv. “efektu uzamknutia“ úspor na dlhé obdobie (častý prípade v doterajšej praxi na Slovensku) a tiež sa vylúči podpora pre občasne alebo nedostatočne využívané budovy marginálneho významu. Tým sa zabezpečí dosiahnutie maximálneho energetického a emisného účinku vynaložených verejných financií. 3. pripomienka: Do opisu súvisiacich akcií v opatreniach 2.1.1., 2.1.2., 2.2.1., 2.2.2, 2.2.3 žiadame doplniť formuláciu: „V prípade podpory technológií na energetické využívanie dendromasy je potrebné dodržať			drevnej biomasy. Vyhodnotenie podľa DNSH považujeme za dostatočné. V zmysle pripravovanej novely zákona č. 309/2009 Z. z. kritériá udržateľného využívania biomasy ustanoví MŽP SR všeobecne záväzným právnym predpisom. Pripomienka č.4 - ČA. Nakoľko sa jedná o prierezovú požiadavku, ktorá vyplýva z kohéznej politiky EÚ, bude táto požiadavka prenesená do procesu prípravy súvisiaceho dokumentu, a to Systému riadenia fondov EÚ, ktorý bude rovnako ako Program Slovensko 21-27 predmetom partnerského dialógu. Pripomienka č.5 - N. To či bude systém v budúcnosti nízkoteplotný, nemôže byť kritériom pre vyhodnotenie projektu v čase podania žiadosti o podporu, závisí to do veľkej miery od jeho odberateľov. Súvisiace typy akcií pre aktivitu 2.2.2 budú doplnené ť o text: „výstavby nových zariadení na výrobu biometánu využívajúcich najmä BRKO, kuchynský a reštauračný odpad a exkrementy hospodárskych zvierat“. V zmysle pripravovanej novely zákona č. 309/2009 Z. z. kritériá udržateľného využívania biomasy ustanoví MŽP SR všeobecne záväzným právnym predpisom. Zariadenia na výrobu vodíka riešia

	kritériá udržateľného využívania dendromasy na energetické účely na Slovensku platné pre programové obdobie 2021 – 2027.“ Pripomienka je zásadná. Odôvodnenie: V programovom období 2014 – 2020 boli prijaté „Kritériá udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 - 2020 spolufinancované z EŠIF - so zameraním na drevnú biomasu“, ktorých účelom bolo predchádzať environmentálnym škodám spôsobeným nadmernou a deštruktívnou ťažbou dreva na energetické využitie v reakcii na prudko rastúci dopyt po palivovej dendromase, obchádzaniu zásad cirkulárnej ekonomiky a kaskádovitého využívania prírodných zdrojov a znečisteniu ovzdušia. Podobné kritériá – aktualizované na základe potrieb a rozšírené na všetky energetické zariadenia s menovitým tepelným príkonom ≥ 0,3 MW je potrebné vypracovať, schváliť a uplatňovať aj v období 2021 – 2027. Minimálne kritériá udržateľnosti definované v Smernici 2018/2001 sú vzhľadom na kontext energetického využívania dendromasy na Slovensku nedostatočné a treba ich v súlade s touto smernicou primerane doplniť. 4. pripomienka: Do opisu súvisiacich akcií v opatreniach 2.1.2., 2.2.2 a 2.2.3 žiadame doplniť formuláciu: „Zvýhodnené budú najmenej rozvinuté okresy.“ Pripomienka je zásadná. Odôvodnenie: Najmenej rozvinuté okresy predstavujú objektívnu kategóriu regiónov, ktorú je účelné priorizovať pri podpore z prostriedkov EŠIF z hľadiska zmierňovania regionálnych disparít. Takáto pozitívna diskriminácia v rámci uvedených opatrení sa premietne aj do vytvárania pracovných miest a rozvoja podnikateľských aktivít v regiónoch s najväčšími problémami, čo je plne v súlade s kohéznou politikou EÚ. 5. pripomienka: Na s. 121 v opatrení 2.2.2 žiadame doplniť za prvý odsek nasledovné vety: „Priorizované budú projekty, ktoré smerujú k nízkoteplotným systémom zásobovania teplom. Vylúčená bude podpora pre bioplynové stanice na báze plodín (vrátane			problematiku uskladnenia prebytkov elektriny vyrobenej z OZE. Pripomienka č.6 - N. Cieľom opatrení v časti dopravné prostriedky v podnikoch je podpora pre vytváranie vnútropodnikovej infraštruktúry pre elektromobilitu vrátane vodíkových plniacich staníc, nie nákup vozidiel. Uvedené vychádza zo zlúčenia aktivity 2.1.4 s 2.1.1. Pripomienka č. 7 k JTF - A - Zapracované v zmysle pripomienky.

	energetických plodín a medziplodín). Zariadenia na výrobu vodíka z OZE budú podporené iba v prípadoch, v ktorých neexistuje výhodnejšia alternatíva.“ Pripomienka je zásadná. Odôvodnenie: Nízkoteplotné tepláreské systémy sú založené na optimalizovanej energetickej potrebe napojených budov a umožňujú rozsiahlu integráciu OZE s využitím sezónnych úložísk tepla. V porovnaní so súčasnými vysokoteplotnými systémami diaľkového vykurovania sú výrazne energeticky efektívnejšie aj emisne menej náročné. Z dlhodobého hľadiska eliminujú závislosť miest od vysokej spotreby cenovo nestabilných dovážaných palív (najmä zemného plynu), ale aj problematickej biomasy a tým stabilizujú miestnu ekonomiku. Transformácia súčasných tepláreských systémov na nízkoteplotné je základným predpokladom dosiahnutia uhlíkovej neutrality, avšak predstavuje časovo aj investične náročný proces. Preto je dôležité, aby všetky investície smerované do sektora tepláreństva tento trend maximálne podporovali. Bioplynové stanice na báze plodín zaberajú poľnohospodársku pôdu a majú negatívny vplyv na biodiverzitu a životné prostredie a ich reálny vplyv na zmenu klímy je negatívny. Preto by sa tento typ bioplynových staníc nemal podporovať z verejných zdrojov. Naopak, podpora by sa mala sústrediť na výrobu bioplynu z biologických odpadov, kalov alebo organického odpadu z ČOV. Podľa odborných štúdií tepelné čerpadlá dokážu vyrobiť niekoľkonásobne viac tepla z jednotky elektrickej energie ako systémy na báze vodíka. Preto aj primiešanie vodíka vyžaduje investície do infraštruktúry s relatívne malým znížením emisií skleníkových plynov. Preto energetickú, ekonomickú a emisnú efektívnosť výroby vodíka s využitím OZE je potrebné dôsledne posúdiť. 6. pripomienka: Na s. 115 v opatrení 2.1.1 doplniť do prvého odseku vetu: „Nákup elektromobilov bude podmienený vyradením starších vozidiel na fosílne palivá za predpokladu dosiahnutia minimálnej ročnej úspory			

	uhlíkových emisií a bude sa týkať iba subjektov verejnej správy.“ Pripomienka je zásadná. Odôvodnenie: Navrhovanou zmenou sa zabezpečí maximálna úspora uhlíkových emisií (pretože bude treba preukázať, že staré vozidlá na fosílny pohon určené na vyradenie z prevádzky sa v predchádzajúcom období intenzívne využívali). Tým sa predíde aj účelovému nákupu nadbytočných elektromobilov. Zúženie oprávnených subjektov (napr. na nemocnice, poštu atď.) zároveň ekonomicky podporí verejnú správu a umožní dobrú propagáciu elektromobility, resp. environmentálne prijateľnejšej dopravy. 7. pripomienka: V časti špecifický cieľ Fond na spravodlivú transformáciu (FST) a k prílohe Programu Slovensko – Plánu spravodlivej transformácie územia SR (PST): Odporúčame zohľadniť pripomienky, ktoré predložila Európska komisia (EK) k špecifickému cieľu FST a prílohe PST listom z 4. 3. 2022, ktoré boli partnerom prezentované na Tematickej komisii pre Fond na spravodlivú transformáciu v rámci Rady partnerstva ako aj na zasadnutí pracovnej skupiny „Partnerstvo pre politiku súdržnosti 2020+“. Stotožňujeme s pripomienkami predloženými EK a odporúčame ich zapracovanie. Pripomienka je obyčajná. Odôvodnenie: Zvýši sa akceptovateľnosť ustanovení o Fonde spravodlivej transformácie na národnej a najmä európskej úrovni. Ďakujeme vopred. Splnomocneným zástupcom pri prerokovaní pripomienok v rozporovom konaní je: Juraj Melichár, Priatelia Zeme-CEPA, člen pracovnej skupiny Partnerstvo 2020+			
Verejnosť	Pripomomienka ku 2.5.1.1.2 a 2.5.1.2.2.: Navrhujeme, aby v poradí 3. typ akcie bol formulovaný nasledovne: "Tvorba a implementácia politík na základe dát, princípov manažmentu zmeny a hodnotenia dopadov	Z	ČA	Pripomienku akceptujeme v časti doplnenia implementácie politík do textu Programu Slovensko. Vo vzťahu k zapracovaniu „princípov manažmentu zmeny“

	miestnych a regionálnych politík, resp. hodnotenia kvality poskytovania a dostupnosti verejných služieb, implementáciu prístupov k tvorbe politík na základe princípov otvoreného vládnutia na miestnej a regionálnej úrovni a tam, kde je to potrebné v spolupráci s centrálnou úrovňou, začleňovanie princípov politík trvalo udržateľného rozvoja z centrálnej na regionálnu a miestnu úroveň; tvorba politík na základe dát a hodnotenia dopadov miestnych a regionálnych politík. ODOVODNENIE: Považujeme za dôležité zohľadniť i aspekt implementácie politík a taktiež v rámci toho podporiť implementáciu princípov manažmentu zmeny, ktorých nerešpektovanie prináša podľa dostupných výskumov až 80% predpoklad neúspechu (viď napr. www.prosci.com). Naopak, implementácia týchto princípov zabezpečí účinnosť politík a tým aj efektivitu vynaložených financií z Programu Slovensko.			nevylučujeme ich aplikáciu v procese implementácie daného opatrenia, avšak nepovažujeme za nevyhnutné jeho doplnenie do textu Programu Slovensko, nakoľko ide spôsob realizácie daného opatrenia, nie samotné opatrenie, resp. aktivitu.
Verejnosť	v rámci „2.4.1.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (C) PODPORA RODOVO VYVÁŽENEJ ÚČASTI NA TRHU PRÁCE, ROVNAKÝCH PRACOVNÝCH PODMIENOK A LEPŠEJ ROVNOVÁHY MEDZI PRACOVNÝM A SÚKROMNÝM ŽIVOTOM VRÁTANE PRÍSTUPU K CENOVO DOSTUPNEJ STAROSTLIVOSTI O DETI A ODKÁZANÉ OSOBY - 2.4.1.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV“ navrhujeme v znení Programu Slovensko aktivity zamerané na podporu zosúladenia pracovného a rodinného života formou dobudovania kapacít, podporu personálneho zabezpečenia v zariadeniach do troch rokov a podporu neformálnych skupín nahradiť novou aktivitou vo forme adresného príspevku na predprimárne vzdelávanie pre deti do 6 rokov veku (prípadne do nástupu na povinnú školskú dochádzku s ohľadom na deti so špeciálno výchovno vzdelávacími potrebami) ktorý bude reflektovať potreby rodín.	Z	ČA	V rámci niekoľkých rozporových konaní, konzultácií a stretnutí, ktoré sa uskutočnili od 24.5.2022 do 6.6.2022, zástupcovia MPSVR SR a partneri dospeli k vzájomnej zhode na úprave textácií Programu Slovensko v Špecifickom cieli (c). Text je upravený v súlade s konzultáciami a pripomienkami.

	Príspevok ako taký je navrhovaný aj v Programovom vyhlásení vlády SR, a vytváral by sa ním systémový, konkrétny, nediskriminačný, adresný a okamžitý nástroj podpory pre rodiny s deťmi do nástupu na povinnú školskú dochádzku, ktorý by zároveň odbremenil nároky financovania predprimárneho vzdelávania zo štátneho rozpočtu a dokázal zvýšiť zaškolenosť detí predškolského veku využitím už existujúcich kapacít zariadení predprimárneho vzdelávania rôznych foriem. ODOVODNENIE: Navrhované znenie nereflektuje aktuálny stav starostlivosti a vzdelávania detí do nástupu na povinnú školskú dochádzku, nereflektuje potreby rodín ani platné legislatívne rámce. Navrhované aktivity čiastočne kopírujú mechanizmy podpory z predchádzajúceho programovacieho obdobia bez analýzy dopadov a následného vyhodnotenia. Na základe aplikačnej praxe považujeme tieto aktivity za neefektívne a nehospodárne. Pre vykonávateľov aktivít predstavujú náročné a neudržateľné procesy a pre rodiny s deťmi nevytvárajú adresné a okamžité podporné rámce, ani pozitívne dopady a v konečnom dôsledku sa môžu pretaviť v znížení kvality poskytovaných služieb. Namietame textáciu v časti vekového ohraničenia daných aktivít. V jednej časti sa hovorí o podpore pre deti do piatich rokov veku, v inej do troch rokov. Požadujeme zosúladenie textácie na podporu pre detí do nástupu na povinnú školskú dochádzku. Dlhodobo je jedným z významných problémov rozdrobený systém výchovy, vzdelávania a starostlivosti o deti od 0,5 - 6 rokov dieťaťa medzi dva rezorty, nefunkčný zber údajov ako aj absencia dostupných podporných mechanizmov pre rodičov týchto detí čo má za následok nedostupnosť služieb, nerovný prístup v oblasti práv a povinností jednotlivých subjektov. K tomu sa pripája neochota vytvárania systémových zmien a efektívnych nástrojov podpory. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako aj Ministerstvo školstva dlhodobo eviduje množstvo nevybavených žiadostí o			

	umiestnenie dieťaťa. Neexistuje však komplexná analýza dostupnosti voľných kapacít všetkých zriaďovateľov. Efekt dobudovania ďalších kapacít a jeho udržateľnosť demonštruje aj vyčlenenie finančných prostriedkov z Integrovaného regionálneho operačného programu na výstavbu zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku, pričom zazmluvnených bolo 35 projektov v objeme 15 120 649 mil. Eur, s maximálnou kapacitou 20 detí na jedno zariadenie. V priemere je teda investícia na 1 novovybudované miesto 21.600€. Realizácia výstavby prebiehala/prebieha počas rokov 2021, 2022 a 2023 pričom bola vyhlásená ďalšia výzva zameraná na výstavu, rekonštrukciu a modernizáciu týchto zariadení. V rámci uplatňovania a princípov hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti vynakladania verejných prostriedkov je žiaduce nájsť optimálny spôsob finančnej podpory existujúcich zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa a ostatných zariadení podieľajúcich sa na výchove, vzdelávaní a starostlivosti o deti od 0 do 6 rokov veku dieťaťa. V zmysle vyššie uvedených prepočtov by sa pri príspevku cca.280€/dieťa/mesiac mohlo z rovnakej sumy (21.600€) podporiť 6 detí na celý rok v existujúcom zariadení podľa výberu rodiča, čo je významnou podporou zosúladenia rodinného a pracovného života viacerých rodín. Z toho dôvodu navrhujeme v navrhovanom znení Programu Slovensko zameniť za aktivity, ktoré budú reflektovať potreby rodín. Navrhujeme aktivitu dobudovania kapacít, podporu personálneho zabezpečenia v zariadeniach do troch rokov a podporu neformálnych skupín nahradiť aktivitou príspevku na predprimárne vzdelávanie. Jeho čerpanie by reflektovalo individuálne potreby rodín. Vytváral by sa tým by systémový, konkrétny, nediskriminačný, adresný a okamžitý nástroj podpory pre rodiny s deťmi do nástupu na povinnú školskú dochádzku, ktorý by zároveň odbremenil nároky financovania predprimárneho vzdelávania zo			

	štátneho rozpočtu. Akútnosť témy a adresnosť navrhovaného znenia podporuje aj fakt, že aktuálne sa v Národnej rade SR prejednáva legislatívna úprava, ktorá umožní čerpanie príspevku s týmto zámerom. Príspevok na starostlivosť naplní zámery programového vyhlásenia vlády SR a podporí záväzky z Plánu obnovy a odolnosti a v konečnom dôsledku umožní všetkým poskytovateľom a rodičom účasť na programoch starostlivosti a predprimárneho vzdelávania.			
ZKŠS	SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti v rámci „2.4.1.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (C) PODPORA RODOVO VYVÁŽENEJ ÚČASTI NA TRHU PRÁCE, ROVNAKÝCH PRACOVNÝCH PODMIENOK A LEPŠEJ ROVNOVÁHY MEDZI PRACOVNÝM A SÚKROMNÝM ŽIVOTOM VRÁTANE PRÍSTUPU K CENOVO DOSTUPNEJ STAROSTLIVOSTI O DETI A ODKÁZANÉ OSOBY - 2.4.1.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV“ navrhujeme v znení operačného programu "Slovensko" aktivity zamerané na podporu zosúladenia pracovného a rodinného života formou aktivitu dobudovania kapacít, podporu personálneho zabezpečenia v zariadeniach do troch rokov a podporu neformálnych skupín nahradiť novou aktivitou vo forme adresného príspevku na predprimárne vzdelávanie pre deti do 6 rokov veku (prípadne do nástupu na povinnú školskú dochádzku s ohľadom na deti so špeciálno výchovno vzdelávacími potrebami) ktorý bude reflektovať potreby rodín. Príspevok ako taký je navrhovaný aj v programovom vyhlásení vlády SR, a vytváral by sa ním systémový, konkrétny, nediskriminačný, adresný a okamžitý nástroj podpory pre rodiny s deťmi do nástupu na povinnú školskú dochádzku, ktorý by zároveň odbremenil nároky financovania predprimárneho vzdelávania zo štátneho rozpočtu a dokázal zvýšiť zaškolenosť detí	Z	ČA	V rámci niekoľkých rozporových konaní, konzultácií a stretnutí, ktoré sa uskutočnili od 24.5.2022 do 6.6.2022, zástupcovia MPSVR SR a partneri dospeli k vzájomnej zhode na úprave textácií P SK v ŠC (c). Text je upravený v súlade s konzultáciami a pripomienkami.

	predškolského veku využitím už existujúcich kapacít zariadení predprimárneho vzdelávania rôznych foriem. Navrhované znenie nereflektuje aktuálny stav starostlivosti a vzdelávania detí do nástupu na povinnú školskú dochádzku, nereflektuje potreby rodín ani platné legislatívne rámce. Navrhované aktivity čiastočne kopírujú mechanizmy podpory z predchádzajúceho programovacieho obdobia bez analýzy dopadov a následného vyhodnotenia. Na základe aplikačnej praxe považujeme tieto aktivity za neefektívne a nehospodárne. Pre vykonávateľov aktivít predstavujú náročné a neudržateľné procesy a pre rodiny s deťmi nevytvárajú adresné a okamžité podporné rámce, ani pozitívne dopady a v konečnom dôsledku sa môžu pretaviť v znížení kvality poskytovaných služieb. Namietame textáciu v časti vekového ohraničenia daných aktivít. V jednej časti sa hovorí o podpore pre deti do piatich rokov veku, v inej do troch rokov. Požadujeme zosúladenie textácie na podporu pre detí do nástupu na povinnú školskú dochádzku. Dlhodobo je jedným z významných problémov rozdrobený systém výchovy, vzdelávania a starostlivosti o deti od 0,5 - 6 rokov dieťaťa medzi dva rezorty, nefunkčný zber údajov ako aj absencia dostupných podporných mechanizmov pre rodičov týchto detí čo má za následok nedostupnosť služieb, nerovný prístup v oblasti práv a povinností jednotlivých subjektov. K tomu sa pripája neochota vytvárania systémových zmien a efektívnych nástrojov podpory. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako aj Ministerstvo školstva dlhodobo eviduje množstvo nevybavených žiadostí o umiestnenie dieťaťa. Neexistuje však komplexná analýza dostupnosti voľných kapacít všetkých zriaďovateľov. Efekt dobudovania ďalších kapacít a jeho udržateľnosť demonštruje aj vyčlenenie finančných prostriedkov z Integrovaného regionálneho operačného programu na výstavbu zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku, pričom			

	zazmluvnených bolo 35 projektov v objeme 15 120 649 mil. Eur, s maximálnou kapacitou 20 detí na jedno zariadenie. V priemere je teda investícia na 1 novovybudované miesto 21.600€. Realizácia výstavby prebiehala/prebieha počas rokov 2021, 2022 a 2023 pričom bola vyhlásená ďalšia výzva zameraná na výstavu, rekonštrukciu a modernizáciu týchto zariadení. V rámci uplatňovania a princípov hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti vynakladania verejných prostriedkov je žiaduce nájsť optimálny spôsob finančnej podpory existujúcich zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa a ostatných zariadení podieľajúcich sa na výchove, vzdelávaní a starostlivosti o deti od 0 do 6 rokov veku dieťaťa. V zmysle vyššie uvedených prepočtov by sa pri príspevku cca.280€/dieťa/mesiac mohlo z rovnakej sumy (21.600€) podporiť 6 detí na celý rok v existujúcom zariadení podľa výberu rodiča, čo je významnou podporou zosúladenia rodinného a pracovného života viacerých rodín. Z toho dôvodu navrhujeme v navrhovanom znení operačného programu "Slovensko" zameniť za aktivity, ktoré budú reflektovať potreby rodín. Navrhujeme aktivitu dobudovania kapacít, podporu personálneho zabezpečenia v zariadeniach do troch rokov a podporu neformálnych skupín nahradiť aktivitou príspevku na predprimárne vzdelávanie. Jeho čerpanie by reflektovalo individuálne potreby rodín. Vytváral by sa tým by systémový, konkrétny, nediskriminačný, adresný a okamžitý nástroj podpory pre rodiny s deťmi do nástupu na povinnú školskú dochádzku, ktorý by zároveň odbremenil nároky financovania predprimárneho vzdelávania zo štátneho rozpočtu. Akútnosť témy a adresnosť navrhovaného znenia podporuje aj fakt, že aktuálne sa v Národnej rade SR prejednáva legislatívna úprava, ktorá umožní čerpanie príspevku s týmto zámerom. Príspevok na starostlivosť naplní zámery programového vyhlásenia vlády SR a podporí záväzky z Plánu obnovy a odolnosti a v			

	konečnom dôsledku umožní všetkým poskytovateľom a rodičom účasť na programoch starostlivosti a predprimárneho vzdelávania.			
ZMOS	1. K vlastnému materiálu: ku kapitole 1.5 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 5: Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti (str.37). Požadujeme doplniť, že projekty v PO5 budú vyhlásené aj priamym zadaním. Doplniť text: „Okrem priamej podpory týchto operácií budú na projekty vyhlasované aj dopytovo-orientované výzvy a priame zadanie.“ Odôvodnenie: V Politickom cieli 5 v Opatrení 5.1.1 a Opatrenie 5.2.1 je jedným typom akcie „zriadenie centier zdieľaných služieb v pilotných okresoch a tie budú po pilotnej fáze financované z úspor, ktoré z tejto investície vyplynú“. Ide o komplementárnu aktivity s Plánom obnovy a odolnosti SR (Komponenent 16: Zriadenie Centier zdieľaných služieb), kde sa predpokladajú kapitálovú investície do pilotovania navrhovaného zámeru na zefektívnenie výkonu verejnej správy v miestnej územnej samospráve. V Programe Slovensko bude zabezpečená komplementarita investíciami do administratívnych a analyticko-strategických kapacít centier zdieľaných služieb s cieľom posilňovania analyticko-strategickýej kapacity miestnych samospráv. Vieme o aký typ aktivity a kam bude smerovať, čo bude určená reformnou investíciou z plánu obnovy. Vieme, kam (lokalita) a kto bude príjemcom investície z Programu Slovensko. Z toho dôvodu navrhujeme, aby na túto akciu z PSK bolo vyhlásené priame zadanie (národný projekt). Z toho dôvodu požadujeme rozšíriť formu implementácie o priame zadanie resp. národný projekt okrem priamej podpory cez IÚI a dopytovo orientované výzvy.	Z	A	Do textu bude doplnený nový spôsob implementácie daného opatrenia - národný projekt na úrovni opatrení 5.1.1. a 5.2.1. a preto v časti Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie tento text uvedený nebude.

ZMOS	K vlastnému materiálu str.78 RSO3.1 Rozvoj inteligentnej, bezpečnej, udržateľnej a intermodálnej TEN-T odolnej proti zmene klímy Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre prostredníctvom výstavby nových úsekov diaľnic Veta: Konkrétne úseky na prípravu a výstavbu budú stanovené na základe výsledkov štúdií realizovateľnosti a harmonogramu prípravy a výstavby projektov cestnej infraštruktúry, ktorý bol spracovaný v súlade s prioritami vo výstavbe cestnej infraštruktúry, vypracovanej v spolupráci s Útvarom hodnoty za peniaze (ÚHP). Vetu preformulovať nasledovne: Konkrétne úseky na prípravu a výstavbu budú stanovené v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 1315/2013, ktoré definuje sieť TEN – T, na základe výsledkov štúdií realizovateľnosti a harmonogramu prípravy a výstavby projektov cestnej infraštruktúry, ktorý bol spracovaný v súlade s prioritami vo výstavbe cestnej infraštruktúry, vypracovanej v spolupráci s Útvarom hodnoty za peniaze (ÚHP). Odôvodnenie: Na základe platných metodických usmernení ÚVO môže byť právny vzťah medzi mestom/obcou a dopravnou spoločnosťou uzatvorený aj formou inej zmluvy ako je zmluva o výkonoch vo verejnom záujme, napr. formou koncesnej zmluvy. Viď napr. metodické usmernenie ÚVO č. 12392-5000/2021. ÚVO vychádza z platnej legislatívy EÚ a jej interpretácie v európskych judikátoch. Dôležité teda má byť, že MHD na ich území je vykonávaná danou dopravnou spoločnosťou, a že sa dané mestá/obce zmluvne zaviazali túto službu financovať.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
ZMOS	K vlastnému materiálu: do jednotlivých politických cieľoch str.43 -80 požadujeme doplniť do textácie v tabuľke, že budú podporené aj	Z	A	Do textu Programu Slovensko bude doplnené, že v rámci alokácie vyčlenenej na podporu projektov IÚS/UMR v rámci

	dodatočné potreby, najmä menších samospráv do 500 obyvateľov cez dopytovo mechanizmus rezorotv zodpovedných za jednotlivé opatrenia politických cieľov. Odôvodnenie: ZMOS v MPK k návrhu Partnerskej dohody uplatnilo pripomienky požadujúci zavedenie nástroja CLLD do Programu Slovensko s cieľom podpory menších obcí v území a v ďalej pripomienke požadovalo aj sanovanie malých obcí naprieč jednotlivými politickými cieľmi, v ktorých sa očakáva ich podpora resp. podpora rozvoja vidieka. Z dôvodu, že malé obce už nebudú mať garantovaný prístup k týmo zdrojom cez MAS a nie sú konkurenciaschopné v porovnaní s ostatnými samosprávami v uchádzaní sa o granty a predkladaní kvalitných a úspešných projektov. Našej požiadavke bolo čiastočne vyhovené s dodatkom, že bude dopracovaná na úrovni PSK, čo aj požadujeme.			dopytovo-orientovaného mechanizmu bude vytvorený priestor na podporu projektov pre obce do 500 obyv.
ZMOS	K vlastnému materiálu: k PO2 vo všeobecnosti k alokáciám: Nesúhlasím s navrhovanými alokáciami medzi MŽP a IÚI/UMR a požadajume otvorenie diskusie o navýšení alokáciá pre IÚI UMR a VÚC. Odôvodnenie: S výnimkou opatrenia Udržateľná mestská mobilita je pomer alokácii pre IÚI a UMR veľmi nízke. Ide o akcie v oblastiach, v ktorých nositeľom a vykonávateľom úloh sú mieste a regionálne samosprávy vychádzajúc z kompetenčného zákona. Navrhované opatrenia ako napr.: opatrenia na zadržiavania vody v krajine, potreba spomaliť odtok vody z krajiny a zabrániť vzniku povodňových vĺn, mnohé z navrhovaných opatrení v odpadovom a obehovm hospodárstve spadajú do kompetecie miestnej samosprávy, ktorá pozná svoje územie a jeho potreby.	Z	ČA	Alokácie vyčlenené pre IÚI a UMR boli upravené v nadväznosti na zaslané požiadavky zástupcov UMR a VÚC. Vo vzťahu k alokáciám pre opatrenia v gescii MŽP SR uvádzame, že vzhľadom na záväzky SR vo vzťahu k EÚ a potrebe ich financovania z národnej úrovne (infingementy), ostáva časť alokácie v rámci jednotlivých opatrení aj v priamej gescii rezortu MŽP SR.
ZMO	K vlastnému materiálu: na str. 188 Vlastného materiálu v type akcii:	Z	A	Textácia pre danú akciu bola upravená a predstavená partnerom na rozporovom

S	rozširovanie a rozvoj kapacít na zabezpečovanie sociálneho dialógu na národnej a európskej úrovni požadujeme ponechať pôvodnú formuláciu akcie: „rozširovanie a rozvoj kapacít sociálnych partnerov na zabezpečovanie sociálneho dialógu na národnej a európskej úrovni.“ V textácii k tejto akcii navrhujeme vetu „Umožňuje sociálnym partnerom a zástupcom občianskej spoločnosti, aby aktívne prispievali k formovaniu sociálnej politiky a politiky zamestnanosti.“ zmeniť na „Umožňuje sociálnym partnerom sociálneho dialógu, zástupcom štátu, zamestnávateľov a zmestnancov, aby aktívne prispievali k formovaniu sociálnej politiky a politiky zamestnanosti. V textácii k tejto akcii navrhujeme vetu „Aktivita bude realizovaná prostredníctvom výzvy na DOP.“ zmeniť na „Aktivita bude realizovaná prostredníctvom priameho zadania ako národný projekt.“ Medzi príjimateľov v tejto akcii požadujeme uviesť príslušný orgán štátnej správy, reprezentatívna asociácia zamestnávateľov, reprezentatívna asociácia zamestnancov (odborová organizácia) Odôvodnenie: Upozorňujeme na to, že nie je možné si zamieňať sociálny dialóg v rámci jeho ponímania v európskom sociálnom modele s participatívnym dialógom. Sociálny dialóg je o dialógu medzi štátom (príslušným orgánom verejnej správy), zamestnávateľoch a zmestnancoch na najvyššej úrovni, môže prebiehať v rôznych sektoroch, odvetviach a na rôznych úrovniach, ale je to dialóg medzi troma stranami, v niektorých prípadoch medzi dvoma (zamestnanci a zamestnávatelia). PSK dáva dostatočný priestor na dialóg medzi verejnou správou a občianskou spoločnosťou v tomto návrhu PSK na tzv. participatívny dialóg. V tomto prípade ide o alokáciu, ktorú vieme načo chceme smerovať a presne komu, preto je na mieste, aby akcia bola realizovaná priamym zadaním prostredníctvom národného projektu. Predchádzajúce skúsenosti s národnými projektami v oblasti sociálneho			konaní 19.5.2022.

	dialógu sú jasným dôkazom toho, že sociálni partneri potrebujú spolu komunikovať a budovať svoje kapacity, potrebujú fakty a dáta, ktoré si môžu spracovať vďaka národnému projektu, a tým viesť dialóg so štátom založený na skúsenostiach, faktach a číslach. Národný projekt je cestou na zvyšovanie kvality soaiáclneho dialógu v zmysle budovania európskeho sociálneho modelu, partnerom prináša reálne argumentačné fakty podložené štúdiami a analýzami, z ktorých môže najviac profitovať štát			
ZMOS	K vlastnému materiálu: na str. 292 a 298 v ods. k typom akcii navrhujeme akciu „zriadenie centier zdieľaných služieb v pilotných okresoch a tie budú po pilotnej fáze financované z úspor, ktoré z tejto investície vyplynú;“ zmeniť resp. sprecízovať na „zriadenie pilotných centier zdieľaných služieb v najmenej rozvinutých okresoch na zefektívnenie výkonu verejnej správy v miestnej územnej samospráve“. Odôvodnenie: Navrhovaná zmena resp. sprecízovanie vychádza k reformného návrhu na zriadenie centier zdiaľaných služieb v pláne obnovy (komponent 16). Aj napriek tomu, že cieľom tejto akcie z dosahovanie úspor z rozsahu nie je na mieste to uvádzať pri tejto akcii v tomto znení, keďže pri žiadnych akciách v PSK nie je uvedené následne financovanie aktivity. Na mieste je uviesť, že ide o zvýšenie efektívnosti výkonu prenesených a originálnych kompetencií v miestnej územnej samospráve a budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít na úrovni týchto centier, ktoré v pilotnej fáze budú financované z PSK a následne ich financovanie bude zabezpečoné z úspor z rozsahu.	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
ZMOS	K vlastnému materiálu: na str. 294 medzi príjimateľov špecifického cieľa RSO5.1 a na str. 300 medzi príjimateľov špecifického cieľa RSO5.2	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali

	zaradiť združenia obcí Odôvodnenie: Bližšie informácie zatiaľ nie sú známe k implmentácii akcie „centrá zdieľaných služieb“. Ako jedným z riešení je aj, že príjimteľom môže byť združenie obcí, a preto navrhujeme zaradenie medzi príjemcov. Združenie obcí je jedným zo subjektov, ktoré by zabezpečilo adresnú a cielenú implementáciu tejto akcie.			prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
ZMOS	K vlastnému materiálu: na str. 39 v odseku „Výzvy v oblasti administratívnej kapacity a spravovania a opatrenia na zjednodušenie“ zmeniť miestnych a regionálnych orgánov na „miestne a regionálne samosprávy“. Odôvodnenie: zjednotenie termínu so zaužívanou terminológiou v podmienkach SR. Legislatíva SR nepozná termíny miestne orgány / regionálne orgány. Zjednotiť v celom texte dokumentu.	O	ČA	Materiál upravený v zmysle pripomienky a zároveň uvádzame, že text, ku ktorému sa časť pripomienky vzťahuje bol odstránený z dôvodu skrátenia časti P SK (Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie) rešpektujúc daný počet znakov podľa všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021.
ZMOS	K vlastnému materiálu: na str. 69 Miestne komunikácie: požadujeme do textácie zapracovať, v ktorých územiach budú podporené miestne komunikácie, či vo všetkých územiach UMR, IÚI VÚC. Vrátane príslušného zapracovania na str. 179 do ods. Opatrenie 3.2.4. Miestne komunikácie. Odôvodnenie: Z navrhovaných alokácii vyplýva, že miestne	Z	A	Podpora miestnych komunikácií bude podporená tak v rámci IÚI-VÚC ako aj IÚI-UMR a bude pokrývať celé územie SR. Vo vzťahu k alokácii vyčlenej pre MRK uvádzame, že táto podporu bude poskytnutá

	komunikácie budú podporované len v územiach UMR a aj pre MRK je vyčlenená alokácia, len nie je zrejmé, v ktorých regiónoch IÚI. Sme za to, že podpora miestnych komunikácii je potrebná aj v iných územiach Slovenska a ich napojenie na cesty vyššieho výzanmu v záujme dostupnosti služieb a zabezpečenia kvalitného života.			obciam ktoré sú súčasťou ARK.
ZMOS	K vlastnému materiálu: na str. 97 v ods. Opatrenie 1.2.2 Podpora budovania inteligentných miest a regiónov navrhujme sresniť, či sa bude používať „ďalej len: rozvoj miest a regiónov“ – zjednotiť v texte v tejto kapitole. Odôvodnenie: v úvode sa uvádza ďalej len rozvoj miest a regiónov a v texte ďalej sa používa rozvoj obcí, miest a regiónov. Navrhujeme terminologické zjednotenie.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
ZMOS	K vlastnému materiálu: str. 316 v ods. Priorita 7P1 Technická pomoc EFRR: požadujeme uviesť aj posilnenie podpory adminitratívnych kapacít na regionálnej a miestnej úrovni resp. subregionálnej (úrovni SPR). Žiadame špecifikovať a doplniť, či to bude podpora AK prostredníctvom VÚC navýšením alokácie z Technickej pomoc pre existujúce kapacity v území. Odôvodnenie: Pripomíenka vychádza z našej požiadavky v MPK k návrhu Partnerskej dohody, kde sme požadoval podporu AK mimo VÚC (Technických sekretariátov) a UMR ako dodatočnú podporu z Technickej asistenice pre širšie územie. V PD bola naša pripomienka čiastočne akceptovaná, že bude možné využiť už existujúce kapacity v území. Medzi ZMOS a MIRRI prebehla aj komunikácia, ale z návrhu PSK nie je zrejmý konkrétny rozsah a forma podpory AK v širšom území.	Z	ČA	Podpora budovania analytických kapacít na subregionálnej úrovni je oprávnená v rámci PO 5. V rámci predmetného politického cieľa bude explicitne doplnená možnosť podpory aj subregionálnej úrovne.

ZMOS	K vlastnému materiálu: str. 316 v ods. Priorita 7P1 Technická pomoc EFRR: požadujeme uviesť aj posilnenie podpory adminitratívnych kapacít na regionálnej a miestnej úrovni resp. subregionálnej (úrovni SPR). Žiadame špecifikovať a doplniť, či to bude podpora AK prostredníctvom VÚC navýšením alokácie z Technickej pomoc pre existujúce kapacity v území. Odôvodnenie: Pripomienka vychádza z našej požiadavky v MPK k návrhu Partnerskej dohody, kde sme požadoval podporu AK mimo VÚC (Technických sekretariátov) a UMR ako dodatočnú podporu z Technickej asistenice pre širšie územie. V PD bola naša pripomienka čiastočne akceptovaná, že bude možné využiť už existujúce kapacity v území. Medzi ZMOS a MIRRI prebehla aj komunikácia, ale z návrhu PSK nie je zrejmý konkrétny rozsah a forma podpory AK v širšom území.	Z	ČA	Podpora budovania analytických kapacít na subregionálnej úrovni je oprávnená v rámci PO 5. V rámci predmetného politického cieľa bude explicitne doplnená možnosť podpory aj subregionálnej úrovne.
ZMOS	K vlastnému materiálu: RSO2.8 Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasti prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka Veta: Keďže MHD je na Slovensku realizovaná rôznymi formami, najmä z hľadiska poskytovaných typov dopravy, organizačného zabezpečenia objednávania výkonov a poskytovaných zdrojov financovania, podpora sa sústredí na tie mestá, súčasťou ktorých je dráhová doprava alebo MHD zabezpečujú špecializované dopravné podniky so 100 % účasťou mesta. Podporené budú taktiež mestá a obce, v ktorých je verejná osobná doprava zabezpečovaná na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme s dopravnou spoločnosťou. Vetu preformulovať nasledovne: Keďže MHD je na Slovensku realizovaná rôznymi formami, najmä z hľadiska poskytovaných typov dopravy, organizačného zabezpečenia objednávania výkonov a poskytovaných	Z	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	zdrojov financovania, podpora sa sústredí na tie mestá, súčasťou ktorých je dráhová doprava alebo MHD zabezpečujú špecializované dopravné podniky so 100 % účasťou mesta. Podporené budú taktiež mestá a obce, v ktorých je verejná osobná doprava zabezpečovaná na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme s dopravnou spoločnosťou. ktoré sa na základe zmluvy s dopravnou spoločnosťou podieľajú na financovaní verejnej osobnej dopravy vykonávanej na ich území. Odôvodnenie: Na základe platných metodických usmernení ÚVO môže byť právny vzťah medzi mestom/obcou a dopravnou spoločnosťou uzatvorený aj formou inej zmluvy ako je zmluva o výkonoch vo verejnom záujme, napr. formou koncesnej zmluvy. Viď napr. metodické usmernenie ÚVO č. 12392-5000/2021. ÚVO vychádza z platnej legislatívy EÚ a jej interpretácie v európskych judikátoch. Dôležité teda má byť, že MHD na ich území je vykonávaná danou dopravnou spoločnosťou, a že sa dané mestá/obce zmluvne zaviazali túto službu financovať.			
ZMOS	Všeobecná pripomienka k vlastnému materiálu a alokáciám: Požadujeme od gestorov jednotlivých politických a špecifických cieľov, aby re-alokovali zdroje aktivity a akcie, ktoré sú v prenesenom a originálnom výkone územných samospráv. Potreby v uzemí vychádzajú zo spracovaných IÚS jednotlivých VÚC sú niekoľko 100-násobne vyššie ako vymedzená alokácia. Ustupuje od DOP v území, ktoré aj napriek tomu ostávajú v gesciách a právomocí gestorov. Požadujeme navýšenie IÚI VÚC a UMR na úkor DOP na národnej úrovni. Alokácia navrhované pre DOP na národnej úrovni nevytvarajú vymedzenými alokáciami záujem územia o IÚI projekty, ale pokračovanie systému DOP.	Z	ČA	Alokácie vyčlenené pre IÚI a UMR boli upravené v nadväznosti na zaslané požiadavky zástupcov UMR a VÚC. Vnímame úroveň požiadaviek samospráv, avšak vzhľadom na obmedzenú alokáciu, ako aj pravidlá EÚ vo vzťahu k jej prerozdeleniu (najmä tematickú koncentráciu, resp. požiadavku na dosahovanie klimatických cieľov) považujeme aktuálne rozdelenie alokácie za dostatočné. Pripomíname, že Program Slovensko 2021-2027 bude pravidelne

				predmetom hodnotenia, ktoré v prípade, ak ukáže vysokú mieru čerpania a efektívnosti použitých prostriedkov prostredníctvom mechanizmu ITI, môže byť dôvodom na navýšenie tejto alokácie.
ZMOS	Všeobecná pripomienka k vlastnému materiálu: v PSK sa navrhuje v rámci jednotlivých politických cieľov zriadenie rôznych centier v regiónoch. P2: Regionálne inovačné centrá, Krajské energetické centrá, Centrá udržateľnej energetiky, Enviromentálne centrá, PO5: rgionálne centrá MIRRI, centrá MRK v regiónoch. V záujme prehľadnosti a úlohy týchto centier v území požadujeme dopracovanie prehľadnej a sumarizačnej informácie aké centrá budú vytvorené, v gescii, ktorých rezortov a ich úlloha voči príjemcom a verjenosti v území. Aké bude prepojenie týcho centier s orgánmi štátnej správy na miestnej a regionálnej úrovni, ktoré vykonávajú kompetencie štátu v daných oblastiach v území. Odôvodnenie: Sprehľadnením počtu a oblasti pôsobenia týchto centier sa vyhneme duplicitnému vnímaniu týchto subjektov v území a lepšiemu porozumenie ich prínosu v území pre príjimateľov a obyvateľov územia. V súčasnosti pôsobia v území viaceré subjekty, agentúry, ktorých pôsobenie v území je duplicitné z vecného aj finančného hľadiska.	Z	A	Riadiaci orgán vypracuje prehľadnu schému centier, ktoré budú podporené z Programu Slovensko 2021-2027.
ZMOS	Všeobecná pripomienka k vlastnému materiálu: V rámci MPK k Partnerskej dohode pripomienkoval ZMOS navrhovanú metodiku rozdelenia alokácií pre jednotlivé UMRy, s ktorou nesúhlasil. Výsledkom prerokovania pripomienky bola dohoda o úprave znenia Partnerskej dohody v tom zmysle, že metodika nie je uzatvorená a dorokuje sa pri	Z	A	MIRRI SR pripravilo metodiku prerozdelenia alokácie v spolupráci so zástupcami jednotlivých UMR. MIRRI SR je pripravené pokračovať v tejto diskusii a v prípade potreby a všeobecnej zhody upraviť túto metodiku v rámci metodických

	prerokovaní Programu Slovensko. Návrh znenia Programu Slovensko ale neobsahuje ani metodiku, ani len krátke zhrnutie metodiky, aké obsahoval návrh Partnerskej dohody. ZMOS trvá na reálnej možnosti prerokovania navrhovanej metodiky, ktorú dosiaľ nemal.			dokumentov.
ZMOS	Všeobecná pripomienka k vlastnému materiálu: V rámci MPK k Partnerskej dohode pripomienkoval ZMOS navrhovanú metodiku rozdelenia alokácií pre jednotlivé UMRy, s ktorou nesúhlasil. Výsledkom prerokovania pripomienky bola dohoda o úprave znenia Partnerskej dohody v tom zmysle, že metodika nie je uzatvorená a dorokuje sa pri prerokovaní Programu Slovensko. Návrh znenia Programu Slovensko ale neobsahuje ani metodiku, ani len krátke zhrnutie metodiky, aké obsahoval návrh Partnerskej dohody. ZMOS trvá na reálnej možnosti prerokovania navrhovanej metodiky, ktorú dosiaľ nemal.	Z	A	MIRRI SR pripravilo metodiku prerozdelenia alokácie v spolupráci so zástupcami jednotlivých UMR. MIRRI SR je pripravené pokračovať v tejto diskusii a v prípade potreby a všeobecnej zhody upraviť túto metodiku v rámci metodických dokumentov.
ZMOS	Všeobecne k vlastnému materiálu: navrhujeme zjednotenie terminológie v príjimateľoch a cieľových skupinách uvádzaných v jednotlivých špecifických cieľoch. Navrhujeme terminologické zjednotenie naprieč celým dokumentom. Odôvodnenie: V špecifickom cieli napr.: na str. 90 sa ako príjimatelia uvádzajú orgány verejnej správy a obce, mestá a regióny, pričom ide o duplicitu, pretože mestá, obce a regióny sú orgány verejnej správy. Navrhujeme vychádzať z platnej legislatívy v podmienkach SR: § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať

				oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
ŽSK	na str. 16, v časti 1.1 Hlavné rozvojové výzvy, v piatom odstavci žiadame text: "Národný inovačný systém pre vznik inovačných centier vytvorí základnú schému národného a regionálneho sieťovania, a ako hlavná národná aktivita definuje podmienky, stimulačné opatrenia a aplikačné formy pre vznik inovačných centier" upraviť nasledovne: "Systém pre vznik inovačných centier, na základe zhodnotenia regionálnych podmienok a špecifík a v spolupráci s regionálnymi stakeholdermi, vytvorí základnú schému národného a regionálneho sieťovania a definuje podmienky, stimulačné opatrenia a aplikačné formy pre vznik inovačných centier." Odôvodnenie: V rámci Slovenska existujú rozdiely v stave a rozvoji regionálnych inovačných ekosystémov, tieto je potrebné zohľadniť, zapojiť regionálnych hráčov a nevytvárať centrálne, unifikované riešenia.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
ŽSK	na str. 163, v časti OPATRENIE 2.8.2 PODPORA CYKLODOPRAVY, navrhujeme text "Intervencie budú smerovať do tvorby a revitalizácie multifunkčných verejných priestorov, rozširovania a modernizácie siete chodníkov a cyklistických komunikácii, cyklopruhov ciest s upokojenou dopravou, do systémov zdieľaných bicyklov (bikesharing), do odstavných zariadení pre bicykle/cyklostojanov, do drobnej infraštruktúry a príslušenstva cyklistických komunikácii, ako aj do získavania dát potrebných pre rozhodovanie a monitoring." upraviť nasledovne: "Intervencie budú smerovať do rozvoja nemotorovej dopravy prostredníctvom rozširovania cyklistických komunikácii, modernizácie siete chodníkov, cyklopruhov ciest s upokojenou dopravou, do rozvoja	Z	ČA	Text bol upravený nasledovne: Intervencie budú smerovať do tvorby líniovej cyklistickej infraštruktúry, do prvkov dopravného upokojovania a do systémov zdieľaných bicyklov (bikesharing), do odstavných zariadení pre bicykle, do drobnej cyklodopravnej infraštruktúry, vrátane úpravy súvisiacich verejných priestorov, ako aj do vzdelávania a získavania dát potrebných pre rozhodovanie a monitoring cyklistickej dopravy.

	systémov zdieľaných bicyklov (bikesharing), do odstavných zariadení pre bicykle/cyklostojanov, do drobnej infraštruktúry a príslušenstva cyklistických komunikácii, ako aj do získavania dát potrebných pre rozhodovanie a monitoring. Sekundárnym efektom bude aj vplyv na tvorbu a revitalizácia multifunkčných verejných priestorov." Odôvodnenie: Úprava je v zmysle znenia opatrenia a v súlade s navrhovanými ukazovateľmi (km cyklistickej infraštruktúry). Navrhovaná úprava zohľadňuje skutočnosť, že primárnym cieľom opatrenia je rozvoj cyklodopravy a cykloinfraštruktúry s efektom zlepšovania uhlíkovej bilancie a znižovania negatívnych dopadov individuálnej motorovej dopravy. Tvorba verejných priestorov je následným efektom, nie primárnym cieľom opatrenia.			
ŽSK	na str. 163, v časti OPATRENIE 2.8.2 PODPORA CYKLODOPRAVY, v časti Prijímatelia opatrenia sú najmä:. Žiadame upraviť vymedzenie prijímateľa " VÚC a mestá a obce mimo UMR (cyklistická doprava) nasledovne: "VÚC a mestá a obce mimo UMR (cyklistická doprava) v súlade s platnou deliacou líniou s Plánom obnovy a odolnosti" Odôvodnenie: Deliaca línia bola v Pláne obnovy a odolnosti definovaná inak, nie ako územie UMR	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.

ŽSK	na str. 163, v časti OPATRENIE 2.8.2 PODPORA CYKLODOPRAVY, žiadame text "Alternatívne možnosti prepravy v mestách môže ponúknuť nemotorová doprava. Jej prínosom je ekologická šetrnosť a malá priestorová náročnosť. Z týchto dôvodov je v súlade s modernými prístupmi k tvorbe a revitalizácii multifunkčných verejných priestorov potrebné rozširovať sieť pre nemotorovú dopravu, cyklistických komunikácii a doplnkov k nim (cyklopruhy, zdieľané chodníky, fyzické prvky ukľudňovania dopravy) a tým vytvárať podmienky pre obyvateľov pre zabezpečenie ich každodenných prepravných potrieb" upraviť nasledovne: "Alternatívne možnosti prepravy môže ponúknuť nemotorová doprava. Jej prínosom je ekologická šetrnosť a malá priestorová náročnosť. Z týchto dôvodov je v súlade s modernými a udržateľnými prístupmi k mobilite potrebné rozširovať sieť pre nemotorovú dopravu, sieť cyklistických komunikácii a doplnkov k nim a tým vytvárať podmienky pre obyvateľov pre zabezpečenie ich každodenných prepravných potrieb". Odôvodnenie: V úvode je uvedený význam cyklodopravy pre mestskú, prímestskú a ostatnú regionálnu dopravu, ale pôvodný text následne pracuje len s pojmom "mestská", čo je možné chápať značne obmedzujúco (textácia je "navádzajúca"). Pôvodný text zužuje vnímanie nemotorovej dopravy len na mestá a v zásade vytvára možnosť zúženia oprávneného územia len na mestské územia.	Z	ČA	Text bol upravený nasledovne: Prínosom cyklistickej dopravy v mestách je ekologická šetrnosť a malá priestorová náročnosť. Z týchto dôvodov je v súlade s modernými prístupmi k tvorbe a revitalizácii multifunkčných verejných priestorov potrebné rozširovať sieť pre cyklistickú dopravu, a tým vytvárať podmienky pre obyvateľov na zabezpečenie ich každodenných prepravných potrieb.
ŽSK	na str. 163, v časti OPATRENIE 2.8.2 PODPORA CYKLODOPRAVY, žiadame text "V súčasnom období neustále narastá význam cyklodopravy pre mestskú a prímestskú mobilitu a ostatnú regionálnu mobilitu, preto komplementárnou súčasťou projektov multimodálnej mestskej mobility	Z	ČA	Text bol upravený nasledovne: V súčasnom období neustále narastá význam cyklodopravy pre mestskú, prímestskú mobilitu a ostatnú regionálnu mobilitu, preto komplementárnou súčasťou projektov

	bude podpora cyklistickej dopravy a opatrenia na zvýšenie bezpečnosti cestujúcich" upraviť nasledovne: „V súčasnom období neustále narastá význam cyklodopravy pre mestskú, prímestskú mobilitu a ostatnú regionálnu mobilitu, preto komplementárnou súčasťou projektov multimodálnej mobility bude podpora cyklistickej dopravy a opatrenia na zvýšenie bezpečnosti cestujúcich.“ Odôvodnenie: využitie cyklodopravy má významný potenciál aj mimo mestskej mobility a pôvodný text môže byť vykladaný aj významne obmedzujúco, nakoľko spojenie "multimodálna mestská mobilita" môže byť poňaté ako definovanie oprávnenosti len pre mestské územia. Vo väzbe napr. na dopravu za prácou je faktom, že výrobné, logistické parky a prevádzky zamestnávateľov často ležia mimo miest a doprava do nich sa vo všeobecnosti nedá zahrnúť len pojmom mestská mobilita. Navrhovaná úprava textu je aj v súlade s úvodnou časťou textu - "význam cyklodopravy pre mestskú a prímestskú mobilitu a ostatnú regionálnu mobilitu".			multimodálnej mestskej mobility bude podpora cyklistickej dopravy a opatrenia na zvýšenie bezpečnosti cyklistov.
ŽSK	na str. 267, v časti Národné kultúrne pamiatky a pamiatkové objekty nie je zrejmé, prečo sa návrh v časti textu: "Kľúčovou požiadavkou teda ostáva rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok vo vlastníctve štátu, nakoľko ide spravidla o najväčšie a najvýznamnejšie pamiatky na Slovensku" obmedzuje na rekonštrukciu NKP vo vlastníctve štátu a prečo došlo k presunu tejto aktivity z cieľa 5, kde bola pôvodne uvádzaná. Žiadame odôvodnenie takéhoto delenia, keď ako deliaca línia sa uvádza vlastníctvo. Odôvodnenie: Obnova NKP je zaradená aj v rámci cieľa 5, opatrenia 5.1.5 a 5.2.5 a od začiatku, v predchádzajúcich veziách bola obnova NKP (bez ohľadu na vlastníctvo) súčasťou cieľa 5.	Z	N	Oblasť obnovy kultúrneho dedičstva je v PSK rozdelená do dvoch špecifických cieľov a to: - CP4 obnova štátnych NKP so samostatnou alokáciou - CP5 obnova NKP mimo vlastníctva štátu t.j. vo vlastníctve miestnej a regionálnej samosprávy so samostatnou alokáciou v rámci integrovaných projektov (IUI) Výber lokalít na obnovu NKP cez CP5 je na rozhodnutí miestnej a regionálnej samosprávy. MK SR poskytne miestnej a regionálnej samospráve

				odbornú a podpornú súčinnosť pri výbere týchto lokalít (v prípade potreby a/alebo záujmu zo strany miestnej a regionálnej samosprávy). MK SR by mal byť súčasne jedným z partnerov/členov komisie/rady, ktorá bude rozhodnovať o výbere NKP vo vlastníctve samospráv.
ŽSK	na str. 268, v časti 2.4.5.7 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RS04.6 POSILNENIE ÚLOHY KULTÚRY A UDRŽATEĽNÉHO CESTOVNÉHO RUCHU V OBLASTI HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA, SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA A SOCIÁLNEJ INOVÁCIE, v časti Národné kultúrne pamiatky a pamiatkové objekty, navrhujeme časť textu "Kľúčovou požiadavkou teda ostáva rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok vo vlastníctve štátu, nakoľko ide spravidla o najväčšie a najvýznamnejšie pamiatky na Slovensku" preformulovať nasledovne: "Kľúčovou požiadavkou je rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok vo vlastníctve samosprávnych krajov, miest, obcí a štátu."	Z	N	Oblasť obnovy kultúrneho dedičstva je v PSK rozdelená do dvoch špecifických cieľov a to: - CP4 obnova štátnych NKP so samostatnou alokáciou - CP5 obnova NKP mimo vlastníctva štátu t.j. vo vlastníctve miestnej a regionálnej samosprávy so samostatnou alokáciou v rámci integrovaných projektov (IUI) Výber lokalít na obnovu NKP cez CP5 je na rozhodnutí miestnej a regionálnej samosprávy. MK SR poskytne miestnej a regionálnej samospráve odbornú a podpornú súčinnosť pri výbere týchto lokalít (v prípade potreby a/alebo záujmu zo strany miestnej a regionálnej samosprávy). MK SR by mal byť súčasne jedným z partnerov/členov komisie/rady, ktorá bude rozhodnovať o výbere NKP vo vlastníctve samospráv.
ŽSK	na str. 292, OPATRENIE 5.1.3 INVESTÍCIE DO BEZPEČNÉHO	O	Č	Zo znenia akcií bola odstránená podpora špecifických skupín v komunitách MRK.

	FYZICKÉHO PROSTREDIA OBCÍ, MIEST A REGIÓNOV sa v časti textu súvisiace typy akcií uvádzajú aj nasledovné akcie: • zabezpečenie promptného prístupu k poradenstvu a pomoci pre obete trestných činov; • aktivity na podporu špecifických skupín v komunitách (MRK); • terénnu a dobrovoľnícku prácu s rizikovými zložkami populácie; pričom podobné akcie sa očakávajú aj v rámci cieľa 4. Aká bude deliaca línia, resp. čím sa budú dopĺňať, čím líšiť ? Odôvodnenie:v rámci cieľa 4 sú akcie ako - prevencia a eliminácia násilia, individualizované poradenské služby pre obete násilia, vrátane anonymizovanej podpory prostredníctvom IKT - špec. cieľ Podpora sociálno - ekonomickej integrácie marginalizovaných komunít ako napr. MRK.		A	Cieľom navrhovaných akcií je vo všeobecnosti podporiť opatrenia pre zabezpečovanie verejného poriadku a ochranu zdravia a majetku. Navrhované akcie sú preto bez ohľadu na etnicitu.
ŽSK	na str. 294, v časti Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov, žiadame text: "Plánuje sa využitie územných nástrojov v rámci tohto špecifického cieľa pre opatrenia 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5 (okrem podpory obnovy a ochrany národných kultúrnych pamiatok a kultúrnych objektov) a 5.1.6. " upraviť nasledovne: "Plánuje sa využitie územných nástrojov v rámci tohto špecifického cieľa pre opatrenia 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5 a 5.1.6. " Odôvodnenie: Nie je zrejmý dôvod takéhoto vylúčenia časti akcií keď v cieli 5.2. takéto obmedzenie nie je.	Z	A	Materiál upravený v zmysle pripomienky.
ŽSK	na str. 86, časť Národný inovačný systém pre vznik regionálnych inovačných centier - základná schéma národného a regionálneho sieťovania. Žiadame text / označenie " Národný inovačný systém pre vznik regionálnych inovačných centier – základná schéma národného a regionálneho sieťovania" upraviť nasledovne: "Systém pre vznik	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.

	regionálnych inovačných centier – základná schéma národného a regionálneho sieťovania" Odôvodnenie: V rámci Slovenska existujú rozdiely v stave a rozvoji regionálnych inovačných ekosystémov, tieto je potrebné zohľadniť, zapojiť regionálnych hráčov a nevytvárať centrálne, unifikované riešenia.			
ŽSK	na str. 97, v časti Prijímatelia opatrenia 1.2.2 žiadame špecifikáciu prijímateľa "záujmové združenia právnických a fyzických osôb, ktoré budú aktivity realizovať v prostredí obcí" upraviť, zjednodušiť a zladiť s vymedzením ostatných prijímateľov nasledovne: "záujmové združenia právnických a fyzických osôb" uvedené platí aj pre Hlavné cieľové skupiny Odôvodnenie: Nie je zrejmý dôvod takéhoto špecifického vymedzenia, nakoľko ani u ostatných prijímateľov sa neuvádza takéto ""doplnenie"". Nakoniec všetky aktivity sa aj tak dejú v území / v prostredí nejakej samosprávnej jednotky"	Z	ČA	V zmysle pripomienky Európskej komisie k návrhu Programu Slovensko (P SK) s dôrazným odporúčaním, aby sa neuvádzali prijímatelia v P SK, keďže to všeobecné nariadenie 2021/1060 v prílohe V nepožaduje, nebudú pri žiadnom špecifickom cieli prijímatelia uvedení. Predmetné riešenie zabezpečí, väčšiu flexibilitu pri implementácii P SK, bez potreby modifikácie P SK v prípade, že niektorý typ prijímateľa v P SK nebol uvedený. Súčasne si dovoľujeme podotknúť, že výzvy, v ktorých sa budú stanovovať oprávnení prijímatelia budú pripravované na princípe partnerstva.
ŽSK	na str.178, v časti OPATRENIE 3.2.3..., v časti textu "Cesty II. a III. triedy veľakrát nahrádzajú nadradenú cestnú sieť ak neexistuje cesta I. triedy, resp. slúžia počas výstavby a rekonštrukcie ciest I. triedy, rýchlostných ciest a diaľnic, ako náhradné obchádzkové trasy pre bežnú dopravu a súčasne nákladnú dopravu a súčasne zabezpečujú cezhraničný styk" je v podstate zopakovanie / prerozprávanie časti textu zo strany 177 - "...a v	O	A	Materiál upravený v zmysle pripomienky.

	druhom rade v určitých prípadoch nahrádzajú cesty rovnakej alebo vyššej kategórie (diaľnice, rýchlostné cesty, cesty prvej triedy), ktoré sa nachádzajú v rekonštrukcii alebo vo výstavbe"... navrhujeme upraviť. Odôvodnenie: V záujme prehľadnosti a jednoznačnosti textu.			